

СБОРНИКЪ
АДМИНИСТРАТИВНЫХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ
ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

ВѢДОМСТВО ВНУТРЕННИХЪ И ДУХОВНЫХЪ ДѢЛЪ.

ЧАСТЬ I.
ГОРОДСКОЕ ХОЗЯЙСТВО.

ТОМЪ III.

ЗАКЛЮЧАЮЩИЙ ПРАВИЛА:

объ источникахъ городскихъ доходовъ, о предметахъ расходовъ произ-
водимыхъ городскими кассами, о сѣтахъ доходовъ и расходовъ, а также
о счетоводствѣ и отчетности этихъ кассъ.

КНИГА I.

ZBIÓR
PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH
KROLESTWA POLSKIEGO.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

CZĘŚĆ I.
GOSPODARSTWO MIEJSKIE.

Т О М III.

ZAWIERAJĄCY PRZEPISY:

o źródłach dochodów miejskich, o przedmiotach wydatków z kass miejskich,
oraz o etatach dochodów i wydatków, tudzież o kassowości i rachunkowości
kass miejskich.

KSIEGA I.

1866.



**СБОРНИКЪ
АДМИНИСТРАТИВНЫХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ
ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.**

ВѢДОМСТВО ВНУТРЕННИХЪ И ДУХОВНЫХЪ ДѢЛЪ.

**ЧАСТЬ I.
ГОРОДСКОЕ ХОЗЯЙСТВО.**

ТОМЪ III.

ЗАКЛЮЧАЮЩІЙ ПРАВИЛА

объ источникахъ городскихъ доходовъ, о предметахъ расходовъ, произ-
водимыхъ городскими кассами, о смѣтахъ доходовъ и расходовъ, а также
о счетоводствѣ и отчетности этихъ кассъ.

КНИГА I.

**ZBIÓR
PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH
KRÓLESTWA POLSKIEGO.**

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

**CZEŚĆ I.
GOSPODARSTWO MIEJSKIE.**

ТОМ III.

ZAWIERAJĄCY PRZEPISY:

o źródłach dochodów miejskich, o przedmiotach wydatków z kass miejskich,
oraz o etatach dochodów i wydatków, tudzież o kassowości i rachunkowości
kass miejskich.

KSIĘGA I.

1866.

84/84

Печатано по ВЫСОЧАЙШЕМУ повелѣнію.



WYDANO Z DUBLETÓW
Biblioteki Narodowej

Варшава.—Въ Типографіи Ивана Яворскаго.

Drukowano z rozkazu NAJWYŻSZEGO.

Warszawa. — W Drukarni Jana Jaworskiego.

ОБЪЯСНЕНІЕ.

Настоящій III-й томъ, раздѣленный на двѣ книги, заключаетъ въ себѣ три слѣдующіе отдѣла:

Отдѣлъ VII, о доходахъ съ городовъ, образующій I-ю книгу:

„ VIII, о расходахъ изъ городовыхъ кассъ, и

„ IX, о смѣтахъ доходовъ и расходовъ городскихъ кассъ, а также о счетоводствѣ и отчетности этихъ кассъ, образующіе 2-ю книгу.

Сборникъ этотъ, подъ главнымъ руководствомъ Вице-Предсѣдателя Государственнаго Совѣта Царства Польскаго, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Сенатора Фундуклея, составленъ Статсъ-Референдаріемъ Собоцкимъ, изъ матеріаловъ, доставленныхъ изъ Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, Делегатомъ оной, Вице-Директоромъ Отдѣленія Общаго Управленія, Хлббовскимъ.

OBJAŚNIENIE.

Niniejszy tom III-ci, podzielony na dwie księgi, zawiera trzy działy następujące:

Dział VII, o dochodach z miast,—który tworzy księgę I-ą

„ VIII, o wydatkach z kass miejskich, i

„ IX, o etatach dochodów i wydatków kass miejskich, oraz o rachunkowości i kassowości tychże kass,—które to dwa ostatnie działy tworzą księgę II-ą.

Zbiór niniejszy, pod zwierzchnim kierunkiem Rzeczywistego Radcy Tajnego Senatora Fundukleja, Vice-Prezesa Rady Stanu Królestwa, ułożony został przez Referendarza Stanu Sobockiego, z materyalów, dostarczonych ze strony Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przez Delegowanego od tej Władzy Vice-Dyrektora Wydziału Administracyi Ogólnej Chłbowskiiego.

ОГЛАВЛЕНИЕ ПРЕДМЕТОВЪ,
ЗАКЛЮЧАЮЩИХСЯ ВЪ НАСТОЯЩЕМЪ ТОМѢ III-мъ
КНИГѢ I-ой.

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
ОТДѢЛЪ VII.				
Объ источникахъ городскихъ доходовъ.				
ГЛАВА I.				
<i>Объ отыскиваніи городскихъ доходовъ, ихъ предназначеніи и завѣдываніи оными.</i>				
	<i>Введеніе</i>			2
1	Выписка изъ инструкции, заключающая въ себѣ распоряженіе о составленіи подробной описи всѣмъ суммамъ, составляющимъ городскіе доходы.	24 Августа 1818 года.	Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.	4
2	Распоряженіе о всѣхъ находящихся въ употребленіи городскихъ доходахъ.	15 Января 1820 года. N. 985.	Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.	8

SPIS PRZEDMIOTOW
W NINIEJSZYM TOMIE III-im KSIĘDZE I-ój ZAWARTYCH.

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
DZIAŁ VII.				
O źródłach dochodów miejskich.				
TYTUŁ I.				
<i>O wykrywaniu dochodów miejskich, ich przeznaczeniu i zawiadywaniu.</i>				
	<i>Wstęp.</i>			3
1	Wyciąg z instrukcyi, obejmujący zarządzenie co do sporządzenia spisu szczegółowego wszelkich funduszków, stanowiących dochody miast.	24 Sierpnia 1818 r.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	5
2	Rozporządzenie o wszelkich w używaniu będących dochodach miejskich.	15 Stycznia 1820 r. N. 985.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	9

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
3	Выписка изъ инструкции Бургомистрамъ и городскимъ Кассирамъ относительно за-вѣдыванія суммами и доходами, поступающими въ городскія кассы.	15 Января 1822 года.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	16
4	Распоряженіе о процентахъ отъ залоговъ Бургомистровъ и городскихъ Кассировъ, а равно отъ переданныхъ на со-храненіе въ Польскій Банкъ городскихъ остатковъ и ка-питаловъ.	9 Ноября 1833 года. N. 12875/23947.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ и Народнаго Про- свѣщенія.	26
5	Распоряженіе, объясняющее, что плата за приобрѣтеніе городского права требуется въ пользу кассы того горо-да, въ который переселяет-ся посторонній житель.	26 Января (7 Февра- ля) 1838 года N. 16541/30006.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ и Народнаго Про- свѣщенія.	34
6	Распоряженіе, объясняющее, что публикации объ аукціо-нахъ на откупа городскихъ доходовъ слѣдуетъ дѣлать въ Августъ мѣсяцъ, а срокъ таковымъ пазначать около половины Сентября.	8 (20) Фе- враля 1855 года. N. 2753/5981.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	38

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
3	Wyciąg z instrukcyi dla Bur- mistrzów i Kassyerów miej- skich, dotyczącej admini- stracyi funduszów i docho- dów, do kass miejskich wpływających.	15 Stycznia 1822 r.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Policyi.	17
4	Rozporządzenie, o procentach od kaucyj Burmistrzów i Kassyerów miast, oraz od remanentów i kapitałów miejskich, w Banku Pol- skim deponowanych.	9 Listopada 1833 r. N. 12875/23947.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	27
5	Rozporządzenie objaśniające: że opłata za nabycie pra- wa miejskiego jest wyma- galną jedynie na rzecz kas- sy tego miasta, do którego obcy mieszkańiec sprowa- dza się.	26 Stycznia (7 Lutego) 1838 r. N. 16541/30006.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	35
6	Rozporządzenie objaśniające: iż licytacye na dzierżawy dochodów miejskich, należy ogłaszać w Sierpniu, a ter- min takowych około poło- wy Września naznaczać.	8 (20) Lutego 1855 r. N. 2753/5981.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	39

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
ГЛАВА II.				
<i>О сборъ доходовъ съ капиталовъ и городскихъ недвижимостей.</i>				
	<i>Введеніе.</i>			42
1	Выписка изъ инструкціи дан- ной городскимъ кассамъ о формальностяхъ, какія слѣ- дуетъ соблюдать при отдачѣ городскихъ статей въ аренд- ное содержаніе.	15 Января 1822 года.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	44
2	Распоряженіе, объявляющее, что, при отдачѣ въ безроч- но-арендное содержаніе го- родскихъ плацовъ, слѣдуетъ руководствоваться правила- ми, изданными по сему предмету финансовымъ вѣ- домствомъ.	19 Сентяб- ря 1826 года N. 137/530.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	48
3	Распоряженіе о передачѣ го- родскими кассами въ Поль- скій Банкъ всякаго рода остатковъ и капиталовъ, о- стающихся отъ смѣтныхъ расходовъ.	19 Марта 1830 года, N. 351/1561.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	62

Numér porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
TYTUŁ II.				
<i>O ciągnięciu dochodów z nieruchomości i z kapitałów miejskich.</i>				
	<i>Wstęp.</i>			43
1	Wyciąg z instrukcyi dla kass miejskich wydanej, o for- malnościach, jakie przy wy- puszaniu w dzierżawę za- chować należy.	15 Stycznia 1822 r.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Policyi.	45
2	Rozporządzenie objaśniające: że przy wieczystém wydzier- żawianiu placów miejskich, należy stosować się do prze- pisów skarbowych, w téj mierze wydanych.	19 Września 1826 r. N. 137/530.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Policyi.	49
3	Rozporządzenie, o przelewie do Banku Polskiego wszel- kich remanentów i funduszów kass miejskich, od potrzeb etatowych zbywających.	19 Marca 1830 r. N. 351/1561.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Policyi.	63

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
4	Выписка изъ предписанія, объясняющая разницу между капиталами и остатками отъ доходовъ городскихъ кассъ.	17 Декабря 1833 года N. 15227/22370.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	66
5	Распоряженіе, указывающее правила относительно формы аукціонныхъ условій.	10 (22) Августа 1835 г. N. 20011/40931.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	68
6	Распоряженіе, объясняющее о томъ, что изъ поданныхъ къ торгамъ однимъ и тѣмъ же соискателемъ нѣсколькихъ объявленій дѣйствительнымъ признается то, которымъ предлагается самая выгодная цѣна.	29 Юня (11 Юля) 1839 г. N. 643/20268.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	82
7	Распоряженіе о перелачѣ всякихъ остатковъ отъ городскихъ суммъ въ Банкъ, для приращенія процентами.	1 (13) Мая 1844 г. N. 18833/9338.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	86

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
4	Wyciąg z reskryptu, objaśniający różnicę między kapitałami a remanentami z dochodów kass miejskich.	17 Grudnia 1833 r. N. 15227/22370.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	67
5	Rozporządzenie wskazujące przepisy, do formy warunków licytacyjnych.	10 (22) Sierpnia 1835 r. N. 20011/40931.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	69
6	Rozporządzenie objaśniające: że z podanych kilku deklaracji do licytacji przez jednego konkurenta, ta jest ważną, która obejmuje najkorzystniejszą ofertę.	29 Czerwca (11 Lipca) 1839 r. N. 643/20268.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	83
7	Rozporządzenie: aby wszelkie remanenta funduszów miejskich, przelewane były do Banku na lokacyę.	1 (13) Maja 1844 r. N. 18833/9338.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	87

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
8	Распоряженіе, объясняющее о томъ, что продажа мяса должна производиться исключительно въ мясныхъ рядахъ.	5 (17) Января 1848 г. N. 29733/54181.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	90
ГЛАВА III.				
<i>Объ извлеченіи доходовъ съ ярмарочныхъ и торговыхъ сборовъ, съ мѣръ и въсовъ, съ боевъ и тому подобныхъ, изъст- ныхъ подъ разными названіями, городскихъ при- надлежностей.</i>				
	<i>В в е д е н і е</i>			96
1	Постановленіе о запрещеніи начинать ярмарки въ воскресные и праздничные дни прежде 12 часовъ въ полдень.	4 Ноября 1823 г.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	98
2	Распоряженіе о выставленіи при въѣздахъ въ города тарифовъ сбора.	3 (45) Января 1830 г. N. 461/1888	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	102
3	Выписка изъ Положенія о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго вина въ Царствѣ Польскомъ относительно производства ярмарокъ.	4 (16) Мая 1848 года.	ВЫСОЧАЙ- ШІЙ указъ.	104

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
8	Rozporządzenie objaśniające: iż sprzedaż mięsa wyłącznie w jatkach rzeźniczych odbywać się powinna.	5 (17) Stycznia 1848 r. N. 29733/54181.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	91
TYTUŁ III.				
<i>O ciagnieniu dochodu z opłat: jarmarcznego, targowego, z miar i wag, ze szlachetuzów i tym podobnych, pod różnemi nazwami przynależności miejskich.</i>				
	<i>W s t ę p.</i>			97
1	Postanowienie, wzbraniające rozpoczynania jarmarków w dni niedzielne i świąteczne wcześniej, jak od godziny 12-tój z południa.	4 Listopada 1823 r.	Namiestnik Królewski.	99
2	Rozporządzenie, o wywieszeniu przy wjazdach do miast taryf poborczych.	3 (15) Stycznia 1830 r. N. 461/1888.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Policji.	103
3	Wyciąg z Ustawy o wyrobie i sprzedaży wódki w Królestwie Polskiem, co do odbywania jarmarków.	4 (16) Maja 1848 r.	Ukaz NAJWYŻSZY.	105

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
4	Распоряженіе, указывающее та- бель опредѣленныхъ ярмароч- ныхъ и торговыхъ дней въ городахъ и деревенскихъ посадахъ.	12 (24) Декабря 1850 г. N. 27965/49560.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	106
5	Выписка изъ Высочайшаго у- каза о содержаніи боевъ.	9 (21) Ю- ля 1834 г.	ВЫСОЧАЙ- ШІЙ указъ.	110
6	Выписка изъ постановленія о томъ, что оконченная по- стройкою бойня должна быть сдана протоколярно прав- ленію, завѣдывающему кон- тролемъ торговли и откуп- щику консумціонныхъ до- ходовъ.	21 Сентяб- ря (3 Ок- тября) 1835 г. N. 9926/20827.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ и Народнаго Про- свѣщенія.	110
7	Предписаніе съ приложеніемъ для руководства печатныхъ экземпляровъ таблицъ замѣ- на русскихъ мѣръ и вѣсовъ на польскіе и обратно.	19 (31) Декабря 1849 г. N. 55234/18864.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	112
8	Предписаніе съ препровожде- ніемъ для officialнаго упо- требленія инструкции о мѣ- рахъ и вѣсахъ, а также ин- струкции о порядкѣ дѣйствія при вывѣркѣ и клейменіи мѣръ и вѣсовъ.	19 (31) Августа 1850 г. N. 16492/19718.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	198

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
4	Rozporządzenie, wskazujące tabelę uregulowanych dni jarmarcznych i targowych po miastach i osadach wiej- skich.	12 (24) Grudnia 1850 r. N. 27965/49560.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	107
5	Wyciąg z NAJWYŻSZEGO Uka- zu, o utrzymywaniu szlach- tuzów.	9 (21) Lipca 1834 r.	Ukaz NAJWYŻSZY.	111
6	Wyciąg z reskryptu zarządza- jącego: iż szlachtuz wykoń- czony, oddany ma być pro- tokularnie urzędowi handel- kontrollującemu i dzierżaw- cy konsumcyi.	21 Wrześ- nia (3 Paź- dziernika) 1835 r. N. 9926/20827.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	111
7	Rozporządzenie, wskazujące do stosowania się tablice za- miany miar i wag rossyj- skich na polskie i odwrotnie.	19 (31) Grudnia 1849 r. N. 55234/18864.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	113
8	Rozporządzenie, wskazujące do użytku urzędowego instruk- cyę o miarach i wagach, oraz instrukcyę co do po- stępowania przy sprawdza- niu i stemplowaniu miar i wag.	19 (31) Sierpnia 1850 r. N. 16492/19718.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	199

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страница.
9	Разрѣшеніе, данное Мигистра- тамъ имѣть обыкновенные, малые ливеры и столы для вывѣрки и клейменія мѣръ и вѣсовъ.	27 Января (8 Февра- ля) 1851 года N. 24973/47083.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	324
10	Распоряженіе, указывающее та- рифъ для взиманія въ поль- зу городскихъ кассъ сбора за перемѣръ или вывѣши- ваніе въ управленіяхъ, а также за позаймствованіе мѣръ и вѣсовъ.	15 (27) Мая 1851 года N. 23950/45193.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	328
11	Распоряженіе, объясняющее о томъ, что доходы отъ клей- менія мѣръ и вѣсовъ, а также и за позаймствованіе таковыхъ, должны быть от- даваемы въ откупное содер- жаніе, въ пользу городскихъ кассъ.	11 (22) Декабря 1851 г. N. 23941/48817.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	334

ГЛАВА IV.

О канонахъ.

	Введеніе.			338
1	Постановленіе о сборѣ плате- жей канона.	22 Января (3 Февра- ля) 1837 года.	Совѣтъ Управ- ленія.	340

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
9	Rozporządzenie, upoważniające Magistraty do zaopatrzenia się w proste lewarki i stoły, do sprawdzania i stemplo- wania miar i wag.	27 Stycznia (8 Lutego) 1851 r. N. 24973/47083.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	325
10	Rozporządzenie, wskazujące ta- ryfę do poboru opłat na rzecz kass miejskich, od przemierzania lub przewa- żania w urzędach i od wy- pożyczania miar i wag.	15 (27) Maja 1851 r. N. 23950/45193.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	329
11	Rozporządzenie objaśniające: iż dochody z ostemplowa- nia miar i wag, oraz z wy- pożyczania takowych, wy- dzierżawiane być mają na rzecz kass miejskich.	11 (23) Grudnia 1851 r. N. 23941/48817.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	335

TYTUŁ IV.

O kanonach.

	Wstęp.			339
1	Postanowienie, o pobieraniu opłaty kanonów.	22 Stycznia (3 Lutego) 1837 r.	Rada Admi- nistracyjna.	341

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
2	Постановленіе о приостановленіи взысканія канона, взимаемаго на основаніи жалованныхъ привилегій и о взиманіи платежей, опредѣленныхъ тарифомъ по постановленію отъ 22 Января (3 Февраля) 1837 г.	22 Октяб- ря (3 Но- ября) 1837 года.	Совѣтъ Управ- ленія.	368
3	Распоряженіе о мѣрахъ для недопущенія производства промысловъ лицами, не уплатившими канона.	23 Октяб- ря (4 Но- ября) 1837 г. N. 23662/41191.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	372
4	Распоряженіе о томъ, что владельцы постоянныхъ дворовъ, не завѣдывающіе ими сами, а отдающіе эти дома въ аренду, не обязаны платить канона, который уплачивается арендаторами.	26 Февра- ля (9 Мар- та) 1840 года N. 3962/22607.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	376
5	Распоряженіе о томъ, что владельцы частныхъ городовъ, отпускавая въ распивочную продажу собственные питья, обязаны получить консенсъ и уплатить канонъ за распивочную продажу.	29 Февра- ля (12 Мар- та) 1840 года N. 4006/3078.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	380

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
2	Decyzja, o zawieszeniu poboru kanonów na mocy przywilejów erekcyjnych płacanych, i o pobieraniu opłaty podług taryfy, postanowieniem z d. 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 r. przepisanej.	22 Paź- dziernika (3 Listopa- da) 1837r.	Rada Admi- nistracyjna.	369
3	Rozporządzenie, o środkach zapobieżenia, ażeby osoby nieopłacające kanonu, nie prowadziły procederów.	23 Paź- dziernika (4 Listopa- da) 1837r. N. 23662/41191.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	373
4	Rozporządzenie: iż właściciele domów zajezdnych, którzy oddają te domy w dzierżawę, wolni są od opłaty kanonu, a podatek ten opłacają tylko dzierżawcy wspomnianych domów.	26 Lutego (9 Marca) 1840 r. N. 3962/22607.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	377
5	Rozporządzenie: iż dziedzice miast prywatnych, oddając na wyszynk własne trunki, obowiązani uzyskać konsens i opłacić kanon zarobkowy szynkarski.	29 Lutego (12 Marca) 1840 r. N. 4006/3078.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	381

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
6	Разрѣшеніе возникшихъ недо-разумѣній относительно пла-тежа канона съ промысловъ разнаго рода и при различ-ныхъ обстоятельствахъ.	1 (13) Апрѣля 1840 г. N. 429/4297.	Правитель-ственная Ком-мисія Внутрен-нихъ и Духов-ныхъ Дѣлъ.	384
7	Распоряженіе объ освобожденіи частныхъ еврейскихъ учителей отъ платежа ка-нона.	23 Ноября (5 Декаб-ря) 1842 года N. 23957/43815.	Правитель-ственная Ком-мисія Внутрен-нихъ и Духов-ныхъ Дѣлъ.	392
8	Постановленіе о денежной пе-нѣ съ промышленниковъ за невзносъ въ городскую кас-су канона.	4 (16) Декабря 1842 г.	Совѣтъ Управ-ленія.	396
9	Постановленіе о томъ, что почтсодержатели обязаны платить канонъ въ пользу городскихъ кассъ.	27 Марта (8 Апрѣля) 1842 года.	Совѣтъ Управ-ленія.	400
10	Распоряженіе о томъ, что су-конщики, продающіе свои издѣлія на торгахъ и яр-маркахъ, должны платить канонъ только въ качествѣ фабрикантовъ.	7 (19) Января 1843 г. N. 5091/9454.	Правитель-ственная Ком-мисія Внутрен-нихъ и Духов-ныхъ Дѣлъ.	402

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
6	Rozporządzenie, rozwiązujące wyniki wątpliwości, co do opłaty kanonu z rozmaitych procederów i przy rozmaitych okolicznościach.	1 (13) Kwietnia 1840 r. N. 429/4297.	Kommissya Rządowa Spraw We-wnętrznych i Duchownych.	385
7	Rozporządzenie, względem u- wolnienia prywatnych na- uczycieli dzieci żydowskich od opłaty kanonu.	23 Listo- pada (5 Grudnia) 1842 r. N. 23957/43815.	Kommissya Rządowa Spraw We-wnętrznych i Duchownych.	393
8	Postanowienie, o karze pienię- żnej od procederzystów, za nieopłacenie do kassy miej- skiej kanonu.	4 (16) Grudnia 1842 r.	Rada Admi- nistracyjna.	397
9	Decyzja stanowiąca: iż Poczt- halterowie obowiązani płacić kanon na rzecz kass miejskich.	27 Marca (8 Kwiet- nia) 1842 r.	Rada Admi- nistracyjna.	401
10	Rozporządzenie: iż fabrykanci sukna, sprzedający swój wy- rób na targach i jarmar- kach, opłacać winni kanon, tylko jako fabrykanci.	7 (19) Stycznia 1843 r. N. 5091/9454.	Kommissya Rządowa Spraw We-wnętrznych i Duchownych.	403

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
11	Распоряженіе о томъ, въ ка- комъ размѣрѣ должны быть взимаемы канонъ съ арен- даторовъ доходовъ.	16 (28) Октября 1844 г. N. 16147/29672.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	404
12	Распоряженіе о томъ, что про- мышленники, занимающіеся пряжею шерсти, обязаны платить канонъ парави съ ткачами холстины.	12 (24) Февраля 1845 г. N. 14581/26010.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	408
13	Постановленіе о томъ, что про- мышленники, не имѣющіе средствъ къ уплатѣ денеж- наго штрафа, должны быть подвергаемы наказанію аре- стомъ.	18 (30) Декабря 1845 г.	Совѣтъ Управ- ленія.	410
14	Разрѣшеніе сомнѣнія относи- тельно взиманія платежей съ торговыхъ комиссіоне- ровъ, извозчиковъ, шкипе- ровъ и лоцмановъ.	19 (21) Декабря 1856 г. N. 19640/40506.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	416
15	Распоряженіе о томъ, какую часть пародонаселенія горо- довъ слѣдуетъ принимать въ основаніе при определе- ніи платежей съ промы- словъ въ пользу городскихъ кассъ.	24 Февра- ля (8 Мар- та) 1862 года.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ.	420

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
11	Rozporządzenie wskazujące, w jakiej ilości kanon ma być wymagany od dzier- żawców dochodów.	16 (28) Paździer- nika 1844 r. N. 16147/29672.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	405
12	Rozporządzenie, iż profesyo- niści przedzeniem wełny za- trudniający się, kanon mają opłacać jako drelicharze.	12 (24) Lutego 1845 r. N. 14581/26010.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych	409
13	Decycja: iż procederzyści nie- mogący uiścić się z kar pie- niężnych, ulegają karze aresztu.	18 (30) Grudnia 1845 r.	Rada Admi- nistracyjna.	411
14	Rozporządzenie rozstrzygające wątpliwości, co do opłat ka- nonowych od komissan- tów handlowych, frachtarzy, szyprów i rotmanów nale- żnych.	19 (31) Grudnia 1856 r. N. 19640/40506.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	417
15	Rozporządzenie wskazujące, jaka ludność miast na być brana za zasadę do ustano- wienia opłat kanonowych na rzecz kass miejskich.	24 Lutego (8 Marca) 1862 r.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych.	421

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
ГЛАВА V.				
<i>О правѣ продажи питей въ казенныхъ городахъ и объ из- влекаемыхъ отъ сего городскими кассами и мѣщанами доходахъ, а также о питейномъ доходѣ въ частныхъ городахъ.</i>				
	<i>Введеніе.</i>			422
1	Распоряженіе, объясняющее о томъ, что дѣла о тайномъ ввозѣ питей въ частные города подлежатъ разбирательству судебнымъ порядкомъ.	6 (18) Января 1842 года N. 20051/9959.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	428
2	Распоряженіе, объясняющее о томъ, что корчемники, причиняющіе убытки въ про- пинаціонномъ доходѣ, дол- жны быть подвергаемы взы- сканіямъ, опредѣленнымъ въ контрактахъ, заключаемыхъ съ откупщиками этихъ до- ходовъ.	27 Января (8 Февра- ля) 1843 года N. 21364/39165.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	432
3	Распоряженіе, объясняющее о томъ, что укеусъ и дрожжи не составляютъ предмета пропинаціи.	28 Марта (9 Апрѣля) 1844 г. N. 20418/39010.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	344

Numér porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
TYTUŁ V.				
<i>O prawie propinacyjném w miastach rządowych i o ciągnięciu z tąd dochodów przez kassy miejskie i mieszkańców, tudzież o propinacyi w miastach prywatnych.</i>				
	<i>Wstęp.</i>			423
1	Rozporządzenie objaśniające: iż w sprawach o defraudacye trunków w miastach prywatnych, sprawy odsyłane być mają do drogi sądowej.	6 (18) Stycznia 1842 r. N. 20051/9959.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	429
2	Rozporządzenie objaśniające: że na defraudantów opłaty zysku propinacyjnego, mają być rozciągane kary kontraktami o dzierżawę zysku zastrzeżone.	27 Stycznia (8 Lutego) 1843 r. N. 21364/39165.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	433
3	Rozporządzenie objaśniające: że ocet i drożdże nie są artykułami propinacyjnemi.	28 Marca (9 Kwietnia) 1844 r. N. 20418/39010.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	435

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страница.
4	Распоряженіе о томъ, чтобы въ торговля условия были включаемъ размѣръ платежа съ мѣстнаго рома и портера.	4 (16) Сентября 1844 г. N. 13492/25642.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	438
5	Распоряженіе, объясняющее о томъ, что укусная заправка не подлежитъ ни пропинаціонному, ни зысковому платежу въ пользу городскихъ кассъ.	27 Января (8 Февра- ля) 1847 года N. 30763/56546.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	442
6	Распоряженіе, объясняющее о томъ, что пропинаціонные платежи не должны быть взимаемы съ сладкихъ водокъ.	15 (27) Октября 1853 г. N. 3242/7210.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	446
7	Распоряженіе, объясняющее о томъ, что, если при вторично объявленныхъ торгахъ на отдачу въ откупъ городскихъ пропинаціонныхъ доходовъ, вмѣстѣ съ казенными сборами, соискатели не пожелаютъ торговаться отъ суммы, назначенной къ торгамъ, то можно торги эти начать отъ суммы, какая будетъ предложена самими соискателями.	27 Октяб- ря (8 Но- ября) 1855 г. N. 19034/40918.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	450

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
4	Rozporządzenie zastrzegające: aby w warunkach licytacyjnych zamieszczaną była opłata od araku i porteru krajowego.	4 (16) Września 1844 r. N. 13492/25642.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	439
5	Rozporządzenie objaśniające: że zaprawa octowa do żądnych opłat propinacyjnych i zyskowego, na rzecz kass miejskich pociągana być niepowinna.	27 Stycznia (8 Lutego) 1847 r. N. 30763/56546.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	443
6	Rozporządzenie objaśniające: że opłaty propinacyjne od wódek słodkich i likierów, mają być nadal uchylone.	15 (27) Paździer- nika 1853 r. N. 3242/7210.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	447
7	Rozporządzenie objaśniające: iż gdy konkurenci w drugim terminie nie zechcą licytować dochodów propinacyjnych miejskich razem ze skarbowemi konsumcyjnymi od praetium ustanowionego, licytację rozpocząć wolno od oferty, jaką kto poda.	27 Paź- dziernika (8 Listo- pada) 1855 r. N. 19034/40918.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	451

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
8	Форма контракта на отдачу въ монопольное откупное содержаніе пропинаціоннаго дохода.	—	—	454
9	Форма контракта на отдачу въ откупъ зысковаго или ведроваго дохода.	—	—	468

ГЛАВА VI.

*О доходѣ съ консенсоваго платежа, вносимаго содержателя-
ми шинковъ туземныхъ и заграничныхъ напитковъ въ казен-
ныхъ и частныхъ городахъ.*

	<i>В в е д е н і е.</i>			482
1	Установленіе консенсоваго пла- тежа съ шинковъ въ горо- дахъ, въ пользу городскихъ кассъ.	4 Февраля 1817 г. N. 675.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	484
2	Развитіе постановленія о вве- деніи консенсоваго платежа за содержаніе шинковъ.	21 Февра- ля 1817 года N. 284/431.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	490

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
8	Wzór do kontraktu o dzier- żawę propinacyi monopo- licznej.	—	—	455
9	Wzór do kontraktu na dzier- żawę dochodu zyskowego, czyli wiadrowego.	—	—	469

TYTUŁ VI.

*O dochodzie z opłaty konsensowego, przez szynkarzy trunków
krajowych i zagranicznych w miastach rządowych i prywatnych
uiszczanym.*

	<i>W s t ę p.</i>			483
1	Postanowienie, ustanawiające opłatę konsensową od szyn- ków w miastach, na rzecz kass miejskich.	4 Lutego 1817 r. N. 675.	Namiestnik Królewski.	485
2	Rozporządzenie, rozwijające postanowienie, zaprowadza- jące opłatę konsensową od szynków.	21 Lutego 1817 r. N. 284/431.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Policji.	491

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
3	Разрѣшеніе сомнѣнія относи- тельно консенсоваго пла- тежа съ питейныхъ заве- деній.	14 Апрѣля 1817 г. N. 207/311.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	494
4	Распространеніе правилъ, из- ложенныхъ въ постановле- ніи 4 Февраля 1817 года, на всѣхъ безъ изъятія роз- ничныхъ продавцовъ напѣт- ковъ въ городахъ.	31 Марта 1818 года, N. 1,816.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	504
5	Распоряженіе, объясняющее о томъ, что складочники, ве- дущіе оптовой торгъ на- питками, должны вносить консенсовые платежи.	30 Сентяб- ря (12 Ок- тября) 1846 г. N. 19838/36534.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	508
6	Постановленіе о томъ, что шин- ки для продажи одного пи- ва не входятъ въ число нор- мальныхъ шинковъ, уста- новленныхъ для городовъ.	17 (29) Сентября 1851 г.	Совѣтъ Управ- ленія.	512
7	Высочайшій указъ о воспре- щеніи продажи питей въ воскресные, торжественные и табельные дни съ утра до часа по полудни.	24 Декаб- ря (5 Ян- варя) 1863/4 г.	ВЫСОЧАЙ- ШІЙ указъ.	516

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
3	Rozporządzenie rozwijające wątpliwości, co do opłaty konsensowej od szynków.	14 Kwietnia 1817 r. N. 207/311.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Policyi.	495
4	Postanowienie, rozciągające zasady postanowienia z d. 4 Lutego 1817 roku do wszy- stkich bez różnicy szynku- jących trunkami w miastach.	31 Marca 1818 r. N. 1816.	Namiestnik Królewski.	505
5	Rozporządzenie objaśniające: że składnicy czyli handla- rze hurtowi trunków, opła- tę konsensową wnosić są obowiązani.	30 Wrze- śnia (12 Paździer- nika) 1846 r. N. 19838/36534.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	509
6	Decyzya: że szynki samego piwa, w liczbę normalną szynków, dla miast ustano- wioną, nie wchodzą.	17 (29) Września 1851 r.	Rada Admi- nistracyjna.	513
7	Ukaz Najwyższy, wzbraniający szynkowania trunków w dnie niedzielne, uroczyste, lub dworskie, od rana do go- dziny 1-jej po południu.	24 Gru- dnia (5 Stycznia) 1863/4.	Ukaz Najwyższy.	517

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
ГЛАВА VII.				
<i>О складкахъ, взимаемыхъ съ жителей городовъ на усиленіе средствъ городскихъ кассъ.</i>				
	<i>В в е д е н і е.</i>			522
1	Распоряженіе, разрѣшающее недоразумѣнія, возникающія при распредѣленіи складокъ на постройку въ городахъ пожарныхъ инструментовъ.	6 (18) Февраля 1835 г. N. 23246/47416.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ и Народнаго Про- свѣщенія.	524
2	Распоряженіе о томъ, чтобы складки на потребности города были взимаемы соразмѣрно дѣйствительной надобности.	12 (24) Сентября 1836 г. N. 19768/36574.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ и Народнаго Про- свѣщенія.	530
3	Распоряженіе о распредѣленіи между городскими жителями и утвержденіи складокъ на удовлетвореніе необходи- мыхъ расходовъ.	13 (25) Ноября 1839 г. N. 18491/18498.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ и Народнаго Про- свѣщенія.	534

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
TYTUŁ VII.				
<i>O składkach, pobieranych od mieszkańców miast, na zasilenie etatów Kass miejskich.</i>				
	<i>W s t ę p.</i>			523
1	Rozporządzenie rozstrzygające wątpliwości, zachodzące przy rozpisywaniu składek na sprawienie narzędzi ogniowych po miastach.	6 (18) Lutego 1835 r. N. 23246/47416.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	525
2	Rozporządzenie zalecające, aby pobór składek na potrzeby miasta, w miarę tych potrzeb był uskuteczniany.	12 (24) Września 1836 r. N. 19768/36574.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	531
3	Rozporządzenie, o zarządzaniu i zatwierdzaniu rozpisów składek na mieszkańców miast, dla pokrycia wyda- tków koniecznych.	13 (25) Listopada 1839 r. N. 18491/18498.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	535

МАТЕРІАЛЫ,

ЗАКЛЮЧАЮЩЕ ВЪ СЕБѢ

ПОСТАНОВЛЕНІЯ

ПО

ГОРОДСКОМУ ХОЗЯЙСТВУ.

MATERIAŁY

OWEJMUJĄCE

USTAWY I URZĄDZENIA

DOTYCZĄCE

GOSPODARSTWA MIEJSKIEGO.

ОТДѢЛЪ VII.

ОБЪ ИСТОЧНИКАХЪ ГОРОДСКИХЪ ДОХОДОВЪ.

ГЛАВА I.

Объ отыскиваніи городскихъ доходовъ, ихъ предназначеніи и завѣдываніи оными.

В в е д е н і е.

Источники, изъ которыхъ города или экономическія кассы оныхъ извлекаютъ свои доходы, суть слѣдующіе:

а) недвижимое и движимое имущество, составляющее общую собственность каждой отдельно городской гмины, а именно: поземельныя имѣнія, пахатныя земли, луга, лѣса, пастбища, плацы и строенія, пожалованныя городу особенными привилегіями, или купленныя за его деньги, а равно всѣ доходы съ оныхъ и накопившіеся денежныя капиталы;

б) особыя, предоставленныя городскимъ кассамъ, права на взиманіе извѣстныхъ платежей или съ мѣщанъ, занимающихся торговлею, ремеслами и разными заработками, или же съ прибывающихъ въ городъ съ жизненными припасами и издѣліями на торги, ярмарки, или по другимъ какимъ нибудь дѣламъ;

в) денежныя складки, взимаемыя съ владѣльцевъ городскихъ недвижимостей и съ зарабатывающихъ промышленниковъ, для усиленія средствъ городской кассы, по мѣрѣ того, какъ доходы оной окажутся недостаточными на удовлетвореніе штатныхъ или необыкновенныхъ расходовъ, вызванныхъ необходимою надобностью.

DZIAŁ VII.

O ŹRÓDŁACH DOCHODÓW MIEJSKICH.

TYTUŁ I.

O wykrywaniu dochodów miejskich, ich przeznaczeniu i zawiadywaniu.

W S T Ę P.

Źródła, z których miasta czyli ich Kassy ekonomiczne czerpią swoje dochody, są następujące:

a) *Nieruchomy i ruchomy majątek, wspólną własność każdej z osobna gminy miejskiej stanowiący, a mianowicie: dobra ziemskie, grunta rolne, łąki, lasy, pastwiska, place i budowle przywilejami miastu nadane, lub za fundusze jego nabyte, oraz wszelkie użytki z tychże i nagromadzone kapitały pieniężne.*

b) *Prawa szczególne, nadane kassie miejskiej do poboru pewnych opłat, już to od mieszczan trudniących się handlem, rzemiosłami i różnemi zarobkami, już to od przybywających do miasta z produktami i wyrobami na targi, jarmarki, lub w innych jakich interessach.*

c) *Składki pieniężne, wybierane od posiadaczy nieruchomości miejskich, i od zarabkujących procederzystów, na zasilenie kassy miejskiej, o ile dochody jej niewystarczają na pokrycie etatowych lub nadzwyczajnych wydatków, konieczną potrzebą wywołanych.*

Магистраты и Смотрители городов, а ныне Помощники Уездных Начальников, должны особенно заботиться об открытии и приведении в известность доходов из упомянутых трех источников в каждом городе, а также наблюдать за тем, чтобы открытые доходы были внесены в смету доходов городской кассы, без малейшего пропуска или уменьшения.

Наименование доходов, предназначение оных, а также заведывание ими указывают помпещенныя ниже сего правила.

N^o 1.

О составлении подробной описи всеѣх суммъ, составляющихъ городскіе доходы.

(24 Августа 1818 г.)

Выписка изъ инструкціи Смотрителямъ городовъ (а), изданной Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Статья 16.

Смотритель дѣлаетъ повѣрку инвентаря городской собственности и опись всеѣх суммъ, которыя составляютъ доходъ города, поступающій, или долженствующій поступать въ городскую кассу. Смотритель обязанъ особенно стараться приве-

(а) Должности прежнихъ Смотрителей городовъ исполняютъ ныне Уездные Начальники, или ихъ помощники.

Сzczególнѣмъ стараніемъ Magistratów oraz Dozorców miast, a dziś Pomocników Naczelników powiatowych, powinno być wykrywanie i spisanie dochodów z powyższych trzech źródeł w każdym mieście, oraz czuwanie, aby wykryte dochody wprowadzane były, bez żadnego opuszczenia lub zmniejszenia, do etatu Kassy miejskiej.

Nazwy dochodów, przeznaczenie, oraz zawiadywanie temiż dochodami, wskazują zamieszczone poniżej przepisy.

N^o 1.

Zarządzenie sporządzenia spisu szczegółowo wszelkich funduszów, stanowiących dochody miast.

(d. 24 Sierpnia 1818 r.)

Wyciąg z instrukcyi dla Dozorców Miast (a) przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi wydanej.

ARTYKUŁ 16.

Dozorca przystąpi do skonfrontowania inwentarza własności miejskiej i spisania wszelkich funduszów onego, które stanowią dochód miasta do kassy miejskiej wpływający, lub wpływać winny. Szczególнѣмъ staraniem być ma Dozorcy naj-

(a) Obowiązki dawniejszych Dozorców miast obecnie spełniają Naczelnicy Powiatowi lub ich Starsi Pomocnicy.

сти со всею точностію въ извѣстность таковыя суммы, или по привилегіямъ и исключительнымъ правамъ, или по прежнимъ и теперешнимъ смѣтамъ доходовъ городскихъ кассъ, или, наконецъ, по словесному показанію жителей. Инвентарная опись таковымъ суммамъ, должна быть составлена со всею точностію, потому что она будетъ служить основаніемъ для имѣющихъ быть составленными городскихъ смѣтъ на будущіе годы. Поэтому слѣдуетъ въ ней подробно обозначить: каждый фондусъ, на основаніи какого права онъ принадлежитъ городу, изъ чего состоитъ, сколько прежде приносилъ дохода, сколько приносить теперь и сколько, при хорошемъ устройствѣ, можетъ приносить на будущее время; отъ какихъ фондусей и по какимъ причинамъ городъ не получаетъ дохода, какія представляются средства для усиленія оныхъ или для возвращенія городской кассѣ? Въ особенности, въ этой описи должно быть показано, владѣетъ ли городъ и какими именно землями, пашнями, садами, плацами, прудами, рѣками, озерами, лугами, лѣсами, зарослями, пастбищами, деревнями, фольварками, домами, барщиною, кирпичными, известковыми, пивоваренными и винокурными заводами, мельницами, каменоломнями, виннымъ откупомъ, чоповымъ сборомъ, питейными домами, корчмами, мясными рядами; имѣтъ ли онъ право на взиманіе чиншей и сборовъ: плотиннаго, мостоваго, за перевозъ, за мѣсто на рынкѣ, отъ товаровъ, привозимыхъ на ярмарки, сбора на содержаніе мостовыхъ, копытковаго, вѣсоваго, лаудемій, каноновъ отъ промысловъ и ремеслъ консенсоваго сбора отъ баловъ, музыки, бильярдовъ, шинковъ, складокъ на училища, платы за право гражданства и т. п.

Всѣ эти и другія статьи доходовъ должны быть помѣщены въ описи и исторически описаны. Сюда слѣдуетъ включить всѣ капиталы, или данные въ ссуду и кому именно, для приращенія процентами, или находящіеся въ городской кассѣ на лицо, или же числящіеся въ недоборахъ и недоимкахъ и за кѣмъ именно. Составленную такимъ образомъ опись Смотритель, вмѣстѣ съ своими примѣчаніями и мнѣніемъ, представляетъ собо

сеіслѣй доходить таковыхъ фондусовъ, бадъ з привилеіовъ и надаѣ, бадъ з етатовъ прешзлыхъ и тѣраінеіszych kassowych, бадъ наконецъ з ustnego mieszkancow podania. Inwentarz czyli spis takowychъ фондусовъ, ма быѣ доклатдне sporzadzony, gdyż ten służyć бѣдзе за засадѣ до formować się маіаіыхъ mieіskich етатовъ на dalsze lata; dla tego w nim wyszczególniony быѣ ма: каždy фондусъ, на mocy какого права miasta służyć, z czego się składa, wiele dawniej czynił dochodu, wiele teraz czyni, a wiele na przyszłość, przy dobrém urzędzeniu, czynić może? z których фондусовъ i dla czego miasto nie pobiera dochodu; jakie są środki do podniesienia onych, lub przywrócenia ich kassie mieіskiej? W szczególności w spisie takowymъ powinno быѣ wykazano, czy miasto posiada i jakie grunta, role, ogrody, place, stawy, rzeki, jeziora, łąki, lasy, zarośla, pastwiska, wsie, folwarki, domy, robociznę, cegielnie, wapiarnie, browary, gorzelnie, młyny, łomnie kamieni, propinacyę, czopowe, szynki, karczmy, jatki; prawo pobierania czynszów: grobelnego, mostowego, przewozu, targowego, jarmarcznego, kopytkowego, wagowego, laudemii, kanonów od professyj i rzemiosł, konsensowego od balów, muzyki, bilardów, szynków; składki na szkołę, opłaty od prawa obywatelstwa i t. d.

Te wszystkie i inne tytuły фондусовъ, w spisie umieszczone, i historycznie w nim opisane быѣ powinny; do tego dołączyć należy wszelkie kapitały, czyli te na procentach i u kogo ulokowane są, czyli тѣж w kassie mieіskiej w gotowiznie pozostają, lub w defektach i retentach, i na kim залегają. Tak uformowany spis, Dozorca, przy dołączeniu swych uwag i opinii, prześle osobno z każdego miasta w jednym

изъ каждаго города въ одномъ экземплярѣ въ Воеводскую Комисію, а въ другомъ непосредственно въ Правительственную Комисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи. При семъ послѣднемъ экземплярѣ прилагаетъ онъ всѣ подлинныя документы, оправдывающіе каждую сумму и доходъ города. Наконецъ, третій экземпляръ упомянутой описи Смотритель приобщаетъ къ своимъ дѣламъ.

24 Августа 1818 года.

Министръ Предсѣдательствующій,

⸘ (подписано) *Θ. Мостовскій.*

№ 2.

**О всѣхъ находящихся въ употребленіи городскихъ
доходахъ.**

(15 Января 1820 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Комисіямъ.

Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ
и Полиціи.

Усматривая изъ полученныхъ по сіе время проектовъ смѣтъ, что Смотрители городовъ не обращаютъ надлежащаго вниманія на доходы, какими дѣйствительно долженъ пользоваться всякій городъ, и что только нѣкоторые изъ нихъ, въ представленныхъ проектахъ смѣтъ, помѣщаютъ доходъ отъ мѣръ и вѣсовъ, отъ платежей за выгонъ скота на пастбища, отъ платежей за му-

egzemplarzu Kommissyi Wojewódzkiej, w drugim bezpośrednio Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji; przy tym ostatnim egzemplarzu dołączy zarazem wszelkie oryginalne dowody, usprawiedliwiające każdy fundusz i dochód miasta; trzeci nakoniec egzemplarz rzeczzonego inwentarza Dozorca przy swych aktach zachowa.

w Warszawie, dnia 24 Sierpnia 1818 r.

Minister Prezydujący,

(podpisano) *T. Mostowski.*

№ 2.

O wszelkich w używaniu będących dochodach miejskich.

(d. 15 Stycznia 1820 r.)

do
wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I POLICYI.

Przekonawszy się, z otrzymanych dotąd projektów do etatów, iż Dozorcy miast na dochody, jakie istotnie każde miasto mieć musi, niedosyć zważają, i niektórzy tylko z nich, w przedstawionych projektach do etatów, umieszczają dochód z wag i miar, z opłaty za pastwiska od bydła, z opłaty od muzyki, od handlujących, od nadania prawa miejskiego; inni

зыку, отъ торгующихъ, за получение городского права, другіе же, не обращая вниманія на эти доходы, не включаютъ ихъ во все въ проэкты смѣтъ, а вслѣдствіе того наносятъ городскимъ кассамъ, не имѣющимъ и безъ того достаточныхъ суммъ, чувствительный ущербъ, что представляетъ затрудненія въ усиленіи оныхъ,—Правительственная Коммисія, желая предотвратить на будущее время подобные случаи, препровождаетъ въ Воеводскую Коммисію именной списокъ всѣмъ находящимся въ употребленіи городскимъ доходамъ и увѣдомляетъ, что вмѣстѣ съ симъ препровожденъ и къ Смотрителямъ городовъ такой же списокъ городскимъ доходамъ, при чемъ предписано имъ стараться, по возможности, привести оныя въ извѣстность въ каждомъ городѣ, за исполненіемъ чего обязана строго наблюдать Воеводская Коммисія..

15 Января 1820 года.

Министръ Предсѣдательствующій,
(подписано) *Θ. Мостовскій.*

N. 985.

Приложеніе къ N. 2.

Именной списокъ всѣмъ находящимся въ употребленіи городскимъ доходамъ.

A. Чинши съ безсрочныхъ арендъ:

1. съ пахатныхъ земель,
2. съ плацовъ,

заś на takowe dochody względu niemając, wypuszczają one, a przez to kassy miejskie, i tak szczupłe fundusze mające, na uszczerbek wystawiają, co w podźwignieniu ich trudność stanowi; Kommissya Rządowa przeto zapobiegając nadal podobnym wypadkom, przesyła Kommissyi Wojewódzkiej: *wypis imienny* wszelkich w używaniu będących dochodów miejskich, przy zawiadomieniu, że Dozorcóm miast na dniu dzisiejszym wprost podobny wypis dochodów miejskich przesłany został, z zaleceniem, aby tych w każdym mieście dochodzić starali się; skutku czego Kommissya Wojewódzka ściśle dopilnować winna.

w Warszawie, d. 15 Stycznia 1820 roku.

Minister Prezydujący,
(podpisano) *T. Mostowski.*

Nr. 985.

Annex do Nr. 2.

Wypis imienny wszelkich w używaniu będących dochodów miejskich.

A. Czynsze z dzierżaw wieczystych.

1. z rolnych gruntów,
2. z placów,

3. съ домовъ,
4. съ садовъ,
5. съ луговъ,
6. съ пастбищъ,
7. съ мельницъ.

В. Чинимъ съ временныхъ арендъ:

1. съ деревни или фольварка,
2. съ земель,
3. съ пастбищъ для скота,
4. съ луговъ,
5. съ городскихъ домовъ,
6. съ корчемъ,
7. съ кирпичныхъ заводовъ,
8. съ известковыхъ,
9. съ лѣсопильныхъ заводовъ,
10. съ мельницъ,
11. со смоленъ,
12. съ дегтярныхъ заводовъ,
13. съ мясныхъ и булочныхъ рядовъ,
14. съ рыночныхъ будокъ,
15. съ пивоваренъ,
16. съ виннаго откупа,
17. съ товаровъ, привозимыхъ на ярмарку,
18. съ мѣстъ на рынокъ,
19.

}	со сбора на починку мостовой.
}	со сбора копытковаго,
}	со сбора полянковаго,
20. съ плотиннаго,
21. съ мостоваго,
22. съ мѣроваго и вѣсоваго,
23. съ лопатковаго (за убой скота),
24. съ платы за продажу иностранныхъ напитковъ.

3. z domów,
4. z ogrodów,
5. z łąk,
6. z pastwisk,
7. z młyna,

B. Czynyse z dzierżaw czasowych.

1. ze wsi lub folwarku,
2. z gruntów,
3. z pastwiska dla bydła,
4. z łąk,
5. z domów miejskich,
6. z karczmy,
7. z cegielni,
8. z wapiarni,
9. z tartaku,
10. z młyna,
11. z smolarni,
12. z dziegiarni,
13. z jatek rzeźniczych i piekarskich,
14. z bud czyli kramów,
15. z browaru,
16. z propinacyi,
17. z jarmarcznego,
18. z targowego,
19.

{	z brukowego,
{	z kopytkowego,
{	z polankowego,
20. z groblowego,
21. z mostowego,
22. z miarowego i wagowego,
23. z łopatkowego (od rzezi bydła),
24. z opłaty od sprzedaży trunków zagranicznych.

25. съ дани, собираемой въ зернѣ,
26. съ рыбной ловли,
27. съ охоты,
28. съ камня, складываемаго въ натурѣ при въѣздѣ,
 { съ продажи дерева въ лѣсахъ,
 29. { съ продажи кирпича, выдѣланнаго въ городскомъ
 кирпичномъ заводѣ,
 { съ продажи извести, камня, глины, песка и проч.

C. Съ процентовъ отъ капиталовъ:

D. Съ консенсовъ на расписочную продажу мѣстныхъ напитковъ.

E. Съ канона или платы отъ заработковъ:

съ платы за городское право,
 съ платы за музыку,
 съ платы за балы, редуты и другія игры и зрѣлища,
 съ платы за борти.

F. Со складокъ отъ владѣльца города,
 со складокъ отъ жителей.

G. Со штрафовъ за порубку лѣсовъ.

H. Непредвидимые доходы.

Примѣчаніе: Въ позднѣйшее время, послѣ предписанія, при которомъ приложенъ этотъ списокъ, прибыли еще въ городскихъ кассахъ слѣдующіе источники доходовъ:

I. проценты отъ передаваемыхъ въ Польскій Банкъ остатковъ городскихъ кассъ отъ штатныхъ расходовъ;

K. 4% съ откупа консумціонныхъ сборовъ, уплачиваемые казною Царства городскимъ кассамъ за содержаніе скотобоевъ;

L. въ городахъ, находящихся при судоходныхъ рѣкахъ, какъ-то: Влоцлавкѣ, Плоцкѣ, Пултускѣ, Завихостѣ, заведена плата сухопутнаго сбора отъ причаливающихъ къ берегу на-

25. z osepów,
26. z rybołostwa,
27. z polowania,
28. dochód z kamieni w naturze przy wjazdach składowanych,

29. { ze sprzedaży drzewa z lasów,
 { „ „ cegły, wyrobionej w cegielni miejskiej,
 { „ „ wapna, kamieni, gliny, piasku itp.

C. Z prowizyi od kapitałów.

D. Z konsensowego na szynki trunków krajowych.

E. Z kanonu czyli opłaty od zarobków:
 z opłaty od prawa miejskiego,

„ muzyki,
 „ balów, redut i innych zabaw i widowisk,
 „ barci.

F. Ze składek od dominium miasta,
 ze składek od mieszkańców.

G. Z kar defraudacyjnych leśnych.

H. Dochody nieprzewidziane.

Uwaga. W późniejszym czasie od reskryptu, przy którym niniejszy wykaz załączono, przybyły jeszcze dla kass miejskich następujące źródła dochodowe:

I. Procenta od składanych w Banku Polskim pozostałości czyli remanentów kass miejskich, jakie zbywają od wydatków etatowych.

K. Procent 4% od dzierżawy dochodów konsumcyjnych, jakie Skarb Królestwa płaci kassom miejskim za utrzymywanie szlachtuzów czyli bydłobojni.

L. W miastach nad spławnemi rzekami położonych, jak Włocławek, Płock, Pułtusk, Zawichost, zaprowadzona opłata

груженныхъ судовъ, какъ источника, изъ котораго содержатся набережныя.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Вице-Директоръ Отдѣленія общей Администраціи,
(подписано) Хлѣбовскій.

N^o 3.

Выписка изъ инструкціи Бургомистрамъ и городскимъ кассирамъ относительно завѣдыванія суммами и доходами, поступающими въ городскія кассы,

(15 Января 1822 г.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ
и Полиціи.

Для введенія и обезпеченія на будущее время единообразія въ завѣдываніи городскими фондами и доходами, а равно для обезпеченія порядка и контроля въ городскихъ кассахъ, Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи постановляетъ слѣдующія правила.

ОБЩІЯ ПОЛОЖЕНІЯ:

О свойствахъ фондушей и доходовъ городскихъ кассъ и о завѣдываніи оными.

1. Городскіе фондуши:

- a) состоятъ или изъ общей всей городской гминѣ собственности, составляющей ея имущество, и вспомо-

лдоваго od statków ładownych u brzegu stawających, jako źródło, z którego utrzymywane są bulwarki nadbrzeżne.

Za zgodność,

Vice-Dyrektor Wydziału Administracji Ogólnej,
(podpisano) Chlebowski.

N^o 3.

Wyciąg z Instrukcyi dla Burmistrzów i Kassyerów miejskich, dotyczącej administracyi funduszów i dochodów do kass miejskich wpływających.

(d. 15 Stycznia 1822 r.)

do
Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I POLICYI.

Dla zaprowadzenia i zapewnienia na przyszłość jednostajności w administrowaniu funduszów i dochodów miejskich, niemniej dla zabezpieczenia porządku i kontroli kass miejskich, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji następujące udziela przepisy.

W OGÓLNOŚCI:

O naturze funduszów i dochodów kass miejskich i o ich zawiadywaniu.

1. Fundusze miejskie:

- a) albo pochodzą ze wspólnej całej gminy miejskiej własności, majątek jej stanowiącej — i z posilko-

Gosp. Miejs. Tom III.

2



могательныхъ платежей отдѣльныхъ ея членовъ и жителей, пользующихся ея правами, и назначены на удовлетвореніе надобностей города и на общепользныя цѣли;

- b) или изъ складокъ отъ отдѣльныхъ домохозяевъ, жителей города, для совокупнаго взноса податей и исполненія общественныхъ повинностей, и всѣхъ подобнаго рода обязанностей, которыя проистекаютъ изъ разныхъ мѣстныхъ обществъ или учреждений.

2. Перваго рода фондуши и доходы, назначенные на надобности и въ пользу города, подлежатъ собственно гминному управленію и взиманію въ городскую кассу.

3. Другаго же рода доходы, поступающіе въ сію кассу, суть только переходящіе и должны быть считаемы имѣющими особое свое назначеніе депозитами, которые бываютъ переводимы въ казенныя или институтскія казначейства.

4. Взиманіемъ, какъ гминныхъ, такъ и переходящихъ доходовъ, не вправѣ заниматься въ городѣ кто либо другой, кромѣ назначеннаго начальствомъ городского Кассира, который, въ обезпеченіе ввѣренныхъ ему суммъ, обязанъ представить залогъ, согласно постановленію Князя Намѣстника въ Царствѣ отъ 30 Мая 1818 года.

5. Къ Кассиру относятся: пріемъ суммъ, производство изъ нихъ расходовъ, согласно правиламъ, ниже, въ сей инструкціи, указаннымъ, веденіе регистровъ и кассовыхъ книгъ, подача срочныхъ вѣдомостей о состояніи кассы и представленіе отчетовъ.

6. Непосредственный надзоръ за кассиромъ имѣетъ Бургомистръ, не только самъ, но и со всѣмъ составомъ городского управленія. Бургомистръ обязанъ наблюдать за цѣлостію имущества и всѣхъ доходовъ; онъ обязанъ, стараться о сохраненіи, увеличеніи и соотвѣтственномъ употребленіи суммъ, наблюдать за своевременнымъ поступленіемъ доходовъ въ городскую кассу и

wych opłat od szczególnych członków i mieszkańców, praw jej używających, na zaspokojenie potrzeb i publicznego użytku miasta przeznaczone;

- b) albo pochodzą ze składek od szczególnych właścicieli mieszkańców miasta, dla łącznego zaspokojenia podatków, ciężarów publicznych i wszelkich tym podobnych zobowiązań, jakie z rozmaitych krajowych stowarzyszeń lub instytucyj wynikają.

2. Pierwszego rodzaju fundusze i dochody, na potrzeby i użytek miasta przeznaczone, należą właściwie do administracyi gminnej i do poboru kassy miejskiej.

3. Drugiego zaś rodzaju wpływy do téjże kassy, są tylko *przechodniemi* i uważanemi być winny jako depozyta, szczególnego swe przeznaczenie mające, które przelewaniem bywają do Kass skarbowych lub instytucyjnych.

4. Poborem, tak funduszów gminnych, jakoteż funduszów przechodnich, nikt inny w mieście trudnić się nie jest mocoen, jak tylko kassyer miejski, przez zwierzchnią Władzę zanonimowany; który na całość funduszów powierzonych, kaucyę, zastrzeżoną przez ustawę Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 30 Maja 1818 r., złożyć jest obowiązany.

5. Do kassyera należy pobierać fundusze, czynić z nich wydatki, stosownie do przepisów w niniejszej Instrukcyi poniżej wskazanych, utrzymywać rejestra i książki kassowe, podawać raporta o stanie kassy w peryodycznych terminach i składać rachunki.

6. Bezpośrednio nad kassyerem czuwa burmistrz, nie tylko sam szczególnie, ale też i z całym składem urzędu miejskiego. Burmistrza jest obowiązkiem mieć bacność na całość majątku i wszelkich dochodów, do niego należy starać się o utrzymanie, pomnożenie i przyzwoite użycie funduszów, dopilnować: aby dochody regularnie do kassy miejskiej wpływały,

за порядкомъ веденія кассовыхъ отчетовъ; за все это онъ отвѣчаетъ вмѣстѣ съ кассиромъ.

7. Городское управленіе обязано: заниматься надлежащимъ обезпеченіемъ гминнаго имущества въ юридическомъ отношеніи, отыскивать источники доходовъ, составлять проекты смѣтъ, дѣлать раскладки между плательщиками въ случаѣ надобности, или для дополненія смѣты, или для выполненія обязательствъ относительно Правительства и обществъ (институтовъ).

8. Наконецъ, ободовый Коммисаръ долженъ наблюдать, чтобы, какъ Кассиръ и Бургомистръ, такъ и городское Управленіе исполняли свои обязанности, подъ совокупною отвѣтственностію его за проступокъ или упущеніе.

ЧАСТНЫЯ ПОЛОЖЕНІЯ.

I. О фондушахъ, назначенныхъ на удовлетвореніе надобностей и на пользу всей гмины.

A) О взиманіи этихъ фондушей.

9. При взиманіи городскихъ фондушей служить руководствомъ утвержденная Воеводскою Коммисіею или Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ смѣта городской кассы.

10. Такъ какъ показанные по смѣтѣ доходы изъ суммъ городской кассы (кроме безсрочныхъ чиншей) подлежатъ со временемъ измѣненію, смѣты же обыкновенно утверждаются на нѣсколько лѣтъ, то, при взиманіи доходовъ, независимо отъ смѣты, должны еще быть соблюдены слѣдующія правила настоящей инструкціи.

11. Доходы городской кассы, согласно утвержденнымъ смѣтамъ, состоятъ обыкновенно:

- a) изъ безсрочныхъ чиншей;
- b) изъ временныхъ арендъ;

престржеае порядку в утрзымываніу rachunkowości kassowej; за co wszystko, z kassyerem łącznie, jest odpowiedzialnym.

7. Do składu urzędu miejskiego należy trudnić się przyzwoitęm zabezpieczeniem majątku gminnego we względzie prawnym, wynajdywać źródła dochodów, układać projekta do etatu, sporządzać rozkłady na szczególnych kontrybuentów, gdzie tego wyniknie potrzeba, bądź to dla dopełnienia etatu, bądź dla uiszczenia zobowiązań względem Rządu i towarzystw (instytucyj).

8. Kommissarz nakoniec do obwodu delegowany przestrzegać będzie, aby tak kassyer, burmistrz, jako i urząd miejski, obowiązkom swym zadosyć czynili, a to pod wspólną tegoż kommissarza, za winę lub uchybienie, odpowiedzialnością.

W SZCZEGÓLNOŚCI.

I. Co do funduszów na zaspokojenie potrzeb i na użytek całej gminy przeznaczonych.

A) O poborze tychże funduszów.

9. W poborze funduszów miejskich służy za wskazówkę etat, dla kassy miejskiej przez Komisję Wojewódzką lub Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych zatwierdzony.

10. Ponieważ dochody z funduszów kassy miejskiej, etatem wskazane (oprócz wszystkich czynszów), czasowej ulegają zmianie, a etaty zwykle na kilka lat zatwierdzane bywają; przeto w poborze dochodów, prócz uwagi na etat, następujące jeszcze przepisy niniejszej Instrukcyi zachowane być winny.

11. Dochody kassy miejskiej, wedle zatwierdzonych etatów, składają się zwykle:

- a) z czynszów wieczystych,
- b) z dzierżaw czasowych,

- c) изъ процентовъ отъ данныхъ въ займы капиталовъ;
- d) изъ консенсной платы за распивочную продажу напитковъ;
- e) изъ платежа канона отъ городскихъ заработковъ;
- f) изъ складокъ отъ владѣльцевъ;
- g) изъ складокъ отъ жителей;
- h) изъ чрезвычайныхъ доходовъ.

12. Безсрочные чинши, будучи опредѣлены постоянно одинъ разъ навсегда, не подлежатъ никакой перемѣнѣ; почему, при взиманіи оныхъ, служить неизмѣннымъ правиломъ смѣта.

Еслибы однакоже другія какія нибудь городскія принадлежности, въ періодъ утвержденной смѣты, были отданы на безсрочный чиншъ,—въ такомъ случаѣ, при взиманіи этихъ чиншей, какъ не помѣщенныхъ еще въ штатъ, должны служить руководствомъ особымъ на каждый разъ разрѣшенія Воеводской Коммисіи. Наконецъ, доходы отъ чиншей должны быть взимаемы въ сроки, опредѣленные правилами; если же срокъ не назначенъ, то они должны быть взимаемы въ Ноябрь мѣсяцъ каждаго года.

13. Количество дохода изъ временныхъ арендъ основывается на аукціонныхъ протоколахъ и утвержденныхъ контрактахъ, согласно полученнымъ городскою кассою разрѣшеніямъ.

При каждомъ аукціонѣ долженъ присутствовать полный личный составъ городского Управленія и подписать аукціонный протоколъ.

Сроки платежа арендныхъ чиншей опредѣляются подробными условіями контракта, или аукціоннаго протокола.

14. Доходы отъ процентовъ съ капиталовъ, данныхъ городскою кассою въ займы, должны быть получаемы по срокамъ, опредѣленнымъ записями или документами.

15. Доходъ отъ консенсовъ на питейные дома опредѣляютъ утвержденные Воеводскою Коммисіею декларационные спи-

- c) z prowizyi od kapitałów rozpożyczonych,
- d) z opłaty konsensowego od szynku trunków,
- e) z opłaty kanonu od zarobków miejskich,
- f) ze składek od dominiów,
- g) ze składek od mieszkańców,
- h) z dochodów nadzwyczajnych.

12. Czynsze wieczyste, jako już raz na zawsze stałe oznaczone, żadnej nieulegają zmianie; w poborze zatem takich czynszów, za niezmiennie prawidło służy etat.

W przypadku atoli, jeżeliby inne jakie pertynencye miejskie, w ciągu lat etatu zatwierdzonego, na czynsz wieczny wypuszczone być miały, w takim przypadku, co do poboru tychże czynszów, jako etatem jeszcze nie objętych, posłużą za prawidło szczególne, przez Kommissyę Wojewódzką wydane upoważnienia. — Z resztą, dochody z czynszów wybierane być winny w czasie i terminach przepisami oznaczonych, jeżeliby zaś termin nie był wskazany, pobierane być mają w miesiącu Listopadzie każdego roku.

13. Płóć dochodu z dzierżaw czasowych zasadza się na protokółach *licytacyjnych* i kontraktach, zatwierdzonych stosownie do wydanych dla kassy miejskiej upoważnień.

Przy licytacji każdej, cały skład urzędu miejskiego przytomnym być i protokół licytacji podpisać powinien.

Kiedy zaś raty dzierżawne płacone być mają, stanowią szczególne warunki kontraktu, lub protokołu licytacyjnego.

14. Dochody z procentów od kapitałów z kassy miejskiej rozpożyczonych, stosownie do zapisów lub dokumentów, w terminach temież oznaczonych pobierane być winny.

15. Dochód z konsensowego od szynków, stanowią listy

ски и разрѣшенія, данныя Воеводскою Коммисією по сему предмету кассѣ.

16. Какой канонъ долженъ поступать отъ заработковъ, это опредѣляется смѣтою. Относительно же приращенія или уменьшенія этого рода дохода, какія могутъ случиться въ теченіе смѣтнаго періода, должны служить основаніемъ подробныя распоряженія Воеводской Коммисіи.

17. Складка отъ вотчиннаго владѣльца, показанная по штату на основаніи поданнаго имъ объявленія, не подлежитъ измѣненію и должна быть взимаема по истеченіи каждаго трехъ мѣсяцевъ.

18. Количество складки отъ мѣщанъ на пополненіе нужнаго для городской кассы дохода означается въ смѣтѣ. Распределеніе таковой складки между плательщиками должно быть составляемо городскимъ управленіемъ на каждый годъ и за три мѣсяца до его начала представлено на утвержденіе Воеводской Коммисіи.

Согласно этой раскладкѣ, причитающійся отъ плательщиковъ взносъ долженъ быть взимаемъ за квитанціями, установленными ниже для переходящихъ суммъ, въ два срока, то есть: въ Январѣ и Юлѣ мѣсяцѣ каждаго года.

20. Чрезвычайные доходы взимаются на основаніи особыхъ разрѣшеній Воеводской Коммисіи.

21. При взиманіи всѣхъ этихъ доходовъ, Кассиръ долженъ строго соблюдать назначенные сроки, по истеченіи же каждаго срока, обязанъ немедленно представить о семъ Бургомистру, для понужденія неисправныхъ плательщиковъ.

24. Всѣ доходы, какъ текущіе, такъ и недоимочные, должны поступить въ кассу полностью, и никакіе недоборы не допускаются.

Въ чрезвычайныхъ однако же случаяхъ недоимки, которыхъ не возможно взыскать никакимъ образомъ, послѣ перенесенія оныхъ въ книги на слѣдующій годъ, должны быть, не позже какъ въ первые три мѣсяца того же года, изслѣдованы Адъюнк-

декларacyjne, przez Kommissyę Wojewódzką zatwierdzone i upoważnienia Kommissyi Wojewódzkiej, w tѣj mierze kassie udzielone.

16. Kanon od zarobków, jaki wpłynąć winien, wskazuje etat. Co do przybytku lub ubytku tego rodzaju dochodu, jaki się zdarzyć może w ciągu lat etatowych, upoważnienia szczególne Kommissyi Wojewódzkiej posłużą za zasadę.

Składka od dominium, na zasadzie zobowiązania się dziedzica w etacie oznaczona, nie ulega zmianie; — pobierana zaś być ma w ratach kwartalnych.

18. Ilość składki od mieszczan, na skompletowanie potrzebnego dla kassy miejskiej dochodu, naznacza etat. — Rozkład takowej składki na szczególnych kontrybuentów, przez urząd miejski sporządzanym być winien, na każdy rok, a na trzy miesiące przed jego zaczęciem, do zatwierdzenia Kommissyi Wojewódzkiej podanym. Wedle takowego rozkładu, składka od szczególnych kontrybuentów, ściągana być ma za pomocą kwitaryuszów, dla funduszów przechodnich niżej przepisanych, w dwóch ratach, to jest w miesiącu Styczniu i Lipcu każdego roku.

20. Wpływy z dochodów nadzwyczajnych, pobierane będą za szczególnymi upoważnieniami Kommissyi Wojewódzkiej.

21. W poborze tych wszystkich dochodów, kassyer ściśle pilnować się ma terminów naznaczonych, a po upływie każdego terminu, niezwłocznie zalegających kontrybuentów do egzekucyi przedstawić burmistrzowi jest obowiązany.

24. Wszelkie dochody, tak bieżące, jako i zaległe, wpłynąć powinny do kassy miejskiej całkowicie, a niedobory nie mogą mieć miejsca.

W przypadku jednak nadzwyczajnym, zaległości w żadnym sposobie niewybieralne, po przeniesieniu ich do ksiąg następnego roku, najpóźniej w pierwszym onego kwartale, przez Adjunkta-Dozorcę na miejscu ściśle wyegzaminowane, dowo-

томъ Смотрителемъ со всею точностію на мѣстѣ и вмѣстѣ съ документами, удостоверяющими о невозможности уплаты, представлены Воеводской Коммисіи для погашенія. Погашеніе однакоже этой недоимки можетъ быть записано и оправдано въ отчетѣ не иначе, какъ только съ разрѣшенія Воеводской Коммисіи.

Варшава, 15 Января 1822 года.

Министръ Предѣлательствующій,
(подписано) *Θ. Мостовскій.*

N^o 4.

О процентахъ отъ залоговъ Бургомистровъ и городскихъ Кассировъ, а равно отъ переданныхъ на сохраненіе въ Польскій Банкъ городскихъ остатковъ и капиталовъ.

(9 Ноября 1833 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Вслѣдствіе сношенія съ Польскимъ Банкомъ о передаваемыхъ въ этотъ Банкъ городскихъ суммахъ, всѣ уплаты изъ залоговъ Бургомистровъ и Кассировъ, изъ городскихъ остатковъ и капиталовъ, а равно и причитающихся съ нихъ процентовъ, должны быть производимы Банкомъ не иначе, какъ съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи.

dami niewymožności opatrzone, — Kommissyi Wojewódzkiej do umorzenia przedstawioneni być powinny. — Umorzenie wszakże téj zaległości, nie może być w rachunku zapisane i udowodnione, jak tylko za wyraźną decyzją Kommissyi Wojewódzkiej.

в Варшавіе, дня 15 Стycznia 1822 року.

Minister Prezydujący,
(podpisano) *T. Mostowski.*

N^o 4.

O procentach od kaucyj burmistrzów i kassyerów miast, oraz od remanentów i kapitałów miejskich, w Banku Polskim deponowanych.

(d. 9 Listopada 1833 r.)

do
wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

W skutek zniesienia się z Bankiem Polskim względem funduszów miejskich, do tegoż Banku przelewanych, wszelkie odtąd wypłaty z kaucyj burmistrzów i kassyerów, z remanentów i summ kapitałnych miast, jakoteż procentów od tychże należnych, nieinaczéj przez Bank uskuteczniane będą, jak za upoważnieniami Kommissyi Rządowej.

Относительно залоговъ, остатковъ и капиталовъ, такъ какъ по онымъ и до сихъ поръ не могли быть производимы Банкомъ никакія выдачи безъ разрѣшенія Правительственной Коммисіи, то способъ, въ какомъ послѣдовала уплата или возвратъ оныхъ, остается и на будущее время безъ перемѣны, и Правительственная Коммисія подтверждаетъ сѣмъ только прежнее свое распоряженіе, чтобы Воеводская Коммисія доносила немедленно Правительственной Коммисіи о каждой передачѣ въ Банкъ какой нибудь городской суммы. Относительно процентовъ: проценты отъ залоговъ до сихъ поръ вовсе не были уплачиваемы, а отъ остатковъ и капиталовъ Банкъ платилъ оные только по требованію Воеводской Коммисіи. Отнынѣ, какъ одни, такъ и другіе, могутъ быть получаемы только съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи.

Уплата процентовъ отъ залоговъ отставныхъ или перемѣненныхъ Бургомистровъ и Кассировъ послѣдуетъ, тогда, когда Правительственная Коммисія получитъ отъ всѣхъ Воеводскихъ Коммисій потребованія, на основаніи постановленія Совѣта Управленія отъ 27 Января (8 Февраля) с. г., необходимыя свѣдѣнія. Для полученія же отъ остатковъ и городскихъ капиталовъ процентовъ, которые, какъ видно изъ донесенія Банка, совершенно удовлетворены, по требованіямъ Воеводской Коммисіи, по концѣ прошедшаго года, Воеводская Коммисія составитъ двѣ вѣдомости: одну остаткамъ, другую капиталамъ, и такъ-выя въ концѣ каждаго года представитъ Правительственной Коммисіи.

Вѣдомости эти должны заключать въ себѣ каждый переданный въ Банкъ остатокъ или капиталъ порознь, съ означеніемъ:

- a) числа, котораго онъ переданъ въ Банкъ;
- b) города, котораго собственность онъ составляетъ;
- c) количества онаго;
- d) переданъ ли въ наличныхъ деньгахъ, или въ закладныхъ листахъ;

Co do kaucyj, remanentów i kapitałów, gdy te również i do obecnej chwili, bez upoważnienia Kommissyi Rządowej nie mogły być z Banku podnoszonemi; sposób więc, w jakim wypłata ich czyli zwrot następowały, zostaje na przyszłość bez zmiany, i tylko Kommissya Rządowa ponawia niniejszém dawniejsze swoje rozporządzenia, aby Kommissya Wojewódzka o każdym przelewie do Banku jakiegokolwiek bądź funduszu miejskiego doniosła Kommissyi Rządowej natychmiast. Co do procentów: te od kaucyj niebyły wcale uiszczane, a od remanentów i kapitałów miejskich wypłacał je Bank za rekwizycjami Kommissyi Wojewódzkiej. Odtąd jak jedne tak i drugie za upoważnieniami tylko Kommissyi Rządowej będą mogły być pobierane.

Wypłata procentów od kaucyj burmistrzów i kassyerów wyszłych ze służby lub przeniesionych, nastąpi, skoro Kommissya Rządowa otrzyma potrzebne wiadomości od wszystkich Kommissyj Wojewódzkich, w skutek postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 27 Stycznia (8 Lutego) r. b. zażądane. Celem zaś poboru od remanentów i kapitałów miejskich procentów, które wedle doniesienia Banku, za rekwizycjami Kommissyi Wojewódzkiej, w zupełności do końca r. z. są zaspokojenemi, Kommissya Wojewódzka sporządzi dwa wykazy, jeden remanentów, drugi kapitałów, i takowe z końcem każdego roku Kommissyi Rządowej przedstawi.

Wykazy te obejmować powinny, kaźden w szczególności remanent lub kapitał do Banku przelany, z wyrażeniem:

- a) daty, kiedy do Banku wpływ onego nastąpił;
- b) miasta, którego jest własnością;
- c) ilość, jaką wynosi;
- d) czy gotowizną, albo listami zastawnemi przelany został;

e) сколько отъ Банка причитается съ него процентовъ за текущій годъ;

f) показанъ ли процентъ сей и въ какомъ количествѣ въ приходѣ по смѣтѣ городской кассы;

g) кромѣ того, если есть такіе остатки и капиталы, возвратъ которыхъ послѣдовалъ полностью или въ нѣкоторой части, на надобности подлежащаго города, или на заемъ для другаго города, или для частнаго лица, слѣдуетъ прописать о томъ въ надлежащемъ мѣстѣ вѣдомости, съ поясненіемъ также:

a) когда послѣдовалъ возвратъ или уплата Банкомъ;

b) въ чью пользу;

c) въ какомъ количествѣ;

d) наличными деньгами, или закладными листами;

e) на сколько по сему поводу уменьшаются проценты, которыхъ Банкъ не обязанъ платить со дня послѣдовавшей уплаты; совершенно ли теряются таковыя проценты, или должны быть уплачены берущимъ въ займы.

Поэтому въ вѣдомости графа, показывающая причитающіеся городу проценты, должна быть раздѣлена на двѣ графы, изъ которыхъ одна должна заключать проценты, причитающіеся отъ Банка, или отъ суммъ, переданныхъ въ оный и ненарушимо въ немъ находящихся, а другая—проценты, слѣдующіе съ берущихъ въ займы, или отъ суммъ, хотя первоначально переданныхъ въ Банкъ, но послѣ того употребленныхъ на займы. Къ сему Правительственная Коммисія присовокупляетъ, что, если переданная въ Банкъ сумма не хранилась въ немъ еще одинъ годъ, то есть, если передача послѣдовала въ теченіе нынѣшняго года, и по этой причинѣ, со дня передачи по конецъ Декабря не прошелъ еще одинъ годъ, а сумма эта остается еще и на будущее время въ Банкѣ, то не слѣдуетъ считать съ ней процентовъ, которые должны быть считаемы только въ слѣдующемъ году, съ Сентября мѣсяца по конецъ года, а именно: по 3⁰/₀ съ остатковъ и по 4⁰/₀ съ капиталовъ.

e) ile od niego procentu za rok bieżący z Banku należy się;

f) czy procent takowy w etacie kassy miejskiej pod przychodem jest objęty, i w jakiej ilości;

g) nadto, jeżeli znajdują się takie remanenta i kapitały, których zwrot w całości lub części na potrzebę właściwego miasta, lub na pożyczkę dla innego, albo dla osoby prywatnej miał miejsce, zamieścić o tém należy wiadomość w właściwem miejscu wykazu, z objaśnieniem również:

a) kiedy zwrot, lub wypłata przez Bank dokonana została;

b) na rzecz czyją;

c) w jakiej ilości;

d) czy gotowizną lub zastawnemi listami;

e) ile z tego powodu procentu ubywa, którego Bank dla uskutecznionej wypłaty, od daty téjże nie jest obowiązany płacić, czy procent takowy zupełnie upada, lub: czy powinien być przez pożyczającego opłacony.

Dla tego, w wykazie rubryka wykazująca należność procentową dla miasta, powinna być na dwie przedzieloną, z których jedna obejmować ma procent od Banku czyli od funduszów do tegoż przelanych i nienaruszenie tamże będących; druga procent od pożyczających, czyli od funduszów, jakkolwiek pierwsiastkowo do Banku przelanych, później jednak na pożyczki użytych. Nadmieniam przytém Kommissya Rządowa, że jeżeli fundusz do Banku przelany, tamże roku jednego nie znajduje się, to jest jeżeli w ciągu roku bieżącego przelewonego nastąpił i z téj przyczyny od daty wniesienia z końcem Grudnia rok nieupłynął, a fundusz ten nadal w Banku pozostaje, nie należy od niego liczyć procentu, który dopiero w następnym roku, od daty Września do końca tegoż roku, w stosunku 3⁰/₀ od remanentów, a po 4⁰/₀ od kapitałów miejskich, obliczanym być powinien.

Напротивъ, если сумма, послѣ передачи, была получена обратно, до истеченія года, однакоже полгода находилась въ Банкѣ,—въ такомъ случаѣ слѣдуетъ считать за время храненія опой въ Банкѣ по 2⁰/₀; а если не прошло полгода, то вовсе не считать, ибо отъ суммъ, которыя менѣе полугодомъ остаются на храненіи въ Банкѣ, никакіе проценты не причитаются.

Получивъ составленныя упомянутымъ образомъ вѣдомости, Правительственная Коммисія войдетъ въ сношеніе съ Банкомъ, касательно уплаты процентовъ отъ остатковъ и капиталовъ, и о послѣдующемъ увѣдомитъ Воеводскую Коммисію.

Хотя Правительственная Коммисія предписала выше раздѣлить причитающіеся отъ остатковъ проценты на двѣ графы, то есть: въ одной помѣстить проценты, причитающіеся собственно отъ Банка, а въ другой слѣдующіе отъ суммъ, данныхъ въ займы постороннимъ лицамъ; но изъ этого не слѣдуетъ заключать, чтобы заемщики были должны платить проценты прямо въ пользу городскихъ кассъ, ибо они, согласно заключеннымъ при займѣ условіямъ, какъ прежде, такъ и на будущее время, должны платить проценты совокупно съ срочными платежами на погашеніе капитала. Воеводская Коммисія, препровождавъ въ Банкѣ полученные отъ нихъ платежи, какъ въ отношеніи своемъ въ Банкѣ, такъ и въ донесеніи Правительственной Коммисіи, обязана только достаточно пояснить, сколько препровождается ею на капиталъ, а сколько на проценты, для того, чтобы доставить Банку возможность записать на приходъ особо капиталъ и особо проценты, которые должны быть обращаемы частью на удовлетвореніе процентовъ, показанныхъ во второй графѣ, частью же на увеличеніе общей массы городскихъ суммъ.

Въ Польскій Банкѣ.

Приобщивъ къ дѣламъ своимъ препровожденный при отношеніи отъ 28 Октября с. г., N. 15,656, отчетъ процентамъ

Прzeciwnie, jeżeli fundusz po przelewie, bez upływnienia roku, podniesionym został, pół roku jednak był w Banku, należy liczyć za czas zostawania w Banku po 2⁰/₀; a jeżeli pół roku niemięło, wcale nie liczyć; gdyż od funduszów, które mniej jak pół roku w Banku zostają, żaden procent nie należy się.

Po odebraniu dopiero wykazów, w powyższym sposobie uskuteczionych, Kommissya Rządowa względem opłaty procentów od remanentów i kapitałów miejskich znieś się z Bankiem i o skutku Kommissyę Wojewódzką zawiadomi.

Jakkolwiek zaś powyżej, należność procentową od remanentów rozkazała podzielić na dwie rubryki, to jest, aby w jednej zamieszczone były procenta ściśle od Banku należne, w drugiej od funduszów, komu innemu wypożyczonych przypadające; nie należy atoli z tego wnosić, aby pożyczający, wprost na rzecz kass miejskich procenta opłacać mieli, gdyż oni, stosownie do układu przy pożyczce zrobionego, jak dawniej tak i w przyszłości, procenta łącznie z ratami, na kapitał zwracanemi, uiszczać powinni. Kommissya Wojewódzka jedynie przesyłając do Banku ściągnięte od nich raty, tak w odezwie do Banku czynionej, jakoteż w raporcie Kommissyi Rządowej składanym, dostatecznie wyjaśnić powinna, ile na kapitał, a ile na procent odsyła, a to celem postawienia w możności Banku perceptowania oddzielnie kapitału, oddzielnie procentów, służyć mających w części na zaspokojenie procentów, w rubryce drugiej wykazać się powinny, w części na powiększenie ogólnej masy funduszów miejskich.

do
Banku Polskiego.

Zostawiając, w aktach swoich, nadesłany przy odezwie z dnia 28 Października r. b. Nr. 15,656 rachunek z procentów od

Gosp. Miejs. Tom III.

отъ залоговъ Бургомистровъ и городскихъ Кассировъ, составленный по конецъ 1832 года, для употребленія онаго на будущее время, какъ равно при устройствѣ заводимаго въ ея канцеляріи контроля, Правительственная Коммисія честь имѣетъ увѣдомить Польскій Банкъ, что ею предписано уже Воеводскимъ Коммисіямъ, при отсылкѣ денегъ, получаемыхъ въ счетъ данныхъ въ займы суммъ, съ точностію объяснять Банку, сколько онѣ присылаютъ на капиталъ, а сколько на проценты, которые въ приходъ Банкъ благоволитъ записывать особо отъ возвращаемыхъ капиталовъ.

Варшава, 9 Ноября 1833 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора Предѣлательствующаго,
Директоръ Отдѣленія Администраціи, Статсъ-Совѣтникъ,
(подписано) Войда.

N. 12,875/23,947.

N^o 5.

Объясненіе, что плата за приобрѣтеніе городского права требуется только въ пользу кассы того города, въ который переселяется посторонній житель.

(26 Января (7 Февраля) 1838 г.

Краковскому Губернскому Правленію.
(сообщено и другимъ Губернскимъ Правленіямъ.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Вслѣдствіе возбужденныхъ въ рапортѣ Губернскаго Правленія отъ 31 Мая (12 Іюня) прошлаго года, за N. 59,746, вопросовъ:

кауций Burmistrzów i Kassyerów miejskich, по конецъ року 1832 sparządzony, do użycia go w następny czasie, jak również i przy formowaniu kontroll w biurze swoim zaprowadzających się, ma honor niniejszém zawiadomić Bank Polski, iż Kommissye Wojewódzkie odebrały polecenie, aby przy odsyłaniu rat, na rachunek wypożyczonych funduszów ściągniętych, objaśniały dokładnie Bank Polski: ile nadsyłają na kapitał, ile na procenta, które zechce Bank odłącznie od zwrotu kapitałów perceptować.

Warszawa, d. 9 Listopada 1833 roku.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Dyrektor Wydziału Administracyi, Radca Stanu,
(podpisano) Wojda.

Nr. 12,875/23,947.

N^o 5.

**Objaśnienie, że opłata za nabycie prawa miejskiego jest
wymagalną jedynie na rzecz kassy tego miasta, do którego
obcy mieszkaniec sprowadza się.**

(d. 26 Stycznia (7 Lutego) 1838 r.)

do
Rządu Gubernialnego Krakowskiego.
(komunikowany innym Rządom Gubernjalnym.)

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Na uczynione raportem Rządu Gubernialnego z dnia 31
Maja (12 Czerwca) r. z., Nr. 59,746 zapytania:

1. съ какихъ жителей городовъ слѣдуетъ взимать плату за приобрѣтеніе городского права, то есть: съ прибывшихъ ли только изъ деревень и поселившихся въ городѣ, или же и съ другихъ, мѣстныхъ жителей;

2. въ какомъ количествѣ должны быть вносимы таковыя платы въ обоихъ упомянутыхъ случаяхъ?

Правительственная Коммисія въ отвѣтъ на это объявляетъ:

по 1-му, что, согласно принятому бывшею Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, и до сихъ поръ никакимъ последующимъ распоряженіемъ не отмѣненному основанію, плата за городское право можетъ быть требуема въ пользу того только города, въ который посторонній житель переселяется изъ деревни, или другого города, и приобретаетъ тамъ недвижимую собственность; съ жителей же, покупающихъ или продающихъ дома въ городѣ, въ которомъ они родились и живутъ непрерывно, плата за городское право не должна быть взыскиваема ни подъ какимъ предлогомъ. Кроме того, на основаніи постановленія Совѣта Управленія отъ 22 Января (3 Февраля) сего года, опредѣляющаго во всѣхъ городахъ одинаковый и сообразный съ народонаселеніемъ размѣръ канона отъ ремесль, плата за городское право можетъ быть оставлена тамъ только, гдѣ она существовала до сихъ поръ, одна-коже и въ сихъ послѣднихъ городахъ ремесленники, платящіе канонъ по установленному упомянутымъ постановленіемъ тарифу, въ какомъ бы ни находились положеніи, освобождаются отъ платы за городское право.

по 2-му, Размѣръ упомянутой платы остается точно такой же, въ какомъ она была взимаема до сихъ поръ, ибо прежде сему предмету основаніе, или служащія городу привиле-

1. отъ какихъ жителей городовъ слѣдуетъ взимать плату за приобретение городского права, то есть: съ прибывшихъ ли только изъ деревень и поселившихся въ городѣ, или же и съ другихъ, мѣстныхъ жителей;

2. въ какой wysokości, въ обоихъ вышеизложенныхъ случаяхъ, платы таковыя должны быть вносимы въ обоихъ упомянутыхъ случаяхъ?

Коммисія Рѣшительная въ отвѣтъ на это объявляетъ:

ad 1. Изъ соображеній до принятія въ тѣхъ мѣстахъ черезъ б. Коммисію Правъ Внутреннихъ и Полиціи правила, до тѣхъ поръ нѣмъ позднѣе распоряженіемъ не измѣненнаго, плата за право городского можетъ быть взыскана на вещь кассы этого только города, до котораго чужой житель изъ деревни или другого города переселяется и въ собственность недвижимую приобретаетъ. Жители же, покупающіе или продающіе дома въ городѣ, въ которомъ они родились и живутъ непрерывно, плата за право городского не должна быть взыскана ни подъ какимъ предлогомъ. Кроме того, на основаніи постановленія Рѣшительнаго Совѣта Административнаго отъ 22 Января (3 Февраля) сего года, опредѣляющаго во всѣхъ городахъ одинаковый и сообразный съ народонаселеніемъ размѣръ канона отъ ремесль, плата за право городского можетъ быть оставлена тамъ только, гдѣ она существовала до сихъ поръ, одна-коже и въ сихъ послѣднихъ городахъ ремесленники, платящіе канонъ по установленному упомянутымъ постановленіемъ тарифу, въ какомъ бы ни находились положеніи, освобождаются отъ платы за право городского.

ad 2. Высоту означенной платы оставлена быть та же, въ какой до тѣхъ поръ взыскана была. Правило въ тѣхъ мѣстахъ давнѣе, или служащее городу привиле-

ги не могут быть отмѣняемы, безъ особаго на то постановленія.

Варшава, 26 Января (7 Февраля) 1838 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Директоръ Отдѣленія Общей Администрвции,
(подписано) *Бадени*.

N. 16,541/30,006.

N^o 6.

Объясненіе, что публикаціи объ аукціонахъ на откупа городскихъ доходовъ слѣдуетъ дѣлать въ Августѣ мѣсяцѣ, а срокъ таковымъ назначать около половины Сентября.

(8 (20) Февраля 1855 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Разсматривая аукціонные протоколы на отдачу въ арендное содержаніе, съ 1 Января 1855 года, разныхъ городскихъ доходовъ, Правительственная Коммисія замѣтила, что аукціоны на таковыя откупа были производимы большею частью слиш-

леже, безъ oddzielnego на то postanowienia zmieniane być nie mogą.

в Warszawie, dnia 26 Stycznia (7 Lutego) 1838 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Dyrektor Wydziału Administracyi Ogólnej,
(podpisano) *J. Badeni*.

Nr. 16,541/30,006.

N^o 6.

Objaśnienie: iż licytacje na dzierżawy dochodów miejskich należy ogłaszać w Sierpniu, a termin takowych około połowy Września naznaczać.

(d. 8 (20) Lutego 1855 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Przy rozpoznaniu protokółów licytacyjnych na wydzierżawienie od dnia 1 Stycznia 1855 r. różnych dochodów miejskich, przekonała się Kommissya Rządowa, że licytacje na takowe dzierżawy po większej części zbyt późno, bo w końcu

комъ поздно—или въ концѣ прошлаго, или въ началѣ текущаго года, и что по сему поводу оказался невыгодный результатъ откуповъ; а потому Правительственная Коммисія была принуждена утверждать аукціонные протоколы только на одинъ годъ, или отдавать эти откупа безъ торговъ соискателямъ, предлагающимъ даже менѣе выгодныя условія.

Для предотвращенія этого на будущее время, Правительственная Коммисія предписываетъ:

1. чтобы отнынѣ аукціоны на все доходы городскихъ кассъ, которыхъ откупа истекаютъ въ концѣ года, были публикованы въ Августъ мѣсяцъ того же года, а срокъ для производства оныхъ былъ назначаемъ около половины Сентября;

2. чтобы аукціонные протоколы на такіе откупа, относительно которыхъ должно послѣдовать окончательное рѣшеніе Правительственной Коммисіи, были представляемы Правительственной Коммисіи не позже, какъ въ началѣ Октября мѣсяца;

3. чтобы, препровождая нынѣшнее распоряженіе Уѣзднымъ Начальникамъ, а чрезъ ихъ посредство—городскимъ Магистратамъ, Губернское Правленіе потребовало, кромѣ того, немедленнаго представленія вѣдомостей, какимъ доходамъ въ каждомъ городѣ порознь истекаетъ контрактный срокъ съ 1 Января будущаго 1856 года, и наблюдало бы за своевременною отдачею ихъ въ аренду на основаніи таковыхъ вѣдомостей.

Варшава, 8 (20) Февраля 1855 г.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора, Управляющій Отдѣленіемъ,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Бернацкій*.

N. 2,753/5,981.

r. z. lub na początku r. b. odbywały się, i że z tego powodu niekorzystny okazał się rezultat dzierżawy, a ztąd Kommissya Rządowa tylko na jeden rok protokoły licytacyjne zatwierdzać, lub nawet mniej korzystne deklaracye, z wolnej ręki podającym konkurentom, też dzierżawy przyznawać była zniewolona.

Dla zaradzenia więc temu na przyszłość, Kommissya Rządowa poleca:

1. aby odtąd na wszystkie dochody kass miejskich, których dzierżawy z końcem roku ekspirować mają, licytacye w miesiącu Sierpniu tegoż samego roku były ogłaszane, a termin do ich odbycia, około połowy miesiąca Września był wyznaczany;

2. aby protokoły odbytych licytacyj na takie dzierżawy, względem których potrzebne będzie ostateczne wyrzeczenie Kommissyi Rządowej, najdalej w początkach Października były Kommissyi Rządowej przedstawiane;

3. aby oprócz zakomunikowania niniejszego rozporządzenia Naczelnikom Powiatowym, a od tych ostatnich Magistratom miast, Rząd Gubernialny zażądał niezwłocznego nadesłania sobie wykazów, jakie w każdym w szczególności mieście dochody, od 1 Stycznia następnego roku 1856, będą ekspirować, i na zasadzie takich wykazów, wczesnego ich wydzierżawiania dopilnował.

w Warszawie, d. 8 (20) Lutego 1855 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
Zarządzający Wydziałem, Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Biernacki*.

N. 2,753/5,981.

ГЛАВА II.

О сборѣ доходовъ съ капиталовъ и городскихъ
недвижимостей.

Введение.

Сборъ доходовъ болѣе значительныхъ съ городскихъ недвижимостей, каковы принадлежащія некоторымъ городамъ поземельныя или нѣя, пахатныя земли, расположенныя на обширномъ пространствѣ, таковыя же сѣнокосныя луга и пастбища, а равно соединенныя съ ними угодья, какъ напр. право продажи нитей, охота, рыбная ловля, кирпичные заводы, печи для обжиганія извести и т. п., производится посредствомъ отдачи сихъ оброчныхъ статей съ публичнаго торга во временное арендное содержаніе, съ платежемъ чинша, на основаніи правилъ, изложенныхъ въ постановленіи Совѣта Управленія Царства, изданномъ 16 (28) Мая 1833 года о публичныхъ аукціонахъ вообще, и съ соблюденіемъ особыхъ условій и ограниченій, предписанныхъ послѣдовавшими за симъ распоряженіями, которыя при семъ прилагаются.

Поземельныя же оброчныя статьи меньшаго размѣра, какъ-то: односельные земледѣльческіе участки, мельницы, корчмы и т. п., а равно усадебныя пустопорожнія мѣста подъ постройку домовъ, или съ возведенными уже на нихъ строеніями, какъ-то: лавками, лавочками, мясными и хлѣбными рядами и т. п., отдаются съ аукціона въ безсрочное или долготѣнее (эмпитевтическое) владѣніе, въ пользу городскихъ кассъ, на нормальныхъ условіяхъ, постановленныхъ вообще для аренды этого рода, помѣщенныхъ въ отдѣлѣ V, главѣ 2-ой, настоящаго Сборника, и съ соблюденіемъ правилъ, при семъ прилагаемыхъ.

TYTUŁ II.

O ciągnięciu dochodów z nieruchomości i z kapitałów
miejskich.

WSTĘP.

Czerpanie dochodów z nieruchomości miejskich znaczniejszych, jakimi są dobra ziemskie, przez niektóre miasta posiadane, grunta rolne rozległej przestrzeni, także łąki i pastwiska, tudzież użytki z niemi zespolone, jak propinacya, polowanie, rybołówstwo, cegielnie, wapiarnie i t. p. odbywa się przez wypuszczenie w dzierżawę czasową tych realności na czynsze, drogą publicznej licytacji, z zachowaniem przepisów postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 16 (28) Maja 1833 r., o licytacjach w ogólności wydanego, oraz zastrzeżeń i warunków późniejszymi w tej mierze, a tu zamieszczającemi rozporządzeniami objętych.

Pomniejsze zaś realności gruntowe pozasiedzibne, jak pojedyncze osady rolne, młyny, karczmy i t. p., tudzież place siedzibne pod budowę domów, lub z wzniesionemi już na nich budowlami, jak sklepy, kramy, jatki rzeźnicze i piekarskie i t. p. oddawane bywają z licytacji w wieczystą i długoletnią (emphiteutyczną) na rzecz kass miejskich dzierżawę, według warunków normalnych, jakie w ogólności do tego rodzaju dzierżaw w Dziale V-tym Tytuł 2-im niniejszego zbioru zamieszczono, i z zastosowaniem się do zamieszczających się poniżej przepisów.

Городские же капиталы и сберегаемые отъ смирныхъ расходовъ наличныя суммы или городскіе остатки, будучи, на основании 31-й статьи Высочайшаго указа 17 (29) Января 1828 года объ учрежденіи Польскаго Банка (Дневн. Зак. т. 12 стр. 119), переведены въ Польскій Банкъ, первые на постоянное, послѣднія на временное помѣщеніе, приносятъ городскимъ казначействамъ доходъ отъ уплачиваемыхъ на оныя процентовъ.

N^o 1.

О формальностяхъ, какія слѣдуетъ соблюдать при отдачѣ городскихъ статей въ арендное содержаніе.

(15 Января 1822 г.)

Извлеченіе изъ инструкціи, данной городскимъ казначействамъ, и изъ § 36 дополнительныхъ правилъ.

При отдачѣ въ арендное содержаніе городскихъ имѣній, оброчныхъ статей и доходовъ, муниципальное управленіе обязано составить подробное инвентарное описаніе городской собственности, отдаваемой въ арендное владѣніе, каковая опись прилагается къ аукціонному протоколу.

При сдачѣ арендуемой статьи прежнимъ арендаторомъ и при вводѣ новаго арендатора во владѣніе имѣніемъ, оброчною статьею или доходомъ, муниципальное управленіе должно составить, въ видѣ протокола, передаточный актъ, который долженъ заключать въ себѣ:

а) описаніе настоящаго состоянія имѣнія, статьи или дохода, сравнительно съ тѣмъ состояніемъ, въ какомъ они были приняты прежнимъ арендаторомъ, при вступленіи его во вла-

Kapitały zaś miejskie i zbywające od wydatków etatowych fundusze w gotowiznie, czyli remanenta miejskie, z mocy artykułu 31 ukazu Najwyższego z d. 17 (29) Stycznia 1828 r., zaprowadzającego Bank Polski (Dz. Praw T. 12 fol. 119) prze-lane do Banku Polskiego, pierwsze na lokacyę stałą, a drugie na czasową, przynoszą kassom miejskim dochód z opłacanych im procentów.

N^o 1.

О formalnościach, jakie przy wypuszczaniu w dzierżawę zachować należy.

(d. 15 Stycznia 1822 r.)

Wyciąg z instrukcyi dla kass miejskich, wydanej i z § 36 przepisów dodatkowych.

Przy wypuszczaniu w dzierżawę dóbr, realności, lub dochodów miejskich, urząd municypalny spisywać winien dokładny inwentarz stanu własności miejskiej, oddającej się w posiadanie dzierżawne. Inwentarz taki do protokołu licytacyjnego załączać się ma.

Przy wyjściu dawnego dzierżawcy, a wprowadzeniu nowego do posessyi dóbr, realności, lub dochodów, urząd municypalny obowiązany jest sporządzać protokółarnie akt zdawczy, który obejmować powinien:

а) Opis teraźniejszego stanu dóbr, realności lub dochodu, w porównaniu ze stanem, w jakim takowe wychodzący

дѣніе, съ поясненіемъ: въ чемъ таковыя и по чьей именно винѣ приведены въ упадокъ или разстройство;

b) повѣрку по инвентарю всей движимой и недвижимой городской собственности, переданной по контракту въ пользованіе прежняго арендатора, съ показаніемъ убытковъ или поврежденія по каждой статьѣ порознь;

c) удостовѣреніе въ томъ: въ какой степени прежній арендаторъ исполнилъ контрактныя условія;

d) подробную вѣдомость о претензіяхъ, простираемыхъ городскимъ казначействомъ къ прежнему арендатору, за причиненный имъ ущербъ, уронъ или поврежденіе городской собственности, а равно за неисполненіе предписанныхъ контрактомъ условій;

e) начальство, отъ котораго зависитъ утвержденіе арендныхъ контрактовъ, обязано разсматривать упомянутыя передаточныя акты, входить въ разбирательство обоюдныхъ претензій и рѣшать таковыя окончательно;

f) муниципальныя управленія, въ особенности же Президенты и Бургомистры, обязаны, подъ опасеніемъ ответственности личной и по имуществу, имѣть строгое наблюденіе за своевременнымъ взносомъ арендаторами слѣдующихъ съ нихъ срочныхъ платежей и за неуклоннымъ выполненіемъ принятыхъ ими по контракту обязательствъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ тщательно наблюдать, чтобы они, при передачѣ арендуемыхъ статей, оставляли своимъ преемникамъ принадлежащія земли за сѣянными, огороды и строенія въ должномъ порядкѣ и исправности, ибо, за всякіе причиненные городскимъ кассамъ, по оплошности Президентовъ и Бургомистровъ, убытки, виновные, сверхъ личной за то ответственности, будутъ подвергнуты взысканію оныхъ съ ихъ имущества.

Варшава, 15 Января 1822 года.

Министръ Предсѣдательствующій,
(подписано) *Θ. Мостовскій.*

теперь дѣржавца при objęciu posessyi odebrał, z wykazaniem, w czym uległy deteryoracyi i z czyjjej właściwie winy?

b) Sprawdzenie inwentarza wszelkiej własności miejskiej ruchomej i nieruchomej, wychodzącemu dzierżawcy do użytku kontraktem oddanej, z opisaniem ubytków lub uszkodzeń co do szczególnych przedmiotów.

c) Przekonanie się, o ile wychodzący dzierżawca warunkom kontraktowym zadosyć uczynił.

d) Wykaz szczegółowy pretensyj, jakie kassa miejska do wychodzącego dzierżawcy za deteryorację, ubytki, lub uszkodzenie własności miejskiej, jako też za niedopełnienie warunków kontraktowych rościć ma prawo.

e) Władza potwierdzająca kontrakty dzierżawne, takie akty zdawcze obowiązana jest roztrząsać, pretensye wzajemne rozpoznawać i ustanawiać.

f) Urzędy municypalne, szczególniej prezydenci i burmistrze, pod odpowiedzialnością z osób i majątków, przestrzegać i pilnować powinni: ażeby dzierżawcy raty dzierżawne regularnie płacili, w żadnym względzie od obowiązków kontraktem na nich włożonych nieodstępowali, ażeby wreszcie wychodząc z dzierżawy, grunta przynależne obsiane, a ogrody i budowle w przyzwoitym stanie następcom swoim oddawali; wszelkie bowiem z niedozoru prezydentów i burmistrzów wyniknąć mogące dla kass miejskich straty, na osobach i majątkach winnych poszukiwane będą.

w Warszawie, d. 15 Stycznia 1822 roku.

Minister Prezydujący,
(podpisano) *T. Mostowski.*

N^o 2.

Объяснение о томъ, что при отдачѣ въ безсрочно-арендное содержаніе городскихъ плацовъ, слѣдуетъ руководствоваться правилами, изданными по сему предмету финансовымъ вѣдомствомъ.

(19 Сентября 1826 г.)

N. N. Воеводской Комисіи.

Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ
и Полиціи.

Вслѣдствіе представленія Мазовецкой Воеводской Комисіи отъ 4 сего Сентября, за N 35,031, объявляетъ, что, при отдачѣ въ безсрочно-арендное содержаніе принадлежащихъ городскимъ кассамъ плацовъ, слѣдуетъ въ точности руководствоваться правилами, изданными Правительственною Комисіею Финансовъ и Казначейства объ отдачѣ въ безсрочно-арендное содержаніе находящихся въ городахъ казенныхъ плацовъ (а).

Варшава, 19 Сентября 1826 года.

Министръ Предсѣдательствующій,
(подписано) *Θ. Мостовскій*.

N. 137/530.

(а) При семъ прилагается извлеченіе изъ инструкціи, изданной по этому предмету Правительственною Комисіею Финансовъ и Казначейства 10 Ноября 1823 года, за N. 43,311/2361.

N^o 2.

Objaśnienie: że przy wieczystém wydzierżawianiu placów miejskich, należy stosować się do przepisów skarbowych, w téj mierze wydanych.

(d. 19 Września 1826 r.)

do
Kommissyi Wojewódzkiej N. N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I POLICYI.

Na przedstawienie Kommissyi Województwa Mazowieckiego z dnia 4 b. m. i r., N. 35,031, oświadczam, iż przy wieczystém wydzierżawianiu placów, własnością kass miejskich będących, należy ściśle stosować się do przepisów, przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu, co do wieczystej dzierżawy placów skarbowych po miastach, wydanych (a).

w Warszawie, d. 19 Września 1826 roku.

Minister Prezydujący,
(podpisano) *T. Mostowski*.

N. 137/530.

(a) Załącza się tu wyciąg z Instrukcyi, jaką w téj mierze Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu pod dniem 10 Listopada 1823 roku N. 43,311/2.361 wydała.

Приложение 1-ое къ N. 2.

Извлечение изъ инструкции объ оцѣнкѣ городскихъ плацовъ, составляющихъ собственность Казны и экономическихъ кассъ, при отдачѣ оныхъ въ безсрочно-арендное содержание.

(10 Ноября 1823 г.)

1. Каждый плацъ долженъ быть измѣренъ, со снятіемъ съ оного надлежащаго плана.

2. При съемкѣ принадлежащихъ экономическимъ кассамъ городскихъ плацовъ, должна быть употребляема новая польская мѣра прентъ, заключающая въ себѣ семь съ половиною локтей. Квадратный прентъ слѣдуетъ считать въ пятьдесятъ шесть съ четвертью квадратныхъ локтей, квадратную же сажень—въ девять квадратныхъ локтей.

3. Относительно оцѣнки плацовъ, города раздѣляются на пять разрядовъ:

- къ 1-му разряду отнесена Варшава съ Прагою;
- къ 2-му „ города имѣющіе болѣе 6,000 жителей;
- къ 3-му „ города, имѣющіе отъ 3,000 до 6,000 жителей;
- къ 4-му „ города, имѣющіе отъ 1,000 до 3,000 жителей;
- къ 5-му „ города, имѣющіе менѣе 1,000 жителей

4. Соотвѣтственно этому раздѣленію, слѣдуетъ при оцѣнкѣ считать каждый квадратный локоть плаца въ чертѣ самого города:

въ городахъ второго	разряда	по 8	грошей,
„	третьяго	„	по 6 „
„	четвертаго	„	по 4 „
„	пятого	„	по 2 „

1-szy aneks do Nr. 2.

Wyciąg z instrukcyi do szacowania placów miejskich, będących własnością Skarbu i kass ekonomicznych, przy wieczystém tychże placów wydzierżawieniu.

(d. 10 Listopada 1823 r.)

1. Każdy plac powinien być pomierzony i plan z niego sporządzony.

2. Do przemierzenia placów kass ekonomicznych po miastach, użytą być ma miara nowopolska, mianowicie pręt siedm i pół łokcia trzymający. Pręt kwadratowy rachować się winien po łokci kwadratowych piędziesiąt sześć i jedna czwarta, sążeń zaś kwadratowy po łokci kwadratowych dziewięć.

3. Miasta, przy oszacowaniu placów, dzielą się na pięć rzędów:

- do rzędu 1. Warszawa z Pragą,
- „ 2. miasta nad 6,000 głów ludności mające,
- „ 3. miasta od 3,000 do 6,000 ludności mające,
- „ 4. miasta od 1,000 do 3,000 ludności mające,
- „ 5. miasta liczące mniej jak 1,000 głów.

4. Według tego podziału oszacowanym być powinien łokieć kwadratowy placu w obrębie samego miasta:

rzędu drugiego	po groszy 8
„ trzeciego	„ 6
„ czwartego	„ 4
„ piątego	„ 2

5. Оцѣнка плацовъ въ предмѣстьяхъ не можетъ быть производима по оцѣночной нормѣ, установленной для плацовъ, лежащихъ внутри городовъ, а потому слѣдуетъ цѣнить квадратный локоть въ предмѣстьяхъ городовъ:

второго разряда въ 5 грошей,

третьяго „ въ 4 гроша,

четвертаго „ въ 3 „

пятого „ въ 1 грошъ,

6. Поверхность плаца, будучи умножена на нормальную цѣну, составитъ оцѣночный капиталъ.

7. Пять процентовъ съ капитала составляютъ годичный чиншъ съ плаца.

8. При отдачѣ плацовъ въ безсрочно-арендное содержаніе, вычитается одна треть чинша на поземельные налоги, остальное затѣмъ количество составитъ годовой канонъ.

9. Четырехлѣтній канонъ составляетъ вкупъ, или цѣну, съ которой начинаются торги на отдачу плаца въ безсрочно-арендное содержаніе.

10. Послѣ оцѣнки плаца установленнымъ выше порядкомъ, составляется исчисленіе по прилагаемой у сего нормѣ.

11. Вышеизложенныя правила должны быть соблюдаемы со всею точностію, при отдачѣ въ безсрочно-арендное содержаніе находящихся въ городахъ и въ предмѣстьяхъ плацовъ, принадлежащихъ городскимъ кассамъ.

12. Еслибы же встрѣтилась настоятельная необходимость отступитъ отъ этихъ правилъ, — въ такомъ случаѣ Губернскія Правленія обязаны донести о семъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, съ изъясненіемъ обстоятельствъ дѣла и побудительныхъ къ тому причинъ, и съ приложеніемъ соотвѣтственнаго проекта.

5. Place na przedmieściach, nie mogą być uważane w téj samej wartości, w jakiej są place w obrębie miast samych położone; przeto szacować należy łokieć kwadratowy na przedmieściach miasta:

rzędu drugiego po groszy 5

„ trzeciego „ 4

„ czwartego „ 3

„ piątego „ 1

6. Powierzchnia placu rozmnożona przez cenę normalną, stanowi kapitał.

7. Pięć procent od kapitału, czyni roczny czynsz z placu.

8. Przy wieczystém placów wydzierżawianiu, potrącać się ma jedna trzecia część na ciężary gruntowe, a summa pozostała będzie kanonem rocznym.

9. Czteroletni kanon, stanowi wkupne, które służyć ma za praetium liciti do wieczystego wydzierżawienia placu.

10. Po oszacowaniu placu wskazanym powyżej sposobem, powinien być sporządzony wykaz obliczeń, podług załączającej się tu normy.

11. Do powyższych zasad ściśle stosować się należy przy wydzierżawianiu wieczystém placów po miastach i na przedmieściach, będących własnością kass miejskich.

12. W przypadku zaś gdzieby od tychże zasad konieczność odstąpić nakazywała, Rządy Gubernialne donieść o tém powinny Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, z wyjaśnieniem stanu rzeczy i powodów, a do raportu dołączyć projekt stosowny.

Приложение 2-ое къ N. 2.

НОРМА

для оцѣнки плацовъ въ городахъ и предмѣстіяхъ,
за вычетомъ $\frac{1}{3}$ на уплату податей.

Номеръ по порядку.	Пространство земли.	Къ какому разряду принадлежить городъ.	Цѣна одного локтя.	Капиталъ.	
				злот.	гр.
	<i>а) въ чертъ городовъ.</i>				
1	300 ☐ прентовъ новой польск. мѣры или 16,875 ☐ локт.	II.	8	4500	—
2	то-же	III.	6	3375	—
3	то-же	IV.	4	2250	—
4	то-же	V.	2	1125	—
	<i>б) въ предместьяхъ.</i>				
1	300 ☐ прентовъ новой польск. мѣры или 16,875 ☐ локт.	II.	5	2812	15
2	то-же	III.	4	2250	—
3	то-же	IV.	3	1687	15
4	то-же	V.	1	562	15

Годовой чиншъ или 5 ⁰ / ₀ .		За вычетомъ $\frac{1}{3}$ на поземельные налоги или подачи.		Годовой ка-нонъ.		Вкупъ по че-тырехлѣтней сложности ка-нона.	
злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.
225	—	75	—	150	—	600	—
168	23	56	8	112	15	450	—
112	15	37	5	75	—	300	—
56	8	18	23	37	15	150	—
140	19	46	26	93	23	375	2
112	15	37	15	75	—	300	—
84	11	28	4	56	7	224	8
28	4	9	11	18	23	75	2

2-gi anneks do Nr. 2.

N O R M A

do szacowania placów kass miejskich po miastach i przedmieściach, z potrąceniem $\frac{1}{3}$ części na podatki.

N O R M A

**do szacowania placów kass miejskich po miastach
i przedmieściach, z potrąceniem $\frac{1}{3}$ części na podatki.**

Numer.	Przestrzeń gruntu.	Do które- go rzędu miast należy.	Cena łokcia	Kapitał.	
			groszy.	Złp.	gr.
a) w obrębie miast					
1	300 prętów ☐ miary nowo- polskiej vel łokci ☐ 16,875.	II.	8	4500	—
2	detto	III.	6	3375	—
3	detto	IV.	4	2250	—
4	detto	V.	2	1125	—
b) na przedmieściach.					
1	300 prętów ☐ miary nowo- polskiej vel łokci ☐ 16,875.	II.	5	2812	15
2	detto	III.	4	2250	—
3	detto	IV.	3	1687	15
4	detto	V.	1	562	15

Czynsz roczny vel 5 procent		Potrąciwszy $\frac{1}{3}$ na ciężary gruntowe vel podatki.		Kanon roczny.		Wkupne z czteroletniego kanonu.	
Złp.	gr.	Złp.	gr.	Złp.	gr.	Złp.	gr.
225	—	75	—	150	—	600	—
168	23	56	8	112	15	450	—
112	15	37	5	75	—	300	—
56	8	18	23	37	15	150	—
140	19	46	26	93	23	375	2
112	15	37	15	75	—	300	—
84	11	28	4	56	7	224	8
28	4	9	11	18	23	75	2

N^o 3.

О передачѣ городскими кассами въ Польскій Банкъ
всякаго рода остатковъ и капиталовъ, остающихся
отъ смѣтныхъ расходовъ.

(19 Марта 1830 года)

Мазовецкой и Подляской Воеводскимъ
Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ
и Полиции.

Имѣя въ виду, что Польскій Банкъ принялъ на себя обязанность производить всякія выдачи изъ помѣщаемыхъ въ ономъ суммъ, предоставленныхъ въ распоряженіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции, и что передача суммъ въ Польскій Банкъ нисколько не измѣняетъ ихъ рода, Правительственная Коммисія постановила: передать въ Польскій Банкъ тѣ именно остатки городскихъ суммъ, которые, на основаніи предписанія ея отъ 14 Іюля 1821 года, за N. 171/652, сосредоточиваются до сихъ поръ въ городской кассѣ воеводскаго города, и потому предписываетъ Воеводской Коммисіи распорядиться о немедленной отсылкѣ въ Польскій Банкъ означенныхъ остатковъ, на храненіе и для приращенія процентами, о количествѣ же отосланной суммы представить въ Правительственную Коммисію подробную вѣдомость, съ поименованіемъ городскихъ кассъ, которымъ она принадлежитъ, и впредь о каждой передаваемой такимъ образомъ суммѣ тотчасъ же доносить Коммисіи.

N^o 3.

**O przelewie do Banku Polskiego wszelkich remanentów
i funduszów kass miejskich, od potrzeb etatowych zbywających.**

(d. 19 Marca 1830 r.)

do
Kommissyj Wojewódzkich Mazowieckiej i Podlaskiej.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I POLICYI.

Gdy Bank Polski przyjął na siebie obowiązek czynienia wszelkich wypłat z lokowanych u niego funduszów, jakie od dyspozycji Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji zależą, niemniej mając na uwadze, iż przeniesienie funduszów do Banku Polskiego nie zmienia ich natury, Kommissya Rządowa przeto postanowiła: przenieść do Banku Polskiego te remanenta kass miejskich, które na mocy reskryptu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z dnia 14 Lipca 1821 roku, Nr. 171/652, w kassie miasta wojewódzkiego dotąd koncentrują się; jakoż poleca Kommissyi Wojewódzkiej, aby remanenta takowe niebawnie do Banku Polskiego do depozytu na procent przeniosła, o ilości odesłanej summy szczegółowy wykaz, z wymienieniem kass miejskich, z których fundusz ten pochodzi, Kommissyi Rządowej złożyła, i nadal o każdej odsyłającej się kwocie natychmiast jej donosiła.

При томъ Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи считаетъ нужнымъ обратить вниманіе Воеводской Коммисіи на то, что здѣсь идетъ дѣло не о передачѣ въ Банкъ всѣхъ вообще наличныхъ остатковъ городскихъ суммъ, но лишь тѣхъ только излишковъ, которые окажутся по удовлетвореніи, въ продолженіе года, необходимыхъ по каждому городу расходовъ на благоустройство и другія мелкія надобности.

Къ сему присовокупляется, что, безъ предварительнаго разрѣшенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, Воеводская Коммисія не вправе требовать отъ Банка никакихъ возвратныхъ выдачъ изъ отосланныхъ уже въ оный суммъ; для того же, чтобы Правительственная Коммисія имѣла положительныя свѣдѣнія о ссудахъ, выданныхъ съ самаго начала по день высылки означенныхъ суммъ въ Польскій Банкъ, Воеводская Коммисія симъ обязывается представить вѣдомость съ слѣдующими графами:

- a) кому и когда выдана ссуда;
- b) въ какомъ количествѣ и на какой срокъ;
- c) на какой предметъ и на какихъ условіяхъ;
- d) возвращена ли ссуда и въ какомъ размѣрѣ на погашеніе капитала и уплату процентовъ;
- e) въ какое казначейство послѣдовалъ возвратъ;
- f) сколько причитается еще къ возврату на капиталъ и на проценты и въ какіе сроки.

О послѣдствіяхъ настоящаго распоряженія Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ ожидаетъ донесенія не позже четырехъ недѣль, подъ опасеніемъ взысканія съ виновныхъ денежнаго штрафа въ размѣрѣ 25 злотыхъ.

Варшава, 19 Марта 1830 года.

Министръ Предсѣдательствующій,
(подписано) *Θ. Мостовскій.*

N. 351/1,561.

Przytém uznaje Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji za rzecz potrzebną, zwrócić uwagę Kommissyi Wojewódzkiej, iż tu nie idzie o to, aby wszystkie remanenta kass miejskich do Banku przeniesione być miały, lecz tylko taki fundusz, który może zbywać od wydatków koniecznych, na melioracyę i inne drobne potrzeby, w ciągu jednego roku w każdym mieście niezbędnie potrzebnych.

Nadmienia się także, iż Kommissya Wojewódzka, bez poprzedniego zezwolenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, żadnego zwrotu z tego funduszu, raz do Banku odesłanego, żądać nie ma prawa; aby zaś Kommissya Rządowa wiedziała, jakie od samego początku aż do czasu przeniesienia obecnego funduszu do Banku Polskiego poczynione zostały pożyczki, Kommissya Wojewódzka obowiązana zostaje niniejszém do podania wykazu z następniemi rubrykami:

- a) komu i kiedy pożyczka uczyniona;
- b) w jakiej summie i na jaki przeciąg czasu;
- c) na jaki przedmiot i z jakimi obowiązками;
- d) czyli pożyczka zwrócona i w jakiej części na kapitał i procent — i
- e) do jakiej kassy zwrot nastąpił;
- f) jak wiele do zwrotu jeszcze przypada na kapitał i procent, i w jakich terminach.

Skutku niniejszego polecenia, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych oczekuje w przeciągu czterech tygodni, pod niezawodną karą złp. 25.

w Warszawie, d. 19 Marca 1830 r.

Minister Prezydujący,
(podpisano) *T. Mostowski.*

Nr. 351/1561.

N^o 4.

Объяснение разницы между капиталами и остатками
отъ доходовъ городскихъ кассъ.

(17 Декабря 1833 г.)

N. N. Воеводской Коммисіи.

Извлечение изъ предписанія Правительственной Коммисіи
Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Въ разрѣшеніе вопроса возбужденнаго одною изъ Воеводскихъ Коммисій относительно городскихъ суммъ, помѣщаемыхъ въ Банкѣ, Правительственная Коммисія даетъ оной слѣдующее объясненіе:

1. подъ названіемъ городскихъ капиталовъ слѣдуетъ разумѣть такія суммы, которыя, составляя собственность извѣстныхъ городовъ, были отдаваемы прежде частнымъ лицамъ, съ обезпеченіемъ на поземельныхъ имѣніяхъ и другихъ недвижимо-стяхъ, впослѣдствіи же, послѣ уплаты оныхъ наличными деньгами или закладными листами, переданы окончательно въ Банкѣ, для приращенія процентами. Суммы эти, не имѣя того предназначенія, какое дано городскимъ остаткамъ, употребляемымъ на выдачу ссудъ, но оставаясь въ Банкѣ, какъ постоянные вклады, приносятъ 4⁰/₀, между тѣмъ какъ на городскіе остатки Банкѣ обязанъ платить только 3⁰/₀. По этой именно причинѣ, Правительственная Коммисія предписала составить двѣ особыя вѣдомости, одну объ остаткахъ, другую о капиталахъ; если же сихъ послѣднихъ въ N. N. Воеводствѣ не имѣется, то Вое-

N^o 4.

Objaśnienie różnicy między kapitałami a remanentami
z dochodów Kass miejskich.

(d. 17 Grudnia 1833 r.)

do
Kommissyi Województwa N.

WYCIĄG z RESKRYPTU KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAW
WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Objaśniając zapytanie jednéj z Kommissyj Wojewódzkich, uczynione w przedmiocie funduszów miejskich w Banku lokowanych, Kommissya Rządowa następującą udziela jęj informację:

1. Pod nazwiskiem kapitałów miejskich uważają się takie summy, które będąc własnością szczególnych miast, lokowane były dawniej na dobrach ziemskich lub innych nieruchomościach, a następnie po spłaceniu ich, czy to gotowizną, czy listami zastawnymi, odesłane zostały, na podobną lokację do Banku. Summy te, niemając podobnego przeznaczenia jak remanenta, z których pożyczki są udzielane, ale zostając w Banku na stałej lokacyi, przynoszą 4⁰/₀ procent, gdy tymczasem od remanentów, Bank tylko 3⁰/₀ procent opłacać jest obowiązany. Dla tego Kommissya Rządowa poleciła sporządzić dwa wykazy oddzielne: jeden remanentów, drugi kapitałów powyższych; lecz jeżeli te ostatnie nie znajdują się

водская Комиссія обязана составить только одну вѣдомость—
объ остаткахъ.

Варшава, 17 Декабря 1833 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Директоръ Отдѣленія Общей Администраціи,
Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Войда*.

N. 15,227/22,370.

№ 5.

Правила относительно формы аукціонныхъ условий.

(10 (22) Августа 1835 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Комиссіямъ.

Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

По случаю наступающаго срока для отдачи во временное
арендное содержаніе принадлежащихъ городскимъ кассамъ раз-
ныхъ оброчныхъ статей и доходовъ, по коимъ заключенные
контракты оканчиваются послѣдняго числа Декабря сего года,
Правительственная Комиссія, для устранинія на будущее время
многихъ замѣченныхъ въ этомъ отношеніи упущеній, постанов-
ляетъ слѣдующія правила:

1. Какъ относительно формы объявленія о публичныхъ
торгахъ и порядка ихъ производства, такъ и относительно
утвержденія аукціонныхъ протоколовъ и контрактовъ, Воевод-

в Województwie N., to Kommissya Wojewódzka uformuje
tylko jeden wykaz remanentów.

в Warszawie, d. 17 Grudnia 1833 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,

Dyrektor Wydziału Administracyi Ogólnej.

Radca Stanu, (podpisano) *Wojda*.

N. 15,227/22,370.

№ 5.

Przepisy do formy warunków licytacyjnych.

(d. 10 (22) Sierpnia 1835 r.)

do
wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Z powodu zbliżającego się terminu do wydzierżawienia
czasowego różnych realności i dochodów kass miejskich,
o które pozawierane kontrakty, z dniem ostatnim Grudnia b. r.
kończą się, Kommissya Rządowa, w celu sprostowania wielu
dostrzeganych uchybień, stanowi co następuje:

1. Tak co do formy w ogłaszaniu i odbywaniu licyta-
cyj, jako też zatwierdzaniu protokółów licytacyjnych i kon-
traktów, Kommissya Wojewódzka zastosuje się ściśle do po-

ская Комиссія обязана поступать на точномъ основаніи постановленія Совѣта Управленія Царства отъ 16 (28) Мая 1833 года и распоряженія Правительственной Комиссіи Внутреннихъ Дѣлъ отъ 20 Сентября того же года, за N. 9,555/17,945.

2. Публикація въ одномъ объявленіи трехъ очередныхъ одинъ за другимъ сроковъ для каждого аукціона, производимая на основаніи инструкціи, изданной въ 1822 году для городскихъ кассъ, какъ противная правиламъ приведеннаго выше постановленія, на будущее время отмѣняется.

И потому долженъ быть назначаемъ одинъ только срокъ, если же въ оный торги не состоятся, то въ такомъ случаѣ назначается второй, а по мѣрѣ надобности и третій срокъ, при чемъ Правительственная Комиссія предписываетъ соблюдать слѣдующій порядокъ:

если торги не состоялись въ первый срокъ и, послѣ онаго, никѣмъ не были предложены выгодныя условія, то Президентъ или Бургомистръ долженъ немедленно назначить второй срокъ и донести о томъ Обводовому Коммисару и непосредственно отъ себя Воеводской Комиссіи.

Такимъ же порядкомъ онъ долженъ поступать и въ томъ случаѣ, если торги не состоятся во второй и въ третій срокъ; но, прежде чѣмъ назначить четвертый срокъ, онъ испрашиваетъ разрѣшенія Обводоваго Коммисара, съ изложеніемъ своего мнѣнія въ пользу, или противъ оставленія дохода въ завѣдываніи мѣстной администраціи.

Такимъ образомъ устранится напрасная проволочка, допускаемая неоднократно въ ущербъ городскихъ кассъ и происходящая отъ того, что Муниципальныя управленія, въ случаѣ несостоявшихся первыхъ или вторичныхъ торговъ, испрашивали разрѣшенія Обводоваго Коммисара или Воеводской Комиссіи, какъ имъ слѣдуетъ поступать въ этомъ случаѣ.

3. По общепринятому правилу, публичные торги, по коимъ оцѣночная сумма превышаетъ 1,000 злотыхъ, должны производиться посредствомъ запечатанныхъ объявленій.

становленія Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 16 (28) Maja 1833 r., niemniej rozporządzenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z d. 20 Września t. r., Nr. 9,555/17,945.

2. Ogłaszanie w jednymъ obwieszczeniu trzech terminów kolejnych do licytacji, a to na zasadzie instrukcyi, wydanej dla kass miejskich w roku 1822, jako przeciwnie powołanemu postanowieniu, miejsca odtąd mieć nie powinno.

Jeden więc tylko termin oznaczać należy; a gdyby licytacja nie przysłała na nim do skutku, wtenczas dopiero ogłosić termin drugi, a następnie w miarę potrzeby i trzeci; w czѣm Kommissya Rządowa przepisuje takie правило:

jeżeli licytacja na pierwszym terminie upadnie, a nikt później korzystnej deklaracyi nie złoży, Prezydent lub Burmistrz winien niezwłocznie ogłosić drugi termin, i o nim Kommissarzowi Obwodu i Kommissyi Wojewódzkiej bezpośrednio donieść.

Postąpi sobie podobnie w razie niedojścia licytacji na terminie drugimъ lub trzecimъ; przed oznaczeniem zaś czwartego, zażąda od Kommissarza Obwodu decyzyi, i przedstawi swe wnioski za, lub przeciw pozostawieniu dochodu w administracyi.

Tym sposobem zaradzi się bezpotrzebnej, a częstokroć ze szkodą kass miejskich dostrzeganej zwłoce, która wynika ztąd, że urzędy municypalne, w razie niedojścia pierwszej lub drugiej licytacji, żądają decyzyi Kommissarza Obwodu lub Kommissyi Wojewódzkiej, jak mają sobie dalej postąpić.

3. Licytacje, podług ogólnego pravidła, tam gdzie *prae-tium fisci* 1000 złp. przenosi, odbywać się mają przez deklaracje zapieczętowane.

Впрочемъ, если таковыя торги въ первый назначенный для нихъ срокъ не состоятся, то предоставляется усмотрѣнію начальства производящаго торги, произвести вторичныя и послѣдующіе торги, посредствомъ гласныхъ предложеній.

Въ случаѣ однако, еслибы отъ производства первыхъ торговъ, посредствомъ запечатанныхъ объявленій, можно было ожидать невыгодныхъ послѣдствій, — Правительственная Коммисія, по смыслу 4-й статьи вышеприведеннаго постановленія, вправе давать особыя разрѣшенія на производство *гласныхъ торговъ*, буде предположеніе о томъ состоится прежде публикаціи срока.

4. Количество залога опредѣлено уже приведеннымъ выше постановленіемъ, соразмѣрно $\frac{1}{10}$ части *объявленной къ торгамъ суммы*; что же касается до залога, долженствующаго быть представленнымъ въ наличности, или въ видѣ ипотечнаго обезпеченія, то таковой, согласно инструкціи, данной Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ въ 1822 году городскимъ кассамъ, долженъ составлять — по временнымъ наймамъ недвижимостей, половину годовой арендной платы, по откупамъ же городскихъ доходовъ, какъ-то: питейнаго, ярмарочнаго и другихъ сборовъ, $\frac{1}{3}$ часть годовой откупной суммы.

5. Въ изложеніи аукціонныхъ условій Воеводская Коммисія предложить соблюдать ясность, краткость и отчетливость, въ особенности же по описанію предмета аренды, въ избѣжаніе споровъ, могущихъ возникнуть отъ неточности въ выраженіяхъ.

6. Въ аукціонныхъ условіяхъ должно быть непременно оговорено:

- a) арендаторъ отказывается отъ всякихъ правъ на вознагражденіе и льготы за недоборы, убытки и потери, возникшія или причиненныя по какимъ либо случайнымъ обстоятельствамъ, предвидимымъ и непредвидимымъ, за исключеніемъ такихъ только случаевъ, въ коихъ вознагражденіе

Gdyby wszakże na pierwszym terminie licytacya taka upadła, zostawia się uznaniu Władzy, odbywającej licytację, odbyć drugą i następne, przez podania głośnie.

Gdyby jednak przewidywany był niekorzystny rezultat z licytacji przez deklaracje opieczetowane na terminie pierwszym, w takich przypadkach Kommissya Rządowa, w myśl art. 4-go, cytowanego wyżej postanowienia, upoważniać będzie szczegółowo do odbycia *licytacji głośnej*, jeżeli wnioski stosowne uczynione zostaną przed publikacją terminu.

4. Postanowienie powyżej cytowane, przepisało już wysokość *vadium* w stosunku $\frac{1}{10}$ części *praelium fisci*; lecz co do kaucyi, złożyć się mającej w gotowiznie lub hipotecznej, ta wyrównywać powinna połowie rocznej summy dzierżawnej, stosownie do instrukcyi dla kass miejskich z r. 1822, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych wydanej, przy dzierżawach czasowych nieruchomości; a $\frac{1}{3}$ część rocznej dzierżawy pertynencyj miejskich, jak propinacyi miejskiej, dochodu jarmarcznego i t. d.

5. W redakcyi warunków licytacyjnych, poleci Kommissya Wojewódzka zachować jasność, zwięzłość i dokładność, szczególniej w opisanii przedmiotu dzierżawy; aby uniknąć sporów z niejasnej redakcyi wypłynąć mogących.

6. Następujące zastrzeżenia, zamieszczane być mają koniecznie w warunkach licytacyjnych:

- a) dzierżawca zrzeka się wszelkiego wynagrodzenia lub remissyi, za niedobory, straty i szkody, wynikłe lub zrządzone, przez jakiebądź wypadki losowe przewidziane i nieprzewidziane, wyjąwszy takie przypadki, w których wyna-

или льгота положительно оговорены въ аукціонныхъ условіяхъ;

b) ежели въ теченіе аренднаго срока будетъ поставлено новое устройство дохода или статьи, то арендаторъ, безъ всякихъ претензій, соглашается на расторженіе контракта, которое во всякомъ случаѣ послѣдуетъ не прежде, какъ въ концѣ года и по предварительномъ за полгода впередъ объявленіи отказа;

c) хотя торги будутъ производимы на отдачу въ трехлѣтнее (или болѣе продолжительное) арендное содержаніе, однако начальство, отъ коего зависитъ утвержденіе контракта, имѣетъ право, по своему усмотрѣнію, сократить срокъ этотъ до одного года;

d) предложившій на торгахъ высшую цѣну обязанъ, тотчасъ по утвержденіи аукціоннаго протокола и прежде заключенія контракта, представить залогъ, равняющійся половинѣ арендной суммы. Неисполнившій сего въ продолженіе 14-и дней со времени извѣщенія его объ оставленіи за нимъ аренды, считается отказавшимся отъ оной, лишается вслѣдствіе сего залога, а новые торги назначаются на его счетъ и отвѣтственность;

e) въ случаѣ возникшихъ споровъ или неисполненія какого либо аукціоннаго условія, арендаторъ подчиняется безусловно рѣшенію и исполнительнымъ мѣрамъ въ административномъ порядкѣ, отказываясь отъ предъявленія исковъ въ судебныхъ мѣстахъ;

f) арендаторъ не имѣетъ права взымать никакого сбора съ горячаго вина, закупаемаго для военныхъ магазиновъ или складовъ; воинскіе же чины, привозящіе вино для собственной надобности, подчиняются общимъ правиламъ.

гродzenie lub remissya wyraźnie i licznie w warunkach licytacyjnych zapewnioną będzie;

b) jeżeli w ciągu dzierżawy będzie postanowiona regulacja dochodu lub realności, dzierżawca, bez roszczenia jakichkolwiek bądź pretensyj, zezwala na rozwiązanie kontraktu, które uskuteczni się zawsze z końcem roku i za poprzedniem półrocznem wypowiedzeniem;

c) lubo licytacya odbywać się będzie na dzierżawę trzechletnią (lub i dłuższą), wolno jednak Władzy zatwierdzającej, stosownie do uznanej potrzeby, przyznać ją tylko na rok jeden;

d) kaucyę, wyrównywającą połowie summy dzierżawnej, winien złożyć plus licitant zaraz po zatwierdzeniu protokołu licytacyjnego i przed zawarciem kontraktu. Niedopełniający tego, najdalej w dni 14 po zawiadomieniu go o przyznanej mu dzierżawie, uważany będzie za zrzekającego się dzierżawy; utraci zatem vadium, a nowa licytacya na koszt i ryzyko jego ogłoszoną zostanie;

e) w razie wynikłych sporów, lub też niedopełnienia któregokolwiek bądź z warunków licytacyjnych, dzierżawca poddaje się wyłącznie decyzji i egzekucyi administracyjnej, zrzekając się drogi sądowej;

f) od wódki, na potrzeby wojska do magazynów lub składów sprowadzanej, nie ma prawa dzierżawca do poboru jakichkolwiek bądź opłat; wojskowi sprowadzający wódkę na własną potrzebę, ogólnym ulegają przepisom.

Сие последнее условие относится собственно къ откупамъ сборовъ *зыскаго, чоповаго*, или отдельной пропинации; прочія же условия, изъясненные подъ буквами *a)* до *e)* включительно, применяются къ аренда́мъ всякаго рода.

7. Никакой арендаторъ не долженъ быть введенъ во владѣніе до утверждения аукціоннаго протокола. Разрѣшившій этотъ вводъ обязанъ вознаградить причиненные убытки, если аренда не будетъ оставлена за введеннымъ во владѣніе.

8. Если арендаторъ окажется несостоятельнымъ къ платежу въ срокъ арендной суммы, то мѣстное начальство принимаетъ доходъ въ свое управленіе, учреждаетъ надзоръ надъ имуществомъ должника и немедленно объявляетъ *на его рискъ* новые торги на аренду, увѣдомляя о семъ Обводоваго Коммисара и Воеводскую Коммисію.

По утверженіи аренды за другимъ съемщикомъ, недоборы, недоимки и убытки взыскиваются съ залога и имущества должника.

9. Если встрѣтится надобность принять объявленіе не съ публичнаго торга, въ особенности послѣ произведенныхъ безуспѣшно торговъ, то податель обязанъ представить узаконенный залогъ; ибо начальство, принимающее объявленіе безъ должнаго обезпеченія, подвергается отвѣтственности за убытки, причиненные городской кассѣ, въ случаѣ, еслибы податель, по утверженіи его объявленія, отказался отъ онаго.

10. Арендные контракты, совершаемые доселѣ у Регентовъ, во избѣжаніе излишнихъ издержекъ и замедленія, должны быть впредь заключаемы административнымъ порядкомъ.

Аукціонныя условия, преимущественно же относящіяся къ предмету аренды и особымъ по оной оговоркамъ, должны быть помѣщаемы въ контрактахъ буквально.

11. Статью 50-ю постановленія Совѣта Управленія Царства отъ 16 (28) Мая 1833 года, смыслъ которой подлежитъ часто ошибочному толкованію, Правительственная Коммисія объясняетъ слѣдующимъ образомъ:

Warunek ten stosuje się tylko do dzierżaw *zyskowego, czopowego*, lub propinacyi wyłącznej; inne zaś od litery *a)* do inclusive *e)* do wszelkiego rodzaju dzierżaw.

7. Żaden dzierżawca nie ma być wprowadzany do dzierżawy przed zatwierdzeniem protokołu licytacyjnego. Upoważniający do wprowadzenia, wynagrodzi szkody zrażdzone, jeżeliby wprowadzonemu nie przyznano dzierżawy.

8. Gdyby dzierżawca stał się niewypłatny na terminie, Władza miejscowa obejmie dochód w administrację, rozciągnie obserwację nad majątkiem dłużnika, i ogłosi bezwzględnie do wydzierżawienia na *ryzyko jego* termin do licytacji; o czém Kommissarza Obwodu i Kommissyę Wojewódzką zawiadomi.

Po przyznaniu zaś dzierżawy innemu, niedobór, zaległości i straty, poszukiwane być winny na kaucyi i majątku dłużnika.

9. Jeżeli zajdzie potrzeba przyjęcia deklaracyi z wolnej ręki, zwłaszcza po odbytej bezskutecznie licytacji, deklarant ma złożyć przepisane vadium; Władza bowiem przyjmująca deklarację bez vadium, staje się odpowiedzialną za straty zrażdzone kassie miejskiej w takim przypadku, gdyby deklarant zatwierdzonej deklaracyi nieakceptował.

10. Kontrakty dzierżawne, spisywane dotąd przed Regentami, zawierać się teraz mają, dla oszczędzenia kosztów i dla uniknięcia zwłoki, administracyjnie.

W kontraktach warunki licytacyjne, ściągające się głównie do przedmiotu dzierżawy i szczególnych w niej zastrzeżeń, dosłownie zamieszczać należy.

11. Artykuł 50-ty postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 16 (28) Maja 1833 r., mylnie częstokroć tłumaczony, Kommissya Rządowa objaśnia w sposób następujący:

Публичные торги, произведенные посредством запечатанных деклараций, на прибавку или на уступку, не могут быть признаны действительными и должны быть утверждены, если соискателем по откupu или подряду, *въ первомъ случаѣ*, прибавлено сколько нибудь къ объявленной цѣнѣ, *во второмъ же* — сдѣлана какая либо уступка *противъ оной*, и если при томъ были имъ соблюдены всѣ формальности.

Но, когда соискатели по аукціонамъ на прибавку, объявлять суммы *ниже объявленной цѣны*, по аукціонамъ же на уступку — *выше оной*, въ такихъ случаяхъ, не взирая на то, что были соблюдены всѣ формальности, аукціонъ, по сущности своей, не дѣйствителенъ, ибо важнѣйшее изъ аукціонныхъ условій, не выполнено соискателями.

И потому, въ такихъ случаяхъ, утверждение аукціоннаго акта зависить вполне отъ усмотрѣнія начальства, коему онъ представленъ на утверждение.

12. Никакая недоимка въ откупныхъ платежахъ по содержанию городскихъ оброчныхъ статей и доходовъ, ни подъ какимъ предлогомъ не должна быть терпима; за допущение оной Адъюнкты Смотрители городовъ, Президенты и Бургомистры, а равно городскіе Кассиры отвѣтствуютъ своимъ жалованьемъ и залогомъ, — тѣмъ болѣе, если откупщикъ не представилъ залога, и слѣдовательно долгъ его не имѣетъ надлежащаго обезпеченія.

Воеводская Коммисія обязана привести въ дѣйствіе сіе послѣднее правило со всею строгостію и, по ввѣренной ей власти, можетъ, не испрашивая на это разрѣшенія Правительственной Коммисіи, пополнять каждую замѣченную недоимку изъ жалованья виновныхъ.

Вообще предлагается Воеводской Коммисіи наблюдать: чтобы аукціонныя условія были представляемы кому слѣдуетъ на утверждение безъ замедленія, чтобы публичные торги назначались и производились заблаговременно, чтобы аукціонные протоколы были утверждаемы въ срокъ, опредѣленный 48-ю статьею

Licytacya odbyta przez zapieczętowane deklaracye *in plus* lub *in minus*, powinna być zatwierdzona, i nie ulega unieważnieniu, jeżeli tylko wszelkie formalności dopełniono; skoro ubiegający się o dzierżawę lub entrepryzę w *pierwszym* przypadku podał więcej nad oznaczone *praetium fisci*, w *drugim* zaś, skoro odstąpił od niego pewną kwotę.

Lecz w zdarzeniach takich: kiedy konkurenci przy licytacyach *in plus* podają summy *niższe* od *praetium*; a przy licytacyach *in minus* *wyższe*, wówczas, bez względu na to, że wszystkie formalności zachowano, licytacya z natury rzeczy jest nieważna, bo konkurenci najważniejszemu warunkowi licytacyjnemu zadosyć nie czynią.

W takich przeto zdarzeniach, zatwierdzenie aktu licytacyjnego, zawisło zupełnie od uznania Władzy zatwierdzającej.

12. Żadna zaległość w opłacie rat dzierżawnych z realności i dochodów kass miejskich, pod żadnym względem cierpianą być nie powinna, za dopuszczenie takowej, Adjunkci—Dozorcy miast, Prezydenci i Burmistrze, tudzież Kassyerowie miejscy, z pensyj własnych i kaucyj mają być odpowiedzialni, a to tѣm więcej, jeżeli dzierżawca nie złoży kaucyi, a tѣm samѣm, jako dłużnik, nie będzie miał rękojmi.

Kommissya Wojewódzka z całą surowością przepis ten w wykonanie wprowadzi, i mocną jest, bez odnoszenia się do Kommissyi Rządowej, dostrzeżone zaległości z pensyi winnych pokrywać.

W ogólności zaleca się Komissyi Wojewódzkiej dopilnowanie: ażeby warunki licytacyjne bezzwłocznie, кому należy, były do zatwierdzenia przedstawiane, licytacye wcześnie ogłaszane i odbyte; protokoły licytacyjne w terminie artykułem 48-m postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa

постановленія Совѣта Управленія Царства отъ 16 (28) Мая 1833 года, контракты же заключаемы были предъ 1-мъ числомъ Января слѣдующаго года, съ котораго начинается арендное содержаніе.

Настоящее распоряженіе Воеводская Коммисія обязана передать, къ точному исполненію и руководству, Обводовымъ Коммисарамъ и Муниципальнымъ управленіямъ, замѣченныхъ же въ отступленіи отъ предписаннаго въ ономъ порядка, по мѣрѣ вины, подвергать взысканію, а неусыпная съ ея стороны дѣятельность приведетъ эту отрасль службы въ надлежащій порядокъ.

Варшава, 10 (22) Августа 1835 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,
(подписано) *Е. Головинъ.*

N. 20,011/40,931.

z dnia 16 (28) Maja 1833 r. zatwierdzone; a kontrakty przed pierwszym Stycznia następnego roku, dzierżawę rozpoczynającego, zawarte.

Rozporządzenie niniejsze prześle Kommissya Wojewódzka Kommissarzom Obwodu i Urzędom municypalnym do wykonania i ścisłego zastosowania się. Na uchylbiających rozciągać będzie, w miarę przewinienia, kary; a sprężyste z jęj strony postępowanie, zapewni w tęg gałęzi służby należyty porządek.

w Warszawie, dnia 10 (22) Sierpnia 1835 r.

Dyrektor Główny Prezydujący,
(podpisano) *E. Gołowin.*

Nr. 20,011/40,931.

N^o 6.

Объясненіе о томъ, что, изъ поданныхъ къ торгамъ однимъ и тѣмъ же соискателемъ нѣсколькихъ объявленій, дѣйствительнымъ признается то, которымъ предлагается самая выгоднѣйшая цѣна.

(29 Іюня (11 Іюля) 1839 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Плѣское Губернское Правленіе испрашивало разрѣшенія: какъ слѣдуетъ поступать въ случаѣ, если однимъ изъ соискателей къ торгамъ будутъ поданы два запечатанные объявленія, съ предложеніемъ разныхъ суммъ по каждому изъ нихъ.

Правительственная Коммисія, принимая въ соображеніе, что производство публичныхъ торговъ посредствомъ запечатанныхъ объявленій введено постановленіемъ Совѣта Управленія Царства отъ 16 (28) Мая 1833 года, съ тою именно цѣлью, чтобы фамилія соискателя оставалась неизвѣстною, и чтобы тѣмъ устранить всякія стачки въ ущербъ казнѣ или городскимъ кассамъ, изъ чего слѣдуетъ:

что, какъ, съ одной стороны, одно и то же лицо можетъ прислать нѣсколько запечатанныхъ объявленій, такъ и съ другой — Начальство, не зная, кѣмъ они присланы, обязано принять и записать ихъ по регистру въ томъ порядкѣ, въ какомъ они поступаютъ, слѣдовательно, какъ представляющій, такъ

N^o 6.

Objaśnienie, że z podanych kilku deklaracji do licytacji przez jednego konkurenta, ta jest ważną, która obejmuje najkorzystniejszą ofertę.

(d. 29 Czerwca (11 Lipca) 1839 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Rząd Gubernialny Płocki prosił o wyrzeczenie: jak postąpić w takim przypadku, kiedy jeden z konkurentów do licytacji, złoży dwie deklaracje opieczetowane, i w każdej z nich inną poda sumę?

Kommissya Rządowa zważywszy, że postanowieniem Rady Administracyjnej Królestwa z d. 16 (28) Maja 1833 r., zaprowadzone jest odbywanie licytacji przez deklaracje opieczetowane w tym celu, aby nikt o nazwisku konkurenta nie wiedział, a tém samém na szkodę Skarbu lub kass miejskich podstępnie nie działał; wynika więc ztąd:

że jak jedna osoba może kilka deklaracji opieczetowanych nadesłać, tak z drugiej strony, Władza nie wiedząc od kogo one pochodzą, wszystkie przyjąć i do rejestru, podług numeru kolejnego nadejścia, zapisać ma obowiązek; podający

и принимающий объявление, свободны от всякой вины; при томъ, имѣя въ виду:

что означеннымъ постановленіемъ отнюдь не воспрещено подавать одному лицу двухъ или болѣе объявленій, а потому не слѣдовало бы считать ни подачи двухъ объявленій незаконнымъ дѣйствіемъ, ни аукціоннаго акта недѣйствительнымъ, коль скоро, на основаніи 23-й статьи, поданное разъ объявление не можетъ быть взято обратно, и, наконецъ:

что, такъ какъ подача болѣе чѣмъ одного объявленія положительно не воспрещена, то преимущество на торгахъ должно быть признано за тѣмъ, кто, согласно 36-й статьи упомянутого постановленія, предложитъ самую высшую сумму; — на этихъ основаніяхъ Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, въ засѣданіи своемъ 3 (15) Іюня сего года, постановила принять за правило:

- a) что подача однимъ лицомъ двухъ или болѣе печатанныхъ объявленій не влечетъ за собою недѣйствительности аукціоннаго акта;
- b) что, изъ поданныхъ однимъ соискателемъ нѣсколькихъ объявленій, дѣйствительнымъ должно быть признано то изъ нихъ, которымъ предложена самая высшая сумма;
- c) что, если къ одному объявленію приложено свидѣтельство о представленномъ залогѣ, то этотъ залогъ долженъ служить обезпеченіемъ и по прочимъ поданнымъ тѣмъ же лицомъ объявленіямъ.

Правила эти обязано Губернское Правленіе принять къ точному руководству.

Варшава, 29 Іюня (11 Іюля) 1839 г.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Директоръ Административнаго Отдѣленія,
Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Бадени*.
N. 643/20,268.

więc i przyjmujący deklaracje, wolni są od wszelkiej winy; dalej,

że toż samo postanowienie nie zastrzega wcale, aby jednej osobie dwóch albo i więcej deklaracyj nie było wolno podawać; a zatem, ani czynu podania dwóch deklaracyj za nieprawny, ani też samego aktu licytacyjnego za nieważny uznaćby nie należało, kiedy podług art. 23, deklaracja raz podana, cofniętą być nie może; wreszcie:

że skoro podawanie więcej nad jedną deklaracyj, nie jest wyraźnie wzbronioném, idzie zatem, że ten przybicie otrzymać powinien, kto w myśl art. 36, wzmiankowanego postanowienia, najwyższą podał sumę; — z tych przeto wychodząc zasad, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, na posiedzeniu swém dnia 3 (15) Czerwca r. b., postanowiła:

- a) uznać, że podanie dwóch lub więcej deklaracyj opieczętowanych przez jedną osobę, nie unieważnia aktu licytacyjnego;
- b) że z podanych kilku deklaracyj przez jednego z konkurentów, ta ma być uznawaną za ważną, która obejmuje najwyższą sumę;
- c) że skoro do jednej deklaracji załączone jest świadectwo na złożone vadium, vadium to służyć ma za rękojmię do innych, przez tę samą osobę podanych deklaracyj.

Do powyższego wyrzeczenia Rząd Gubernialny ściśle stosuje się.

w Warszawie, d. 29 Czerwca (11 Lipca) 1839 r.

Zu poważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Dyrektor Wydziału Administracyi,
Radca Stanu, (podpisano) *Badeni*.
Nr. 643/20,268.

№ 7.

О передачѣ всякихъ остатковъ отъ городскихъ суммъ въ Банкъ, для приращенія процентами.

(1 (13) Мая 1844 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Ежегодно подтверждаемыми распоряженіями Правительственная Коммисія предписала Губернскому Правленію, чтобы оказавшіеся на лицо въ городскихъ кассахъ, въ концѣ каждаго года, остатки были передаваемы, тотчасъ по истеченіи онаго, въ Польскій Банкъ, для приращенія процентами; предписаніемъ же отъ 27 Апрѣля (9 Мая) прошлаго 1843 года, за N. 5,710/11,274, предварила оное Правленіе, что, въ случаѣ допущенной медленности въ отсылкѣ въ Банкъ этого рода суммъ, виновные будутъ подвергнуты неминуемому взысканію процентовъ, утраченныхъ вслѣдствіе несвоевременной высылки городскихъ остатковъ. Между тѣмъ оказывается на опытѣ, что распоряженія сии остаются безъ должнаго исполненія, ибо нѣкоторые городскія кассы высылаютъ остатки отъ своихъ суммъ за истекшіи годъ не прежде, какъ по истеченіи 6 мѣсяцевъ, а иногда случается даже, что бесполезное продержаніе остаточныхъ суммъ въ кассахъ ведетъ за собою растрату оныхъ Кассирами.

Для возстановленія затѣмъ въ этомъ отношеніи должнаго порядка, Правительственная Коммисія, ссылаясь на изданныя

№ 7.

Zarządzenie, aby wszelkie remanenta funduszów miejskich, przelewane były do Banku na lokacyę.

(d. 1 (13) Maja 1844 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Corocznie ponawianemi rozporządzeniami Kommissya Rządowa zaleca Rządowi Gubernialnemu, aby pozostałe z końcem roku remanenta przy kassach miejskich, na procent do Banku Polskiego, zaraz po upływie właściwego roku, odsyłane były, a reskryptem daty 27 Kwietnia (9 Maja) z. r., Nr. 5,710/11,274, zastrzegła: że w razie dopuszczenia zwłoki w przelewie tego rodzaju źródeł do Banku, do wynagrodzenia straty, wynikłej w opłacie procentu z późnego odesłania remanentu, winni urzędnicy niezawodnie pociągani będą. Jak doświadczenie przekonywa, rozporządzenia te nie są wykonywane; albowiem niektóre kassy miejskie, po upływie dopiero sześciu miesięcy, remanenta z roku upłynionego odsyłają, a niekiedy nawet zdarza się, że skutkiem przetrzymania bezpotrzebnie remanentów w kassach, też przez zrządzenie defektów przez kassyerów uronieniu ulegają.

Dla wprowadzenia przeto przedmiotu tego na drogę porządku, Kommissya Rządowa, w odwołaniu się do rozporząd-

прежде по сему предмету распоряжения, предписываетъ Губернскому Правленію, съ получениемъ сего, немедленно распорядиться, чтобы всѣ находящіеся въ городскихъ кассахъ наличные остатки отъ смѣтныхъ суммъ, по конецъ минувшаго года, были отосланы въ Банкъ на храненіе въ продолженіе 30 дней съ полученія сего, на будущее же время постановляеть слѣдующія правила:

что всякіе наличные остатки отъ расходовъ каждаго истекающаго года, должны быть, не позже 19 (31) Января наступающаго года, отпращены круглыми суммами въ Банкъ, для приращенія процентами;

что отъ остаточныхъ суммъ этого рода, внесенныхъ въ Банкъ послѣ опредѣленнаго выше срока, должны быть исчисляемы проценты въ томъ размѣрѣ, въ какомъ они уплачиваются Банкомъ городскимъ кассамъ отъ суммъ этой категоріи, а именно по 3⁰/₀, считая таковыя съ 19 (31) Января по день передачи сихъ послѣднихъ въ Банкъ, каковыя проценты должны быть взысканы съ виновныхъ чиновниковъ и внесены въ подлежащую городскую кассу, для записки въ число случайныхъ доходовъ;

что виновные въ уиущеніяхъ этого рода, сверхъ опредѣленнаго выше учета процентовъ, должны быть подвергаемы дисциплинарнымъ взысканіямъ, возвышаемымъ по мѣрѣ повторенія вины.

Правительственная Коммисія, вмѣняя Губернскому Правленію въ обязанность соблюденіе сихъ правилъ, предписываетъ оному сдѣлать зависящее распоряженіе о приведеніи ихъ въ дѣйствіе. Независимо отъ сего, Губернское Правленіе, при просмотрѣ дубликатовъ отчетовъ городскихъ казначействъ, обязано строго наблюдать за точнымъ и неуклоннымъ исполненіемъ настоящаго распоряженія, ибо, за всякое отступленіе отъ онаго, виновные чиновники Губернскаго Правленія будутъ подвергаемы дисциплинарному взысканію.

дзень poprzednio w tym względzie wydanych, poleca Rządowi Gubernialnemu, aby natychmiast wydał stosowne dyspozycye, iżby wszelkie remanenta, z służby lat po koniec roku zeszłego w kassach miejskich znajdujące się, odesłane były do depozytu Banku w dniach najdalej 30-tu, a zarazem stanowi na przyszłość co następuje:

iż wszelkie remanenta, zbywające od potrzeby roku upływającego, najdalej z dniem 19 (31) Stycznia następnego roku, mają być do Banku na lokacyę w summach okrągłych przelane;

że od remanentów tego rodzaju, po dacie powołanej wniesionych do Banku, ma być obliczany procent w tej wysokości, w jakiej Bank od tego rodzaju funduszów kassom miejskim uiszcza, to jest po 3⁰/₀, licząc takowy od dnia 19 (31) Stycznia do daty uskutecznienia przelewu, takowy od winnych urzędników ściągany, do właściwej kassy miejskiej wnoszony, i pod dochody przypadkowe perceptowany;

że za dopuszczenie się podobnego przekroczenia, obok pozyskania procentu w sposób wskazany, kara porządkowa ma być wymierzana, i odpowiednio do powtarzanych przekroczeń, powiększana.

Powyższe postąpienie Kommissya Rządowa przepisując Rządowi Gubernialnemu za zasadę do działania, poleca mu, aby w wykonaniu onego wydał stosowne dyspozycye komu należy. Obok tego z swęj strony dodaje, iż przy przeglądaniu duplikatów rachunków kass miejskich, bacznie przestrzegać będzie, aby niniejsze rozporządzenie w całej jego rozciągłości było wykonywane, i że za każde odstępianie od niego, wymierzać będzie karę porządkową na Rząd Gubernialny.

Съ распоряженія, какое сдѣлано будетъ Губернскимъ Правленіемъ вслѣдствіе настоящаго предписанія, имѣть быть представлена въ Правительственную Коммисію, въ продолженіе 20 дней, засвидѣтельствованная копія.

Варшава, 1 (13) Мая 1844 года.

За и. д. Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
(подписано) *Бадени*.

N. 18,833/9,338.

N^o 8.

Объясненіе о томъ, что продажа мяса должна производиться исключительно въ мясныхъ рядахъ.

(5 (17) Января 1848 г.)

Августовскому Губернскому Правленію,
(сообщено и другимъ Губернскимъ Правленіямъ.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Репортомъ отъ 29 Октября (10 Ноября) 1847 года, за N. 10,849, Губернское Правленіе донесло:

что, по случаю встрѣтившагося затрудненія въ отдачѣ въ арендное содержаніе городскихъ мясныхъ и хлѣбныхъ рядовъ, а именно въ городахъ Тыкоцинѣ и Ломжѣ, Губернское

Какіе заŝ выдане zostanie przez Rząd Gubernialny, w skutku obecnego reskryptu zarządzenie, takie w kopii w dniach 20-tu Kommissyi Rządowej przedłożone być ma.

w Warszawie, d. 1 (13) Maja 1844 r.

W zastępstwie p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego,
(podpisano) *Badeni*.

Nr. 18,833/9338.

N^o 8.

Objaśnienie, iż sprzedaż mięsa wyłącznie w jatkach rzeźniczych odbywać się powinna.

(d. 5 (17) Stycznia 1848 r.)

do
Rządu Gubernialnego Augustowskiego,
(komunikowany innym Rządom Gubernialnym).

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Raportem z dnia 29 Października (10 Listopada) 1847 roku Nr. 10,849, doniósł Rząd Gubernialny:

iż z powodu doznanej trudności przy wydzierżawianiu jatek rzeźniczych i piekarskich po miastach, a mianowicie w mieście Tykocinie i Łomży, dla znaglenia rzeźników i pie-

Правление, въ видахъ понужденія мясниковъ и пекарей къ снятію въ аренду этихъ зданій, распорядилось о объявленіи имъ съ подпискою, что на будущее время продажа мяса, хлѣба и булокъ дозволена будетъ не иначе, какъ въ мясныхъ и хлѣбныхъ рядахъ; затѣмъ Губернское Правленіе, ходатайствуя объ утвержденіи такого распоряженія, испрашиваетъ разрѣшенія, на какихъ основаніяхъ помянутыя строенія должны быть на будущее время отдаваемы въ арендное содержаніе.

Имѣя въ виду:

что продажа мяса въ городахъ, какъ по правиламъ благочинія, относительно надзора за вѣсами и таксой и наблюденія за порядкомъ и чистотою, такъ равно въ финансовыхъ видахъ, относительно контролированія консумціоннаго сбора, — должна производиться въ построенныхъ для сей цѣли мясныхъ рядахъ, а не въ иныхъ какихъ либо мѣстахъ;

что, напротивъ, продажа хлѣба и булокъ, какъ предметовъ первой и необходимой жизненной потребности жителей, не воспрещается полицейскими правилами ни пекарямъ въ собственныхъ ихъ домахъ, ни мелочнымъ торговцамъ въ особыхъ лавочкахъ, а только разстановка по улицамъ и тротуарамъ балагановъ съ хлѣбомъ и булками, какъ противная порядку благочинія, должна быть воспрещена, —

Правительственная Коммисія постановила: оставить въ своей силѣ распоряженіе Губернскаго Правленія, чтобы продажа мяса производилась исключительно въ мясныхъ рядахъ, не распространяя дѣйствія сего распоряженія на продажу хлѣба и булокъ непременно въ особыхъ рядахъ.

А чтобы городскія казначейства могли извлекать изъ сего источника надлежащій доходъ, отдача въ арендное содержаніе мясныхъ и хлѣбныхъ рядовъ должна совершаться посредствомъ публичныхъ торговъ по частямъ; если же такимъ образомъ не возможно будетъ извлечь соотвѣтственныхъ выгодъ,

карзы до задѣржавленія такихъ ятекъ, розказалъ oznajmić im protokółarnie, że sprzedaż mięsa, oraz chleba i bułek, nie inaczej, jak tylko w jatkach dozwoloną będzie, i prosi o potwierdzenie takowego zarządzenia, oraz o wskazanie zasad, według których nadal jatki wydzierżawiane być mają.

Zważając:

że sprzedaż mięsa po miastach, tak z przepisów policyjnych, dla łatwiejszego dopilnowania wagi i taksy, tudzież dla samego porządku i zachowania czystości w mieście, jak nie mniej z widoków skarbowych, dla skontrolowania opłaty podatku konsumcyjnego, nie gdzieindziej jak w jatkach, które na ten cel pobudowane zostały, dopełnianą być winna;

przeciwnie zaś przepisy policyjne nie wzbraniają, ani piekarzom, ani przekupniom wiktuałów, sprzedawać chleb i bułki po domach, jako artykuły do pierwszych i niezbędnych potrzeb życia mieszkańców należące, i jedynie tylko rozstawianie straganów z bułkami lub chlebem po ulicach i trotuarach, jako porządkowi policyjnemu przeciwne, zabronione być powinno;

Kommissya Rządowa postanowiła utrzymać w swęj mocy rozporządzenie Rządu Gubernialnego, nakazujące, aby sprzedaż mięsa wyłącznie w jatkach rzeźniczych się odbywała, nie rozciągając tego rygoru co do sprzedaży bułek i chleba, koniecznie w jatkach piekarskich.

Dla zapewnienia zaś kassom miejskim dochodu z tego źródła, jatki, tak rzeźnicze, jako i piekarskie szczegółowo przez licytacyę wydzierżawiane być winny; a gdyby w tym sposo-

то слѣдуетъ отдавать эти зданія въ арендное содержаніе гур-
томъ одному арендатору, съ правомъ отдачи отъ себя въ част-
ное содержаніе лавокъ мясникамъ и пекарямъ.

Варшава, 5 (17) Января 1848 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Директоръ Отдѣленія,
Тайный Совѣтникъ, (подписано) *Бадени*.

N. 29,733/54,181.

bie nie można było pozyskać odpowiednich korzyści, takowe
jatkі ogółowo jednemu wydzierżawiać należy, z prawem pod-
dzierżawienia ich pojedynczo rzeźnikom i piekarzom.

w Warszawie, d. 5 (17) Stycznia 1848 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,

Dyrektor Wydziału,
Radca Tajny, (podpisano) *Badeni*.

Nr. 29,733/54,181.

ГЛАВА III.

Объ извлеченіи доходовъ съ ярмарчныхъ и торговыхъ сборовъ, съ мѣръ и вѣсовъ, съ боенъ и тому подобныхъ, извѣстныхъ подъ разными названіями, городскихъ принадлежностей.

В в е д е н і е

Предоставленное городамъ, на основаніи Монаршихъ привилегій и пожалованій, исключительное право производить ярмарки и торги, для взаимнаго обмена произведений и издѣлій промышленнаго труда, въ коихъ люди имѣютъ надобность, составляетъ также для городскихъ кассъ источникъ дохода съ платежей, взимаемыхъ съ приѣзжающихъ въ города и продающихъ свои произведенія, издѣлія и домашній скотъ на публичныхъ площадяхъ. Взиманіе таковыхъ сборовъ производится въ каждомъ городѣ, на основаніи тарифовъ, утвержденныхъ съ давняго времени правительственными властями, по большей части въ пользу городской кассы, въ нѣкоторыхъ же только казенныхъ и частныхъ городахъ—въ пользу казны Царства или владѣльцевъ городовъ, съ ограниченіемъ, какое введено въ приведеніи въ дѣйствіе Высочайше утвержденнаго въ 1848 году Положенія о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго вина (Дневн. Зак. т. XL, ст. 224).

Взиманіе сбора за пошрку и за клейменіе Магистратами русскихъ мѣръ и вѣсовъ, признанныхъ въ Царствѣ официальными, а также за предоставленные частнымъ лицамъ для употребленія городскіе официальныя мѣры и вѣсы, на основаніи утвержденнаго Правительствомъ тарифа, производится обык-

T Y T U Ł III.

O ciagnieniu dochodu z opłat jarmarcznych, targowych, z miar i wag, ze szlachtuzów i tym podobnych, pod różnemi nazwami przynależności miejskich.

W S T Ę P.

Służące miastom z przywilejów i nadań Monarszych wyłączne prawo odbywania jarmarków i targów, dla wzajemnej wymiany płodów i wyrobów pracy przemysłowej ludziom potrzebnych, stanowią także źródło dochodu dla kass miejskich z poboru opłat od przybywających do miasta i od sprzedających swoje płody, wyroby i zwierzęta domowe, na placach publicznych. Pobór takowych opłat odbywa się w każdym mieście według tariff zatwierdzonych od dawna przez Władze rządowe, po większej części na rzecz kass miejskich, a w niektórych tylko miastach rządowych i prywatnych na rzecz Skarbu Królestwa, lub dziedziców miast, z ograniczeniem, jakie w wykonaniu Najwyższej zatwierdzonej Ustawy z roku 1848, o wyrobie i sprzedaży wódki (Dz. Praw, T. XL, str. 225), zaprowadzono.

Pobór opłat od sprawdzania i ostemplowania przez Magistrat wag i miar rossyjskich, za urzędowe w Królestwie przyjętych, tudzież od wypożyczania do użytku prywatnym osobom miar i wag urzędowych miejskich, według taryfy przez Rząd

новенно посредствомъ отдачи сего дохода въ откупъ, въ пользу городскихъ кассъ.

За бойни, построенныя и содержимыя на счетъ городскихъ кассъ, эти кассы получаютъ 4⁰/₀ съ поступающихъ въ казну Царства консумционныхъ доходовъ.

Такъ называемый мостовой, копытковый, рогатковый сборъ съ приѣзжающихъ въ города, на содержаніе улицъ, площадей и мостовъ въ порядкъ и чистоту, взимается, по мѣрѣ надобности, по утвержденному Совѣтомъ Управленія тарифу, доходъ же съ оного отдается во временный откупъ.

Плата за городское право взимается въ нѣкоторыхъ городахъ, съ поселяющихся вновь жителей и съ приобретающихъ въ городъ недвижимости въ такомъ размѣрѣ, какой тамъ въ обыкновеніи съ давняго времени.

N^o 1.

Запрещеніе начинать ярмарки въ воскресные и праздничные дни прежде 12 часовъ въ полдень.

(4 Ноября 1823 г.)

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА I,
ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
и проч., и проч., и проч.

Князь Намѣстникъ въ Царствѣ по Государственному Совѣту.

Желая устранить нарушеніе благочинія при производствѣ ярмарокъ въ воскресные и праздничные дни, во время Бого-

затвержденной, odbywa się zwykle za pośrednictwemъ wydzierżawiania tego dochodu kass miejskich.

Za szlachtuzy (bydłobojnie), kosztemъ kass miejskichъ pobudowane i utrzymywane, pobierają też kassy procent 4⁰/₀ z osiągniętychъ przezъ Skarbъ Królestwa dochodówъ konsumcyjnychъ.

Opłaty pod nazwą brukowe, kopytkowe, rogatkowe, od wjeżdżającychъ do miastъ, na utrzymanie ulicъ, placówъ i mostówъ w porządku i czystości, pobierane są, w miarę potrzeby, według tariffъ przezъ Radę Administracyjną zatwierdzanychъ, a dochódъ ztądъ wypuszczany bywa w dzierżawę czasową.

Opłata od prawa miejskiego pobieraną bywa od nowo osiadającychъ mieszkańcówъ i nabywającychъ nieruchomości w mieście, w takiej wysokości, jaka od dawna tamъ się praktykuje.

N^o 1.

Wzbronienie rozpoczynania jarmarków w dnie niedzielne i świąteczne wcześniej jak od godziny 12-jej z południa.

(d. 4 Listopada 1823 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO
ALEXANDRA I,
CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
etc., etc., etc.

KSIĄŻE NAMIESTNIK KRÓLEWSKI W RADZIE STANU.

Chcącъ zapobiedzъ nieprzyzwoitościomъ, przy odbywaniu jarmarkówъ w dni niedzielne i święta uroczyste podczasъ na-

служения, влекущее за собою неуважение къ религии,—по представлению Правительственной Коммисіи Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія и по истребованіи мнѣнія Общаго Собранія Государственнаго Совѣта, мы постановили и постановляемъ:

Статья 1.

Всѣ ярмарки, кои слѣдуетъ производить въ воскресные или праздничные дни, должны начинаться не прежде, какъ съ 12 часовъ въ полдень.

Статья 2.

Торги на продажу и покупку жизненныхъ припасовъ, учрежденные въ воскресные и праздничные дни, не должны продолжаться долѣе 10-ти часовъ утра.

Статья 3.

Виновные въ нарушеніи настоящихъ правилъ подвергнутся соотвѣтственнымъ полицейскимъ взысканіямъ.

Статья 4.

Исполненіе настоящаго постановленія нашего, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Коммисіи по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 4 Ноября 1823 года.

(подписано) *Заіончекъ.*

bożeństwa, ciągnącym za sobą nieuszanowanie religii, na przełożenie Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i po zasięgnięciu zdania ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1.

Wszelkie jarmarki, które na niedziele lub święta uroczyste przypadają, nie będą mogły zaczynać się, jak od godziny 12 południowej.

Artykuł 2.

Targi na sprzedaż i kupno żywności, w dni niedzielne i świąteczne zaprowadzone, trwać dłużej nie mają, jak tylko do godziny dziesiątej przed południem.

Artykuł 3.

Przestępujący niniejsze przepisy, ulegać będą właściwym karom policyjnym.

Artykuł 4.

Wykonanie niniejszego postanowienia naszego, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, Kommissyom Rządowym, w czym do której należy, polecamy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 4 Listopada 1823 roku.

(podpisano) *Zajączek.*

№ 2.

Распоряжение о выставлении при въездах въ города
тарифовъ сбора.

(3 (15) Января 1830 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ
и Полиціи.

Получивъ донесеніе, что при взиманіи дохода съ торговъ въ городахъ арендными содержателями онаго допускаются разныя злоупотребленія, и желая пресѣчь таковыя въ самомъ зародышѣ, Правительственная Коммисія предписываетъ Воеводской Коммисіи:

тотчасъ по полученіи сего сдѣлать надлежащее распоряженіе и возложить на обязанность обводовыхъ Коммисаровъ, Адъюнктовъ-Надзирателей городовъ, преимущественно же Бургомистровъ городовъ, имѣть строгое наблюденіе, чтобы въ каждомъ городѣ тарифъ торговаго сбора былъ выставленъ въ видномъ мѣстѣ, ко всеобщему свѣдѣнію, и чтобы злоупотребленія со стороны содержателей сего дохода не допускались ни въ какомъ случаѣ.

Варшава, 3 (15) Января 1830 года.

Министръ Предѣдательствующій,
(подписано) *Θ. Мостовскій.*

N. 461/1,888.

№ 2.

Розпорządzenie o wywieszaniu przy wjazdach do miast
taryf poborczych.

(d. 3 (15) Stycznia 1830 r.)

do
wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I POLICYI.

Mając sobie doniesione, że przy poborze dochodu targowego po miastach dzieją się różne nadużycia ze strony dzierżawców tegoż, i chcąc takowym skutecznie zapobiedz, Kommissya Rządowa poleca Kommissyi Wojewódzkiej:

ażeby w moment odebrania niniejszego, wydała stosowne rozporządzenia, i nad skutkiem onych Kommissarzom Obwodowym, Adjunktom-Dozorcom miast, a najściślej Burmistrzom miast czuwać zaleciła, ażeby w każdym mieście taryfa targowego na widok publiczny wystawioną była, i żeby nadużycia ze strony dzierżawców dochodu takowego, miejsca nie miały.

w Warszawie, dnia 3 (15) Stycznia 1830 r.

Minister Prezydujący,

(podpisano) *T. Mostowski.*

Nr. 461/1,888.

N^o 3.

Выписка изъ Положенія о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго вина въ Царствѣ Польскомъ, Высочайше утвержденнаго 4 (16) Мая 1848 года.

ГЛАВА IV.

О приведеніи въ систему и объ ограниченіи ярмарокъ и торговыхъ дней, для уменьшенія пьянства.

Статья 143.

Съ 20 Декабря (1 Января) 1849/50 года, ни въ одномъ городѣ, или посадѣ, не должно быть болѣе шести ярмарокъ въ годъ.

Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ войдетъ въ соображеніе, нельзя ли и этого числа ярмарокъ уменьшить по нѣкоторымъ городамъ и посадамъ.

Статья 144

Ярмарки могутъ имѣть мѣсто только въ дни, назначенные Правительствомъ.

Статья 145.

Торговые еженедѣльные дни по городамъ и посадамъ должны быть распределены слѣдующимъ образомъ:

Въ городахъ и посадахъ, пользующихся однимъ торгомъ въ недѣлю, торгъ этотъ, по мѣрѣ возможности, перенести на пятницу.

N^o 3.

Wyciąg z Ustawy o wyrobie i sprzedaży wódki w Królestwie Polskiem, Najwyżej zatwierdzonej w dniu 4 (16) Maja 1848 r.

DZIAŁ IV.

O uregulowaniu i ograniczeniu jarmarków i targów, w zamiarze ukrócenia pijanstwa.

Artykuł 143.

Od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1849/50 r. nie może być w żadnem mieście, ani osadzie, więcej jak sześć jarmarków rocznie.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych zajmie się rozpoznaniem, o ile powyższa liczba w niektórych miastach i osadach więcej jeszcze ograniczoną być może.

Artykuł 144.

Jarmarki odbywać się mogą tylko w dniach, które przez Rząd wskazane zostaną.

Artykuł 145.

Dni targowe tygodniowe po miastach i osadach, w następującym sposobie uregulowane być powinny:

W miastach i osadach, jednego targu w tygodniu używających, targ ten, o ile być może, na dzień piątkowy przypadać ma.

Въ городахъ и посадахъ, пользующихся болѣе чѣмъ однимъ торговымъ днемъ въ недѣлю, одному изъ нихъ быть непремѣнно въ пятничный день, для другаго же можно оставить нынѣшній срокъ.

Но, еслибы который изъ сроковъ приходился въ понедѣльникъ, то для торгова нужно избрать иной день въ теченіе недѣли.

Статья 146.

Въ храмовыя празднества не должны быть производимы торги во время предполуденнаго Богослуженія.

Вѣрно:

Министръ Статсъ-Секретарь, (подписано) *И. Туркулъ.*

№ 4.

Указаніе табели опредѣленныхъ ярмарочныхъ и торговыхъ дней въ городахъ и деревенскихъ посадахъ.

(12 (24) Декабря 1850 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

143, 145 и 146 статьями Высочайше утвержденного 4 (16) Мая 1848 года положенія о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго

Въ miastach i osadach wiѣcej jak jednego targu w tygodniu uŹywajacych, jeden z nich zawsze przypadać ma w dzieñ piątkowy, dla innego zaś dotychczasowy termin zostawiony być może.

Gdyby jednakże który z tych terminów na dzieñ poniedziałkowy miał przypadać, na inny dzieñ w tygodniu przemieść go należy.

Artykuł 146.

Targi w dni świąteczne, w czasie trwania przedpołudniowego naboŹeñstwa, odbywać się nie powinny.

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *Ig. Turkull.*

№ 4.

Wskazanie tabelli uregulowanych dni jarmarcznych i targowych po miastach i osadach wiejskich.

(d. 12 (24) Grudnia 1850 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Artykuły 143, 145 i 146 Ustawy o wyrobie i sprzedaŹy wódki NAJWYŹEJ pod dniem 4 (16) Maja 1848 roku za-

вина разрѣшено Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ привести въ систему ярмарокъ и торговъ въ городахъ и деревенскихъ посадахъ.

На этомъ основаніи, Правительственная Коммисія, принимая во вниманіе, какъ мнѣнія особыхъ Коммисій, наряженныхъ для составленія проекта измѣненій, соответствующихъ мѣстнымъ потребностямъ, такъ и заключенія Уѣздныхъ Начальниковъ и Н. Губернскаго Правленія, препровождаетъ составленную ею и настоящимъ постановленіемъ утвержденную табель ярмарокъ и торговъ для городовъ и деревенскихъ посадовъ въ N. N. губерніи.

Табель эта должна быть тотчасъ обнародована во всеобщее свѣдѣніе посредствомъ Губернскаго Дневника. Президенты же, Бургомистры и Войты гминъ обязаны опубликовать ее троекратно въ городахъ и сельскихъ гминахъ.

Чтобы однако крестьяне, по случаю отмѣны существующихъ до сихъ поръ ярмарочныхъ дней и назначенія на мѣсто ихъ другихъ, не были введены въ заблужденіе, каждый Президентъ или Бургомистръ обязанъ, по крайней мѣрѣ за 10 дней до открытія ярмарки, объявить, при барабанномъ боѣ, собравшемуся въ воскресный или торговый день народу, на который именно день назначена ярмарка; кромѣ того, онъ долженъ еще отнестись къ Бургомистрамъ и Войтамъ гминъ смежныхъ городовъ и селеній, чтобы и они съ своей стороны опубликовали это свѣдѣніе.

Съ 20 Декабря (1 Января) 1850/1 года, ярмарки и торги могутъ быть производимы только въ указанные табелью дни; мѣстные же власти, за всякое противное тому дѣйствіе, будутъ подвергнуты отвѣтственности.

Варшава, 12 (24) Декабря 1850 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Бадени*.

N. 27,965/49,560.

твѣрдзонеј, upoważniły Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych do uregulowania jarmarków i targów po miastach i osadach wiejskich.

Na téj zasadzie Kommissya Rządowa mając na względzie, tak wnioski specjalnych delegacyj, wyznaczanych do proponowania zmian, odpowiadających miejscowym potrzebom, jako téż opinie Naczelników Powiatowych i Rządu Gubernialnego N., ułożoną przez siebie, a niniejszém zatwierdzającą się tabelłę jarmarków i targów dla miast i osad wiejskich, w Gubernii N. N. przesyła.

Tabella ta winna być natychmiast przez Dziennik Gubernialny do powszechnéj podana wiadomości, a Prezydenci, Burmistrze i Wójci gmin ogłosić ją mają trzykrotnie po miastach i gminach wiejskich.

Żeby jednak lud wiejski, z powodu zmiany dotychczasowych dni jarmarcznych na inne, na zawód nie był narażony, każdy Prezydent lub Burmistrz obowiązany jest przynajmniej na dni 10 przed jarmarkiem zapowiedzieć, przy ogłosie bębna, w dzień niedzielny lub targowy, zebranemu ludowi, na który dzień przypada jarmark; obok tego winien jeszcze wezwać Burmistrzów i Wójtów gmin, miast i wsi przyległych, aby wiadomość tę ze swéj także strony ogłosili.

Od dnia 30 Grudnia (1 Stycznia) 1850/51 r., jarmarki i targi tylko w dniach tabellą wskazanych odbywać się mogą; a Władze miejscowe, za przeciwné temu postąpienie, do odpowiedzialności pociągane będą.

w Warszawie, dnia 12 (24) Grudnia 1850 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Badeni*.

Nr. 27,965/49,560.

N^o 5.

О содержаніи боень.

Выписка изъ Высочайшаго указа 9 (21) Іюля 1834 года.

Статья 4.

Бойни Казнѣ принадлежащія содержатъ на счетъ Казны; на содержаніе же боень, пждивеніемъ городовъ построенныхъ, Казна отпускать будетъ 4⁰/₀ отъ всего консумціоннаго дохода, въ оныхъ городахъ собираемаго.

N^o 6.

Постановленіе о томъ, что оконченная постройкою бойня должна быть сдана протоколярно Управленію, завѣдывающему контролемъ торговли, и откупщику консумціонныхъ доходовъ.

(21 Сетября (3 Октября) 1835 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Извлечение изъ предписанія Правительственной Коммисіи
Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго
Просвѣщенія.

На будущее время постановляется слѣдующее правило:
что оконченная постройкою бойня должна быть сдана протоко-

N^o 5.

O utrzymaniu szlachtuzów.

Wyciąg z Ukazu Najwyższego z dnia 9 (21) Lipca 1834 r.

Artykuł 4.

Szlachtuzy własnością Skarbu będące, utrzymywane będą kosztem tegoż Skarbu; na utrzymanie zaś szlachtuzów, staraniem miast wystawionych, Skarb publiczny 4⁰/₀ całego dochodu konsumcyjnego z tychże miast udzielać będzie.

N^o 6.

**Rozporządzenie, iż szlachtuz wykończony, oddany ma być
protokólnie urzędowi handel kontrolującemu i dzierżawcy
konsumeyi.**

(d. 21 Września (3 Października) 1835 r.)

do
wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

WYCIĄ Z RESKRYPTU
KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Na przyszłość stanowi się to prawidło: iż szlachtuz wy-
kończony, oddany być ma protokólnie urzędowi handel

лярно Муниципальнымъ Управленіемъ Управленію, завѣдывающему контролемъ торговли, и откупщику консумціонныхъ доходовъ, и что сказанное Управленіе обязано одинъ экземпляръ передаточнаго протокола, вмѣстѣ съ описью домашней утвари, хранить при своихъ дѣлахъ, другой же экземпляръ вручить Управленію, завѣдывающему контролемъ торговли, и объ исполненіи этого распоряженія донести Воеводской Коммисіи, которая, въ свою очередь, увѣдомитъ о томъ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ, для сообщенія Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства о числѣ, съ котораго должно считаться вознагражденіе, слѣдующее городской кассѣ, въ количествѣ 4⁰/₀ съ получаемаго Казною дохода.

21 Сентября (3 Октября) 1835 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,

Директоръ Административнаго Отдѣленія,

Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Бадени*.

N. 9,926/20,827.

N^o 7.

Предписаніе съ приложеніемъ для руководства печатныхъ экземпляровъ таблицъ замѣна русскихъ мѣръ и вѣсовъ на польскіе и обратно.

(19 (31) Декабря 1849 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Подъ наблюденіемъ Комитета, учрежденнаго при Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, для

контролюющему и державцу konsumcyi przez Urząd muncypalny; który jeden egzemplarz protokołu oddawczego, wraz z inwentarzem utensyliów, w swych aktach zachowa, a drugi urzędowi handel kontrolującemu doręczy; o dopełnionej zaś czynności złoży Kommissyi Wojewódzkiej rapport, a ta następnie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, celem zawiadomienia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu o dacie, od której bonifikacya kassie miejskiej w ilości 4⁰/₀ od osiąganego przez Skarb dochodu liczyć się zaczyna.

w Warszawie, d. 21 Września (3 Października) 1835 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,

Dyrektor Wydziału Administracyi,

Radca Stanu, (podpisano) *Badeni*.

Nr. 9,926/20,827.

N^o 7.

Wskazanie, do stosowania się, tablic zamiany miar i wag rossyjskich na polskie i odwrotnie.

(d. 19 (31) Grudnia 1849 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Pod nadzorem Komitetu do zaprowadzenia w Królestwie miar i wag rossyjskich, przy Kommissyi Rządowej Spraw We-

Gosp. Miejs. Tom III.

введенія въ Царствѣ русскихъ мѣръ и вѣсовъ, Членомъ же сего Комитета, Коллежскимъ Совѣтникомъ Гурскимъ, составлены таблицы замѣна русскихъ мѣръ и вѣсовъ на польскія и наоборотъ. Таблицы эти признаны Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ обязательными для употребленія ихъ по службѣ и напечатаны (а).

Для официального затѣмъ руководства въ Канцеляріи Губернскаго Правленія, въ Канцеляріяхъ Уѣздныхъ Начальниковъ и въ городскихъ Магистратахъ, Правительственная Коммисія препровождаетъ при семъ въ Губернское Правленіе N. экземпляровъ означенныхъ таблицъ, предписывая вмѣстѣ съ тѣмъ— слѣдующія за эти таблицы деньги, считая по 30 коп. сер. за экземпляръ, въ количествѣ N., внести, въ самоскорѣйшемъ времени, въ Польскій Банкъ, въ возмѣщеніе выданной имъ заимообразно суммы на издержки по напечатанію оныхъ.

Расходъ на таблицы замѣна мѣръ и вѣсовъ, взятые для Канцеляріи Губернскаго Правленія и Канцелярій Уѣздныхъ Начальниковъ, долженъ быть покрытъ изъ суммъ, назначенныхъ на экстраординарныя и канцелярскія надобности этихъ Управленій. Деньги же, причитающіяся за таблицы, взятые для городскихъ Магистратовъ, могутъ быть уплачены изъ суммъ, предоставленныхъ по смѣтамъ въ распоряженіе подлежащихъ городскихъ кассъ, съ тѣмъ, чтобы купленные таблицы были внесены въ опись имущества городовъ.

Еслибы количество препровождаемыхъ экземпляровъ таблицъ замѣна мѣръ и вѣсовъ оказалось недостаточнымъ, для удовлетворенія потребностей Канцеляріи Губернскаго Правленія и подвѣдомственныхъ ему мѣстъ, въ такомъ случаѣ Губернское Правленіе можетъ отнестись въ Правительственную Коммисію

(а) Официальное употребленіе сказанныхъ таблицъ определено 73-ю статьею изданной Совѣтомъ Управленія 2 (14) Мая 1850 года и приложенной здѣсь къ предписанію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ отъ 19 (31) Августа 1850 года инструкціи о мѣрахъ и вѣсахъ.

внутреннихъ и Духовныхъ utworzonego, przez Członka tegoż Komitetu Radcę Kollegialnego Górskiego ułożone zostały tablice zamiany miar i wag rossyjskich na polskie i odwrotnie. Tablice takowe, za obowiązujące do urzędowego użycia, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych przyjęte i wydrukowane zostały. (a)

Do urzędowego więc użycia w biurze Rządu Gubernialnego, w biurach Naczelników Powiatowych i w Magistratach miast, Kommissya Rządowa przesyła załącznie Rządowi Gubernialnemu egzemplarzy N. rzeczonych tablic, polecając mu zarazem, iżby należność za te tabele, licząc po kop. sr. 30 za egzemplarz, razem w kwocie N. jak najspieszniej wniósł do Banku Polskiego, na zwrot forszusu, jaki udzielony został na kosztą druku onych.

Należność za tablice zamiany miar i wag, które wzięte będą na użytek bióra Rządu Gubernialnego i dla biur Naczelników Powiatowych, ma być uiszczoną z funduszów na ekstraordynarya, oraz na potrzeby kancelaryjne dla tychże biur oznaczonych. Należność zaś za tablice wzięte dla Magistratów miast, może być zapłaconą z funduszów do dyspozycji przy respective kassach miejskich etatami wskazanych, z zastrzeżeniem zapisania kupionych tablic do inwentarza własności respective miast.

Gdyby przesyłająca się liczba egzemplarzy tabell zamiany miar i wag była niewystarczającą do potrzeby bióra Rządu Gubernialnego i Władz jemu podległych, natenczas

(a) Urzędowe użycie rzeczonych tablic przepisane zostało artykułem 73-m instrukcyi o miarach i wagach, przez Radę Administracyjną w dniu 2 (14) Maja 1850 roku wydanej, a dołączonej tu przy rozporządzeniu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych daty 19 (31) Sierpnia 1850 r.

съ требованіемъ о присылкѣ ему большого количества этихъ таблицъ.

О взносѣ въ Банкъ денегъ, причитающихся за таблицы, слѣдуетъ представить въ Правительственную Коммисію донесеніе въ продолженіе шести дней (а).

Варшава, 19 (13) Декабря 1849 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Управляющій Отдѣленіемъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Бернацкій*.

N. 55,234/18,864.

Приложеніе 1-ое къ N. 7.

По Указу Его Величества

НИКОЛАЯ I,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
и проч., и проч., проч.

СОВѢТЪ УПРАВЛЕНІЯ ЦАРСТВА.

По Высочайшему указу отъ 20 Января (1 Февраля) 1848 года, во всеѣхъ казенныхъ и частныхъ дѣйствіяхъ въ Царствѣ

(а) Здѣсь прилагается одинъ экземпляръ означенныхъ таблицъ, которымъ предшествуетъ постановленіе Сѣта Управленія отъ 2 (14) Марта 1848 года о введеніи въ Царствѣ русскихъ мѣръ и вѣсовъ, съ подробнымъ исчисленіемъ ихъ наименованій, основаній и подраздѣленій, а также подраздѣленія новопольскихъ мѣръ, находившихся до сихъ поръ въ употребленіи въ Царствѣ.

Высочайшій указъ 20 Января (1 Февраля) 1848 года объ употребленіи съ 1 Мая 1849 г. русскихъ мѣръ и вѣсовъ во всемъ Царствѣ Польскомъ напечатанъ въ Дневникѣ Законовъ Царства, въ томѣ 39, на стр. 388 до 393, и будетъ помѣщенъ въ Сборникѣ постановленій, относящихся къ мѣстной промышленности.

о надесланіе вѣцѣй такowych tablic, może się Rząd Gubernialny zgłosić do Kommissyi Rządowej.

O odesłaniu do Banku należności za tablice, ma być złożony Kommissyi Rządowej rapport w dniach sześćdziesięciu (a).

w Warszawie, dnia 19 (31) Grudnia 1849 roku.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
Zarządzający Wydziałem, Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Biernacki*.

Nr. 55,234/18,864.

Annex 1-szy do Nr. 7.

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I,

CESARZA WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
etc, etc, etc.

RADA ADMINISTRACYJNA KRÓLESTWA.

Stosownie do NAJWYŻSZEGO Ukazu z d. 20 Stycznia (1 Lutego) 1848 roku, we wszystkich czynnościach, tak rzado-

(a) Dołącza się tu jeden egzemplarz tablic rzeczonych, poprzedzonych postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 2 (14) Marca 1848 roku, zalecającem wprowadzenie do Królestwa miar i wag rosyjskich, których nazwy, zasady i podział wyszczególnia, oraz podział miar nowopolskich, jakie dotąd były w użyciu w Królestwie.

Ukaz NAJWYŻSZY z dnia 20 Stycznia (1 Lutego) 1848 roku, nakazujący używać miary i wagi rosyjskie od 1 Maja 1849 roku w całym Królestwie Polskim, znajduje się w Dzienniku Praw Królestwa, Tomie 39, od str. 388 do 393, i pomieszczonym jest w Zbiorze postanowień odnoszących się do przemysłu krajowego.

Польскомъ, съ 19 Апрѣля (1 Мая) 1849 года, имѣютъ быть употребляемы мѣры и вѣсы, существующіе въ Россіи.

Во исполненіе таковоу указа, Совѣтъ Управленія Царства, примѣняясь къ правиламъ о мѣрахъ и вѣсахъ, имѣющимъ въ Россіи обязательную силу, — по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

И С Ч И С Л Е Н І Е М Ѣ Р Ъ .

Статья 1.

Упомянутыя мѣры и вѣсы суть четырехъ родовъ:

1. мѣры длины;
2. мѣры поверхности или квадратныя;
3. мѣры емкости или кубическія;
4. мѣры тяжести или вѣса.

Статья 2.

Мѣрою длины полагается сажень, раздѣленная въ торговлѣ на аршины и вершки, а при измѣреніи земель — на футы, дюймы и линіи.

Для опредѣленія длины дороги служить мѣрою верста.

Мѣрою поверхности, или квадратною, полагается квадратная сажень, раздѣленная на квадратные футы, дюймы и линіи.

Для опредѣленія пространства земель принимается мѣрою десятина, а обширности края — квадратная верста.

Мѣрою емкости, или кубическою, полагается:

а) для твердыхъ тѣлъ: кубическая сажень, раздѣленная на кубическіе футы, дюймы и линіи;

wych jako i prywatnych w Królestwie Polskiem, poczynając od d. 19 Kwietnia (1 Maja) 1849 roku, mają być używane miary i wagi w Rosyi istniejące.

W wykonaniu takowego ukazu, Rada Administracyjna Królestwa, zapatrzwszy się na przepisy o miarach i wagach w Rosyi obowiązujące, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowiła i stanowi:

W Y M I E N I E N I E M I A R .

Artykuł 1.

Miary wyżej wspomniane są czworakiego rodzaju:

1. miary długości;
2. miary powierzchni czyli kwadratowe;
3. miary objętości czyli sześciennie;
4. miary ciężaru czyli wagi.

Artykuł 2.

Za miarę długości uważany być ma sażeń, dzielący się w handlu na arszyny i werszki, a w miernictwie na stopy, cale i linije.

Do oznaczenia długości drogi, służyć ma za miarę wersta.

Za miarę powierzchni, czyli kwadratową, uważany być ma sażeń kwadratowy, dzielący się na stopy, cale i linije kwadratowe.

W oznaczeniu rozległości gruntu, przyjętą być ma dziesiątyna, a rozległości kraju, wersta kwadratowa.

Za miarę objętości czyli sześcienną, uważane być mają:

a) do ciał stałych: sażeń sześcienny, dzielący się na stopy, cale i linije sześciennie.

b) для сыпучихъ тѣлъ: четверть и четверикъ, съ его подраздѣленіями;

c) для жидкихъ тѣлъ: ведро, съ раздѣленіемъ онаго на кружки и чарки.

Мѣрою тяжести или вѣса полагается пудъ и фунтъ, раздѣленный на золотники и доли, а также аптекарскій фунтъ, раздѣленный на унціи, драхмы, скрупулы и граны.

ОСНОВАНІЕ МѢРЪ.

Статья 3.

Основаніемъ мѣры длины, а равно протекающихъ изъ оной мѣръ поверхности и объема, есть сажень, равняющаяся длиною платиновой сажени, хранящейся въ С. Петербургской крѣпости.

Основаніемъ мѣры для сыпучихъ тѣлъ есть четверикъ, заключающій въ себѣ, въ безвоздушномъ пространствѣ, при температурѣ $13\frac{1}{3}^{\circ}$ Реомюра, 64 фунта дистиллированной воды, или 1601,22 кубическихъ дюйма.

Основаніемъ мѣры для жидкихъ тѣлъ есть ведро, заключающее въ себѣ, въ безвоздушномъ пространствѣ, при температурѣ $13\frac{1}{3}^{\circ}$ Реомюра, 30 фунтовъ дистиллированной воды, или 750,57 кубическихъ дюймовъ.

Основною единицею вѣсовъ есть фунтъ, заключающій въ себѣ 9,216 долей; основаніемъ же его есть то: что кубическій русскій дюймъ дистиллированной воды, въ безвоздушномъ пространствѣ, при температурѣ $13\frac{1}{3}^{\circ}$ Реомюра, вѣситъ 368,361 долю, или, что фунтъ таковой воды заключаетъ въ себѣ 25,019 кубическихъ дюймовъ.

Аптекарскій фунтъ равенъ 8,064 долямъ, или $\frac{7}{8}$ вышеупомянутаго фунта.

b) do ciał sypkich: czetwiert i czetwieryk z jego podziałem.

c) do ciał płynnych: wiadro, z podziałem jego na krużki i czarki.

Za miarę ciężaru, czyli wagi, uważane być mają pud i funt, dzielący się na złotych i dole, tudzież funt aptekarski, dzielący się na uncye, drachmy, skrupuły i grany.

ZASADA MIAR.

Artykuł 3.

Zasadą miary długości, jakoteż tworzących się z niej miar powierzchni i objętości, jest sażeń, wyrównający długości złożonego w twierdzy St. Petersburgskiej sażenia platynowego.

Zasadą miary do ciał sypkich jest czetwieryk, obejmujący w próżni, przy temperaturze $13\frac{1}{3}^{\circ}$ Réaumura, wody dystylowanej 64 funty, czyli 1601,22 cali sześciennych.

Zasadą miary do ciał płynnych jest wiadro, obejmujące w próżni, przy temperaturze $13\frac{1}{3}^{\circ}$ Réaumura, wody dystylowanej 30 funtów, czyli 750,57 cali sześciennych.

Jednostkę zasadniczą wagi stanowi funt, zawierający, 9216 doli, a którego podstawą jest: że cal sześcienny rossyjski wody dystylowanej w próżni, przy temperaturze $13\frac{1}{3}^{\circ}$ Réaumura, waży 368,361 doli, czyli że funt téjże wody, obejmuje 25,019 cali sześciennych.

Funt aptekarski równa się 8,064 doli, czyli $\frac{7}{8}$ częściom powyższego funta.

РАЗДѢЛЕНІЕ МѢРЪ.

Статья 4.

Раздѣленіе мѣръ и вѣсовъ, въ 3-й статьѣ исчисленныхъ, есть слѣдующее:

A. Мѣры длины.

РАЗДѢЛЕНІЕ САЗЕНИ:

на аршины и вершки:

Сажень	Аршины	Вершки
1	3	48
	1	16

на футы, дюймы и линіи:

Сажень	Фунты	Дюймы	Линіи
1	7	84	840
	1	12	120
		1	10

Верста равна 500 саженьямъ.

PODZIAŁ MIAR.

Artykuł 4.

Podział miar i wag, w artykule 3-m wymienionych, jest następujący:

A. Miary długości.

PODZIAŁ SAŻENIA:

na arszyny i werszki:

Sażeń	Arszynów	Werszków
1	3	48
	1	16

na stopy, cale i linije:

Sażeń	Stóp	Cali	Linij
1	7	84	840
	1	12	120
		1	10

Wersta równa się 500 sażeniom.

В. Мѣры поверхности.

Раздѣленіе квадратной сажени.

Сажень ☐	Фунты ☐	Дюймы ☐	Линія ☐
1	49	7,056	705,600
	1	144	14,400
		1	100

Десятина заключаетъ въ себѣ 2,400 квадратныхъ сажени, то есть: 80 въ длину, и 30 въ ширину.

Квадратная верста заключаетъ 250,000 квадратныхъ сажени.

С. Мѣры емкости.

а) Раздѣленіе кубической сажени.

Куб. сажень	Куб. футы	Куб. дюймы	Куб. линіи
1	343	592,704	592,704,000
	1	1,728	1,728,000
		1	1,000

В. Мiary powierzchni.

Podział sażenia kwadratowego.

Sażeń ☐	Stóp ☐	Cali ☐	Linij ☐
1	49	7,056	705,600
	1	144	14,400
		1	100

Diesiatyna zawiera 2400 sażeni kwadratowych, to jest, 80 sażeni na długość, a 30 na szerokość.

Wersta kwadratowa zawiera 250,000 sażeni kwadratowych.

С. Мiary objętości.

а) Podział sażenia sześciennego.

Sażeń sześcien.	Stóp sześcien.	Cali sześcien.	Linij sześcien.
1	343	592,704	592,704,000
	1	1,728	1,728,000
		1	1,000

b) Раздѣленіе четверти.

Четверть	Четвер- ки	Гарнцы	Русскіе куб. дюймы.	
			Части	
			цѣлыя	десятичн.
1	8	64	12,809	7,600
	1	8	1,601	2,200
		1	200	1,525

c) Раздѣленіе ведра.

Ведро	Кружки	Чарки	Русскіе куб. дюймы	
			Части	
			цѣлыя	десятичн.
1	10	100	750	5,700
	1	10	75	0,570
		1	7	5,057

b) Podział czetwertki.

Czetwiert	Czetwie- ryków	Garncy	Rosyjskich czyli sześciennych	
			części	
			całe	dziesiętne
1	8	64	12,809,	7,600
	1	8	1,601,	2,200
		1	200,	1,525

c) Podział wiadra.

Wiadro	Krużek	Czarek	Rosyjskich cali sześciennych	
			części	
			całe	dziesiętne
1	10	100	750,	5,700
	1	10	75,	0,570
		1	7,	5,057

D. Мѣры тяжести или вѣса.

a) Раздѣленіе вѣсовъ.

Пудъ	Фунты	Золотники	Доли
1	40	3,840	368,640
	1	96	9,216
		1	96

b) Раздѣленіе аптекарскаго фунта.

Фунтъ	Унціи	Драхмы	Скрупулы	Граны
1	12	96	288	5,760
	1	8	24	480
		1	3	60
			1	20

D. Miarę ciężaru czyli wagi.

a) Podział wagi.

Pud	Funtów	Zołotników	Doli
1	40	3,840	368,640
	1	96	9,216
		1	96

b) Podział funta aptekarskiego.

Funt	Uncyj	Drachm	Skrupułów	Granów
1	12	96	288	5,760
	1	8	24	480
		1	3	60
			1	20

Статья 5.

Мѣры и вѣсы, нынѣ употребляемые, отмѣняются съ 19-го Апрѣля (1 Мая) 1849 года.

Въ дѣлахъ однако межевыхъ и вообще при измѣреніи земель, измѣренныя пространства должны, на планахъ и въ землемѣрныхъ регистрахъ, быть обозначаемы, кромѣ русскихъ, и на мѣстныхъ мѣры, доселѣ употребляемыя, такъ какъ это необходимо при рѣшеніи могущихъ возникнуть споровъ.

Лѣсъ и иныя лѣсныя издѣлія, назначенныя въ отпускную торговлю за границу, могутъ быть приготовляемы на заграничныя мѣры, въ торговлѣ этой употребляемыя.

Статья 6.

Всѣ дѣла, возникшія по 19 Апрѣля (1 Мая) 1849 года, а равно проистекающія изъ обязательствъ, по то число состоявшихся, относящихся къ предметамъ, исчисляемымъ на мѣру или вѣсъ, должны быть рѣшаемы какъ судебнымъ, такъ и административнымъ порядкомъ, на основаніи тѣхъ правилъ закона, которыя имѣли во время сдѣлки обязательную силу.

Статья 7.

Обнародованіе соотношенія мѣръ и вѣсовъ, настоящимъ постановленіемъ опредѣленныхъ, къ мѣрамъ и вѣсамъ, доннынѣ употребляемымъ, а также исполненіе и дальнѣйшее развитіе сего постановленія, которое имѣетъ быть внесено въ Дневникъ Законовъ, Совѣтъ Управленія возлагаетъ на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Севѣта Управленія, 2 (14) Марта 1848 г.

Предсѣдательствующій въ Совѣтѣ Управленія,
Генералъ-Адъютантъ, (подписано) *Князь Горчаковъ*.

Артыкулъ 5.

Z dniem 19 Kwietnia (1 Maja) 1849 r., miary i wagi obecnie używane, uchylają się.

Wszakże przy rozgraniczeniach i w ogólności przy pomiarach gruntów, winny być na planach i rejestrach pomiarowych wymierzane przestrzenie, obok miar rosyjskich, oznaczane zarazem i na miary miejscowe, dotąd używane, jako konieczne do rozstrzygania zachodzić mogących sporów.

Drzewo i inne wyroby leśne, do handlu za granicę przeznaczone, mogą być przysposabiane na miary zagraniczne, w tymże handlu używane.

Артыкулъ 6.

Wszelkie czynności przed dniem 19 Kwietnia (1 Maja) 1849 r. dokonane, jak równie wypływające z zobowiązań, przed tą datą przyjętych, odnoszące się do przedmiotów na miarę lub wagę obliczonych, rozstrzygane być mają, tak na drodze sądowej, jak i administracyjnej, podług zasad tych przepisów prawa, pod Rządem których zostały zawarte.

Артыкулъ 7.

Obwieszczenie stosunku miar i wag, postanowieniem niniejszem oznaczonych, do miar i wag dotąd używanych, jak niemniej wykonanie i dalsze rozwinięcie tegoż postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, Rada Administracyjna Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 2 (14) Marca 1848 r.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej,
Jenerał-Adjutant, (podpisano) *Xiąże Gorczakow*.

Приложение 2-ое къ N. 7.

Таблицы замѣна русскихъ мѣръ и вѣсовъ на польскіе и обратно, составленныя въ Комитетѣ мѣръ и вѣсовъ и по силѣ ст. 7 постановленія Совѣта Управленія Царства отъ 2 (14) Марта 1848 года, изданныя Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ для всеобщаго употребленія.

Выписка изъ постановленія Совѣта Управленія отъ 13 Юня 1818 года, заключающая въ себѣ подраздѣленія мѣръ и вѣсовъ, имѣвшихъ до сихъ поръ обязательную силу въ Царствѣ, а также соотношеніе ихъ къ французскому метру, для облеченія замѣна послѣднихъ мѣръ и вѣсовъ на вновь установленныя.

A. Мѣры длины.

I. Подраздѣленія локтя.

Локоть	Футовъ	Четвертей	Дюймовъ	Линій	Миллиметровъ
1	2	4	24	288	576
	1	2	12	144	288
		1	6	72	144
			1	12	24
				1	2

Annex 2-gi do Nr. 7.

Tablice zamiany miar i wag rossyjskich na polskie i nawzajem, w Komitecie miar i wag ułożone, a z mocy artykułu 7 postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 2 (14) Marca 1848 roku, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych dla powszechnego użytku wydane.

Wypis z postanowienia Rady Administracyjnej d. 13 Czerwca 1818 r. obejmujący podział miar i wag, które dotąd w Królestwie obowiązywały, tudzież ich stosunek metryczny, celem ułatwienia zamiany miar i wag ostatnich na nowe ustanowione.

A. Miary długości.

I. Podział łokcia.

Łokieć	Stóp	Ćwierci	Cali	Linij	Milimetrów
1	2	4	24	288	576
	1	2	12	144	288
		1	6	72	144
			1	12	24
				1	2

II. Подраздѣленія сажени.

Сажень	Локтей	Футовъ	Дюймовъ	Линій	Миллиметровъ
1	3	6	72	864	1728
	1	2	24	288	576
		1	12	144	288
			1	12	24
				1	2

III. Подраздѣленія межевого шнура.

Шнуръ	Прентовъ	Локтей	Прентиковъ или geometr. футовъ.	Лавокъ	Дюймовъ	Линій	Миллимет.
1	10	75	100	1000	1800	21600	43200
	1	7½	10	100	180	2160	4320
		1	1½	13½	24	288	576
			1	10	18	216	432
				1	1,8	21,6	43,2
					1	12	24
						1	2

II. Podział sążnia.

Sążeń	Łokci	Stóp	Cali	Linij	Milimetrów
1	3	6	72	864	1728
	1	2	24	288	576
		1	12	144	288
			1	12	24
				1	2

III. Podział sznura mierniczego.

Sznur	Prętów	Łokci	Prętków vel stóp geometr.	Ławek	Cali	Linij	Milimetrów
1	10	75	100	1000	1800	21600	43200
	1	7½	10	100	180	2160	4320
		1	1½	13½	24	288	576
			1	10	18	216	432
				1	1,8	21,6	43,2
					1	12	24
						1	2

В. Дорожные мѣры.

Подраздѣленія польской мили.

Мили	Поль мили	Четверть мили	½ четверти мили, миле- вые стади.	Сажени	Локти	Миллиметры
1	2	4	8	$4,938^{723}/_{864}$	$14,816^{147}/_{288}$	853,430,950,440
	1	2	4	$2,469^{361}/_{864}$	$7,408^{73}/_{288}$	426,715,475,220
		1	2	$1,235^{612}/_{864}$	$3,740^{36}/_{288}$	213,357,737,610
			1	$617^{306}/_{864}$	$1,852^{18}/_{288}$	106,678,868,805

С. Мѣры поверхности или квадратныя.

I. Подраздѣленія квадратнаго локтя.

Локоть	Квадратныхъ футовъ	Квадратныхъ четвертей	Квадратныхъ дюймовъ	Квадратныхъ линий.	Квадратныхъ миллиметровъ.
1	4	16	576	82,944	331,776
	1	4	144	20,736	82,944
		1	36	5,184	20,736
			1	144	576
				1	4

В. Мѣры drożne.

Podział mili polskiej.

Mila	Pół mili	Ćwierć mili	½ ćwierci mili czyli staje milowe	Sążni	Łokci	Milimetrów
1	2	4	8	$4,938^{723}/_{864}$	$14,816^{147}/_{288}$	853,430,950,440
	1	2	4	$2,469^{361}/_{864}$	$7,408^{73}/_{288}$	426,715,475,220
		1	2	$1,234^{612}/_{864}$	$3,740^{36}/_{288}$	213,357,737,610
			1	$617^{306}/_{864}$	$1,852^{18}/_{288}$	106,678,868,805

С. Мѣры powierzchni czyli kwadratowe.

I. Podział łokcia kwadratowego.

Łokieć kwadrat.	Stóp kwadratowych	Ćwierci kwadratowych	Cali kwadratowych	Linij kwadratowych	Milimetrów kwadratowych
1	4	16	576	82,944	331,776
	1	4	144	20,736	82,944
		1	36	5,184	20,736
			1	144	576
				1	4

II. Подраздѣленія квадратной сажени.

Квадр. сажень	Квадр. футовъ	Квадр. дюйм.	Квадр. линий.	Квадр. миллиметровъ
1	36	5,184	746,496	2985984
	1	144	20,736	82,944
		1	144	576
			1	4

III. Подраздѣленія квадратнаго шнура.

Квадр. шнуръ.	Квадр. пруговъ	Квадр. локтей.	Квадр. пруги-ковъ или гео-метр. футовъ.	Квадратныхъ лавокъ.	Квадр. дюйм.	Квадр. линий.	Квадр. милли-метровъ.
1	100	5625	10,000	1000000	3240000	466560000	1866240000
	1	56 $\frac{1}{2}$	100	10000	32400	4665600	18662400
		1	1 $\frac{1}{4}$	177 $\frac{1}{2}$	576	82944	331776
			1	100	324	46656	186624
				1	324	46656	186624
					1	144	576
						1	4

II. Podział sążnia kwadratowego.

Sążeń kwadr.	Stóp kwadrat.	Cali kwadrat.	Linij kwadrat.	Milimetrów kwadrat.
1	36	5,184	746,496	2,985,984
	1	144	20,736	82,944
		1	144	576
			1	4

III. Podział sznura kwadratowego.

Sznur kwadr.	Pręt kwadrat.	Łokci kwadr.	Prętków kw. czyli stóp geometr.	Ławek kwadr.	Cali kwadrat.	Linij kwadrat.	Milimetrów kwadratowych
1	100	5625	10,000	1,000,000	3,240,000	466,560,000	1,866,240,000
	1	56 $\frac{1}{2}$	100	10,000	32,400	4,665,600	18,662,400
		1	1 $\frac{1}{4}$	177 $\frac{1}{2}$	576	82,944	331,776
			1	100	324	46,656	186,624
				1	324	46656	186624
					1	144	576
						1	4

IV. Подраздѣленіе уволоки.

Уволока	Морговъ	Шнуровъ	Прентовъ	Квад. локтей.	Квад. прутовъ.	Квадр. лавок.
1	30	90	9,000	506,250	900,000	90,000,000
	1	3	300	1,6875	30,000	3,000,000
		1	100	5,625	10,000	1,000,000
			1	56 1/4	100	10,000
				1	1 7/8	177 7/8
					1	100

D. Кубическія мѣры или емкости.

I. Подраздѣленія кубическаго локтя.

Куб. локоть	Куб. футовъ.	Куб. четвертей.	Куб. дюймовъ	Куб. линий.	Куб. миллиметровъ.
1	8	64	13,824	23,887,872	191,102,976
	1	8	1,728	2,985,984	23,887,872
		1	216	373,248	2,985,984
			1	1,728	13,824
				1	8

IV. Podział włóki.

Włóka	Morgów	Sznurów	Prętów	Łokci kwadr.	Pręcików kw.	Ławek kwadr.
1	30	90	9000	506,250	900,000	90,000,000
	1	3	300	16,875	30,000	3,000,000
		1	100	5,625	10,000	1,000,000
			1	56 1/4	100	10,000
				1	1 7/8	177 7/8
					1	100

D. Miary objętości czyli sześciennie.

I. Podział łokcia sześciennego.

Łokieć sześcienny	Stóp sześcienn.	Ćwierci sześcienn.	Cali sześcienn.	Linij sześcienn.	Milimetrów sześciennych.
1	8	64	13,824	23,887,872	191,102,976
	1	8	1,728	2,985,984	23,887,872
		1	216	373,248	2,985,984
			1	1,728	13,824
				1	8

Е. Мѣры тяжести или вѣсъ.

Подраздѣленія центнера.

Центръ	Камней	Фунтовъ	Унцій	Лотовъ	Драхмъ	Скрупуловъ	Грановъ	Граниковъ	Миллиграмовъ
1	4	100	1,600	3,200	12,800	38,400	921,600	5,068,800	40,550,400
	1	25	400	800	3,200	9,600	230,400	1,267,200	10,137,600
		1	16	32	128	384	9,216	50,688	405,604
			1	2	8	24	576	3,168	25,344
				1	4	12	288	1,584	12,672
					1	3	72	396	3,168
						1	24	132	1,056
							1	5 1/2	44
								1	8

Е. Miary ciężkości czyli wagi.

Podział centnara.

Centnar	Kamieni	Funtów	Uncyj	Łutów	Drachm	Skrupułów	Granów	Graników	Miligrammów
1	4	100	1,600	3,200	12,800	38,400	921,600	5,068,800	40,550,400
	1	25	400	800	3,200	9,600	230,400	1,267,200	10,137,600
		1	16	32	128	384	9,216	50,688	405,604
			1	2	8	24	576	3,168	25,344
				1	4	12	288	1,584	12,672
					1	3	72	396	3,168
						1	24	132	1,056
							1	5 1/2	44
								1	8

ТАБЛИЦА

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНЫ

ТАБЛИЦЫ ЗАМѢНЫ

М Ѣ Р Ъ И В Ѣ С О В Ъ

РУССКИХЪ НА ПОЛЬСКІЕ И ОБРАТНО.

TABLICA ZAMIANY

М I A R I W A G

ROSSYJSKICH NA POLSKIE I NAWZAJEM.

ТАБЛИЦА I.

Замѣна мѣръ длины русскихъ сажень, аршиновъ, и вершковъ на польскіе сажени, локти, дюймы и линіи.

Раздѣленіе: Сажень имѣетъ 3 аршина, аршинъ имѣетъ 16 вершковъ.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 Сажень=1,2346999161 сажени, 1 Аршинъ=1,2346999161 локтя, 1 Вершекъ=1,8520498742 дюйма.

Сажени на сажени				Сажени на локти				Аршины на локти				Вершки на дюймы						
Русскихъ	составляютъ польскихъ				составляютъ польск.				составляютъ польск.				составляютъ польск.					
	саженей	локтей	дюймовъ	линій	Русскихъ	локтей	дюймовъ	линій	Русскихъ	локтей	дюймовъ	линій	составляютъ польск.					
													ПѢЛЫХЪ	Десятыхъ	ПѢЛЫХЪ	Десятыхъ		
саженей	1234	2	2	4	7	3704	2	4	7	аршинъ	1234	16	9	6	15	3	9	4
1000	1111	0	16	6	7	3333	16	6	7	900	1111	5	6	2	14	1	11	1
900	987	2	6	8	6	2963	6	8	6	800	987	18	2	8	13	0	0	9
800	864	0	20	10	5	2592	20	10	5	700	864	6	11	5	11	22	4	2
700	740	2	11	0	4	2222	11	0	4	600	740	19	8	1	10	18	6	5
600	617	1	1	2	4	1852	1	2	4	500	617	8	4	6	9	16	8	0
500	493	2	15	4	3	1481	15	4	3	400	493	21	1	4	14	9	9	8
400	370	1	5	6	2	1111	5	6	2	300	370	9	10	1	12	11	6	3
300	246	2	19	8	1	740	19	8	1	200	246	22	6	7	11	9	3	1
200	123	1	9	10	1	370	9	10	1	100	123	11	3	4	7	5	7	9
100															1	3	8	4
90	111	0	8	10	3	333	8	10	3	90	111	2	11	4	2	1	10	2
80	98	2	7	10	5	296	7	10	5	80	98	18	7	5	3	2	8	1
70	86	1	6	10	7	259	6	10	7	70	86	10	3	5	1	1	6	0
60	74	0	5	10	8	222	5	10	8	60	74	1	11	6	9	1	3	0
50	61	2	4	10	0	185	4	11	0	50	61	17	7	7	5	11	8	8
40	49	1	3	11	2	148	3	11	2	40	49	9	3	7	4	8	6	3
30	37	0	2	11	4	111	2	11	4	30	37	0	11	8	3	1	1	1
20	24	2	1	11	6	74	1	11	6	20	24	16	7	9	1	11	9	7
10	12	1	0	11	8	37	0	11	8	10	12	8	3	9	1	8	4	2
9																		
8	11	0	8	0	0	33	8	1	0	9	11	2	8	3	9	2	6	0
7	9	2	15	2	2	29	15	2	2	8	9	21	0	0	8	5	4	8
6	8	2	22	3	5	25	22	3	5	7	8	15	5	2	7	2	3	3
5	7	1	5	7	7	22	5	6	7	6	7	9	9	6	6	0	1	1
4	6	0	12	5	9	18	12	5	9	5	6	4	2	0	4	4	7	9
3	4	2	19	7	1	14	19	7	1	4	4	22	6	4	8	2	7	7
2	3	2	2	8	3	11	2	8	3	3	3	16	10	8	2	0	0	4
1	2	1	9	9	6	7	9	9	6	2	2	11	3	8	1	0	0	2
	1	0	6	10	8	3	16	10	8	1	1	5	7	6	1	0	0	2

Примръ: 2,783 сажений, 2 аршина, 13,79 вершковъ сколько составляютъ польскихъ сажений?

Примѣръ: 2,783 сажень, 2 аршина, 13,79 вершковъ сколько составляютъ польскихъ сажень?

1000	Сажень составляютъ	1234	саженей	2	локтя	2	дюйма	4,7	линій.
1000	"	1234	"	2	"	2	"	4,7	"
700	"	864	"	0	"	20	"	10,5	"
80	"	98	"	2	"	7	"	10,5	"
3	"	3	"	2	"	2	"	8,3	"
2	Аршина	0	"	2	"	11	"	3,2	"
13	Вершковъ	"	"	1	"	0	"	0,9	"
7	Десятыхъ	"	"	0	"	1	"	3,6	"
9	Сотыхъ	"	"	"	"	0	"	2,0	"
	"	3,433	"	11	"	45	"	48,4	"
	" или	3,437	"	1	"	1	"	0,4	"

Т А Б Л И Ц А I.

Замѣна мѣръ длины польскихъ сажень, дюймовъ и линий на русскія сажени, аршины и вершки.

Раздѣленіе: Сажень имѣетъ 3 локтя, локоть имѣетъ 24 дюйма, дюймъ имѣетъ 12 линий, линия имѣетъ 2 миллиметра.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 Сажень=0,8099133943 сажени, 1 Локоть=0,8099133943 аршина, 1 Дюйм=0,5399422629 дюйма.

Сажени на сажени				Локти на сажени				Локти на аршины				Дюймы на вершки				Линии на вершки				
Польскихъ	составляютъ русскихъ.				Польскихъ	составляютъ русскихъ.				Польскихъ	составляютъ рус.				Польскихъ	состав. рус.				
	саженей	аршинъ	Вершковъ			лодей	лодей	аршинъ	Вершки		дюймовъ	дюймовъ	линий	линий.		линий	линий.	линий	линий.	
			пѣлыхъ	сотыхъ					пѣлыхъ											сотыхъ
1000	809	2	11	84	269	2	14	61	1000	809	14	61	24	12	96	12	96	0	54	
900	728	2	12	26	242	2	14	75	900	728	14	75	23	12	42	12	42	0	50	
800	647	2	12	67	215	2	14	89	800	647	14	89	22	11	88	11	88	0	45	
700	566	2	13	09	188	2	15	03	700	566	15	03	21	11	34	11	34	0	41	
600	485	2	13	51	161	2	15	17	600	485	15	17	20	10	80	10	80	0	36	
500	404	2	13	92	134	2	15	31	500	404	15	31	19	9	72	9	72	0	32	
400	323	2	14	34	107	2	15	45	400	323	15	45	18	9	18	9	18	0	27	
300	242	2	14	75	80	2	15	58	300	242	15	58	17	9	18	9	18	0	22	
200	161	2	15	17	53	2	15	72	200	161	15	72	16	8	64	8	64	0	18	
100	80	2	15	58	26	2	15	86	100	80	15	86	15	7	56	7	56	0	13	
90	72	2	10	83	24	0	14	28	90	72	14	27	13	7	02	7	02	0	09	
80	64	2	6	07	21	1	12	69	80	64	13	69	12	6	48	6	48	0	04	
70	56	2	1	31	18	2	11	10	70	56	11	10	11	5	94	5	94	0	04	
60	48	1	12	55	16	0	9	52	60	48	9	52	10	5	40	5	40	0	03	
50	40	1	7	79	13	1	7	93	50	40	7	93	9	4	86	4	86	0	03	
40	32	1	3	03	10	2	6	34	40	32	6	34	8	4	32	4	32	0	02	
30	24	0	14	28	8	0	4	76	30	24	4	76	7	3	78	3	78	0	02	
20	16	0	9	52	5	1	3	17	20	16	3	17	6	2	16	2	16	0	02	
10	8	0	4	76	2	2	1	59	10	8	1	59	5	1	08	1	08	0	01	
9	7	0	13	88	2	1	4	63	9	7	4	63	4	0	54	0	54	0	01	
8	6	1	7	01	2	0	7	67	8	6	7	67	3	0	04	0	04	0	004	
7	5	2	0	13	1	2	10	71	7	5	10	71	2	0	03	0	03			
6	4	2	9	26	1	1	13	75	6	4	13	75	1	2	24	2	24			
5	4	0	2	38	1	1	0	79	5	4	0	79	0	2	70	2	70			
4	3	0	11	50	1	0	3	83	4	3	3	83	0	2	16	2	16			
3	2	1	4	63	0	2	6	88	3	2	2	88	0	1	62	1	62			
2	1	1	13	75	0	1	9	92	2	1	9	92	0	1	08	1	08			
1	0	2	6	88	0	0	12	96	1	0	12	96	1	0	54	0	54			

Примѣръ: 3,437 сажень, 1 локоть, 1 дюймъ, 4 десятыхъ линіи сколько составляютъ русскихъ сажень?

1000 сажень	составляетъ	809 сажень	2 аршина	11 вершковъ	84 сотыхъ вершка.
1000 "	"	809	2 "	11 "	84 "
1000 "	"	809	2 "	11 "	84 "
400 "	"	323	2 "	14 "	34 "
30 "	"	24	0 "	14 "	28 "
7 "	"	5	2 "	0 "	13 "
1 Локоть	"	0	0 "	12 "	96 "
1 Дюймъ	"	0	0 "	0 "	54 "
4 десятыхъ линіи	"	0	0 "	0 "	2 "
или					475 "
или					76 "

T A B L I C A I.

Zamiany miar długości sażeń, arszynów i werszków rossyjskich, na saźnie, łokcie, cale i linie polskie.

Podział. Sażeń ma 3 arszyny, arszyn ma 16 werszków.

ZASADA ZAMIANY.

1 sażeń=1,2346999161 saźni; 1 arszyn=1,2346999161 łokci; 1 werszek=1,8520498742 cali.

Sażenie na Sażenie				Sażenie na Łokcie				Arszyny na Łokcie				Werszki na Cale			
Rossyjskich	czynią Polskich			Rossyjskich	czynią Polskich			Rossyjskich	czynią Polskich			Rossyjskich	czynią Polskich		
	Sażni	Łokci	Cali		Łokci	Cali	dzięsiętn. całych		Łokci	Cali	dzięsiętn. całych		Łokci	Cali	Linii całych
Sażeni				Sażeni				Arszynów				Werszków			
1000	1234	2	2	4	7	4	2	3704	2	4	7	1000	1234	16	9
900	1111	0	16	6	7	6	16	3333	16	6	7	900	1111	5	6
800	987	2	6	8	6	8	6	2963	6	8	6	800	987	18	2
700	864	0	20	10	5	10	20	2592	20	10	5	700	864	6	11
600	740	2	11	0	4	0	11	2222	11	0	4	600	740	19	8
500	617	1	1	2	4	2	4	1852	1	2	4	500	617	8	4
400	493	2	15	4	3	4	3	1481	15	4	3	400	493	21	1
300	370	1	5	6	2	6	2	1111	5	6	2	300	370	9	10
200	246	2	19	8	1	8	1	740	19	8	1	200	246	22	6
100	123	1	9	10	1	10	1	370	9	10	1	100	123	11	3
90	111	0	8	10	3	10	8	333	8	10	3	90	111	2	11
80	98	2	7	10	5	10	7	296	7	10	5	80	98	18	7
70	86	1	6	10	7	10	8	259	6	10	8	70	86	10	3
60	74	0	5	10	8	10	8	222	5	10	8	60	74	1	11
50	61	2	4	10	0	11	0	185	4	11	0	50	61	17	7
40	49	1	3	11	2	11	2	148	3	11	2	40	49	9	3
30	37	0	2	11	4	11	4	111	2	11	4	30	37	0	11
20	24	2	1	11	6	11	6	74	1	11	6	20	24	16	7
10	12	1	0	11	8	11	8	37	0	11	8	10	12	8	3
9	11	0	8	1	0	8	1	33	8	1	0	9	11	2	8
8	9	2	15	2	2	15	2	29	15	2	2	8	9	21	0
7	8	2	22	3	5	22	3	25	22	3	5	7	8	15	5
6	7	1	5	6	7	5	6	22	5	6	7	6	7	9	2
5	6	0	12	5	9	12	5	18	12	5	9	5	6	4	6
4	4	2	19	7	1	19	7	14	19	7	1	4	4	22	0
3	3	2	2	8	3	2	8	11	2	8	3	3	3	16	4
2	2	1	9	9	6	9	6	7	9	9	6	2	2	11	8
1	1	0	6	10	8	10	8	3	6	10	8	1	1	5	2
Przykład. 2783 sażeni, 2 arszyny, 13,79 werszków, ile czyni saźni polskich?															

Saźni	1000	czynią saźni	1234	łokci	2	cali	2	linij	4,7
"	1000	"	1234	"	2	"	2	"	4,7
"	700	"	864	"	0	"	20	"	10,5
"	80	"	98	"	2	"	7	"	10,5
"	3	"	3	"	2	"	2	"	8,3
Arszynów	2	"	0	"	2	"	11	"	3,2
Werszków	13	"	"	"	1	"	0	"	0,9
Dzięsiętnych	7	"	"	"	0	"	1	"	3,6
Setnych	9	"	"	"	"	"	0	"	2,0
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	3433	"	11	"	45	"	48,4
czyli	"	"	3437	"	1	"	1	"	0,4

T A B L I C A I

Zamiany miar długości sążni, łokci, cali i linii polskich, na sążenie, arszyny i werszki rossyjskie.

Podział. Sążeń ma 3 łokcie, łokieć ma 24 cale, cal ma 12 linii, linia ma 2 Milimetry.

ZASADA ZAMIANY.

1 sążeń=0,8099133943 sążenia, 1 łokieć=0,8099133943 arszyna, 1 cal=0,5399422629 cala.

Sążenie na Sążnie				Łokcie na Sążenie				Łokcie na Arszyny				Cale na Werszki				Linie na Werszki			
Polskich	czynią Rossyjskich		Arszynów	Polskich	Sążeni	Arszynów		Polskich	czynią Rossyjskich		Werszków	Polskich	czynią Rossyjsk. Werszków		Polskich	Czynią Ross. Werszków			
	Sążeni	całych				setnych	całych		setnych	całych			setnych						
Sążni			Łokci	1000	269	2	14	61	Łokci	1000	809	14	61	Cali	Linij	całych	setnych		
1000																			
900	809	2	900	242	2	2	14	75	900	728	14	75	21	24	12	0	54		
800	728	2	800	215	2	2	14	89	800	647	14	89	20	23	12	0	50		
700	647	2	700	188	2	2	15	03	700	566	15	03	19	22	12	0	45		
600	566	2	600	161	2	2	15	17	600	485	15	17	18	22	11	0	41		
500	485	2	500	134	2	2	15	31	500	404	15	31	17	21	11	0	36		
400	404	2	400	107	2	2	15	45	400	323	15	45	16	20	10	0	32		
300	323	2	300	80	2	2	15	58	300	242	15	58	15	19	10	0	27		
200	242	2	200	53	2	2	15	72	200	161	15	72	14	17	9	0	22		
100	161	2	100	26	2	2	15	86	100	80	15	86	13	16	8	0	18		
	80	2											12	6	5	0	13		
													11	5	4	0	09		
													10	4	3	0	04		
													9	3	2	0	04		
													8	2	1	0	03		
													7	1	0	0	03		
													6	0	0	0	02		
													5	0	0	0	02		
													4	0	0	0	01		
													3	0	0	0	01		
													2	0	0	0	004		
													1	0	0	0			

Przykład. 3437 sążni, 1 łokieć, 1 cal, 4 dziesiętnych linii, ile czynią sążeni rossyjskich?

1000 sążni	czynią sążeni	809 arszynów	2 werszków	11 setnych	werszka	84
1000 "	"	809 "	2 "	11 "	"	84
1000 "	"	809 "	2 "	11 "	"	84
400 "	"	323 "	2 "	14 "	"	34
30 "	"	24 "	0 "	14 "	"	28
7 "	"	5 "	2 "	0 "	"	13
1 łokieć	"	0 "	0 "	12 "	"	96
1 cal	"	0 "	0 "	0 "	"	54
4 dziesiętne linii	"	0 "	0 "	0 "	"	2
		2,779	10	73	"	475
	czyli	2,783	2	13	"	76

ТАБЛИЦА П.

Замѣна мѣръ длины русскихъ сажень, футовъ, дюймовъ и линий на польскіе сажени, футы, дюймы и линии.

Раздѣленіе: Сажень имѣеть 7 футовъ, футъ имѣеть 12 дюймовъ, дюймъ имѣеть 10 русскихъ линий.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 сажень=1,2346999161 сажень, 1 футъ=1,0583142138 фута, 1 дюймъ=12,6997705659 линий.

Сажени на сажени				Сажени на фугы				Фугы на фугы				Дюймы и линии на дюй. и лин.					
Русскихъ	составляютъ польскихъ				составляютъ польск.				составляютъ польскихъ				состав. польск.				
	саженей	футовъ	дюймовъ	линій	Русскихъ	футовъ	дюймовъ	линій	Русскихъ	футовъ	дюймовъ	линій	Русскихъ	дюймовъ	линій	десятьхъ	
																	пѣлыхъ
Сажень	1234	4	2	4	7	7408	2	4	7	Футовъ	1000	3	9	2	11	7	7
1000															10	0	0
900	1111	1	4	6	7	6667	4	6	7	900		5	9	5	9	3	6
800	987	4	6	8		5926	6	8		800		7	9	8	7	2	9
700	864	1	8	10		5185	8	10		700		9	10	1	6	4	2
600	740	4	11	0	4	4444	11	0	4	600		11	10	3	4	1	0
500	617	2	1	2	4	3704	1	2	4	500		1	10	6	5	8	8
400	493	5	3	4	3	2963	3	4	3	400		3	10	9	4	1	4
300	370	2	5	6	2	2222	5	6	2	300		5	11	2	2	1	7
200	246	5	7	8	1	1481	7	8	1	200		7	11	4	1	0	
100	123	2	9	10	1	740	9	10	1	100		9	11	7			
90	111	0	8	10	3	666	8	10	3	90		2	11	8	9	4	4
80	98	4	7	10	5	592	7	10	5	80		7	11	8	10	6	6
70	86	2	6	10	7	518	6	10	7	70		0	11	8	8	9	9
60	74	0	5	10	8	444	5	10	8	60		5	11	8	7	6	6
50	61	4	4	10	0	370	4	10	0	50		10	11	9	6	3	0
40	49	2	3	11	2	296	3	11	2	40		3	11	9	5	0	8
30	37	0	2	11	4	222	2	11	4	30		8	11	9	4	8	5
20	24	4	1	11	6	148	1	11	6	20		1	11	9	3	5	2
10	12	2	0	11	8	74	0	11	8	10		6	11	9	2	2	2
9	11	0	8	1	0	66	8	1	0	9		6	3	6			
8	9	5	3	2	2	59	3	2	2	8		5	7	2	1	1	0
7	8	3	10	3	5	51	10	3	5	7		4	10	8	0	9	7
6	7	2	5	4	7	44	5	4	7	6		4	2	4	0	6	5
5	6	1	0	5	9	37	0	5	9	5		3	6	0	5	4	4
4	4	5	7	7	1	29	7	7	1	4		2	9	6	4	3	3
3	3	4	2	8	3	22	2	8	3	3		2	1	2	3	2	1
2	2	2	9	9	2	14	9	9	2	2		1	4	8	0	0	0
1	1	1	4	10	8	7	4	10	8	1		0	8	4	0	0	1

Примѣръ: 3,825 сажень, 6 футовъ, 11 дюймовъ, 9 линий сколько составляютъ польскихъ сажень и футовъ?

1000	Сажень составляютъ	1234	саженей	4	фута	2	дюйма	4	линій	7	десятьхъ линій.
1000	"	1234	"	4	"	2	"	4	"	7	"
1000	"	1234	"	4	"	2	"	4	"	7	"
800	"	987	"	4	"	6	"	8	"	6	"
20	"	24	"	4	"	1	"	11	"	6	"
5	"	6	"	1	"	0	"	5	"	9	"
6	футовъ	0	"	6	"	4	"	2	"	4	"
11	дюймовъ	"	"	0	"	11	"	7	"	7	"
9	линій	"	"	"	"	0	"	11	"	4	"
"	"	4,719	"	27	"	28	"	56	"	57	"
"	или	4,723	"	5	"	9	"	1	"	7	"

Т А Б Л И Ц А II.

Замѣна мѣръ длины польскихъ сажень, футовъ, дюймовъ и линий на русскіе сажени, футы, дюймы и линии.

Раздѣленіе: Сажень имѣетъ 6 футовъ, футъ имѣетъ 12 дюймовъ, дюймъ имѣетъ 12 польскихъ линий.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 Сажень=0,8099133943 сажень, 1 футъ=0,9448989600 фута, 1 дюймъ=0,94499600 дюйма.

Сажени на сажени					сажени на футы					футы на футы					дюймы на линии				
Польскихъ	составляютъ русскихъ.				Польскихъ	составляютъ русскихъ				Польскихъ	составляютъ русск.				Польскихъ	составл. русск			
	сажени	футовъ	дюймовъ	линий		сажени	дюймовъ	линий	Польскихъ		футовъ	дюймовъ	линий	Польскихъ		линий			
																	Польскихъ	линий	линий
сажени					сажени				футовъ				дюйм.						
1000	809	6	4	7	3	5669	4	7	3	1000	944	10	7	9	11	10			
900	728	6	5	4	5	5102	5	4	4	900	850	4	9	1	10	9			
800	647	6	6	1	8	4535	6	1	8	800	755	11	0	3	10	5			
700	566	6	6	9	1	3968	6	9	1	700	661	5	1	5	9	0			
600	485	6	7	6	4	3401	7	6	4	600	566	11	2	7	8	6			
500	404	6	8	3	6	2834	8	3	6	500	472	5	3	9	7	1			
400	323	6	9	0	9	2267	9	0	9	400	377	11	5	2	6	7			
300	242	6	9	8	2	1700	9	8	2	300	283	5	6	4	5	2			
200	161	6	10	5	5	1133	10	5	5	200	188	11	7	1	4	9			
100	80	6	11	2	7	566	11	2	7	100	94	5	8	0	3	4			
90	72	6	2	9	5	510	2	9	4	90	85	0	4	9	11	7			
80	64	5	6	6	2	453	6	6	2	80	75	7	1	0	10	9			
70	56	4	10	2	9	396	10	2	9	70	66	1	7	1	9	1			
60	48	4	1	9	6	340	1	9	6	60	56	8	3	3	8	3			
50	40	3	5	6	4	283	5	6	4	50	47	2	9	4	7	5			
40	32	2	9	3	1	226	9	3	1	40	37	9	5	5	6	7			
30	24	2	0	9	8	170	0	9	8	30	28	4	1	6	5	9			
20	16	1	4	6	5	113	4	6	5	20	18	10	7	8	4	1			
10	8	0	8	3	3	56	8	3	3	10	9	5	3	9	2	6			
9	7	2	0	2	9	51	0	2	9	9	8	6	0	5	1	8			
8	6	3	4	2	6	45	4	2	6	8	7	6	7	1	0	4			
7	5	4	8	2	3	39	8	2	3	7	6	7	3	7	0	6			
6	4	6	0	2	0	34	0	2	0	6	5	8	0	9	0	6			
5	4	0	4	1	6	28	4	1	6	5	4	8	6	6	0	5			
4	3	1	8	1	3	22	8	1	3	4	3	9	3	7	0	4			
3	2	3	0	1	0	17	0	1	0	3	2	10	0	6	0	3			
2	1	4	4	0	7	11	4	0	7	2	1	10	6	5	0	2			
1	0	5	8	0	3	5	8	0	3	1	0	11	3	4	0	1			

Примѣръ: 4,723 сажень, 5 футовъ, 9 дюймовъ, 1 линия, 7 десятыхъ линий, сколько составляютъ русскихъ футовъ и т. д?

1000	сажени	составляютъ	809 сажени	6 футовъ,	4 дюйма,	7 линий,	3 десятыхъ	линий.
1000	"	"	809 "	"	"	"	"	"
1000	"	"	809 "	"	"	"	"	"
1000	"	"	809 "	"	"	"	"	"
700	"	"	566 "	"	"	"	"	"
20	"	"	16 "	"	"	"	"	"
3	"	"	2 "	"	"	"	"	"
5	футовъ	"	0 "	"	"	"	"	"
9	дюймовъ	"	0 "	"	"	"	"	"
1	линия	"	0 "	"	"	"	"	"
7	десят. линий	"	0 "	"	"	"	"	"
			3,820	"	42	"	41	"
или "			3,825	"	11	"	1	"

ТАВЛИЦА II.

Zamiany miar długości sażeni, na sażnie, stopy, cale i linie polskie.

Podział. Sazeń ma 7 stóp, stopa 12 cali, cal ma 10 linij rossyjskich.

ZASADA ZAMIANY.

1 sażeń=1,2346999161 saźniom; 1 stopa=1,0583142138 stóp; 1 cal=12,6997705659 liniom.

Sążenie na Sążnie				Sążenie na Stopy				Stopy na Stopy				Cale i Linje na Cale i Linie																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
Rossyj- skich	Sążni	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich	Stóp	czynią Polskich			Rossyj- skich

Przykład. Szażeni 3825, stóp 6, cali 11, Linij 9, ile czynią sążni i stóp polskich?

Sażeńi	1000	czynią sążni	1234	stóp	4	cali	2	linij	4	dziesiętnych linij
"	1000	"	1234	"	4	"	2	"	4	"
"	1000	"	1234	"	4	"	2	"	4	"
"	800	"	987	"	4	"	6	"	8	"
"	20	"	24	"	4	"	1	"	11	"
"	5	"	6	"	1	"	0	"	5	"
Stóp	6	"	0	"	6	"	4	"	2	"
Cali	11	"	"	"	0	"	11	"	7	"
Linij	9	"	"	"	"	"	0	"	11	"
		"	4719	"	27	"	28	"	56	"
		czyli	4723	"	5	"	9	"	1	"

TABLICA II.

Zamiany miar długości sążni, stóp, cali i linij polskich, na sążenie, stopy, cale i linie rossyjskie.

Podział. Sążeń ma 6 stóp, stopa 12 cali, cal ma 12 linij polskich.

ZASADA ZAMIANY.

1 sażeń=0,8099133943 sażeńa, 1 stopa=0,9448989600 stopy, 1 cal=0,94499600 cala.

Sążnie na Sążenie				Sążnie na Stopy				Stopy na Stopy				Cale na Linije								
Polskich	Czynią Rossyjskich			Polskich	czynią Rossyjskich			Polskich	czynią Rossyjskich			Polskich	czynią Rossyjskich							
	Sążeni	Stóp	Cali		Linij	całych	dziesiętn.		Stóp	Cali	Linij		całych	dziesiętn.	Cali	całych	dziesiętn.			
Sążni	809	6	4	7	3		5669	4	7	3	Stóp	1000	944	10	7	9	11	10	9	3
900	728	6	5	4	5	900	5102	5	4	4	900	850	4	9	0	1	11	9	4	3
800	647	6	6	1	8	800	4535	6	1	8	800	755	11	0	1	3	10	8	5	4
700	566	6	6	9	1	700	3968	6	9	1	700	661	5	1	2	5	9	7	6	5
600	485	6	7	6	4	600	3401	7	6	4	600	566	11	2	7	9	8	6	1	0
500	404	6	8	3	6	500	2834	8	3	6	500	472	5	3	9	2	7	6	6	6
400	323	6	9	0	9	400	2267	9	0	9	400	377	11	5	6	4	6	5	4	7
300	242	6	9	8	2	300	1700	9	8	2	300	283	5	6	7	8	5	4	3	7
200	161	6	10	5	5	200	1133	10	5	5	200	188	11	7	8	2	4	3	8	8
100	80	6	11	2	7	100	566	11	2	7	100	94	5	8	6	8	1	0	9	4
90	72	6	2	9	5	90	510	2	9	4	90	85	0	4	9	0	11	10	8	7
80	64	5	6	6	2	80	453	6	6	2	80	75	7	1	7	1	10	9	7	9
70	56	4	10	2	9	70	396	10	2	9	70	66	1	7	3	1	9	7	6	1
60	48	4	1	9	6	60	340	1	9	6	60	56	8	3	9	3	8	6	5	3
50	40	3	5	6	4	50	283	5	6	4	50	47	2	9	5	4	7	5	4	5
40	32	2	9	3	1	40	226	9	3	1	40	37	9	4	1	6	6	4	3	7
30	24	2	0	9	8	30	170	0	9	8	30	28	4	1	7	8	5	4	3	9
20	16	1	4	6	5	20	113	4	6	5	20	18	10	7	3	9	4	3	3	1
10	8	0	8	3	3	10	56	8	3	3	10	9	5	5	3	2	2	1	0	8
9	7	2	0	4	2	9	51	0	2	2	9	8	6	6	0	5	Dziesiętnych Linij			
8	6	3	8	0	2	8	45	4	2	2	8	7	6	7	3	0	9	9	0	7
7	5	4	0	4	2	7	39	8	2	2	7	6	8	8	6	6	8	8	0	6
6	4	6	4	8	1	6	34	6	1	1	6	5	9	9	3	10	6	7	0	3
5	4	0	4	8	6	5	28	5	1	6	5	4	10	8	0	10	6	5	0	6
4	3	1	8	0	3	4	22	4	1	3	4	3	10	11	11	10	3	4	0	3
3	2	1	3	1	0	3	17	4	1	0	3	2	1	11	0	11	3	5	0	8
2	1	0	4	0	7	2	11	8	1	7	2	1	0	11	3	11	4	6	0	4
1	0		8	0	3	1	5	8	0	3	1	0	0	8	0	8	4	6	0	3

Przykład. Sażeni 4723, stóp 5, cali 9, Linija 1, dziesiętnych linij 7, ile czynią stóp i t. d. rossyjskich?

Sążni	1000	czyli sążni	809	stóp	6 cali	4 linij	7	Dziesiątych linij	3
"	1000	"	809	"	6	4	"	"	3
"	1000	"	809	"	6	4	"	"	3
"	1000	"	809	"	6	4	"	"	3
"	1000	"	809	"	6	4	"	"	3
"	700	"	566	"	6	6	"	"	1
"	20	"	16	"	1	4	"	"	5
"	3	"	2	"	3	0	"	"	0
Stóp	5	"	0	"	4	8	"	"	9
Cali	9	"	0	"	0	8	"	"	0
Linija	1	"	0	"	0	0	"	"	8
Dziesiąt. linij	7	"	0	"	0	0	"	"	6
		"	3820	"	68	42	"	55	41
		czyli	3825	"	6	41	"	9	1

Т А Б Л И Ц А Ш.

Земля мостовъ мѣст. п и н ы русскихъ сажень, футовъ, дюймовъ и линий на польскіе пренты, прентики и лавки.

Раздѣленіе: Сажень имѣетъ 7 футовъ, футъ имѣетъ 12 дюймовъ, дюймъ имѣетъ 10 линий.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 Сажень=0,4938799665 пренга, 1 Футь=0,070554281 пренга, 1 дюйм=0,5879523410 лавк.

Сажени на пренты					Футы на пренты					дюймы на лавки		
русскихъ	составляютъ польскихъ				русскихъ	составляютъ польскихъ				русскихъ	составляютъ польск.	
	прентовъ	прентиковъ	лавокъ			прентовъ	прентиковъ	лавокъ				
			пѣлыхъ	сѣрыхъ				пѣлыхъ	сѣрыхъ			
сажени	493	8	8	00	футы	1000	70	5	5	дюймы	47	
900	444	4	9	20	900	900	63	9	6	11	88	
800	395	1	0	40	800	800	56	4	5	10	29	
700	345	7	1	60	700	700	49	4	5	9	70	
600	296	3	2	80	600	600	42	3	4	8	12	
500	246	9	4	00	500	500	35	3	4	7	53	
400	197	5	5	20	400	400	28	2	3	6	94	
300	148	1	6	40	300	300	21	1	2	5	35	
200	98	7	7	60	200	200	14	1	1	4	76	
100	49	3	8	80	100	100	7	0	0	1	18	
										0	59	
90	44	4	4	92	90	90	6	3	9	линій	53	
80	39	5	1	04	80	80	5	4	8		53	
70	34	5	7	16	70	70	4	3	7		47	
60	29	6	3	28	60	60	4	3	6		41	
50	24	6	9	40	50	50	3	2	5		35	
40	19	7	5	52	40	40	2	2	4	29		
30	14	8	1	64	30	30	2	1	3	24		
20	9	8	7	76	20	20	1	4	2	18		
10	4	9	3	88	10	10	0	7	1	12		
										06		
9	4	4	4	49	9	9	0	6	десятьхъ линій			
8	3	9	5	10	8	8	0	6		9	05	
7	3	4	5	72	7	7	0	9		8	05	
6	2	9	6	33	6	6	0	2		7	04	
5	2	9	6	94	5	5	0	5		6	04	
4	1	4	7	55	4	4	0	8		5	03	
3	1	4	8	16	3	3	0	7		4	02	
2	1	9	8	78	2	2	0	6		3	02	
1	0	4	9	39	1	1	0	5		2	01	
										1	01	

Примѣръ: 4992 сажень, 6 стопъ и 2,2 линіи сколько составляютъ польскихъ прентовъ.

1000	саженной	составляют	493	премта	8	прентиковъ,	8	лавовъ,	00	сотыхъ.
1000	"	"	493	"	"	8	"	8	00	"
1000	"	"	493	"	"	8	"	8	00	"
1000	"	"	493	"	"	8	"	8	00	"
900	"	"	444	"	"	4	"	9	20	"
90	"	"	44	"	"	4	"	4	92	"
2	"	"	0	"	"	9	"	8	78	"
6	футовъ	"	"	"	"	4	"	2	33	"
2	линии	"	"	"	"	0	"	0	12	"
0,2	"	"	"	"	"	"	"	"	01	"
		"	2460	"	"	53	"	55	23,6	"
		или	2465	"	"	8	"	7	3,6	"

Т А Б Л И Ц А Ш.

Замѣна мѣръ длины межевыхъ польскихъ прентовъ, прентиковъ и лавокъ, на русскіе сажени, футы, дюймы и линіи.

Раздѣленіе: прентъ имѣетъ 10 прентиковъ, прентикъ 10 лавокъ, 15 польскихъ футовъ составляетъ польскій прентъ.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 прентъ=2,0247834857 сажени, 1 прентъ=1,4173484400 футомъ, 1 лавка=1,7008181280 дюймамъ.

Пренты на сажени				Пренты на футы				Прентки и лавки на футы и дюймы							
польскихъ	составляютъ русскихъ				составляютъ русскихъ				составляютъ русскихъ						
	саженей	футовъ	дюймовъ	линій	польскихъ	футовъ	дюймовъ	линій	польскихъ	футовъ	дюймовъ	линій			
												цѣлыхъ	десятихъ		
прентовъ	2024	5	5	8	1	прентовъ	14173	5	8	1	прентиковъ	12	9	0	7
900	1822	2	1	6	3	900	12756	1	6	3	9	12	9	0	7
800	1619	5	9	4	5	800	11338	9	4	5	8	11	4	0	7
700	1417	2	5	2	7	700	9921	5	2	7	7	9	11	0	6
600	1214	6	1	0	9	600	8504	1	0	9	6	8	6	0	5
500	1012	2	8	9	1	500	7086	8	9	1	5	7	5	0	4
400	809	6	4	7	3	400	5669	4	7	3	4	4	4	0	3
300	607	3	0	5	4	300	4252	0	5	4	2	2	2	0	2
200	404	6	8	3	6	200	2834	8	3	6	1	1	1	0	1
100	202	3	4	1	8	100	1417	4	1	8	1	1	5	0	1
											лавокъ				
90	182	1	7	3	6	90	1275	7	3	6	9	1	3	1	1
80	161	6	10	5	5	80	1133	10	5	5	8	1	1	6	1
70	141	5	1	7	3	70	992	1	7	3	7	0	11	9	1
60	121	3	4	9	1	60	850	4	9	1	6	0	10	2	0
50	101	1	8	0	9	50	708	8	0	9	4	0	8	5	0
40	80	6	11	2	7	40	566	11	2	7	3	0	6	1	0
30	60	5	2	4	5	30	425	2	4	5	2	0	3	4	0
20	40	3	5	6	4	20	283	5	6	4	1	0	3	7	0
10	20	1	8	8	2	10	141	8	8	2	1	0	1	1	0
											десят. лавки				
9	18	1	6	7	4	9	127	6	7	4	9	9	1	5	3
8	16	1	4	6	6	8	113	4	6	6	8	8	1	3	6
7	14	1	2	5	7	7	99	2	5	7	7	7	1	1	9
6	12	1	0	4	9	6	85	0	4	9	6	6	1	0	2
5	10	0	10	4	1	5	70	10	4	1	5	4	1	8	9
4	8	0	8	3	2	4	56	8	3	2	4	3	0	6	6
3	6	0	6	2	5	3	42	6	2	5	3	2	0	5	8
2	4	0	4	1	6	2	28	4	1	6	2	2	0	3	1
1	2	0	2	0	8	1	14	2	0	8	1	1	0	1	7
сотыя лавки															
					</										

T A B L I C A III.

Zamiany miar długości mierniczych sażeń, stóp, cali i linii rosyjskich, na przety, przeciki i ławki polskie.

Podział. Sażeń, ma 7 Stóp, Stopa ma 12 Cali, cal ma 10 linii.

ZASADA ZAMIANY.

1 sażeń=0,4938799665 przety, 1 stopa=0,0705554281 przety, 1 cal=0,5879523410 ławki.

Sażenie na Przety				Stopy na Przety				Cale na Ławki			
Rosyjskich	czynią Polskich			Rosyjskich	czynią Polskich			Rosyjskich	czynią Polskich		
	Prętów	Prętków	Ławek		Prętów	Prętków	Ławek		całych	Ławek	
											całych
Sażeń	493	8	8	00	Stóp	1000	70	5	54	6	47
1000										11	88
900	444	4	9	20	900	900	63	9	99	10	29
800	395	1	0	40	800	800	56	4	43	8	70
700	345	7	1	60	700	700	49	8	88	7	12
600	296	3	2	80	600	600	42	3	33	6	53
500	246	9	4	00	500	500	35	7	77	5	94
400	197	5	5	20	400	400	28	2	22	4	35
300	148	1	6	40	300	300	21	1	66	3	76
200	98	7	7	60	200	200	14	1	11	2	18
100	49	3	8	80	100	100	7	0	55	1	59
90	44	4	4	92	90	90	6	5	00	Linji	53
80	39	5	1	04	80	80	5	4	44	9	47
70	34	5	7	16	70	70	4	3	89	8	41
60	29	6	3	28	60	60	4	2	33	7	35
50	24	6	9	40	50	50	3	5	78	6	29
40	19	7	5	52	40	40	2	8	22	5	24
30	14	8	1	64	30	30	2	1	67	4	18
20	9	8	7	76	20	20	1	4	11	3	12
10	4	9	3	88	10	10	0	7	56	2	06
										1	
9	4	4	4	49	9	9	0	6	50	Dziesiętnych	05
8	3	9	5	10	8	8	0	5	44	Linji	05
7	3	4	5	72	7	7	0	4	39	9	04
6	2	9	6	33	6	6	0	4	33	8	04
5	2	4	6	94	5	5	0	3	28	7	03
4	1	9	7	55	4	4	0	2	22	6	02
3	1	4	8	16	3	3	0	1	17	5	02
2	0	9	8	78	2	2	0	4	11	4	01
1	0	4	9	39	1	1	0	7	06	3	01

Przykład. 4992 sażeń, 6 stóp, i 2,2 linii, ile czynią przetów polskich?

1000 sażeń	czynią przetów	493	pręcików	8	ławek	8	setnych	00
1000	"	493	"	8	"	8	"	00
1000	"	493	"	8	"	8	"	00
1000	"	493	"	8	"	8	"	00
900	"	444	"	4	"	9	"	20
90	"	44	"	4	"	4	"	92
2	"	0	"	9	"	8	"	78
6	"	"	"	4	"	2	"	33
2	"	"	"	0	"	0	"	12
0,2	"	"	"	"	"	"	"	01
		2,460	"	53	"	55	"	23,6
	czyli	2,465	"	8	"	7	"	3,6

T A B L E I C A I I I.

Zamiany miar długości mierzonych prętów, precyków i ławek polskich, na sażenie, stopy, cale i linie rosyjskie.

Podział. Pręt ma 10 Precików, Precik 10 Ławek, 15 stóp polskich czynia pręt polski.

ZASADA ZAMIANY.

1 pret=2,0247834857 sazeni, 1 precik=1,4173484400 stopom, 1 lawka=1,7008181280 calom.

Pręty na Sażenie				Pręty na Stopy				Prętki i Ławki na Stopy Cale																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
Polskich	czynią Rossyjskich			Polskich	czynią Rossyjskich			Polskich	czynią Rossyjskich																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
	Sażeni	Stóp	Cali		Linij	całych	Dzies:		Stóp	Cali	Linij	całych	Dzies:																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
prętów																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															</

Przykład. 2465,7736 prętów polskich, czyli prętów 2465, pręćków 8, ławek 7, setnych ławki 36, ile czynią sażeni rosyjskich?

Prętów	1000	czylnia sążeni	2024	stóp	5 cali	5 linij	8,1
"	1000	"	2024	"	5	5	8,1
"	400	"	809	"	6	4	7,3
"	60	"	121	"	3	4	9,1
"	5	"	10	"	0	10	4,1
Pręćków	8	"	0	"	11	4	0,7
Ławek	7	"	0	"	0	11	9,1
Setn. Ław. 30	30	"	0	"	0	0	5,1
	6	"	0	"	0	0	1,0
		"	4988	"	30	43	52,6
		czyli: Sążeni	4992	"	6	0	2,6

ТАБЛИЦА IV.

замѣна квадратныхъ мѣръ русскихъ сажень, футовъ, дюймовъ и линій на польскіе квадратныя сажени, локти, футы, дюймы и линіи.

Рядовые: квадрат, 49 кв. футов, квадрат, 144 кв. дюйма, квадрат, 100 кв. дюймов, квадрат, фут, квадрат, 144 кв. дюйма, квадрат, дюйм, линей.

ОСНОВАНИЕ ЗАМѢНА.

1 кв.мр. саж.=1,5244838829 кв. саж., 1 кв. фут.=1,1200289752 кв.д. польск. футамъ.

[illegible]

Примѣръ: 2352 квадрат. 48 квадрат. футовъ 125 кв. дюймовъ 11 кв. линий сколько составляютъ квадрат. польскихъ саженьей, футовъ дюймовъ и линий?

1000	саженей 2	составляют	1524	саж. 2	17	футовъ 2	60	дюйм. 2	64	линій 2	65	сотыхъ	линій
1000	"	"	1524	"	17	"	60	"	64	"	65	"	"
300	"	"	457	"	12	"	61	"	48	"	19	"	"
50	"	"	76	"	8	"	10	"	32	"	3	"	"
2	"	"	3	"	1	"	109	"	122	"	24	"	"
40	футовъ 2	"	1	"	8	"	115	"	52	"	83	"	"
8	"	"	"	"	8	"	138	"	39	"	37	"	"
100	дюймовъ 2	"	"	"	"	"	112	"	0	"	42	"	"
20	"	"	"	"	"	"	22	"	57	"	78	"	"
5	"	"	"	"	"	"	5	"	86	"	42	"	"
10	линій 2	"	"	"	"	"	"	"	16	"	13	"	"
1	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	61	"	"
"	"	"	3585	"	71	"	692	"	581	"	522	"	"
"	или	"	3587	"	3	"	120	"	10	"	22	"	"

ТАБЛИЦА IV

забыта квадратныхъ мѣръ польскихъ сажень, локтей, футовъ, дюймовъ и линій на русскія квадрат. сажени, футы дюймы и линіи.

Раздѣленіе: Квадр. сажень имѣеть 9 кв. локт., кв. локоть имѣеть 4 кв. фута, кв. футъ имѣеть 144 кв. дюйма, кв. дюймъ имѣеть 144 кв. линій

ОСНОВАНИЕ ЗАМѢНА

1 кв. сажень=0,65959706 кв. саж., 1 кв. лок.=3,571336178 русскимъ квадрат. футамъ.

Сажени на сажени				Локти на сажени				Сажени на русские фоты										
польскихъ	составляють русскихъ				польскихъ	составляють русскихъ				польскихъ	составляють русскихъ							
	саженей 2	фоты 2	дюймовъ 2	линій 2		саженей 2	фоты 2	дюймовъ 2	линій 2		фоты 1	дюймовъ 2	линій 2					
				пальцъ					сотныхъ				пальцъ	сотныхъ	пальцъ	сотныхъ		
саженей 2	655	47	3	68	73	локтей 2	1000	72	43	48	40	97	саженей 2	1000	32142	3	68	73
900	590	17	118	51	85	900	900	65	29	29	16	87	900	900	28927	118	51	85
800	524	37	89	34	98	800	800	58	15	9	92	78	800	800	25713	89	34	98
700	459	8	60	18	11	700	700	51	0	134	68	68	700	700	22499	60	18	11
600	393	28	31	1	24	600	600	43	35	115	44	58	600	600	19285	31	1	24
500	327	48	1	84	36	500	500	36	21	96	20	48	500	500	16071	1	84	36
400	262	18	116	67	49	400	400	29	7	76	96	39	400	400	12856	116	67	49
300	196	38	87	50	62	300	300	21	42	57	72	29	300	300	9642	87	50	62
200	131	9	58	33	75	200	200	14	28	38	48	19	200	200	6428	58	33	75
100	65	29	29	16	87	100	100	7	14	19	24	10	100	100	3214	29	16	87
90	59	1	112	65	19	90	90	6	27	60	51	68	90	90	2892	112	65	19
80	52	23	52	13	50	80	80	5	40	101	79	28	80	80	2571	32	13	30
70	45	44	135	61	81	70	70	5	4	143	06	87	70	70	2249	135	61	81
60	39	17	75	10	12	60	60	4	18	40	34	46	60	60	1928	75	10	12
50	32	39	14	58	44	50	50	3	31	81	62	05	50	50	1607	14	38	44
40	26	11	98	6	75	40	40	2	44	122	89	64	40	40	1285	98	6	75
30	19	33	37	55	06	30	30	2	9	20	17	23	30	30	964	37	55	06
20	13	5	121	3	37	20	20	1	22	61	44	82	20	20	642	121	3	37
10	6	27	60	51	69	10	10	0	35	102	72	41	10	10	321	60	51	69
9	15	44	40	6	52	9	9		32	20	45	17	9	9	289	40	6	52
8	15	12	19	61	35	8	8		28	82	17	93	8	8	257	19	61	35
7	14	28	143	16	18	7	7		24	143	90	69	7	7	224	143	16	18
6	13	45	122	71	01	6	6		21	61	63	45	6	6	192	122	71	01
5	13	13	102	25	84	5	5		17	123	36	20	5	5	160	102	25	84
4	12	30	81	80	67	4	4		14	41	8	96	4	4	128	81	80	67
3	11	47	61	35	51	3	3		10	102	81		3	3	96	61	35	51
2	1	15	40	90	34	2	2		7	20	54	48	2	2	64	40	90	34
1	0	32	20	45	17	1	1		3	82	27	24	1	1	32	20	45	17

Примеры: 3587 кв. саж. 3 кв. футов 120 кв. дюйм. 10 кв. линий и 22 сотых сколько составляют русских квад. сажень, футов, дюймов и линий?

1000 сажень ² составляют	655 сажень ²	47 футов ²	3 дюйм ²	68 линий ²	и 73 сотых ^х линий
1000 " "	655	47	3	68	73
1000 " "	655	47	3	68	73
1000 " "	327	48	1	84	36
500 " "	52	23	52	13	50
80 " "	4	28	143	16	18
7 " "	"	2	97	70	43
3 фута ²	"	"	89	28	34
100 дюйм ²	"	"	17	85	67
20 " "	"	"	"	6	20
10 линий	"	"	"	0	12
2 десятих ^х	"	"	"	0	1
2 сотых ^х	"	"	"	"	"
" "	2348	242	408	506	500
или	2235	48	125	11	00

T A B L I C A IV.

Zamiany miar kwadratowych sążni, łokci, stóp, cali i linii polskich, na sażenie, stopy, cale i linije kw. rossyjskie.

Podział: Sążeń kw. ma 9 łokci kw., łokieć kw. ma 4 stopy kw., stopa kw. ma 144 cali kw., cal kw. ma 144 linii kwadratowych.

ZASADA ZAMIANY.

1 sążeń kw. = 0,655959706 sażenia kw., 1 łokieć kw. = 3,571336178 stopom kw. rossyjskim.

Sążenie na Sażenie					Łokcie na Sażenie					Sążnie na Stopy Rossyjskie						
Polskich	czynią Rossyjskich				Polskich	czynią Rossyjskich				Polskich	czynią Rossyjskich					
	Sażeni ²	Stop ²	Cali ²	Linij ²		Sażeni ²	Stop ²	Cali ²	Linij ²		Stop ²	Cali ²	Linij ²			
				całych					setnych				całych	setnych	całych	setnych
sążni ²					łokci ²					sążni ²						
1000	655	47	3	68	73	1000	72	43	48	40	1000	32142	3	68	73	
900	590	17	118	51	85	900	65	29	29	16	900	28927	118	51	85	
800	524	37	89	34	98	800	58	15	9	92	800	25713	89	34	98	
700	459	8	60	18	11	700	51	0	134	68	700	22499	60	18	11	
600	393	28	31	1	24	600	43	35	115	44	600	19285	31	1	24	
500	327	48	1	84	36	500	36	21	96	20	500	16071	1	84	36	
400	262	18	116	67	49	400	29	7	76	96	400	12856	116	67	49	
300	196	38	87	50	62	300	21	42	57	72	300	9642	87	50	62	
200	131	9	58	33	75	200	14	28	38	48	200	6428	58	33	75	
100	65	29	29	16	87	100	7	14	19	24	100	3214	29	16	87	
90	59	1	112	65	19	90	6	27	60	51	90	2892	112	65	19	
80	52	23	52	13	50	80	5	40	101	79	80	2571	82	13	30	
70	45	44	135	61	81	70	5	4	143	06	70	2249	135	61	81	
60	39	17	75	10	12	60	4	18	40	34	60	1928	75	10	12	
50	32	39	14	58	44	50	3	31	81	62	50	1607	14	58	44	
40	26	11	98	6	75	40	2	44	122	89	40	1285	98	6	75	
30	19	33	37	55	06	30	2	9	20	17	30	964	37	55	06	
20	13	5	121	3	37	20	1	22	61	44	20	642	121	3	37	
10	6	27	60	51	69	10	0	35	102	72	10	321	60	51	69	
9	5	44	40	6	52	9		32	20	45	9	289	40	6	52	
8	5	12	19	61	35	8		28	82	17	8	257	19	61	35	
7	4	28	143	16	18	7		24	143	90	7	224	143	16	18	
6	3	45	122	71	01	6		21	61	63	6	192	122	71	01	
5	3	13	102	25	84	5		17	123	36	5	160	102	25	84	
4	2	30	81	80	67	4		14	41	8	4	128	81	80	67	
3	1	47	61	35	51	3		10	102	81	3	96	61	35	51	
2	1	15	40	90	34	2		7	20	54	2	64	40	90	34	
1	0	32	20	45	17	1		3	82	27	1	32	20	45	17	

Przykład: Sążni kw. 3585, stóp kw. 3, cali kw. 120, linij kw. 10, i setnych 22, ile czynią rossyjskich sażeni, stóp, cali i linij kwadratowych?

Sążni ²	1000	czynią sażeni ²	655	stóp ²	47	cali ²	3	linij ²	68	i setnych linij ²	73
"	1000	"	655	"	47	"	3	"	68	"	73
"	1000	"	655	"	47	"	3	"	68	"	73
"	500	"	327	"	48	"	1	"	84	"	36
"	80	"	52	"	23	"	52	"	13	"	50
"	7	"	4	"	28	"	143	"	16	"	18
stóp ²	3	"	"	"	2	"	97	"	70	"	43
cali ²	100	"	"	"	"	"	89	"	28	"	34
"	20	"	"	"	"	"	17	"	85	"	67
linij	10	"	"	"	"	"	"	"	6	"	20
dziesięt.	2	"	"	"	"	"	"	"	0	"	12
setnych	2	"	"	"	"	"	"	"	0	"	1
"	"	2348	"	"	242	"	408	"	506	"	500
czyli	"	2352	"	"	48	"	125	"	11	"	00

ПРОДОЛЖЕНИЕ ТАБЛИЦЫ IV

замѣна мѣръ польскихъ квадр. сажень, локтей, футовъ, дюймовъ и линий на русскія квадр. сажени, футы дюймы и линии.
Раздѣленіе: Квадр. сажень имѣетъ 9 кв. локт.; кв. локоть имѣетъ 4 кв. фута; кв. футъ имѣетъ 144 кв. дюйма; кв. дюймъ имѣетъ 144 кв. линий.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 кв. дюймъ=0,8928340446 кв. дюйм.; 1 кв. линия=0,6200236421 русскихъ квадр. линий.

Футы на футы				дюймы на дюймы				линии на линии				десятыя и сотыя доли линии на линии			
польскихъ	составляютъ русскихъ				польскихъ	составляютъ русскихъ				польскихъ	соста. русскихъ				
	футовъ 2	дюймовъ 2	линій 2			линій 2	линій 2		линій 2		линій 2				
			цѣлыхъ	сотыхъ			цѣлыхъ	сотыхъ			цѣлыхъ	сотыхъ			
футовъ 2					дюймовъ 2				линій 2			десят. линій 2			
1000	892	120	10	24	100	89	28	34	100	62	00				
900	803	79	19	22	90	80	35	51	90	55	80	9		0	56
800	714	38	48	19	80	71	42	67	80	49	60	8		0	50
700	624	141	67	17	70	62	49	84	70	43	40	7		0	43
600	535	100	86	15	60	53	57	00	60	37	20	6		0	37
500	446	60	5	12	50	44	64	17	50	31	00	5		0	31
400	357	19	24	10	40	35	71	34	40	24	80	4		0	24
300	267	122	43	07	30	26	78	50	30	18	60	3		0	18
200	178	81	62	05	20	17	85	67	20	12	40	2		0	12
100	89	40	81	02	10	8	92	83	10	6	20	1		0	6
90	80	51	12	92	9	8	3	55	9	5	58	сотыхъ линіи			
80	71	61	44	82	8	7	14	27	8	4	96			0	6
70	62	71	76	72	7	6	24	98	7	4	34	9		0	5
60	53	82	8	61	6	5	35	70	6	3	72	8		0	4
50	44	92	40	51	5	4	46	42	5	3	10	7		0	4
40	35	102	72	41	4	3	57	13	4	2	48	6		0	3
30	26	113	4	31	3	2	67	85	3	1	86	5		0	2
20	17	123	36	20	2	1	78	57	2	1	24	4		0	2
10	8	133	68	10	1	0	89	28	1	0	62	3		0	1
9	8	5	11	29								1		0	1
8	7	20	54	48											
7	6	35	97	67											
6	5	51	40	86											
5	4	66	84	05											
4	3	82	27	24											
3	2	97	70	43											
2	1	113	13	62											
1	0	128	56	81											

Примѣръ: 16943 кв. локт. 102 дюйм. 111 линій и 84 сот. линіи сколько составляютъ русскихъ кв. сажень, футовъ, дюймовъ и линій?

10000	локтей 2	составляютъ	728	сажен. 2	41	фут. 2	52	дюйм. 2	9	линій 2	76	сот. лин.
6000	"	"	437	"	15	"	2	"	45	"	80	"
900	"	"	65	"	29	"	29	"	16	"	87	"
40	"	"	2	"	44	"	122	"	89	"	64	"
3	"	"	0	"	10	"	102	"	81	"	72	"
100	дюймовъ	"	"	"	0	"	89	"	28	"	34	"
2	"	"	"	"	"	"	1	"	78	"	57	"
100	линій	"	"	"	"	"	0	"	62	"	00	"
10	"	"	"	"	"	"	"	"	6	"	20	"
1	"	"	"	"	"	"	"	"	0	"	62	"
80	сот. лин.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	50	"
4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	"
			1232	"	139	"	397	"	414	"	604	"
	или	"	1234	"	43	"	113	"	20	"	4	"

D A L S Z Y C I A G T A B L I C Y IV.

Zamiany miar kwadratowych sążeni, stóp, cali i linii rossyjskich, na sążnie, łokcie, stopy, i linie kwadratowe polskie.

Podział: Sążen kw. ma 49 stóp kw., stopa kw ma. 144 cali kw., cal kw. ma 100 linii kwadratowych.

ZASADA ZAMIANY.

1 cal kw.=1,1200288752 calom kw. pols. 1 linija kw. =1,6128417243 liniom kw. pols.

stopy na stopy				cale na cale				linij na linij				dziesiąt. i setne linij na linje					
Rossyjskich	czynią Polskich			Rossyjskich	czynią Polskich		Rossyjskich	czynią Polskich		Rossyjskich	czynią Pols.		Rossyjskich	dziesiąt. i setne linij na linje			
	Stóp ²	Cali ²	Linij ²		Cali ²	Linij ²		Cali ²	Linij ²		Cali ²	Linij ²					
			całych			setnych			całych			setnych		całych	setnych	całych	setnych
stóp ²	1120	4	24	83	cali ²	100	112	0	42	linij ²	100	1	17	28	dziesiąt. linij ²		
1000																	
900	1008	3	108	75	90	100	115	115	58	90	90	1	1	16	9		
800	896	3	48	66	80	89	86	86	73	80	80	0	129	03	8		
700	784	2	123	58	70	78	57	57	89	70	70	0	112	90	7		
600	672	2	72	50	60	67	29	29	05	60	60	0	96	77	6		
500	560	2	22	41	50	56	0	0	21	50	50	0	80	64	5		
400	448	1	96	33	40	44	115	115	37	40	40	0	64	51	4		
300	336	1	36	25	30	33	86	86	53	30	30	0	48	39	3		
200	224	0	120	17	20	22	57	57	68	20	20	0	32	26	2		
100	112	0	60	08	10	11	28	28	84	10	10	0	16	13	1		
90	100	115	82	87	9	10	11	11	56	9	9	0	14	52	setnych linij		
80	89	86	105	67	8	8	138	138	27	8	8	0	12	90			
70	78	57	128	46	7	7	120	120	99	7	7	0	11	29			
60	67	29	7	25	6	6	103	103	71	6	6	0	9	68			
50	56	0	30	04	5	5	86	86	42	5	5	0	8	06			
40	44	115	52	83	4	4	69	69	14	4	4	0	6	45			
30	33	86	75	62	3	3	51	51	85	3	3	0	4	84			
20	22	57	98	42	2	2	34	34	57	2	2	0	3	23			
10	11	28	121	21	1	1	17	17	28	1	1	0	1	61			
9	10	11	80	29													
8	8	138	39	27													
7	7	120	142	45													
6	6	103	101	52													
5	5	86	60	60													
4	4	69	19	68													
3	3	51	122	76													
2	2	34	81	84													
1	1	17	40	92													

Przykład. 1234 sążeni kw. 43 stóp, 113 cali, 20 linij, ile czynią polskich łokci, cali, linij kwadratowych?

Sążeni ²	1000	czynią	łokci ²	13720	cali ²	204	linij ²	64	setnych	linij	65
"	200	"	"	2744	"	40	"	128	"	"	13
"	30	"	"	411	"	351	"	105	"	"	62
"	4	"	"	54	"	507	"	100	"	"	48
Stóp ²	40	"	"	11	"	115	"	52	"	"	83
"	3	"	"	0	"	483	"	122	"	"	76
Cali ²	100	"	"	"	"	112	"	0	"	"	42
"	10	"	"	"	"	11	"	28	"	"	84
"	3	"	"	"	"	3	"	51	"	"	85
Linij ²	20	"	"	"	"	0	"	32	"	"	26
"	"	"	"	16940	"	1826	"	682	"	"	584
"	czyli	"	"	16943	"	102	"	111	"	"	84

DALSY CIAG TABLICY IV.

Zamiany miar kwadratowych sążni, łokci, stóp, cali i linii polskich, na sążenie, stopy, cale i linie kwadratowe rosyjskie.

Podział: Sześć kw. ma 9 łokci kw. łokieć kw. ma 4 stopy kw., stopa kw., cal kw. ma 144 cali kw., cal kw. ma 144 linii kwadratowych.

ZASADA ZAMIANY.

1 cal kw.=0,8928340446 cala kw. 1 linija kw. =0,6200236421 linij kw. rossyjskiej.

[illegible]

Przykład: 16943 Łokci kw. 102 cali, 111 linii i 84 setnych linii ile czynią rosyjskich sażeni, stóp, cali i linii kwadratowych?

Lokci ²	10000 czynią sażeni ²	728	stóp ²	41 cali ²	52 linij ²	9 i setnych linij	76
"	6000	"	437	15	2	45	80
"	900	"	65	29	29	16	87
"	40	"	2	44	122	89	64
"	3	"	0	10	102	81	72
Cali ²	100	"	"	0	89	28	34
"	2	"	"	"	1	78	57
Linij	100	"	"	"	0	62	00
"	10	"	"	"	"	6	20
"	1	"	"	"	"	0	62
"	80	"	"	"	"	"	50
Set. linij	4	"	"	"	"	"	2
"	"	"	"	"	"	"	604
"	"	1232	"	130	397	414	4
"	czyli	1232	"	43	113	20	"

ТАБЛИЦА V

замяна мѣръ поверхности земель, русскихъ десятинъ, сажень, футовъ, дюймовъ и линий на польскія уволоки, морги, и квадрат. пренты прентики и лавки.

Раздѣленіе: десятина имѣетъ 2400 кв. саж., кв. саж. имѣетъ 49 кв. футовъ, кв. футъ имѣетъ 144 кв. дюйма, кв. дюймъ имѣетъ 100 квадрат. линий.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 десятина=1,9513393701 моргамъ; 1 десятина =585,4018110337 квадрат. прентамъ.

десятины на уволки					десятины на морги					сажени на пренты 2				
русскихъ	составляютъ польскихъ				русскихъ	составляютъ польскихъ				русскихъ	составляютъ польскихъ			
	уволокъ	морговъ	прентовъ 2	прентиковъ 2		лавокъ 2	прентовъ 2	прентиковъ 2	лавокъ 2		прентовъ 2	прентиковъ 2	лавокъ 2	
														цѣлыхъ
десятины					десятины					саженъ				
1000	65	1	101	81	1000	1951	101	81	10	1000	243	91	21	
900	58	16	61	62	900	1756	61	62	99	900	219	52	79	
800	52	1	21	44	800	1561	21	44	88	800	195	13	70	
700	45	15	281	26	700	1365	281	26	77	700	170	74	95	
600	39	0	241	8	600	1170	241	8	66	600	146	35	53	
500	32	15	200	90	500	975	200	90	55	500	121	95	11	
400	26	0	160	72	400	780	160	72	44	400	97	56	69	
300	19	15	120	54	300	585	120	54	33	300	73	17	26	
200	13	0	80	36	200	390	80	36	22	200	48	78	84	
100	6	15	40	18	100	195	40	18	11	100	24	39	42	
90	5	25	186	16	90	175	186	16	29	90	21	95	68	
80	5	6	32	14	80	156	32	14	48	80	19	51	94	
70	4	16	178	12	70	136	178	12	67	70	17	7	19	
60	3	27	24	10	60	117	24	10	86	60	14	63	45	
50	3	7	170	9	50	97	170	9	5	50	12	19	71	
40	2	18	16	7	40	78	16	7	24	40	9	75	97	
30	1	28	162	5	30	58	162	5	43	30	7	31	23	
20	0	9	8	3	20	39	8	3	62	20	4	87	48	
10		19	154	1	10	19	154	1	81	10	2	43	74	
9		17	168	61	9	17	168	61	62	9	2	19	57	
8		15	183	21	8	15	183	21	44	8	1	95	39	
7		13	197	81	7	13	197	81	26	7	1	70	22	
6		11	212	41	6	11	212	41	8	6	1	46	05	
5		9	227	00	5	9	227	00	90	5	1	21	87	
4		7	241	60	4	7	241	60	72	4		97	70	
3		5	256	20	3	5	256	20	54	3		73	52	
2		3	270	80	2	3	270	80	36	2		48	35	
1		1	285	40	1	1	285	40	18	1		24	17	

Примѣръ: 1854 десятинъ, 1579 кв. саж., 42 кв. фута, 128 кв. дюйм., 50 кв. лин., сколько составляютъ польскихъ уволокъ, морговъ, кв. прентовъ, прентиковъ и лавокъ.

1000 десятинъ	составляютъ	65	уволокъ	1	морг.	101	прентовъ	2	81	прентик.	2	10	лавок.	2	34	сотыхъ
800	"	52	"	1	"	21	"	44	"	"	"	88	"	27	"	"
50	"	3	"	7	"	170	"	9	"	"	"	5	"	52	"	"
4	"	0	"	7	"	241	"	60	"	"	"	72	"	44	"	"
1000 сажень	"	"	"	0	"	243	"	91	"	"	"	74	"	21	"	"
500	"	"	"	"	"	121	"	95	"	"	"	87	"	11	"	"
70	"	"	"	"	"	17	"	7	"	"	"	42	"	19	"	"
9	"	"	"	"	"	2	"	19	"	"	"	52	"	57	"	"
40 футовъ	"	"	"	"	"	0	"	19	"	"	"	91	"	16	"	"
2	"	"	"	"	"	"	"	0	"	"	"	99	"	56	"	"
100 дюймовъ	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	34	"	57	"	"
20	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	6	"	91	"	"
8	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	"	77	"	"
50 линий	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	17	"	"
										или						
											120	"	662	"	579	"
											120	"	67	"	74	"

ТАБЛИЦА У

заѣма мѣръ поверхности земель, польскихъ, морговъ и квадрат. прентовъ, прентиговъ и лавокъ на русскія десятины, квадрат. сажени, футы, дюймы и линии.

Разделение: Уволога имѣть 30 морговъ, моргъ имѣть 300 кв. прентовъ, кв. прентъ имѣть 100 кв. прентиговъ, кв. прентикъ имѣть 100 кв. лавокъ, кв. лав. имѣть 100 кв. лавочекъ или сотыхъ лавки.

ОСНОВАНИЕ ЗАМЪНА.

1 уволока=15,374055615 десятинамъ, 1 моргъ=0,5124685201 десятины.

УВЛОКИ НА ДЕСЯТИНЫ										МОРГИ НА ДЕСЯТИНЫ						ПРЕПТЫ 2 НА САЖЕНИ 2					
ПОЛЬСКИХЪ	СОСТАВЛЯЮТЪ РУССКИХЪ						ПОЛЬСКИХЪ	СОСТАВЛЯЮТЪ РУССКИХЪ						ПОЛЬСКИХЪ	СОСТАВЛЯЮТЪ РУССКИХЪ						
	ДЕСЯТИНЪ	САЖЕНЕЙ 2	ФУТОВЪ 2	ЛОЙМОВЪ 2	ЛИНІЙ 2			ДЕСЯТИНЪ	САЖЕНЕЙ	ФУТОВЪ 2	ЛОЙМОВЪ 2	ЛИНІЙ 2			САЖЕНЕЙ	ФУТОВЪ 2	ЛОЙМОВЪ 2	ЛИНІЙ 2			
					ПЪЛЫХЪ	СОТЫХЪ						ПЪЛЫХЪ	СОТЫХЪ					ПЪЛЫХЪ	СОТЫХЪ	ПЪЛЫХЪ	СОТЫХЪ
УВЛОКЪ	15374	133	23	48	0	82	МОРГОВЪ	1000	512	1124	22	1	63	36	1000	4099	36	95	04	53	
900	13836	1560	6	43	20	74	900	461	532	0	30	27	02	900	3689	37	128	74	08		
800	12299	586	38	38	40	66	800	409	2339	27	58	90	69	800	3279	39	18	43	63		
700	10761	2013	21	33	60	57	700	358	1747	5	87	54	35	700	2869	40	52	13	17		
600	9224	1040	4	28	80	49	600	307	1154	32	116	18	01	600	2459	41	85	82	72		
500	7687	60	36	24	00	41	500	256	562	11	0	81	68	500	2049	42	119	52	27		
400	6149	1493	19	19	20	33	400	204	2369	38	29	45	34	400	1639	44	9	21	81		
300	4612	520	2	14	40	25	300	153	1777	16	58	9	01	300	1229	45	42	91	36		
200	3074	1946	34	9	60	16	200	102	1184	43	86	72	67	200	819	46	76	60	91		
100	1537	973	17	4	80	08	100	51	592	21	115	36	34	100	409	47	110	30	45		
90	1383	1596	0	90	72	07	90	46	293	9	118	22	70	90	368	47	128	07	41		
80	1229	2218	33	32	64	07	80	40	2393	46	121	9	07	80	327	48	1	84	36		
70	1076	441	15	118	56	06	70	35	2094	34	123	95	44	70	286	48	19	61	32		
60	922	1064	0	60	48	05	60	30	1795	22	126	81	80	60	245	48	37	38	27		
50	768	1686	33	2	40	04	50	25	1496	10	129	68	17	50	204	48	55	15	23		
40	614	2309	16	88	32	03	40	20	1196	47	132	54	53	40	163	48	72	92	18		
30	461	532	0	30	24	02	30	15	897	35	135	40	90	30	122	48	90	69	14		
20	307	1154	32	116	16	02	20	10	598	23	138	27	27	20	81	48	108	46	09		
10	153	1777	16	58	08	01	10	5	299	11	141	13	63	10	40	48	126	23	05		
9	138	879	29	66	67	21	9	4	1469	15	98	22	27	9	36	43	142	40	74		
8	122	2381	42	75	26	41	8	4	239	19	55	30	91	8	32	39	14	58	44		
7	107	1484	6	83	85	61	7	3	1409	23	12	39	54	7	28	34	30	76	13		
6	92	586	19	92	44	80	6	3	179	26	113	48	18	6	24	29	46	93	83		
5	76	2088	32	101	4	00	5	2	1349	30	70	56	82	5	20	24	63	11	52		
4	61	1190	45	109	63	20	4	2	119	34	27	65	45	4	16	19	79	29	22		
3	46	293	9	118	22	40	3	1	1289	37	128	74	09	3	12	14	95	46	91		
2	30	1759	22	126	81	60	2	1	59	41	85	82	73	2	8	9	111	64	61		
1	15	897	35	135	40	80	1	0	1229	45	42	91	36	1	4	4	127	82	34		

Примѣръ: 120 уволокъ, 19 морговъ, 20 квадрат. прентовъ, 31 квадрат. прентиковъ, 67 кв. лавокъ и 79 сотыхъ, сколько составляютъ русскихъ десятинъ, кв. саженой, футовъ, дюймовъ и линий?

100	уволокъ составляютъ	1537	десятинь	973	саженей 2	17	футовъ 2	4 дюйм.	80 линий 2	8 сотыхъ 2
20	"	307	"	1154	"	32	"	116	16	2
10	морговъ	5	"	299	"	11	"	141	13	63
9	"	4	"	1469	"	15	"	98	22	27
20	прентовъ 2	0	"	81	"	48	"	108	46	9
30	препниковъ 2	0	"	1	"	11	"	38	34	69
1	"	0	"	0	"	2	"	1	27	82
60	лавокъ 2	"	"	"	"	1	"	29	56	70
7	"	"	"	"	"	0	"	20	24	95
7	десят. лав.	"	"	"	"	0	"	2	2	49
9	сот. лав.	"	"	"	"	0	"	0	26	4
		1853	"	3977	"	137	"	557	346	478
	или	1854	"	1579	"	42	"	128	50	78

T A B L I C A V.

Zamiany miar powierzchni gruntów diesiatin, sażeni, stóp, cali i linii rossyjskich, na włóki, morgi i kw. pręty, przeciki, i ławki polskie.

Podział: Diesiatina ma 2400 sażeni kw., sażeń kw. ma 49 stóp kw., stopa kw. ma 144 cali kw., cal kw. ma 100 linii kwadratowych.

ZASADA ZAMIANY.

1 diesiatina kw. = 1,9513393701 morgom, 1 diesiatina = 585,4018110337 prętom kwadratowym.

Dziesiatiny na Włóki				Dziesiatiny na Morgi				Sażenie na Pręty									
Rossyjskich	czynią polskich				Rossyjskich	czynią polskich				Rossyjskich	czynią polskich						
	Włók	Morgów	Prętów ²	Prętków ²		Ławek ²		Prętów ²	Prętków ²		Ławek ²	Prętów ²	Prętków ²	Ławek ²			
						całych	setnych								całych	setnych	
diesiatin	65	1	101	81	10	34	1000	1951	101	81	10	34	1000	243	91	74	21
900	58	16	61	62	99	30	900	1756	61	62	99	30	900	219	52	56	79
800	52	1	21	44	88	27	800	1561	21	44	88	27	800	195	13	39	70
700	45	15	281	26	77	24	700	1365	281	26	77	23	700	170	74	21	95
600	39	0	241	8	66	20	600	1170	241	8	66	20	600	146	35	4	53
500	32	15	200	90	55	17	500	975	200	90	55	17	500	121	95	87	11
400	26	0	160	72	44	13	400	780	160	72	44	13	400	97	56	69	69
300	19	15	120	54	33	10	300	585	120	54	33	10	300	73	17	52	26
200	13	0	80	36	22	07	200	390	80	36	22	07	200	48	78	34	84
100	6	15	40	18	11	03	100	195	40	18	11	03	100	24	39	17	42
90	5	25	186	16	29	93	90	175	186	16	29	93	90	21	95	25	68
80	5	6	32	14	48	83	80	156	32	14	48	83	80	19	51	33	94
70	4	16	178	12	67	72	70	136	178	12	67	72	70	17	7	42	19
60	3	27	24	10	86	62	60	117	24	10	86	62	60	14	63	50	45
50	3	7	170	9	5	52	50	97	170	9	5	52	50	12	19	58	71
40	2	18	16	7	24	41	40	78	16	7	24	41	40	9	75	66	97
30	1	28	162	5	43	31	30	58	162	5	43	31	30	7	31	75	23
20	0	9	8	3	62	21	20	39	8	3	62	21	20	4	87	83	48
10		19	154	1	81	10	10	19	154	1	81	10	10	2	43	91	74
9		17	168	61	62	99	9	17	168	61	62	99	9	2	19	52	57
8		15	183	21	44	88	8	15	183	21	44	88	8	1	95	13	39
7		13	197	81	26	77	7	13	197	81	26	77	7	1	70	74	22
6		11	212	41	8	66	6	11	212	41	8	66	6	1	46	35	05
5		9	227	00	90	55	5	9	227	00	90	55	5	1	21	95	87
4		7	241	60	72	44	4	7	241	60	72	44	4	1	97	56	70
3		5	256	20	54	33	3	5	256	20	54	33	3	1	73	17	52
2		3	270	80	36	22	2	3	270	80	36	22	2	1	48	78	35
1		1	285	40	18	11	1	1	285	40	18	11	1	1	24	39	17

Przykład. 1854 diesiatin 1579 sażeni kw. 42 stóp kw. 128, cali kw. 50, linii kw. ile czynią polskich włók, morgów, prętków i ławek kwadratowych?

Diesiatin 1000	czyni	włók	65	morgów	1	prętków	2	101	prętków	2	81	Ławek	2	10	setnych	34
"	800	"	"	52	"	1	"	21	"	"	44	"	"	88	"	27
"	50	"	"	3	"	7	"	170	"	"	9	"	"	5	"	52
"	4	"	"	0	"	0	"	241	"	"	60	"	"	72	"	44
Sażeni 1000	"	"	"	"	"	"	"	243	"	"	91	"	"	74	"	21
"	500	"	"	"	"	"	"	121	"	"	95	"	"	87	"	11
"	70	"	"	"	"	"	"	17	"	"	7	"	"	42	"	19
"	9	"	"	"	"	"	"	2	"	"	19	"	"	52	"	57
Stóp	40	"	"	"	"	"	"	0	"	"	19	"	"	91	"	16
"	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	0	"	"	99	"	56
"	100	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	34	"	57
"	20	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	6	"	91
"	8	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	"	77
"	50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	17
czyli	"	"	"	120	"	16	"	916	"	"	425	"	"	662	"	579
"	"	"	"	120	"	19	"	20	"	"	31	"	"	67	"	74

T A B L I C A V.

Zamiany miar powierzchni gruntów w włók, morgów i kwadratowych pretów, przecików i ławek polskich, na diesiatiny kwadra: sażenie, stopy, cale i linije rossyjskie.

Podział: Włoka ma 30 morgów, morg ma 300 pretów kw., pret kw. ma 100 przecików kw., przecik kw. ma 100 ławek kw., ławka kw. ma 100 ławeczek kw. czyli setnych ławek.

ZASADA ZAMIANY.

1 włoka=15,374055615 diesiatin 1 Morg =0,5124685201 diesiatiny.

Włóki na Dziesiatiny				Morgi na Dziesiatiny				Prety ² na Sażenie ²								
Polskich	czynią Rossyjskich				Polskich	czynią Rossyjskich				Polskich	czynią Rossyjskich					
	Diesiatin	Sażeni ²	Stóp ²	Cali ²		Linij ²		Diesiatin	Sażeni ²		Stóp ²	Cali ²	Linij ²			
						całych	setnych						całych	setnych		
Włók					Morgów											
1000	15374	133	23	48	0	512	1124	22	1	63	36	4099	36	95	04	53
900	13836	1560	6	43	20	461	532	0	30	27	02	900	37	128	74	08
800	12299	586	38	38	40	409	2339	27	58	90	69	800	39	18	43	63
700	10761	2013	21	33	60	358	1747	5	87	54	35	700	40	52	13	17
600	9224	1040	4	28	80	307	1154	32	116	18	01	600	41	85	82	72
500	7687	60	36	24	00	256	562	11	0	81	68	500	42	119	52	27
400	6149	1493	19	19	20	204	2369	38	29	45	34	400	44	9	21	81
300	4612	520	2	14	40	153	1777	16	58	9	01	300	45	42	91	36
200	3074	1946	34	9	60	102	1184	43	86	72	67	200	46	76	60	91
100	1537	973	17	4	80	51	592	21	115	36	34	100	47	110	30	45
90	1383	1596	0	90	72	46	293	9	118	22	70	90	47	128	07	41
80	1229	2218	33	32	64	40	2393	46	121	9	07	80	48	1	84	36
70	1076	441	15	118	56	35	2094	34	123	95	44	70	48	19	61	32
60	922	1064	0	60	48	30	1795	22	126	81	80	60	48	37	38	27
50	768	1686	33	2	40	25	1496	10	129	68	17	50	48	55	15	23
40	614	2309	16	88	32	20	1196	47	132	54	53	40	48	72	92	18
30	461	532	0	30	24	15	897	35	135	40	90	30	48	90	69	14
20	307	1154	32	116	16	10	598	23	138	27	27	20	48	108	46	09
10	153	1777	16	58	08	5	299	11	141	13	63	10	48	126	23	05
9	138	879	29	66	67	4	1469	15	98	22	27	9	43	142	40	74
8	122	2381	42	75	26	4	239	19	55	30	91	8	39	14	58	44
7	107	1484	6	83	85	3	1409	23	12	39	54	7	34	30	76	13
6	92	586	19	92	44	3	179	26	113	48	18	6	29	46	93	83
5	76	2088	32	101	4	2	1349	30	70	56	82	5	24	63	11	52
4	61	1190	45	109	63	2	119	34	27	65	45	4	16	79	29	22
3	46	293	9	118	22	1	1289	37	128	74	09	3	14	95	46	91
2	30	1759	22	126	81	1	59	41	85	82	73	2	9	111	64	61
1	15	897	35	135	40	0	1229	45	42	91	36	1	4	127	82	34

Przykład. 120 włók, 19 morgów, 20 Pretów kw. 31 Przecików kw. 67 ławek kw. i 79 setnych ile czynią diesiatin, Sażeni, Stóp, cali, linij kwadratowych Rossyjskich?

Włók	100	czyńi diesiatin	1537	Sażeni ²	973	Stóp ²	17	Cali ²	4	Linij ²	80	senych	8
"	20	"	307	"	1154	"	32	"	116	"	16	"	2
Morgów	10	"	5	"	299	"	11	"	141	"	13	"	63
"	9	"	4	"	1469	"	15	"	98	"	22	"	27
Pretów ²	20	"	0	"	81	"	48	"	108	"	46	"	9
Przecikow ²	30	"	0	"	1	"	11	"	38	"	34	"	69
"	1	"	0	"	0	"	2	"	1	"	27	"	82
Ławek ²	60	"	"	"	"	"	1	"	29	"	56	"	70
"	7	"	"	"	"	"	0	"	20	"	24	"	95
Dzies. ław:	7	"	"	"	"	"	0	"	2	"	2	"	49
Set. ławki	9	"	"	"	"	"	0	"	0	"	26	"	4
			1853	"	3977	"	137	"	557	"	346	"	477
czyli			1854	"	1579	"	42	"	128	"	50	"	78

ПРОДОЛЖЕНИЕ ТАБЛИЦЫ V

замѣна мѣръ поверхности земель, русскихъ десятинъ, сажень, футовъ, дюймовъ и линий на польскія уволоки, морги, и квадрат. пренты, прентики и лавки.

Раздѣленіе: десятина имѣетъ 2400 кв. саж., кв. саж. имѣетъ 49 кв. футовъ, кв. футъ имѣетъ 144 кв. дюйма, кв. дюймъ имѣетъ 100 квадрат. линий.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 кв. саж.=0,2439174213 кв. прентамъ, 1 кв. дюймъ =0,3456879553 квадрат. лавкамъ.

фу ты на пр ен ты					дюймы на лавки				линии на лавки			
русскихъ	составляютъ польскихъ				русскихъ	состав. польскихъ		русскихъ	состав. польскихъ			
	прентовъ 2	прентиковъ 2	лавокъ 2			лавокъ 2	сотыхъ					
			пѣлыхъ	сотыхъ					пѣлыхъ	сотыхъ		
футовъ 2					дюймовъ 2			линій 2				
1000	4	97	79	06	100	34	57	100	0	35		
900	4	48	1	16	90	31	11	90	0	31		
800	3	98	23	25	80	27	66	80	0	28		
700	3	48	45	35	70	24	20	70	0	24		
600	2	98	67	44	60	20	74	60	0	21		
500	2	48	89	52	50	17	28	50	0	17		
400	1	99	11	63	40	13	83	40	0	14		
300	1	49	33	73	30	10	37	30	0	10		
200	0	99	55	81	20	6	91	20	0	7		
100	0	49	77	91	10	3	46	10	0	3		
90	0	44	80	12	9	3	11	9	0	3		
80	0	39	82	33	8	2	77	8	0	3		
70	0	34	84	53	7	2	42	7	0	2		
60	0	29	86	74	6	2	07	6	0	2		
50	0	24	88	95	5	1	73	5	0	2		
40	0	19	91	16	4	1	38	4	0	1		
30	0	14	93	37	3	1	04	3	0	1		
20	0	9	95	58	2	0	69	2	0	1		
10	0	4	97	79	1	0	35	1	0	0		
9	0	4	48	01								
8	0	3	98	23								
7	0	3	48	45								
6	0	2	98	67								
5	0	2	48	90								
4	0	1	99	12								
3	0	1	49	34								
2	0	0	99	56								
1	0	0	49	78								

Примѣръ: 3785 кв. саж. 34 кв. фута, 129 кв. дюйм., 32 кв. лин., сколько составляютъ польскихъ квадрат. прентовъ, прентиковъ и лавокъ?

1000 сажень. 2	составляютъ	243 прент. 2	91 прентик. 2	74 лавокъ 2	21 сот. лавки
1000 "	"	243	91	74	21
1000 "	"	243	91	74	21
700 "	"	170	74	21	95
80 "	"	19	51	33	94
5 "	"	1	21	95	87
30 футовъ 2	"	0	14	93	37
4 "	"	"	1	99	12
100 дюймовъ 2	"	"	0	34	57
20 "	"	"	"	6	91
9 "	"	"	"	3	11
30 линий 2	"	"	"	0	10
2 "	"	"	"	"	1
или	"	919	434	606	558
	"	923	40	11	58

ПРОДОЛЖЕНИЕ ТАБЛИЦЫ

замѣна мѣръ поверхности земель, польскихъ уволокъ, морговъ и квадр. прентовъ, прентиковъ и лавокъ на русскія десятины, квадр. сажени, футы, дюймы и линии.

Раздѣленіе: уволока имѣетъ 30 морговъ, моргъ имѣетъ 300 кв. прентовъ, кв. прентъ имѣетъ 100 кв. прентиковъ, кв. прентикъ имѣетъ 100 кв. лавокъ.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 моргъ=1229,9244492064 кв. сажен., 1 кв. прентъ=4,0997481640 кв. сажен.

пренты на футы				прептики на сажени				лавки на футы			
польскихъ	составляютъ русскихъ			польскихъ	составляютъ русскихъ			польскихъ	составляютъ русскихъ		
	футовъ 2	дюймовъ 2	линій 2		саженей 2	футовъ 2	дюймовъ 2		линій 2		
			цѣлыхъ							сотыхъ	
прентовъ 2				прентиковъ 2				лавокъ 2			
1000	200887	95	4	53	3	33	115	90	1	116	35
900	180798	128	74	08	2	42	89	80	1	87	42
800	160710	18	43	63	2	22	76	70	1	58	49
700	140621	52	13	17	2	2	63	60	1	29	56
600	120532	85	82	72	1	31	51	50	1	0	63
500	100443	119	52	27	1	11	38	40	0	115	71
400	80355	9	21	81	0	40	25	30	0	86	78
300	60266	42	91	36	0	20	12	20	0	57	85
200	40177	76	60	91	0	18	11	10	0	28	92
100	20088	110	30	45	0	16	10	9	0	26	3
90	18079	128	7	41	0	14	8	8	0	23	14
80	16071	1	84	36	0	12	7	7	0	20	24
70	14062	19	61	32	0	10	6	6	0	17	35
60	12053	37	38	27	0	8	5	5	0	14	46
50	10044	55	15	23	0	6	3	4	0	11	57
40	8035	72	92	18	0	4	2	3	0	8	67
30	6026	90	69	14	0	3	1	2	0	5	78
20	4017	108	46	09	0	2	1	1	0	2	89
10	2008	126	23	05	0	2	1	1	0	2	28
9	1807	142	40	74							
8	1607	14	58	44							
7	1406	30	76	13							
6	1205	46	93	83							
5	1004	63	11	52							
4	803	79	29	22							
3	602	95	46	91							
2	401	111	64	61							
1	200	127	82	30							
				десять лавки.							
				сот. лавки							
				9				26			
				8				23			
				7				20			
				6				17			
				5				14			
				4				11			
				3				8			
				2				5			
				1				2			

Примръ: 923 квадрат. прентовъ, 40 квадрат. прентиковъ, 11 кв. лавокъ и 58 сотыхъ, сколько составляютъ кв. сажени, футовъ, дюймовъ и линий?

900 прентовъ 2 составля. 3689 сажени 2 37 футовъ 2 128 дюйм 2 74 линий 2 8 сотыхъ 2

DALSZY CIĄG TABLIC V.

Zamiany miar powierzchni gruntów desiatin, sażeni, stóp, cali i linii rossyjsk., na włóki, morgi i w. przety, przeciki, i ławki polskie.

Podział: Desiatina ma 2400 sażeni kw., sażeń kw. ma 49 stóp kw., stopa kw. ma 144 cali kw., cal kw. ma 100 linii kwadratowych.

ZASADA ZAMIANY.

1 Sażeń kw. = 0,2439174213 pretów kw. 1 cal kw. = 0,3456879553 ławkom kwadratowym.

Sażenie na Przety				Cale na Ławki			Linije na Ławki		
Rossyjskich	czynią polskich			Rossyjskich	czynią polskich		Rossyjskich	czynią polskich	
	Prętów ²	Pręciaków	Ławek ²		Ławek	Ławek ²			
								całych	setnych
stóp ²				cali ²			linij ²		
1000	4	97	79	100	34	57	100	0	35
900	4	48	1	90	32	11	90	0	31
800	3	98	23	80	27	66	80	0	28
700	3	48	45	70	24	20	70	0	24
600	2	98	67	60	20	74	60	0	21
500	2	48	89	50	17	28	50	0	17
400	1	99	11	40	14	83	40	0	14
300	1	49	33	30	11	37	30	0	10
200	0	99	55	20	8	91	20	0	7
100	0	49	77	10	3	46	10	0	3
90	0	44	80	9	3	11	9	0	3
80	0	39	82	8	2	77	8	0	3
70	0	34	84	7	2	42	7	0	2
60	0	29	86	6	2	07	6	0	2
50	0	24	88	5	1	73	5	0	2
40	0	19	91	4	1	38	4	0	1
30	0	14	93	3	1	04	3	0	1
20	0	9	95	2	0	69	2	0	1
10	0	4	97	1	0	35	1	0	0
9	0	4	48						
8	0	3	98						
7	0	3	48						
6	0	2	98						
5	0	2	48						
4	0	1	99						
3	0	0	49						
2	0	0	99						
1	0	0	49						

Przykład. 3875 sażeni kw. 34 stóp kw. 129, cali kw. 32, linij kw. ile czynią polskich pretów kw. pręcików, ławek kwadratowych?

Sażeni ²	1000	czyńni pretów ²	243	pręcików	91	ławek ²	74	setnych Ławek	21
"	1000	"	243	"	91	"	74	"	21
"	1000	"	243	"	91	"	74	"	21
"	700	"	170	"	74	"	21	"	95
"	80	"	19	"	51	"	33	"	94
"	5	"	1	"	21	"	95	"	87
Stóp ²	30	"	0	"	14	"	93	"	37
"	100	"	"	"	1	"	99	"	12
"	4	"	"	"	0	"	34	"	57
"	20	"	"	"	"	"	6	"	91
"	9	"	"	"	"	"	3	"	11
"	30	"	"	"	"	"	0	"	10
Linij ²	2	"	"	"	"	"	"	"	1
"		"	"	"	"	"	"	"	558
czyli	"	"	919	"	434	"	606	"	58
"	"	"	923	"	40	"	11	"	"

DALSZY CIAG TABLIC V

Zamiany miar powierzchni gruntów włók, morgów i kwadra: prętów, przecików i ławek polskich, na diesiatiny i kwadra: sazenie, stopy, cale i linije rossyjskie.

Podział: Włoka ma 30 morgów, morg ma 300 prętów kw., pręt kw. ma 100 przecików kw., przecik kw. ma 100 ławek kwadratowych.

ZASADA ZAMIANY!

1 morg = 1229,9244492064 sażeńom kw., 1 pret kw. = 4,0997481640 sażeńom kwadratowym.

[illegible]

Przykład. 923 prętów kw., 40 przecików kw., 11 ławek kw. i 58 setnych, ile czynią sażeń, stóp, cali i linii kwadratowych?

Pretów	2 900	czyni Sażeni	2 3689	Stóp	2 37	Cali	2 128	Linij	2 74	Setnych
"	20	"	81	"	48	"	108	"	46	"
"	3	"	12	"	14	"	95	"	46	"
Pręcików	240	"	1	"	31	"	51	"	12	"
Ławek	2 10	"	0	"	0	"	28	"	92	"
"	1	"	"	"	"	"	2	"	89	"
Dziesięt.	5	"	"	"	"	"	1	"	44	"
Setnych	8	"	"	"	"	"	0	"	23	"
		czyli	3783	"	130	"	413	"	426	384
			3785	"	34	"	129	"	29	84

ТАБЛИЦА VI

заѣтна мѣръ русскихъ кубическихъ сажень, футовъ, дюймовъ и линий на польскія кубическія сажени, локти, фута, дюймы и линии.

Раздѣленіе: Кубич. сажень имѣетъ 343 кубич. фута, куб. футъ имѣетъ 1728 куб. дюйм., куб. дюймъ имѣетъ 1000 куб. линий.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 куб. саж.=1,8822801224 куб. саж., 1 куб. футъ=1,1853425843 польск. куб. фута.

Сажени на сажени					Сажени на локти					Футы на сажени					
русскихъ	составляютъ польскихъ				русскихъ	составляютъ польскихъ				русскихъ	составляютъ польскихъ				
	саженей	футъ	дюймъ	линій		локтей	дюймъ	линій							
				цѣлыхъ				тысячныхъ	цѣлыхъ		тысячныхъ				
саженей					саженей					футъ					
1000	1882	60	875	193	587	50821	7787	193	587	1000	5	105	591	1703	375
900	1694	11	442	1	428	45739	5626	1	428	900	4	202	1396	1360	237
800	1505	178	8	1537	270	40657	3464	1537	270	800	4	84	473	1017	100
700	1317	128	1303	1345	111	35575	1303	1345	111	700	3	181	1278	673	962
600	1129	79	870	1152	952	30492	12966	1152	952	600	3	63	355	330	825
500	941	30	437	960	793	25410	10805	960	793	500	2	160	1159	1715	637
400	752	197	4	768	635	20328	8664	768	635	400	2	42	236	1362	550
300	564	147	1299	576	476	15246	6483	576	476	300	1	139	1041	1029	415
200	376	98	866	384	317	10164	4322	384	317	200	1	21	118	686	275
100	188	49	433	192	159	5082	2161	192	159	100	0	118	923	343	135
90	169	87	908	345	743	4573	13004	345	743	90	—	106	1176	827	224
80	150	125	1383	499	327	4065	10023	499	327	80	—	94	1429	1311	301
70	131	164	130	652	911	3557	7042	652	911	70	—	82	1683	67	396
60	112	202	605	806	495	3049	4061	806	495	60	—	71	208	551	482
50	94	24	1080	960	079	2541	1080	960	079	50	—	59	461	1035	569
40	75	62	1555	1113	663	2032	11923	1113	663	40	—	47	714	1519	655
30	56	101	302	1267	248	1524	8942	1267	248	30	—	35	968	275	741
20	37	139	777	1420	832	1016	5961	1420	832	20	—	23	1221	759	827
10	18	177	1252	1574	416	508	2980	1574	416	10	—	11	1474	1243	914
9	16	208	263	1071	374	457	5447	1071	374	9	—	10	1154	773	922
8	15	12	1002	568	333	406	7914	568	333	8	—	9	834	303	931
7	13	38	13	65	291	355	10381	65	291	7	—	8	513	1561	940
6	11	63	751	1290	250	304	12847	1290	250	6	—	7	193	1093	948
5	9	88	1490	787	208	254	1490	787	208	5	—	5	1601	621	957
4	7	114	501	284	166	203	3957	284	166	4	—	4	1281	151	965
3	5	139	1239	1509	126	152	6423	1509	125	3	—	3	960	1409	974
2	3	165	250	1006	083	101	8890	1006	083	2	—	2	640	939	983
1	1	190	989	503	042	50	11357	503	042	1	—	1	320	469	991

Примѣръ: 1235 куб. саж., 321 кв. фута, 1705 куб. дюйм., 89 куб. линий сколько составляютъ польскихъ куб. сажень, футовъ, дюймовъ и линий?

1000 саж.	3	составляютъ	1882 саж.	3	60	футъ	3	875	дюйм.	3	193	линій	3	587	тысяч.
200 "		"	376		98	"		866	"		384	"		317	"
30 "		"	56		101	"		302	"		1267	"		248	"
5 "		"	9		88	"		1490	"		787	"		208	"
300 футовъ	3	"	1		139	"		1041	"		1029	"		415	"
20 "		"	0		23	"		1221	"		759	"		827	"
1 "		"	"		1	"		320	"		469	"		991	"
1000 дюймовъ	3	"	"		0	"		1185	"		591	"		986	"
700 "		"	"		"	"		829	"		1278	"		390	"
5 "		"	"		"	"		5	"		1601	"		360	"
80 линий	3	"	"		"	"		0	"		163	"		862	"
9 "		"	"		"	"		"	"		18	"		434	"
или															
				2324	"	510	"	8134	"	8330	"	6625	"		
				2326	"	82	"	1226	"	1633	"	625	"		

Т А Б Л И Ц А VI

замѣна мѣръ польскихъ кубическихъ сажень., локт., футовъ, дюймовъ и линій на русскія кубич. сажени, футы, дюймы и линіи.

Раздѣленіе: куб. сажень имѣетъ 27 куб. локтей, куб. локоть имѣетъ 8 куб. футовъ, куб. футъ имѣетъ 1728 куб. дюймовъ, куб. дюймъ имѣетъ 1728 кубич. линій.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 куб. саж. = 0,5312705522 куб. сажень, 1 куб. локт. = 6,7491036816 рус. куб. футовъ.

Сажени на сажени				Локти на сажени				Сажени на футы			
ПОЛЬСКИХЪ	составляютъ русскихъ			ПОЛЬСКИХЪ	составляютъ русскихъ			ПОЛЬСКИХЪ	составляютъ русскихъ		
	сажени 3	ФУТОВЪ 3	ЛЮЙМОВЪ 3		линій 3		ФУТОВЪ 3		ЛЮЙМОВЪ 3	линій 3	
					ПЪЛЫХЪ	ТЫСЯЧНЫХЪ				ПЪЛЫХЪ	ТЫСЯЧНЫХЪ
саженей 3				локтей 3				саженей 2			
1000	531	92	1381	1000	19	232	179	1000	182225	1381	116
900	478	49	379	900	17	243	334	900	164003	379	104
800	425	5	1105	800	15	254	488	800	145780	1105	093
700	371	305	102	700	13	265	643	700	127558	102	081
600	318	261	828	600	11	276	798	600	109335	828	070
500	265	217	1554	500	9	287	953	500	91112	1554	058
400	212	174	552	400	7	298	1108	400	72890	552	046
300	159	130	1278	300	5	309	1263	300	54667	1278	035
200	106	87	276	200	3	320	1418	200	36445	276	023
100	53	43	1002	100	1	331	1573	100	18222	1002	012
90	47	279	556	90	1	264	724	90	16400	556	310
80	42	172	110	80	1	196	1604	80	14578	110	609
70	37	64	1392	70	1	129	755	70	12755	1392	908
60	31	300	946	60	1	61	1635	60	10933	946	207
50	26	193	501	50	0	337	786	50	9111	501	506
40	21	86	55	40	0	269	1666	40	7289	55	805
30	15	321	1337	30	0	202	817	30	5466	1337	103
20	10	214	891	20	0	134	1697	20	3644	891	402
10	5	107	445	10	0	67	848	10	1822	445	701
9	4	268	55	9	0	60	1282	9	1640	55	331
8	4	85	1393	8	0	53	1715	8	1457	1393	961
7	3	246	1003	7	0	47	421	7	1275	1003	591
6	3	64	613	6	0	40	854	6	1093	613	221
5	2	225	222	5	0	33	1288	5	911	222	851
4	2	42	1560	4	0	26	1721	4	728	1560	480
3	1	203	1170	3	0	20	427	3	546	1170	110
2	1	21	780	2	0	13	860	2	364	780	740
1	0	182	390	1	0	6	1294	1	182	390	370

Примѣръ: 236 куб. саж., 82 куб. фут., 1226 куб. дюйм., 1633 куб. линій и 625 тысячныхъ сколько составляютъ русск. кубич. сажени, футовъ, дюймовъ и линій.

1000 сажени	3	составляютъ	531 сажень.	3	92 фут.	3	1381 дюйм.	3	370 линій	3	116 тысячч.
1000 "	"	"	531 "	"	92 "	"	1381 "	"	370 "	"	116 "
300 "	"	"	159 "	"	130 "	"	1278 "	"	411 "	"	33 "
20 "	"	"	10 "	"	214 "	"	891 "	"	627 "	"	402 "
6 "	"	"	3 "	"	64 "	"	613 "	"	88 "	"	221 "
80 футовъ	3	"	0 "	"	67 "	"	848 "	"	511 "	"	619 "
2 "	"	"	0 "	"	1 "	"	1187 "	"	612 "	"	790 "
1000 дюймовъ	3	"	0 "	"	0 "	"	843 "	"	637 "	"	960 "
200 "	"	"	0 "	"	0 "	"	168 "	"	727 "	"	592 "
20 "	"	"	0 "	"	0 "	"	16 "	"	872 "	"	759 "
6 "	"	"	0 "	"	0 "	"	5 "	"	61 "	"	828 "
1000 линій	"	"	0 "	"	0 "	"	0 "	"	488 "	"	216 "
600 "	"	"	0 "	"	0 "	"	9 "	"	292 "	"	930 "
30 "	"	"	0 "	"	0 "	"	0 "	"	14 "	"	646 "
3 "	"	"	0 "	"	0 "	"	0 "	"	1 "	"	465 "
6 десятыхъ	"	"	0 "	"	0 "	"	0 "	"	0 "	"	293 "
2 сотыхъ	"	"	0 "	"	0 "	"	0 "	"	0 "	"	10 "
5 тысячч.	"	"	0 "	"	0 "	"	0 "	"	0 "	"	1 "

T A B L I C A VI

Zamiany miar sześciennych sażeń, stóp, cali i linii rossyjskich, na sążnie, łokcie, stopy, cale i linie sześciennie polskie.

Podział: Sążeń sześć. ma 343 stopy sześć., stopa sześć., ma 1728 cali sześć. cal sześć. ma 1000 linii sześciennych.

ZASADA ZAMIANY.

1 sążeń sześć. = 1,8822801224 sążni sześć. 1 stopa sześć. = 1,1853425843 stopom sześć. polskim.

Sążenie na Sążnie					Sążenie na Łokcie					Stopy na Sążnie								
Rossyjskich	czynią polskich				Rossyjskich	czynią polskich				Rossyjskich	czynią polskich							
	Sażni ³	Stóp ³	Cali ³	Linij ³		Sażni ³	Stóp ³	Cali ³	Linij ³		Sażni ³	Stóp ³	Cali ³	Linij ³				
															całych	tysią- cznych	całych	tysią- cznych
Sażni ³	1882	60	875	193	587	Sażni ³	1000	50821	7787	193	587	Stóp ³	1000	5	105	591	1703	375
900	1694	11	442	1	428	900	45739	5626	1	428	900	4	202	1396	1360	1360	237	
800	1505	178	8	1537	270	800	40657	3464	1537	270	800	4	84	473	1017	1017	100	
700	1317	128	1303	1345	111	700	35575	1303	1345	111	700	3	181	1278	673	673	962	
600	1129	79	870	1152	952	600	30492	12966	1152	952	600	3	63	355	330	330	825	
500	941	30	437	960	793	500	25410	10805	960	793	500	2	160	1159	1715	1715	687	
400	752	197	4	768	635	400	20328	8664	768	635	400	2	42	236	1362	1362	550	
300	564	147	1299	576	471	300	15246	6483	576	476	300	1	139	1041	1029	1029	415	
200	376	98	866	384	317	200	10164	4322	384	317	200	1	21	118	686	686	275	
100	188	49	433	192	159	100	5082	2161	192	159	100	0	118	923	343	343	135	
90	169	87	908	345	743	90	4573	13004	345	743	90	—	106	1176	827	827	224	
80	150	125	1383	499	327	80	4065	10023	499	327	80	—	94	1429	1311	1311	301	
70	131	164	130	652	911	70	3557	7042	652	911	70	—	82	1683	67	67	396	
60	112	202	605	806	495	60	3049	4061	806	495	60	—	71	208	551	551	482	
50	94	24	1080	960	079	50	2541	1080	960	079	50	—	59	461	1035	1035	569	
40	75	62	1555	1113	663	40	2032	11923	1113	663	40	—	47	714	1519	1519	655	
30	56	101	302	1267	248	30	1524	8942	1267	248	30	—	35	968	275	275	741	
20	37	139	777	1420	832	20	1016	5961	1420	832	20	—	23	1221	759	759	827	
10	18	177	1252	1574	416	10	508	2980	1574	416	10	—	11	1474	1243	1243	914	
9	16	208	263	1071	374	9	457	5447	1071	374	9	—	10	1154	773	773	922	
8	15	12	1002	568	333	8	406	7914	568	333	8	—	9	834	303	303	931	
7	13	38	13	65	291	7	355	10381	65	291	7	—	8	513	1561	1561	940	
6	11	63	751	1290	250	6	304	12847	1290	250	6	—	7	193	1093	1093	948	
5	9	88	1490	787	208	5	254	1490	787	208	5	—	5	1601	621	621	957	
4	7	114	501	284	166	4	203	3957	284	166	4	—	4	1281	151	151	965	
3	5	139	1239	1509	126	3	152	6423	1509	125	3	—	3	960	1409	1409	974	
2	3	165	250	1006	083	2	101	8890	1006	083	2	—	2	640	939	939	983	
1	1	190	989	503	042	1	50	11357	503	042	1	—	1	320	469	469	991	

Przykład. 1235 sażeń sześć., 321 stóp sześć., 1705 cali sześć., 89 linii sześć., ile czynią polskich sążni, stóp, cali, linii sześciennych.

Sążeni ³	1000	czynią	Sążni ³	1882	Stóp ³	60	Cali ³	875	Linij ³	193	Tysiącznych	587
"	200	"	"	376	"	98	"	866	"	384	"	317
"	30	"	"	56	"	101	"	302	"	1267	"	248
Stóp ³	300	"	"	9	"	38	"	1490	"	787	"	208
"	20	"	"	1	"	139	"	1041	"	1029	"	415
"	1	"	"	0	"	23	"	1221	"	759	"	827
Cali ³	1000	"	"	"	"	1	"	320	"	469	"	991
"	700	"	"	"	"	0	"	1186	"	591	"	986
"	5	"	"	"	"	"	"	829	"	1278	"	390
Linij ³	80	"	"	"	"	"	"	5	"	1601	"	360
"	9	"	"	"	"	"	"	0	"	163	"	862
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	18	"	434
czyli										8530	"	6625
										1633	"	625

ПРОДОЛЖЕНІЕ ТАБЛИЦЫ VI

замѣна мѣръ русскихъ кубическихъ сажень, футовъ, дюймовъ и линий на польскія кубическія сажени, локти, футы, дюймы и линии.

Раздѣленіе: Кубич. сажень имѣетъ 343 кубич. фута, куб. футъ имѣетъ 1728 куб. дюйм., куб. дюймъ имѣетъ 1000 куб. линий.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 куб. дюймъ=1,1853425843 куб. дюйм., 1 куб. линия=2,0482719857 польск. куб. линий.

Фу ты на фу ты				Дюймы на дюймы				Линіи на линіи				Десятая, сотыя и тысячныя линіи на линіи					
русскихъ	составляютъ польскихъ			русскихъ	составляютъ польскихъ			русскихъ	составляютъ польскихъ			русскихъ	сотъ. польскихъ линій 3				
	футы 3	дюймовъ 3	линій 3		футы 3	дюймовъ 3	линій 3		футы 3	дюймовъ 3	линій 3						
														тысячныхъ	цѣлыхъ	тысячныхъ	цѣлыхъ
футы 3	1185	591	1703	375	дюймовъ 3	1000	1185	591	986	линій 3	1000	1	320	272	дѣсятая линія 3	9	843
900	1066	1396	1360	237	900	1066	1396	787	900	1	115	445	1	115	445	1	839
800	948	473	1017	100	800	948	473	589	800	0	1638	618	0	1638	618	1	434
700	829	1278	673	962	700	829	1278	390	700	0	1433	790	0	1433	790	1	229
600	711	355	330	825	600	711	355	191	600	0	1228	963	0	1228	963	1	024
500	592	1159	1715	687	500	592	1159	993	500	0	1024	136	0	1024	136	0	819
400	474	236	1372	550	400	474	236	794	400	0	819	309	0	819	309	0	614
300	355	1041	1029	412	300	355	1041	596	300	0	614	482	0	614	482	0	410
200	237	118	686	275	200	237	118	397	200	0	409	654	0	409	654	0	205
100	118	923	343	137	100	118	923	199	100	0	204	827	0	204	827	0	
сотыя линіи																	
90	106	1176	827	224	90	106	1176	479	90	0	184	344	0	184	344	9	184
80	94	1429	1311	310	80	94	1429	759	80	0	163	862	0	163	862	8	164
70	82	1683	67	396	70	82	1683	889	70	0	143	379	0	143	379	7	143
60	71	208	551	482	60	71	208	319	60	0	122	896	0	122	896	6	123
50	59	461	1035	569	50	59	461	599	50	0	102	414	0	102	414	5	102
40	47	714	1519	655	40	47	714	879	40	0	81	931	0	81	931	4	82
30	35	968	275	741	30	35	968	160	30	0	61	448	0	61	448	3	61
20	23	1221	759	827	20	23	1221	440	20	0	40	965	0	40	965	2	41
10	11	1474	1243	914	10	11	1474	720	10	0	20	483	0	20	483	1	20
тысяч. линіи																	
9	10	1154	773	922	9	10	1154	448	9	0	18	434	0	18	434	тысяч. линіи	18
8	9	834	303	931	8	9	834	176	8	0	16	386	0	16	386	9	16
7	8	513	1561	940	7	8	513	904	7	0	14	338	0	14	338	8	16
6	7	193	1091	948	6	7	193	632	6	0	12	290	0	12	290	7	14
5	5	1601	621	957	5	5	1601	360	5	0	10	241	0	10	241	6	12
4	4	1281	151	965	4	4	1281	888	4	0	8	193	0	8	193	5	10
3	3	960	1409	974	3	3	960	816	3	0	6	145	0	6	145	4	8
2	2	640	939	983	2	2	640	544	2	0	4	097	0	4	097	3	6
1	1	320	469	991	1	1	320	272	1	0	2	048	0	2	048	2	4
																1	2

Примѣръ: 456 куб. сажень, 278 куб. футовъ, 1010 куб. дюймовъ, 70 куб. линій, сколько составляютъ польскихъ кубич. локтей, дюймовъ и линій?

400 сажень 3 составляютъ 20328 локт. 3 8644 дюйм. 3 768 линій 3 635 тысячч.

50 " " 2541 " 1080 " 960 " 79 "

6 " " 304 " 12847 " 1290 " 250 "

200 футовъ 3 " " 8758 " 686 " 275 "

70 " " 10 " 5139 " 67 " 396 "

8 " " 1 " 2562 " 303 " 931 "

1000 дюймовъ 3 " " 1185 " 591 " 986 "

10 " " 11 " 1474 " 720 " 986 "

70 линій 3 " " 143 " 379 " 986 "

" " 23213 " 40226 " 6282 " 4651 "

" " 23215 " 12581 " 1102 " 661 "

или "

ПРОДОЛЖЕНИЕ ТАБЛИЦЫ VI

замѣна мѣръ польскихъ кубическихъ сажень, локт., футовъ, дюймовъ и линий на русскія кубич. сажени, футы, дюймы и линии.

Раздѣленіе: куб. сажень имѣетъ 27 куб. локтей, куб. локоть имѣетъ 8 куб. футовъ, куб. футъ имѣетъ 1728 куб. дюймовъ, куб. дюймъ имѣетъ 1728 кубич. линий.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 куб. дюймъ=0,8436379602 куб. дюйма, 1 куб. линия=0,4882164122 рус. куб. линий.

Ф у т ы п а ф у т ы				д ю и м ы п а д ю и м ы				линій на линіи			десятыя, сотыя и тысящ. линій на линіи		
ПОЛЬСКИХЪ	составляютъ русскихъ			ПОЛЬСКИХЪ	ДОЙМОВЪ 3	составляютъ русскихъ		ПОЛЬСКИХЪ	ДОЙМОВЪ 3	сост. русскихъ		ПОЛЬСКИХЪ	составл. русскихъ линій 3
	ДОЙМОВЪ 3	линій 3				линій 3	линій 3						
		ФУТОВЪ 3	ДОЙМОВЪ 3							линій 3	линій 3		
	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3	линій 3
ПОЛЬСКИХЪ	линій 3	линій 3	линій 3	линій									

Примѣръ: 23215 куб. локт., 12581 куб. дюйм., 1102 куб. линіи, 651 тысячныхъ, лин. сколько составляютъ русск. кубич. сажень, футовъ, дюймовъ и линій?

20000 локт. 3	составляютъ 393 сажень. 3	183 футовъ 3	127 дюйм. 3	237 линій 3	120 тысящ. 3
3000 "	" 59	10 "	537 "	485 "	568 "
200 "	" 3	320 "	1418 "	232 "	371 "
10 "	" 0	67 "	848 "	511 "	619 "
5 "	" "	33 "	1288 "	255 "	809 "
10000 дюйм. 3	" "	4 "	1524 "	379 "	600 "
2000 "	" "	0 "	1687 "	275 "	920 "
500 "	" "	" "	421 "	818 "	980 "
80 "	" "	" "	67 "	491 "	37 "
1 "	" "	" "	0 "	843 "	638 "
1000 линій 3	" "	" "	" "	488 "	216 "
100 "	" "	" "	" "	48 "	822 "
2 "	" "	" "	" "	0 "	976 "
6 десятыхъ	" "	" "	" "	" "	293 "
5 сотыхъ	" "	" "	" "	" "	24 "
1 тысящ.	" "	" "	" "	" "	1 "
"	455 "	617 "	7917 "	5062 "	7994 "
" или	456 "	278 "	1010 "	69 "	994 "

DALSZY CIAG TABLICY VI

Zamiany miar sześciennych sażeń, stóp, cali i linii rossyjskich, na sażnie, łokcie, stopy, cale i linie sześciennie polskie.

Podział: Sazeń sześć: ma 343 stopy sześć; stopa sześć: ma 1728 cali sześć; cal sześć: ma 100 linii sześciennych.

ZASADA ZAMIANY.

1 cal sześć: = 1,1853425843 calom sześć; 1 linija sześć: = 2,0482719857 linijom sześć: polskim.

Stopy na Stopy				Cale na Cale				Linije na Linije				Dziesiątne, setne i tysięczne Linii na Linije						
Rosyjskich	czynią polskich			Rosyjskich	czynią polskich			Rosyjskich	czynią polskich			Rosyjskich	czynią polskich					
	Stop 3	Cal 3	Linij 3		całych	tysią- cznych	Cal 3		całych	tysią- cznych	Linij 3		całych	tysią- cznych				
Stop 3	1185	591	1703	375	Cal 3	1000	1185	591	986	Linij 3	1000	1	320	272	Dziesiątne Linii 3	9	1	843
900	1066	1396	1360	237	900	1066	1396	473	787	900	900	1	115	445	8	1	639	
800	948	473	1017	100	800	948	473	589	589	800	800	0	1638	618	7	1	434	
700	829	1278	673	962	700	829	1278	390	390	700	700	0	1433	790	6	1	229	
600	711	355	330	825	600	711	355	191	191	600	600	0	1228	963	5	1	024	
500	592	1159	1715	687	500	592	1159	993	993	500	500	0	1024	136	4	0	819	
400	474	236	1372	550	400	474	236	794	794	400	400	0	819	309	3	0	614	
300	355	1041	1029	412	300	355	1041	596	596	300	300	0	614	482	2	0	410	
200	237	118	686	275	200	237	118	397	397	200	200	0	409	654	1	0	205	
100	118	923	343	137	100	118	923	199	199	100	100	0	204	827				
															Setne Linii	9		184
90	106	1176	827	224	90	106	1176	479	479	90	90	0	184	344	8		164	
80	94	1429	1311	310	80	94	1429	759	759	80	80	0	163	862	7		143	
70	82	1683	67	396	70	82	1683	633	633	70	70	0	143	879	6		123	
60	71	208	551	482	60	71	208	319	319	60	60	0	122	896	5		102	
50	59	461	1035	569	50	59	461	599	599	50	50	0	102	414	4		82	
40	47	714	1519	655	40	47	714	879	879	40	40	0	81	931	3		61	
30	35	968	275	741	30	35	968	160	160	30	30	0	61	448	2		41	
20	23	1221	759	827	20	23	1221	440	440	20	20	0	40	965	1		20	
10	11	1474	1243	914	10	11	1474	720	720	10	10	0	20	483				
															Tysiączne Linii	9		18
9	10	1154	773	922	9	10	1154	448	448	9	9	0	18	434	8		16	
8	9	834	303	931	8	9	834	176	176	8	8	0	16	386	7		14	
7	8	513	1561	940	7	8	513	904	904	7	7	0	14	338	6		12	
6	7	193	1091	948	6	7	193	632	632	6	6	0	12	290	5		10	
5	5	1601	621	957	5	5	1601	360	360	5	5	0	10	241	4		8	
4	4	1281	151	965	4	4	1281	088	088	4	4	0	8	193	3		6	
3	3	960	1409	974	3	3	960	816	816	3	3	0	6	145	2		4	
2	2	640	939	983	2	2	640	544	544	2	2	0	4	097	1		2	
1	1	320	469	991	1	1	320	272	272	1	1	0	2	048				

Przykład: 456 sażeń sześć; 278 stóp sześć; 1010 cali sześć; 70 linij sześć; ile czynią polskich łokci, cali, linij szesciennych.

Sažení ³	400	czynią Łokei ³	20328	Cali ³	8644	Linij ³	768	Tysiącznych	635
"	50	"	2541	"	1080	"	960	"	79
"	6	"	304	"	12847	"	1290	"	250
Stop ³	200	"	29	"	8758	"	686	"	275
"	70	"	10	"	5139	"	67	"	396
"	8	"	1	"	2562	"	303	"	931
Cali ³	1000	"	0	"	1185	"	591	"	986
"	10	"	"	"	11	"	1474	"	720
"	70	"	"	"	0	"	143	"	379
Linij ³		"	"	"		"		"	
		"	23213	"	40226	"	6282	"	4651
		"	23215	"	12581	"	1102	"	661
		czyli							

ТАБЛИЦА VII

замѣна мѣръ емкости для сыпучихъ тѣлъ, русскихъ четвертей, четвериковъ, гарнцевъ и квартъ на польскіе корцы, гарнцы, кварцы и кватерки.

Раздѣленіе: Четверть имѣетъ 8 четвериковъ, четверикъ имѣетъ 8 гарнцевъ, гарнецъ имѣетъ 4 кварты. 1 четверикъ=1601,22 кубит. дюймамъ.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 четверть=1,8448504138 корца, 1 четверикъ=6,5594681380 гарнц., 1 гарн.=3,2797340690 квартъ.

Четверти на корцы				Четверики на корцы				Гарнцы и кватерки на гарнцы, кватерки и кватерки							
русскихъ	составляютъ польскихъ				русскихъ	составляютъ польскихъ				русскихъ	составляютъ польскихъ				
	корнень	гарнень	квартъ	кватерокъ		корнень	гарнень	квартъ	кватерокъ		гарнень	квартъ	кватерокъ		
четвертей					четверик.					гарнень					
1000	1639	27	2	3	9	204	31	1	3	5	81	3	9		
900	1475	28	0	2	7	184	15	2	0	3	73	3			
800	1311	28	2	1	5	163	31	2	1	2	65	2			
700	1147	29	0	0	3	143	15	2	2	0	57	1			
600	983	29	1	3	2	122	31	2	2	9	49	0			
500	819	29	3	2	0	102	15	2	3	7	40	3			
400	655	30	1	0	8	81	31	3	0	6	32	3			
300	491	30	2	3	6	61	15	3	1	4	24	2			
200	327	31	0	2	4	40	31	3	2	3	16	1			
100	163	31	2	1	2	20	15	3	3	1	8	0			
90	147	18	3	1	1	90	1000				9	1			
80	131	6	0	1	0	80	12	3	0	1	6	2			
70	114	25	1	0	8	70	11	0	2	6	5	3			
60	98	12	2	0	7	60	9	2	1	1	4	2			
50	81	31	3	0	6	50	7	3	3	6	4	1			
40	65	19	0	0	5	40	6	1	2	1	3	2			
30	49	6	1	0	4	30	4	3	0	5	2	1			
20	32	25	2	0	2	20	3	0	3	0	1	2			
10	16	12	3	0	1	10	2	2	1	5	0	3			
9	14	24	1	0	5	9	1	0	0	6	7	1			
8	13	3	3	0	9	8	27	0	3	6	6	0			
7	11	15	1	1	8	7	20	1	2	6	1	1			
6	9	26	3	1	7	6	13	3	2	7	8	2			
5	8	6	1	2	6	5	7	1	1	7	7	3			
4	6	17	3	2	5	4	0	3	0	8	6	4			
3	4	29	1	2	4	3	26	0	3	8	5	4			
2	3	8	3	3	3	2	19	2	2	9	4	3			
1	1	20	1	3	2	1	13	0	1	9	3	2			
					6	0	6	2	1	0	1	0			
Пимль: 2865 четверик., 7 гарнц., 3,58 квартъ русской мѣры сколько составляютъ польскихъ															
корнень, гарнень, квартъ и кватерокъ?															
1000 четверик. составляютъ 204 корц. 31 гарнц. 1 квартъ 3,5 кватерокъ															
1000	"	"	"	"	204	"	31	"	1	"	3,5	"	"	"	"
800	"	"	"	"	163	"	31	"	2	"	1,2	"	"	"	"
60	"	"	"	"	12	"	9	"	2	"	1,1	"	"	"	"
5	"	"	"	"	1	"	0	"	3	"	0,8	"	"	"	"
7 гарнень	"	"	"	"	0	"	5	"	2	"	3,8	"	"	"	"
3 квартъ	"	"	"	"	"	"	0	"	3	"	1,8	"	"	"	"
5 десятихъ	"	"	"	"	"	"	"	"	0	"	1,6	"	"	"	"
8 сотыхъ	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	0,2	"	"	"	"
или															
					584	"	107	"	13	"	17,5	"	"	"	"
					587	"	15	"	1	"	1,5	"	"	"	"
7/10															
9/10															

Т А Б Л И Ц А VII

замена мѣръ емкости для сыпучихъ тѣлъ польскихъ корцевъ, гарницевъ, кварталъ и кварталокъ на русскія четверти, четверики, гарни и кварталы.

Раздѣленіе: корецъ имѣетъ 32 гарни, гарниецъ имѣетъ 4 кварталы, кварта имѣетъ 4 кварталки.
1 гарниецъ=50000 польск. куб. линіямъ.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 корецъ=4,8784443078 четвер., 1 гарни.=1,2196110769 гарни., 1 кварта=1,2196110769 кварталъ.

Корцы на четверти				Корцы на четверики				Гарни, кварталы, кварталки на гарни, кварталы									
польскихъ	составляютъ русскихъ				польскихъ	составляютъ русскихъ				польскихъ	составляютъ русскихъ						
	четвертей	квартриковъ	гарнищевъ	квартъ		четвертей	гарнищевъ	квартъ			четвериковъ	гарнищевъ	квартъ				
				цѣлыхъ				десятичныхъ	цѣлыхъ				десятичныхъ	цѣлыхъ	десятичныхъ		
корнцевъ					корнцевъ					гарнищевъ							
1000	609	6	3	2	22	1000	3	2	22	100	15	1	3	84			
900	548	6	4	3	20	900	4	3	20	90	13	5	3	06			
800	487	6	6	0	17	800	6	0	17	80	12	1	2	28			
700	426	6	7	1	15	700	7	1	15	70	10	5	1	49			
600	365	7	0	2	13	600	0	2	13	60	9	1	0	71			
500	304	7	1	3	11	500	1	3	11	50	7	4	3	92			
400	243	7	3	0	09	400	3	0	09	40	6	0	3	14			
300	182	7	4	1	07	300	4	1	07	30	4	4	2	35			
200	121	7	5	2	04	200	5	2	04	20	3	0	1	57			
100	60	7	6	3	02	100	6	3	02	10	1	4	0	78			
90	54	7	0	1	92	90	0	1	92	9	1	2	3	91			
80	48	6	2	0	82	80	2	0	82	8	1	1	3	03			
70	42	5	3	3	71	70	3	3	71	7	1	0	2	15			
60	36	4	5	2	61	60	5	2	61	6	0	7	1	27			
50	30	3	7	1	51	50	7	1	51	5	0	6	0	39			
40	24	3	1	0	41	40	1	0	41	4	0	4	3	51			
30	18	2	3	3	31	30	2	3	31	3	0	3	2	64			
20	12	1	4	2	20	20	4	2	20	2	0	2	1	76			
10	6	0	6	1	10	10	6	1	10	1	0	1	0	88			
9	5	3	7	0	99	9	7	0	99	квартъ				20			
8	4	7	0	0	88	8	0	0	88	10	10	12	12	98			
7	4	2	1	0	77	7	1	0	77	9	9	10	10	76			
6	3	5	2	0	66	6	2	0	66	8	8	9	8	54			
5	3	0	3	0	55	5	3	0	55	7	7	7	7	32			
4	2	3	4	0	44	4	4	0	44	6	6	6	6	10			
3	1	6	5	0	33	3	5	0	33	5	5	4	4	88			
2	1	1	6	0	22	2	6	0	22	4	4	3	3	66			
1	0	4	7	0	11	1	7	0	11	3	3	2	2	44			
										1	1	1	1	22			
										квартетки				13			
										7	7	2	2	83			
										6	6	1	1	52			
										5	5	1	1	22			
										4	4	0	0	91			
										3	3	0	0	61			
										2	2	0	0	30			
										десятичная часть квартал.				27			
										9	9	9	8	24			
										8	8	7	7	21			
										6	6	6	6	18			
										5	5	5	5	15			
										4	4	4	4	12			
										3	3	3	3	09			
										2	2	2	2	06			
										1	1	1	1	03			

Примѣръ: 587 польск. корнцевъ, 15 гарни., 1 кварта, 15 квартал., сколько составляютъ русскихъ четвериковъ, гарнищевъ и кварталъ?

500 корнцевъ	составляютъ	2439	четверик.	1	гарн.	3,11	квартъ
80	"	390	"	2	"	0,82	"
7	"	34	"	1	"	0,77	"
10 гарнищевъ	"	1	"	4	"	0,78	"
5	"	0	"	6	"	0,39	"
1 кварта	"	0	"	0	"	1,22	"
1 кварталка	"	0	"	0	"	0,30	"
5 десятичныхъ	"	0	"	0	"	0,15	"
		2864	"	14	"	7,54	"
	или	2865	"	7	"	3,54	"

Примѣръ: 587 польск. корнець, 15 гарни., 1 кварта, 15 квартал., сколько составляютъ русскихъ четвериковъ, гарницевъ и кварталъ?

500	корнець	составляетъ	2439	четверик.	1	гарн.	3,11	квартъ
80	"	"	390	"	2	"	0,82	"
7	"	"	34	"	1	"	0,77	"
10	гарницевъ	"	1	"	4	"	0,78	"
5	"	"	0	"	6	"	0,39	"
1	кварты	"	0	"	0	"	1,22	"
1	квартетка	"	0	"	0	"	0,30	"
5	десятичныхъ	"	0	"	0	"	0,15	"
	"	"	2864	"	14	"	7,54	"
	или	"	2865	"	7	"	3,54	"

ТАБЛИЦА VIII

замѣна мѣръ емкости для жидкихъ тѣлъ, русскихъ ведеръ, кружекъ, чарокъ на польскіе гарнцы, кварталы и кватерны.

Раздѣленіе: Ведро имѣть 10 кружекъ, кружка имѣть 10 чарокъ.
Ведро = 750,57 русск. кубич. дюймамъ.

ОСНОВАНИЕ ЗАМѢНА.

1 ведро = 3,0747430087 гарнц., 1 кружка = 1,2298972035 кварт., 1 чарка = 0,4919588814 кватерги.

В е д р а н а г а р н ц ы					Кружки и чарки на квартиры, кватерки			
русскихъ	составляютъ польскихъ				русокихъ	составляютъ польскихъ		
	гарнцевъ	квартиръ	кватерокъ.			квартиръ	кватерокъ	
			цѣлыхъ	десятыхъ			цѣлыхъ	десятыхъ
Ведеръ 1000	3074	2	3	9	кружекъ	11	0	3
900	2767	1	0	3	9	9	0	4
800	2459	3	0	7	8	8	3	9
700	2152	1	1	1	7	8	2	4
600	1844	3	1	5	6	7	1	4
500	1537	1	1	9	5	6	0	5
400	1229	3	2	4	4	4	3	6
300	922	1	2	8	3	3	2	7
200	614	3	3	2	2	2	1	8
100	307	1	3	6	1	1	0	9
					чарокъ			
90	276	2	3	6	9	9	4	4
80	245	3	3	7	8	8	3	9
70	215	0	3	7	7	7	3	4
60	184	1	3	7	6	6	3	0
50	153	2	3	8	5	5	2	5
40	122	3	3	8	4	4	2	0
30	92	0	3	9	3	3	1	5
20	61	1	3	9	2	2	1	0
10	30	3	0	0	1	1	0	5
					десятыхъ чарки			
9	27	2	2	8	9	9	0	4
8	24	2	1	6	8	8	0	4
7	21	2	1	4	7	7	0	3
6	18	1	1	2	6	6	0	3
5	15	1	1	0	5	5	0	2
4	12	1	1	8	4	4	0	2
3	9	0	0	6	3	3	0	2
2	6	0	3	4	2	2	0	1
1	3	0	1	2	1	1	0	1
							0	1/2

Примѣръ: 3567 ведеръ, 8 кружекъ, 9 чарокъ, сколько составляютъ польскихъ гарнцевъ?

1000 ведеръ составляютъ 3074 польск. гарнц. 2 кварт. 3,9 квагерокъ.

1000	"	3074	"	"	2	"	3,9
1000	"	3074	"	"	2	"	3,9
500	"	1537	"	"	1	"	1,9
60	"	184	"	"	1	"	3,7
7	"	21	"	"	2	"	0,4
8 кружекъ	"	0	"	"	9	"	3,4
9 чарокъ	"	"	"	"	0	"	4,4
	"	10964	"	"	19	"	25,5
	или	10970	"	"	1	"	1,5

Т А Б Л И Ц А VIII

замѣна мѣръ емкости для жидкихъ тѣлъ, польскихъ гарнцевъ, кварта и кватерокъ на русскія ведра, кружки и чарки.

Раздѣленіе: Гарнецъ имѣетъ 4 кварты, кварта 4 кватерки.
1 гарнецъ=289,35 польск. куб. дюймовъ.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 гарнецъ=0,3252304330 ведр., 1 кварта=0,8130760824 круж., 1 кватерка=2,0326902061 чарки.

ПОЛЬСКИХЪ	Гарницы на ведра				Кварты на ведра				Кватерки на чарки		
	составляютъ русскихъ				польскихъ	составляютъ русскихъ			польскихъ	составл. русскихъ	
	ведеръ	кружекъ	чарокъ	десятихъ		ведеръ	кружекъ	чарокъ		чарокъ	десятихъ
гарнцевъ					квартъ				кватерокъ		
1000	325	2	3	0	1000	81	3	0	8		
900	292	7	0	7	900	73	1	7	7	20	3
800	260	1	8	4	800	65	0	4	6	18	3
700	227	6	6	1	700	56	9	1	5	16	3
600	195	1	3	8	600	48	7	8	5	14	2
500	162	6	1	5	500	40	6	5	4	12	2
400	130	0	9	2	400	32	5	2	3	10	2
300	97	5	6	9	300	24	3	9	2	8	1
200	65	0	4	6	200	16	2	6	2	6	1
100	32	5	2	3	100	8	1	3	1	4	1
										2	0
90	29	2	7	1	90	7	3	1	8		
80	26	0	1	8	80	6	5	0	5		
70	22	7	6	6	70	5	6	9	2		
60	19	5	1	4	60	4	8	7	8		
50	16	2	6	2	50	4	0	6	5		
40	13	0	0	9	40	3	2	5	2		
30	9	7	5	7	30	2	4	3	9	1	8
20	6	5	0	5	20	1	6	2	6	1	6
10	3	2	5	2	10	0	8	1	3		
9	2	9	2	7	9	0	7	3	2	0	
8	2	6	0	2	8	0	6	5	0	0	
7	2	2	7	7	7	0	5	6	9	0	
6	2	9	5	1	6	0	4	8	8	0	
5	1	6	2	6	5	0	4	7	7	0	
4	1	3	0	1	4	0	3	0	5	0	
3	0	9	7	6	3	0	2	2	4	0	
2	0	6	5	0	2	0	1	6	3	0	
1	0	3	2	5	1	0	0	8	1	0	

Примеръ: 10990 польск. гарнц., 1 кварта, 1 кватерка, 5 десятихъ, сколько составляютъ русскихъ ведеръ?

10000 польск. гарнц. составляютъ 3252 ведеръ 3 кружки 0,0 чарокъ
900 " " " 292 " " 0,7 " "
70 " " " 22 " " 6,6 " "
1 кварта " " 0 " " 8,1 " "
1 кватерка " " 0 " " 2,0 " "
5 десятихъ кватерки " " 0 " " 1,0 " "
или 3566 " " 17 " " 18,4 " "
3567 " " 8 " " 9. " "

T A B L I C A VIII

Zamiany miar objętości do płynów: garncy, kwart i kwaterek polskich, na wiadra, krużki i czarki rossyjskie.

Podział: garniec ma 4 kwarty, kwarta ma 4 kwaterki. 1 garniec=289,35 cali sześć: polskich.

ZASADA ZAMIANY.

1 garniec=0,4252304330 wiad: 1 kwarta=0,8130760824 1 kwaterek=2,0326902061czar.

Garncze na Wiadra				Kwarty na Wiadra				Kwaterki na Czarki		
Polskich	czynią Rossyjskich			Polskich	czynią Rossyjskich			Polskich	czynią Rossyjskich	
	Wiader	Krużek	Czarek		całych	części dziesiętn.				
			całych				części dziesiętn.			
Garney	325	2	3	0	Kwart	81	3	0	8	Kwatek
1000					1000					
900	292	7	0	7	900	73	1	7	20	3
800	260	1	8	4	800	65	0	4	18	3
700	227	6	6	1	700	56	9	1	16	3
600	195	1	3	8	600	48	7	8	14	2
500	162	6	1	5	500	40	6	5	12	2
400	130	0	9	2	400	32	5	2	10	2
300	97	5	6	9	300	24	3	9	8	1
200	65	0	4	6	200	16	2	6	6	1
100	32	5	2	3	100	8	1	3	4	0
90	29	2	7	1	90	7	3	1	10	
80	26	0	1	8	80	6	5	0	9	
70	22	7	6	6	70	5	6	9	8	
60	19	5	1	4	60	4	8	7	7	
50	16	2	6	2	50	4	0	6	6	
40	13	0	0	9	40	3	2	5	5	
30	9	7	5	7	30	2	4	3	4	
20	6	5	0	5	20	1	6	2	3	
10	3	2	5	2	10	0	8	1	2	
9	2	9	2	7	9	0	7	3	9	8
8	2	6	0	2	8	0	6	5	8	6
7	2	2	7	7	7	0	5	6	7	4
6	1	9	5	1	6	0	4	8	6	2
5	1	6	2	6	5	0	4	0	5	
4	1	3	0	0	4	0	3	2	4	
3	0	9	7	6	3	0	2	4	3	
2	0	6	0	5	2	0	1	6	2	
1	0	3	2	5	1	0	0	8	1	

Przykład: 10990 garncy pols., 1 kwarta, 1 kwatarka: 5 dziesiętnych, ile czynią w wiadrach rossyjskich?

Garncy pol. 10000	czynią wiader	3252 krużek	3 czarek	0,0
900	292	"	7	0,7
70	22	"	7	6,6
"	0	"	0	8,1
Kwarta	0	"	0	2,0
Kwatarka	0	"	0	1,0
Dzies: kwat.	0	"	0	18,4
"	3566	"	17	9.
czyli	3567	"	8	

Т А Б Л И Ц А IX

замѣна вѣсовъ русскихъ пудовъ, фунтовъ, золотниковъ и долей на польскіе центнеры, фунты, лоты.

Раздѣленіе: Пудъ имѣетъ 40 фунтовъ, фунтъ имѣетъ 96 колотниковъ, золотникъ имѣетъ 96 долей.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 пудъ=0,4039531665 цент., 1 фунтъ=1,0098329164 польск. фунт.

Пуды на центнеры				Фунты на фунты				Золотники на лоты				Доли на лоты			
русскихъ	составляютъ польскихъ			русскихъ	составляютъ польскихъ			русскихъ	состав. польскихъ		русскихъ	состав. польскихъ			
	центнеровъ	фунтовъ	лотовъ		цѣлыхъ	десятичныхъ	цѣлыхъ		десятичныхъ						
			цѣлыхъ							десятичныхъ					
пудовъ				фунтовъ				золотни- ковъ			долей				
1000	403	95	10	1331	1000	10	28	2533	90	30	2965	90	3156		
900	363	55	25	1198	900	9	28	6280	80	26	9302	80	2805		
800	323	16	8	1064	800	8	29	0027	70	23	5639	70	2455		
700	282	76	23	0931	700	7	29	3773	60	20	1977	60	2104		
600	242	37	6	0798	600	6	29	7520	50	16	8314	50	1753		
500	201	97	21	0665	500	5	29	1267	40	13	4651	40	1403		
400	161	58	4	0532	400	4	30	5013	30	10	0988	30	1052		
300	121	18	19	0399	300	3	30	8760	20	6	7326	20	0701		
200	80	79	2	0266	200	2	31	2507	10	3	3663	10	0351		
100	40	39	17	0133	100	1	31	6253	9	3	0296	9	0316		
									8	2	6930	8	0281		
									7	2	3564	7	0245		
									6	2	0198	6	0210		
90	36	35	18	5120	90	0	28	4628	5	1	6831	5	0175		
80	32	31	20	0106	80	0	25	3003	4	1	3465	4	0140		
70	28	27	21	5093	70	0	22	1377	3	1	0099	3	0105		
60	24	23	23	0080	60	0	18	9752	2	0	6733	2	0070		
50	20	19	24	5067	50	0	15	8127	1	0	3366	1	0035		
40	16	15	26	0053	40	0	12	6501							
30	12	11	27	5040	30	0	9	4876							
20	8	7	29	0027	20	0	6	3251							
10	4	3	30	5013	10	0	3	1625							
									десятыхъ						
9	3	63	17	8512	9	0	2	8463	9	0	6733	9	0032		
8	3	23	5	2011	8	0	2	5300	8	0	3366	8	28		
7	2	82	24	5509	7	0	2	2138	7	0		7	24		
6	2	42	11	9008	6	0	1	8975	6	0		6	21		
5	2	1	31	2507	5	0	1	5813	5	0		5	18		
4	1	61	18	6005	4	0	1	2650	4	0		4	14		
3	1	21	5	9504	3	0	0	9488	3	0		3	11		
2	0	80	25	3003	2	0	0	6325	2	0		2	7		
1	0	40	12	6501	1	0	0	3163	1	0		1	4		
									сотыхъ						
									9	0		9	3		
									8	0		8	3		
									7	0		7	2		
									6	0		6	2		
									5	0		5	2		
									4	0		4	2		
									3	0		3	1		
									2	0		2	1		
									1	0		1	0		

Примѣръ: 1578 пудовъ, 36 фунтовъ, 94 золотн., 63 доли, сколько составляютъ польскихъ центнеровъ, фунтовъ и лотовъ?

1000 пудовъ	составляютъ	403 цент.	95 фунт.	10 лот.	1331 десяти-тысячи.
500 "	"	201 "	97 "	21 "	665 "
70 "	"	28 "	27 "	21 "	5093 "
8 "	"	3 "	23 "	5 "	2011 "
30 "	"	0 "	30 "	0 "	4876 "

Примѣръ: 1578 пудовъ, 36 фунтовъ, 94 золотн., 63 доли, сколько составляютъ польскихъ центнеровъ, фунтовъ и лотовъ?

1000 пудовъ	составляютъ	403 цент.	95 фунт.	10 лот.	1331 десяти-тысячи
500 "	"	201 "	97 "	21 "	665 "
70 "	"	28 "	27 "	21 "	5093 "
8 "	"	3 "	23 "	5 "	2011 "
30 фунт.	"	0 "	30 "	9 "	4876 "
6 "	"	" "	6 "	1 "	8975 "
90 золотн.	"	" "	0 "	30 "	2965 "
4 "	"	" "	" "	1 "	3465 "
60 долей	"	" "	" "	0 "	2104 "
3 "	"	" "	" "	" "	105 "
	"	635 "	278 "	98 "	31590 "
	или	637 "	81 "	5 "	1590 "

ТАБЛИЦА IX

замяна вѣсовъ польскихъ центнеровъ, фунтовъ, лотовъ, на русскіе пуды, фунты, золотники и доли.

Раздѣленіе: Центнеръ имѣетъ 100 фунтовъ, фунтъ имѣетъ 32 лота.

ОСНОВАНІЕ ЗАМѢНА.

1 центн. = 2,475344994 пудамъ = 99,02137997507 фунгамъ, 1 фунтъ = 0,9902137997 русск. фунта.

Центнеры на пуды				Фу н т ы на ф у н т ы						Лоты на золотники				Десят., сотые и тысячные лота на доли						
ПОЛЬСКИХ	пудовъ	фунтовъ	ЗОЛОТНИКОВЪ	составляють русскихъ		ПОЛЬСКИХ	составляють русскихъ				ПОЛЬСКИХ	сост. русскихъ		ПОЛЬСКИХ	сост. русскихъ					
				пудовъ	фунтовъ		ЗОЛОТНИКОВЪ	долей	ПЪЛЫХЪ	СОТЫХЪ		ЗОЛОТНИКОВЪ	долей		ПЪЛЫХЪ	СОТЫХЪ				
центне-ровъ	2475	21	36	45	85	фунтовъ	24	30	20	50	38	лотовъ	92	8	63	десятыя	9	2	64	66
900	2227	39	23	22	06	900	22	11	18	45	34	31	89	11	45	2	8	2	36	15
800	1980	17	9	94	28	800	19	32	16	40	30	30	86	14	27	2	7	2	7	63
700	1732	34	92	70	49	700	17	13	14	35	26	28	83	17	08	1	6	1	75	11
600	1485	12	79	46	71	600	14	34	12	30	23	27	80	19	90	1	5	1	46	59
500	1237	30	66	22	92	500	12	15	10	25	19	25	77	22	72	4	4	1	18	07
400	990	8	52	95	14	400	9	36	8	20	15	24	74	25	54	3	3	0	85	55
300	742	26	39	71	35	300	7	17	6	15	11	23	71	28	36	2	2	0	57	04
200	495	4	26	47	57	200	4	38	4	10	08	22	68	31	18	1	1	0	28	52
100	247	22	13	23	78	100	2	19	2	5	04	21	65	33	99	сотыя	сотыя	25	67	
												20	59	39	63	9	0	22	81	
90	222	31	88	69	41	90	2	9	11	42	93	17	53	45	27	7	0	19	96	
80	198	1	68	19	03	80	1	39	20	80	83	16	56	42	45	8	0	17	11	
70	173	11	47	64	27	70	1	29	30	22	73	18	53	45	27	6	0	14	26	
60	148	21	27	14	27	60	1	19	39	60	62	15	44	53	72	4	0	11	41	
50	123	31	6	59	89	50	1	9	49	2	52	14	41	56	54	3	0	8	56	
40	99	0	82	9	51	40	0	39	58	40	42	13	38	59	36	2	0	5	70	
30	74	10	61	55	14	30	0	29	67	78	31	12	35	62	18	1	0	2	85	
20	49	20	41	4	76	20	0	19	77	20	21	11	32	65	00	тысячныя	тысячныя	2		
10	24	30	20	50	38	10	0	9	86	58	10	9	29	67	82	9	0	2		
												8	26	70	63	0	0	2	57	
												7	23	73	45	8	0	2	28	
												6	20	76	27	7	0	2	00	
9	22	11	18	45	34	9	0	8	87	52	29	5	17	79	09	6	0	1	71	
8	19	32	16	40	30	8	0	7	88	46	48	4	14	81	91	5	0	1	43	
7	17	13	14	35	26	7	0	6	89	40	67	3	11	84	73	4	0	1	14	
6	14	34	12	30	23	6	0	5	90	34	86	2	8	87	54	3	0	0	86	
5	12	15	10	25	19	5	0	4	91	29	05	1	5	90	36	2	0	0	57	
4	9	36	8	20	15	4	0	3	92	23	24	2	2	93	18	1	0	0	29	
3	7	17	6	15	11	3	0	2	93	17	43	1	2	93	18					
2	4	38	4	10	08	2	0	1	94	11	62									
1	2	19	2	5	04	1	0	0	95	5	81									

Пример: 6:37 пенн., 81 фунт., 5 лотов и 159 тысячных сколько составляют русских пудовъ, фунтовъ, золотниковъ и долей?

600 центнеров составляют	1485 пудовъ	12 фунтовъ	79 золотниковъ	46 долей	71 сотыхъ
30 "	74	10	61	55	14
7 "	17	13	14	35	26
80 фунтовъ	1	39	20	80	83
1 "	0	0	95	5	81
5 лотовъ	0	0	14	81	91
1 десятая	0	0	0	28	52
5 сотыхъ	0	0	0	14	26
9 тысячныхъ	0	0	0	2	57
'	1577	74	283	346	501
или	1578	36	94	63	1

T A B L I C A
IX

Zamiany w σ pudow. funtów, złotych i dol rosyjskich, na centuary, funty, loty polskie.

Podział: Pud ma 40 funtów, funt ma 96 złotych, złotnik ma 96 zł.

ZASADA ZAMIANY.

1 Pud=0.4039531665 centnara, 1 funt=1,0098329164 funtom polskim.

[illegible]

Przykład: 1578 pudów, 36 funtów, 94 żołtyniki, 63 dole, ile czynią polskich centnarów, funtów i łutów?

Pudów	1000	czynią	Centna:	403	Funtów	95	Łotów	10	Dziesięcio	tysię:	1331
"	500	"	"	"	"	97	"	21	"	"	665
"	70	"	"	28	"	27	"	21	"	"	5093
"	8	"	"	3	"	23	"	5	"	"	2011
Funtów	30	"	"	0	"	30	"	9	"	"	4879
"	6	"	"	"	"	6	"	1	"	"	8975
Zołotn.	90	"	"	"	"	0	"	30	"	"	2965
"	4	"	"	"	"	"	"	1	"	"	3465
Dol	60	"	"	"	"	"	"	0	"	"	2104
"	3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	105
				635	"	278	"	98	"	"	31590
czyli				637	"	81	"	5	"	"	1590

N^o 8.

Предписаніе съ препровожденіемъ для officialнаго употребленія инструкціи о мѣрахъ и вѣсахъ, а также инструкціи о порядкѣ дѣйствія при вывѣркѣ и клейменіи мѣръ и вѣсовъ.

(19 (31) Августа 1850 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ развитіе постановленія Совѣта Управленія отъ 2 (14) Марта 1848 года о введеніи въ Царствъ русскихъ мѣръ и вѣсовъ, препровождаетъ при семъ:

1. Главную инструкцію о русскихъ мѣрахъ и вѣсахъ, утвержденную сказаннымъ Совѣтомъ 2 (14) Мая 1850 года, а именно:

- a) для городскихъ Магистратовъ N экземпляровъ;
- b) для каждаго изъ Уѣздныхъ Начальниковъ, считая по три экземпляра, всего N экземпляровъ;
- c) для Канцеляріи Губернскаго Правленія N экземпляровъ. Итого N экземпляровъ.

Инструкцію эту Губернское Правленіе имѣетъ разослать тотчасъ Уѣзднымъ Начальникамъ и Магистратамъ, и, опубликовавъ ее въ губернскомъ Дневникѣ для всеобщаго свѣдѣнія, предписать Начальникамъ Уѣздовъ, городovýmъ Магистратамъ, гминнымъ Войтамъ и всѣмъ подвѣдомственнымъ ему управленіямъ—руководствоваться ею со всею точностью.

N^o 8.

Wskazanie do użytku rzędowego instrukcyi o miarach i wagach, oraz instrukcyi co do postępowania przy sprawdzaniu i stemplowaniu miar i wag.

(d. 19 (31) Sierpnia 1850 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

W rozwinięciu postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 2 (14) Marca 1848 roku, *względem zaprowadzenia w Królestwie miar i wag rossyjskich*, załącza przy niniejszém:

1. Instrukcyę główną o miarach i wagach rossyjskich, przez pomienioną Radę w dniu 2 (14) Maja r. b. 1850 zatwierdzoną, a mianowicie:

- a) dla Magistratów miast, egzemplarzy N.
- b) dla każdego z Naczelników Powiatowych, licząc po egzemplarzy trzy, razem egzemplarzy N.
- c) do użytku bióra Rządu Gubernialnego, egzemplarzy N. w ogóle egzemplarzy N.

Instrukcyę tę Rząd Gubernialny natychmiast Naczelnikom Powiatów i Magistratom przesła, przez Dziennik Gubernialny do powszechnej poda wiadomości; wreszcie Naczelnikom Powiatów, Magistratom miast, Wójtom gmin i wszystkim urzędom, pod zawiadywaniem jego zostającym, ściśle do niej zastosować się nakaze.

2. Также препровождаетъ:

А) издавшую ею 28 Июня (10 Июля) текущего года инструкцію о порядкѣ дѣйствія при вывѣркѣ и клейменіи казенныхъ и обыкновенныхъ мѣръ и вѣсовъ:

- a) для Магистратовъ уѣздныхъ городовъ, за исключеніемъ Варшавскаго Уѣзда, а также для Магистратовъ фабричныхъ городовъ Лодзи, Ченстоховы и Томашова, коимъ 54 ст. главной инструкціи разрѣшено клейменіе вновь вытѣляемыхъ мѣръ и вѣсовъ, для каждаго по 3 экземпляра, всего N экземпляровъ;
- b) для Канцеляріи Губернскаго Правленія N экземпляровъ;
- c) для храненія въ кладовой печатныхъ бланковъ и формуляровъ N экземпляровъ, итого N экземпляровъ;

В) казенные штемпеля съ гербомъ Царства, для клейменія мѣръ и вѣсовъ, а именно:

- a) большіе къ выжиганію, въ количествѣ N штукъ;
- b) средніе къ набиванію N штукъ;
- c) малые къ набиванію N штукъ, итого N штукъ.

Упомянутую инструкцію и штемпеля Губернское Правленіе препроводить, кому слѣдуетъ; отъ Магистратовъ же потребуетъ росписокъ въ полученіи штемпелей, которыя и должны быть имъ представлены въ Правительственную Коммисію.

Затѣмъ, такъ какъ окончательное введеніе во всеобщее употребленіе новыхъ мѣръ и вѣсовъ и снабженіе ими всѣхъ лавокъ и промышленныхъ заведеній, перечисленныхъ подробно въ 63-й ст. главной инструкціи отъ 2 (14) Мая тек. года, а равно и обезпеченіе въ пользу городскихъ кассъ дохода за вывѣрку и клейменіе, зависятъ преимущественно отъ доставленной каждому возможности запасти, по мѣрѣ надобности, соответственными, вновь установленными мѣрами и вѣсами; то Губернское Правленіе, посредствомъ губернскаго Дневника, должно пригласить немедленно механиковъ, мастеровъ соответственныхъ ремеселъ,

2. Заłącza także:

А) Instrukcyę przez siebie na dniu 28 Czerwca (10 Lipca) r. b. wydaną, do postępowania przy sprawdzaniu i stemplowaniu miar i wag urzędowych i użytkowych:

- a) dla Magistratów miast powiatowych, z wyłączeniem Powiatu Warszawskiego, oraz dla Magistratów miast fabrycznych: Łodzi, Częstochowy i Tomaszowa, które artykułem 54 instrukcyi głównej upoważnione są do stemplowania miar i wag jakie nowo wyrabiać się będą, dla każdego po egzemplarzy 3, razem egzemplarzy N.
- b) do użytku bióra Rządu Gubernialnego egzemplarzy N.
- c) do zachowania w składzie druków i formularzy, egzemplarzy N., w ogóle egzemplarzy N.

В) Stemple do cechowania miar i wag urzędowe z herbem Królestwa, a mianowicie:

- a) większe do wypalania, w ilości sztuk N.
- b) średnie do wybijania, sztuk N.
- c) małe do wybijania, sztuk N., razem sztuk N.

Pomienioną instrukcyę i stemple komu należy Rząd Gubernialny prześle; od Magistratów zaś na odbiór stempli pokwitowania zażąda, które Kommissyi Rządowej przedstawić winien.

Gdy zatém, tak ostateczne wprowadzenie w użycie powszechne nowych miar i wag, i zaopatrzenie niemi wszelkich handlów i zakładów przemysłowych w artykule 63-m instrukcyi głównej z dnia 2 (14) Maja r. b. wyszczególnionych, jakoteż zapewnienie kassom miejskim dochodu za sprawdzanie i stemplowanie, zależy głównie na ułatwieniu każdemu możliwości, zaopatrzenia się, według potrzeby, w odpowiednie miary i wagi, nowo ustanowione; przeto Rząd Gubernialny przez Dziennik Gubernialny niezwłocznie zavezwie mechaników, majstrów rzemiosł odpowiednich, tudzież fabrykantów i wła-

а также фабрикантовъ и владѣльцевъ механическихъ заводовъ, къ подачѣ объявленій, указаннымъ ст. 49-ю той же инструкции порядкомъ, для полученія консенса.

Въ этомъ объявленіи слѣдуетъ имъ прежде всего подробно обозначить, какого рода мѣры или вѣсы они намѣрены готовить, и, сверхъ того, согласно 46 ст., они должны приложить рисунокъ избраннаго ими фабричнаго клейма, которое имѣетъ быть представлено на утвержденіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Нормальные, до сихъ поръ употребляемые мѣры и вѣсы, кои находятся нынѣ въ городскихъ Магистратахъ, должны храниться на мѣстѣ, впредь до дальнѣйшаго распоряженія Правительственной Коммисіи.

Что же касается штемпелей, употребляемыхъ до сихъ поръ для клейменія, то они должны быть препровождены Магистратами, вмѣстѣ съ подробною описью, въ Канцелярію Уѣздныхъ Начальниковъ, для храненія тамъ, впредь до особаго распоряженія Правительственной Коммисіи.

Варшава, 19 (31) Августа 1850 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Управляющій Отдѣленіемъ Общей Администраціи,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Бернацкий.*

N. 16,492/19,718.

сциели механическихъ заводовъ, до złożenia deklaracyi, w sposób artykułem 49-m téjże instrukcyi wskazany, w celu otrzymania konsensu.

W deklaracyi téj, przedewszystkiém wymienić są obowiązani, jakiego rodzaju miary lub wagi przysposabiać zamierzają, a obok tego, stosownie do artykułu 46 złożyć winni rysunek obranej przez siebie cechy fabrycznej, który Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do za-twierdzenia przedstawionym być ma.

Normalne miary i wagi dotychczasowe, które Magistraty miast obecnie posiadają, mają być, aż do dalszej decyzyi Kommissyi Rządowej, w miejscu zachowane.

Co się zaś dotyczy stempli dotychczasowych, do cechowania używanych, te powinny być przez Magistraty, przy stosownej specyfikacyi onych, do biór Naczelników Powiatowych odesłane, gdzie w zachowaniu, aż do dalszej decyzyi Kommissyi Rządowej, pozostać mają.

Warszawa, dnia 19 (31) Sierpnia 1850 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
Zarządzający Wydziałem Administracyi Ogólnej,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Biernacki.*

Nr. 16,492/19,718.

Приложение 1-ое къ N. 8.

Инструкция о порядкѣ дѣйствія при вывѣркѣ и клейменіи официальныхъ и поступающихъ въ общее употребленіе мѣръ и вѣсовъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ развитіе 53-й ст. изданной и утвержденной Совѣтомъ Управленія 2 (14) Мая текушаго 1850 года инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ, издастъ слѣдующую инструкцію о порядкѣ дѣйствія при вывѣркѣ и клейменіи официальныхъ, поступающихъ въ общее употребленіе мѣръ и вѣсовъ.

I. Общія правила.

§ 1.

Для вывѣрки официальныхъ и поступающихъ въ употребленіе мѣръ и вѣсовъ, слѣдуетъ употреблять второй экземпляръ букв. В образцовыхъ мѣръ и вѣсовъ, указанный въ 56-й статьѣ инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ; первый же экземпляръ букв. А долженъ находиться въ сохраненіи и служить только къ вывѣркѣ экземпляра букв. В, по крайней мѣрѣ два раза въ годъ, а также каждый разъ, коль скоро вывѣряющимъ чиновникомъ или присутствующимъ экспертомъ будетъ возбуждено какое нибудь сомнѣніе въ точности мѣры, принадлежащей къ экземпляру В и могущей быть поврежденною вслѣдствіе употребленія.

О вывѣркѣ экземпляра В, или какой нибудь мѣры, къ нему принадлежащей, посредствомъ экземпляра А, долженъ быть

Anneks 1-szy do Nr. 8.

Instrukcyja, co do postępowania przy sprawdzaniu i stemplowaniu miar i wag urzędowych i użytkowych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

W rozwinięciu artykułu 53 instrukcyi o miarach i wagach wydanej, i przez Radę Administracyjną na dniu 2 (14) Maja r. b. 1850 zatwierdzonej, wydaje następującą instrukcyę, co do postępowania przy sprawdzaniu i ostemplowaniu miar i wag urzędowych i użytkowych.

I. Przepisy ogólne.

§ 1.

Do sprawdzania miar i wag urzędowych i użytkowych, używany być ma egzemplarz drugi lit. B. wzorowych miar i wag, artykułem 56 instrukcyi o miarach i wagach wskazany; egzemplarz zaś pierwszy lit. A. powinien być w zachowaniu i służyć ma tylko do sprawdzania egzemplarza lit. B., a to przynajmniej dwa razy w ciągu roku; tudzież za każdym razem gdy Urzędnik sprawdzający lub znawca obecny poweźmie jakąkolwiek bądź wątpliwość, o dokładności miary, do egzemplarza B. należącój, i przez jej używanie nadweryżyc się mogącój.

Co do sprawdzenia egzemplarza B., lub jakiegokolwiek miary, do niego należącój, za pośrednictwem egzemplarza A.,

составленъ протоколъ, который слѣдуетъ приобщить къ дѣламъ, копію же его препроводить въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

§ 2.

Какъ назначенный къ вывѣркѣ и клейменію мѣръ и вѣсовъ чиновникъ, такъ и приглашенный къ тому экспертъ, должны осмотрѣть представленные просителемъ для вывѣрки и оклейменія мѣры и вѣсы и удостовѣриться, такого ли они дѣйствительно рода, какъ это предписано статьями 1, 2, 10, 11, 12, 13, 14 и 15 инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ; относительно же матеріала, изъ коего они выдѣланы, способа отдѣлки ихъ, надписей и фабричныхъ клеймъ, удовлетворяютъ ли они статьямъ 23 до 29 и 31 до 50 включительно инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ.

Такъ какъ, на основаніи 52-й ст. инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ, только мѣры и вѣсы, вполне удовлетворяющіе вышеуказаннымъ правиламъ, могутъ быть приняты къ вывѣркѣ, то признанные несообразными съ этими правилами должны быть возвращены владѣльцу, отъ котораго не слѣдуетъ требовать за признаніе ихъ невѣрными никакого платежа.

§ 3.

Вывѣрка должна производиться чиновникомъ, назначеннымъ для вывѣрки и клейменія, и присутствующимъ при томъ экспертомъ, согласно правиламъ, изложеннымъ ниже подъ номеромъ II.

Вывѣренныя мѣры и гири, кои признаны ими точными, въ предѣлахъ, указанныхъ 22-й ст. инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ, а также мѣры вѣрныя, они должны отдѣлать отъ такихъ мѣръ и гирь, кои, въ тѣхъ же предѣлахъ, оказались невѣрными, а равно и отъ невѣрныхъ вѣсовъ.

Точныя мѣры и гири, а также вѣрные вѣсы, они должны оклеймить, соображаясь въ этомъ отношеніи съ 58-й и 59-й ст.

spisany być winien protokół i w aktach zachowany, a kopia jego Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych przesłana.

§ 2.

Urzędnik do sprawdzania i stemplowania miar i wag przeznaczony, jako też znawca do téj czynności wezwany, powinni przedstawione przez interesanta miary i wagi do sprawdzenia i ostemplowania obejrzeć i przekonać się, czyli te co do swego rodzaju są takie, jakie przepisują artykuły, 1, 2, 10, 11, 12, 13, 14 i 15 instrukcyi o miarach i wagach; a co do materiału z którego są wyrobione, sposobu ich wykonania, napisów i cech fabrycznych, czynią zadość artykułom 23 do 29 i 31 do 50 włącznie Instrukcyi o miarach i wagach.

Ponieważ na zasadzie artykułu 52 Instrukcyi o miarach i wagach, tylko miary i wagi odpowiadające dopiero co wskazanym przepisom, mogą być przyjęte do sprawdzenia; przeto uznane za nieodpowiednie tymże przepisom, powrócone być winny właścicielowi, bez żądania za ich wybrakowanie jakiegokolwiek bądź opłaty.

§ 3.

Sprawdzenie dopełnić winni: Urzędnik do sprawdzenia i ostemplowania przeznaczony i znawca téj czynności obecny, podług przepisów tu niżej pod liczbą II podanych

Sprawdzone miary i gwichty, które za dokładne w granicach artykułu 22 instrukcyi o miarach i wagach uznali, tudzież miary sprawiedliwe, oddzielić od tych miar i gwichtów, które w tychże granicach okazały się nierzetelne, jako też od wag niesprawiedliwych.

Miary i gwichty dokładne, tudzież wagi sprawiedliwe, powinni ostemplować, stosując się pod tym względem do ar-

инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ, и, прежде выдачи ихъ владѣльцу, распорядиться о взиманіи съ него платежа, опредѣленнаго тарифомъ въ 60-й ст. инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ. Мѣры же и гири, признанныя ими неточными, а также невѣрные вѣсы, должны быть возвращены ими владѣльцу, по предварительномъ распоряженіи о взысканіи съ него платежа, опредѣленнаго въ 3-мъ примѣчаніи къ вышесказанному тарифу.

II. Правила относительно вывѣрки мѣръ и вѣсовъ.

A. Относительно мѣръ длины.

§ 4.

Образцовая сажень отрѣзана съ обоихъ концовъ на опредѣленную закономъ длину. Для удостовѣренія съ помощью ея о точности представленной къ вывѣркѣ сажени, образцовая сажень кладется на желѣзную полосу снаряда, служащаго къ вывѣркѣ мѣръ длины, и къ обоимъ концамъ ея наводятся двѣ задвижки изъ желтой мѣди, такъ, чтобы стальные выступы ихъ плотно прилегали къ обоимъ концамъ сажени; тогда слѣдуетъ эти двѣ задвижки прикрѣпить посредствомъ винтовъ и попробовать, не движется ли образцовая сажень въ направленіи своей длины между выступами.

Если сажень эта скользитъ свободно между выступами, тогда отвинчивается одна задвижка, приближается плотно къ концу ея, и послѣ вторичнаго завинченія оной, пробуются опять не движется ли она въ направленіи своей длины; коль скоро уже образцовая сажень сидитъ плотно между выступами, тогда осторожно, чтобы не сдвинуть съ мѣста прикрѣпленныхъ задвижекъ, вынимая эту сажень одновременно съ обоихъ концовъ, слѣдуетъ выдвинуть ее изъ ереди этихъ выступовъ и положить на сторону.

тыкулѣвъ 58 и 59 Инструкци о миарахъ и вагахъ, и зарзздіі, przed ich wydaniem właszcicielowi, ściągnięcie opłaty, taryfą w artykule 60 Instrukcji o miarach i wagach oznaczonej. Miary zaś i gwichty, które za nierzetelne uznali, tudzież wagi niesprawdliwe, właścicielowi powrócić powinni, za poprzedniem zarządzeniem ściągnięcia opłaty, w ułudze 3-jej pod powyższą taryfą wskazanęj.

II. Przepisy co do sprawdzania miar i wag.

A. Co do miar długości.

§. 4.

Wzorowy sazeń jest po obu końcach ucięty na prawną długość. W celu przekonania się za pomocą niego o dokładności sażenia do sprawdzenia przedstawionego, kładzie się sazeń wzorowy na sztabie żelaznej przyrządu, służącego do sprawdzania miar długości, i do obu jego końców naprowadzają się dwie suwki mosiężne tak, ażeby ich wysoki stalowе szczelnie do końców tego sażenia dotykały; wtedy te dwie suwki przymocować należy za pośrednictwem szrub, i spróbować, czyli sazeń wzorowy w kierunku swęj długości nie porusza się pomiędzy wyskokami.

Jeżeli sazeń ten porusza się pomiędzy wyskokami, to wtedy jedna suwka odszrubowuje się, przysuwa do jego końca, i po jęj napowrót zasrubowaniu, próbuje się znowu, czyli on w kierunku swęj długości nie porusza się; a skoro już sazeń wzorowy szczelnie jest umieszczony pomiędzy wyskokami, wtedy ostrożnie, ażeby przymocowane suwki nie były ruszone, sazeń ten, wyjąwszy go jednocześnie po obu końcach, wysuwa się z pomiędzy tych wyskoków i na bok odkłada.

Послѣ того слѣдуетъ взять сажень, представленную къ вывѣркѣ и всунуть ее осторожно, чтобы не тронуть задвижекъ, между эти два выступа.

а) если она входитъ плотно между выступовъ, а именно такъ, чтобы, когда ее двигать въ направленіи ея длины, то оставалась бы неподвижною, — въ такомъ случаѣ она совершенно вѣрна;

б) если она входитъ между выступовъ, но не плотно, и тѣмъ самымъ уже движется въ направленіи своей длины, то таковая невѣрность, согласно 21-й ст. инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ, не должна составлять болѣе $\frac{1}{10}$ линіи, если сажень признавать вѣрною; въ противномъ же случаѣ, она должна быть признана невѣрною;

в) если она не можетъ войти между выступы и тѣмъ самымъ длиннѣе образцовой, въ такомъ случаѣ слѣдуетъ отвинтить одну задвижку, какъ это дѣлалось съ образцовою, помѣстивъ два конца ея между выступами, потомъ, вынувъ ее оттуда, всунуть между этихъ выступовъ образцовую сажень и опредѣлить, составляетъ ли разстояніе между концомъ сажени и концомъ выступа задвижки не болѣе $\frac{1}{10}$ линіи.

Въ такомъ только случаѣ сажень, представленная къ вывѣркѣ, должна считаться вѣрною; въ противномъ же случаѣ, слѣдуетъ ее признать невѣрною.

Для опредѣленія $\frac{1}{10}$ линіи, слѣдуетъ употреблять пластинку изъ желтой мѣди, толщиною въ $\frac{1}{10}$ линіи, и считать сажень вѣрною тогда, когда эта пластинка входитъ плотно, или не входитъ вовсе между выступомъ и концомъ вложенной сажени, невѣрною же тогда, когда пластинка эта, будучи вложена между выступомъ и концомъ сажени, будетъ скользить свободно.

§ 5.

Образцовый аршинъ имѣть законную длину, означенную чертами дѣленія на полосѣ изъ желтой мѣди.

Для удостовѣренія, съ помощью его, о точности представленнаго аршина, кладется образцовый аршинъ при желѣзной

Почѣмъ берзе сѣ саженъ до sprawdzenia przedstawiony, i wsuwa się ostrożnie, w celu nieporuszenia suwek, między dwa te wysoki:

a) jeżeli pomiędzy wysoki wchodzi szczelnie, to jest tak, że próbując w kierunku swęj długości nie porusza się, wtedy jest ściśle dokładnym;

b) jeżeli pomiędzy te wysoki wchodzi, ale nie szczelnie, a tѣm samѣm porusza się w kierunku swęj długości; to odstąpienie takowe nie powinno wiѣcej wynosić, stosownie do artykułu 22 instrukcyi o miarach i wagach, jak $\frac{1}{10}$ linii, jeżeli sazeń ma być za dokładny uważany, w przeciwnym razie powinien być za nierzetelny uznany.

c) Jeżeli nie może wejść pomiędzy wysoki, a tѣm samѣm jest dłuższy od wzorowego, wtedy suwkę jedną trzeba odszrubować i dwa jego końce szczelnie, jak się to z wzorowym robiło, pomiędzy wyskokami umieścić; a dopiero po jego wysunięciu, wsunąć pomiędzy te wysoki sazeń wzorowy i ocenić, czyli odległość między końcem sażenia i końcem wysoku suwki nie wynosi wiѣcej jak $\frac{1}{10}$ linii.

W takim tylko przypadku sazeń do sprawdzenia przedstawiony, uważany być ma za dokładny, a w przeciwnym razie za nierzetelny uznany być winien.

Dla oceny $\frac{1}{10}$ linii, użyć należy blaszki mosiężnej na $\frac{1}{10}$ linii grubęj, i uważać wtedy sazeń za dokładny, jeżeli blaszka ta wchodzi szczelnie, lub nie wchodzi pomiędzy wysoki i końce sażenia włożonego; a wtedy za nierzetelny, gdy blaszka ta pomiędzy ten wyskok i koniec sażenia włożona, luzem wchodzić będzie.

§ 5.

Arszyn wzorowy ma prawną długość oznaczoną kreskami podziałowemi na sztabie mosiężnej.

W celu przekonania się za pomocą niego o dokładności arszyna przedstawionego, kładzie się arszyn wzorowy przy

полосѣ снаряда, въ направленіи его длины, и упирается въ ту стѣну, къ которой могутъ быть обращены циркульные ножки, устроенныя при задвижкахъ. Послѣ того, одна задвижка съ своею циркульною ножкою направляется такимъ образомъ, чтобы конецъ сей послѣдней совершенно совпадалъ съ оконечною чертою аршина, и тогда прикрѣпляется винтомъ; равнымъ образомъ другая задвижка наводится на другую оконечную черту аршина и привинчивается, при чемъ слѣдуетъ наблюдать, чтобы образцовый аршинъ во время этого дѣйствія оставался неподвижнымъ, и поэтому, послѣ привинченія обѣихъ задвижекъ, слѣдуетъ повѣрить еще разъ: точно ли какъ одна, такъ и другая циркульная ножка, совпадаютъ съ оконечными чертами образцоваго аршина; если совпадаютъ, то образцовый аршинъ откладывается въ сторону, если же нѣтъ, то слѣдуетъ навести циркульные ножки на оконечныя черты дѣленія аршина.

Когда разстояніе между концами циркульной ножки равняется уже разстоянію между двумя стальными выступами задвижекъ, то:

a) если представленный къ вывѣркѣ, и, какъ извѣстно, отрѣзанный съ обѣихъ концовъ аршинъ, будучи вложенъ между стальныхъ выступовъ снаряда, входитъ плотно, такъ что его невозможно подвинуть въ направленіи его длины, въ такомъ случаѣ длина сего аршина будетъ равняться въ точности длинѣ образцоваго аршина, и тѣмъ самымъ представленный къ вывѣркѣ аршинъ будетъ вѣренъ;

b) если вывѣряемый аршинъ входитъ между этихъ выступовъ но не плотно, и слѣдовательно можетъ скользить въ направленіи своей длины, то отступленіе это не должно превышать $\frac{1}{10}$ линіи, если его признавать вѣрнымъ; въ противномъ же случаѣ, онъ долженъ быть признанъ невѣрнымъ;

c) если вывѣряемый аршинъ не можетъ войти между выступовъ, и слѣдовательно онъ длиннѣе образцоваго, тогда слѣдуетъ отвинтить одну задвижку, приладить оба конца этого аршина

штабѣ желазнѣй прирządu, w kierunku jѣj długości, i przypiera się do tѣj ściany, ku której nóżki cyrkłowe przy suwkach urządzone, obrócone być mogą. Początem suwka jedna naprowadza się z swą nóżką cyrkłową tak, ażeby koniec nóżki cyrkłowej dokładnie przypadał na kreskę końcową arszyna i wtedy przymocowuje się szrubką;—podobnie suwka druga naprowadza się na drugą kreskę końcową arszyna i przyszrubowuje się, uważając na to, ażeby arszyn wzorowy w czasie tego działania nie poruszył się, a tѣm samѣm po takowѣm przyszrubowaniu obudwóch suwek, sprawdzić jeszcze raz należy, czyli tak jedna jako i druga nóżka cyrkłowa wpadają ściśle w końcowe kreski wzorowego arszyna; co gdy ma miejsce, wtedy arszyn wzorowy na bok się odkłada, a jeżeli nie, to naprowadzenie nóżek cyrkłowych na kreski końcowe arszyna skutecznie wypada.

Gdy odległość pomiędzy końcami nóżki cyrkłowej, równa już odległości pomiędzy dwoma wyskokami stalowemi suwek, przeto:

a) jeżeli arszyn do sprawdzenia przedstawiony i jak wiadomo po obu końcach ucięty, po jego wsunięciu pomiędzy wyskoki stalowe przyrządu wchodzi szczelnie, tak że w kierunku swѣj długości poruszonym być nie może; wtedy długość tego arszyna będzie dokładnie równa długości arszyna wzorowego, a tѣm samѣm arszyn do sprawdzenia przedstawiony dokładnym;

b) jeżeli arszyn sprawdzany wchodzi między te wyskoki, ale nieszczelnie, a tѣm samѣm poruszany być może w kierunku swѣj długości; to odstąpienie takowe nie powinno przechodzić $\frac{1}{10}$ linii, jeżeli ma być za dokładny uważany, w przeciwnym razie powinien być za nierzetelny uznany.

c) jeżeli arszyn sprawdzany nie może wejść pomiędzy wyskoki, a tѣm samѣm jest dłuższy od wzorowego, wtedy suwkę jedną trzeba odszrubować, dwa końce tego arszyna

плотно между выступами и опять привинтить задвижку, после чего уже приложить образцовый аршинъ къ желѣзной полосѣ и направить его такъ, чтобы конецъ одной циркульной ножки совпадалъ въ точности съ оконечною его чертою, тогда конецъ другой циркульной ножки будетъ переходить за другую оконечную черту образцоваго аршина на столько, на сколько вывѣрять аршинъ длиннѣе образцоваго.

Невѣрность эта въ длинѣ не должна превышать $\frac{1}{10}$ линіи, если представленный къ вывѣркѣ аршинъ слѣдуетъ считать точнымъ; въ противномъ же случаѣ, онъ долженъ быть признанъ невѣрнымъ. Опредѣленіе $\frac{1}{10}$ линіи производится посредствомъ пластинки, способомъ, указаннымъ въ § 4.

§ 6.

Подраздѣленія сажени на аршины и аршина на вершки вывѣряются удобно, посредствомъ приложенія вывѣренной мѣры къ образцовой мѣрѣ, при чемъ обращается вниманіе на то, соотвѣтствуютъ ли подраздѣленія вывѣренной мѣры подраздѣленіямъ образцовой мѣры.

Сажень или аршинъ, на коихъ подраздѣленія не соотвѣтствуютъ подраздѣленіямъ образцовой сажени или аршина, не подлежатъ клейменію, но должны быть возвращены владѣльцу.

§ 7.

Если вывѣряющимъ чиновникомъ, или присутствующимъ экспертомъ, будетъ замѣчено какое нибудь несовершенство въ снарядѣ, возникшее вслѣдствіе его употребленія, какъ напр. расшатаніе задвижекъ, винтовъ, циркульных ножекъ, или притупленіе концовъ ихъ и т. д., то они должны тотчасъ донести о томъ своему начальству, для зависящаго съ его стороны распоряженія о необходимой починкѣ.

szczelnie pomiędzy wyskokami umieścić i suwkę tę napowrót przysrubować, a dopiero przyłożyć arszyn wzorowy do sztaby żelaznej i tak go podprowadzić, aby koniec jednej nóżki cyrklowej, wpadał dokładnie w końcową jego kreskę, wtedy koniec drugiej nóżki cyrklowej przechodzić będzie za drugą kreskę końcową arszyna wzorowego, o tyle, o ile arszyn sprawdzany jest dłuższy od wzorowego.

Przestąpienie to długości nie powinno przechodzić $\frac{1}{10}$ linii, jeżeli arszyn do sprawdzenia przedstawiony, uważany być ma za dokładny, w przeciwnym razie za nierzetelny uznany być winien. Ocenienie $\frac{1}{10}$ linii dopełnia się za pomocą blaszki w sposób pod § 4 wskazany.

§ 6.

Podziały sażeń na arszyny, a arszyna na werszki sprawdzają się łatwo, przez przyłożenie miary sprawdzonej do miary wzorowej, uważając, czy podziały sprawdzonej odpowiadają podziałom miary wzorowej.

Sazeń lub arszyn, na których podziały nie odpowiadają podziałom na wzorowych sazeniu lub arszynie, nie powinny być ostemplowane, ale właścicielowi zwrócone.

§ 7.

Jeżeliby Urzędnik sprawdzający lub znawca obecny, dostrzegł jakąkolwiek niedokładność w przyrządzie, przez jego używanie nastąpić mogącą, jako to: obłuzowanie się suwek, szrub, nóżek cyrklowych, lub stępienia ich końców i t. d., wtedy powinni o tém donieść zaraz swój Władzy, w celu zarządzenia potrzebnej naprawy.

В. Относительно мѣръ емкости.

§ 8.

Мѣры емкости, какъ ведерныя, такъ и четвериковыя, суть вообще металлическія, и большія только четвериковыя мѣры, какъ-то: четверть, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ четверти, четверикъ $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ четверика, могутъ быть выдѣлываемы изъ дерева, съ металлическими обручами.

Металлическія мѣры вывѣряются посредствомъ воды, деревянныя же—посредствомъ мелкаго, круглаго зерна, напр. проса или горчицы; поэтому здѣсь излагается отдѣльно порядокъ, соблюдаемый при вывѣркѣ металлическихъ и деревянныхъ мѣръ.

О вывѣркѣ металлическихъ мѣръ.

§ 9.

Желая вывѣрить металлическую мѣру, напр. четверикъ, слѣдуетъ поставить образцовый четверикъ на верхнюю доску снряда, наполнить его водою и уничтожить такъ называемые воздушные пузырьки, могущіе произойти отъ прилипанія воздуха къ внутренней поверхности четверика, во время наливанія его водою,—приводя ихъ въ движеніе посредствомъ проволоки или ударенія деревянною палочкою въ наружную стѣну четверика, верхнюю же пѣну посредствомъ втягиванія ея въ простой ливеръ и выпусканія опять происшедшей отсюда воды въ четверикъ, держа конецъ ливера немножко ниже поверхности воды.

Послѣ того, образцовый четверикъ накрывается стеклянною крышкою, при чемъ надобно двигать горизонтально матовою поверхностію крышки по верхнимъ краямъ онаго и, во время сего накрыванія, дополнять четверикъ водою, такъ, чтобы подъ крышкою не осталось ни одного воздушнаго пузыря.

В. Co do miar objętości.

§ 8.

Miary objętości, tak układu wiadra, jako téż układu cztereryka są w ogóle metalowe, a większe tylko miary układu cztereryka, jako to: czwart', $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ czwarti, cztereryk, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ cztereryka, mogą być drewniane, obrezczami metalowemi okute.

Miary metalowe sprawdzają się za pomocą wody; drewniane zaś za pomocą ziarna drobnego okrągłego, np. prosa, lub gorczycy; a ztąd podaje się tu oddzielnie postępowanie, przy sprawdzaniu miar metalowych i drewnianych.

O sprawdzaniu miar metalowych.

§ 9.

Chcąc sprawdzić miarę metalową np. cztereryk, ustawia się cztereryk wzorowy na górnym blacie przyrządu, napełnia się go wodą, i gubi tak zwane perelki powietrzne, które przez przyleganie powietrza do powierzchni wewnętrznej cztereryka, utworzyć się mogły w ciągu napełniania wodą, przez poruszanie ich za pomocą drutu, lub uderzenie kijem drewnianym o ścianę zewnętrzną cztereryka, a pianę wierzchnią przez jej wciągnięcie do lewarka prostego i wypuszczenie napowrót wody, z téj piany pochodzącej do cztereryka, trzymając koniec lewarka trochę pod powierzchnią wody.

Począć przykrywa się cztereryk wzorowy taflą szklaną, ślizgając ją powierzchnią matową poziomo, po górnym jego brzegu, i dopełnia wodą w czasie tego pokrywania tak, ażeby pod taflą nie było żadnej bańki powietrznej.

Наполнивъ уже такимъ образомъ образцовый четверикъ, слѣдуетъ поставить представленный къ вывѣркѣ четверикъ, чисто и хорошо вытертый внутри тряпкою, на нижней доскѣ снаряда, и осторожно перелить въ него воду изъ образцоваго четверика такъ, чтобы не пролить ни одной капли оной.

Для сего слѣдуетъ отодвинуть немножко стеклянную крышку, убавить помощью простаго ливера нѣсколько воды и выпустить оную въ четверикъ находящійся на нижней доскѣ; послѣ сего, погрузивъ короткій рукавъ ливера съ носкомъ въ образцовый четверикъ, перелить изъ него примѣрно половину воды въ четверикъ на нижней доскѣ. Вслѣдъ за симъ вынимается ливеръ съ носкомъ и откладывается въ сторону, рукавами къверху, для обтечки въ немъ прильнувшей къ стѣнкамъ воды, потомъ съ образцоваго четверика сдвигается стеклянная крышка такъ, чтобы вода обтекла съ ней въ тотъ же четверикъ; помазавъ же саломъ ту часть верхняго края образцоваго четверика, по которой будетъ происходить дальнѣйшее переливаніе, слѣдуетъ приподнять образцовый, съ водою, неполный четверикъ за два его уха, съ верхней доски, и находящуюся въ немъ воду перелить въ четверикъ, стоящій на нижней доскѣ.

Наконецъ, оперевъ нѣсколько наклонно опорожненный образцовый четверикъ, чтобы въ немъ обтекла вода прильнувшая къ внутренней его стѣнѣ, слѣдуетъ уничтожить въ четверикѣ на нижней доскѣ, воздушные пузырьки и верхнюю пѣну, указанными выше способами при наливаніи образцоваго четверика.

Затѣмъ находящійся на нижней доскѣ, наполненный водою четверикъ накрывается стекляною крышкою и при горизонтальномъ движеніи ея матовой поверхности, по верхнимъ его краямъ, дополняется водою, произшедшею отъ обтечки образцоваго четверика и ливера съ носкомъ. Во время этого дополненія, слѣдуетъ соблюсти съ возможною точностію уровень воды въ четверикѣ на нижней доскѣ, посредствомъ деревянныхъ клиньевъ, подобиваемыхъ подъ нижніе его края.

Маяъ już napelniony cztererek wzorowy, ustawia się cztererek do sprawdzenia dany, czysto i dobrze wewnątrz ścierką wytarty, na dolnym blacie przyrządu, i przelewa do niego wodę z cztererka wzorowego tak ostrożnie, ażeby żadna jej częśćka uronioną nie była.

W tym celu, odsuwa się trochę tylko taflę szklaną, ujmuje się za pomocą lewarka prostego trochę wody, i tę wypuszcza do cztererka na dolnym blacie stojącego; poczem zanurzwszy krótsze ramię lewarka smoczkowego w cztererek wzorowy, przelewa się z niego do połowy prawie wodę do cztererka na dolnym blacie. Następnie wyjmuje się lewarek smoczkowy i odstawia na bok swemi ramionami do góry obrócony, dla ocieknięcia w nim wody do ścian przyległej, zsuwa się z cztererka wzorowego taflę szklaną, i ocieka z niej wodę do tegoż cztererka; a posmarowawszy łożem część tę obręczy górnej cztererka wzorowego, po której dalsze przelewanie uskutecznić się będzie, bierze się cztererek wzorowy z wodą niepełny za dwa jego ucha, zdejmując z blatu górnego i wodę w nim znajdującą się przelewa do cztererka na dolnym blacie stojącego.

Nakoniec odstawwszy cztererek wzorowy, opierając go trochę pochyło, ażeby w nim woda do ścian jego wewnętrznej przylegająca ociekła, gubią się w cztererku na dolnym blacie perełki powietrzne i piana wierzchnia sposobami, powyżej przy napelnianiu wzorowego cztererka podanemi.

Przykrywa się teraz taflą szklaną cztererek, na dolnym blacie będący, wodą napelniony i dopełnia, ślizgając taflę powierzchnią matową poziomo, po górnym jego brzegu, wodą z ocieknięcia cztererka wzorowego i lewarka smoczkowego powstałą. Przy dopełnianiu tém, trzeba w cztererku na dolnym blacie, przy pomocy kliników drewnianych, pod dolny jego brzeg wsuwać się mogących, utrzymywać dokładnie poziom wody.

Наполнивъ такимъ образомъ вывѣряемый четверикъ водою, перелитою изъ образцоваго четверика и прикрывъ его стекляною крышкою, слѣдуетъ наблюдать, есть ли подъ этою крышкою одинъ или болѣе воздушныхъ пузырьковъ, или же нѣтъ ни одного, въ каковомъ послѣднемъ случаѣ, небольшое количество воды могло вытечь изъ вывѣряемаго четверика, во время прикрыванія его стекляною крышкою.

Если будутъ замѣчены воздушные пузырьки, въ такомъ случаѣ четверикъ — больше образцоваго.

Для опредѣленія, не превышаетъ ли эта разниа, согласно 22-й ст. инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ, двухъ кубическихъ дюймовъ, слѣдуетъ, ударяя деревянною палочкою въ наружную стѣну четверика, приблизить къ себѣ воздушные пузырьки и соединить ихъ въ одинъ, послѣ чего отодвигается немножко стеклянная крышка и вбрасывается туда осторожно проволока изъ желтой мѣди вѣсомъ въ 60 золотниковъ, на томъ основаніи, что одинъ кубическій дюймъ желтой мѣди вѣситъ почти 30 золотниковъ. Послѣ чего стеклянная крышка задвигается опять, и вытечетъ ли, во время этого движенія, какая нибудь частица воды или нѣтъ, но, если нѣтъ подъ крышкою ни одного воздушнаго пузыря, то вывѣряемый четверикъ слѣдуетъ считать вѣрнымъ; если же въ немъ будетъ находиться еще воздушный пузырь, тогда вывѣряемый четверикъ, какъ больше образцоваго слишкомъ на два кубическихъ дюйма, слѣдуетъ признать невѣрнымъ.

Если нѣтъ воздушнаго пузыря, и во время прикрыванія вывѣряемаго четверика стекляною крышкою не вытекло изъ него нисколько воды, тогда вывѣряемый четверикъ, какъ равный образцовому, долженъ считаться вѣрнымъ.

Если равномерно нѣтъ воздушнаго пузыря, но во время прикрыванія четверика стекляною крышкою, вытекло изъ него немножко воды, то вывѣряемый четверикъ — меньше образцоваго.

Чтобы опредѣлить, не превышаетъ ли эта разниа двухъ кубическихъ дюймовъ, слѣдуетъ, отодвинувъ немножко стекла-

Маятъ tym sposobem cztereryk sprawdzany, napelniony wodą przelaną z cztereryka wzorowego i przykryty tafłą szklaną, uważa się: czy pod tąz tafłą znajduje się bańka powietrzna jedna lub więcej, albo też niema żadnej, a w którym to ostatnim razie i trochę wody z cztereryka sprawdzanego, w czasie pokrywania go tafłą szklaną wypłynąć mogło.

Jeżeli są bańki powietrzne, wtedy cztereryk jest większy od wzorowego.

Dla dojścia czyli różnica ta, stosownie do artykułu 22 instrukcyi o miarach i wagach, nie przenosi dwóch cali sześciennych, trzeba bańki powietrzne przez uderzenie kijkiem drewnianym o ścianę zewnętrzną cztereryka do siebie zbliżyć i w jedną połączyć, poczem odsuwa się trochę tafłę szklaną i wrzuca ostrożnie drutu mosiężnego 60 złotych co do wagi, a to na tej zasadzie, że jeden cal sześcienny mosiądzu waży prawie 30 złotych. Poczem nasuwa się na powrót tafła szklana, a czy w czasie tego posunięcia wypłyne jaka cząstka wody lub nie, to jeżeli nie będzie żadnej bańki powietrznej pod tafłą, cztereryk sprawdzony za dokładny uważany być ma; jeżeli zaś będzie jeszcze bańka powietrzna, wtedy cztereryk sprawdzany, jako więcej jak o 2 cale sześciennie od wzorowego większy, za nierzetelny uznany być winien.

Jeżeli nie ma bańki powietrznej, a w czasie pokrywania cztereryka sprawdzanego tafłą szklaną, nie wypłynęło z niego nic wody, wtedy cztereryk sprawdzany, jako równy wzorowemu, za dokładny uważany być winien.

Jeżeli podobnie nie ma bańki powietrznej, ale w czasie pokrywania cztereryka tafłą szklaną, wypłynęło trochę wody, wtedy cztereryk sprawdzany jest mniejszy od wzorowego.

Dla dojścia, czyli różnica ta nie przenosi dwóch cali sześciennych, trzeba, usunawszy trochę taffi szklanej, ubrać

ную крышку, убавить, помощью простаго ливера, нѣсколько воды и перелить ее въ образцовый четверикъ, въ такой мѣрѣ, чтобы, переноса вывѣряемый четверикъ съ нижней доски на верхнюю, по снятіи съ него стекляной крышки и послѣ обтечки ея, не пролилась оттуда ни одна капля воды.

Послѣ того, образцовый четверикъ, не выливая изъ него этого малаго количества воды, слѣдуетъ поставить на нижнюю доску и, бросивъ туда 60 золотниковъ проволоки изъ желтой мѣди, перелить зъ него, съ большою осторожностью и вышеуказаннымъ уже способомъ всю воду изъ вывѣряемаго четверика; если же, по прикрытіи образцоваго четверика, наполненнаго водою, перелитою изъ вывѣряемаго четверика, стекляною крышкою, не окажется подъ нею никакого воздушнаго пузыря, не смотря на то, вытекла ли, или нѣтъ, во время сего прикрыванія, какая либо частица воды, то вывѣряемый четверикъ, какъ меньшій образцоваго не болѣе какъ на два кубическіе дюйма, долженъ считаться вѣрнымъ; если же подъ стекляною крышкою найдется воздушный пузырь, тогда вывѣряемый четверикъ, какъ меньшій образцоваго болѣе чѣмъ на два кубическіе дюйма, долженъ быть признанъ невѣрнымъ.

Точно такимъ же образомъ вывѣряются и прочія металлическія мѣры, съ тою только разницею, что повѣрка мѣръ меньше $\frac{1}{4}$ четверика или $\frac{1}{2}$ ведра, можетъ быть произведена, на обыкновенномъ, твердо стоящемъ столѣ, или въ ушатѣ, поставленномъ на томъ же столѣ и посредствомъ одного только простаго ливера.

Еслибы въ числѣ хлѣбныхъ мѣръ случились металлическія, больше четверика, то въ вывѣряемую мѣру слѣдуетъ перелить, съ соблюденіемъ всѣхъ вышеизложенныхъ предосторожностей, столько образцовыхъ, наполненныхъ вышеуказаннымъ способомъ водою четвериковъ, сколько требуетъ емкость этой мѣры, и повѣрять точность ея совершенно такимъ же образомъ, какъ было указано выше.

При опредѣленіи разницъ, какія могутъ происходить между вывѣряемою и образцовою мѣрою, слѣдуетъ употреблять соот-

за pomocą lewarka prostego trochę wody i przelać ją do wzorowego cztereryka, i to tyle, ażeby przenosząc cztereryk sprawdzany z blatu dolnego na górny, po zdjęciu z niego tafli szklannęj i jej ocieknięciu, żadna cząstka wody nie była z niego uronioną.

Początem ustawia się cztereryk wzorowy, nie wylewając z niego tej trochę wody, na blacie dolnym, wrzuca się w niego 60 złotych drutu miedzianego, i przelewa do niego z wielką ostrożnością i sposobem już wskazanym, wszystką wodę z cztereryka sprawdzanego; a jeżeli przykrywszy ten cztereryk wzorowy napełniony wodą przelaną z cztereryka sprawdzanego taflą szklaną, nie okaże się pod nią żadna banka powietrzna, bez względu na to, czyli w czasie tego przykrywania wypłynęła jaka cząstka wody lub nie, wtedy cztereryk sprawdzany, jako niewięcej jak o dwa cale sześciennie mniejszy od wzorowego, za dokładny uważany być ma; jeżeli zaś pozostaje pod taflą szklaną banka powietrzna, wtedy cztereryk sprawdzany, jako więcej jak o dwa cale sześciennie mniejszy od wzorowego, za nierzetelny uznany być winien.

Podobnie sprawdzają się i inne miary metalowe z tą tylko różnicą, że manipulację tę na mniejszych od $\frac{1}{4}$ cztereryka lub $\frac{1}{2}$ wiadra, wykonywać można na stole zwykajnym, mocno stojącym, lub w cebrzyeczku na tymże stole postawionym i przy pomocy samego tylko lewarka prostego.

Jeżeliby z miar zbożowych trafiły się metalowe większe od cztereryka, wtedy trzeba do miary sprawdzanej, przelać z wszelkimi powyżej wskazanymi ostrożnościami, tyle cztereryków wzorowych, powyżej wskazanym sposobem napełnionych wodą, ile miara ta ma mieć—i dochodzić jej dokładności zupełnie tym samym co wyżej sposobem.

Przy oznaczeniu różnic, jakie pomiędzy miarą sprawdzaną a wzorową zachodzić mogą, należy używać stosownej ilo-

вѣтственное количество проволоки изъ желтой мѣди, принимая основаніемъ, что 60 золотниковъ этой проволоки соотвѣтствуютъ, согласно 22-й ст., разницѣ, терпимой въ одномъ четверикѣ или въ одномъ ведрѣ. Согласно сему, слѣдуетъ употребить проволоки изъ желтой мѣди при вывѣркѣ:

$\frac{1}{2}$	четверика	—	30	золотн.	„	долей
$\frac{1}{4}$	—	—	15	—	„	—
	гарнца	—	7	—	48	—
$\frac{1}{2}$	—	—	3	—	72	—
$\frac{1}{4}$	—	—	1	—	84	—
$\frac{1}{2}$	ведра	—	30	—	„	—
$\frac{1}{4}$	—	—	15	—	„	—
	кружки	—	3	—	„	—
$\frac{1}{2}$	—	—	1	—	48	—
$\frac{1}{5}$	—	—	—	—	48	—
	чарки	—	—	—	24	—
$\frac{1}{2}$	—	—	—	—	12	—

О вывѣркѣ деревянныхъ мѣръ.

§ 10.

Желая вывѣрить деревянную мѣру, напр. четверикъ, надобно поставить образцовый четверикъ изъ желтой мѣди подъ деревяннымъ трехножнымъ столомъ, въ круглой доскѣ котораго находится широкое, также круглое отверстіе, и, вставивъ въ это отверстіе большую воронку изъ цинковой жести, съ отверстіемъ, имѣющимъ $1\frac{1}{2}$ дюйма въ поперечникѣ, сыпать чрезъ эту воронку въ образцовый четверикъ, постоянно съ одной и той же высоты, круглое зерно, горчицу, или хорошо высушенное просо, послѣ чего, отодвинувъ этотъ столъ въ сторону, слѣдуетъ сгребать это зерно гребломъ съ точностью, такъ чтобы образцовый четверикъ совершенно наполнился этимъ зерномъ. Во время сего наполненія, необходимо наблюдать, чтобы, какъ образцовый

сци друту mosięznego, biorąc za zasadę, że 60 złotych drutu tego, odpowiada podług artykułu 22 cierpianej różnicy na jednym czterwryku lub na jedném wiadrze. Podług tego użyć należy drutu mosięznego przy sprawdzaniu:

$\frac{1}{2}$	czterwryka złotych	30	dolój	„
$\frac{1}{4}$	—	—	15	—
	garnca	—	7	—
$\frac{1}{2}$	—	—	3	—
$\frac{1}{4}$	—	—	1	—
$\frac{1}{2}$	wiadra	—	30	—
$\frac{1}{4}$	—	—	15	—
	krużki	—	3	—
$\frac{1}{2}$	—	—	1	—
$\frac{1}{5}$	—	—	—	—
	czarki	—	—	—
$\frac{1}{2}$	—	—	—	—

О sprawdzaniu miar drewnianych.

§ 10.

Chcąc sprawdzić miarę drewnianą, np. czterwryk, trzeba czterwryk mosiężny wzorowy ustawić pod stołkiem drewnianym o trzech nogach, którego blat okrągły, ma obszerny otwór także okrągły, i wstawiwszy w otwór ten wielki lej z blachy cynkowej, z otworem $1\frac{1}{2}$ cala średnicy mającym, wysypuje się przez ten lej w czterwryk wzorowy z tej samej ciągle wysokości ziarno okrągłe gorczyca, lub proso dobrze wysuszone; poczem odstawia się ten stół na bok i ziarno to rozprowadza się strychulcem dokładnie tak, ażeby czterwryk wzorowy zupełnie tém ziarnem był napelniony. W czasie tego napelniania trzeba uważać, ażeby żadne potrącenie czterwryka wzorowego lub leja nie miało miejsca. Następnie

четверикъ, такъ и самая воронка, не испытывали ни малѣйшихъ толчковъ. Затѣмъ, ударивъ гребломъ въ образцовый четверикъ, для пониженія въ немъ зерна, слѣдуетъ поставить этотъ четверикъ въ сторонѣ и, помѣстивъ подъ столомъ съ воронкою вывѣряемый четверикъ, пересыпать въ него чрезъ эту воронку, съ точно такой же какъ и прежде высоты, зерно изъ образцоваго четверика, приподнявъ сей послѣдній и держа его за оба его уха; послѣ чего столъ съ воронкою отдвигается въ сторону и пересыпанное изъ образцоваго въ вывѣряемый четверикъ зерно, сгребается гребломъ, при чемъ, какъ это было сказано выше, надобно обращать вниманіе на то, чтобы, при этомъ пересыпаніи, четверикъ и воронка не испытали ни малѣйшаго толчка. Если сгребенное такимъ образомъ зерно наполняетъ совершенно вывѣряемый четверикъ, то четверикъ этотъ слѣдуетъ считать точнымъ.

Если же сгребенное зерно не наполняетъ совершенно вывѣряемаго четверика, и по краямъ его есть еще порожнія мѣста, то слѣдуетъ досыпать въ оныя немного болѣе $\frac{1}{4}$ чарки, или половину получарки зерна, то есть два кубическіе дюйма (ибо получарка имѣетъ почти 4 дюйма) и уравнить гребломъ; если вывѣряемый четверикъ такимъ образомъ совершенно наполнится, или же будетъ сгребено еще незначительное количество зерна, тогда вывѣряемый четверикъ, какъ больше образцоваго не болѣе чѣмъ на два кубическіе дюйма, слѣдуетъ считать вѣрнымъ; если же, по прибавленіи этой $\frac{1}{4}$ чарки зерна, замѣчаются еще при краяхъ вывѣряемаго четверика порожнія мѣста, то четверикъ этотъ, какъ больше образцоваго четверика слишкомъ, на 2 кубическіе дюйма, слѣдуетъ признать невѣрнымъ.

Съ другой стороны, если разведенное зерно не только наполняетъ совершенно вывѣряемый четверикъ, но еще, по осторожномъ проведеніи гребла, такъ, чтобы ни одно зерно не было сброшено на землю, образуется на верху вывѣряемаго четверика кучка зерна, то этотъ излишекъ зерна слѣдуетъ снять гребломъ на бумагу и всыпать въ получарку, и, если это количе-

удержавъ стрычулцемъ о четвиерыкъ wzorowy, ażeby ziarno się w nim zniżyło, odstawia się четвиерыкъ ten na bok, a ustawivszy pod stół z lejem четвиерыкъ sprawdzany, przesypuje się do niego przez ten lej, z tѣj samѣj co wyżej wysokości, ziarno z четвиерыка wzorowego, podnosząc go i trzymając za oba jego ucha; poczemъ stół z lejem odstawia się na bok, i ziarno przesypane z четвиерыка wzorowego do sprawdzanego, rozprawdza się стрычулцемъ, uważając na to, jak wyżej się powiedziało, ażeby przy tѣm przysypywaniu, żadne potrącenie четвиерыка i leja nie miało miejsca. Jeżeli tak rozprawdzone ziarno wypełnia четвиерыкъ sprawdzany zupełnie, wtedy четвиерыкъ ten za dokładny uważany być ma.

Jeżeli zaś rozprawdzone ziarno nie wypełnia sprawdzanego четвиерыка zupełnie, ale po brzegachъ jego zostają jeszcze miejsca próżne, wtedy trzeba w nie dosypać trochę więcej jak $\frac{1}{4}$ czarki, czyli połowę pół czarki ziarna, t. j. 2 cale sześciennie, (gdyż pół czarka ma blisko 4 cale), i stryчулцемъ zrównać; a jeżeli teraz, albo четвиерыкъ sprawdzany jest zupełnie napełniony, albo strычуlecъ jeszcze nieco zestryчował, wtedy четвиерыкъ sprawdzany, jako nie więcej jak o 2 cale sześciennie większy od wzorowego, za dokładny uważany być ma; jeżeli zaś po dosypaniu tѣj $\frac{1}{4}$ czarki ziarna, pozostają przy brzegachъ четвиерыка sprawdzanego miejsca próżne, wtedy четвиерыкъ ten, jako więcej jak o 2 cale sześciennie większy od четвиерыка wzorowego, za nierzetelny uznany być winien.

Jeżeli znowu rozprawdzone ziarno, nie tylko że wypełnia zupełnie четвиерыкъ sprawdzany, ale nadto, po ostrożnémъ przeprowadzeniu стрычулца, tak: ażeby żadne ziarno na ziemię nie było zrzucone, utworzy się na wierzchu четвиерыка sprawdzanego kupka ziarna; wtedy zbywające to ziarno zgarnąć należy стрычулцемъ na papier i wsypać do półczarki,

ство зерна наполнить половину получарки, тогда вывѣряемый четверикъ, какъ меньше образцоваго не болѣе чѣмъ двумя кубическими дюймами, слѣдуетъ считать вѣрнымъ.

Если же количество всыпаннаго въ получарку зерна составляетъ болѣе половины получарки, то есть болѣе двухъ кубическихъ дюймовъ, то вывѣряемый четверикъ, какъ меньшій образцоваго болѣе чѣмъ на два кубическіе дюйма, слѣдуетъ признать невѣрнымъ.

Точно такимъ же образомъ вывѣряется $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ четверика, съ тѣмъ однако условіемъ, чтобы количество употребляемаго къ прибавкѣ зерна не превышало $\frac{1}{4}$ и $\frac{1}{8}$ чарки, что легко опредѣлить на видъ.

Вывѣряя четверть, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ четверти, слѣдуетъ наполнить по очереди образцовый четверикъ столько разъ, сколько четвериковъ должна заключать въ себѣ вывѣряемая мѣра, и пересыпать по очереди зерно изъ хлѣбнаго четверика въ вывѣряемую мѣру, съ соблюденіемъ всѣхъ вышеизложенныхъ предосторожностей.

Само собою разумѣется, что ноги стола должны быть такъ высоки и вдѣланы на такомъ широкомъ одна отъ другой разстояніи, чтобы воронка и вывѣряемая мѣра могли быть удобно поставлены подъ столомъ; гребло же должно соответствовать величинѣ вывѣряемой мѣры.

Что же касается количества прибавляемаго зерна, то оно можетъ составлять для четверти 4 чарки, для $\frac{1}{2}$ четверти 2 чарки и для $\frac{1}{4}$ одну чарку.

Примѣчаніе. Опытномъ дознано, что пересыпаніе зерна измѣняетъ его объемъ, и поэтому, прежде чѣмъ приступить къ вывѣркѣ мѣръ, слѣдуетъ предназначенное къ употребленію при вывѣркѣ зерно пересыпать нѣсколько разъ изъ одной посуды въ другую, а потомъ повѣрять по крайней мѣрѣ три раза на образцовомъ четверикѣ, пересышая оное съ соблюденіемъ всѣхъ прописанныхъ предосторожностей, наполняетъ ли

а jeżeli ilość ta ziarna napełnia półczarkę do połowy, wtedy cztercieryk sprawdzany, jako nie więcej jak o 2 cale sześciennne mniejszy od wzorowego, za dokładny uważany być ma.

Jeżeli zaś ta ilość ziarna do półczarki wsypana, czyni więcej jak połowę półczarki, t. j. więcej jak dwa cale sześciennne; wtedy cztercieryk sprawdzany, jako więcej jak o 2 cale sześciennne mniejszy od wzorowego, za nierzetelny uznany być winien.

Podobnie się sprawdzają $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ cztercieryka, uważając na to, ażeby ilość użytego do dosypywania ziarna, nie wynosiła jak $\frac{1}{4}$ i $\frac{1}{8}$ czarki, a co na oko łatwo ocenić się daje.

Sprawdzając czterciert $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ cztercierti, trzeba napełnić po kolei cztercieryk wzorowy tyle razy, ile cztercieryków sprawdzana miara ma obejmować i przesypywać z kolei ziarno z cztercieryka zbożowego, do miary sprawdzanej, z temi wszystkimi ostrożnościami, jakie się wyżej podały.

Rozumie się samo przez się, iż nogi od stołu powinny być tak wysokie i tak szeroko obsadzone, ażeby pod stół i lój i miara sprawdzana dogodnie się wsunąć dała; strychulec zaś powinien być do wielkości miary sprawdzanej zastosowany.

Co do ilości dosypanego ziarna, ta wynosić może, dla cztercierti 4 czarki; $\frac{1}{2}$ cztercierti 2 czarki; a dla $\frac{1}{4}$ 1 czarkę.

Uwaga. Wiadomo jest z doświadczenia, iż przez przesypywanie ziarna, objętość jego zmienia się, i dla tego też trzeba kilka razy ziarno, do sprawdzania użyć się mające, przed rozpoczęciem sprawdzania miar, z jednego naczynia do drugiego przesypywać, a potem na cztercieryku wzorowym sprawdzać, przynajmniej trzy razy, czyli ta sama ilość ziarna, przesypując toż z wszystkimi podanemi ostrożnościami, wypełnia za każdym

то же самое количество зерна, каждый разъ, образцовый четверикъ; если нѣтъ, то пересыпание это, для лучшаго высушенія и провѣянія зерна, слѣдуетъ повторить еще разъ.

С. Относительно вѣсовъ и гирь.

§ 11.

Каждые вѣсы должны быть вывѣрены относительно коромысла, чашекъ и своей чувствительности.

Для сего, повѣсивъ коромысло на крюкъ, слѣдуетъ наблюдать, соотвѣтствуетъ ли съ точностью стрѣлка, по успокоеніи колебаній, неподвижному указателю, и тѣмъ самимъ приходитъ ли коромысло въ горизонтальномъ своемъ положеніи въ равновѣсіе.

Послѣ того провѣшиваются чашки и дѣлается наблюденіе, приходитъ ли коромысло съ чашками также въ равновѣсіе, и если приходитъ, то, перемѣнивъ чашки, то есть повѣсивъ правую на лѣвомъ, а лѣвую на правомъ концѣ, слѣдуетъ наблюдать, не нарушится ли и тогда равновѣсіе.

Далѣе слѣдуетъ положить на одну чашу гирю, соотвѣтствующую самой большей тяжести, какая должна взвѣшиваться на этихъ вѣсахъ, въ случаѣ же если вѣсы устроены для тяжестей больше пяти пудовъ—пятипудовую гирю, и гири эти слѣдуетъ привести въ равновѣсіе, положивъ какія нибудь тяжести на другую чашку, послѣ чего гири первой чашки слѣдуетъ перемѣнить на тяжести другой и наблюдать не нарушится ли отъ этого равновѣсіе. Наконецъ, если равновѣсіе нарушается по прибавленіи къ этому самому большому отягощенію:

48	долей	на	пятипудовую	гирю
8	—	однопудовую	—	
и 1	—	однофунтовую	—	

razem czterzyk wzorowy; jeżeli nie, to przesypywanie to, dla lepszego wysuszenia i przewiania ziarna, powtórzyć jeszcze wypada.

С. Co do wag i gwichtów.

§ 11.

Waga każda powinna być sprawdzona co do swęj belki, talerzy i co do swęj czułości.

W tym tѣz celu belka powinna być na haku zawieszona, i uważać należy, czyli strzałka, po uspokojeniu się wahań, odpowiada ściśle skazówce stałej, a tѣm samѣm, czyli belka w położeniu swѣm poziomѣm układa się do równowagi.

Po czѣm nakładają się talerze, i uważa się: czyli belka z talerzami układa się także do równowagi, a jeżeli to ma miejsce, to przemierzwszy talerze, t. j. zawiesiwszy prawy na lewѣm ramieniu, a lewy na prawѣm, uważa się nadto: czyli jeszcze i teraz równowaga utrzymuje się.

Nastѣpnie położyć należy na jednym talerzu gwicht odpowiadający największemu ciężarowi, jaki na tѣj wadze ma być ważony; a na przypadek wagi większej od pięciopudowej, gwicht pięciopudowy, i gwichty te ciężarami jakimikolwiek, na drugi talerz włożonemi, zrównoważyć, poczѣm gwichty pierwszego talerza zmienić potrzeba z ciężarami drugiego, i uważać: czyli jeszcze i teraz równowaga nastѣpuje. Nakoniec, jeżeli równowaga się psuje za dołożeniem do tego największego obciążenia:

48	dolej	na	gwichcie	5-pudowym
8	—	—	1	—
a 1	—	—	1-funtowym,	

тогда вѣсы эти слѣдуетъ считать хорошими, соотвѣтственными, чувствительными и вѣрными.

Если же представленные вѣсы не удовлетворяютъ которому либо изъ вышеозначенныхъ вывѣркѣ, условій, въ такомъ случаѣ они должны быть признаны невѣрными.

Гири надлежитъ вывѣрять способомъ, обыкновенно называемымъ тарованіемъ, которое должно производиться слѣдующимъ образомъ :

Образцовая гиря, вѣсъ коей соотвѣтствуетъ гирѣ представленной къ вывѣркѣ, кладется на одну чашку соотвѣтственныхъ вѣсовъ, которые, посредствомъ положенныхъ на другую чашку оныхъ какихъ либо тяжестей и постепенной прибавки дроби, приводятся въ точное равновѣсіе, что легко узнать по тому, когда стрѣлка, по успокоеніи колебаній, станетъ на одну перпендикулярную линію съ неподвижнымъ указателемъ. Послѣ того, придерживая чашку съ тяжестями, если гири малыя, подкладывая же что нибудь соотвѣтственное подъ ту же чашку, если гири большія, должно снять съ чашки образцовую гирю и положить на ея мѣсто гирю подлежащую вывѣркѣ; если и тогда приведенные въ колебаніе вѣсы придутъ въ точное равновѣсіе, то представленная гиря совершенно вѣрна; если же нѣтъ, то на ту сторону, которая легче, прибавляются долевыя гирьки, пока вѣсы не придутъ въ равновѣсіе, и если число долей не превышаетъ предѣловъ, указанныхъ 22-ю ст. инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ, то гирю эту слѣдуетъ считать вѣрною; въ противномъ же случаѣ, она должна быть признана невѣрною.

Примѣчаніе 1. Для повѣрки 4 и 5-пудовыхъ гирь должны быть употребляемы большіе прежніе вѣсы, находящіеся почти въ каждомъ управленіи; для гирь отъ одного фунта до двухъ пудовъ вѣса—большіе вѣсы, находящіеся при экземплярѣ В образцовыхъ мѣръ и вѣсовъ; къ гилямъ же отъ одной доли до 48 золотниковъ включительно—малые вѣсы, принадлежащіе къ тому же экземпляру.

Примѣчаніе 2. Чиновникъ, производящій вывѣрку, долженъ часто удостовѣряться въ совершенствѣ, а въ осо-

wtedy wagę tę uważać należy za dobrą, odpowiednią, czułą i sprawiedliwą.

Jeżeliby zaś przedstawiona waga czemukolwiek bądź w powyższém sprawdzaniu nie czyniła zadość, wtedy uznana być powinna za niesprawiedliwą.

Gwichty sprawdzane być mają sposobem, zwykle przez tarowanie zwanym, które skutecznic się powinno w sposób następujący:

Gwicht wzorowy odpowiedniego ciężaru gweightowi do sprawdzenia przedstawionemu, kładzie się na jednym talerzu odpowiedniej wagi, która, przez włożenie na jej talerz drugi, jakichkolwiek bądź ciężarów, i dosypywanie w końcu śrutu drobnego, doprowadza się do ścisłej równowagi, co poznaje się po tém, kiedy strzałka oscylująca, po uspokojeniu się wahań, stanie na jednej linii pionowej z wskazówką stałą. Po czém przytrzymując talerz z ciężarami przy gweightach mniejszych, a podkładając coś stosownego pod tenże talerz gdy gweighty są większe, zdejmuję się gweight wzorowy z talerza, i kładzie na jego miejsce gweight sprawdzić się mający; jeżeli teraz waga oscylacyi poddana, ułoży się do ścisłej równowagi, to gweight przedstawiony jest ściśle dokładny; jeżeli zaś nie, to po tej stronie, która jest lżejszą, dokładają się gweighty dolijowe, aż do zrównoważenia wagi; a jeżeli liczba dolej nie przechodzi granic, artykułem 22 instrukcyi o miarach i wagach wskazanych, to gweight ten powinien być uważany za dokładny; w przeciwnym zaś razie, za nierzetelny uznany być winien.

Uwaga 1. Do gweightów 4 i 5 pudowych, używana ma być waga wielka dawna, w każdym prawie Urzędzie znajdująca się. Do gweightów od jednofuntowego do dwupudowego, waga większa, znajdująca się przy egzemplarzu B. miar i wag wzorowych. A do gweightów od 1 doli do 48 złotych włącznie, waga mała, do tegoż egzemplarza należąca.

Uwaga 2. Sprawdzający Urzędnik powinien się często o dobroci, a głównie o czułości używanej do sprawdzania wagi

бенности въ чувствительности вѣсовъ, употребляемыхъ при вывѣркѣ, и, въ случаѣ замѣченной имъ какой нибудь неточности, донести о томъ своему начальству, для зависящаго распоряженія о надлежащей починкѣ.

Варшава, 28 Юня (10 Юля) 1850 года.

И. д. Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Бруевичъ*.

Приложение 2-ое къ N. 8.

Инструкція о мѣрахъ и вѣсахъ.

По указу Его Величества
НИКОЛАЯ I,
Императора Всероссийскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управления Царства Польскаго.

Для опредѣленія подробныхъ правилъ, сообразно коимъ должно быть приведено въ исполненіе постановление 2 (14) Марта 1848 года, основанное на Высочайшемъ указѣ, 20 Января (1 Февраля) того же года состоявшемся, о введеніи въ Царствѣ Польскомъ Россійскихъ мѣръ и вѣсовъ,—по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ

przekonywać, i w przypadku dostrzeżenia jakiegokolwiek niedokładności, donieść o tém swęj Władzy, dla zarządzenia potrzebnej naprawy.

Warszawa, d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1850 r.

p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Brugewicz*.

Annex 2-gi do Nr. 8.

Instrukcja o miarach i wagach.

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO
MIKOŁAJA I,
CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
etc, etc, etc.

RADA ADMINISTRACYJNA KRÓLESTWA.

Pragnąc oznaczyć szczegółowe prawidła, podług których ma być uskutecznione postanowienie jęj z d. 2 (14) Marca 1848 r., oparte na NAJWYŻSZYM Ukazie z d. 20 Stycznia (1 Lutego) t. r., względem zaprowadzenia w Królestwie miar i wag rossyjskich, na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, instrukcyę, w skutek artykułu

7-go wyż cytowanego postanowienia, przez też Kommissę Rządową ułożoną, i do potwierdzenia Rady Administracyjnej podaną, Rada zatwierdza w następujących słowach:

Instrukcyja o miarach i wagach obejmuje:

- I. O rodzajach miar i wag i ich przeznaczeniu.
- II. O wyrabianiu miar i wag.
- III. O sprawdzaniu i stemplowaniu miar i wag.
- IV. O obowiązku posiadania miar i wag, tudzież o rewizyi miar i wag w używaniu będących.
- V. O stosunkach miar i wag rossyjskich do miar i wag polskich i nawzajem.
- VI. O załatwianiu wątpliwości i różnych kwestyj, miar i wag dotyczących.

I. O rodzajach miar i wag i ich przeznaczeniu.

Artykuł 1.

Do wymierzania długości w handlu, używane będą: sażeń i arszyn, z podziałami następującymi:

Sażeń	Arszyny	Werszki
1	3	48
	1	16

Artykuł 2.

Do wymierzania długości w miernictwie i czynnościach technicznych, używane będą: sażeń i stopa, z podziałami następującymi:

утверждаетъ составленную ею, согласно 7-й статьѣ вышеприведеннаго постановленія, инструкцію.

Инструкція эта заключаетъ въ себѣ слѣдующія правила:

- I. О родѣ мѣръ и вѣсовъ, и ихъ назначеній.
- II. О выдѣлкѣ мѣръ и вѣсовъ.
- III. О вывѣркѣ и клейменіи мѣръ и вѣсовъ.
- IV. О обязанности имѣть мѣры и вѣсы, равно о повѣркѣ мѣръ и вѣсовъ, въ употребленіи находящихся.
- V. Объ отношеніяхъ мѣръ и вѣсовъ російскихъ къ мѣрамъ и вѣсамъ польскимъ, и обратно.
- VI. О разрѣшеніи недоумѣній и вопросовъ, могущихъ встрѣтиться на счетъ мѣръ и вѣсовъ.

I. О родѣ мѣръ и вѣсовъ, и ихъ назначеніи.

Статья 1.

Для измѣренія длины въ торговлѣ, употребляются сажень и аршинъ, съ слѣдующими подраздѣленіями:

Сажень	Аршины	Вершки
1	3	48
	1	16

Статья 2.

Для измѣренія длины въ дѣлахъ межевыхъ и техническихъ, употребляются сажень и футъ, съ слѣдующими подраздѣленіями:

Сажень	Фу́ты	Дюймы	Линіи
1	7	84	840
	1	12	120
		1	10

Статья 3.

Для опредѣленія длины дороги, служить мѣрою верста, заключающая въ себѣ 500 сажень.

Статья 4.

Мѣрою поверхности полагается квадратная сажень, съ слѣдующими подраздѣленіями:

Сажень квадратная	Фу́ты квадратные	Дюймы квадратные	Линіи квадратныя
1	49	7,056	705,600
	1	144	14,400
		1	100

Sażeń	Stopy	Cale	Linije
1	7	84	840
	1	12	120
		1	10

Artykuł 3.

Do oznaczenia długości drogi, służyć ma za miarę wersta. Jedna wersta zawiera sażeni 500.

Artykuł 4.

Za miarę powierzchni, uważany być ma sażeń kwadratowy, z podziałem następującym:

Sażeń kwadratowy	Stopy kwadratowe	Cale kwadratowe	Linije kwadratowe
1	49	7,056	705,600
	1	144	14,400
		1	100

Статья 5.

Пространство земли измѣряется на десятины.

Одна десятина заключаетъ въ себѣ 2,400 квадратныхъ сажень, то есть: 80 въ длину, а 30 въ ширину.

Статья 6.

Для опредѣленія обширности края служить квадратная верста.

Квадратная верста заключаетъ въ себѣ 250,000 квадратныхъ сажень.

Статья 7.

При межеваніи и вообще при измѣреніи земель, измѣренныя пространства на планахъ и въ межевыхъ регистрахъ должны быть обозначаемы, кромѣ россійскихъ, и на мѣстныя мѣры, бывшія доселѣ въ употребленіи, — такъ какъ это необходимо при разрѣшеніи могущихъ возникнуть споровъ. Посему на межевыхъ планахъ, кромѣ россійскаго масштаба, надлежитъ обозначать масштаб и на мѣры мѣстныя, а въ межевыхъ регистрахъ обширности измѣренныхъ пространствъ обозначать на россійскія и мѣстныя мѣры.

Статья 8.

Мѣрою объема для твердыхъ тѣлъ полагается кубическая сажень, съ слѣдующими подраздѣленіями:

Артикулъ 5.

Powierzchnie wszelkie gruntów, będą obliczane na diesiatiny.

Jedna diesiatina zawiera 2,400 sażeni kwadratowych, to jest 80 sażeni na długość, a 30 na szerokość.

Артикулъ 6.

Miarą powierzchni, do oznaczenia rozległości kraju, jest wersta kwadratowa.

Kwadratowa wersta zawiera 250,000 sażeni kwadratowych.

Артикулъ 7.

Przy rozgraniczeniach i w ogólności przy pomiarach gruntów, przestrzenie wymierzone, winny być na planach i w rejestrach pomiarowych, obok miar rossyjskich, oznaczane zarazem i na miary miejscowe, dotąd używane, jako konieczne do rozstrzygania zachodzić mogących sporów; przeto na takich planach mierniczych, obok podziałki rossyjskiej, zamieszczoną być winna podziałka na miarę miejscową, a w pomiarowych rejestrach, rozległości pomierzonych powierzchni, podawane w miarach rossyjskich i miejscowych.

Артикулъ 8.

Za miarę bryłowatości do ciał stałych, uważany być ma sażeń sześcienny, z podziałem następującym:

Сажень кубическая	Футы кубическіе	Дюймы кубическіе	Линіи кубическія
1	343	592,704	592,703,000
	1	1,728	1,728,000
		1	1,000

Статья 9.

Лѣсъ и лѣсныя издѣлія, назначенныя въ отпускную торговлю за границу, могутъ быть приготовляемы на иностранныя мѣры, въ торговль сего рода употребляемыя.

Статья 10.

Мѣрою емкости для тѣлъ сыпучихъ полагаются четверть и четверикъ, съ слѣдующими подраздѣленіями:

Четверть	Четверики	Гарнцы	Россійскіе кубич. дюймы	
			цѣлые	десятич- ные
1	8	64	12,809	7,600
	1	8	1,601	2,200
		1	200	1,525

Sażeń sześcienny	Stopy sześciennie	Cale sześciennie	Linie sześciennie
1	343	592,704	592,704,000
	1	1,728	1,728,000
		1	1,000

Artykuł 9.

Drzewo i inne wyroby leśne, do handlu za granicę przeznaczone, przyspasabiane być mogą na miary zagraniczne, w tymże handlu używane.

Artykuł 10.

Za miarę objętości do ciał sypkich, używane być mają cztetwier' i cztetweryk, z podziałami następującemi:

Czetwierť	Czetwieryki	Garncce	Rossyjskie cale sześciennie	
			cale	części dziesiętne
1	8	64	12,809	7,600
	1	8	1,601	2,200
		1	200	1,525

Для удобства въ торговлѣ, дозволяется, сверхъ того, употреблять мѣры четырехъ и двухъ-четвериковыя, или полу и четверть-четверти, а равно полу-четверики и четверть-четверики полу и четверть-гарницы. Посему комплектъ таковыхъ мѣръ есть слѣдующій:

Четверти	$\frac{1}{2}$ четверти или 4 четверика	$\frac{1}{4}$ четверти или 2 четверика	Четверики	$\frac{1}{2}$ четверика	$\frac{1}{4}$ четверика	Гарницы	$\frac{1}{2}$ гарницы	$\frac{1}{4}$ гарницы	Россійскіе куб. дюймы	
									цѣлые	десятич.
1	2	4	8	16	32	64	128	256	12,809	1,600
	1	2	4	8	16	32	64	128	6,404	800
		1	2	4	8	16	32	64	3,202	400
			1	2	4	8	16	32	1,601	200
				1	2	4	8	16	800	100
					1	2	4	8	400	50
						1	2	4	200	25
							1	2	100	12,5
								1	50	6,25

Мѣры эти называются хлѣбными и употребляются исключительно при продажѣ всякаго рода хлѣба въ зернѣ.

Dla dogodności w handlu, pozwala się nadto używać miary pół i ćwierć czwarti, czyli cztery i dwa czwarti, tudzież pół i ćwierć czwarti, pół i ćwierć garnca; komplet tych miar jest następujący:

Czwart	$\frac{1}{2}$ Czwart czyli 4 czwarti	$\frac{1}{4}$ Czwart czyli 2 czwarti	Czwart	$\frac{1}{2}$ Czwart	$\frac{1}{4}$ Czwart	Garnce	$\frac{1}{2}$ Garnce	$\frac{1}{4}$ Garnce	Rosyjskie cale sześciennie	
									cale	części dziesiętne
1	2	4	8	16	32	64	128	256	12,809	1,600
	1	2	4	8	16	32	64	128	6,404	800
		1	2	4	8	16	32	64	3,202	400
			1	2	4	8	16	32	1,601	200
				1	2	4	8	16	800	100
					1	2	4	8	400	50
						1	2	4	200	25
							1	2	100	12,5
								1	50	6,25

Miary powyższe zowią się zbożowe, używać ich należy wyłącznie tylko do mierzenia wszelkiego zboża w ziarnie.

Статья 11.

Мѣрою емкости для тѣлъ жидкихъ полагается ведро, съ слѣдующими подраздѣленіями:

Ведро	Кружка, или $\frac{1}{10}$ ведра	Чарка, или $\frac{1}{100}$ ведра	Россійск. куб. дюймы	
			цѣлые	десятич- ные
1	10	100	750	5,700
	1	10	75	0,570
		1	7	5,057

Примѣчаніе 1. Ведромъ, съ его подраздѣленіями, мѣряются всѣ жидкости и вывѣряется посуда, для продажи питьей употребляемая.

Примѣчаніе 2. Для продажи питьей внутренняго произведенія дозволяется, сверхъ того, употреблять: половину и четверть ведра, половину и пятую часть кружки, и полъ-чарки. Полный комплектъ этихъ мѣръ есть слѣдующій:

Artykuł 11.

Za miarę objętości do ciał płynnych, używane być ma wiadro, z podziałem następującym:

Wiadro	Krużka czyli $\frac{1}{10}$ wiadra	Czarka czyli $\frac{1}{100}$ wiadra	Rosyjskie cale sześciennie	
			cale	części dziesiętne
1	10	100	750	5,700
	1	10	75	0,570
		1	7	5,057

Uwaga 1. Na miarę wiadra i jego podziału, mierzyć należy wszystkie płyny i wymierzać naczynia, do sprzedaży płynów potrzebne.

Uwaga 2. Do sprzedaży trunków krajowych, wolno prócz tego używać: pół i ćwierć wiadra, pół i piątą część krużki i pół czarki. Zbiór zupełny tych miar jest następujący:

Ведро	$\frac{1}{2}$ ведра	$\frac{1}{4}$ ведра	Кружка, или $\frac{1}{10}$ ведра	$\frac{1}{2}$ кружки, или $\frac{1}{20}$ ведра	$\frac{1}{5}$ кружки, или $\frac{1}{50}$ ведра	Чарка, или $\frac{1}{100}$ ведра	$\frac{1}{2}$ чарки, или $\frac{1}{200}$ ведра	Россійскіе кубич. дюймы.	
								цѣлыя	десятныя
1	2	4	10	20	50	100	200	750,	51,000
	1	2	5	10	25	50	100	375,	25,500
		1	$2\frac{1}{2}$	5	$12\frac{1}{2}$	25	50	187,	64,250
			1	2	5	10	20	75,	0,3700
				1	$2\frac{1}{2}$	5	10	37,	52,850
					1	2	4	15,	0,1140.
						1	2	7,	50,570
							1	3,	75,285

Примѣчаніе 3. Употребленіе получарки при продажѣ штей приістановлено по 1851 годѣ.

Статья 12.

Мѣрою тяжести полагается пудъ и фунтъ, съ слѣдующими подраздѣленіями:

Wiadro	$\frac{1}{2}$ Wiadra	$\frac{1}{4}$ Wiadra	Krużka czyli $\frac{1}{10}$ wiadra	$\frac{1}{2}$ Krużki czyli $\frac{1}{20}$ wiadra	$\frac{1}{5}$ Krużki czyli $\frac{1}{50}$ wiadra	Czarka czyli $\frac{1}{100}$ wiadra	$\frac{1}{2}$ Czarki czyli $\frac{1}{200}$ wiadra	Rossyjskie cale sześciennne	
								całe	części dziesiątne
1	2	4	10	20	50	100	200	750,	51,000
	1	2	5	10	25	50	100	375,	25,500
		1	$2\frac{1}{2}$	5	$12\frac{1}{2}$	25	50	187,	64,250
			1	2	5	10	20	75,	0,3700
				1	$2\frac{1}{2}$	5	10	37,	52,850
					1	2	4	15,	01,140
						1	2	7,	50,570
							1	3,	75,285

Uwaga 3. Używanie pół czarki do sprzedaży trunków wstrzymane jest do roku 1851.

Artykuł 12.

Do ważenia ciężarów, używany być ma pud i funt, z następującemi podziałami:

Пудъ	Фунты	Золотники	Доли
1	40	3,840	368,640
	1	96	9,216
		1	96

Примѣчаніе 1. Для облегченія въ торговлѣ при привѣшиваніи на пуды и фунты, дозволяется употреблять слѣдующія гири:

5-ти 4-хъ 2-хъ 1 пудовыя.

20-ти 10-ти 5-ти 3-хъ 2-хъ 1 фунтовыя.

48-ми 24-хъ 12-ти 6-ти 3-хъ 2-хъ 1 золотниковыя.

48-ми 24-хъ 12-ти 6-ти 3-хъ 2-хъ 1 долевая.

Примѣчаніе 2. Фунтъ можетъ быть цѣльный, или складной изъ подраздѣленій на золотники.

Примѣчаніе 3. На пуды и фунты продаются:

- всякаго рода сухія издѣлія изъ зерноваго хлѣба, какъ-то: мука, крупа, солодъ и всякій молотый, или толченый хлѣбъ;
- всѣ продовольственные припасы, а равно плоды и огородные овощи;
- всякія тѣла въ глыбахъ, отломкахъ, или сыпучія;
- золото, серебро и всякіе другіе металлы, какъ въ издѣліяхъ, такъ и невыдѣланные.

Примѣчаніе 4. Изъ правила, изложеннаго въ 3-мъ примѣчаніи къ настоящей статьѣ, изъемяются:

- продовольственные припасы, а также плоды и огородные овощи, продаваемые по счету;

Pud	Funty	Zołotniki	Dole
1	40	3,840	368,640
	1	96	9,216
		1	96

Uwaga 1. Dla dogodności w handlu, przy ważeniu na pudy i funty dozwolone są następujące gwiechy:

5, 4, 2, 1, pudowe.

20, 10, 5, 3, 2, 1, funtowe.

48, 24, 12, 6, 3, 2, 1, złotych.

48, 24, 12, 6, 3, 2, 1, dolowe.

Uwaga 2. Funt może być całkowity albo składany z podziałów złotych.

Uwaga 3. Na wagę puda i funta sprzedawane będą:

- wszelkie suche wyroby z ziarna zbożowego, jako to: mąka, krupy, sól i tym podobne mielone lub tłuczone ziarno;
- wszelkie przedmioty żywności, oraz owoce i jarzyny;
- wszelkie ciała w bryłach nieforemnych, w okruskach lub sypkie;
- złoto, srebro i wszelkie inne metale, tak w wyrobach jak niewyrobione.

Uwaga 4. Z pod przepisów tego artykułu uwagi 3 są wyjęte:

- przedmioty żywności, oraz owoce i jarzyny sprzedawane po cenie za sztukę;

- b) металлическія издѣлія, также по счету продаваемые;
 c) песокъ, какъ строительный матеріаль.

Примѣчаніе 5. Для опредѣленія вѣса драгоценныхъ камней употребляется доля, съ подраздѣленіями на меньшія тяжести, какъ-то: на $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$, $\frac{1}{32}$ доли.

Статья 13.

Аптекарскій фунтъ равняется 8,064-мъ долямъ, или $\frac{7}{8}$ частямъ вышеозначеннаго обыкновеннаго фунта.

Подраздѣленія онаго суть слѣдующія:

Фунтъ	Унціи	Драхмы	Скрупулы	Граны	Доли обыкновеннаго фунта
1	12	96	288	5,760	8,064
	1	8	24	480	672
		1	3	60	84
			1	20	28
				1	$1\frac{4}{10}$

Примѣчаніе. Аптекарскій фунтъ можетъ быть цѣльный, или складной изъ подраздѣленій, для онаго опредѣленныхъ.

- b) wyroby metalowe, po cenie za sztukę sprzedawane;
 c) piasek, jako materiał budowlany.

Uwaga 5. Do ważenia kamieni drogich, używana być ma dola, podzielona na ciężarki drobniejsze, a mianowicie: $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$ i $\frac{1}{32}$ doli.

Artykuł 13.

Funt aptekarski równy 8,064 dolom, czyli $\frac{7}{8}$ funta zwyczajnego powyżej wskazanego, dzieli się jak następuje:

Funt	Uncje	Drachmy	Skrupuły	Grauy	Dole zwyczajnego funta
1	12	96	288	5,760	8,064
	1	8	24	480	672
		1	3	60	84
			1	20	28
				1	$1\frac{4}{10}$

Uwaga. Aptekarski funt może być całkowity lub składany, z podziałów dla tegoż funta przepisanych.

Статья 14.

Вѣсы для привѣшиванія товаровъ состоятъ обыкновенно изъ вѣсоваго коромысла съ чашками.

Они суть двухъ родовъ:

1. Вѣсы торговыя троякой величины:
большія, поднимающія болѣе 5-ти пудовъ,
среднія, поднимающія отъ 5-ти до 1-го пуда;
малыя, поднимающія отъ 1-го пуда до 1-го фунта.
2. Вѣсы, употребляемыя золотыхъ дѣлъ мастерами и ювелирами, четырехъ родовъ:
самыя большія, поднимающія отъ 2-хъ до 1-го пуда;
большія, поднимающія отъ 20-ти до 8-ми фунтовъ;
среднія, поднимающія отъ 8-ми до 1-го фунта;
малыя, поднимающія отъ 1-го фунта до самаго меньшаго подраздѣленія.

Статья 15.

Торгующимъ дозволяется употреблять вѣсы и особаго устройства, лишь бы они были прочны, оклеймены и всегда вѣрны.

Статья 16.

Употребленіе безмѣна совершенно запрещается.

II. О выдѣлкѣ мѣръ и вѣсовъ.

a) *Общія правила.*

Статья 17.

За основаніе мѣры длины, а равно образующихся изъ оной мѣръ поверхности и объема принимается сажень, равняющаяся дли-

Артикулъ 14.

Wagi do ważenia towarów, są w powszechności o dwuramiennój belce z szalami.

Gatunki wag są dwojakie:

1. Wagi handlowe, trojakięj wielkości:
wielkie, unoszące więceј nad 5 pudów,
średnie, unoszące od 5 pudów do 1 puda,
małe, unoszące od 1 puda do 1 funta.
2. Wagi złotnicze i jubilerskie, co do wielkości czworakie:
największe, unoszące od 2 pudów do 1 puda,
wielkie, unoszące od 20 funtów do 8 funtów,
średnie, unoszące od 8 funtów do 1 funta.
małe, unoszące od 1 funta do najmniejszego podziału.

Артикулъ 15.

Handlującym dozwala się używać wag szczególnego urządzenia, pod warunkami wszakże, aby były mocne, ostemplowane i zawsze rzetelne.

Артикулъ 16.

Używanie przezmianu, zupełnie zabrania się.

II. O wyrabianiu miar i wag.

a) *Zasady ogólne.*

Артикулъ 17.

Zasadą miar długości, jako też z nich tworzących się miar powierzchni i objętości, jest sажень, wyrównywający dłu-

ною платиновой сажени, хранящейся въ С. Петербургской крѣпости.

Статья 18.

Основаніемъ мѣры емкости для сыпучихъ тѣлъ служить четверикъ; который, въ безвоздушномъ пространствѣ, при температурѣ $13\frac{1}{3}^{\circ}$ Реомюра, долженъ заключать въ себѣ перегнанной воды 64 фунта, т. е. 1601,²² кубическихъ дюймовъ, или 63 фунта, 89 золотниковъ, 35 долей, когда привѣшиваніе производится въ сухомъ воздухѣ при давленіи 30 російскихъ дюймовъ гириами изъ мѣди, коей сравнительная тяжесть равняется осьми.

Статья 19.

Основаніемъ мѣры емкости для жидкихъ тѣлъ служить ведро, заключающее въ себѣ, въ безвоздушномъ пространствѣ, при температурѣ $13\frac{1}{3}^{\circ}$ Реомюра, перегнанной воды 30 фунтовъ, т. е. 750,⁵⁷ кубическихъ дюймовъ, или 29 фунтовъ, 92 золотника, 85⁴/₁₀ долей, когда привѣшиваніе производится въ сухомъ воздухѣ, при давленіи 30 російскихъ дюймовъ, гириами изъ мѣди, коей сравнительная тяжесть равняется осьми.

Статья 20.

Основаніемъ мѣры тяжести, или вѣса служить фунтъ, заключающій въ себѣ 9,216 долей, и устроенный на томъ основаніи, что російскій кубическій дюймъ перегнанной воды, въ безвоздушномъ пространствѣ, при температурѣ $13\frac{1}{3}^{\circ}$ Реомюра, вѣситъ 368³⁶¹ долей, или что фунтъ таковой воды заключаетъ въ себѣ 25,⁰¹⁹ кубическихъ дюймовъ.

гоści złożonego sażenia platynowego w twierdzy St. Petersburgskiej.

Artykuł 18.

Zasadą miar objętości do ciał sypkich, jest czterwerek; ten w próżni przy temperaturze $+13\frac{1}{3}^{\circ}$ Réaumura obejmować ma wody dystylowanej 64 funty, to jest 1601²² cali sześciennych, a 63 funty 89 złotych i 35 dolij, gdy ważenie w powietrzu odbywa się suchém, przy ciśnieniu 30 cali rossyjskich, ciężarami z mosiądzu ciężkości gatunkowej równej osmiu.

Artykuł 19.

Zasadą miar objętości do ciał płynnych jest wiadro, obejmujące w próżni przy temperaturze $+13\frac{1}{3}^{\circ}$ Réaumura wody dystylowanej funtów 30, czyli 750⁵⁷ cali sześciennych; a funtów 29, złotych 92 i dolij 85⁴/₁₀, gdy ważenie odbywa się w powietrzu suchém, przy ciśnieniu 30 cali rossyjskich, ciężarami z mosiądzu, ciężkości gatunkowej równej osmiu.

Artykuł 20.

Zasadą miary ciężaru czyli wagi, jest funt, 9,216 dolij zawierający, sporządzony na téj zasadzie: że cal sześcienny rossyjski dystylowanej wody, przy temperaturze $+13\frac{1}{3}^{\circ}$ Réaumura w próżni waży 368,³⁶¹ dolij, a tém samém, że funt téjże wody obejmuje 25,⁰¹⁹ cali sześciennych.

Статья 21.

Мѣры и вѣсы, по способу ихъ выдѣлки и степени точности, могутъ быть четырехъ родовъ:

- a) 1-го разряда, т. е., выдѣланные по образцу нормальныхъ и съ такою же точностью, какъ находящіеся въ С. Петербургской крѣпости;
- b) 2-го разряда, или образцовые, выдѣланные съ такою точностью, какъ тѣ, кои служатъ властямъ для вывѣрки другихъ мѣръ и вѣсовъ при клейменіи оныхъ;
- c) 3-го разряда, или казенныя, выдѣланныя съ такою точностью, какъ тѣ, кои служатъ властямъ для повѣрки оклейменныхъ мѣръ, въ употребленіи находящихся, —наконецъ,
- d) обыкновенныя, то есть всѣ иныя оклейменныя мѣры и вѣсы, во всеобщемъ употребленіи находящіеся.

Статья 22.

Степень точности каждаго разряда мѣръ и вѣсовъ, въ предыдущей статьѣ поименованныхъ, или разницы, терпимыя въ нихъ при клейменіи, какъ въ излишкѣ, такъ и въ недостаткѣ, обозначены въ слѣдующей таблицѣ:

Артикулъ 21.

Miary i wagi podług sposobu ich wykonania i stopnia ścisłości, mogą być czworakie:

- a) I-go rzędu, czyli na wzór zasadniczych, i z taką ścisłością wykonane, jak znajdujące się w twierdzy St. Petersburgskiej;
- b) II-go rzędu, czyli wzorowe, wykonane z taką ścisłością jak te, które służą Władzom do sprawdzania innych miar i wag przy ich ostemplowaniu.
- c) III-go rzędu, czyli urzędowe, wykonane z taką ścisłością jak te, które służą Władzom do rewizyi miar ostemplowanych w użytku będących, oraz:
- d) użytkowe, to jest wszelkie inne miary i wagi ostemplowane, i w użyciu powszechném będące.

Артикулъ 22.

Stopnie ścisłości dla każdego z rzędów miar i wag artykułem poprzedzającym wymienionych przyjęte, czyli różnice w nich cierpiane przy stemplowaniu, tak na przewyżkę jako i na niedostatek, wskazuje tablica następująca:

Въ мѣрахъ тяжести, или гиряхъ.	I разряда, или выдѣленныхъ по образцу нормальн.			Въ мѣрахъ длины.	I разряда, или выдѣленныхъ по образцу нормальн.		
	II разряда, или обра- цовыхъ.				II разряда, или обра- цовыхъ.		
	III разряда, или казенныхъ, а равно обыкновенн:				III разряда, или казенныхъ, а равно обыкновенн.		
	Доли				Линіи		
5 пудовыхъ	10	25	48	1 сажени	$\frac{1}{50}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$
4 пудовыхъ	8	20	48	1 аршинъ	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$
2 пудовыхъ	4	10	24	1 футъ	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$
1 пудовыхъ	2	5	24	3-хъ футовой мѣрѣ	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$
20 фунтовыхъ	1	2	24				
10 фунтовыхъ	$\frac{1}{2}$	1	6				
5 фунтовыхъ	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	6				
3 фунтовыхъ	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	6				
2 фунтовыхъ	$\frac{1}{16}$	$\frac{1}{8}$	6				
1 фунтовыхъ	$\frac{1}{32}$	$\frac{1}{16}$	6				
48 золотниковыхъ	$\frac{1}{64}$	$\frac{1}{32}$	3				
24 золотниковыхъ	$\frac{1}{128}$	$\frac{1}{64}$	1				
				Въ мѣрахъ емкости для сыпучихъ тѣлъ.	Кубическіе дюймы		
				1 четверти	2	8	16
				Полу-четверти	1	4	8
				Четверть-четверти.	$\frac{1}{2}$	2	4
				1 четверикъ.	$\frac{1}{2}$	1	2
				Полу-четверикъ	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	1
				Четверть-четверикъ.	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$
				Въ мѣрахъ емкости для жидкихъ тѣлъ.	Кубическіе дюймы		
				1 ведрѣ.	$\frac{1}{2}$	1	2
				Полу-ведрѣ.	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	1
				Четверть-ведрѣ.	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$

Примѣчаніе. Во всѣхъ меньшихъ подраздѣленіяхъ гирь, мѣръ длины и емкости, въ вышеозначенной таблицѣ не помѣщенныхъ, никакая разниа допущена быть не должна.

b) Мѣры длины.

Статья 23.

При выдѣлкѣ мѣръ длины соблюдаются слѣдующія правила.

- a) сторона, на которой имѣютъ быть обозначены подраздѣленія мѣры, должна быть плоская и гладкая;

Na Gwichtach	I. rzędu, czyli na wzór zasa- dniczych wykonanych			Na Miarach długości	I. rzędu, czyli na wzór zasa- dniczych wykonanych		
	II. rzędu, czyli wzorowych				II. rzędu, czyli wzorowych		
	III. rzędu, czyli urzędowych i użytkowych				III. rzędu, czyli urzędowych i użytkowych		
	D o l i j				L i n i j		
5 pudowych	10	25	48	1 Sażeniu	$\frac{1}{50}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$
4 pudowych	8	20	48	1 Arszynie	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$
2 pudowych	4	10	24	1 Stopie	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$
1 pudowych	2	5	24	3 Stopowej miarze	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$
20 funtowych	1	2	24				
10 funtowych	$\frac{1}{2}$	1	6				
5 funtowych	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	6				
3 funtowych	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	6				
2 funtowych	$\frac{1}{16}$	$\frac{1}{8}$	6				
1 funtowych	$\frac{1}{32}$	$\frac{1}{16}$	6				
48 złotych	$\frac{1}{64}$	$\frac{1}{32}$	3				
24 złotych	$\frac{1}{128}$	$\frac{1}{64}$	1				
				Na miarach objętości do ciał sypkich.	Cale sześciennie		
				1 Czwartki	2	8	16
				Pół czwartki	1	4	8
				Ćwierć czwartki	$\frac{1}{2}$	2	4
				1 Czwierky	$\frac{1}{2}$	1	2
				Pół czwierky	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	1
				Ćwierć czwierky	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$
				Na miarach objętości do ciał płynnych.	Cale sześciennie		
				1 Wiadrze	$\frac{1}{2}$	1	2
				Pół wiadrze	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	2
				Ćwierć wiadrze	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$

Uwaga. Na wszystkich podziałach drobniejszych gwichtów, miar długości i objętości, powyższą tablicą nieobjętych, żadne różnice miejsca mieć nie powinny.

b) Miary długości.

Artykuł 23.

W wyrobieniu miar długości, zachowane być mają następujące przepisy:

- a) ściana podziałowa, to jest ściana na której podziały miary mają być oznaczone, winna być płaska i gładko odrobioną;

- b) на той же сторонѣ должна быть проведена во всю длину, чрезъ середину ширины, ось дѣленія, то есть прямая черта, параллельная краямъ,—для означенія на ней подраздѣленій;
- c) черты, означающія подраздѣленія, должны быть отвѣсны къ оси дѣленія и такъ тонкія, какъ того требуетъ назначеніе мѣры;
- d) подраздѣленія на мѣрѣ должны быть означены числами въ послѣдовательномъ порядкѣ; числа эти имѣютъ быть правильныя, явственныя и чисто отдѣланныя;
- e) каждая мѣра должна имѣть длину, закономъ определенную, и съ обоихъ концовъ быть съ точностью отрѣзана.

Примѣчаніе 1. На мѣрахъ, назначенныхъ для ученыхъ изысканій, предѣлы длины могутъ быть означаемы только чертами, или точками, безъ отрѣзыванія концовъ мѣры.

Примѣчаніе 2. Черты, или точки, означающія, какъ всю длину, такъ и подраздѣленія оной, могутъ быть нарѣзаны или на металлѣ, или на деревѣ, смотря по тому, изъ чего мѣра сдѣлана,—или же на золотѣ, серебрѣ либо платинѣ, вполоченныхъ въ металл мѣры.

Примѣчаніе 3. При выдѣлкѣ мѣръ длины съ тою точностью, какая 22-ю статьею настоящей инструкции предписана для мѣръ I и II разрядовъ, означеніе длины съ казеннаго образца слѣдуетъ производить при определенной закономъ температурѣ, $13\frac{1}{3}^{\circ}$ Реомюра, или по крайней мѣрѣ при температурѣ, сколь можно къ этой приближенной; въ особенности наблюдать это слѣдуетъ въ такихъ случаяхъ, когда длину образцовой мѣры переносить нужно съ образца желѣзнаго на мѣдь, или съ мѣднаго на желѣзо.

- b) на сѣчаніе подziałowej, w kierunku jęj długości i przez środek szerokości miary, powinna być nakreślona oś podziału, t. j. linia prosta, równoległa do krawędzi, dla wnoszenia na nięj podziałów;
- c) kreski oddzielające podziały, winny być prostopadłe do osi podziału, głęboko wryte i tak cienkie, jak dla przeznaczenia miary potrzeba;
- d) podziały na miarze, winny być liczbami porządkowymi oznaczone; liczby te powinny być foremne, wyraźne i czysto wykonane;
- e) każda miara powinna mieć długość prawem oznaczoną, i po obu końcach na tę długość być dokładnie uciętą.

Uwaga 1. U miar przeznaczonych do poszukiwań naukowych, skraje długości miary, mogą być tylko oznaczone kreskami lub punktami, bez obcinania miary po jęj końcach.

Uwaga 2. Kreski lub punkta tak całą długość miary, jak i podziały jęj oznaczające, mogą być, albo na metalu, lub drzewie, jak z którego miara jest wyrobioną; albo na złocie, srebrze, lub na platynie, w metal miary nabijanych.

Uwaga 3. Przy wykonywaniu miar długości ze ścisłością dla miar I-go i IIgo rzędu, artykułem 22 wymaganą, wnoszenie długości ze wzoru rządowego, odbywać należy w temperaturze prawnej $+13\frac{1}{3}^{\circ}$ Réaumura, a przynajmniej w stopniach tęj temperatury najbliższych; szczególnie zaś tego przestrzegać należy, gdy długość wzorowej miary, przenosić potrzeba ze wzoru żelaznego lub na mosiądz, albo z mosiężnego wzoru na żelazo.

Статья 24.

На обратной сторонѣ каждой изъ мѣръ длины отрѣзныхъ, то есть, на сторонѣ противоположной подраздѣленіямъ, должна быть означена полная длина соотвѣтственной мѣры польской, а именно: на сажени—длина польскаго сажня, а на аршинѣ—длина польскаго локтя, для облегченія въ различеніи разности, между сими мѣрами существующей. Для этой цѣли конецъ польской мѣры означается не только явственною чертою дѣленія, но еще углубленіемъ въ видѣ вырѣзка, представляющаго $\frac{1}{4}$ часть шара и касающагося діаметромъ черты, обозначающей конецъ польской мѣры.

На излишкѣ мѣры, составляющемъ разность между мѣрою російскою и польскою, должны быть обозначены подраздѣленія російской мѣры.

а) *Мѣры емкости.*

Статья 25.

Мѣры емкости четвериковыя и ведерныя должны быть выдѣлываемы изъ прочныхъ матеріаловъ, какъ-то: изъ чугуна, листовой мѣди красной или желтой и листоваго желѣза, съ обѣихъ сторонъ вылуженнаго. Мѣдные и желѣзные листы должны быть такой толщины, чтобы приготовленные изъ оныхъ мѣры могли, при употребленіи ихъ, противустоять всякому давленію.

Примѣчаніе. Большія четвериковыя мѣры, какъ-то: четверть, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ четверти, четверикъ, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ четверика, могутъ быть допущены въ торговлѣ и изъ твердаго дерева съ желѣзными или мѣдными обручами.

Артикулъ 24.

На stronie odwrotnej, t. j. położonej pod ścianą podziałową, każdej z miar długości uciętych, winna znajdować się całkowita długość odpowiedniej miary polskiej, mianowicie: na sażeniu, długość sażnia, a na arszynie długość łokcia polskiego, aby ułatwić poznanie różnicy między temi miarami zachodzącej; w tym to celu, drugi koniec miary polskiej oznaczony być ma, nie tylko kreską podziałową wyraźną, ale jeszcze wydrążeniem, w kształcie wycinka ćwierć kulistego, którego średnica przypada na kresce, oznaczającej koniec miary polskiej.

Na zbywającej części, stanowiącej różnicę między miarą rossyjską a polską, powinny być oznaczone podziały miary rossyjskiej.

с) *Міары об'ємості.*

Артикулъ 25.

Miary objętości układu czterekowego i układu wiadrowego, winny być wyrabiane z materyałów trwałych, jakimi są: żelazo lane, blacha miedziana, mosiężna, żelazna, z obu stron cyną pobielana; blachy te powinny być takiej grubości, ażeby przy używaniu miar z nich wykonanych, wszelkiemu zgięciu należyty opór stawiały.

Uwaga. Większe miary układu czterekowego, jako to: ćwierć, pół i ćwierć ćwierci, czterek pół i ćwierć cztereki, dla potrzeb handlu wolno jest wyrabiać z twardego drzewa, obręczami żelaznemi, mosiężnemi, lub miedzianemi mocno okute.

Статья 26.

Мѣры ведерныя должны быть внутри и снаружи вылужены; чугунныя же могутъ быть покрыты оловомъ или глазурью.

Статья 27.

Образцовыя мѣры емкости четвериковыя и ведерныя, изъ мѣди выдѣланныя, не должны быть вылуженныя.

Статья 28.

Изъ мѣръ емкости четвериковыхъ — образцовыя и въ торговлѣ употребляемыя, а изъ мѣръ ведерныхъ — только образцовыя, должны быть цилиндрическія и имѣть кругъ основаніемъ; для удобнѣйшей ихъ вывѣрки глубина каждой мѣры должна быть равна ея діаметру въ пустомъ пространствѣ.

Мѣры ведерныя, въ торговлѣ употребляемыя, для удобнѣйшаго различенія ихъ отъ мѣръ четвериковыхъ, должны имѣть глубину, равную два раза взятому діаметру въ пустомъ пространствѣ.

Мѣры эти могутъ быть приготовляемы съ носками, для удобнѣйшаго выливанія жидкости.

Статья 29.

Размѣръ діаметровъ въ пустомъ пространствѣ и глубина мѣръ четвериковыхъ и ведерныхъ обозначены въ двухъ слѣдующихъ таблицахъ:

1-я таблица для мѣръ, имѣющихъ глубину равную діаметру въ пустомъ пространствѣ;

Артикулъ 26.

Miary układu wiadra, winny być wewnątrz i zewnątrz cyną pobielane, a żelazne lane mogą być cyną albo glazurą powlekane.

Артикулъ 27.

Wzorowe miary objętości, układu czterwiryka i układu wiadra, z mosiądzu przysposabiane, wcale pobielane być nie mają.

Артикулъ 28.

Miary objętości układu czterwiryka wzorowe i w handlu używane, a układu wiadra tylko wzorowe, winny być wewnątrz walcowe o podstawie koła, i dla łatwości sprawdzenia ich, głębokość każdej miary winna być równą jej średnicy w świetle.

U miar układu wiadra dla potrzeb handlu, w celu łatwiejszego ich rozróżnienia od miar czterwiryka, głębokość każdej miary ma być równą dwa razy wziętej różnicy w świetle.

Miary te mogą być wyrabiane z dzióbem, wylewanie płynu ułatwiającym.

Артикулъ 29.

Wymiary średnic w świetle i głębokości miar układu czterwiryka i układu wiadra, podają dwie tablice następujące:

1. tablica dla miar, mających głębokość równą średnicy w świetle:

Название мѣръ.	Четверико- вые	Название мѣръ.	Ведерныя	
	діаметръ и глубина		діаметръ и глубина	
	россійскіе дюймы		россійскіе дюймы	
	цѣлыя десяти.		цѣлыя десяти.	
Четверть	25, 360	Ведро	9, 850	
$\frac{1}{2}$ четверти	20, 128	$\frac{1}{2}$ ведра	7, 818	
$\frac{1}{4}$ четверти	15, 916	$\frac{1}{4}$ ведра	6, 205	
Четверикъ	12, 680	кружка ($\frac{1}{10}$ ведра)	5, 572	
$\frac{1}{2}$ четверика	10, 064	$\frac{1}{2}$ кружки ($\frac{1}{20}$ ведра)	4, 629	
$\frac{1}{4}$ четверика	7, 988	$\frac{1}{5}$ кружки ($\frac{1}{50}$ ведра)	3, 674	
Гарнецъ ($\frac{1}{8}$ четверика)	6, 340	Чарки ($\frac{1}{100}$ ведра)	2, 122	
$\frac{1}{2}$ гарнца ($\frac{1}{16}$ четвер.)	5, 032	$\frac{1}{2}$ чарки ($\frac{1}{200}$ ведра)	1, 684	
$\frac{1}{4}$ гарнца ($\frac{1}{32}$ четвер.)	3, 994			

2-я таблица для мѣръ ведерныхъ, имѣющихъ глубину равную два раза взятому діаметру въ пустомъ пространствѣ, и носокъ для выливанія:

Названіе мѣръ	Мѣры		Носки			
	Внутренній размѣръ					
	діаметръ	глубина	выступъ	половина ширины	длина или высота	
	россійскіе дюймы и десятичныя ихъ части					
Ведро.	7, 738	15, 516	2, 30	1, 50	5, 00	
$\frac{1}{2}$ ведра.	6, 158	12, 316	1, 82	1, 19	3, 97	
$\frac{1}{4}$ ведра.	5, 887	9, 775	1, 45	0, 98	3, 14	
Кружка ($\frac{1}{10}$ ведра).	4, 601	7, 202	1, 07	0, 69	2, 32	
$\frac{1}{2}$ кружки ($\frac{1}{20}$ ведра).	3, 858	5, 716	0, 85	0, 58	1, 84	
$\frac{1}{5}$ кружки ($\frac{1}{50}$ ведра).	2, 106	4, 212	0, 62	0, 41	1, 36	
Чарка ($\frac{1}{100}$ ведра).	1, 871	3, 343	0, 48	0, 32	1, 08	
$\frac{1}{2}$ чарки ($\frac{1}{200}$ ведра).	1, 327	2, 654	0, 39	0, 26	0, 85	

Примѣчаніе 1. Основаніемъ этой таблицы принято то, что край носка есть эллиптическій, емкость онаго у ведра имѣетъ 17 російскихъ кубическихъ дюймовъ и соотвѣтственно сему у прочихъ мѣръ; емкость

Nazwisko miar	Układu czetwieryka		Nazwisko miar	Układu wiadra	
	średnica i głębokość			średnica i głębokość	
	cale rossyjskie			cale rossyjskie	
	całe	części dziesiętn.		całe	części dziesiętn.
Czterciert'	25,	360	Wiadro	9,	850
$\frac{1}{2}$ Cztercierti	20,	128	$\frac{1}{2}$ Wiadra	7,	818
$\frac{1}{4}$ Cztercierti	15,	916	$\frac{1}{4}$ Wiadra	6,	205
Cztercieryk	12,	680	Krużka ($\frac{1}{10}$ wiadra)	4,	572
$\frac{1}{2}$ Cztercieryk	10,	064	$\frac{1}{2}$ Krużki ($\frac{1}{20}$ wiadra)	3,	629
$\frac{1}{4}$ Cztercieryk	7,	988	$\frac{1}{5}$ Krużki ($\frac{1}{50}$ wiadra)	2,	674
Garniec ($\frac{1}{8}$ cztercieryk)	6,	340	Czarka ($\frac{1}{100}$ wiadra)	2,	122
$\frac{1}{2}$ Garnca ($\frac{1}{16}$ czterciert')	5,	032	$\frac{1}{2}$ Czarki ($\frac{1}{200}$ wiadra)	1,	684
$\frac{1}{4}$ Garnca ($\frac{1}{32}$ czterciert')	3,	994			

2. tablica dla miar układu wiadra, mających głębokość równą dwa razy wziętej średnicy w świetle i dzioby do wylewania:

Nazwisko miary	Miary		D z i o b a			
	W y m i a r y w ś w i e t l e					
	średnica	głębokość	wysok	połowa szerokości	wysokość	
	cale rossyjskie i ich części dziesiętne					
Wiadro	7, 738	15, 516	2, 30	1, 50	5, 00	
$\frac{1}{2}$ Wiadra	6, 158	12, 316	1, 82	1, 10	3, 97	
$\frac{1}{4}$ Wiadra	4, 887	9, 775	1, 45	0, 98	3, 14	
Krużka ($\frac{1}{10}$ wiadra)	3, 601	7, 202	1, 07	0, 69	2, 32	
$\frac{1}{2}$ Krużki ($\frac{1}{20}$ wiadra)	2, 858	5, 716	0, 85	0, 58	1, 84	
$\frac{1}{5}$ Krużki ($\frac{1}{50}$ wiadra)	2, 106	4, 212	0, 62	0, 41	1, 36	
Czarka ($\frac{1}{100}$ wiadra)	1, 671	3, 343	0, 48	0, 32	1, 08	
$\frac{1}{2}$ Czarki ($\frac{1}{200}$ wiadra)	1, 327	2, 654	0, 39	0, 26	0, 85	

Uwaga 1. Zasadą tej tablicy jest: że brzeg dzioba jest eliptyczny, objętość dzioba u wiadra ma cali sześciennych rossyjskich 17, u innych zaś miar stosunkowo, a objętość ka-

же каждой мѣры вмѣстѣ съ носкомъ должна быть такая, какъ предписано въ 11-й статьѣ.

Примѣчаніе 2. Ширину носка слѣдуетъ измѣрять по краю мѣры на внутренней выпуклости оной, а длину считать отъ тетивы дуги этой впадины.

Статья 30.

Каждая изъ мѣръ четвериковыхъ и ведерныхъ, безъ различія ихъ формы, въ 28-й статьѣ определенной, заключаетъ въ себѣ на російскій вѣсъ столько перегнанной воды, сколько на каждую причтется, согласно основанію, изложенному въ статьяхъ 18-й и 19-й.

Количество перегнанной воды, причитающееся на мѣры обоихъ сихъ родовъ, опредѣляетъ слѣдующая таблица:

Мѣры четвериковыя						Мѣры ведерныя						
Названіе мѣръ	заклѣчаютъ въ себѣ при температурѣ 13 $\frac{1}{3}$ ° Реомюра					Названіе мѣръ	заклѣчаютъ въ себѣ при температурѣ 13 $\frac{1}{3}$ ° Реомюра					
	въ безвозду- шнозъ про- странствѣ	въ сухой ат- мосферѣ при давленіи 30 россійскихъ дюймовъ					въ безвозду- шнозъ про- странствѣ	въ сухой ат- мосферѣ при давленіи 30 россійскихъ дюймовъ				
		перегнанной воды						перегнанной воды				
		фунт.	золот.	доли				фунт.	золот.	доли		
Четверть.	512	—	—	511 42 88,	000	Ведро.	30	—	—	29 92 85,	40	
$\frac{1}{2}$ четверти.	256	—	—	255 69 44,	000	$\frac{1}{2}$ ведра.	15	—	—	14 94 42,	70	
$\frac{1}{4}$ четверти.	128	—	—	127 82 70,	000	$\frac{1}{4}$ ведра.	7 48	—	—	7 47 21,	35	
Четверикъ	64	—	—	63 89 35,	000	Кружка ($\frac{1}{10}$ ведра)	3	—	—	2 95 66,	14	
$\frac{1}{2}$ четверика.	32	—	—	31 92 65,	500	$\frac{1}{2}$ круж. ($\frac{1}{20}$ вед.)	1 48	—	—	1 47 81,	07	
Четверка ($\frac{1}{4}$ четв.)	16	—	—	15 94 32,	750	$\frac{1}{5}$ круж. ($\frac{1}{50}$ вед.)	—	57 57,	00	—	57 51,	63
Гарнецъ ($\frac{1}{8}$ четв.)	8	—	—	7 95 16,	375	Чарка ($\frac{1}{100}$ ведра)	—	28 76,	80	—	28 73,	82
$\frac{1}{2}$ гарн. ($\frac{1}{16}$ четв.)	4	—	—	3 95 56,	187	$\frac{1}{2}$ чарки ($\frac{1}{200}$ вед.)	—	14 38,	40	—	14 36,	91
$\frac{1}{4}$ гарн. ($\frac{1}{32}$ четр.)	2	—	—	1 95 76,	094							

здѣй миary wraz z dziobem taka, jak (artykułem 11) przepisana.

Uwaga 2. Szerokość dzioba należy brać po brzegu miary na jej wewnętrznej wypukłości, i od cięgiwy łuku tej wklęsłości długość dzioba liczyć.

Artykuł 30.

Każda miara układu czterwiryka i układu wiadra, bez różnicy kształtów, artykułem 28 wskazanych, obejmować ma na wagę rossyjską tyle wody dystylowanej, ile podług zasad artykułami 18 i 19 podanych, na każdą stosunkowo przypada.

Plość wody dystylowanej, na miary obu tych układów przypadająca, wskazuje następująca tablica:

Miary układu czterwiryka						Miary układu wiadra						
Nazwisko miary	obejmować mają w temperaturze $+13\frac{1}{3}^{\circ}$ Réaumura					Nazwisko miary	obejmować mają w temperaturze $+13\frac{1}{3}^{\circ}$ Réaumura					
	w próżni	w powietrzu suchém przy ciśnieniu 30 cali rossyjskich					w próżni	w powie- trzu su- chém przy ciśnieniu 30 cali rossyjskich				
		wody dystylowaněj						wody dystylowaněj				
		funt	złotn.	dole	funt			złotn.	dole	funt	złotn.	dole
Czterwiert'	512	—	—	511 42 88,	000	Wiadro	30	—	—	29 92 85,	40	
$\frac{1}{2}$ Czterwierti	256	—	—	255 69 44,	000	$\frac{1}{2}$ Wiadra	15	—	—	14 94 42,	70	
$\frac{1}{4}$ Czterwierti	128	—	—	127 82 70,	000	$\frac{1}{4}$ Wiadra	7 48	—	—	7 47 21,	35	
Czterwiryk	64	—	—	63 89 35,	000	Krużka ($\frac{1}{10}$ wiadra)	3	—	—	2 95 66,	14	
$\frac{1}{2}$ Czterwiryk	32	—	—	31 92 65,	500	$\frac{1}{2}$ Krużka ($\frac{1}{20}$ wiadra)	1 48	—	—	1 47 81,	07	
$\frac{1}{4}$ Czterwiryk	16	—	—	15 94 32,	750	$\frac{1}{5}$ Krużka ($\frac{1}{50}$ wiadra)	—	57 57,	60	—	57 51,	63
Garniec ($\frac{1}{8}$ czetwier.)	8	—	—	7 95 16,	375	Czarka ($\frac{1}{100}$ wiadra)	—	28 76,	80	—	28 73,	82
$\frac{1}{2}$ Garnca ($\frac{1}{16}$ czetw.)	4	—	—	3 95 56,	187	$\frac{1}{2}$ Czarka ($\frac{1}{200}$ wiadr.)	—	14 38,	40	—	14 36,	91
$\frac{1}{4}$ Garnca ($\frac{1}{32}$ czetw.)	2	—	—	1 95 76,	097							

Статья 31.

При выдѣлкѣ мѣръ емкости изъ металла, наблюдать слѣдуетъ:

- a) чтобы стѣны и дно каждой мѣры были какъ внутри, такъ и снаружи гладки, безъ пороковъ обдѣланы, и имѣли толщину, въ ст. 25 указанную;
- b) чтобы дно было плоское, круглое, вдѣланное отвѣсно къ стѣнамъ, и такъ плотно, чтобы невозможно было ни поддѣлать, ни отмѣнить дна, безъ видимаго нарушенія цѣлости мѣры;
- c) чтобы у большихъ мѣръ, каковы: четверть, $\frac{1}{2}$ четверти, $\frac{1}{4}$ четверти, четверикъ, $\frac{1}{2}$ четверика и $\frac{1}{4}$ четверика, а равно ведро, $\frac{1}{2}$ ведра и $\frac{1}{4}$ ведра, для прочности дна, положены были съ наружной стороны онаго крестообразно двѣ полосы, плотно съ дномъ спаянныя и за края мѣры невыходящія;
- d) чтобы верхніе края мѣры, равно какъ и носка, были параллельны дну и гладко обдѣланы. Верхній край мѣры долженъ быть обведенъ обручемъ, плотно спаяннымъ со стѣнами мѣры.

Сверхъ того, такихъ обручей находится должно: на мѣрахъ среднихъ и малыхъ—одинъ внизу у самаго дна;

на мѣрахъ большихъ—два, изъ коихъ одинъ внизу, а другой по срединѣ мѣры.

- e) чтобы большія мѣры, глубина коихъ равна внутреннему діаметру въ пустомъ пространствѣ, были съ двумя ушами, устроенными въ срединѣ высоты оныхъ; мѣры же, глубина коихъ равна два раза взятому діаметру въ пустомъ пространствѣ—съ однимъ ухомъ, вверху мѣры, съ удобностью для подниманія оной устроеннымъ;

Artykuł 31.

Przy wyrabianiu metalowych miar objętości, przestrzegać należy:

- a) żeby ściany i dno każdej miary, tak wewnątrz, jak zewnątrz były bez skaz gładko wyrobione, oraz miały grubość, w artykule 25 zastrzeżoną;
- b) żeby dno było płaskie, kołowe, osadzone prostopadle do ścian, osadzenie jego ściśle wykonane, nie dozwalało, ani podrabiania, ani odmiany dna, bez widocznego naruszenia całości miary;
- c) żeby u miar większych, jakimi są: czetwiert', $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ czetwierti, czetwieryk, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ czetwieryka, tudzież wiadro, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ wiadra, dla wzmocnienia dna przeciw wytłoczeniu, były dwa pasy, na krzyż pod dnem ściśle spojone, i nad brzeg miary nie wystające;
- d) żeby brzeg górny miary był równoległy do dna, gładko wyrobiony, również i brzegi dzioba. Brzeg górny opasany być winien obręczą, ściśle ze ścianami miary spojeną.

Oprócz tego obręczy takich być powinno:

u miar średnich i małych, jedna u dołu miary przy samym brzegu;

u miar większych dwie, z nich jedna u spodu, a druga w połowie wysokości miary.

- e) żeby miary większe, w których głębokość równa się średnicy w świetle, miały dwa ucha w środku wysokości, a miary, w których głębokość dwa razy jest większa od średnicy w świetle, jedno ucho w górze miary, dogodnie do ujmowania urządzone;

- f) въ большихъ мѣрахъ, какъ-то: въ четвертяхъ и $\frac{1}{2}$ четвертяхъ, можетъ быть, для удобнѣйшаго сгребанія зерноваго хлѣба, помѣщенъ желѣзный пруть, ровно съ верхними краями мѣры прикрѣпленный, и опертый, для предохраненія онаго отъ согнутія, на другомъ желѣзномъ пруть—съ тѣмъ однако, чтобы, не смотря на помѣщеніе сихъ двухъ прутьевъ, мѣра имѣла емкость, закономъ предписанную.

Статья 32.

Образцовыя мѣры емкости, особливо четвериковыя и особливо ведерныя, должны имѣть сверхъ того толстыя, соотвѣтственной величины, стекляныя крышки, съ одной стороны гладко отшлифованныя, а съ другой матовыя, столь плотно къ верхнимъ краямъ мѣры пристающія, чтобы изъ мѣры, наполненной водою и прикрытой крышкою, нисколько воды не вытекало.

Статья 33.

При выдѣлкѣ мѣръ четвериковыхъ изъ дерева, наблюдать слѣдуетъ:

- a) чтобы дерево было твердое, отборное и сухое;
- b) чтобы мѣра, гладко отдѣланная, была внутри цилиндрическая, т. е., съ верху до низу одинаковаго діаметра; чтобы дно было плоское, круглое, внутри къ стѣнамъ мѣры отведенное, а снаружи снизу ровно съ углами вдѣланное. Снаружи мѣра можетъ быть нѣсколько конической формы, т. е. стѣны у дна могутъ быть толще столько, сколько это нужно для лучшаго удержанія обручей. Сверхъ того, верхніе края должны быть съ точностью выровнены и ко дну параллельны. Въ большихъ мѣрахъ, какъ-то: въ четвертяхъ и $\frac{1}{2}$ четвертяхъ, могутъ быть также, для удобства сгре-

- f) w miarach większych, jako to: w całej i pół czwartej, może być, dla dogodniejszego strychowania, pręt żelazny, równo z brzegiem górnym miary stale osadzony, i dla zapobieżenia jego uginaniu się, drugim prętem żelaznym podparty, z warunkiem: aby pomimo tych dwóch prętów, miara miała objętość prawem przepisana.

Artykuł 32.

Dla wzorowych miar objętości, osobno dla miar układu czterwiryka, osobno dla miar układu wiadra, dodane być winny tałe stosownej wielkości, ze szkła grubego, po jednej stronie gładko, po drugiej ziarnisto (matte) płasko odszlifowane, do brzegu otwartości miar, tak dokładnie przystępujące, żeby z miary wodą napełnionej i taflą nakrytej, nie a nic wody nie wypływało.

Artykuł 33.

Przy wyrabianiu miar drewnianych układu czterwiryka, przestrzegać należy:

- a) żeby drzewo było twarde, wyborowe i suche;
- b) żeby miara wyrobiona gładko, wewnątrz była walcową, to jest od góry do dołu jednakowej średnicy; dno było płaskie, kołowe, do ścian miary wewnątrz prostopadle, a zewnątrz od spodu równo z watorami osadzone, zewnątrz zaś miara może być nieco stożkową, t. j. jej klepki mogą być o tyle grubsze u dna, o ile dla lepszego utrzymania się obręczy, może być potrzebnym; nadto, brzeg górny powinien być dokładnie wyrównany, i od dna równoległy. W miarach większych, jako to: w całej i pół czwartej, dla dogodności strychowania, mogą być tak-

банія зерна, устроены желѣзные прутья, такимъ образомъ и при такомъ же условіи, какъ сказано въ 31-й статьѣ, пунктъ е, о мѣрахъ изъ металла;

- с) чтобы обручи имѣли одинаковую ширину и были гладко отдѣланы, на мѣрахъ меньшихъ, до полчетверика включительно, должно быть такихъ обручей по два, а на большихъ—по три; верхній и нижній обручи должны быть прикрѣплены ровно съ краями, средній же—по самой срединѣ мѣры;
- д) чтобы на каждой мѣрѣ было по двѣ металлическихъ полосы, крестообразно снаружи ко дну прикрѣпленныя; полосы эти своими концами касаться должны: въ мѣрахъ о трехъ обручахъ средняго, а о двухъ верхняго обруча;
- ф) чтобы обручи, прутья и полосы, подъ дномъ находящіяся, прикрѣплены были заклепками, насквозь дерева проходящими;
- ф) чтобы къ каждой мѣрѣ, посрединѣ высоты оной, придѣлано было по два уха, изъ того же что и обручи металла, гладко отдѣланныя.

д) *Мѣры тяжести или гири.*

Статья 34.

На гири для торговли и для аптекарскихъ надобностей употребляются исключительно металлы твердые, не легко стирающіеся и неподверженные скорой ржавчинѣ, какъ-то: бронза, желтая мѣдь и другія мѣдныя композиціи, и равно чугуны.

Изъ иныхъ матеріаловъ, или мягкихъ металловъ, легко стирающихся, какъ напримѣръ изъ олова, свинцу, шпатулеру, отливать гири воспрещается.

Примѣчаніе 1. Коммисія, учрежденная для приведенія въ единообразіе мѣръ и вѣсовъ въ Имперіи, употребля-

же умещенные прѣты желазне, так samo i pod tym samym warunkiem, jak przy miarach metalowych, w artykule 31 w punkcie f) powiedziano;

- с) żeby obręcze były jednostajnej szerokości i gładko wyrobione; obręczy takich powinno być 2 u miar mniejszych, aż do $\frac{1}{2}$ cztertyka włącznie; a 3 u miar większych;

Obręcze górna i spodnia powinny być równo z brzegami osadzone. Średnia zaś w samym środku miary;

- д) żeby każda miara miała dwa pasy metalowe, na krzyż pod dnem umieszczone; pasy te powinny swojemi końcami, w miarach o trzech obręczach sięgać środkowej, a o dwóch obręczach górnej;
- с) żeby obręcze, pręty i pasy, pod dnem będące, przy-mocowane były nitami, wskrós drzewa przechodzącymi;
- ф) żeby każda miara miała dwa (ucha) z takiego jak obręcze metalu, gładko wyrobione i w środku jej wysokości osadzone.

д) *Miary ciężaru, czyli gwichty.*

Artykuł 34.

Na gwichty dla handlu, jak dla potrzeb aptecznych, używane być mają wyłącznie tylko metale twarde, ścieraniu lub rdzewieniu nie łatwo ulegające, jakimi są: bronz, miedź i inne aliaże miedzi, tudzież żelazo lane.

Innych materyałów, ani téż metalów miękkich, łatwo ścieraniu ulegających, jako to: ołowiu, cynku, na gwichty używać nie wolno.

Uwaga 1. Kommissya regulująca miary i wagi Cesarstwa, używała ciężarów przysposobionych z bronzu, złożonego

да гири изъ бронзы, составленной изъ 575-ти частей красной мѣди, 59-ти частей свинцу и 48-ми частей желтой мѣди. Сравнительная тяжесть сей композиціи составляла около осьми.

Примѣчаніе 2. Гири, употребляемыя золотыхъ дѣлъ мастерами и ювелирами, должны быть изъ зеленой мѣди или иной мѣдной композиціи.

Примѣчаніе 3. Мелкія гирьки, отъ золотника до доли, должны быть бронзовыя, или изъ желтой мѣди.

Примѣчаніе 4. Образцовыя гири должны быть изъ желтой мѣди, а мелкія гирьки отъ 48 доль до самыхъ меньшихъ подраздѣленій—изъ платины. Цѣльный образцовый фунтъ можетъ быть изъ платины, или желтой мѣди вызолоченный.

Статья 35.

Гири для торговли приготавливаются въ такихъ только штукахъ, какія исчислены въ 1-мъ и 2-мъ примѣчаніяхъ къ 12-й статьѣ; выдѣлка иныхъ гирь для торговли воспрещается.

Статья 36.

Гири, въ торговлѣ употребляемыя, должны быть шаровидныя, съ рукояткою въ видѣ дуги; впрочемъ могутъ быть нѣсколько коническія съ шаро-образною рукояткою; гири же пяти и четырехъ-пудовыя — такой же формы, съ рукояткою въ видѣ дуги.

Примѣчаніе 1. Подраздѣленія фунта должны быть такой формы, какъ выше указано; но, если онѣ составляютъ складной фунтъ, то должны имѣть форму нѣсколько коническихъ, высверленныхъ кружковъ, съ такою постепенностью выдѣланныхъ, чтобы меньшіе удобно помѣщались въ большихъ, и всѣ вмѣстѣ составляли одинъ усѣченный конусъ.

Примѣчаніе 2. Мелкія гирьки, начиная отъ золотника, могутъ быть четырехугольныя.

з 575 części miedzi, 59 części cyny i 48 mosiądzu. Ciężkość gatunkowa tego aliażu wynosiła około 8.

Uwaga 2. Ggichoty używane przez złotników i jubilerów, powinny być z brązu lub spizu wyrabiane.

Uwaga 3. Drobne ciężarki, od złotnika zacząwszy aż do doli, winny być z brązu lub z mosiądzu.

Uwaga 4. Wzorowe gwichty, winny być z mosiądzu, a drobne ciężarki od 48 dolij aż do najmniejszej jęj cząstki z platyny. Całkowity funt wzorowy może być z platyny lub mosiężny połączany.

Artykuł 35.

Gwichty dla handlu, w takich tylko sztukach ciężaru wyrabiane być mają, jakie w artykule 12 uwadze 1 i 2 są wyszczególnione, innych dla handlu przyspasabiać nie wolno.

Artykuł 36.

Gwichty dla handlu używane, powinny mieć kształt kulisty z kabłąkiem do ujęcia; mogą wszakże mieć także kształt nieco stożkowy z ujęciem, w sposobie gałki urządzone, a ciężary 5 i 4 pudowe tego kształtu, mieć mają ujęcia kabłąkowate.

Uwaga 1. Podziały funta, powinny być kształtu takiego jak powyżej wskazano, a jeżeli stanowią funt składany, wtedy powinny być w kształcie krążków, nieco stożkowych, wydrążonych, tak ustopniowanych, że mniejsze z nich wygodnie mieszczą się w większych, a razem składają jeden ścięty stożek.

Uwaga 2. Ciężarki drobniejsze od złotnika zacząwszy, mogą być czworograniaste.

Статья 37.

Гири, въ аптекахъ употребляемыя, должны быть изъ желтой мѣди, или бронзы, обыкновенной формы, и суть слѣдующія:

Фунтъ, — 6, 3, 2, 1, $\frac{1}{2}$ унціи, — 2, 1, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ драхмы, — 2, $1\frac{1}{2}$, 1 и $\frac{1}{2}$ скрупула, — 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, грановъ.

Статья 38.

Каждая гиря должна быть цѣльная и имѣть законный вѣсъ. Прибавленіе, для дополненія вѣса, особыхъ тяжестей какой бы ни было формы, воспрещается.

Статья 39.

При выдѣлкѣ гирь слѣдуетъ наблюдать:

1. чтобы каждая гиря была отлита вмѣстѣ съ рукояткою, имѣла гладкую поверхность безъ всякихъ пороковъ въ отлитіи и была, прежде вывѣрки, нѣсколько тяжелѣе указнаго вѣса, такъ чтобы при вывѣркѣ требовала только уменьшенія вѣса посредствомъ обточенія, или опиленія съ низу;
2. чтобы дно у гирь шарообразныхъ было нѣсколько углублено, а у гирь коническихъ плоское.

е) *Вѣсы.*

Статья 40.

У двуконечныхъ вѣсовъ, для взвѣшиванія тяжестей, коромысла могутъ быть стальные, желѣзные, или изъ желтой мѣди;

Артикулъ 37.

Gwichty w aptekach używane powinny być z miedzi lub brązu, kształtu zwyczajnego, następujące: funt 6, 3, 2, 1, $\frac{1}{2}$ uncji, 2, 1, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ drachmy—2, $1\frac{1}{2}$, 1 i $\frac{1}{2}$ skrupułu, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 granów.

Артикулъ 38.

Każdy gwicht w szczególności powinien być co do swego ciężaru dokładny i z jednej sztuki. Dodawanie oddzielnych ciężarów, jakiegokolwiek kształtu, dla dopełnienia niedokładności gwichtu, jest zupełnie zabronione.

Артикулъ 39.

Przy wyrabianiu gwichtów przestrzegać należy, żeby:

1. odlew każdej sztuki razem z ujęciem był jednolity, powierzchnię miał gładką bez skaz i bez wad odlewu, przed uregulowaniem był bardzo mało cięższy od wagi przepisanej, a przy regulacji, potrzebował tylko zmniejszenia, przez otoczenie go lub opilowanie u spodu.
2. dno u ciężarów kulistych miało wklęsłość nieco kulistą, a u gwichtów stożkowych płaskie.

е) *Wagi.*

Артикулъ 40.

Wagi dwuramienne do ważenia ciężarów, mogą mieć belki ze stali, z żelaza kutego, lub miedzi, a talerze z mo-

чашки же—изъ желтой и красной мѣди, изъ листового вылуженнаго желѣза, а большія даже изъ дерева.

Чашки сіи должны быть устроены, для привѣшиванія, на соотвѣтственныхъ цѣпяхъ желѣзныхъ, или изъ желтой мѣди.

Статья 41.

При выдѣлкѣ двуконечныхъ коромыселъ наблюдать слѣдуетъ:

1. чтобы прочность коромыселъ соотвѣтствовала самой большей тяжести, какая должна взвѣшиваться на оныхъ;
2. чтобы ножи, служащіе къ привѣшиванію коромысла и чашъ, были изъ самой отборной закаленной стали, неподвижно утверждены въ коромыслѣ, а боковые въ равномъ отъ средняго разстояніи;
3. чтобы подставки въ клещахъ были также изъ отборной закаленной стали, гладко полированные;
4. чтобы стрѣлка была утверждена отвѣсно къ прямой чертѣ, соединяющей острія ножей, и съ точностью соотвѣтствовала указателю, въ клещахъ помѣщенному;
5. чтобы чаши, вмѣстѣ съ принадлежащими къ нимъ цѣпями, имѣли одинаковый вѣсъ;
6. чтобы коромысла и чаши, съ составными ихъ частями, не были покрашены, или покрыты лакомъ; самые однако большіе вѣсы, на открытомъ воздухѣ безъ крыши употребляемые, могутъ быть, по вывѣркѣ и заклеиванію, окрашены, или покрыты лакомъ, оставляя казенное, городское и фабричное клейма непокрытыми;
7. вообще вѣсы, по непродолжительномъ колебаніи, должны легко приходить въ равновѣсіе.

сядзу, з миеди, з побиеланѣй блачы жѣлазнѣй, а наветъ więkше sztuki z drzewa. Talerze te powinny być urzadzane do zawieszenia, przy pomocy odpowiednich łańcuchów żelaznych lub mosiężnych.

Artykuł 41.

Przy wyrabianiu wag dwuramiennych przestrzegać należy:

1. ażeby belka była, co do swęj mocy, zastosowana do ciężaru, jaki największy ma być na nię ważony;
2. ażeby noże, do zawieszenia belki i talerzy służące, były z wyborowęj hartownęj stali, w belce niewzruszenie umocowane, a skrajne w równęj od środkowego odległości;
3. ażeby podkładki w kleszczach były równie z wyborowęj stali hartownęj, gładko wypolerowane;
4. ażeby strzałka była osadzona prostopadłe do linii prostęj, łączącej ostrza noży, i odpowiadała dokładnie skazówce, w kleszczach umieszczonej;
5. ażeby talerze, razem z należącemi do nich łańcuchami, były jednakowego ciężaru;
6. aby belka i talerze, z częściami składającemi je, nie były malowane lub werniksowane,—jednak największe w otwartém miejscu bez pokrycia używane, mogą być po uregulowaniu i otemplowaniu, werniksem powleczone, pozostawiając znaki skarbowy, miejski i fabryczny, bez powleczenia farbą lub werniksem;
7. w ogólności wagi powinny, po krótkich wahaniach, snadno ustawiać się do równowagi.

f) *Надписи и клейма на мѣрахъ и вѣсахъ.*

Статья 42.

На каждой мѣрѣ должно находиться:

1. названіе мѣры, а на гирихъ — первая буква названія и число, означающее тяжесть;
2. названіе или клеймо фабрики и годъ выдѣлки мѣры;
3. мѣсто для казеннаго и городского клейма.

Примѣчаніе 1. На мелкихъ гирикахъ, въ особенности долевыхъ, допускается набивать изъ числа означенныхъ клеймъ только тѣ, кои помѣстить можно; но число, вѣсъ гириki означающее, должно непременно находиться на каждой.

Примѣчаніе 2. На аптекарскихъ гирихъ, вмѣсто первыхъ буквъ ихъ названія, налагаются, при надлежащихъ числахъ, знаки, обыкновенно для сего употребляемые.

Статья 43.

Названія мѣръ должны быть изображены буквами печатнаго или рукописнаго шрифта, на русскомъ и польскомъ языкахъ; числа же — исключительно арабскими цифрами.

Статья 44.

Фабричныя клейма могутъ быть по произволу круглыя, или овальныя; круглыя не должны быть менѣе 3-хъ линій въ поперечникѣ, длина же овальныхъ не менѣе 4-хъ линій.

Статья 45.

Фабричное клеймо должно быть набиваемо штемпелемъ, утвержденнымъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ;

f) *Napisy i cechy na miarach i wagach.*

Artykuł 42.

Na każdej miarze znajdować się ma:

1. nazwisko miary, a na gwichtach początkowa litera i nazwiska i liczba ciężar oznaczająca;
2. nazwisko lub cecha fabryki i rok wykonania miary;
3. miejsce na stempel urzędowy, tudzież miejski.

Uwaga 1. Na drobnych gwichcikach, szczególnież dolowych, pozwala się wytłaczać z powyższych znaków te tylko, które się dadzą, ale liczby ciężar gwichcika oznaczającej, opuszczać nie wolno.

Uwaga 2. Na gwichtach aptecznych, w miejsce początkowych liter ich nazwisk, należy przy liczbach właściwych, kłaść znaki na ten cel powszechnie dotąd używane.

Artykuł 43.

Nazwiska miar, mają być literami drukowymi lub pisanymi w języku rosyjskim i polskim, a liczby obok nazwisk wyłączenie arabskimi cyframi wyrażone.

Artykuł 44.

Cechy fabryczne, mogą być do woli, okrągłe lub owalne, okrągłe nie powinny być mniejszej jak 3 linie średnicy, a długość owalnych nie mniejsza jak linij 4.

Artykuł 45.

Cecha fabryczna, powinna być wytłaczana stemplem, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych zatwierdzonym,

названія же и числа могутъ быть вырѣзные, или набитыя со-
отвѣтственными штемпелями.

Примѣчаніе. Мѣры чугуныя должны быть отливаемы вмѣ-
стѣ съ названіями, числами и фабричными клей-
мами, на деревянныхъ же мѣрахъ знаки эти мо-
гутъ быть выжигаемы, или набиваемы штемпе-
лемъ не менѣе одного дюйма въ поперечникѣ.

Статья 46.

Желающій имѣть фабричное клеймо обязанъ избранный имъ
рисунокъ онаго представить, посредствомъ мѣстнаго начальства,
на разсмотрѣніе и утвержденіе Правительственной Коммисіи Вну-
треннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

По утвержденіи рисунка фабричнаго клейма, долженъ же-
лающій три экземпляра оттисковъ онаго представить мѣстному
Начальству, которое одинъ экземпляръ оставляетъ для храненія
у себя; изъ остальныхъ же двухъ, одинъ препровождаетъ въ Пра-
вительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ, а другой тому
мѣсту, которое занимается клейменіемъ.

Статья 47.

Названіе мѣръ и вѣсовъ, числа, вѣсъ гирь означающія, и
фабричныя клейма, помѣщаются:

1. на мѣрахъ длины — посрединѣ стѣны дѣленія;
2. на мѣрахъ емкости изъ желтой и красной мѣди, или
изъ листового желѣза — на верхнемъ обручѣ; на мѣ-
рахъ же чугуновыхъ и деревянныхъ — на наружной
стѣнѣ подъ верхнимъ обручемъ;
3. на гиряхъ шаровидныхъ съ дугообразною рукояткою —
на выпуклой ихъ поверхности; на гиряхъ кониче-
скихъ съ шарообразною рукояткою — на поверхности
рукоятки; а на гиряхъ четырехугольныхъ — на самой
обширной сторонѣ оныхъ;

назвиска заш и liczby mogą być rytowane, lub właściwemi
stemplami wytłaczane.

Uwaga. Na miarach z lanego żelaza, nazwiska, liczby i cecha
fabryczna, razem z miarą powinny być odlewane, a na
drewnianych miarach wypalane lub wytłaczane stem-
plem, nie mniejszym jak cal średnicy.

Artykuł 46.

Żadający mieć cechę fabryczną, winien rysunek obranej
przez siebie cechy przedstawić, za pośrednictwem Władzy miej-
scowej, do uznania i zatwierdzenia Kommissyi Rządowej Spraw
Wewnętrznych i Duchownych.

Otrzymujący rysunek zatwierdzonej cechy, winien trzy
egzemplarze jęj odcisków złożyć Władzy miejscowej, a ta
zatrzymawszy jeden egzemplarz u siebie, dwa drugie, drogą
urzędową prześle, jeden Kommissyi Rządowej Spraw We-
wnętrznych, a drugi Urzędowi stemplującemu, dla zachowania.

Artykuł 47.

Nazwiska miar i wag, liczby ciężar gwichtow oznaczające,
znaki i cecha fabryczna, umieszczane być mają:

1. na miarach długości, w środku ściany podziałowej;
2. na miarach objętości: mosiężnych, miedzianych, lub
blaszanych, na górnej obręczy, a na miarach z że-
laza lanego i drewnianych, na zewnętrznej ścianie
pod wierzchnią obręczą;
3. na gwichtach kształtu kulistego z kabłąkowatęm
ujęciem, na ich wypukłej powierzchni; na stożkowa-
tych z galką do ujęcia, na powierzchni galki, a na
czworograniastych, na ich najobszerniejszej ścianie;

4. на коромыслахъ—по обоимъ концамъ, въ равномъ съ обѣихъ сторонъ разстояніи; на обѣихъ же чашкахъ—на наружной сторонѣ оныхъ ближе къ краю.

Статья 48.

На вѣсовыхъ коромыслахъ слѣдуетъ означать самую большую тяжесть, какая на нихъ взвѣшивается быть можетъ.

Статья 49.

Приготовленіемъ мѣръ всякаго рода и вѣсовъ могутъ заниматься художники, мастера соотвѣтственныхъ ремеселъ, а равно фабриканты и владѣльцы механическихъ заводовъ,—на слѣдующихъ условіяхъ:

1. что они, посредствомъ мѣстной власти, получаютъ отъ подлежащаго Губернскаго Правленія, или Магистрата г. Варшавы, на гербовомъ листѣ позволеніе на приготовленіе такихъ мѣръ и вѣсовъ, какіе выдѣлывать намѣрены;
2. что будутъ имѣть одинъ вывѣренный и оклейменный экземпляръ тѣхъ мѣръ и вѣсовъ, кои они предположили выдѣлывать;
3. что при выдѣлкѣ мѣръ и вѣсовъ исполнять все правила настоящей инструкции и готовить будутъ оныя съ такою точностью, какая предписана 22-ой статьею;
4. что къ оклейменію представлять будутъ штемпельному Управленію только мѣры и вѣсы, надлежащимъ образомъ выдѣланные и надписи, а равно фабричныя клейма имѣющіе; неклеимыхъ же продавать не будутъ.

4. na wagach, na obu ramionach belki przy jej środku, w równej po obu stronach odległości, a na obu talerzach, na ich powierzchni zewnętrznej, z boku bliżej brzegu.

Artykuł 48.

Na belkach wag, należy zamieszczać, jaki największy ciężar może być na nich ważony.

Artykuł 49.

Mogą się zatrudniać przyspasabianiem wszelkich miar tudzież wag: mechanicy, majstrowie rzemiosł odpowiednich, także fabrykanci i właściciele mechanicznych zakładów, pod warunkami następującymi:

1. że przez pośrednictwo Władzy miejscowej pozyskają od właściwego Rządu Gubernialnego, lub Magistratu miasta Warszawy, na papierze stemplowym pozwolenie, na przysposabianie takich miar i wag jakie wyrabiać zamierzają;
2. że posiadać będą jeden egzemplarz miar i wag, jakie wyrabiać zamierzają, w Urzędzie stemplującym sprawdzony i ostemplowany;
3. że w wyrabianiu miar i wag dopełnią wszystkich przepisów niniejszej Instrukcyi, i dopilnują ich zgodności, ze ścisłością, artykułem 22 wskazaną;
4. że tylko należycie wykonane miary i wagi, napisami i cechami opatrzone, przedstawiać będą Urzędowi stemplującemu do ostemplowania, nieostemplowanych zaś na sprzedaż wystawiać nie będą.

Статья 50.

Мѣры и вѣсы для домашняго употребленія могутъ быть выдѣлываемы изъ какихъ бы то ни было матеріаловъ, имѣть произвольную форму и не подлежать обязанности клейменія.

III. О вывѣркѣ и клейменіи мѣръ и вѣсовъ.

Статья 51.

Законные мѣры и вѣсы суть тѣ, на кои наложены казенныя въ Царствѣ или Имперіи клейма.

Статья 52

Только такія мѣры и вѣсы могутъ быть оклеймены, кои приготовлены на точномъ основаніи вышензложенныхъ правилъ о выдѣлкѣ мѣръ и вѣсовъ, и кои, по надлежащей вывѣркѣ ихъ въ штемпельномъ Управленіи, оказались имѣющими точность, требуемую 22-ю статьею.

Примѣчаніе. Такіе только вѣсы могутъ быть клеймены, въ коихъ средній и два чашечные ножи неподвижно укрѣплены.

Статья 53.

Вывѣрка мѣръ и вѣсовъ, къ оклейменію представляемыхъ, производится будетъ по правиламъ, опредѣленнымъ особою инструкціею для штемпельныхъ Управленій.

Статья 54.

Вывѣрка и клейменіе мѣръ, гирь и вѣсовъ, казенныхъ и въ употребленіе поступающихъ, производится будетъ въ Магистратахъ:

Артикулъ 50.

Miary i wagi, na potrzebę domową przeznaczone, wyrabiane być mogą z jakiegokolwiek bądź materiału i jakiegokolwiek bądź kształtu, i wolne są od ostemplowania w Urzędzie stemplującym.

III. O sprawdzaniu i stemplowaniu miar i wag.

Артикулъ 51.

Prawnemi miarami i wagami są te, które stemplem urzędowym w Królestwie lub Cesarstwie są opatrzone.

Артикулъ 52.

Takie tylko miary i wagi mogą być ostemplowane, które podług przepisów powyższych o wyrabianiu miar i wag są wykonane, i po należytem ich w Urzędzie stemplującym sprawdzeniu, okazały się zgodne w granicach, artykułem 22 wskazanych.

Uwaga. Wagi takie tylko mogą być stemplowane, w których nóż środkowy i dwa talerze są stale umocowane.

Артикулъ 53.

Sprawdzanie miar i wag do ostemplowania przedstawianych, odbywać się ma podług przepisów, oddzielną instrukcją dla Urzędów stemplujących wskazanych.

Артикулъ 54.

Sprawdzanie i ostemplowanie miar, gwichców i wag urzędowych i użytkowych, odbywać będą Magistраты:

- a) города Варшавы,
- b) городовъ губернскихъ,
- c) городовъ уѣздныхъ,
- d) городовъ фабричныхъ: Лодзи, Ченстоховы и Томашова.

Выдѣланные на казенныхъ Горныхъ заводахъ металличе-
скіе мѣры и вѣсы, казенные и обыкновенные, могутъ быть на
тѣхъ же заводахъ вывѣряемы и клеймены.

Статья 55.

При вывѣркѣ и клейменіи мѣръ и вѣсовъ, кромѣ чинов-
никовъ для сего назначенныхъ, присутствовать еще будетъ при-
глашенный къ тому, въ званіи эксперта, мѣстный Пробиреръ
или Архитекторъ, Инженеръ, Землемѣръ, Профессоръ математи-
ки или физики; а при вывѣркѣ и клейменіи гирь и вѣсовъ
аптекарскихъ—одинъ изъ членовъ мѣстной Врачебной Управы.

Статья 56.

Каждая изъ властей, въ 54-й статьѣ поименованныхъ, снаб-
жена будетъ, для вывѣрки и клейменія мѣръ и вѣсовъ казен-
ныхъ и въ употребленіе поступающихъ, комплектомъ образцо-
выхъ мѣръ и вѣсовъ въ двухъ экземплярахъ А и В.

Первый, А, долженствующій находиться въ сохраненіи
и, въ случаѣ надобности, служащій къ вы-
вѣркѣ экземпляра В, заключаетъ въ себѣ:

1. мѣру изъ желтой мѣди, на которой означенъ аршинъ
и фунтъ, съ подраздѣленіями;
2. четверикъ изъ желтой мѣди;
3. ведро изъ желтой мѣди, съ принадлежащею къ оному
стекляною отшлифованною крышкою;

- a) Miasta Warszawy,
- b) Miast gubernialnych,
- c) Miast powiatowych,
- d) Miast fabrycznych: Łodzi, Częstochowy i Tomaszowa.

Wyrobione w zakładach rządowo-górnich miary, wagi
i gwichty metalowe, urzędowe i użytkowe, mogą być w tych-
że zakładach sprawdzane i stemplowane.

Artykuł 55.

Przy sprawdzaniu i ostemplowaniu miar i wag, oprócz
Urzędników do tej czynności przeznaczonych, obecnym być ma,
wezwany na ten cel w charakterze znawcy, probierz miejsco-
wy albo budowniczy, inżynier, jeometra, professor matematyki
lub fizyki, a przy sprawdzaniu i ostemplowaniu gwichtów
i wag aptecznych, jeden z członków miejscowego Urzędu Le-
karskiego.

Artykuł 56.

Każdy z urzędów, artykułem 54 wymienionych, w celu
sprawdzania i ostemplowania miar i wag urzędowych i użyt-
kowych, zaopatrzony będzie w asortyment wzorowych miar
i wag, składający się z dwóch egzemplarzy A i B, a miano-
wicie:

Pierwszy A, który pozostaje w zachowaniu, i w potrze-
bie służy do sprawdzenia egzemplarza B, obej-
muje:

1. Miare mosiężną, na której arszyn i stopa z podzia-
łami.
2. Czetweryk mosiężny.
3. Wiadro mosiężne i do nich należącą taflę szklaną
odszlifowaną.

4. фунтъ изъ желтой мѣди и слѣдующія меньшія гири:
48, 24, 12, 6, 3, 2 и двѣ золотниковыя — всѣ изъ желтой мѣди;

48, 24, 12, 6, 3, 2, 1 долевые—всѣ изъ платины;

5. аптекарскій фунтъ изъ желтой мѣди, позолоченный.

Второй В, назначенный къ употребленію при вывѣркѣ и клейменіи мѣръ и вѣсовъ казенныхъ и въ употребленіе поступающихъ, заключаетъ въ себѣ:

1. сажень изъ желѣза, раздѣленную на аршины;
2. аршинъ изъ желтой мѣди, съ подраздѣленіями;
3. четзерикъ, полъ и четверть-четверика изъ желтой мѣди, съ принадлежащею къ нимъ стекляною отшлифованною крышкою; гарнецъ, полъ и четверть гарнца — изъ желтой мѣди и къ нимъ стекляную отшлифованную крышку;

4. ведро и полъ ведра изъ желтой мѣди, съ принадлежащею къ нимъ стекляною отшлифованною крышкою; четверть и десятую часть ведра изъ желтой мѣди, и къ нимъ стекляную отшлифованную крышку; одну-двадцатую, пятидесятую, сотую и двухъ-сотую части ведра, всѣ изъ желтой мѣди, съ принадлежащею къ нимъ стекляною отшлифованною крышкою;

5. торговыя гири изъ желтой мѣди:

5, 4, 2, 1 пудовыя,

20, 10, 5, 3, 2, 1 фунтовыя,

48, 24, 12, 6, 3, 2, 1 золотниковыя,

96, 48, 24, 12, 6, 3, 2, 1 долевые;

6 гири аптекарскія изъ желтой мѣди:

фунтъ.

6, 3, 2, 1 и $\frac{1}{2}$ унціи.

2, 1, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ драхмъ.

2, 1 $\frac{1}{2}$, 1 и $\frac{1}{2}$ скрупуловъ.

10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2 и три 1-но гранныя;

4. Funt z mosiądzu i następujące drobniejsze gwichty: złoćników 48, 24, 12, 6, 3, 2 i dwa jednozłotnikowe, wszystkie mosiężne;

doliów 48, 24, 12, 6, 3, 2, 1 wszystkie platynowe.

5. Funt aptekarski z mosiądzu, pozłacany.

Drugi В, przeznaczony do użycia przy sprawdzaniu i stemplowaniu miar i wag urzędowych i użytkowych, obejmuje:

1. Sażeń żelazny, podzielony na arszyny.
2. Arszyn mosiężny z pośiałami.
3. Czetwieryk, pół i ćwierć czetwieryka mosiężne, i do tych tafla szklanna odszlifowana; garniec, pół i ćwierć garnca mosiężne, i do nich tafla szklanna odszlifowana.

4. Wiadro i pół wiadra mosiężne, i do tych tafla szklanna odszlifowana; ćwierć i dziesiąta część wiadra mosiężne i do nich należąca tafla szklanna odszlifowana; jedna dwudziesta, pięćdziesiąta, setna i dwusetna części wiadra, wszystkie mosiężne, i do tych tafla szklanna odszlifowana.

5. Gwichty handlowe mosiężne:

5, 4, 2 i 1 pudowe,

20, 10, 5, 3, 2, 1 funtowe,

48, 24, 12, 6, 3, 2, 1 złoćnikowe,

96, 48, 24, 12, 6, 3, 2, 1 doliowe.

6. Gwichty apteczne mosiężne:

Funt:

6, 3, 2, 1 i $\frac{1}{2}$ uncycowe,

2, 1, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ drachmowe,

2, 1 $\frac{1}{2}$, 1 i $\frac{1}{2}$ skrupułowе,

10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2 i trzy 1-go granowe.

6. вѣсы большіе съ желѣзнымъ коромысломъ, а чашками и цѣпями изъ желтой мѣди, и вѣсы меньшіе изъ одной желтой мѣди.

Сверхъ того, вышеупомянутыя власти будутъ имѣть снаряды, потребныя для вывѣрки, а равно штемпеля казенные и городскіе для клейменія вывѣренныхъ мѣръ и вѣсовъ казенныхъ и въ употребленіе поступающихъ.

Статья 57.

Для клейменія мѣръ и вѣсовъ употребляется казенный штемпель съ гербомъ Царства. Штемпель этотъ будетъ троякой величины: большой, средній, и малый. Большой штемпель служить будетъ къ выжиганію клейма на деревянныхъ мѣрахъ.

Статья 58.

Казенное клеймо налагается тщательно и явственно:

1. на мѣрахъ длины: казенныхъ—по лѣвой сторонѣ названія мѣры, а въ употребленіе поступающихъ—съ обоихъ концовъ на самыхъ оконечностяхъ;
2. на мѣрахъ емкости: чугунныхъ, изъ желтой либо красной мѣди, и листового луженаго желѣза—на верхнемъ обручѣ, а на деревянныхъ клеймо выжигается, какъ снаружи, такъ и внутри, на поверхности стѣны;
3. на гиряхъ шаровидныхъ съ дугообразною рукояткою казенное клеймо должно быть приложено на верхней поверхности въ видномъ мѣстѣ, для сего обточенномъ, или опиленномъ; на гиряхъ коническихъ съ шарообразною рукояткою—на рукояткѣ, а на гиряхъ четырехъ-угольныхъ—на самой обширной сторонѣ оныхъ;
4. на вѣсахъ—на каждомъ концѣ коромысла, въ равномъ отъ середины онаго разстояніи, и на обоихъ чашкахъ, съ наружной стороны вблизи края.

7. Wagi większe z belką żelazną, szalami miedzianemi i łańcuchami mosiężnemi; oraz wagi mniejsze, całkiem z mosiądzu wyrobione.

Oprócz tego Władze powyższe posiadać będą przyrządy potrzebne przy sprawdzaniu, oraz stemple urzędowe i miejskie do stemplowania miar i wag sprawdzonych, urzędowych i użytkowych.

Artykuł 57.

Do stemplowania miar i wag, używany będzie stempel urzędowy z herbem Królestwa. Stempel takowy co do wielkości będzie trojaki, to jest: większy, średni i mały, z tych większy będzie do wypalania stempla na miarach drewnianych urządzony.

Artykuł 58.

Stempel urzędowy ma być wytłoczony starannie, aby był wyraźny:

1. Na miarach długości urzędowych, po lewej stronie nazwiska miary, a na użytkowych, po obu końcach, na samych skrajach.
2. Na miarach objętości: z żelaza lanego, mosiężnych, miedzianych, lub z blachy żelaznej pobielanей, na górnej obręczy, a na miarach drewnianych, stempel wypalany być ma zewnątrz i wewnątrz na powierzchni ściany.
3. Na gwiachtach kształtu kulistego z kabłąkowatym ujęciem, stempel urzędowy ma być wyciśnięty na powierzchni górnej w miejscu widocznym, a na ten cel obtoczonym lub opiłowanym, na stożkowych z gałką do ujęcia, na gałce, a na czworograniastych, na ich najobszerniejszej ścianie.
4. Na wagach, na każdym ramieniu belki w równym od jej środka oddaleniu, i na obu talerzach na ich powierzchni zewnętrznej z boku bliżej brzegu.

Статья 59.

Городское клеймо налагается возлѣ казеннаго, а цифры, означающія годъ клейменія вокругъ казеннаго клейма или возлѣ онаго. На гирькахъ, отъ золотника и менѣе, можно не набивать года, по уваженію, что таковыя гирьки обыкновенно находятся вмѣстѣ съ большими отвѣсками.

Статья 60.

За наложеніе клейма на мѣрахъ и вѣсахъ взимается слѣдующій платежъ:

a) Съ мѣръ длины.

1 съ сажени	9 коп. сер.
2 — аршина	3 —
3 — фута	2 —
	14 коп. сер.

b) Съ мѣръ емкости для сыпучихъ тѣлъ.

4 съ четверти	55 коп. сер.
5 — $\frac{1}{2}$ четверти, или мѣры четырехъ-четвериковой	44 —
6 — $\frac{1}{4}$ четверти, или мѣры двухъ-четвериковой	33 —
7 — четверика	22 —
8 — $\frac{1}{2}$ четверика	15 —
9 — $\frac{1}{4}$ четверика	9 —
10 — гарнца	3 —
11 — $\frac{1}{2}$ гарнца	2 —
12 — $\frac{1}{4}$ гарнца	1 —
	1 руб. 85 коп. сер.

Artykuł 59.

Stempel miejski przykładany być winien, obok urzędowego, a liczby oznaczające rok stemplowania, winny być naokoło stempla urzędowego lub obok niego. Na drobnych gwieździkach od złotnika i niżej, można roku nie wytłaczać, gdyż takowe zwykle znajdują się razem z ciężarkami większemi.

Artykuł 60.

Od ostemplowania miar i wag ustanawia się taryfa następująca:

a) Co do miar długości.

1 od sażenia	kop. sr. 9
2 — arszyna	— 3
3 — stopy	— 2
	kop. sr. 14

b) Co do miar objętości co do ciał sypkich.

4 od miary czetwierti	kop. sr. 55
5 — $\frac{1}{2}$ czetwierti czyli czteroczetwierykowej —	44
6 — $\frac{1}{4}$ czetwierti czyli dwuczetwierykowej —	33
7 — czetwieryka	— 22
8 — $\frac{1}{2}$ czetwieryka	— 15
9 — $\frac{1}{4}$ czetwieryka	— 9
10 — garnca	— 4
11 — $\frac{1}{2}$ garnca	— 2
12 — $\frac{1}{4}$ garnca	— 1
	rub. sr. 1 kop. sr. 85

с) Съ мѣръ ёмкости для тѣлъ жидкихъ.

13	съ ведра	11 к. сер.
14	— $\frac{1}{2}$ ведра	7 —
15	— $\frac{1}{4}$ ведра	5 —
16	— $\frac{1}{10}$ ведра (кружки).	4 —
17	— $\frac{1}{20}$ ведра ($\frac{1}{2}$ кружки)	3 —
18	— $\frac{1}{50}$ ведра ($\frac{1}{5}$ кружки)	2 —
19	— $\frac{1}{100}$ ведра (чарки).	1 —
20	— $\frac{1}{200}$ ведра ($\frac{1}{2}$ чарки)	$\frac{1}{2}$ —
		33 $\frac{1}{2}$ —

д) Съ мѣръ.

21	съ 5-ти пудовой	18 к. сер.
22	— 4-хъ —	13 —
23	— 2-хъ —	9 —
24	— 1 —	7 —
25	— 20-ти фунтовой	5 —
26	— 10-ти —	4 —
27	— 5-ти —	3 —
28	— 3-хъ —	2 $\frac{1}{2}$ —
29	— 2-хъ —	2 —
30	— 1 —	1 $\frac{1}{2}$ —
31	— меньшихъ, за каждую безъ различія	1 —
		66 к. сер.

е) Съ аптекарскихъ мѣръ.

32	съ аптекарскаго фунта съ подраздѣленіями	45 к. сер.
----	--	------------

с) Co do miar objętości do płynów.

13	od wiadra	kop. sr. 11
14	— $\frac{1}{2}$ wiadra	— 7
15	— $\frac{1}{4}$ wiadra	— 5
16	— $\frac{1}{10}$ wiadra (krużki)	— 4
17	— $\frac{1}{20}$ wiadra ($\frac{1}{2}$ krużki)	— 3
18	— $\frac{1}{50}$ wiadra ($\frac{1}{5}$ krużki)	— 2
19	— $\frac{1}{100}$ wiadra (czarki)	— 1
20	— $\frac{1}{200}$ wiadra ($\frac{1}{2}$ czarki)	— $\frac{1}{2}$
		kop. sr. 33 $\frac{1}{2}$

д) Co do gwichtów.

21	od sztuki 5-cio pudowej	kop. sr. 18
22	— 4-ro —	— 13
23	— 2-ch —	— 9
24	— 1-no —	— 7
25	— 20-to funtowej	— 5
26	— 10-io —	— 4
27	— 5-io —	— 3
28	— 3-ch —	— 2 $\frac{1}{2}$
29	— 2-ch —	— 2
30	— 1-no —	— 1 $\frac{1}{2}$
31	od mniejszych jak funt ciężarków, od każ- dej sztuki bez wyjątku	— 1
		kop. sr. 66

е) Co do gwichtów aptecznych.

32	od funta aptecznego z podziałami	kop. sr. 45
----	--	-------------

f) *Съ торговыхъ вѣсовъ.*

33 съ большихъ вѣсовъ, поднимающихъ болѣе 5 пудовъ	70 к. сер.
34 — среднихъ, поднимающихъ отъ 1 до 5 пудовъ	18 —
35 — меньшихъ, съ каждой безъ различія	12 —
	1 руб. сер.

g) *Съ аптекарскихъ вѣсовъ.*

36 съ самыхъ большихъ, поднимающихъ отъ 1 до 2-хъ пудовъ	30 к. сер.
37 — большихъ, поднимающихъ отъ 8 до 20 фунтовъ	26 —
38 — среднихъ, поднимающихъ отъ 1 до 8 фунтовъ	13 —
39 — малыхъ, поднимающихъ одинъ фунтъ и менѣе	6 —
	75 к. сер.

Примѣчаніе 1. Если будутъ представлены къ повѣркѣ и клейменію одни только аптекарскіе фунты, безъ подраздѣленій, или однѣ подраздѣленія аптекарскаго фунта, безъ цѣльнаго фунта,—въ такомъ случаѣ взимается платежъ въ половину противъ установленнаго за клейменіе сего фунта съ подраздѣленіями, безъ различія, всѣ ли вообще подраздѣленія фунта представлены будутъ къ клейменію, или только часть оныхъ.

Примѣчаніе 2. При вывѣркѣ вѣсовъ, уже оклейменныхъ, платежа не взимается, исключая тѣ случаи, когда вѣсы будутъ исправлены,—въ каковомъ случаѣ взимается такой же платежъ, какой опредѣленъ за вывѣрку и клейменіе новыхъ вѣсовъ.

f) *Co do wag handlowych.*

33 od wag wielkich do ważenia więcej jak 5 pudów	kop. sr. 70
34 od wag średnich do ważenia od 1 do 5 pudów	— 18
35 od wag mniejszych bez różnicy	— 12
	rub. sr. 1

g) *Co do wag aptecznych.*

36 od wag największych do ważenia od 1 do 2 pudów	kop. sr. 30
37 od wag wielkich do ważenia od 8 do 20 funtów	— 26
38 od wag średnich do ważenia od 1 do 8 funtów	— 13
39 od wag małych do ważenia funta i niżej	— 6
	kop. sr. 75

Uwaga 1. W razie, gdy do sprawdzenia i stemplowania przedstawione będą same tylko funty apteczne bez podziałów, albo téż same podziały takiegoż funta bez funta w całości, opłata za ostemplowanie pobierana będzie w połowie opłaty, od funta z podziałami postanowionej, bez względu, czy wszystkie podziałowe części funta lub tylko część ich, do ostemplowania będzie przedstawiona.

Uwaga 2. Przy sprawdzaniu wag już ostemplowanych, nie pobiera się opłata, oprócz gdy wagi zostały poprawione, w tym albowiem przypadku, opłatę oznaczoną za sprawdzenie i ostemplowanie, tak jak od nowych wag pobrać należy.

Примѣчаніе 3. За представленіе къ оклейменію невѣрныхъ мѣръ и вѣсовъ, то есть, сдѣланныхъ не съ тою точно-стію, какая указана 22-ю статьею, взимается, въ пользу доходовъ съ оклейменія, половинный пла-тежъ, за клейменіе определенный; самыя же издѣ-лія признаются невѣрными и, не подвергаясь из-лому, возвращаются, неоклейненные, владель-цамъ оныхъ.

Статья 61.

Вывѣркѣ и клейменію въ городскихъ Магистратахъ не под-лежать:

1. гири и вѣсы, употребляемые золотыхъ дѣлъ мастера-ми и ювелирами, — вывѣрка и клейменіе коихъ при-надлежатъ Пробирному Управленію;
2. гири аптекарскія менѣе унцій, и вѣсы, у коихъ коро-мысла короче шести вершковъ;
3. мѣры и вѣсы, исключительно въ домашнемъ быту упо-требляемые.

Статья 62.

Доходъ съ платежей за вывѣрку и клейменіе мѣръ и вѣ-совъ назначается въ пользу городскихъ каассъ.

Порядокъ счетоводства по взиманію этихъ платежей пред-пишетъ Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духов-ныхъ Дѣлъ.

IV. О обязанности имѣть мѣры и вѣсы, равно о по-вѣркѣ мѣръ и вѣсовъ, въ употребленіи находящихся.

Статья 63.

Имѣть и употреблять законныя мѣры и вѣсы, роду тор-говли или промысла соотвѣтственные, обязаны:

Увѣга 3. За представленіе до остемплованія нерзетелныхъ мѣар и вѣг, то ґест выконаныхъ не зе сѣислѣсіа, артыкулѣмъ 22 wskazana, ściągana być ma na korzyść dochodów od stemplowania połowa opłaty w taryfie za ostemplowanie przepisanej; wyroby zaś za nierzetelne uznane nie ule-gają zniszczeniu, ale ich właścicielowi nieostemplowane powrócone być mają.

Артыкулъ 61.

Справзданіу и остемплованіу в Урзѣдахъ мѣйскихъ не nlegają:

1. Gwichty i wagi używane przez złotników i jubi-lerów, których sprawdzanie i stemplowanie należy do Urzędów probierczych.
2. Gwichełki apteczne mniejsze od uncy i wagi, przy których belka jest krótszą od sześciu werszek.
3. Miary i wagi, wyłącznie do potrzeb domowych prze-znaczone.

Артыкулъ 62.

Fundusze z dochodów za sprawdzanie i ostemplowanie miar i wag przeznaczają się na dochód Kass miejskich.

Osobne rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw We-wnętrznych i Duchownych przepisze porządek kassowy przy poborze rzeczonych opłat za stemplowanie.

IV. O obowiązku posiadania miar i wag, tudzież o rewizyi miar i wag w używaniu będących.

Артыкулъ 63.

Do posiadania i używania prawnych miar i wag, rodza-jowi handlu lub przedsiębiorstwa właściwych, obowiązani są:

каждый торгующий, или промышленник, фабрикант и ремесленник, а посему таковыя мѣры и вѣсы должны находиться въ каждомъ складѣ, магазинѣ, лавкѣ и заведеніи, равно какъ на торговыхъ и ярмарочныхъ плацахъ по городамъ и деревнямъ, словомъ — вездѣ, гдѣ производится публичная покупка или продажа;

каждый постоянный дворъ, корчма, трактиръ, харчевня и тому подобныя заведенія, гдѣ производится прѣзжающимъ или приходящимъ продажа или покупка на мѣры и вѣсы.

Примѣчаніе 1. Обязанность имѣть законныя мѣры и вѣсы не относится къ такимъ предметамъ, кои продаются по счету или иными произвольными величинами.

Примѣчаніе 2. Отъ обязанности имѣть клейменныя мѣры и вѣсы освобождаются лица, употребляющія оныя на домашнія исключительно надобности.

Статья 64.

Для удостовѣренія, находятся ли законныя мѣры и вѣсы у каждаго, обязаннаго имѣть оныя, а равно вѣрны ли и оклеймены ли таковыя мѣры и вѣсы, производятся будутъ въ разное время внезапныя повѣрки.

Статья 65.

Повѣрки эти будутъ производимы:

въ Варшавѣ—Исполнительною Полиціею,
въ иныхъ городахъ—Магистратами.

На этотъ конецъ снабжены будутъ однимъ экземпляромъ казенныхъ мѣръ и вѣсовъ: Исполнительная Полиція г. Варшавы и Магистраты иныхъ городовъ, по усмотрѣнію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Экземпляръ таковыхъ мѣръ и вѣсовъ заключаетъ въ себя:

1. аршинъ изъ желѣза, съ раздѣленіемъ на вершки;

Каждый handlujący lub przedsiębiorca, fabrykant i rzemieślnik, a tém samemъ takowe miary i wagi znajdować się powinny w każdymъ складzie, magazynie, sklepie i zakładzie, tudzież na placachъ targowych, jarmarcznych, w miastachъ i po wsiachъ, słowemъ wszędzie gdzie się odbywa kupno lub sprzedaż publiczna.

Wszelki domъ zajezdny, każda karczma, traktyernia, gar-kuchnia i t. p., gdzie dla przejeżdżającychъ lub przychodzącychъ odbywa się sprzedaż lub kupno на miarę lub wagę.

Uwaga 1. Obowiązekъ posiadania miarъ i wagъ prawnychъ, nie odnosi się do takichъ przedmiotówъ, które się sprzedają на sztuki lub на inne dowolne wielkości.

Uwaga 2. Wolni są od posiadania miarъ i wagъ ostemplowanychъ, używający tychże wyłącznie на potrzeby domowe.

Артикулъ 64.

W celu przekonywania się, czy każdy obowiązany do posiadania miarъ i wagъ prawnychъ w takowe jestъ zaopatrzony, jako téż, czy te miary i wagi są rzetelne i ostemplowane, odbywać się mają, różnemi czasy, niespodziane rewizye.

Артикулъ 65.

Rewizyjъ tychъ dopełniać będą:

w Warszawie, Policya Wykonawcza,
w miastachъ innych, Magistraty.

Na ten koniecъ zaopatrzone będą, Policya Wykonawcza miasta Warszawy; Magistraty zaś w innychъ miastachъ, w miarę uznania Kommissyi Rządowej Sprawъ Wewnętrznychъ, w jeden egzemplarzъ miarъ i wagъ urzędowychъ, którego komplet będzie:

1. аршинъ żelazny z podziałami на werszki;

Gosp. Miejs. Tom III.

2. четверикъ, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ четверика—изъ листового желѣза; гарнецъ, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ гарнца—изъ листовой желтой мѣди;
3. ведро, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ ведра, $\frac{1}{10}$ ведра или кружка, $\frac{1}{20}$ ведра или полкружки, $\frac{1}{50}$ ведра, $\frac{1}{100}$ ведра или чарка, $\frac{1}{200}$ ведра или полчарки—всѣ листового луженаго желѣза;

4. гири:

5, 4, 2, 1 пудовыя	}	чугунныя;
20, 10, 5, 3, 2, 1 фунтовыя		

5. аптекарскій фунтъ изъ желтой мѣли.

Магистраты городовъ губернскихъ, уѣздныхъ и трехъ фабричныхъ, имѣющіе по два экземпляра образцовыхъ мѣръ и вѣсовъ, не будутъ снабжены казенными мѣрами и вѣсами, и обязаны, при внесенныхъ повѣркахъ, въ предыдущей статьѣ упомянутыхъ, употреблять экземпляръ В образцовыхъ мѣръ и вѣсовъ.

Въ деревняхъ Войты гминъ будутъ наблюдать, дабы при публичной продажѣ употребляемы были единственно мѣры и вѣсы, закономъ предписанныя,—съ тѣмъ, чтобы, въ случаѣ сомнѣнія въ ихъ законности или вѣрности, таковыя были отсылаемы, для вывѣрки, въ ближайшіе Магистраты, которые обязаны проинформировать оную бесплатно.

Статья 66.

Тѣ же самые экземпляры мѣръ и вѣсовъ служить будутъ для сличенія мѣръ и вѣсовъ, исключительно на домашнее употребленіе назначенныхъ. Таковое сличеніе, по желанію просителя, производить Магистраты бесплатно.

Статья 67.

Повѣряющій обязанъ удостовѣриться, имѣютъ ли употребляемыя мѣры и вѣсы предписанныя клейма, вѣрны ли они, и

2. czterwierk, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ czterwierka z blachy żelaznej, pobielanej, a garniec, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ garnca z blachy mosiężnej;
3. wiadro, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ wiadra, $\frac{1}{10}$ wiadra czyli krużka, $\frac{1}{20}$ wiadra czyli pół krużki, $\frac{1}{50}$ wiadra, $\frac{1}{100}$ wiadra czyli czarka i $\frac{1}{200}$ wiadra czyli pół czarki—wszystkie z blachy żelaznej pobielanej;

4. gwichty:

5, 4, 2, 1 pudowe	}	z żelaza lanego;
20, 10, 5, 3, 2, 1 funtowe		

5. funt aptekarski mosiężny.

Magistраты miast gubernialnych, powiatowych i trzech fabrycznych, posiadające po dwa egzemplarze miar i wag wzorowych, nie będą zaopatrzone w miary i wagi urzędowe, i dopełniać będą rewizyj niespodzianych, poprzedzającym artykułem zastrzeżonych, z użyciem na ten koniec egzemplarza B z miar i wag wzorowych.

Na wsiach Wójci gmin czuwać i przestrzegać będą, aby do sprzedaży publicznej, tylko prawem przepisane miary i wagi były używane, i w razie podejrzenia, co do ich prawdziwości lub rzetelności, takowe do sprawdzenia najbliższym Magistratom odsyłać; które sprawdzenia tychże, bez żadnej opłaty dopełniać powinny.

Артикулъ 66.

Też same egzemplarze miar i wag służyć mają do porównania miar i wag, wyłącznie na użytek domowy przeznaczonych, które to porównanie, na żądanie interessenta, ma być przez Magistraty, bez żadnej za to opłaty, dopełniane.

Артикулъ 67.

Rewidujący, obowiązani są przekonywać się, czyli używane miary i wagi mają przepisane stemple, czy są rzetelne

не находятся ли фальшивыя; при чемъ долженъ обращать вниманіе не только на гири, но и на вѣсы.

Статья 68.

Повѣрка производится на мѣстѣ, безъ значительной въ занятіяхъ хозяевъ остановки.

Мѣры и вѣсы не оклейменные или невѣрные отбираются повѣряющимъ, опечатываются печатами—казенною и хозяина и, вмѣстѣ съ протоколомъ о невѣрности ихъ, представляются своему начальству для отсылки въ подлежащій Судъ.

Примѣчаніе 1. Гири тяжеле предписаннаго вѣса, но оклейменные, не отбираются у хозяевъ, а могутъ быть приведены въ точность посредствомъ уменьшенія въ оныхъ вѣса.

Примѣчаніе 2. Невѣрность, за которую подлежатъ суду лица, у коихъ окажутся невѣрные аршины, мѣры емкости и гири, не относится къ малымъ разностямъ, составляющимъ: въ аршинахъ менѣ одной осмой вершка, въ мѣрахъ емкости менѣ четырехъ кубическихъ дюймовъ, т. е. въ четверикѣ менѣ одной пятидесятой гарнца, а въ ведрѣ менѣ одной двухсотой части онаго, или полу-кружки; въ гиряхъ пудовыхъ и фунтовыхъ менѣ одной осмой золотника на фунтѣ, въ мелкихъ же гиряхъ, подраздѣленія фунта составляющихъ, можетъ быть терпима слѣдующая разность: въ 48-золотниковой — шесть долей, въ 24 - золотниковой — четыре доли, въ 12-золотниковой — три доли, въ 6-ти 3-хъ и 2-хъ золотниковой — по двѣ доли на каждую, и въ 1-золотниковой — одна доля.

Статья 69.

Незаконными признаются слѣдующіе мѣры и вѣсы, употребляемые торгующими при продажѣ или покупкѣ:

и czyli не znajdują się fałszywe, przy czémъ powinni zwracać uwagę, nie tylko na gwichty, ale i na wagi.

Artykuł 68.

Rewizya odbywa się na miejscu, unikając znacznej przerwy w zatrudnieniu właściciela.

Miary i wagi nieostemplowane lub nierzetelne, rewidujący zabierają, pieczęcią urzędową, tudzież właściciela opieczętują, i wraz z protokołem co do nierzetelności tychże miar i wag sporządzonym, przedstawiają swęj zwierzchności, celem odesłania do właściwego Sądu.

Uwaga 1. Gwichty cięższe od właściwej sobie wagi, ale ostemplowane, nie zabierają się, lecz mogą być uregulowane przez zmniejszenie ich ciężaru.

Uwaga 2. Nierzetelność, za którą ulegają odpowiedzialności sądowej ci, u których okażą się nierzetelne arszyny, miary objętości i gwichty, nie odnosi się do różnic małych, wynoszących: w arszynach, mniej od jednej ósmej werszka, w miarach objętości, mniej od czterech cali sześciennych, to jest na czterweryku mniej od jednej pięćdziesiątej garncza, a na wiadrze, mniej jednej dwusetnej części onego, czyli pół kruszki; w gwichtach pудовыхъ i funtowych, mniej od jednej ósmej золотника na funcie, — w małych zaś, podział funta stanowiących, cierpiąca być może różnica następująca: na 48 золотниковым sześć dolij, na 24 золотниковым cztery dole, 12 золотниковым trzy dole, w 6, 3 i 2 золотниковym po dwie dole na każdym, w jedno золотниковym jedna dola.

Artykuł 69.

Za nieprawne uważają się następujące miary i wagi, przy sprzedaży lub kupnie używane:

1. всякіе мѣры и вѣсы, изъятые закономъ изъ употребленія;
2. всякіе мѣры и вѣсы неоклейменные;
3. всякіе мѣры и вѣсы, хотя и оклейменные, но по какому бы то ни было поводу невѣрные.

Статья 70.

За упущенія при повѣркѣ мѣръ и вѣсовъ, въ торговлѣ употребляемыхъ, послѣдовавшія отъ неисполненія постановленныхъ правилъ или злоупотребленія, чиновники, на коихъ лежитъ обязанность производить повѣрку, подвергаются взысканію, опредѣленному 874 статьею Уложенія о наказаніяхъ.

Статья 71.

Каждый покупатель, который замѣтитъ, что при продажѣ гдѣ бы то нибыло употребляются незаконные мѣры и вѣсы, имѣетъ право приносить на то жалобу ближайшему полицейскому начальству, которое обязано немедленно удовлетворять таковыя жалобы, производя тотчасъ повѣрку мѣръ и вѣсовъ тамъ, гдѣ замѣчена покупателемъ невѣрность оныхъ, и подвергая виновныхъ, если окажутся, законной отвѣтственности.

Статья 72.

Губернскія Правленія, Варшавская исполнительная Полиція, Уѣздные Начальники, Обѣздные Чиновники, Городскіе Магистраты, Гминные Войты, Судебныя мѣста, Коммерческіе Суды, Актовые Писаря и Нотаріусы, Биржи и торговыя депутаціи, Мѣнялы, Маклера, Браковщики и Мѣрщики, Архитекторы, Инженеры и Землемѣры, казенные поставщики и вообще всякія власти—обязаны имѣть, поколику до нихъ касаться можетъ, наблюденіе, чтобы во всѣхъ дѣлахъ, актахъ, торговыхъ сдѣлкахъ,

1. wszelkie miary i wagi prawem z używania wywołane;
2. wszelkie stemplem urzędowym nieopatrzone;
3. wszelkie, choćby stemplem urzędowym opatrzone, lecz z jakiegokolwiek bądź powodu nierzetelne.

Artykuł 70.

Za uchybienie przy rewizyi miar i wag w handlu używanych, jeżeli w takowym okaże się niewykonanie przepisów obowiązujących lub nadużycie, urzędnicy rewizyę dopełniać obowiązani, ulegają karze, podług artykułu 874 Kodeksu karnego.

Artykuł 71.

Każdy kupujący, o ile dostrzeże, że gdziekolwiek bądź przy sprzedaży używane są miary i wagi nieprawne, ma prawo zanieść o to skargę do najbliższej Władzy Policyjnej. Zaskarżenia takowe powinny Władze te niezwłocznie załatwiać, przez natychmiastowe sprawdzenie miar i wag tam, gdzie przez kupującego nierzetelność takowych dostrzeżoną została, i odesłanie winnych, jeżeli wykrytymi zostaną, do odpowiedzialności prawnej.

Artykuł 72.

Rządy Gubernialne, Policya wykonawcza miasta Warszawy, Naczelnicy Powiatowi, objazdowi Urzędnicy, Magistраты, Wójei gmin, Władze i Urzędy Sądowe, Sady handlowe, Pisarze Aktowi i Rejenci, Giełdy i Deputacye handlowe, Ajenci wymiany, Meklery, Sortiery, Mierniki, Budowniczo-
wie, Inżynierowie i Jeometrowie, tudzież wszyscy ci, którzy uskuteczniają dostawy dla Rządu, a w ogóle wszelkie Władze, obowiązani są, o ile to się do nich odnosi, przestrzegać,

при измѣреніи земель, постройкахъ и прочая, употребляемы были одни только русскіе вѣсы и мѣры, закономъ предписанные.

V. Объ отношеніяхъ мѣръ и вѣсовъ русскіихъ къ мѣрамъ и вѣсамъ польскимъ, и обратно.

Статья 73.

Основаніемъ къ исчисленію замѣна, въ случаѣ надобности, мѣръ и вѣсовъ русскіихъ на мѣры и вѣсы польскіе, постановленіемъ Совѣта Управленія 13 Іюня 1818 года введенные, и обратно замѣна сихъ послѣднихъ на мѣры и вѣсы русскіе, кои, по силѣ Высочайшаго указа 20 Января (1 Февраля) 1848 года, должны быть во всеобщемъ употребленіи въ Царствѣ Польскомъ съ 19 Апрѣля (1 Мая) 1849 года, служатъ таблицы, составленныя Комитетомъ мѣръ и вѣсовъ, учрежденнымъ при Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Соотношенія, для составленія ихъ принятыя, суть слѣдующія:

aby we wszystkich czynnościach, aktach, układach handlowych, przy pomiarach gruntów, przy wykonywaniu wszelkiej budowy i tak dalej, używane były jedynie tylko miary i wagi rossyjskie, prawem przepisane.

V. O stosunkach miar i wag rossyjskich do miar i wag polskich i nawzajem.

Artykuł 73.

Do obliczania, w razie potrzeby, zamiany miar i wag rossyjskich na miary i wagi polskie, postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 13 Czerwca 1818 r. zaprowadzone, i nawzajem tych miar ostatnich na miary i wagi rossyjskie, na mocy Ukazu Najwyższego z dnia 20 Stycznia (1 Lutego) 1848 r. od dnia 19 Kwietnia (1 Maja) 1849 r. w Królestwie Polskiem obowiązujące, służyc mają tablice, ułożone w Komitecie miar i wag, przy Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych ustanowionym.

Przyjęte do ułożenia ich stosunki są następujące:

А. СООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ МѢРАМИ РОССІЙСКИМИ И ПОЛЬСКИМИ.

а) МѢРЫ ДЛИНЫ.

Сажень россійская заключающъ въ себѣ:	1 сажень,	1 футъ,	4 дюйма	10,8 линій, или	1,2346999161 сажени польск.
Аршинъ	—	—	5 дюймовъ,	7,6 линій, или	1,2346999161 локтя
Вершокъ	—	1 локоть,	1 дюймъ,	10,2 линій, или	1,520498742 дюйма
Футъ	—	—	1 футъ,	8,4 линій, или	1,0583142138 фута
Дюймъ	—	—	1 дюймъ,	0,7 линій, или	1,0583142138 дюйма
Линія	—	—	—	1,3 линій, или	1,2599770566 линіи
Сажень	—	—	4 пренгика,	9,4 лавки, или	0,4938799665 пренга
Футъ	—	—	—	7,1 лавки, или	0,7055428092 пренгика

б) МѢРЫ ПОВЕРХНОСТИ, или КВАДРАТНЫЯ.

Сажень квадр. рос. заключающъ въ себѣ:	1 сажень, 4 локтя, 2 фута, 126 дюймовъ	134,12 линіи, или	1,5244838892 сажени квадр. польск.	
Футъ	—	1 футъ, 17 дюймовъ,	40,92 линіи, или	1,1200289752 фута
Дюймъ	—	—	17,28 линіи, или	1,1200289752 дюйма
Линія	—	—	1 дюймъ,	1,6128417243 линіи
Десятина	—	—	—	—
или	—	1 моргъ, 285 прентовъ, 40 пренгиковъ	18,11 лавки, или	1,9513397301 морга
Сажень	—	—	585 прентовъ, 40 пренгиковъ,	18,11 лавки, или 585,4018110337 пренга
Футъ	—	—	24 пренгика,	39,17 лавки, или 0,2439174213 пренга
Дюймъ	—	—	—	49,78 лавки, или 0,4977906556 пренгика
—	—	—	—	0,35 лавки, или 0,3456879553 лавки

в) МѢРЫ ОБЪЕМА, или КУБИЧЕСКІЯ.

Сажень кубич. рос. заключающъ въ себѣ:	1 сажень, 23 локтя, 6 футовъ, 989 дюймовъ,	503,042 линіи, или	1,8822801224 саж. куб., польск.	
Футъ	—	1 футъ, 320 дюймовъ,	469,991 линіи, или	1,1853425843 фута
Дюймъ	—	—	320,272 линіи, или	1,1853425843 дюйма
Линія	—	—	1 дюймъ, 2,048 линіи, или	2,0482719857 линіи

А. STOSUNKI POMIĘDZY MIARAMI ROSSYISKIEMI I POLSKIEMI.

а) Miary długości.

Sażen rossyjski zawiera	sażen 1,	stopę 1,	cali	4, linij	10,8 czyli	1,2346999161 sażnia polskiego.
Arszyn	—	—	—	5, linij	7,6 czyli	1,2346999161 łokcia
Werszek	—	—	—	1, linij	10,2 czyli	1,8520498742 cala
Stopa	—	—	—	—	8,4 czyli	1,0583142138 stopy
Cal	—	—	—	—	0,7 czyli	1,0583142138 cala
Linija	—	—	—	—	1,3 czyli	1,2599770566 linij
Sażen	—	—	—	—	9,4 czyli	0,4938799665 pręga
Stopa	—	—	—	—	7,1 czyli	0,7055428092 pręga

b) Miary powierzchni czyli kwadrato we.

Sażen kwadr. рос. zawiera sażen 1,	łokci 4,	stopę 2,	cali	126, linij	134,12 czyli	1,5244838892 sażnia kwadratowego polskiego.
Stopa	—	—	—	17, linij	40,92 czyli	1,1200289752 stopy
Cal	—	—	—	1, linij	17,28 czyli	1,1200289752 cala
Linija	—	—	—	—	1,61 czyli	1,6128417243 linij
Diastina	—	—	—	—	18,11 czyli	1,9513397301 morga
lub	—	—	—	—	585,4018110337	pręga
Sażen	—	—	—	—	39,17 czyli	0,2439174213 pręga
Stopa	—	—	—	—	49,78 czyli	0,4977906556 pręga
Cal	—	—	—	—	0,35 czyli	0,3456879553 ławki

c) Miary objętości czyli sześciennic.

Sażen szesc. рос. zawiera sażen 1,	łokci 23,	stopę 6,	cali	989, linij	503,042, czyli	1,8822801224 sażnia sześciennego polskiego.
Stopa	—	—	—	320, linij	469,991, czyli	1,1853425843 stopy
Cal	—	—	—	1, linij	320,272, czyli	1,1853425843 cala
Linij	—	—	—	—	2,048, czyli	2,0482719857 linij

г) Мѣры емкости для сыпучихъ тѣлъ.

Четверть заключающъ въ себя:	
Четверть	1 корецъ, 20 гарнцевъ, 1 кваргу, 3,6 кватерки, или 1,6398670345 корня польск.
Гарнецъ росс.	6 гарнцевъ, 2 кварта, 1,0 кватерки, или 6,5594681380 гарна
Гарнецъ росс.	3 кварги, 1,1 кватерки, или 3,2797340690 кварта

д) Мѣры емкости для жидкихъ тѣлъ.

Ведро заключающъ въ себя:	
Кружка	3 гарна
Чарка	1 кваргу, 1,2 кватерки, или 3,0747430087 гарна польск.
	0,9 кватерки, или 1,2298792085 кварта
	0,5 кватерки, или 0,4919388814 кватерки

е) Мѣры тяжести, или вѣсы.

Пудъ	40 фунтовъ, 12,6501 лотовъ, или 0,4039531666 центнера польск.
Фунтъ росс.	1 фунтъ, 0,3153 лота, или 1,0098829164 фунта
Золотникъ	0,3366 лота, или 0,3366276388 лота
Доля	0,003 лота, или 0,0035065379 лота

В. СООТНОШЕНІЯ МЕЖДУ МѢРАМИ ПОЛЬСКИМИ И РОССІЙСКИМИ.

а) Мѣры длины.

Сажень польск. заключающъ въ себя:	
Локоть	2 аршина, 6,88 вершка, или 0,8099133943 сажени россійск.
Дюймъ	12,96 вершка, или 0,8099133943 аршина
Футъ	0,54 вершка, или 0,5399422629 вершка
Дюймъ	11 дюймовъ, 3,39 лини, или 0,9448989600 фута
Линія	9,45 лини, или 0,9448989600 дюйма
Прегъ	0,79 лини, или 0,7874158009 лини
Прентикъ	2 сажени, 2 дюйма, 0,82 лини, или 2,0247834857 сажени
Ланка	1 футъ, 5 дюймовъ, 0,08 лини, или 1,4173484400 фута
	1 дюймъ, 7,01 лини, или 1,7008181280 дюйма

d) Мѣры объѣмности до цѣлъ сыпкихъ.

Czterwert' zawiera	korzec 1, garncy 20, kwartę 1, kwaterek 3,6 czyli 1,6398670345 korcy Polskich.
Czterwtyk	garncy 6, kwart 2, kwaterek 1,0 czyli 6,5594681380 garcy
Garniec	kwart 3, kwatarka 1,1 czyli 3,2797340690 kwart

e) Мѣры объѣмности до цѣлъ płynныхъ.

Wiadro zawiera	garncy 3, kwar 0, kwaterek 1,2 czyli 3,0747430087 gnamcy Polskich.
Krużka	kwartę 1, kwaterek 0,9 czyli 1,2298792035 kwart
Czarka	kwatorki, 0,5 czyli 0,4919388814 kwatorki

f) Мѣры цѣтарау czyli wagi.

Pad	zawiera
Funt rossyjski	funtów 40, łutów 12,6501 czyli 0,4039531666 cetnara Polskich.
Zołotnik	funt 1, łutów 0,3163 czyli 1,0098829164 funta
Dola	łuta 0,3366 czyli 0,3366276388 łuta
	łuta 0,003 czyli 0,0035065379 łuta

B. STOSUNKI POMIEDZY MIARAMI POLSKIMI I ROSSYJSKIEMI.

а) Мѣры длины.

Sażeń polski zawiera	arsznów 2,
Łokieć	werszków 6,88 czyli 0,8099133943 sażeni Rossyjskich.
Cal	werszków 12,96 czyli 0,8099133943 arszyna
Stopa	werszków 0,54 czyli 0,3399422629 werszka
Cal	11, linij 3,39 czyli 0,9448989600 stopy
Linija	linij 9,45 czyli 0,9448989600 cali
Pręt	linij 0,79 czyli 0,7874158009 linij
Prętek	sażeni 2, linij 0,82 czyli 2,0247834857 sażeni
Ławka	stopę 1, cali 5, linij 0,08, czyli 1,4173484400 stóp
	cali 1, linij 7,01, czyli 1,7008181280 cali

б) Мѣры поверхности, или квадратный.

[illegible]

в) Мѣры объема, или кубическія.

Сажень кубич. полъ, заключать въ себѣ:	.	182 фута,	390 дюймовъ,	181,370 лини.	или	0,5313705522 сажени кубич. росс.
Локоть —	—	.	6 футовъ,	294 дюйма,	или	6,7491036816 фута
Футъ —	—	.	" "	1457 дюймовъ,	или	0,8436379602 фута
Дюймъ —	—	.	" "	806,395 лини.	или	0,8436379602 дюйма
Линия —	—	.	" "	843,638 лини.	или	0,8436379602 дюйма
Ланга —	—	.	" "	0,488 лини.	или	0,4882164122 лини

г) Мѣры емкости для сыпучихъ тѣлъ.

Корекъ польск. закрѣпаетъ въ себѣ:	4 четвѣрика,	7,038 гарна,	или 4,8784443078 четвѣрика російск.
Гарнѣтъ —	—	1,22 гарна,	или 1,2196110769 гарна

д) Мѣры емкости для жидкихъ тѣлъ.

Гарнецъ польскій заключаетъ въ себя:	• • • • •	3 кружки,	или	0,3252304330 ведра.
Кварта —	• • • • •	8,13 чарки,	или	0,8130760824 кружки.
Квагера —	• • • • •	2,03 чарки,	или	2,0326902061 чарки.

е) Мѣры тяжести, или вѣсы.

Центнеръ польскій заключаетъ въ себѣ:	• • 2 пуда, 19 фунтовъ,	2 золотника, 5,04 доль,	или 2,4755344994 пуда.
Фунтъ —	—	95 золотниковъ, 5,81 доль,	или 0,9902137998 фута русскаго.
Лотъ —	—	2 золотника, 93,18 доль,	или 2,9706413992 золотника.

b) Miary powierzchni czyli kwadratowe.

Sażeń kwadratowy polski zawiera		stóp 32, cali 20, linij	45,19 czyli	0,6559597002 sażenia kwadratowego polskiego
Lokciec	—	stóp 3, cali 82, linij	27,34 czyli	3,5713361784 stopy
Stopa	—		56,81 czyli	0,8928340446 stopy
Cal	—		89,38 czyli	0,8928340446 cala
Linija	—		0,62 czyli	0,62002366421 linij
Włoka	—	dziesiątyn 15, sażeń	40,80 czyli	15,37400556151 dziesiątyn
Móg	—	sażeń 1,229, stóp 45, cali 42, linij	91,36 czyli	0,5124685205 dziesiątyn
Pręt	—	4, stóp 4, cali 127, linij	82,30 czyli	4,0997481640 sażenia
Prętek	—		27,82 czyli	2,0088766004 stóp
Ławka	—	stóp 2, cali 1, linij	89,28 czyli	2,8927823045 cali

c) Miary objętości czyli szczenienn.

Szażeń szczenienny polski zawiera		stóp 182, cali 390, linij	181,370 czyli	0,5312705522 sażenia szczienn.	rossyjskiego.
Lokietć —		stóp 6, cali 294, linij	451,162 czyli	6,7491036816 stóp	—
Stopa —		stóp —, cali 1457, linij	806,395 czyli	0,8436379602 stopy	—
Ciel —		 linij	843,638 czyli	0,8436379602 cala.	—
Linia —		 linij	488 czyli	0,4882164122 linij	—

d) Miary objętości do ciał sypkich.

Kortec	zawiera	7, 028 czyli	48784443078	czterywka rosyjskiego.
Garniec polski	—	1, 22 czyli	1,2196110769	garnica

c) **Miary objętości do ciał płynnych.**

[illegible]

f) Miary ciężaru czyli wagi.

Centnar polski zawiera	puców 2, funtów 19, zołotników 2, doli	5,04 czyli	2,4755344994 puda.
Funt —	zołotników 95, doli	5,91 czyli	0,9902137998 funta rossyjskiego.
Int —	zołotników 2, doli	9,318 czyli	2,9706413992 zołotników.

VI. О разрѣшеніи недоумѣній и вопросовъ, могущихъ
встрѣтиться относительно мѣръ и вѣсовъ.

Статья 74.

Сообщеніе, по требованіямъ властей, мнѣнія въ случаѣ
встрѣченной сомнительности о законной величинѣ мѣръ и вѣ-
совъ, въ употребленіи находящихся, а равно разрѣшеніе вся-
кихъ вопросовъ, къ мѣрамъ и вѣсамъ относящихся, зависятъ
отъ Губернскихъ Правленій и Магистрата г. Варшавы; а въ слу-
чаѣ протестаціи — отъ Правительственной Коммисіи Внутрен-
нихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Статья 75.

Правила о величинѣ посуды, употребляемой въ торговлѣ,
и снарядовъ для измѣренія, съ мѣрами связь имѣющихъ, а рав-
но о платежахъ за привѣшиваніе или перемѣръ въ Управле-
ніяхъ, по требованіямъ частныхъ лицъ, и за позакимствованіе
мѣръ и вѣсовъ, для употребленія внѣ управленія, предписаны
будутъ особо подлежащими властями.

Статья 76.

Всѣ существовавшія доселѣ правила по предметамъ, за-
ключающимся въ сей Инструкціи, поколику несогласны съ оною,
отмѣняются.

Статья 77.

Настоящая Инструкція, имѣющая обязательную силу, какъ
для всѣхъ властей, такъ и для жителей Царства, должна быть
внесена въ Дневникъ Законовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, 2 (14) Мая 1850 г.

Намѣстникъ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписано) *Князь Варшавскій.*

VI. О заłatwianiu wątpliwości i różnych kwestyj
miar i wag dotyczących.

Artykuł 74.

Wydawanie, na żądanie Władz, opinij w przypadkach za-
chodzącej wątpliwości o prawną wielkość miar i wag w uży-
waniu będących, tudzież decydowanie w wszelkich kwestyach
miar i wag dotyczących, należy do Rządów Gubernialnych
i Magistratu miasta Warszawy, a w razie odwołania się stron,
do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Artykuł 75.

Przepisy dotyczące wielkości naczyń w handlu używa-
nych, tudzież narzēdzi do wymierzania, z miarami związek
mających, nie mniej opłat od przeważania lub przemierzania
w Urzędach, na żądanie osób prywatnych, jako téż od wy-
pożyczania miar i wag, do użycia za obręb Urzędu wyda-
nych, oddzielnie przez właściwe Władze wydane zostaną.

Artykuł 76.

Wszelkie dotychczasowe przepisy, odnoszące się do przed-
miotów obecną Instrukcją objętych, o ile téż Instrukcyi są
przeciwnie, tracą moc swoją.

Artykuł 77.

Niniejsza Instrukcyja, która zarówno wszelkie Władze,
jak i mieszkańców Królestwa obowiązuje, zamieszczoną być
ma w Dzienniku Praw.

Działo się w Warszawie, dnia 2 (14) Maja 1850 roku.

Namiestnik, Jenerał Feldmarszałek,
(podpisano) *Xiążę Warszawski.*

№ 9.

Данное Магистратамъ разрѣшеніе имѣть обыкновенные, малые ливеры и столы для вывѣрки и клейменія мѣръ и вѣсовъ.

(27 Января (8 Февраля) 1851 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ
и Духовныхъ Дѣлъ.

Для снабженія городовыхъ Магистратовъ, поименованныхъ въ 54-й ст. утвержденной Совѣтомъ Управленія 2 (14) Мая с. г. Инструкціи о русскихъ мѣрахъ и вѣсахъ, приборами или снарядами и штемпелями, необходимыми для вывѣрки и клейменія означенныхъ мѣръ и вѣсовъ, кромѣ препровожденнаго уже прежде въ Губернское Правленіе одного комплекта оныхъ, — Правительственная Коммисія распорядилась о гуртовой доставкѣ для остальныхъ городовъ однихъ только рычажныхъ циркулей, соответственно устроенныхъ и прикрѣпленныхъ къ доскѣ изъ дубоваго дерева; что же касается прочихъ частей снаряда, то, по ея мнѣнію, не предстоить никакой надобности ни въ постройкѣ двухъ малыхъ ливеровъ, т. е. загнутаго, именуемаго сифономъ изъ желтой мѣди, и обыкновеннаго, стекляннаго, съ оправою изъ желтой мѣди, — кои слишкомъ дороги и легко подвергаются порчѣ, ни же складнаго столика, ибо мѣсто первыхъ можетъ заступитъ шарообразный ливеръ, сдѣланный изъ обыкновенной жести, мѣсто же складнаго столика — обыкновенный прочный столъ съ доскою шириною въ $1\frac{1}{4}$ локтя, длиною же въ $1\frac{3}{4}$ до двухъ локтей, который бы можно было поставить горизонтально (подъ отвѣсъ) и при томъ укрѣпить неподвижно и

№ 9.

Upoważnienie Magistratów do zaopatrzenia się w proste lewarki i stoły do sprawdzania i stemplowania miar i wag.

(d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1851 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Для заопatrzenia Magistratów miast, wymienionych w artykule 54 Instrukcyi o miarach i wagach rossyjskich, pod dniem 2 (14) Maja r. b. przez Radę Administracyjną zatwierdzonej, w potrzebne do sprawdzania i stemplowania tychże miar i wag narzędzia, czyli przyrządy i stemple, oprócz przesłanych już poprzednio Rządowi Gubernialnemu po jednym onych komplecie, Kommissya Rządowa zarządziła ogólną dostawę dla reszty miast, samych tylko sztangencyrkli właściwej konstrukcyi, na ławie z drzewa dębowego umocowanych, co się zaś tyczy innych części przyrządu uznała: iż nie zachodzi potrzeba, ani sprawiania dwóch lewarków, t. j. zakrzywionego, *Sifon* zwanego, z mosiądzu i prostego szklanego z osadami mosiężnemi, które są za kosztowne i łatwo uszkodzeniu ulegają, ani też stołka składanego; albowiem miejsce pierwszych zastąpić może lewarek baniasty, z blachy zwyczajnej wykonany, miejsce zaś stołka składanego; stół prosty mocny, z blatem na $1\frac{1}{4}$ łokcia szerokim, a na $1\frac{3}{4}$ do dwóch łokci długim, któryby dał się ustawić poziomo (pod wagę), oraz dokładnie i trwale umocować. Na takim stole, tak naczynie wzorowe, jak i naczynie do rewizyi i sprawdzenia po-

прочю. На таковомъ столѣ размѣщаются однѣ возлѣ другихъ, какъ образцовыя мѣры, такъ и мѣры, представленныя на ревизию и къ вывѣркѣ, при чемъ слѣдуетъ обращать вниманіе на то, чтобы послѣ наполненія ихъ водою, въ уровень съ краями, поверхность этой жидкости была совершенно горизонтальна и не подвергалась колебанію; сверхъ того, самая доска должна быть покрыта прочною клеенкою, съ которой всякая влажность должна быть тщательно обтираема, такъ, чтобы къ краямъ дна посуды не прилипла вода, разлитая случайно на столъ, и во время переливанія съ одной посуды въ другую не вредила точности.

Столы этого рода должны находиться въ каждомъ Магистратѣ. Опредѣливъ затѣмъ предоставить самимъ Магистратамъ снабженіе обыкновенными ливерами, Коммисія препровождаетъ въ Губернское Правленіе рисунокъ (а), по которому должны быть приготовлены означенные ливеры, и предписываетъ вмѣстѣ съ тѣмъ Губернскому Правленію, дабы, сообщивъ копіи съ этого рисунка городовымъ Магистратамъ, разрѣшило имъ выдѣлку ливеровъ и постройку вышеизложеннымъ способомъ столовъ, для разставленія посуды.

Рычажные циркули, поставку коихъ долженъ исполнить подрядчикъ къ 1 Марта 1851 года, а также штемпеля, заказанные для городовъ въ Управленіи Монашескаго Двора, соответствующіе по числу и по роду своему тѣмъ, кои уже получены Губернскимъ Правленіемъ при предписаніи отъ 19 (31) Августа 1850 г., за № 16,492/19,718, будутъ все вмѣстѣ отосланы въ Губернское Правленіе, послѣ окончательной отдѣлки оныхъ.

Варшава, 27 Января (8 Февраля) 1851 года.

Управляющій Отдѣленіемъ Общей Администраціи,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,

(подписано) *Биернацкій*.

№ 24,973/47,083.

(а) Рисунокъ этотъ, какъ хорошо извѣстный исполнительнымъ властямъ, не прилагается.

dane, stawiają się obok siebie, z tą uwagą, aby po napełnieniu ich wodą równo z brzegami, powierzchnia tego płynu stała w nich dokładnie poziomo i nie ulegała bujaniu, nadto blat taki powinien być pokryty mocną ceratą, starannie z wilgoci ocieraną, aby pod brzegiem dna naczynia nie przylegała woda, na stole przypadkowo rozlana, a w czasie przelewania z naczynia jednego do drugiego, nie psuła ścisłości.

Stoły podobne znajdować się muszą w każdym Magistracie. Postanowiwszy zatem zaopatrzenia się w takowe lewarki proste pozostawić respective Magistratom, przesyła Rządowi Gubernialnemu rysunek,*) według którego pomienione lewarki mają być sporządzone, i poleca Rządowi Gubernialnemu, ażeby przy dołączeniu w kopiach tegoż rysunku właściwym Magistratom miast, upoważnił je do sprawienia lewarków i urządzania, w sposobie powyżej opisanym, stołów do ustawiania naczyń.

Sztangencyrkle, których dostawę przedsiębiorca dopełnić ma na dzień 1 Marca 1851 roku, tudzież zamówione dla miast w Dyrekcyi Mennicy stemple, odpowiednie w liczbie i gatunkach tym, jakie już Rząd Gubernialny przy reskrypcie z dnia 19 (31) Sierpnia 1850 roku Nr. 16,492/19,718 otrzymał, po wykończeniu onych, razem Rządowi Gubernialnemu przesłane zostaną.

Warszawa, dnia 27 Stycznia (8 Lurego) 1851 r.

Zarządzający Wydziałem Administracyi Ogólnej,

Rzeczywisty Radca Stanu,

(podpisano) *Biernacki*.

№ 24,973/47,083.

*) Rysunek ten, jako Władzom wykonawczym dobrze znany, nie zamieszcza się tu.

№ 10.

Указаніе тарифа для взиманія въ пользу городскихъ кассъ сбора за перемѣръ или вывѣшиваніе въ управленіяхъ, а также за позаймствованіе мѣръ и вѣсовъ.

(15 (27) Мая 1851 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ замѣнъ существующихъ донынѣ сборовъ, за клейменіе и заимствованіе мѣръ и вѣсовъ взимаемыхъ въ пользу городскихъ кассъ, на основаніи распоряженія Правительственной Коммисіи отъ 25 Августа 1820 года, за № 391/1,597, послѣ введенія въ употребленіе въ Царствѣ новыхъ русскихъ мѣръ и вѣсовъ, установленъ уже 60-ю ст. утвержденной Совѣтомъ Управленія 4 (16) Мая тек. года Инструкціи тарифъ для взиманія сбора за клейменіе сихъ же мѣръ и вѣсовъ.

На основаніи 75-й ст. этой Инструкціи, Правительственною Коммисіею утвержденъ соотвѣтственный тарифъ для взиманія сбора въ пользу городскихъ кассъ, за вывѣшиваніе или перемѣръ въ управленіяхъ, по требованію частныхъ лицъ, а также за позаймствованіе мѣръ и вѣсовъ для употребленія внѣ управленія, и потому, прилагая одинъ экземпляръ сего тарифа, Коммисія предписываетъ:

№ 10.

Wskazanie taryfy do poboru opłat na rzecz kass miejskich, od przemierzania lub przeważania w urzędach i od wypożyczania miar i wag.

(d. 15 (27) Maja 1851 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

W miejsce dotychczasowych opłat od stęplowania i wypożyczania miar i wag, na zasadzie reskryptu Kommissyi Rządowej z dnia 25 Sierpnia 1820 roku Nr. 391/1,597 na rzecz Kass miejskich pobieranych, po zaprowadzeniu w Królestwie nowych miar i wag rossyjskich, przepisana już została artykułem 60 Instrukcyi, przez Radę Administracyjną pod dniem 4 (16) Maja r. b. zatwierdzonej, taryfa do poboru opłat od stęplowania tychże miar i wag.

Z mocy artykułu 75-go téjże Instrukcyi, Kommissya Rządowa do poboru opłat na rzecz Kass miejskich od przeważania lub przemierzania w urzędach, na żądanie osób prywatnych, jako téż od wypożyczania miar i wag, do użycia za obręb urzędu wydawanych, zatwierdziła stosowną taryfę, którą w jednym egzemplarzu dołączając, poleca:

1. препроводить оный немедленно къ исполненію во всѣ городовые Магистраты и опубликовать посредствомъ Губернскаго Дневника, что лица, продающія или покупающія товары, произведенія и всякіе другіе предметы, въ случаѣ спора, или для собственнаго свѣдѣнія, имѣютъ право требовать, чтобы товаръ ихъ былъ перемѣренъ или взвѣшенъ на городскихъ мѣрахъ и вѣсахъ, и въ такомъ случаѣ они обязаны внести установленный сборъ и могутъ требовать отъ Магистрата выдачи имъ въ томъ officialнаго, на гербовой впрочемъ бумагѣ, свидѣтельства;

2. взимать означенный сборъ за перемѣръ или вывѣшивание, а также за позаимствование городскихъ мѣръ и вѣсовъ, по концѣ текущаго года, административнымъ порядкомъ въ пользу городскихъ кассъ, посредствомъ подлежащихъ Магистратовъ, на будущее же время, начиная съ 1 Января 1852 года, отдать взиманіе этого сбора заблаговременно, предъ окончаніемъ настоящаго года, съ публичныхъ торговъ, въ откупное содержаніе, принимая въ основаніе средній доходъ, вырученный администраціею по сложности трехъ послѣднихъ лѣтъ.

Варшава, 15 (27) Мая 1851 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Управляющій Отдѣленіемъ,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Бернацкій*.

№. 23,950/45,193.

1. przesłać ją niezwłocznie do wykonania wszystkim Magistratom miast, i ogłosić przez Dziennik Gubernialny, że osoby: towary, produkta i wszelkie inne przedmioty sprzedające, w przypadku sporu lub dla własnej wiadomości, mają prawo żądać, aby przedmioty ich na miarę lub wagę miejską przemierzone lub przeważone były, a w takim razie obowiązane są uiszczać przepisaną opłatę, i mogą żądać od Magistratu wydania sobie urzędowego na to, lecz na papierze stemplowym, świadectwa;

2. pobierać oznaczone opłaty od przemierzania lub przeważania, tudzież od wypożyczania miar i wag miejskich, do końca r. b. administracyjnie na rzecz Kass miejskich, przez właściwe Magistraty, a następnie na dalszy czas, od dnia 1 Stycznia 1852 roku, pobór tych opłat wcześniej przed końcem r. b. wydzierżawić przez licytację, biorąc za zasadę dochód osiągnięty z administracyi w średniem przecięciu.

Warszawa, d. 15 (27) Maja 1851 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
Zarządzający Wydziałem,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Biernacki*.

Nr. 23,950/45,193.

Приложение къ N. 10.

ТАРИФЪ

для взиманія въ пользу городскихъ кассъ сбора за вывѣшиваніе или перемѣръ въ управленіяхъ, по требованію частныхъ лицъ, а также за позаймствованіе мѣръ и вѣсовъ, для употребленія въ управленія.

Статья	Съ мѣры или вѣса.	коп. сер.
1	съ сажени (за одинъ часъ или цѣлый день) .	6
2	„ аршина	2
3	„ четверти	12
4	„ четверика, а также съ $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ четверика	2
5	„ русскаго гарнца	4
6	„ ведра, а также съ $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ ведра. . . .	12
7	„ кружки до самыхъ меньшихъ подраздѣленій	11 $\frac{1}{2}$
8	„ пуда	4

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ настоящій тарифъ утверждаетъ.

Варшава, 21 Апрѣля (3 Мая) 1851 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Управляющій Отдѣленіемъ,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,

(подписано) *Бернацкий.*

Annexs do Nr. 10.

T A R Y F A

do pobierania na rzecz Kass miejskich opłat od przeważania lub przemierzania w urzędach, na żądanie osób prywatnych, jako też od wypożyczania miar i wag do użycia za obręb urzędu wydawanych.

Pozycya	Od miary lub wagi.	kop. sr.
1	od sażenia (na godzinę lub dzień cały) .	6
2	„ arszyna	2
3	„ czetwierti	12
4	„ czetwieryka, oraz $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ czetwieryka	2
5	„ garnca rossyjskiego	4
6	„ wiadra, oraz $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ wiadra	12
7	„ krużki, aż do najmniejszych podziałów	11 $\frac{1}{2}$
8	„ puda	4

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych niniejszą taryfę zatwierdza.

w Warszawie, dnia 21 Kwietnia (3 Maja) 1851 roku.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
Zarządzający Wydziałem,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Biernacki.*

№ 11.

Объяснение о томъ, что доходы отъ клейменія мѣръ и вѣсовъ, а также и за позаймствование таковыхъ, должны быть отдаваемы въ откупное содержаніе, въ пользу городскихъ кассъ.

(11 (23) Декабря 1851 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ исполненіе 62-й ст. утвержденной Совѣтомъ Управленія Царства 2 (14) Мая 1850 года инструкции о мѣрахъ и вѣсахъ, предписываетъ Губернскому Правленію распорядиться, чтобы доходы отъ клейменія мѣръ и вѣсовъ въ городахъ, въ коихъ Магистраты получили на это разрѣшеніе, вмѣстѣ съ доходами за позаймствование, отданы были въ откупное содержаніе, на слѣдующихъ главныхъ условіяхъ:

1. что снаряды для вывѣрки и штемпеля для клейменія означенныхъ мѣръ и вѣсовъ должны находиться не на рукахъ откупщиковъ, но въ Магистратахъ;
2. что вывѣрка и клейменіе должны быть производимы тѣми же Магистратами; платежъ же за клейменіе долженъ принадлежать откупщикамъ;
3. что откупщики не вправѣ требовать никакой платы за клейменіе по службѣ мѣръ и вѣсовъ для Магистратовъ или другихъ правительственныхъ мѣстъ;
4. что откупщикъ, кромѣ залога для снятія въ откупъ дохода, какъ отъ позаймствованія, такъ и отъ клейменія мѣръ и вѣ-

№ 11.

Objaśnienie, iż dochody z ostemplowania miar i wag, oraz z wypożyczania takowych, wydzierżawiane być mają na rzecz Kass miejskich.

(d. 11 (23) Grudnia 1851 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

W wykonaniu artykułu 62 Instrukcyi o miarach i wagaх, pod dniem 2 (14) Maja 1850 roku przez Radę Administracyjną Królestwa zatwierdzonej, poleca Rządowi Gubernialnemu, aby dochody z ostemplowania miar i wag w miastach, których Magistraty do tego są upoważnione, razem z dochodami od wypożyczania, wydzierżawić kazał, pod następującemi główniejszemi warunkami:

1. że narzędzia do sprawdzania i stemple do cechowania rzeczonych miar i wag, nie w ręku dzierżawców, lecz w Magistrataх pozostawać mają;
2. że sprawdzanie i stemplowanie dopełniać będą też Magistraty, opłata zaś za stemplowanie należyć ma do dzierżawców;
3. że dzierżawcy nie będą mieli prawa wymagać opłaty za ostemplowanie z urzędu miar i wag, dla Magistratów lub innych Władz rządowych;
4. że dzierżawca, oprócz kaucyi do dzierżawy dochodu, tak z wypożyczania, jako i stemplowania miar i wag, złożyć

совъ, долженъ еще представить 30 р. сер. въ обезпеченіе цѣ-
лости данныхъ ему для позаймствованія мѣръ и вѣсовъ; сверхъ
сего, обязанъ содержать ихъ въ исправномъ состояніи и всѣ
починки производить на собственный счетъ, и поэтому, какъ
при сдачѣ, такъ и при принятіи мѣръ и вѣсовъ, состояніе ихъ
будетъ освидѣтельствовано протоколярно.

Варшава, 11 (23) Декабря 1851 года.

Управляющій Отдѣленіемъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Бернацкій*.

N. 23,941/48,817.

jeszcze powinien kwotę rsr. 30, na zapewnienie całości odda-
nych mu do wypożyczania miar i wag; nadto, utrzymywać
je w dobrym stanie, i wszelkie reparacye własnym kosztem
dopełniać; dla tego, tak przy oddaniu, jako i przy odebraniu
miar i wag, będzie stan ich protokółarnie opisany.

Warszawa, d. 11 (23 Grudnia 1851 r.

Zarządzający Wydziałem,

Rzeczywisty Radca Stanu,

(podpisano) *Biernacki*.

Nr. 23,941/48,817.

ГЛАВА IV.

О канонахъ.

Введение.

Постановленіемъ Совѣта Управленія, 22 Января (3 Февраля) 1837 г. состоявшимся, введены въ Королевскихъ городахъ платежи канона, взимаемые въ пользу городскихъ кассъ съ лицъ, занимающихся разнаго рода промыслами и заработками, при чемъ установленъ тарифъ, опредѣляющій размѣръ этихъ платежей. Впослѣдствіи возникли разныя недоразумѣнія относительно примѣненія означеннаго постановленія къ пропущеннымъ въ тарифъ или ко вновь возникающимъ промысламъ. Разрѣшеніе этихъ недоразумѣній вызвало соответственные постановленія Совѣта Управленія и Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, кои помѣщены ниже.

TYTUL IV.

O Kanonach.

Wstęp.

Postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 r., zaprowadzone zostały w miastach królewskich opłaty kanonowe na rzecz Kass miejskich, od trudniących się procederami i zarobkami po miastach, z dołączeniem taryfy, stanowiącej stopę tych opłat. Następnie wynikły różne wątpliwości w stosowaniu takowego postanowienia do zarobkowań, albo opuszczonych w taryfie, albo nowo powstających. Rozstrzygnięcie tych wątpliwości spowodowało odpowiednie decyzje Rady Administracyjnej, oraz Kommissyi Spraw Wewnętrznych, które poniżej są zamieszczone.

N^o 1.

О сборѣ платежей канона.

(22 Января (3 Февраля) 1837 г.)

По указу Его Величества
НИКОЛАЯ I,
ИМПЕРАТОРА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
и проч., и проч., и проч.

СОВѢТЪ УПРАВЛЕНІЯ ЦАРСТВА.

Желая ввести однообразіе въ сборѣ платежей канона съ промысловъ по городамъ, которые, существуя съ давнихъ временъ, были основаны только на добровольныхъ показаніяхъ, и положить въ этомъ отношеніи прочныя начала, которыя ограждая, съ одной стороны, лица, занимающіяся промыслами и торговлею, отъ злоупотребленій, могли бы, съ другой стороны, содѣйствовать къ тому, чтобы образовавшійся изъ этихъ платежей капиталъ могъ быть употребленъ для общей ихъ пользы, въ развитіе постановленія Совѣта Управленія Царства 29 Сентября (11 Октября) 1833 года, изданнаго по этому предмету въ выпискѣ изъ журнала засѣданій, вслѣдствіе представленія Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, постановилъ и постановляетъ нижеслѣдующее:

Статья 1.

Со всѣхъ торговцевъ и ремесленниковъ во всѣхъ городахъ, за исключеніемъ столичнаго города Варшавы, который получить

N^o 1.

O pobieraniu opłaty kanonów.

(d. 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO
MIKOŁAJA I.
CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
etc. etc. etc.

RADA ADMINISTRACYJNA KRÓLESTWA.

Pragnąc zaprowadzić jednostajność opłat kanonów od zarobków przemysłowych po miastach, które od dawnych czasów istniejąc, dobrowolnemu tylko uznaniu pozostawione były, i wskazać w tym celu stałe zasady, przez któreby z jednej strony osoby professyom i handlowi poświęcające się, od nadużyć zasłonięte, z drugiej zaś, zebrany z tego źródła fundusz, ku ich wspólnemu dobru użytym być mógł, w rozwinięciu decyzji Rady Administracyjnej Królestwa, na dniu 29 Września (11 Października) 1833 r. w tej mierze przez wypis z protokołu posiedzeń wydanej, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, postanowiła i stanowi co następuje:

Artykuł 1.

Od wszystkich handlarzy i professyonistów, i we wszystkich miastach, wyjąwszy miasto stołeczne Warszawę, które

особое устройство, съ 1-го Января 1837 года, долженъ быть взимаемъ платежъ канона въ пользу подлежащихъ городскихъ кассъ.

Статья 2.

Сборъ этого платежа будетъ производиться ежегодно въ Январѣ мѣсяцѣ, сообразно съ именнымъ, нарочно для сего составленнымъ, расположеннымъ по классамъ спискомъ.

Статья 3.

Классификаціонный списокъ составляется заблаговременно, до наступленія срока для сбора платежей, и подписывается Муниципальнымъ Управленіемъ въ полномъ составѣ, въ присутствіи Адъюкта-надзирателя городовъ и приглашенныхъ 2 до 4 именитѣйшихъ городскихъ обывателей, или цеховыхъ старшинъ изъ разныхъ ремеслъ, при чемъ слѣдуетъ съ точностью наблюдать, чтобы всѣ роды профессіонистовъ были помѣщены въ классификаціонномъ списокѣ, который за тѣмъ утверждается Воеводскою Коммисією.

Статья 4.

При составленіи классификаціоннаго списка, долженъ служить неизмѣннымъ основаніемъ прилагаемый къ сему утвержденный тарифъ.

Статья 5.

Такъ какъ, на основаніи этого тарифа, всѣ города, за исключеніемъ столичнаго города Варшавы, раздѣлены относительно народонаселенія на 5 разрядовъ, поэтому всякій занимающійся промысломъ, указаннымъ въ тарифѣ, долженъ вносить только плату, соразмѣрную съ разрядомъ города. И потому слѣ-

отдельные получающія учрежденія, собираемые бычѣ маю платы канонѣвъ на вещь и корысь respective Kass miejskich, од дня 1 Stycznia 1837 r. poczynając.

Артикулъ 2.

Робѣр оплатъ таковыхъ odbywać się będzie corocznie w miesiącu Styczniu, stosownie do listy imiennej klasyfikacyjnej, w tym celu sporządzonej.

Артикулъ 3.

Listę klasyfikacyjną takową, wcześniej przed terminem, do poboru opłaty naznaczonym, układa i podpisuje, w obecności Adjunkta-Dozorcy miast, Urząd Muncypalny w całym składzie, przybrawszy do tego 2 do 4 znakomitszych obywateli miasta, lub starszych cechów, każdego z innego rodzaju zarobku, pilnując ściśle, ażeby żaden z procederentów opuszczonym nie został, a Kommissya Wojewódzka zatwierdza.

Артикулъ 4.

Do ułożenia listy klasyfikacyjnej służyć ma za nieodmienną zasadę taryfa zatwierdzona, i do niniejszego załączająca się.

Артикулъ 5.

Ponieważ wedle taryfy tej, miasta wszystkie, wyjąwszy miasto stołeczne Warszawę, dzielą się na 5 rzędów, w stosunku do ich ludności, każdy przeto z trudniących się procederem, w taryfie wyluszczonej, opłatę, zastosowaną do rzędu miasta wnosić tylko jest obowiązany. Wszelkie zaś nad-

дуетъ строго наблюдать за всякими злоупотребленіями мѣстныхъ начальствъ, или же самихъ сборщиковъ, и въ случаѣ, если они будутъ доказаны, подвергать виновныхъ строжайшему взысканію.

Статья 6.

Доходъ отъ сбора канонѣвъ вносится въ смѣты городскихъ кассъ и обращается на удовлетвореніе общихъ городскихъ потребностей. Ежегодный же приходъ удостоверяется классификаціоннымъ спискомъ, одинъ экземпляръ котораго долженъ быть приложенъ къ годовому отчету.

Статья 7.

Все споры и жалобы лицъ, занимающихся торговлею или промысломъ, о взиманіи съ нихъ платежей канона въ несоответственномъ размѣрѣ, подлежатъ разсмотрѣнію Воеводской Комисіи, и окончательно разрѣшенію Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ.

Статья 8.

Съ сего времени прекращается надобность назначать въ пользу городскихъ кассъ платежей канона, въ административныхъ консенсахъ, выдаваемыхъ на продажу питей, а взамѣнъ того слѣдуетъ взыскивать платежъ канона, какой въ свое время будетъ наложенъ съ профессионалистовъ по классификаціонному списку, при чемъ отмѣняются также отдѣльные тарифы, временно установленные въ нѣкоторыхъ городахъ, Правительственною Комисіею Внутреннихъ Дѣлъ.

Статья 9.

Получающій административный консенсъ въ теченіе года, уплачиваетъ канонъ, слѣдующій за нѣлымъ годъ.

узыція, bądź to Władz miejscowych, bądź w szczególności poborców, ściśle przestrzegane, a po udowodnieniu takowych, surowo karane być mają.

Artykuł 6.

Dochód z opłat kanonów, na etaty Kass miejskich wprowadzony, i na ogólne potrzeby miast obracanym być ma. Wpływ zaś każdoroczny, usprawiedliwiać należy listą klasyfikacyjną, w jednym egzemplarzu do rachunku rocznego dołączać się winną.

Artykuł 7.

Wszelkie spory i reklamacje z podciągnięcia pod niewłaściwej wysokości opłatę kanonu, osób handlem, lub professją trudniących się wynikające, rozpoznają Kommissye Wojewódzkie, a ostatecznie decyduje je Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych.

Artykuł 8.

Odtąd ustaje potrzeba naznaczania dla Kass miejskich opłat kanonów, w konsensach administracyjnych na zarobki propinacyjne wydanych, i tylko w miejsce tych zastrzegać należy opłatę kanonu taką, jaka listą klasyfikacyjną na procederenta, w czasie właściwym, nałożoną zostanie; ustają także szczegółowe taryfy, do niektórych miast tymczasowo przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych wprowadzone.

Artykuł 9.

Uzyskujący konsens administracyjny w ciągu roku, płaci kanon za cały rok należny.

Статья 10.

Въ случаѣ установленія патентнаго сбора, взиманіе платежей канона съ промысловъ прекращается.

Исполненіе сего постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, а равно и на Высшую Счетную Палату, на сколько сіе до каждой изъ нихъ касаться можетъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 22 Января (3 Февраля) 1837 года.

Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписано) *Князь Варшавскій.*

Artykuł 10.

Na przypadek zaprowadzenia podatku patentowego, pobór opłat kanonów od procederów miejsca mieć nie będzie.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, oraz Najwyższej Izbie Obrachunkowej, w czym do której należy, polecamy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 roku.

Namiestnik, Jenerał Feldmarszałek,
(podpisano) *Xiąże Warszawski.*

ТАРИФЪ

платежей канона съ профессионалистовъ въ пользу
городскихъ кассъ.

[illegible]

T A R Y F A

Oplaty kanonu na rzecz Kass miejskich
od procederów.

[illegible]

№ по порядку	Наименованіе промысла или профессіи	Платежи канона, взимаемые въ городахъ, имѣющихъ народонаселенія										Примѣчанія
		до 1000 включи- тельно		до 3000 включи- тельно		до 5000 включи- тельно		до 8000 включи- тельно		болѣе 8000		
		злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	
	одного би- ліярда . . .	3	—	5	—	8	—	12	—	16	—	
8	Мостовщикъ . .	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
9	Бочаръ	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
10	Сыромятникъ	2	—	3	—	4	—	8	—	12	—	
11	Жестяныхъ дѣлъ мастеръ.	2	—	3	—	4	—	8	—	12	—	
12	Берейторъ . .	2	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
13	Разводчикъ хмѣля	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
14	Кандитеръ . .	6	—	15	—	25	—	30	—	36	—	
15	Вольнопракти- кующій Хи- рургъ и Ци- рюльникъ . .	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
16	Плотникъ . .	1	—	4	—	6	—	10	—	18	—	
17	Шапочникъ . .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
18	Содержатель ки- рпичныхъ за- водовъ . . .	2	—	6	—	10	—	12	—	15	—	
19	Типографщикъ	4	—	12	—	15	—	18	—	25	—	
20	Кровельщикъ .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
21	Лѣсопромысле- нникъ	2	—	4	—	6	—	12	—	16	—	
22	Дистилляторъ водокъ и ли- керовъ . . .	15	—	24	—	30	—	36	—	42	—	
23	Фабрикантъ ти-											

Numer porządkowy	Wyszczególnienie procederu	Opłata kanonu zaregulowana do miast mających ludności										U W A G I
		do 1000 włącznie		do 3000 włącznie		do 5000 włącznie		do 8,000 włącznie		więcej nad 8000		
		Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	
	nieutrzymu- jący	3	—	5	—	8	—	12	—	16	—	
8	Brukarz	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
9	Bednarz	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
10	Białoskórnik .	2	—	3	—	4	—	8	—	12	—	
11	Blacharz . . .	2	—	3	—	4	—	8	—	12	—	
12	Berejter	2	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
13	Chmielarz . . .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
14	Cukiernik . . .	6	—	15	—	25	—	30	—	36	—	
15	Chirurg i Ceru- lik wolno praktykują- cy	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
16	Cieśla	1	—	4	—	6	—	10	—	18	—	
17	Czapnik	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
18	Cegielnie utrzy- mujący	2	—	6	—	10	—	12	—	15	—	
19	Drukarz	4	—	12	—	15	—	18	—	25	—	
20	Dekarz pokry- wający dachy	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
21	Drwal	2	—	4	—	6	—	12	—	16	—	
22	Dystylator wó- dek i likwo- rów	15	—	24	—	30	—	36	—	42	—	
23	Drelicharz . . .	1	—	3	—	5	—	6	—	8	—	

№ по порядку	Наименованіе промысла или профессіи	Платежи канона, взимаемые въ городахъ, имѣющихъ народонаселенія										Примѣчанія
		до 1000 включи- тельно		до 3000 включи- тельно		до 5000 включи- тельно		до 8000 включи- тельно		болѣе 8000		
		злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	
	КОВЫХЪ ИЗДѢ- ЛІЙ	1	—	3	—	5	—	6	—	8	—	
24	Мелочной про- давецъ кури- тельного и нюхательна- го табаку .	1	—	3	—	5	—	8	—	12	—	
25	Проволочникъ .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
26	Откупщикъ . .	4	—	10	—	20	—	24	—	36	—	
27	Полотеръ . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
28	Парикмахеръ .	1	—	2	—	3	—	4	—	6	—	
29	Извозчикъ, соде- ржащій ло- шадей для найма	1	—	2	—	3	—	5	—	8	—	
30	Факторъ	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
31	Красильщикъ .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
32	В а л я л ь н ы хъ дѣлъ мастеръ .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
	Фабриканты:											
33	Цикоріи	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
34	Фаянса	2	—	4	—	5	—	8	—	12	—	
35	Крахмала	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
36	Сургуча	1	—	2	—	3	—	4	—	6	—	
37	Деревяннаго масла	2	—	3	—	4	—	6	—	10	—	
38	Карандашей . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
39	Селитры	2	—	3	—	4	—	5	—	6	—	

Numer porządkowy	Wyszczególnienie procederu	Opłata kanonu zaregulowana do miast mających ludności										U W A G I
		do 1000 włącznie		do 3000 włącznie		do 5000 włącznie		do 8,000 włącznie		więcej nad 8000		
		Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	
24	Dystrybutor tytuniu i ta- baki	1	—	3	—	5	—	8	—	12	—	
25	Druciarz	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
26	Dzierżawca do- chodów	4	—	10	—	20	—	24	—	36	—	
27	Froter	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
28	Fryzyer i Pe- rucharz	1	—	2	—	3	—	4	—	6	—	
29	Furman utrzy- mujący ko- nie do wyna- jęcia	1	—	2	—	3	—	5	—	8	—	
30	Faktor	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
31	Farbiarz	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
32	Folusznik . . .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
	Fabrykanci:											
33	Cykoryi	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
34	Fajansu	2	—	4	—	5	—	8	—	12	—	
35	Krochmalu . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
36	Laku	1	—	2	—	3	—	4	—	6	—	
37	Oleju	2	—	3	—	4	—	6	—	10	—	
38	Ołówków	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
39	Saletry	2	—	3	—	4	—	5	—	6	—	

№ по порядку	Наименованіе промысла или профессіи	Платежи канона, взимаемые въ городахъ, имѣющихъ народонаселенія										Примѣчанія
		до 1000 включи- тельно		до 3000 включи- тельно		до 5000 включи- тельно		до 8000 включи- тельно		болѣе 8000		
		злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	
	Фабриканты:											
40	Музыкальныхъ духовыхъ инструмен- товъ	2	—	4	—	6	—	8	—	12	—	
41	Фортепіановъ	4	—	6	—	8	—	10	—	15	—	
42	Желѣзныхъ из- дѣлій	2	—	4	—	6	—	8	—	12	—	
43	Восковыхъ т- свѣчъ	2	—	4	—	8	—	10	—	12	—	
44	Скипидара . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
45	Стекла	3	—	5	—	8	—	12	—	16	—	
46	Золотой и сере- бряной бити	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
47	Уксуса	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
48	Писчей бумаги	5	—	8	—	12	—	18	—	20	—	
49	Сукна	4	—	10	—	15	—	20	—	30	—	
50	Полотняныхъ издѣлій . .	3	—	6	—	8	—	16	—	18	—	
51	Бумажныхъ из- дѣлій	3	—	5	—	8	—	12	—	15	—	
52	Меда для питья	3	—	8	—	10	—	12	—	18	—	
53	Копальщикъ . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
54	Винокуръ . .	4	—	8	—	10	—	12	—	15	—	
55	Кожевникъ . .	3	—	6	—	8	—	9	—	12	—	
56	Гвоздаръ	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
57	Гребенщикъ . .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
58	Гонтовщикъ . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
59	Пуговщикъ . .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	

Numer porządkowy	Wyszczególnienie procederu	Opłata kanonu zaregulowana do miast mających ludności:										U W A G I
		do 1000 włącznie		do 3000 włącznie		do 5000 włącznie		do 8000 włącznie		więcej nad 8000		
		Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	
	Fabrykanci:											
40	Instrumentów dętych mu- zycznych .	2	—	4	—	6	—	8	—	12	—	
41	Fortepianów .	4	—	6	—	8	—	10	—	15	—	
42	Wyrobów że- laznych . .	2	—	4	—	6	—	8	—	12	—	
43	Swiec wosko- wych . . .	2	—	4	—	8	—	10	—	12	—	
44	Terpentyny .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
45	Szklą	3	—	5	—	8	—	12	—	16	—	
46	Złota i srebra ciągnionego	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
47	Octu	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
48	Papieru . . .	5	—	8	—	12	—	18	—	20	—	
49	Sukna	4	—	10	—	15	—	20	—	30	—	
50	Wyrobów płó- ciennych .	3	—	6	—	8	—	16	—	18	—	
51	Wyrobów ba- wełnianych	3	—	5	—	8	—	12	—	15	—	
52	Miodu do picia	3	—	8	—	10	—	12	—	18	—	
53	Grabarz . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
54	Gorzelnik . .	4	—	8	—	10	—	12	—	15	—	
55	Garbarz . . .	3	—	6	—	8	—	9	—	12	—	
56	Gwoździarz .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
57	Grzebieniarz .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
58	Gonciarz . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
59	Guzikarz . . .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	

№ по порядку	Наименованіе промысла или профессіи	Платежи канона, взимаемые въ городахъ, имѣющихъ народонаселенія										Примѣчанія
		до 1000 включи- тельно		до 3000 включи- тельно		до 5000 включи- тельно		до 8000 включи- тельно		болѣе 8000		
		злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	
	сельдями и рыбою . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
70	Исключительно мукою . . .	1	—	2	—	3	—	5	—	6	—	
71	Исключительно пшечю бума- гою	1	—	2	—	3	—	5	—	6	—	
72	Исключительно солью . . .	2	—	3	—	5	—	6	—	8	—	
73	Швецъ или швея. . . .	1	—	2	—	3	—	5	—	6	—	
74	Мелочной лаво- чникъ . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	6	—	
75	Переиетчикъ.	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
76	Ювелиръ . . .	2	—	4	—	6	—	8	—	12	—	
77	Содержатель ко- фейни . . .	2	—	4	—	8	—	10	—	12	—	
78	Торгующіе ко- лоньяльными товарами. .	4	—	8	—	10	—	15	—	24	—	
79	Торгующіе ино- странными напитками въ частныхъ го- родахъ . . .											Смотри Шинкаръ
80	Лавочникъ . . .	1	—	3	—	5	—	8	—	12	—	
81	Книгопрода- вецъ	6	—	8	—	12	—	15	—	18	—	
82	Коноваль . . .	2	—	3	—	4	—	6	—	8	—	

Numer porządkowy	Wyszczególnienie procederu	Opłata kanonu zaregulowana do miast mających ludności:										U W A G I
		do 1000 włącznie		do 3000 włącznie		do 5000 włącznie		do 8000 włącznie		więcej nad 8000		
		Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	
	Śledzi i ryb włącznie .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
70	Maki wyłącz- nie	1	—	2	—	3	—	5	—	6	—	
71	Papieru wyłą- cznie	1	—	2	—	3	—	5	—	6	—	
72	Soli wyłącznie	2	—	3	—	5	—	6	—	8	—	
73	Haftarz v. Haf- tarka	1	—	2	—	3	—	5	—	6	—	
74	Handlarz wi- ktuałów . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	6	—	
75	Introrigator .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
76	Jubiler	2	—	4	—	6	—	8	—	12	—	
77	Kawiarnie utrzymujący	2	—	4	—	8	—	10	—	12	—	
78	Kupcy handlu- jący korze- niami	4	—	8	—	10	—	15	—	24	—	
79	Kupcy trun- ków zagra- nicznych w miastach prywatnych											Vide pozycje Szynkarz lub Handlarz
80	Kramarz	1	—	3	—	5	—	8	—	12	—	
81	Księgarz	6	—	8	—	12	—	15	—	18	—	
82	Konował	2	—	3	—	4	—	6	—	8	—	

№ по порядку	Наименованіе промысла или профессіи	Платежи канона, взимаемые въ городахъ, имѣющихъ народонаселенія										Примѣчанія
		до 1000 включи- тельно		до 3000 включи- тельно		до 5000 включи- тельно		до 8000 включи- тельно		болѣе 8000		
		злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	
83	Трубочистъ . .	2	—	3	—	5	—	6	—	6	—	
84	Каменотесъ . .	2	—	3	—	5	—	8	—	10	—	
85	Котельщикъ . .	6	—	8	—	12	—	15	—	18	—	
86	Кузнецъ	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
87	Портной	2	—	3	—	5	—	8	—	10	—	
88	Мѣховщикъ . .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
89	Шляпошникъ . .	1	—	3	—	5	—	8	—	10	—	
90	Колесникъ . . .	2	—	3	—	4	—	5	—	8	—	
91	Торгующій ку- рами	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
92	Литейщикъ . . .	2	—	3	—	3	15	4	—	5	—	
93	Корзинщикъ . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
94	Коллекторъ ло- терей	3	—	5	—	8	—	12	—	15	—	
95	Шарманщикъ . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
96	Поставщикъ . .	3	—	5	—	8	—	12	—	18	—	
97	Лакировщикъ . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
98	Содержатель ку- пальни	4	—	5	—	6	—	8	—	15	—	
99	Частный врачъ .	4	—	6	—	8	—	15	—	18	—	
100	Живописецъ . .	2	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
101	Механикъ	3	—	4	—	5	—	6	—	8	—	
102	Музыкантъ . . .	2	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
103	Содержащій мо- дный мага- зинъ	2	—	3	—	5	—	8	—	9	—	
104	Мельникъ	2	—	3	—	5	—	8	—	9	—	
105	Мѣдныхъ дѣлъ мастеръ	2	—	3	—	4	—	6	—	8	—	

Numer porządkowy	Wyszczególnienie procederu	Opłata kanonu zaregulowana do miast mających ludności:										U W A G I
		do 1000 włącznie		do 3000 włącznie		do 5000 włącznie		do 8000 włącznie		więcej nad 8000		
		Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	
83	Kominiarz . . .	2	—	3	—	5	—	6	—	6	—	
84	Kamieniarz. . .	2	—	3	—	5	—	8	—	10	—	
85	Kotlarz	6	—	8	—	12	—	15	—	18	—	
86	Kowal	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
87	Krawiec	2	—	3	—	5	—	8	—	10	—	
88	Kuśnierz	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
89	Kapelusznik . .	1	—	3	—	5	—	8	—	10	—	
90	Kołodziej . . .	2	—	3	—	4	—	5	—	8	—	
91	Kurnik	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
92	Konwisarz . . .	2	—	3	—	3 15	—	4	—	5	—	
93	Koszyki wyra- biający	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
94	Kollektor lote- ryi	3	—	5	—	8	—	12	—	15	—	
95	K a t a r y n k i utrzymujący . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
96	Liwerant	3	—	5	—	8	—	12	—	18	—	
97	Lakiernik	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
98	Łazienki utrzy- mujący	4	—	5	—	6	—	18	—	15	—	
99	Lekarz prywat.	4	—	6	—	8	—	5	—	18	—	
100	Malarz	2	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
101	Mechanik	3	—	4	—	5	—	6	—	8	—	
102	Muzykant	2	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
103	Magazyn mód utrzymujący . .	2	—	3	—	5	—	8	—	9	—	
104	Młynarz	2	—	3	—	5	—	8	—	9	—	
105	Mosiężnik . . .	2	—	3	—	4	—	6	—	8	—	

№ по порядку	Наименованіе промысла или профессіи	Платежи канона, взимаемыя въ городахъ, имѣющихъ народонаселенія										Примѣчанія
		до 1000 включи- тельно		до 3000 включи- тельно		до 5000 включи- тельно		до 8000 включи- тельно		болѣе 8000		
		злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	
106	Мыловарь. . .	3	—	6	—	8	—	12	—	15	—	
107	Каменщикъ. .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
108	Молочница . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
109	Учитель музыки, танцованія и языковъ (ча- стный) . . .	2	—	4	—	5	—	8	—	10	—	
110	Садовникъ . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
111	Булочникъ . .	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
112	Содержатель дойныхъ ко- ровъ	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
113	Пряжечникъ .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
114	Пивоваръ. . .	20	—	25	—	30	—	36	—	40	—	
115	Фабрикантъ по- таша	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
116	Прачка	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
117	Торговецъ или торговка . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
118	Канатчикъ . .	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
119	Фабрикантъ зон- тиковъ	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
120	Ворсильщикъ .	1	—	3	—	4	—	4 15	—	5	—	
121	Рѣзчикъ печатей	1	—	3	—	4	—	4 15	—	5	—	
122	Оружейныхъ дѣлъ мастеръ	1	—	3	—	4	—	4 15	—	5	—	
123	Рыболовъ . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
124	Перчаточникъ	2	—	3	—	4	—	5	—	6	—	

Numer porządkowy	Wyszczególnienie procederu	Opłata kanonu zaregulowana do miast mających ludności:										U W A G I
		do 1000 włącznie		do 3000 włącznie		do 5000 włącznie		do 8000 włącznie		więcej nad 8000		
		Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	
106	Mydlarz . . .	3	—	6	—	8	—	12	—	15	—	
107	Mularz . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
108	Mleczarka . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
109	Nauczyciel muzyki, tań- ców i języków (prywatny).	2	—	4	—	5	—	8	—	10	—	
110	Ogrodnik . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
111	Piekarz . . .	2	—	4	—	6	—	8	—	10	—	
112	Pachciarz krów	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
113	Piernikarz . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
114	Piwowar . . .	20	—	25	—	30	—	36	—	40	—	
115	Potażnik . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
116	Praczką . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
117	Przekupnik, v. przekupka	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
118	Powroźnik . .	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
119	Parasolnik . .	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
120	Postrzygacz .	1	—	3	—	4	—	4 15	—	5	—	
121	Pieczętarz . .	1	—	3	—	4	—	4 15	—	5	—	
122	Puskarz . . .	1	—	3	—	4	—	4 15	—	5	—	
123	Rybak	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
124	Rękawicznik .	2	—	3	—	4	—	5	—	6	—	

Gosp. Miejs. Tom III

[illegible][illegible]

№ по порядку	Наименованіе промысла или профессіи	Платежи канона, взимаемые въ городахъ, имѣющихъ народонаселенія										Примѣчанія
		до 1000 включи- тельно		до 3000 включи- тельно		до 5000 включи- тельно		до 8000 включи- тельно		болѣе 8000		
		злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	злот.	гр.	
	ту городска- го консенса.	30	—	45	—	60	—	70	—	90	—	
141	Граверъ.	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
142	Штукатурщикъ . . .	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
143	Позументщикъ . . .	2	—	4	—	5	—	6	—	8	—	
144	Ветошникъ	1	—	3	—	4	—	5	—	5	—	
145	Трактирщикъ	3	—	10	—	15	—	20	—	24	—	
146	Обжигатель тор- фа	1	—	3	—	4	—	4	15	5	—	
147	Пильщикъ	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
148	Токарь	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
149	Обойщикъ	2	—	4	—	5	—	6	—	8	—	
150	Обжигатель из- вести	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
151	Угольщикъ	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
152	Ватный мастеръ . . .	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
153	Содержатель за- ѣзжихъ до- мовъ	6	—	8	—	12	—	18	—	24	—	
154	Часовыхъ дѣлъ мастеръ	2	—	3	—	5	—	8	—	9	—	
155	Золотыхъ дѣлъ мастеръ	2	—	3	—	5	—	8	—	9	—	
156	Печникъ	2	—	3	—	5	—	8	—	9	—	

Одобрено въ засѣданіи Совѣта Управленія, въ Варшавѣ,
22 Января (3 Февраля) 1837 года.

Статсъ-Секретарь (подписано) *О. Тымовскій.*

Numer porządkowy	Wyszczególnienie procederu	Opłata kanonu zaregulowana do miast mających ludności:										U W A G I
		do 1000 włącznie		do 3000 włącznie		do 5000 włącznie		do 8000 włącznie		więcej nad 8000		
		Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	Złot.	gr.	
	opłat kon- sensu miej- skiego . . .	30	—	45	—	60	—	70	—	90	—	
141	Sztyncharz . .	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
142	Sztukator . .	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
143	Szmuklerz . .	2	—	4	—	5	—	6	—	8	—	
144	Tandyciarz . .	1	—	3	—	4	—	5	—	5	—	
145	Traktyer . .	3	—	10	—	15	—	20	—	24	—	
146	Torf wypalają- cy	1	—	3	—	4	—	4	15	5	—	
147	Tracz	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
148	Tokarz . . .	1	—	3	—	4	—	6	—	8	—	
149	Tapicer . . .	2	—	4	—	5	—	6	—	8	—	
150	Wapniarz . .	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
151	Węglarz . . .	1	—	2	—	3	—	4	—	5	—	
152	Waciarz . . .	1	—	3	—	4	—	5	—	6	—	
153	Zajezdne domy utrzymujący	6	—	8	—	12	—	18	—	24	—	
154	Zegarmistrz .	2	—	3	—	5	—	8	—	9	—	
155	Złotnik . . .	2	—	3	—	5	—	8	—	9	—	
156	Zdun	2	—	3	—	5	—	8	—	9	—	

Przyjęto na posiedzeniu Rady Administracyjnej, w War-
szawie, dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 roku.

Sekretarz Stanu, (podpisano) *J. Tymowski.*

N^o 2.

О приостановленіи взысканія канона, взимаемаго на основаніи жалованныхъ привилегій и о взиманіи платежей, опредѣленныхъ тарифомъ по постановленію отъ 22 Января (3 Февраля) 1837 года.

(22 Октября (3 Ноября) 1837 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія.

По случаю утвержденного постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 22 Января (3 Февраля) текущаго года, новаго тарифа платежей канона, взимаемыхъ съ разныхъ профессій, въ пользу городскихъ кассъ, представился нынѣ слѣдующій вопросъ:

„такъ какъ въ вотчинныхъ городахъ, дарованными имъ правительствомъ при основаніи ихъ привилегіями, установленъ былъ уже въ пользу городскихъ кассъ канонъ отъ производившихся заработковъ, то слѣдуетъ ли на будущее время взыскивать оный по тѣмъ же привилегіямъ, или по новому тарифу?“

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, принимая въ соображеніе, что, при установленіи новаго тарифа, имѣлось преимущественно въ виду ввести единообразныя начала по сбору платежей канона во всѣхъ вообще городахъ, не смотря на то: взымались ли они доселѣ въ большемъ или меньшемъ размѣрѣ,—полагаетъ, по этой причинѣ, что, покуда будетъ имѣть силу вышеозначенный тарифъ,

N^o 2.

О завѣшеніи poboru kanonów na mocy przywilejów erekcyjnych płaconych i o pobieraniu opłaty podług taryfy, postanowieniem z d. 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 r. przepisanej.

(d. 22 Października (3 Listopada) 1837 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Z powodu zaprowadzonej, przez postanowienie Rady Administracyjnej z d. 22 Stycznia (3 Lutego) r. b., nowej taryfy opłat kanonu na rzecz Kass miejskich od procederów, wynikło zapytanie:

„czyli w miastach dziedzicznych, dla których udzielone niegdyś przez Rząd przywileje erekcyjne, oznaczyły już od praktykowanych zarobków na rzecz Kass miejskich kanon, należy w przyszłości, przy poborze takowego, stosować się do tychże przywilejów, lub do nowo zaprowadzonej taryfy?“

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego biorąc na uwagę, iż celem nowej taryfy, jest ustanowienie zasady do jednostajnych po wszystkich miastach opłat kanonu, bez względu, czyli takowe w wyższej lub niższej dotąd ilości pobierane były, i z tego powodu wszelkie poprzednie opłaty, czy to podług przywilejów erekcyjnych, czy też zadawnionych rozporządzeń, bez

до тѣхъ поръ, безъ нарушенія общихъ правилъ, не должны быть взимаемы никакіе прежніе платежи, на чемъ бы они ни основывались, на жалованныхъ ли привилегіяхъ или на существующемъ съ незапамятныхъ временъ обычаѣ, или же на распоряженіяхъ, въ послѣдствіи состоявшихся. По этимъ соображеніямъ, въ представленіи своемъ отъ 22 Сентября (4 Октября) с. г., за N. 15,363/28,003, она испрашивала разрѣшенія Совѣта—пріостановить на время производимый доселѣ по нѣкоторымъ городамъ, на основаніи прежнихъ привилегій, сборъ каноновъ и, взамѣнъ оныхъ, дозволить взимать платежи на основаніи тарифа, утвержденного постановленіемъ Совѣта 22 Января (3 Февраля) сего года, до тѣхъ поръ, пока тарифъ этотъ будетъ имѣть обязательную силу.

Совѣтъ, соглашаясь съ изложенными въ представленіи Правительственной Коммисіи предположеніями, вмѣстѣ съ тѣмъ постановляетъ:

1. дѣйствіе постановленія Совѣта отъ 22 Января (3 Февраля) с. г. распространить безусловно на всѣ вообще города, какъ на казенные, такъ и на частные, не стѣсняясь нисколько данными имъ привилегіями, при чемъ вмѣнить Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія въ обязанность—имѣть наблюденіе, чтобы съ проживающихъ въ городахъ промышленниковъ и ремесленниковъ ни въ какомъ случаѣ не была взимаема двойная плата за одинъ и тотъ же промыселъ или ремесло, для чего и должна она распорядиться такимъ образомъ, чтобы промышленники сѣи обложены были новыми платежами не иначе, какъ по предварительномъ и точномъ соображеніи, въ какомъ размѣрѣ были ими вносимы платежи съ промысловъ, на основаніи прежнихъ привилегій, и, еслибы оказалось, что прежніе платежи меньше вновь установленныхъ, въ такомъ случаѣ увеличить ихъ только до уравненія съ сими послѣдними;

2. о такихъ же случаяхъ, въ которыхъ, соображаясь съ точнымъ смысломъ привилегій, Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ признала бы необходимымъ принять какое

надверженія общій засады, мѣсца мѣе не повинны допѣты, допѣки тарыфа канонѣвъ, powyżej namieniona, obowiązuje, w przedstawieniu z d. 22 Września (4 Października) r. b., Nr. 15,363/28,003, upraszała Radę: aby pobór kanonów, na mocy przywilejów erekcyjnych w niektórych miastach dotąd praktykowany, tymczasem zawiesić, a w miejsce takowego opłatę podług taryfy, postanowieniem z d. 22 Stycznia (3 Lutego) r. b. przepisanej, pobierać dozwoliła tak długo, dopóki taryfa ta obowiązywać będzie.

Rada oświadczyła, że do wniosku Kommissyi Rządowej przychyliła się, a zarazem stanowi:

1. że postanowienie jej z d. 22 Stycznia (3 Lutego) r. b. ma być bezwarunkowo, tak do miast rządowych, jako i prywatnych zastosowane, bez względu na osnowy przywilejów, tymże miastom służących, przyczém Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego czuwać ma nad tém, ażeby w żadnym przydadku procederzyści w miastach, o których mowa, nie byli pociągani do podwójnej za jeden przedmiot opłaty, i w którym to celu, stałe podciąganie ich pód opłaty nowe, poprzedzone być powinno ścisłym oszacowaniem opłat dawnych, przez nich, na zasadzie przywilejów z różnych tytułów już uiszczanych, które to opłaty dawne, jedynie o tyle, o ileby w stosunku z opłatami nowymi okazały się niższymi, podwyższonemi być winny;

2. że jeżeliby Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych uznała, że w niektórych przypadkach, ze względu na osnowy przywilejów, zachodzi konieczna potrzeba przyjęcia

какое либо основаніе, она обязана представлять на разрѣшеніе Совѣта Управленія, излагая подробно сущность этихъ привилегій.

Вѣрно:

Статсъ-Секретарь, (подписано) *Тымовскій*.

N^o 3.

О мѣрахъ для недопущенія производства промысловъ лицами, не уплатившими канона.

(23 Октября (4 Ноября) 1837 года.)

Плоцкому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Вслѣдствіе рапорта Губернскаго Правленія отъ 20 Августа (1 Сентября) сего года, за N^o 51,726, о томъ, что нѣкоторые лица, занимающіяся въ городахъ промыслами, въ видахъ уклоненія отъ платежа канона, установленнаго постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 22 Января (3 Февраля) с. г., протокольно отказываются отъ производства промысловъ на будущее время, а потомъ, въ ущербъ городскимъ доходамъ, не исполняютъ своихъ обязательствъ, Правительственная Коммисія сообщаетъ: что въ вышеозначенныхъ случаяхъ вообще отъ усердія и заботливости чиновъ городского управленія о пользахъ ввѣренныхъ ихъ попеченію и управленію городскихъ имуществъ,

иннѣй jakowej zasady, natenczas obowiązana będzie, każdy szczegółowy przypadek, obok dokładnego objaśnienia osnovy przywileju, do decyzji saméjże Rady Administracyjnej przedstawić.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu, (podpisano) *Tymowski*.

N^o 3.

O środkach zapobieżenia, ażeby osoby nieopłacające kanonu, nie prowadziły procederów.

(d. 23 Października (4 Listopada) 1837 r.)

do

Rządu Gubernialnego Płockiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Na raport Rządu Gubernialnego z dnia 20 Sierpnia (1 Września) r. b., Nr. 51,726, donoszący: iż niektórzy z procederzystów po miastach, w zamiarze nieopłacania kanonu, postanowieniem Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) r. b., zaprowadzonego, protokółarnie zrzekają się trudnienia się nadal procederami, a później zrzeczeń swych z uszczerbkiem Kass miejskich nie dotrzymują, Kommissya Rządowa oświadcza: iż naprzód w ogólności w podobnych jak wyżej przypadkach, gorliwość i dbałość urzędów municypalnych o dobro powierzonych ich pieczy i administracyi funduszów miejskich, wszelkim mogącym na szkodę

зависитъ приискивать самыя дѣятельныя мѣры къ пресѣченію могущихъ возникнуть злоупотребленій въ ущербъ этихъ имуществъ, ибо, если, съ одной стороны, нельзя воспрепятствовать городскимъ жителямъ прекращать производство промысловъ, коими они прежде занимались, вслѣдствіе чего, приобрѣтаютъ право на освобожденіе отъ вновь установленнаго платежа, то съ другой стороны, въ случаѣ сдѣланной ими попытки возобновить производство оставленнаго ими промысла, подлежащее городское управленіе имѣетъ право и обязано строго слѣдить за этимъ, подвергая возобновившаго свой промыселъ промышленника, не смотря на время, въ которое онъ начнетъ свой промыселъ, взысканію подати въ полномъ количествѣ. Поэтому именно, при ежегодномъ составленіи списка лицъ, подлежащихъ взиманію городского канона, мѣстная полиція должна обращать особенное вниманіе на добросовѣстное показаніе, какъ относительно сущности промысла, такъ и относительно числа лицъ, помѣщаемыхъ въ списокъ. Наконецъ, если въ данномъ случаѣ будетъ обнаружено, что промышленникъ, во время составленія именнаго списка, отказался отъ производства промысла, для того, чтобы уклониться отъ уплаты канона, но потомъ не переставалъ производить промыселъ по прежнему, и отказъ его былъ только притворный, и если это обстоятельство ускользнуло отъ вниманія мѣстнаго Бургомистра, или быдо имъ утаено, ибо, какъ начальствующій въ городѣ, онъ не можетъ отговариваться совершеннымъ незнаніемъ; то Губернское Правленіе, по предоставленной ему власти, не требуя даже разрѣшенія Правительственной Коммисіи, обязано не только заставить виновнаго въ упущеніи чиновника къ возврату утаеннаго канона, еслибы профессионализмъ не былъ въ состояніи уплатить онаго, но и предать его законной ответственности. Для недопущенія же всякихъ по этому предмету злоупотребленій, Адъюнкты-надзиратели городовъ, при періодическомъ объѣздѣ оныхъ, обязываются повѣрять списки профессионалистовъ, а въ случаѣ подозрѣнія въ недобросовѣстномъ ихъ составленіи, произвести на мѣстѣ слѣдствіе; наконецъ, они не должны упускать изъ виду,

тыхже wyniknąć malwersacyom, najwłaściwiej i najskuteczniej zaradzić potrafi. Jak z jednej albowiem strony nie można wzbraniać mieszkańcom miast zaprzestawiania prowadzonych dawniej przez nich procederów, przez coby do uwolnienia od nowozaprowadzonej opłaty posiadali tytuł, tak z drugiej, skoro proceder zaniedbany na nowo prowadzić usiłują, właściwy urząd municypalny ściśle tego dochodzić, i wznowionego procederzystę do całkowitej opłaty pociągnąć ma prawo, bez względu na czas, w którym tenże proceder wykonywać zaczęnie. Dla tego też, przy coroczném formowaniu listy osób, do opłaty kanonu miejskiego kwalifikujących się, dozór miejscowej policyi nad rzetelnością, co do istoty procederów, i zgodnością co do liczby zamieszczaćcych się w niej indywiduów, baczność swoją szczególnie rozciągać powinien. Na koniec w szczególności gdyby się okazało, że procederzystą w chwili układania list imiennych zrzekł się procederu, dla tego, aby się od opłaty kanonu uchylił, a przecie procederu tegoż prowadzić nie zaprzestał, i zrzeczenie się było tylko pozorném; gdyby przypadek takowy uszedł baczności Burmistrza miejscowego lub przez niego był zamilczanym, bo zupełnie tajemnym, jako dla urzędującego w miejscu, byćby nie mógł, w takim razie Rząd Gubernialny, z mocy służącej sobie władzy, nie potrzebując nawet czynić zapytań do Kommissyi Rządowej, winnego zaniedbania Urzędnika, nie tylko do zwrotu defraudowanego kanonu, jeżeliby go procederzysta opłacić nie był w stanie, ale nadto do odpowiedzialności z urzędu pociągnąć powinien. Dla uniknienia zaś wszelkich w tej mierze nadużyć, Adjunkci-Dozorecy miast, przy peryodycznym objeździe, listy procederzystów sprawdzać, a w razie jakowego o ich nierzetelności podejrzenia, śledztwo na miejscu zaraz sporządzić są w obowiązku, wreszcie nie zanie-

чтобы именныя списки профессионалистамъ составлялись въ ихъ присутствіи, какъ это ясно требуется постановленіемъ Совѣта Управленія.

Варшава, 23 Октября (4 Ноября) 1837 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,
(подписано) Головинъ.

N. 23,662/41,191.

N^o 4.

Распоряженіе о томъ, что владѣльцы постоянныхъ дворовъ, не завѣдывающіе ими сами, а отдающіе эти дома въ аренду, не обязаны платить канона, который уплачивается арендаторами.

(26 Февраля (9 Марта) 1840 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Подляское Губернское Правленіе, рапортомъ отъ 5 (17) Октября прошлаго года, за N^o 44,504, испрашиваетъ разрѣшенія:

обязаны ли, какъ владѣльцы постоянныхъ дворовъ въ городахъ, такъ и лица арендующія эти дома, уплачивать, въ пользу экономическихъ кассъ, капопъ съ заработковъ?

збывать, aby listy imienne procederzystów w ich obecności były formowane, jak to postanowienie Rady Administracyjnej wyraźnie zastrzega.

Warszawa, d. 23 Października (4 Listopada) 1837 r.

Dyrektor Główny Prezydujący,
(podpisano) Gołwin.

Nr. 23,662/41,191.

N^o 4.

Rozporządzenie: iż właściciele domów zajezdnych, którzy te oddają domy w dzierżawę, wolni są od opłaty kanonu, a podatek ten opłacają tylko dzierżawcy wspomnianych domów.

(d. 26 Lutego (9 Marca) 1840 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Rząd Gubernialny Podlaski w raporcie z dnia 5 (17) Października z. r., Nr. 44,504, przedstawił do rozwiązania pytanie:

czyli, tak właściciele domów zajezdnych w miastach, jako też i dzierżawiący też domy, pociągani być mają do opłaty kanonu zarobkowego na rzecz Kass ekonomicznych?

Правительственная Коммисія, принимая во вниманіе:

что, еслибы владѣлец постоялаго двора самъ содержалъ этотъ домъ, въ такомъ случаѣ онъ платилъ бы только простой канонъ, ибо ко взиманію его въ двойномъ размѣрѣ не было бы никакихъ основаній; если же тотъ самый владѣлец, отдавая домъ въ аренду другому лицу, перестаетъ самъ заниматься промысломъ содержателя постоялаго двора, то тѣмъ самымъ уже онъ, какъ не зарабатывающій промысломъ, долженъ быть освобожденъ, согласно постановленію Совѣта Управленія Царства, отъ 22 Января (3 Февраля) 1837 года, отъ платежа канона, такъ какъ подать эта относится собственно къ профессіоналистамъ, —

на семъ основаніи, въ засѣданіи 20 Января (1 Февраля) текущего года опредѣлила:

освободить управленіе Бяльскихъ имѣній отъ платежа канона изъ постоянныхъ дворовъ въ г. Бялѣ, коль скоро эти дома отданы въ аренду.

Н Губернское Правленіе обязано въ точности руководствоваться этимъ опредѣленіемъ во всѣхъ подобныхъ случаяхъ.

Варшава, 26 Февраля (9 Марта) 1840 г.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,
Генераль-Адъютантъ, (подписано) Шиповъ.

N. 3,962/22,607.

Kommissya Rządowa z uwagi:

że gdyby właściciel zajezdnego domu trzymał go sam na sobie, wówczas płaciłby tylko kanon pojedynczy, gdyż do zdublowania go nie byłoby zasady; kiedy więc tenże sam dom wypuszczając w dzierżawę innemu, przestaje trudnić się procederem oberżysty, tѣm samѣm przeto, jako niezarobkujący już przemysłowo, stosownie do postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 roku, od opłaty kanonu wolnym być powinien, bo kanon reguluje się tylko do procederzystów;

z tѣj przeto wychodząc zasady, Kommissya Rządowa na posiedzeniu swѣm dnia 20 Stycznia (1 Lutego) b. r. postanowiła:

zwolnić administracyę dóbr Bialskich od opłaty kanonu zarobkowego z domów zajezdnych w mieście Biały, skoro te wypuszczone są w dzierżawę.

Do powyższej decyzji we wszelkich podobnego rodzaju zdarzeniach Rząd Gubernialny N. ściśle zastosuje się.

Warszawa, d. 26 Lutego (9 Marca) 1840 r.

Dyrektor Główny Prezydujący, Jenerał Adjutant,

(podpisano) Szypow.

3,962/22,607.

N^o 5.

Распоряжение о томъ, что владѣльцы частныхъ городовъ, отпускаая въ распивочную продажу собственныя питья, обязаны получить консенсъ и уплатить канонъ за распивочную продажу.

(29 Февраля (12 Марта) 1840 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Мазовецкое Губернское Правленіе, рапортомъ отъ 28 Сентября (10 Октября) прошлаго года, за N^o 8,464, испрашиваетъ разрѣшенія:

слѣдуетъ ли лицамъ, занимающимся распивочною продажей питей въ частныхъ городахъ, въ которыхъ право продажи питей принадлежитъ исключительно владѣльцу города, принимать за отдѣльныхъ промышленниковъ, не смотря на то, что они продаютъ питья, принадлежащія владѣльцу, или же считать ихъ только заступающими въ этомъ отношеніи мѣсто владѣльца, и, слѣдовательно, обязаны ли они, или нѣтъ, уплачивать въ пользу экономическихъ кассъ, канонъ отъ промысла?

Правительственная Коммисія, принимая въ соображеніе:

что канонъ отъ промышленяющихъ продажей питей, установленный постановленіемъ Совѣта Управленія Царства отъ 22

N^o 5.

Rozporządzenie: iż dziedzice miast prywatnych, oddając na wyszynk własne trunki, obowiązani uzyskać konsens i opłacić kanon zarobkowy szynkarski.

(d. 29 Lutego (12 Marca) 1840 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Rząd Gubernialny Mazowiecki raportem z dnia 28 Września (10 Października) z. r., Nr. 8,464, przedstawił do wyrzeczenia zapytanie:

czyli szynkarze w miastach prywatnych, gdzie prawo propinacyi wyłącznie do dziedziców należy, mają być uważani za procederzystów oddzielnych, chociaż trunki dominalne sprzedają, czyli téż tylko za wyręczycieli dziedziców, a tém samém, czyli kanon zarobkowy Kass miejskich płacić powinni lub nie?

Kommissya Rządowa zważywszy:

że kanon szynkarski od 30 do 90 złotych zaprowadzony na rzecz Kass miejskich postanowieniem Rady Admini-

Января (3 Февраля) 1837 года, въ пользу городскихъ доходовъ въ частныхъ городахъ, въ размѣрѣ отъ 30 до 90 злотыхъ, для того собственно опредѣленъ въ значительно высшемъ размѣрѣ противъ размѣра канона отъ другихъ родовъ промысла, чтобы этимъ путемъ уменьшить число шинковъ и приостановить распространение пьянства;

что въ частныхъ городахъ, число шинковъ значительно бы увеличилось, еслибы одни только владѣльцы городовъ, пользующіеся исключительнымъ правомъ продажи питей, были обязаны имѣть лишь административный консенсъ и платить простой канонъ отъ продажи питей, — что было бы не согласно съ видами и стремленіями правительства;

что административный консенсъ, присвоенный лицу, несколько не даетъ права открывать болѣе одного шинка, а потому владѣлецъ города за однимъ консенсомъ не можетъ устраивать произвольнаго числа шинковъ;

что, наконецъ, если владѣлецъ отпускаетъ для распивочной продажи собственныя пиятья и для распродажи оныхъ употребляетъ своихъ слугъ или наемныхъ людей, то на каждый таковой шинокъ, какъ на отдѣльный промыселъ, онъ обязанъ имѣть административный консенсъ и отъ каждаго уплачивать промысловый канонъ;—

по всѣмъ этимъ соображеніямъ, Правительственная Коммисія, въ засѣданіи 7 (19) Февраля сего года, опредѣлила:

сообщить всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ, что если владѣльцы частныхъ городовъ, отпуская для распивочной продажи собственныя пиятья, будутъ употреблять для распродажи оныхъ не шинкарей, снабженныхъ консенсами, а своихъ слугъ или наемныхъ людей, то они обязаны не только получить на каждый шинокъ административный консенсъ, но и уплачивать еще за каждый шинокъ канонъ за продажу питей, въ пользу экономической кассы подлежащаго города.

stracyjnej Królestwa z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 r., w miastach prywatnych, dla tego właśnie jest nierównie wyższy od stopy kanonu, jaki od innych rodzajów przemysłowego zarobkowania zastosowao, aby tą drogą liczbę szynków zmniejszyć i szerzącemu się pijaństwu zaradzić;

że w miastach prywatnych liczba szynkowych domów zwiększyłaby się znacznie, gdyby sami tylko dziedzice miast, jako główni propinatorowie, jeden tylko konsens administracyjny posiadać byli obowiązani, i kanon szynkarski pojedynczy płacili, co byłoby w sprzeczności z zamiarami i dążnościami Rządu;

że konsens administracyjny do osoby przywiązany, nie nadaje bynajmniej prawa do zakładania więcej szynków nad jeden, a zatem dziedzic miast za jednym konsensem dowolnej liczby szynków zaprowadzać nie może;

że wreszcie, skoro dziedzic daje na wyszynk własne trunki, a do sprzedaży ich używa sług lub najemników, na każdy taki szynk, jako na oddzielny proceder, konsens administracyjny posiadać winien, i z każdego kanon zarobkowy uiszczać jest obowiązany;

dla tych przeto powodów Kommissya Rządowa na posiedzeniu swém dnia 7 (19 Lutego b. r. postanowiła:

oznajmić wszystkim Rządom Gubernialnym, że dziedzice miast prywatnych, dający na wyszynk własne trunki, skoro do sprzedaży onych używać będą, nie szynkarzy ukonsensowanych, ale tylko sług lub najemników, na każdy oddzielny szynk, nie tylko zaopatrzyć się winni w konsens administracyjny, ale nadto płacić jeszcze mają od każdego kanon zarobkowy szynkarski, na rzecz Kassy ekonomicznej właściwego miasta.

Н Губернское Правленіе обязано въ точности руковод-
ствоваться вышеизложеннымъ опредѣленіемъ.

Варшава, 29 Февраля (12 Марта) 1840 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,
Генераль-Адъютантъ, (подписано) *Шиповъ*.

№ 4,006/3,078.

№ 6.

Разрѣшеніе возникшихъ недоразумѣній относительно
платежа канона съ промысловъ разнаго рода и при
различныхъ обстоятельствахъ.

(1 (13) Апрѣля 1840 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Губернское Правленіе, представленіями въ Правительствен-
ную Коммисію, испрашивало разрѣшенія недоразумѣній, возник-
шихъ вслѣдствіе утвержденного постановленіемъ Совѣта Управ-
ленія, отъ 22 Января (3 Февраля) 1837 года, тарифа, опредѣ-
ляющаго размѣръ платежа въ пользу городскихъ кассъ и на-
зываемаго канонѣмъ съ промысловъ, а именно:

Do powyższej decyzji Rząd Gubernialny N. ściśle zasto-
suje się.

Warszawa, d. 29 Lutego (12 Marca) 1840 r.

Dyrektor Główny Prezydujący, Jenerał Adjutant,
(podpisano) *Szypow*.

№ 4,006/3,078.

№ 6.

**Rozporządzenie rozwiązujące wyniki wątpliwości co do opłaty
kanonu, z rozmaitych procederów i przy różnych okolicznościach.**

(d. 1 (13) Kwietnia 1840 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Rządy Gubernialne w przedstawieniach do Kommissyi
Rządowej czynionych prosiły: o rozwiązanie następujących
wątpliwości, wynikłych z taryfy, postanowieniem Rady Ad-
ministracyjnój Królestwa, na dniu 22 Stycznia (3 Lutego)
1837 roku zatwierdzonej, oznaczającej wysokość opłaty na
rzecz Kass miejskich od procederzystów, kanonem zarobko-
wym zwanój, a w szczególności:

1. должны ли шинкари, занимающиеся продажей питей исключительно внутреннего приготовления, уплачивать канонъ въ одинаковомъ размѣрѣ съ тѣми, которые, сверхъ туземныхъ, продаютъ и иностранные напитки?

2. должны ли еврей, которымъ казенные консенсы на промыслы по продажѣ питей выдаются ежегодно въ Іюль мѣсяцѣ, уплачивать канонъ за цѣлый годъ?

3. обязаны ли арендаторы городскихъ кирпичныхъ заводовъ уплачивать канонъ въ размѣрѣ, определенномъ 18 статьею тарифа?

4. слѣдуетъ ли съ владѣльцевъ небольшихъ пивоваренныхъ заводовъ въ городахъ, выдѣлывающихъ пиво только для собственнаго употребленія, взимать канонъ наравнѣ съ пивоварами вообще?

5. должны ли быть освобождены отъ платежа канона арендные содержатели синагогальныхъ доходовъ?

6. слѣдуетъ ли арендаторовъ, снявшихъ одновременно въ аренду разные доходы, облагать платежемъ канона отъ каждаго дохода порознь?

7. какую статью тарифа слѣдуетъ примѣнять къ фабрикантамъ клея?

8. слѣдуетъ ли съ торгующихъ разнаго рода товарами взимать только канонъ, определенный 80 статьею для лавочныхъ продавцовъ, или же отъ каждаго предмета порознь?

Правительственная Коммисія, по соображеніи представленныхъ по этимъ предметамъ Губернскими Правленіями объясненій, въ засѣданіи 28 Февраля (11 Марта) сего года, постановила:

по 1-му п. статьею 40 тарифа назначена плата отъ 30 до 90 золотыхъ съ шинкарей или торговцевъ, продающихъ: „*питей внутренняго приготвленія и иностранные напитки въ частныхъ городахъ*“; слѣдовательно, если не раздѣлено торговцевъ по категоріямъ, т. е. на продающихъ одни только туземные или исключительно заграничные,

1. czyli szynkarze sprzedający trunki krajowe, mają być pociągani do takiej samej opłaty jak i ci, którzy razem trunki krajowe i zagraniczne szynkują?

2. czyli żydzi, którym konsensa skarbowe na zarobki propinacyjne wydają się corocznie w miesiącu Lipcu powinni kanon całoroczny opłacać?

3. czyli dzierżawcy cegielń miejskich obowiązani są do opłaty kanonu podług pozycyi 18 taryfy?

4. czyli do właścicieli małych browarów po miastach, a wyrabiających piwo na własną tylko potrzebę, regulować kanon jak do piwowarów?

5. czyli dzierżawcy dochodów bóżniczych mają być wyłączeni od opłaty kanonu?

6. czyli dzierżawców w takim przypadku, jeżeli jednocześnie kilka dochodów dzierżawią, pociągać do opłaty od każdego w szczególności dochodu?

7. którą pozycję taryfy stosować do fabrykantów kleju?

8. czyli od handlujących wielu razem towarami, brać tylko kanon pozycją 80 dla kramarzy ustanowiony, czyli też od każdego szczególnego przedmiotu?

Kommissya Rządowa po rozważeniu wyjaśnień, w tym względzie przez Rządy Gubernialne złożonych, na posiedzeniu swém dnia 28 Lutego (11 Marca) b. r. postanowiła:

ad 1. pozycya 40 taryfy przepisuje opłatę od złotych 30 do 90, na szynkarzy lub handlarzy sprzedających: „*trunki krajowe i zagraniczne w miastach prywatnych*“; — skoro więc nie podzieleno szynkarzy na sprzedających same tylko trunki krajowe, same zagraniczne, lub też łącznie krajowe z zagranicznymi, tém samém przeto

или же туземные и заграничные напитки вмѣстѣ, то тѣмъ самымъ торговцы всѣхъ трехъ разрядовъ, хотябы даже они промышляли продажею одного только рода напитковъ, напри-
мѣръ пива или водки, обязаны платить сполна канонъ, опредѣленный 40 статьею тарифа;

по 2-му п. въ статьѣ 9-й постановленія Совѣта Управленія Царства, состоявшагося 22 Января (3 Февраля) 1837 года, ясно сказано: „получившій въ про-
долженіе года административный консенсъ, обя-
занъ уплатить канонъ, причитающійся за весь годъ.“

Слѣдовательно въ постановленіи предусмо-
трѣны случаи, что консенсъ—евреямъ-ли, или
жителямъ другихъ исповѣданій—можетъ быть вы-
даваемъ въ продолженіе года; а потому изъятіе
евреевъ противилось бы сему постановленію и
допущено быть не можетъ;

по 3-му п. арендаторы городскихъ доходовъ, распоряженіемъ
Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Ду-
ховныхъ Дѣлъ отъ 31 Іюля (12 Августа) 1837 г.,
№ 18,043/32,642, освобождены отъ платежа
канона, опредѣленнаго 26-ю ст. тарифа, на томъ
основаніи, что, на сколько они были бы обложе-
ны канономъ, на столько уменьшилась бы плата
за доходъ, отдаваемый съ аукціона въ арендное
содержаніе. По той же причинѣ не слѣдуетъ
облагать канономъ арендаторовъ городскихъ кир-
пичныхъ заводовъ, такъ какъ дѣйствіе 18 ста-
тьи тарифа распространяется только на владѣль-
цевъ, или арендаторовъ заводовъ, не состоящихъ
во владѣніи экономическихъ кассъ;

по 4-му п. если владѣлецъ небольшой пивоварни въ горо-
дѣ варитъ иногда пиво собственно для своего
домашняго употребленія, но не продаетъ онаго

каждый з трехъ родовъ шинкаръ, гдыбы
навет труднѣ сѣ спредажа одного только трун-
ку, np. пиwa lub wódkі, całowity kanon po-
dlug pozycyi 40 płacić jest obowiązany;

ad 2 artykuł 9 postanowienia Rady Administracyj-
nej Królestwa z dnia 22 Stycznia (3 Lutego)
1837 roku wyraźnie zastrzega: „uzyskujący kon-
sens administracyjny w ciągu roku, płaci kanon
za cały rok należny.“

Postanowienie więc przewidziało wypadki,
że konsensa, czyli to żydom, czyli też innych
wyznań mieszkańcom mogą być udzielane w cią-
gu roku; wyłączenie przeto żydów sprzeciwia-
łoby się temuż postanowieniu, i miejsca mieć
nie może;

ad 3. dzierżawcy dochodów Kass miejskich uwolnie-
ni są rozporządzeniem Kommissyi Rządowej
Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia
31 Lipca (12 Sierpnia) 1837 r., N. 18,043/32,642,
od opłaty kanonu, oznaczonego pozycyą 26 ta-
ryfy, z tej zasady, że o ileby płacili kanon,
o tyle czynsz dzierżawny wystawiony na licy-
tację zmniejszałby się. Dla tej więc samej przy-
czyny dzierżawców cegielń miejskich do kano-
nu pociągać nie należy; pozycja bowiem 18
taryfy stosuje się do właścicieli lub dzierżaw-
ców cegielń, nie będących w posiadaniu Kass
ekonomicznych;

ad 4. jeżeli właściciel małego browaru w mieście, li
tylko i wyłącznie robi czasami piwo na wła-
sną domową potrzebę, i nie sprzedaje go, ani

ни въ городѣ, ни за городскою чертою, въ такомъ случаѣ онъ не долженъ подлежать платежу канона, опредѣленнаго 114 статьею для пивоваровъ;

по 5-му п. хотя синагогальные доходы подлежатъ контролю экономическихъ кассъ, однако они составляютъ собственность еврейской гмины, а не экономическихъ кассъ; а потому арендаторы сихъ доходовъ обязаны уплачивать канонъ;

по 6-му п. коль скоро кто либо, арендуя отдѣльную, даже самую незначительную статью дохода, не освобождается отъ платежа опредѣленнаго 26 статьею, то тѣмъ болѣе, арендуя нѣсколько статей дохода вмѣстѣ и извлекая отъ сего большую прибыль, онъ обязанъ уплачивать канонъ отъ каждаго дохода порознь;

по 7-му п. клей выдѣлывается изъ обрѣзковъ, остающихся при дубленіи кожъ; и выдѣлкою онаго обыкновенно занимаются сыромятники и кожевники, а потому, если фабрикантъ клея—вмѣстѣ и сыромятникъ или кожевникъ, то, сверхъ канона съ главнаго промысла, онъ долженъ еще платить канонъ и съ выдѣлки клея, опредѣленный 10-ю ст. тарифа для сыромятниковъ; если же кто либо занимается выдѣлкою клея исключительно, какъ главнымъ промысломъ, въ такомъ случаѣ онъ обязанъ вносить канонъ въ высшемъ размѣрѣ, опредѣленномъ 55-ю ст. для кожевниковъ;

по 8-му п. Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, въ § 5 общаго распоряженія отъ 10 (22) Іюля 1837 года, за № 6,825/12,466, опредѣлила:

что каждый торговецъ долженъ уплачивать канонъ со столькихъ предметовъ торговли, показанныхъ въ отдѣльныхъ ста-

въ самомъ мѣстѣ, ани тѣз не wyprowadza w celu sprzedania za obręb siedlisk miejskich od opłaty, pozycyą 114 na piwowarów ustanowionej, wolnym być powinien;

ad 6. dochody bóżniczne chociaż kontrolują się w Kasach ekonomicznych, są jednak własnością gminy żydowskiej, ale nie kass pomienionych. Dzierżawcy przeto tej natury dochodów ulegają kanonowi;

ad 6. skoro dzierżawca pojedynczego dochodu, chociażby i najmniejszego, nie jest wyłączony od opłaty, pozycyą 26 nałożonej, a zatem kiedy dzierżawi ich kilka razem, i większe stąd ciągnie korzyści, od każdego więc osobno uiszczać ma kanon;

ad 7. klój wyrabia się z obrzynków skór, przy garbowaniu odchodzących, a białoskórniczy i garbarze fabrykacyą tego rodzaju najczęściej zatrudniają się; jeżeli przeto fabrykantem kleju jest białoskórnik lub garbarz, wówczas, oprócz kanonu od głównego procederu, ma płacić jeszcze kanon od fabrykacyi kleju, pozycyą 10 taryfy dla białoskórników oznaczony. Jeżeli zaś kto wyrabianiem kleju, jako głównym swoim procederem zajmuje się wyłącznie, naten- czas uiszczać winien kanon wyższy, podług pozycyi 55 do garbarzy stosujący się.

ad 8. Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, punktem 5 rozporządzenia ogólnego, z dnia 10 (22) Lipca 1837 roku, Nr. 6,825/12,466, wyrzekła:

że od tylu przedmiotów handlowych, oddzielnemi pozycyami taryfy objętych, (bez wzglę-

тъяхъ тарифа (не смотря на то, приносятъ ли они меньшую или большую прибыль), на сколько, согласно уставу о пошлинахъ, онъ получилъ административныхъ консенсовъ. Правило это остается въ своей силѣ и на будущее время, съ тѣмъ условіемъ, что лавочниками, къ которымъ относится 80-я ст., должны быть почитаемы только тѣ, которые занимаются мелочною продажей товаровъ, ни въ одной статьѣ тарифа не поименованныхъ.

Н Губернское Правленіе обязано въ точности руководствоваться настоящимъ постановленіемъ.

Варшава, 1 (13) Апрѣля 1840 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,
Генераль-Адъютантъ, (подписано) *Шитовъ*.

№ 429/4,297.

№ 7.

Распоряженіе объ освобожденіи частныхъ еврейскихъ учителей отъ платежа канона.

(23 Ноября (5 Декабря) 1842 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Разрѣшая возникшее недоразумѣніе: подлежатъ ли, на основаніи тарифа, утвержденного постановленіемъ Совѣта Управленія

ду на меньше или больше корысти), кажды handlarz оплачивать канон, на ile, stosownie do prawa stemplowego posiada administracyjnych konsensów; wyrzeczenie to w swęj mocy nadal pozostaje, z tym dodatkiem: że za kramarzy, do których pozycya 80 opłatę reguluje, uważani być powinni ci tylko, którzy trudnią się sprzedażą drobnych i w małej ilości towarów, w żadnej pozycji taryfy nie wyszczególnionych.

Do powyższej decyzji Rząd Gubernialny N. ściśle zastosuje się.

Warszawa, d. 1 (13) Kwietnia 1840 r.

Директоръ Глówny Презыдуящій, Jenerał-Adjutant,
(подписано) *Шыповъ*.

№ 429/4,297.

№ 7.

Розпорządzenie względem uwolnienia prywatnych nauczycieli
dzieci żydowskich od opłaty kanonu.

(d. 23 Listopada (5 Grudnia) 1842 r.)

до
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Rozwiązując przedstawioną sobie kwestyę: czyli na zasadzie taryfy, postanowieniem Rady Administracyjnej Króle-

Царства, состоявшимся 22 Января (3 Февраля) 1837 г., платежу канона домашние еврейские учителя, так называемые спекторы и бельферы, — Правительственная Коммисія, въ дополненіе къ предписанію отъ 16 Марта 1841 г., за № 37,819/19,545, принимая во вниманіе, что учителя музыки и танцевъ, о которыхъ упоминается въ 109-й статьѣ тарифа, ни въ какомъ случаѣ не могутъ быть сравнены съ еврейскими домашними учителями, или такъ называемыми спекторами и бельферами, ни по роду ихъ занятій, ни по отношенію къ получаемымъ отъ сего доходамъ; что сіи послѣдніе, преподавая исключительно Законъ Божій и необходимый для пониманія оного еврейскій языкъ, и получая за свои труды пищу и денежное вознагражденіе, едва достаточное на одежду, скорѣе должны быть принимаемы за слугъ, нежели за профессионалистовъ; что обложеніе ихъ въ болѣе богатыхъ городахъ платежомъ канона и освобожденіе отъ оного въ бѣднѣйшихъ (какъ это дѣлается въ нѣкоторыхъ губерніяхъ) равнымъ образомъ лишено всякаго основанія и можетъ только подать поводъ къ самоуправству и злоупотребленіямъ при распределеніи сборовъ платежей, — предлагаетъ Губернскому Правленію выше поименованныхъ бельферовъ и спекторовъ, обучающихъ частнымъ образомъ еврейскихъ дѣтей, отъ уплаты канона освободить.

Варшава, 23 Ноября (5 Декабря) 1842 г.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Директоръ Отдѣленія, Статсъ Совѣтникъ,
(подписано) *Бадени*.

№. 23,957/43,815.

ства з дня 22 Стycznia (3 Lutego) 1837 roku zaprowadzonej, mają być pociągnięci do opłaty kanonu nauczyciele dzieci żydowskich, tak nazwani: spektory i belfery? Kommissya Rządowa, w następstwie reskryptu swego z dnia 16 Marca 1841 roku Nr. 37,819/19,545, z uwagi, że nauczyciele muzyki i tańców, o jakich w pozycyi 109 taryfy jest mowa, w żaden sposób z nauczycielami żydowskimi, czyli tak zwanymi belferami i spektorami porównanymi być nie mogą, ani pod względem rodzaju ich zatrudnienia, ani też korzyści stąd odnoszonych, że ludzie ci trudniąc się jedynie wykładaniem nauki religijnej, i potrzebnego do jej zrozumienia języka hebrejskiego, za udzielaną im żywność i wynagrodzenie pieniężne, zaledwie na odzież wystarczające, raczej za służących, niż za procederzystów uważanymi być winni, że pociąganie ich w miastach zamożniejszych do opłacania kanonu, a uwolnienie od téjże opłaty w uboższych (jak to się w niektórych guberniach dzieje), również niema żadnej zasady, i staćby się tylko mogło powodem do samowolności i nadużyć, przy rozklassyfikowaniu i poborze opłaty, — poleca Rządowi Gubernialnemu, aby tyle razy rzeczonych belferów i spektorów, dzieci żydowskie prywatnie po domach uczących, od ponoszenia opłaty kanonu uwolnił.

Warszawa, d. 23 Listopada (5 Grudnia) 1842 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
Dyrektor Wydziału, Radca Stanu,
(podpisano) *J. Badeni*.

№. 23,957/43,815.

№ 8.

О денежной пени съ промышленниковъ за невзносъ
въ городскую кассу канона.

(4 (16) Декабря 1842 года.)

По указу Его Величества

НИКОЛАЯ I,

Императора и Самодержца Всероссийскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

Удостоверяясь, что въ нѣкоторыхъ городахъ промышлен-
ники, для уклоненія отъ оплаты канона, опредѣленнаго утверж-
деннымъ Советомъ Управленія 22 Января (3 Февраля) 1837
года тарифомъ, успѣваютъ избѣгать изъ подъ надзора мѣстнаго
начальства и скрытно занимаются своими промыслами, Советъ
Управленія, для отвращенія, на будущее время, подобныхъ зло-
употребленій, кои влекутъ за собою ущербъ городскихъ дохо-
довъ, имѣющихъ назначеніемъ своимъ пользу и потребно-
сти жителей тѣхъ же городовъ,—по представленію Правитель-
ственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, поста-
новилъ и постановляетъ:

Статья 1.

Каждый занимающійся въ городѣ какимъ либо промысломъ,
безъ оплаты въ городскую кассу канона, опредѣленнаго выше-

№ 8.

О карзе денежной отъ procederzystów, за nieopłacenie do
Kassy miejskiej kanonu.

(d. 4 (16) Grudnia 1842 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I.

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc., etc., etc.,

RADA ADMINISTRACYJNA KRÓLESTWA.

Przekonywając się, iż w niektórych miastach procederzy-
ści, dla nieopłacenia kanonu według taryfy, postanowieniem
Rady Administracyjnej z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1837
roku przepisanej, unikają kontroli Władz miejscowych, i obra-
nemi przez siebie zarobkami trudnią się pokryjому, celem
zapobieżenia na przyszłość podobnym nadużyciom, ze szkodą
funduszów miejskich, na dobro i użytek ogółu mieszkańców
tychże miast przeznaczonych popełnianym,—na przedstawienie
Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych,
postanowiła i stanowi:

Artykuł 1.

Każdy trudniący się jakimkolwiek procederem w mieście,
bez poprzedniego opłacenia do Kassy miejskiej kanonu, zwyż

упомянутымъ тарифомъ, подвергнется, въ первый разъ, денежной пени, равняющейся двойной оплатѣ причитающагося, соотвѣтственно тому тарифу, канона; за вторичное же уклоненіе отъ сей оплаты, пеня эта будетъ утроена, и такъ далѣе будетъ увеличиваема, по мѣрѣ возобновленія злоупотребленія.

Статья 2.

Доходъ съ взыскиваемыхъ на семь основаній денежных пеней долженъ поступать въ подлежащую городскую кассу и составлять вознагражденіе ея, за понесенные отъ неуплаты канона убытки.

Статья 3.

Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, 4 (16) Декабря 1842 года.

Намѣстникъ, Генераль-Фельдмаршалъ,

(подписано) *Князь Варшавскій.*

powołaną taryfą oznaczonego, za pierwszym razem ulegnie karze pieniężnej, w ilości wyrównywającej podwójnej opłacie przypadającego według téjże taryfy kanonu, — za powtórzeniem zaś tego wykroczenia, kara ta potrojona, i tak następnie, w miarę ponawianego nadużycia, powiększana będzie.

Artykuł 2.

Dochód z kar pieniężnych, w powyższym sposobie opłacanych, wpływać ma do właściwych Kass miejskich, i stanowić dla nich wynagrodzenie doznananych z tego tytułu uszczerbków.

Artykuł 3.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca się.

Działo się w Warszawie, dnia 4 (16) Grudnia 1842 roku.

Namiestnik, Jenerał Feldmarszałek,

(podpisano) *Xiąże Warszawski.*

№ 9.

О томъ, что почтесодержатели обязаны платить канонъ въ пользу городскихъ кассъ.

(27 Марта (8 Апрѣля) 1842 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія.

Статсъ-Секретарь представилъ на разрѣшеніе Совѣта четыре прошенія частныхъ лицъ, съ объясненіями и заключеніями по нимъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, по слѣдующимъ предметамъ:

4. Почтесодержатель Слупецкой станицы, Осипъ Венцовскій проситъ объ отмѣнѣ рѣшенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, по которому взыскивается съ него, равно какъ и съ другихъ почтесодержателей, въ пользу подлежащихъ городскихъ кассъ, плата канона отъ настоящаго ихъ промысла.

Въ рапортѣ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, отъ 18 (30) Марта с. г., за № 785, изъяснено, что, такъ какъ почтесодержатели, или содержатели лошадей на почтовыхъ станціяхъ, не относятся къ разряду служителей правительственныхъ мѣстъ, и были обложены платежемъ канона, въ пользу городскихъ кассъ, на основаніи опредѣленія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ 1840 года, какъ частные откупщики доходовъ, то посему Коммисія полагала бы, что обжалованное рѣшеніе не должно подлежать переверженію.

№ 9.

Pocztalterowie obowiązani płacić kanon na rzecz Kass miejskich.

(d. 27 Marca (8 Kwietnia) 1842 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Sekretarz Stanu przedstawił do decyzji Rady cztery prośby prywatne, objaśnione przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, w przedmiotach następujących:

4. Józef Więckowski właściciel Pocztalteryi w mieście Słupcy zaniósł rekurs od decyzji Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, nakazującej pociągnięcie go, równie jak wszystkich pocztalterów, do opłaty kanonu od procederów na rzecz właściwych Kass ekonomicznych miast.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych w raporcie z dnia 18 (30) Marca r. b. N. 785 oświadczyła: że gdy pocztalterowie, czyli utrzymujący konie na stacyach pocztowych, do rzędu officyalistów rządowych nie należą, i jako prywatni dzierżawcy dochodów, przez decyzję Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, z roku 1840 do opłaty kanonu na rzecz Kass miejskich pociągnięci zostali, przeto zarekursowana decyzya, zmieniona byćby nie powinna.

Совѣтъ Управленія положилъ: мнѣніе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ утвердить.

Вѣрно:

Статсъ-Секретарь, (подписано) Тымовскій.

№ 10.

Распоряженіе о томъ, что суконщики, продающіе свои издѣлія на торгахъ и ярмаркахъ, должны платить канонъ только въ качествѣ фабрикантовъ.

(7 (19) Января 1843 г.)

Мазовецкому Губернскому Правленію.
(сообщено и прочимъ Губернскимъ Правленіямъ.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ отвѣтъ на возбужденный Губернскимъ Правленіемъ вопросъ, пзложенный въ рапортъ отъ 28 Февраля (12 Марта) сего года, за № 102,479, о томъ: подлежатъ ли платежу канона суконщики, продающіе свои издѣлія на торгахъ и ярмаркахъ, во первыхъ, какъ фабриканты сукна, согласно 49 статьѣ тарифа, утвержденнаго постановленіемъ Совѣта Управленія 22 Января (3 Февраля) 1837 года, и во вторыхъ, какъ торгующіе сукномъ, согласно 61-й статьѣ тарифа, Правительственная Коммисія увѣдомляетъ: что, такъ какъ упомянутые фа-

Rada wnioski Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych zatwierdziła.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu, (podpisano) Tymowski.

№ 10.

Rozporządzenie: iż fabrykanci sukna, sprzedający swój wyrób na targach i jarmarkach, opłacać winni kanon, tylko jako fabrykanci.

(d. 7 (19) Stycznia 1843 r.)

do
Rządu Gubernialnego Mazowieckiego,
(kommunikowany innym Rządom Gubernialnym).

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

W odpowiedzi na uczynione przez Rząd Gubernialny w raporcie jego z dnia 28 Lutego (12 Marca) r. b. N. 102,479, zapytanie: czyli sukiennicy, sprzedający na targach i jarmarkach sukno, z własnego ich wyrobu pochodzące, mają być pociągani do opłaty kanonu, raz jako fabrykanci sukna, stosownie do pozycyi 49 taryfy, postanowieniem Rady Administracyjnój z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 roku zatwierdzonej, drugi raz zaś, jako handlarze tegoż sukna, według pozycyi 61 téjże taryfy? Kommissya Rządowa oświadcza: że

бриканты сукна вносят уже одинъ разъ въ городскую кассу канонъ отъ своего промысла, опредѣленный тарифомъ, то тѣмъ самимъ уже, продавая выдѣланное ими сукно на торгахъ или ярмаркахъ, они не должны подлежать вторичной уплатѣ канона отъ того же промысла, подъ предлогомъ, что они производятъ торгъ сукномъ.

Варшава, 7 (19) Января 1843 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ,
(подписано) *Бадени*.

N. 5,091/9,454.

N^o 11.

Распоряженіе о томъ, въ какомъ размѣрѣ долженъ
быть взимаемъ канонъ съ арендаторовъ доходовъ.

(16 (28) Октября 1844 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Такъ какъ, по случаю объявленнаго Правительственною Ком-
мисією 1 (13) Апрѣля 1840 г., за N^o 429/4297, общаго распо-
ряженія, коимъ, на основаніи правилъ, изложенныхъ въ 5 и 6
пунктахъ онаго, наложена, какъ на арендаторовъ синагогальныхъ

gdy wzmiankowani sukiennicy, czyli fabrykanci sukna, ka-
non od swego procederu taryfą oznaczony, raz do Kassy miej-
skiej opłacają, tém samém sprzedając wyfabrykowane przez
siebie sukno na targach lub jarmarkach, powtórnej od tegoż
samego procederu opłaty kanonu, z tytułu jakoby handlują-
cy suknem, ponosić już nie powinni.

Wszawawa, d. 7 (19) Stycznia 1843 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
Dyrektor Wydziału, Radca Stanu,
(podpisano) *Badeni*.

Nr. 5,091/9,454.

N^o 11.

Rozporządzenie wskazujące: w jakiej ilości kanon ma być
wymagany od dzierżawców dochodów.

(d. 16 (28) Października 1844.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Gdy z powodu wydanego pod dniem 1 (13) Kwietnia 1840
r. Nr. 429/4,297, ogólnego rozporządzenia Kommissyi Rzą-
dowej, w punktach mianowicie: 5-m i 6-m, rozciągającego,
tak na dzierżawców dochodów bóżniczych, jako i na każdego

N^o 12.

Распоряжение о томъ, что промышленники, занимающиеся пряжею шерсти, обязаны платить канонъ наравнѣ съ ткачами холстины.

(12 (24) Февраля 1845 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Вслѣдствіе рапорта Люблинскаго Губернскаго Правленія отъ 12 (24) Іюня прошлаго года, за № 29,813, въ коемъ оно, представляя Правительственной Коммисіи, что нѣкоторые ткачи, выдѣлывающіе простое сукно, и даже фабриканты лучшихъ сортовъ сукна, оставивъ этотъ родъ промысла, для избѣжанія платежа канона, занимаются исключительно пряжею шерсти для суконныхъ фабрикъ, испрашиваетъ разрѣшенія: къ какому разряду относительно платежа канона слѣдуетъ причислить этихъ промышленниковъ, не поименованныхъ въ тарифѣ, — Правительственная Коммисія даетъ знать: что, такъ какъ, на основаніи общаго распоряженія отъ 13 (25) Апрѣля 1838 года, № 2,687/4,897, промышленники, занимающіеся выдѣлкою простаго сукна, бумази, байки, кучбайки, и всякаго рода шерстяныхъ издѣлій, тарифомъ ясно не указанныхъ, обязаны платить канонъ въ размѣрѣ, определенномъ 23-ю статьею тарифа для ткачей холстины то, по смыслу этого распоряженія, и поименованные выше промышленники, занимающіеся пряжею шерсти, должны

N^o 12.

Rozporządzenie: iż profesjonisci przędzeniem wełny zatrudniający się, kanon mają opłacać jako drelicharze.

(d. 12 (24) Lutego 1845 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

**KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.**

Na raport Rządu Gubernialnego Lubelskiego, z dnia 12 (24) Czerwca z. r. Nr. 29,813, którym przedstawiając Kommissyi Rządowej, iż niektórzy drelicharze, grube sukna wyrabiający, a nawet fabrykanci lepszego gatunku sukna, porzucawszy ten proceder dla uniknienia opłaty, zatrudniają się tylko przędzeniem wełny dla warsztatów sukienniczych, uprasza zarazem o decyzję, do jakiej opłaty kanonu pociągnąć należy tego rodzaju rzemieślników, którzy taryfą nie są objęci? Kommissya Rządowa oświadcza: że gdy ogólném rozporządzeniem z d. 13 (25) Kwietnia 1838 r. Nr. 2,687/4,897 procedenci trudniący się wyrabianiem sukna ordynaryjnego, multanu, bai ordynaryjnej, kuczbai, kiru i wszelkiego rodzaju wyrobów wełnianych, taryfą wyraźnie nie wskazanych, do ponoszenia opłaty kanonu, pozycyą 23 taryfy na drelicharzy oznaczonego, zakwalifikowani zostali, przeto w myśl tegoż rozporządzenia, i wspomnieni wyżej profesjonisci przędzeniem

подлежать точно такому же платежу канона, какой определёнъ вышеприведенною 22-ю статьею тарифа.

Варшава, 12 (24) Февраля 1845 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ,
(подписано) *Бадени*.

N. 14,581/26,010.

N^o 13.

Распоряженіе о томъ, что промышленники, не имѣющіе средствъ къ уплатѣ денежнаго штрафа, должны быть подвергаемы наказанію арестомъ.

(18 (30) Декабря 1845 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія.

Для охраненія городскихъ кассъ отъ претерпѣваемаго ими иногда ущерба въ доходѣ отъ платежей канона съ промысловъ, Совѣтъ Управленія, постановленіемъ 4 (16) Декабря 1842 года, опредѣлилъ подвергать денежнымъ штрафамъ каждаго, кто скрытно, безъ предварительнаго взноса сего канона, будетъ заниматься какимъ либо промысломъ.

Но, такъ какъ, не смотря на то, нерѣдко случается, что промышленникъ, скрытно занимаясь своимъ промысломъ, по обнаруженіи сего злоупотребленія мѣстнымъ начальствомъ, не въ

вѣсны zatrudniający się, takąż samą opłatę kanonu, jaką rzeczona pozycja 23 taryfy wskazuje, ponosić winni.

Warszawa, d. 12 (24) Lutego 1845 r.

Z polecenia Dyrektora Głównego,
Dyrektor Wydziału, Radca Stanu,
(podpisano) *Badeni*.

Nr. 14,581/26,010.

N^o 13.

Postanowienie: iż procederzysci nie mogący uiścić się z kar pieniężnych, ulegają karze aresztu.

(d. 18 (30) Grudnia 1845 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Dla zasłonięcia Kass miejskich od doznawanego niekiedy uszczerbku w dochodzie opłat kanonu od zarobków, Rada Administracyjna postanowieniem z dnia 4 (16) Grudnia 1842 roku, oznaczyła kary pieniężne, jakim ulegać mają procederzysci, którzy bez poprzedniego uiszczenia kanonu, pokątnie swój proceder wykonywają.

Gdy jednakże zdarzają się wypadki: iż ukrywający się z swoim zarobkowaniem procederzystą, po wykryciu go przez Władze miejscowe, ani należnego Kassie miejskiej kanonu,

состоянии уплатить ни причитающагося городской кассѣ канона, ни штрафа, то поэтому, вслѣдствіе представленія Люблинскаго Губернскаго Правленія о томъ: не льзя ли въ такихъ случаяхъ причитающагося канона и взысканія, наложеннаго на уклоняющагося отъ платежа онаго промышленника, замѣнять или личнымъ арестомъ, или же отправленіемъ шарварковой повинности въ натурѣ, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 14 (26) Октября с. г., за № 23,104/45,754, представила Совѣту Управленія слѣдующее:

что основаніемъ къ замѣнѣ денежнаго взысканія арестомъ можетъ послужить въ настоящемъ случаѣ 475 статья Уголовнаго Уложенія, въ коей объяснено: что если денежный штрафъ повлечетъ за собою ущербъ средствъ къ содержанію виновнаго, въ такомъ случаѣ онъ можетъ быть замѣненъ полицейскимъ арестомъ, полагая по одному дню такого ареста за каждыя 75 коп. сер. штрафа.

На этомъ основаніи Финансовое вѣдомство замѣняетъ устанавливаемые съ контрабандистовъ штрафы арестомъ.

Равнымъ образомъ извозчики, за тайный провозъ, безъ уплаты за ярлыкъ, пассажировъ, писемъ и газетъ, въ случаѣ невозможности уплатить опредѣленный штрафъ, по бѣдности, подвергаются, взамѣнъ того, аресту, на основаніи 1-й статьи постановленія Совѣта Управленія 8 (20) Января 1835 года.

Такому же полицейскому аресту подвергаются евреи, если они не въ состояніи уплатить денежнаго штрафа, за нарушение правилъ относительно актовъ гражданскаго состоянія, на основаніяхъ, изложенныхъ въ ст. 475 Уголовнаго Уложенія, и по силѣ постановленія Совѣта Управленія 28 Февраля (11 Марта) 1836 года.

Наконецъ, за самовольную порубку лѣса, виновные, въ случаѣ несостоятельности, не только подвергаются аресту, но, сверхъ того, на основаніи 544 статьи Уголовнаго Уложенія, должны отработать штрафъ на лѣсныхъ работахъ.

Но, какъ для городскихъ кассъ не столь важно собственно наказаніе уклоняющихся отъ платежа промышленниковъ, сколь-

ани тѣе кары оплатить не jest в станіе, przeto на wniosek Rządu Gubernialnego Lubelskiego, czyliby w takim razie, tak przypadająca opłata kanonu, jako i wymierzona kara na procederzystę ukrywającego się przed opłatą kanonu, nie mogła być zamieniana na areszt, lub téż na odrobienie przy szarwarku? Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych w przedstawieniu swoim z dnia 14 (26) Grudnia r. b. Nr. 23,104/45,754, przełożyła Radzie Administracyjnej co następuje:

za zasadę do zamiany kary pieniężnej na areszt, posłużyć może w obecnym przypadku artykuł 475 Kodeksu karnego Królestwa Polskiego, który objaśnia: że jeżeli kara policyjna pieniężna, w sposobie utrzymania życia skazanego przynosi uszczerbek, może być zamieniana na areszt policyjny, licząc za każde 75 kop. sr. jeden dzień aresztu policyjnego.

W duchu téj zasady, Skarb nie mogąc ściągnąć kary defraudacyjnej, opłatę na areszt zamienia.

Również od defraudantów ceduł furmańskich, oraz przewożących tajemnie listy i gazety, gdy dla ubóstwa nie może być ściągnięta kara pieniężna, według artykułu 1-go postanowienia Rady Administracyjnej z d. 8 (20) Stycznia 1835 roku, takowa zamieniana bywa na areszt.

Do starozakonnych, nie dopełniających przepisów o aktach stanu cywilnego, gdy nie mogą opłacić kary pieniężnej, zaregulowany jest areszt policyjny, według zasad artykułu 475 Kodeksu karnego, a to w myśl postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 28 Lutego (11 Marca) 1836 roku.

Nareszcie za leśne defraudacye, w braku funduszowej odpowiedzialności, stosowaną jest kara aresztu, a nawet według artykułu 544 Kodeksu karnego, oprócz aresztu, defraudanci leśni muszą być zajęci robotą około lasów.

Że zaś Kassom miejskim zależy nie tyle na ukaraniu kryjących się procederzystów, ile na zabezpieczeniu się od

ко ограждение самих кассъ отъ ущерба въ доходахъ съ канона, который должны уплачивать промышленники, то Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ испрашивала разрѣшенія употреблять неплательщиковъ канона, во все время продолженія ареста, по силѣ 544 статьи Уголовнаго Уложенія, примѣняемой къ лѣснымъ кражамъ, на городскія работы, а именно на чистку улицъ.

Въ дополненіе къ постановленію своему 4 (16) Декабря 1842 года, и сообразно съ 475 статьею Уголовнаго Уложенія, Совѣтъ положилъ: что промышленники, кои, уклоняясь отъ уплаты канона отъ заработковъ, наносятъ тѣмъ ущербъ городскимъ доходамъ, въ случаѣ если они будутъ не въ состояніи уплатить денежные штрафы, опредѣленные упомянутымъ постановленіемъ, должны быть подвергаемы полицейскому аресту, полагая по одному дню за каждыя 75 коп. сер. денежнаго штрафа.

Что касается мнѣнія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ объ употребленіи такихъ арестантовъ на городскія работы, то оное Совѣтъ находитъ неумѣстнымъ и не основаннымъ ни на какой статьѣ закона, ибо приведенная ею 544 статья Уголовнаго Уложенія собственно относится къ лѣснымъ кражамъ и не можетъ быть примѣнена въ настоящемъ случаѣ ни подъ какимъ предлогомъ.

Вѣрно:

Статсъ-Секретарь, Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Лебренъ.*

straty należnego dochodu z opłaty kanonu od procederzystów, zdaniem przeto było Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, iżby w takim razie, według artykułu 544 Kodeksu karnego, co do kradzieży w lasach, wolno było defraudantów opłaty kanonu używać przez czas trwania aresztu do robót na rzecz miasta, a mianowicie do czyszczenia ulic.

Rada oświadczyła: że w uzupełnieniu przepisów postanowienia swego z dnia 4 (16) Grudnia 1842 roku, oraz w myśl rozporządzenia artykułu 475 Kodeksu karnego, stanowi: że procederzyści, którzyby za przyniesienie dochodom miast uszczerbku, w dochodzie opłat kanonu od zarobków, nie byli w możności uiszczania kar pieniężnych, témże postanowieniem przepisanych, ulegać mają karze aresztu, licząc jeden dzień aresztu za 75 kop. kary pieniężnej.

Co się tyczy wniosku Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych: iżby procederzyści aresztowani używani byli do robót w mieście, Rada oświadczyła, iż wniosek ten znajduje być niewłaściwym i na żadnym przepisie nie opartym, gdyż powołany przez nią artykuł 544 kodeksu karnego, dotyczący złodziei leśnych, w obecnym razie żadnego zastosowania znaleźć nie może.

Zgodno z protokołem:

Sekretarz Stanu, Radca Stanu,
(podpisano) *Le Brun.*

№ 14.

Разрѣшеніе сомнѣнія относительно взиманія платежей канона съ торговыхъ комисіонеровъ, извозчиковъ, шкиперовъ и лоцмановъ.

(19 (31) Декабря 1856 г.)

Люблинскому Губернскому Правленію.
(сообщено и прочимъ Губернскимъ Правленіямъ.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Въ разрѣшеніе вопроса, изложеннаго въ рапортѣ отъ 10 (22) Октября сего года, за № 78,568, о томъ, къ какому разряду относительно платежей канона въ пользу городскихъ кассъ должны быть причислены:

1. комисіонеры, занимающіеся торговыми дѣлами;
2. лица, содержащія лошадей и промышляющія извозомъ зерноваго хлѣба и другихъ предметовъ;
3. шкипера и лоцманы, занимающіеся сплавомъ продуктовъ по водянымъ сообщеніямъ, —

Правительственная Коммисія объясняетъ Губернскому Правленію:

по 1-му п. торговые комисіонеры должны быть отнесены къ разряду факторовъ и обязаны уплачивать канонъ, опредѣленный 30 статьею тарифа, утвержденного постановленіемъ Совѣта Управленія 22 Января (3 Февраля) 1837 года, размѣръ же этихъ платежей, смотря по разряду

№ 14.

Rozstrzygnięcie wątpliwości, co do opłat kanonowych od komissantów handlowych, frachtarzy, szyprów i rotmanów należnych.

(d. 19 (31) Grudnia 1856 r.)

do
Rządu Gubernialnego Lubelskiego.
(kommunikowany i innym Rządom Gubernialnym.)

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Rozwiązując przełożenie, w raporcie z dnia 10 (22) Października r. b. Nr. 78,568 uczynione, do jakich opłat kanonowych, na rzecz Kass miejskich pobieranych, pociągać należy:

1. komissantów, zajmujących się interessami handlowemi;
2. frachtarzy, utrzymujących konie, i zajmujących się przewożeniem zboża lub innych przedmiotów;
3. szyprów i rotmanów, zarobkujących przy spławianiu wodą produktów;

Kommissya Rządowa objaśnia Rząd Gubernialny:

ad 1. kommissanci handlowi uważani być winni za faktorów, i tych pociągać należy do opłat kanonowych, przepisanych pozycyą 30 taryfy, postanowieniem Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 r. zatwierdzonej, które to opłaty, stosownie do rzędu

городовъ, составляетъ: 15—45—60 и 90 коп. сер., а также 1 р. 20 коп.;

по 2-му п. лица, занимающіяся перевозкою кладей, причисляются къ категоріи извозчиковъ и обязаны уплачивать канонъ, опредѣленный 29 статьею вышеупомянутаго тарифа, каковой, соотвѣтственно разряду городовъ, полагается: по 15—30—45—75 коп. и по 1 р. 20 коп.;

по 3-му п. шкипера и лоцманы употребляются для управленія суднами и плотами, и должны быть почитаемы служащими по найму у судовладельцевъ или у торгующихъ лѣсомъ либо другими продуктами; а такъ какъ хозяева судовъ или берлинокъ согласно 6-й статьѣ тарифа, торговцы же на основаніи статей 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71 и 72, обязаны уже уплачивать съ своихъ промысловъ канонъ, то шкипера и лоцманы не должны быть вовсе привлекаемы къ уплатѣ особыхъ канонныхъ.

Вышеизложенное объясненіе Губернское Правленіе обязано принять къ точному руководству.

Варшава, 19 (31) Декабря 1856 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Управляющій Отдѣленіемъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Бернацкий*.

N- 19,640/30,506.

миаст вынося kop. 15, 45, 60, 90, oraz rs. 1 kop. 20;

ad 2. frachtarze uważani być winni za furmanów, i tych pociągać należy do opłat kanonowych, pozycyą 29 powyższej taryfy przepisanych, które stosownie do rzędu miast, wynoszą kop. sr. 15, 30, 45, 75 i rs. 1 kop. 20;

ad 3. szyprowie i retmani używani są do prowadzenia statków i tratw, i uważani być powinni za pełniących służbę z najmu u właścicieli statków, lub u handlarzy drzewa i innych produktów. A że właściciele statków czyli berlinkarze, podług pozycyi 6-jej taryfy, handlarze zaś podług pozycyi 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, obowiązani już są od swych procedurów uiszczać opłaty, przeto szyprowie i retmani do oddzielnych opłat pociągani być nie powinni.

Do powyższych objaśnień Rząd Gubernialny, ściśle stosować się będzie.

Warszawa, d. 19 (31) Grudnia 1856 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
Zarządzający Wydziałem, Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Biernacki*.

Nr. 19,640/40,506.

N^o 15.

Постановление о томъ, какую часть народонаселения городовъ слѣдуетъ принимать въ основаніе при опредѣленіи платежей съ промысловъ въ пользу городскихъ кассъ.

Выписка изъ опредѣленія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, состоявшагося въ засѣданіи 24 Февраля (8 Марта) 1862 года, за N^o 1,724/2,930.

Правительственная Коммисія опредѣлила:

объявить всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ, въ видѣ объясненія постановленія Намѣстника въ Царствѣ отъ 4 Февраля 1817 года *), относительно платежа городского консенсоваго сбора, а также постановленія Совѣта Управленія 22 Января (3 Февраля) 1837 года о платежѣ канона, что подъ народонаселеніемъ городовъ, соразмѣрно съ цифрою, которою опредѣляется размѣръ этихъ платежей, слѣдуетъ понимать только народонаселеніе, записанное въ книгу постоянного населенія подлежащаго города, которая ведется, согласно инструкции утвержденной Совѣтомъ Управленія 10 (22) Ноября 1861 года, не исключая изъ онаго лицъ, выбывшихъ изъ города безъ вѣдома мѣстнаго начальства, значащихся однакожъ въ этой книгѣ.

Поэтому отнынѣ жители, не записанные по книгамъ постоянного мѣстнаго населенія, не должны быть причисляемы въ городскому народонаселенію и принимаемы въ расчетъ при опредѣленіи размѣра вышеозначенныхъ платежей.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Графъ Келлеръ.*

*) Постановление это, какъ относящееся къ продажѣ питей, будетъ помѣщено въ отдѣлѣ VII главѣ VI.

N^o 15.

Rozporządzenie wskazujące: jaka ludność miast ma być brana za zasadę do ustanowienia opłat kanonowych na rzecz Kass miejskich.

Wyciąg z decyzji Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, na posiedzeniu jej z dnia 24 Lutego (8 Marca) 1862 r. Nr. 1,724/2,930 zapadłej.

Kommissya Rządowa postanowiła:

oznajmić wszystkim Rządom Gubernialnym, w sposobie objaśnienia postanowień Namiestnika Królewskiego z d. 4 Lutego 1817 r. *) o opłacie konsensowej miejskiej, i Rady Administracyjnój z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 r. o opłacie kanonowej, że przez ludność miast, do cyfry której stosowana jest stopa tych opłat, rozumieć należy tę tylko, która jest objęta księgami stałej miejscowej, każdego respective miasta ludności, utrzymywanemi zgodnie z Instrukcją, w dniu 10 (22) Listopada 1861 r. przez Radę Administracyjną zatwierdzoną, nie wyłączając z niej osób wybyłych bez wiedzy Władzy miejscowej, a jednak w tych księgach figurujących.

Odtąd więc, mieszkańcy nie objęci księgami stałej miejscowej ludności, pod względem regulowania stopy rzeczonych opłat, do ludności miasta zaliczani być nie powinni.

Dyrektor Główny Prezydujący,

Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Hr. Keller.*

*) Postanowienie to, jako odnoszące się do sprzedaży trunków, mieści się w Dziale VII, Tytule VI.

ГЛАВА V.

О правѣ продажи питей въ казенныхъ городахъ и объ извлекаемыхъ отъ сего городскими кассами и мѣщанами доходахъ, а также о питейномъ доходѣ въ частныхъ городахъ.

Введение.

Первоначально во всѣхъ народныхъ и королевскихъ городахъ, именуемыхъ нынѣ казенными, право пропинации, или выдѣлки и продажи питей, принадлежало, на основаніи Монаршихъ привилегій и жалованныхъ грамотъ, мѣщанамъ, властвующимъ городскими недвижимостями.

Когда однакожъ впоследствии оказалось, что мѣщане, обратившись повсемѣстно къ пропинаціонному промыслу, начали пренебрегать другими болѣе для нихъ соответственными и полезными для края занятіями, какъ-то: ремеслами, мануфактурами и торговлею,—въ 1776 году состоялось постановленіе Сейма, подъ заглавіемъ: Условіе для Новаго Города Корчина (Vol. Leg. томъ VIII, стр. 917), коимъ опредѣлено:

„вмѣсто того, чтобы каждый порознь занимался продажею питей въ свою пользу, отнынѣ Магистратъ, отъ имени города, долженъ выдавать ежегодно, или каждые три года, контракты на продажу питей, одному только изъ зажиточнѣйшихъ мѣщанъ, или же тому, кто представитъ достаточное обезпеченіе; доходъ же отъ сего долженъ быть обращаемъ на общую пользу города“.

Затѣмъ Король Станиславъ Августъ, циркулярною грамотою отъ 7 Марта 1777 года, за N. 74, приводя въ исполненіе вышеозначенное опредѣленіе Сейма, издалъ Инструкцію о порядкѣ производства торговъ на отдачу въ арендное содержаніе город-

TYTUŁ V.

О правѣ пропинаціи въ міастахъ рѣдowych, i o ciagnieniu ztad dochodow przez Kassy miejskie i mieszkancow, tudziez o propinacyi w miastach prywatnych.

WSTEP.

Początkowo we wszystkich miastach narodowych i królewskich, dzisiaj rządowymi zwanych, wolność propinowania, czyli wyrabiania i sprzedaży trunków, z mocy przywilejów i nadań Monarszych, służyła mieszkańcom właścicielom nieruchomości miejskich.

Z czasem jednak, gdy przekonano się: że nieszczanie, oddający się powszechnie zarobkowaniu propinacyjnemu, zaniedbali inne właściwsze sobie, a pożyteczne dla kraju zatrudnienia miejskie, jakimi są rzemiosła, rękodziela i handel, zapadła na Sejmie 1776 roku Uchwała, pod tytułem: Warunek Nowego Miasta Korczyna (Vol. leg. Tom VIII fol. 917), orzekająca:

„ażeby odtąd nie każdy w szczególności na swój profit propinował, lecz ażeby Magistrat imieniem miasta co rok lub co trzy lata dawał kontrakty na te propinacje jednemu tylko z najmajętniejszych mieszkańców, lub takiemu któryby miał rękojmię odpowiednią, dochód zaś ten ażeby na ogólny użytek miasta był obracany.“

Następnie Uniwersał Króla Stanisława Augusta z dnia 7 Marca 1777 roku Nr. 74, wprowadzając powyższą Uchwałę w wykonanie, przepisał Instrukcyę do odbywania licytacji na wydzierżawianie propinacyi miejskich i zastrzegł: „aby intrata

ских питейных доходов, с тем: „чтобы пропинационный доход, предназначенный законом не на пользу частную, а на общия потребности города, былъ отдаваемъ для хранения лицу, избранному городомъ, и былъ расходуемъ на сей предметъ не иначе, какъ только съ разрѣшенія Департамента Полиции.“

Съ того времени пропинація въ казенныхъ городахъ составляетъ источникъ дохода-экономическихъ кассъ, а также владѣющихъ недвижимостями мѣщанъ, кои покрываютъ этимъ доходомъ казенныя подати, страховую складку и другія обязательныя для нихъ повинности *).

Порядокъ пользованія правомъ пропинаціи въ казенныхъ городахъ бываетъ двоякаго рода:

1. или владѣлецъ пропинаціи (городская касса, казна Царства, или же мѣщанское общество), самъ или посредствомъ своего арендатора, снабжаетъ городъ напитками, причемъ выкурка и привозъ ихъ изъ за городской черты, какъ на продажу, такъ и для домашняго потребленія, воспрещены жителямъ подъ опасеніемъ взысканій, определенныхъ за тайный привозъ. Поэтому такой видъ пользованія имѣетъ строго запретительный, или монополичный характеръ;

2. или снабженіе напитками, посредствомъ ли выдѣлки ихъ въ самомъ городѣ, либо же посредствомъ привоза извнѣ, дозволяется каждому, но съ условіемъ взноса извѣстныхъ платежей отъ количества и качества питей, взимаемыхъ въ доходъ или въ пользу владѣльца пропинаціи, за право розничной продажи питей.

Платежи сего рода взимаются по утвержденнымъ тарифамъ, подъ названіемъ: зысковаго, гарнцоваго или ведроваго сбора.

Оба вышеозначенные способа извлеченія дохода отъ продажи питей обыкновенно отдаются во временное арендное содержаніе,

*) Въ нѣкоторыхъ однако городахъ, называемыхъ въ прежнее время королевскими, право пропинаціи осталось за Казною Царства, которая пользуется онымъ исключительно.

з пропинации, не на прыватны, але огólny użytek miasta prawem przeznaczona, składaną była w ręku osoby wybranej przez miasto, i bez upoważnienia Departamentu Policji na takowy użytek szafowaną nie była.”

Odtąd więc propinacja w miastach rządowych stanowi źródło dochodu dla kass ekonomicznych, oraz dla mieszczan właścicieli nieruchomości, którzy zaspakajają nim podatki skarbowe, składkę ogniową, oraz inne obowiązkowe swe ciężary. *)

Sposób użytkowania z prawa propinacji w miastach rządowych jest dwojaki:

1. albo właściciel propinacji (czy nim jest kassa ekonomiczna, czy też Skarb Królestwa, lub ogół mieszczan), sam, lub przez swego dzierżawcę zaopatruje miasta w trunki, a mieszkańcom wyrabianie i sprowadzanie onych z poza obrębu miast jest wzbronione, tak na wyszynk jak i na domową potrzebę, a to pod karami, za defraudacyę ustanowionemi. Użytkowanie więc takie jest ściśle zakazowe czyli monopoliczne;

2. albo zaopatrywanie się w trunki, bądź przez wyrabianie onych w mieście, bądź przez sprowadzanie z kądkolwiek, dozwolone jest każdemu, za pewnemi opłatami, od ilości i gatunku trunków pobieranemi na dochód czyli zysk właściciela propinacji, od wyszynku jemu należny.

Pobór takowych opłat odbywa się według ustanowionych taryf pod nazwą zyskowego, garncowego, lub wiadrowego.

Oba powyższe sposoby użytkowania z prawa propinacji wypuszczane bywają w dzierżawy czasowe, zwykle trzyletnie, drogą

*) W niektórych jednak miastach, dawniej królewskimi zwanych, przy prawie propinacji Skarb Królestwa pozostaje, i z takowego wyłącznie korzysta.

по большей части на три года, съ публичныхъ торговъ, въ пользу городскихъ кассъ или мѣщанъ, на основаніяхъ, изложенныхъ въ постановленіи Совѣта Управленія 16 (28) Мая 1833 года, и на свойственныхъ сего рода откупамъ условіяхъ, которыя подробно изъяснены въ установленныхъ формахъ контрактовъ.

Въ частныхъ городахъ, на основаніи Устава 1768 года, помѣщеннаго въ Собраніи основныхъ законовъ края (Vol. Leg. томъ VII, стр. 599), право пропинаціи предоставлено владѣльцамъ земель (*circa dominos directos fundi*); что впоследствии, на Сеймѣ 1775 года, при устройствѣ чоповой подати (Vol. Leg. томъ VIII, стр. 144), постановлено опредѣлительнѣе:

„что право пропинаціи въ вотчинныхъ земскихъ городахъ и мѣстечкахъ предоставляется вполне усмотрѣнію и въ распоряженіе вотчинниковъ.“

На основаніи приведенныхъ здѣсь узаконеній, владѣльцы частныхъ городовъ пользуются въ нихъ правомъ пропинаціи, въ свою исключительно пользу.

Подъ разрядъ частныхъ городовъ относительно пропинаціи подходятъ также города, принадлежащіе институтамъ, а также нѣкоторые казенные города, въ коихъ Казна вступила съ права владѣльца пропинаціи, вслѣдствіе упраздненія духовныхъ орденовъ, а также вслѣдствіе покупки, замѣна или конфискаціи. Въ городахъ сего рода институты и Казна, подобно частнымъ владѣльцамъ, извлекаютъ доходы отъ пропинаціи по монополюющей системѣ; что объясняютъ ближе помѣщенные ниже постановленія.

publicznych licytacji na rzecz Kass miejskich lub mieszkańców, a to według zasad, objętych postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 16 (28) Maja 1833 roku, i warunków właściwych temu rodzajowi dzierżaw, które w przepisanych wzorach do kontraktów są wyszczególnione.

W miastach prywatnych, według ustawy z roku 1768 w Zbiorze praw kardynalnych kraju zamieszczonej (Vol. leg. T. VII fol. 599), propinacja przy właścicielach gruntów (*circa dominos directos fundi*) pozostała; co też następnie na sejmie 1775 r., przy regulowaniu podatku czopowego (Vol. leg. T. VIII fol. 144), wyraźniej uchwalono:

„że miasta i miasteczka dziedziczne ziemskie, pod względem propinacji w nich, zostawiają się zupełnej woli i rozrządzeniu dziedziców.“

Z mocy więc powołanych tu ustawy i uchwały, dziedzice miast prywatnych użytkują w nich z prawa propinacji monopolicznie, na wyłączną korzyść swoją.

Pod kategorię miast prywatnych, we względzie propinacji, podchodzą także miasta będące własnością instytucyj, oraz niektóre rządowe, w których Skarb stał się właścicielem prawa propinowania przez suppressję Zgromadzeń duchownych, lub przez nabycie, zamianę lub konfiskatę. W tych miastach instytutu i Skarb, podobnie jak w prywatnych dziedzice, ciągną dochody z propinacji sposobem monopolicznym, co bliżej objaśniają zamieszczone poniżej przepisy.

N^o 1.

**Объясненіе о томъ, что дѣла о тайномъ ввозѣ
питей въ частные города подлежатъ разбирательству
судебнымъ порядкомъ.**

(6 (18) Января 1842 г.)

Въ Люблинское Губернское Правленіе.
(сообщено въ копіи и прочимъ Губернскимъ Правленіямъ.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Въ отвѣтъ на возбужденный въ рапортъ Губернскаго Правленія отъ 28 Мая (9 Іюня) 1840 года, за N^o 33,078, вопросъ: *какими слѣдуетъ руководствоваться правилами при наложеніи за тайную продажу напитковъ въ частныхъ городахъ взысканій въ пользу владельцевъ оныхъ*“, Правительственная Коммисія, принявъ во вниманіе: что донинѣ не указаны никакія общія правила, относительно порядка опредѣленія и взысканія административныхъ штрафовъ съ лицъ, занимающихся корчемствомъ въ частныхъ городахъ; что владельцы городовъ, пользующихся исключительнымъ правомъ пропинаціи, могутъ, въ силу гражданскихъ законовъ, защищать свои доходы, подобно тому, какъ и всякую собственность, судебнымъ порядкомъ, противъ каждаго нарушающаго права ихъ, и могутъ отыскивать вредъ и убытки, понесенные вслѣдствіе такого нарушенія ихъ правъ; что указанныя въ предписаніи Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 29 Іюля 1823 года, за

N^o 1.

**Objaśnienie: iż w sprawach o defraudacye trunków w miastach
prywatnych, sprawy odsyłane być mają do drogi sądowej.**

(d. 6 (18) Stycznia 1842 r.)

do
Rządu Gubernialnego Lubelskiego,
(kommunikowany w kopii innym Rządowi Gubernialnym.)

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

W odpowiedzi na raport Rządu Gubernialnego z dnia 28 Maja (9 Czerwca) 1840 r. Nr. 33,078: „*względem przyjęcia zasady, co do wymierzania kary za defraudacyę trunków po miastach prywatnych na rzecz dziedziców*“, Kommissya Rządowa z uwagi, że względem rozciągania i exekwowania kar administracyjnych na dopuszczających się defraudacyi w propinacyach miast prywatnych, dotychczas niemasz żadnych ogólnych przepisów; że dziedzice miast, mających wyłączne prawo propinacyi, mogą bronić tych dochodów, tak jak wszelkiej własności, w drodze sądownictwa, na mocy prawa cywilnego, przeciw każdemu, kto ich prawa nadwierać poważy się, i mogą poszukiwać szkód i straconych korzyści, z takiego naruszenia wynikłych; zasady zaś służące miastom rządowym i górniczym, co do wymierzania kar na defraudantów dochodów propinacyjnych, oparte są na reskrypcie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia 29 Lipca 1823 r.

№ 47,502/1,630, правила опредѣляютъ исключительно порядокъ наложенія взысканій на корчемщиковъ пропинаціонныхъ доходовъ въ городахъ казенныхъ и горнаго вѣдомства, и остаются донныѣ въ своей силѣ, впредь до изданія о томъ новыхъ законоположеній; что посему владѣльцы частныхъ городовъ, имѣя возможность защищать права своей собственности и доходы порядкомъ гражданского судопроизводства, не могутъ пользоваться этими правилами, такъ какъ они постановлены исключительно для Казны и казеннаго управленія, — по всѣмъ этимъ уваженіямъ, Правительственная Коммисія не можетъ опредѣлять никакихъ взысканій съ нарушителей пропинаціоннаго права въ частныхъ мѣстечкахъ, но по спорамъ о корчемствѣ питей предоставляетъ заинтересованнымъ лицамъ вѣдаться судебнымъ порядкомъ, почему и предписываетъ Губернскому Правленію дать соотвѣтственную резолюцію владѣльцу имѣнія Комарова, Голуховскому, на поданное имъ въ Губернское Правленіе прошеніе, а равно и управителю имѣнія Ополе, Кроткому, на прошеніе его по сему предмету, поданное 30 Апрѣля с. г. въ Правительственную Коммисію.

Варшава, 6 (18) Января 1842 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,

И. д. Директора Отдѣленія,

(подписано) *Бернацкій*.

№. 20,051/9,959.

№. 47,502/1,630, który dotąd pozostaje w swęj mocy, póki Władza inaczej nie postanowi; że zaś dziedzice prywatnych miast, mając fundament obrony swęj własności i jęj dochodów w prawie cywilnem, nie mogą powoływać dla siebie tych prawideł, które wyłącznie tylko dla Skarbu i Administracyi rządowej są postanowione; dla tych to przyczyn Kommissya Rządowa żadnej kary na dopuszczających się defraudacyi w dochodach propinacyjnych miast prywatnych stanowić i oznaczać nie może, lecz w sporach o defraudacyę trunków, odsyła strony interesowane do drogi sądowej, i w skutek tego poleca Rządowi Gubernialnemu, aby panu Gołuchowskiemu, dziedzicowi dóbr Komarowa, na wniesione do siebie podanie, jak oraz panu Krotkiemu, rządcy dóbr Opole, na podanie jego pod dniem 30 Kwietnia z. r. w tym względie do Kommissyi Rządowej uczynione, stosowną udzielił odpowiedź.

Warszawa, d. 6 (18) Stycznia 1842 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,

za Dyrektora Wydziału,

(podpisano) *Biernacki*.

№. 20,051/9,959.

N^o 2.

Объясненіе, что корчемники, причиняющіе убытки въ пропинаціонномъ доходѣ, должны быть подвергаемы взысканіямъ, опредѣленнымъ въ контрактахъ, заключаемыхъ съ откупщиками этихъ доходовъ.

(27 Января (8 Февраля) 1843 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

На вопросъ, сдѣланный Плоцкимъ Губернскимъ Правленіемъ, въ рапортѣ отъ 6 (18) Октября с. г., за N. 64,774, о томъ, какимъ взысканіямъ должны быть подвергаемы корчемники пропинаціоннаго дохода въ городахъ (казенныхъ), Правительственная Коммисія, имѣя въ виду, что въ контрактахъ заключаемыхъ на отдачу въ арендное содержаніе сбора сего дохода, опредѣляются не всегда одинаковыя мѣры взысканія противъ корчемниковъ, и что обезпеченіе пропинаціонныхъ суммъ, составляющихъ главнѣйшій источникъ доходовъ городскихъ кассъ, требуетъ по необходимости усиленія мѣръ взысканія противъ корчемниковъ, даетъ знать Губернскому Правленію: „что тамъ, гдѣ сроки контрактамъ на откупное содержаніе нитейнаго дохода еще не истекли, корчемники сего дохода должны быть подвергаемы такимъ взысканіямъ, какія опредѣлены въ контрактахъ; на будущее же время, при новой отдачѣ въ откупное содержа-

N^o 2.

Objaśnienie: że na defraudantów opłaty zysku propinacyjnego mają być rozciągane kary kontraktami o dzierżawę zysku zastrzeżone.

(d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1843 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Z powodu wniesionego przez Rząd Gubernialny Płocki raportem z dnia 6 (18) Października r. z. Nr. 64,774, zapytania: według jakich zasad mają być karani defraudanci opłaty propinacyjnej zysku po miastach (rządowych), Kommissya Rządowa mając na uwadze, iż w kontraktach dzierżawnych, o pobór tego rodzaju opłaty zawieranych, niejednostajnie są oznaczone kary przeciwko defraudantom, i że zabezpieczenie funduszów propinacyjnych, najgłówniejsze źródło dochodów Kass miejskich stanowiących, zaostrenia przepisów przeciwko defraudantom nieodzownie wymaga, oświadcza Rządowi Gubernialnemu: „iż tam gdzie kontrakty o dzierżawy zysku propinacyjnego jeszcze nie wyexpirowały, na dopuszczających się defraudacyi zysku, mają być rozciągane takie kary, jakie kontraktem są zastrzeżone; na przyszłość zaś, przy rozpoczynac się mających dzierżawach propinacyjnych, należy w kon-

ніе пропинаціонныхъ доходовъ, слѣдуетъ опредѣлять въ контрактахъ такой порядокъ взысканія съ корчемниковъ, какой опредѣленъ относительно нарушителей консумціонныхъ доходовъ.“

Варшава, 27 Января (8 Февраля) 1843 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора, Директоръ Отдѣленія,
Статсъ-Совѣтникъ,
(подписано) *Бадени*.

N. 21,364/39,165.

N^o 3.

Объясненіе, что уксусъ и дрожжи не составляютъ предмета пропинаціи.

(28 Марта (9 Апрѣля) 1844 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Нѣкоторые Губернскія Правленія обратились въ Правительственную Коммисію съ вопросомъ: слѣдуетъ ли уксусъ и дрожжи считать пропинаціонными статьями, то есть: вправѣ ли владѣльцы, пользующіеся правомъ пропинаціи въ городахъ, вос-

traktach wskazać też same przepisy do wymierzania kar na defraudantów, jakie przeciwko dopuszczającym się defraudacyi w dochodach konsumcyjnych są oznaczone.”

Warszawa, d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1843 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu,
(podpisano) *J. Badeni*.

Nr. 21,364/39,165.

N^o 3.

Objaśnienie: że ocet i drożdże nie są artykułami propinacyjnemi.

(d. 28 Marca (9 Kwietnia) 1844 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Niektóre Rządy Gubernialne zrobiły do Kommissyi Rządowej zapytanie: czyli ocet i drożdże uważać należy za artykuły propinacyjne, a tém samém: czyli posiadający prawo propinacyi po miastach, mogą wzbraniać mieszkańcom dowol-

прещать жителямъ привозить откуда пожелаютъ или вывозить эти предметы, а также покупать и продавать оные?

Въ разрѣшеніе сего недоразумѣнія, а также для отклоненія злоупотребленій, могущихъ возникнуть по сему поводу въ прочихъ губерніяхъ, Правительственная Коммисія постановляетъ:

что, коль скоро по настоящее время административными постановленіями не было установлено никакого платежа съ укеуса и дрожжей, напротивъ того, взиманіе онаго строго воспрещено финансовыми правдами; что, такъ какъ притомъ торгующіе этими припасами, какъ составляющими предметъ первыхъ жизненныхъ потребностей, освобождены даже отъ полученія на сіе консенсовъ; то тѣмъ болѣе не слѣдуетъ считать этихъ припасовъ пропинаціонными статьями и облагать ихъ подъ этимъ предлогомъ какими либо платежами.

Затѣмъ, сообразно съ настоящимъ распоряженіемъ, отнынѣ ни владѣльцы частныхъ мѣстечекъ, ни прочіе владѣльцы пропинаціоннаго права въ городахъ, не вправѣ стѣснять свободнаго привоза или вывоза, а также покупки и продажи этихъ припасовъ.

Варшава, 28 Марта (9 Апрѣля) 1844 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ,
(подписано) *Бадени*.

Nr. 20,418/39,010.

nego sprowadzania onych, i wyprowadzania, oraz kupna i sprzedaży?

Kommissya Rządowa w rozwiązaniu téj wątpliwości, jak niemniej dla usunięcia nadużyć, jakie z tegoż powodu i w innych guberniach mogłyby mieć miejsce, postanawia:

że skoro dotychczas żadna opłata od octu i drożdży, nie tylko przepisami administracyjnymi zaprowadzoną nie była, ale owszem i przepisami skarbowemi wyraźnie wzbronioną została; że skoro nawet handlujący temiż artykułami, jako do pierwszych potrzeb życia mieszkańców należącemi, od posiadania zwykłych konsensów są uwolnieni; tém bardziej przeto, takowe pod artykuły propinacyjne podciągać, i wymagania jakichkolwiek bądź z tego tytułu opłat, dopuszczać nie należy.

Z rozporządzenia zaś niniejszego wynika, iż odtąd, ani dziedzice miast prywatnych, ani inni właściciele propinacyj po miastach, nie będą mogli ścieśniać dowolnego tychże artykułów sprowadzania, lub wyprowadzania, oraz ich kupna, lub sprzedaży.

Warszawa, d. 28 Marca (9 Kwietnia) 1844 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu,

(podpisano) *J. Badeni*.

Nr. 20,418/39,010.

№ 4.

Постановленіе о томъ, чтобы въ торговля условія
быть включаемъ размѣръ платежа съ мѣстнаго рома
и портера.

(4 (16) Сентября 1844 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Вслѣдствіе поступившихъ отъ нѣкоторыхъ Губернскихъ
Правленій представленій о томъ, чтобы, для пресѣченія споровъ,
возникающихъ между откупщиками зысковыхъ доходовъ по го-
родамъ и шинкарями, о количествѣ платежа, взимаемаго съ ро-
ма и портера, съ точностью быть опредѣляемъ впредь въ торго-
выхъ условіяхъ размѣръ слѣдующаго съ этихъ напитковъ пла-
тежа, Правительственная Коммисія, принявъ во вниманіе: что
служащее городамъ право на взиманіе зысковаго сбора распро-
страняется на всѣ безъ изыятія мѣстные напитки, слѣдовательно
и на портеръ и ромъ мѣстной выдѣлки; что взиманіе этого
сбора съ этихъ напитковъ опредѣлено уже во многихъ горо-
дахъ тарифами; что, хотя въ особыхъ тарифахъ, существующихъ
въ нѣкоторыхъ городахъ, и не опредѣлено съ точностью, какой
платежъ долженъ быть взимаемъ съ этихъ напитковъ, но это
произошло отъ того, что въ прежнее время они выдѣлывались
въ маломъ количествѣ, нынѣ же это не можетъ быть упущено

№ 4.

**Zastrzeżenie: aby w warunkach licytacyjnych zamieszczaną była
opłata od araku i porteru krajowego.**

(d. 4 (16) Września 1844 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Powodowana wniesionemi do siebie przełożeniami niektó-
rych Rządów Gubernialnych, ażeby, dla przecięcia zachodzą-
cych sporów, pomiędzy dzierżawcami dochodów zyskowych
po miastach i szynkarzami, o pobór opłaty od araku i por-
teru, oznaczyć nadal wyraźnie w warunkach licytacyjnych
stosowną od wymienionych trunków opłatę, Kommissya Rzą-
dowa zważywszy, iż prawo do poboru opłaty zyskowej mia-
stom służące, rozciąga się do wszelkich bez różnicy trunków
krajowych, a zatém zarówno i do porteru, oraz araku krajo-
wego, że pobór zysku od wspomnianych dopiero trunków,
już w wielu miastach wyraźnie taryfą jest zastrzeżony, że lu-
bo w taryfach szczegółowych, w niektórych miastach istnieją-
cych, nie wyrażono, jaka ma być pobierana od tychże trun-
ków opłata zysku, to było jedynie skutkiem małej ich w da-
wniejszych czasach produkcji, co wszakże obecnie z uwagi
spuszczoném być nie może, skoro za pomnożeniem się fabryk

изъ виду, коль скоро съ умноженіемъ фабрикъ мѣстнаго портера и рома, потребление ихъ, по поводу низкихъ цѣнъ, до того усилилось, что, находясь въ продажѣ у шинкарей простыхъ напитковъ, они значительно ограничиваютъ употребленіе обыкновеннаго пива и водки, отъ чего городскія кассы могли бы понести чувствительный ущербъ въ доходахъ изъ сего источника; наконецъ, принимая въ соображеніе, что мѣстный ромъ выдѣлывается изъ спирта, отъ коего онъ отличается лишь цвѣтомъ и примѣсью, а мѣстный портеръ составляетъ только родъ крѣпкаго пива, оба же эти напитки подлежатъ консумціонному платежу въ доходъ казны, — Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію распорядиться, чтобы на будущее время въ торговыхъ условіяхъ на отдачу въ откупное содержаніе зысковаго дохода въ городахъ, положительно были опредѣляемы платежи съ мѣстнаго рома въ такомъ размѣрѣ, въ какомъ онъ опредѣленъ по настоящимъ тарифамъ со спирта, съ портера же и всякаго рода и названія пива, выдѣлываемыхъ въ краѣ, въ размѣрѣ платежа, взимаемаго донынѣ съ двойнаго (дубельтоваго) пива, — и за исполненіемъ сего, при предстоящей отдачѣ въ арендное содержаніе доходовъ сего рода, имѣть строжайшее наблюденіе.

Варшава, 4 (16) Сентября 1844 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Директоръ Отдѣленія, (подписано) *Бадени*.

№ 13,492/25,642.

портеру и араку krajowego, ужитіе ихъ такъ далеce, при значне знижоней цене, upowszechnionemъ zostało, że trunki te utrzymywane przez szynkarzy trunków ordynaryjnych, zmniejszają znacznie konsumcyę wódki i piwa zwyczajnego, przez co kassy miejskie w poborze należnych im opłat doznaćby mogły uszczerbku, gdy nakoniec arak krajowy fabrykowany jest ze spirytusu, od którego tylko kolorem i zaprawą różni się, porter zaś krajowy, jest tylko mocniejszym gatunkiem piwa, i obadwa trunki te podlegają opłatom konsumcyjnym na rzecz Skarbu; Kommissya Rządowa przeto poleca Rządowi Gubernialnemu, ażeby nadal w warunkach licytacyjnych do dzierżaw dochodów zyskowych po miastach, wyraźnie za- mieścić nakazał, opłatę od araku krajowego w takiej ilości, jaka od okowity jest w dotychczasowych taryfach oznaczoną; od porteru zaś i wszelkiego gatunku i nazwania piw w kra- ju wyrabianych, tę samą opłatę, jaka dotąd na piwo dubel- towe jest oznaczoną, i skutku tego przy nastąpić mających wydzierżawieniach tego rodzaju po miastach, jak najściślej dopilnował.

Warszawa, d. 4 (16) Września 1844 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,

Dyrektor Wydziału, (podpisano) *Badeni*.

№ 13,492/25,642.

№ 5.

Объяснение, что уксусная приправа не подлежит никакому пропинационному, ни же зысковому платежу въ пользу городскихъ кассъ.

(27 Января (8 Февраля) 1847 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Варшавское Губернское Правленіе, объясняя прошеніе фабриканта уксуса въ г. Петровѣ, -еврея М. Флятто, объ изъятіи отъ пропинаціоннаго платежа и зысковаго по городамъ сбора такъ называемой уксусной заправки, то есть спирта, смѣшаннаго съ значительнымъ количествомъ уксуса и воды, и служащей для приготовления уксуса, въ рапортѣ отъ 18 (30) Ноября с. г., за № 169,638, изложило мнѣніе, что освобожденіе такого рода заправки отъ взиманія пропинаціоннаго и зысковаго платежа въ пользу городскихъ кассъ не причинитъ ущерба городскимъ доходамъ.

Правительственная Коммисія, принявъ въ соображеніе обстоятельства, изложенныя въ семъ рапортѣ, въ особенности же, что спиртъ разведенный на уксусную заправку, не можетъ превышать трехъ съ половиною градусовъ крѣпости по спиртомеру Магера, то есть $27\frac{3}{10}$ градусовъ стоградуснаго спиртомера, и, что имѣетъ быть доставляемъ исключительно фабрикантамъ ук-

№ 5.

Objaśnienie: że zaprawa octowa do żadnych opłat propinacyjnych i zyskowego na rzecz Kass miejskich pociągana być niepowinna.

(d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1847 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Rząd Gubernialny Warszawski, objaśniając podanie starozakonnego *M. Flatto*, fabrykanta octu w mieście *Piotrkowie*, o wyłączenie z pod opłat propinacyjnych i zyskowego po miastach, tak zwanęj: *zaprawy octowej*, czyli *okowity*, z domieszaniem znacznej ilości octu i wody, do fabrykacji octu służącej, w raporcie z dnia 18 (30) Listopada r. z. Nr. 169,638, wynurzył opinię, iż uwolnienie tego rodzaju zaprawy, od opłat propinacyjnych i zyskowego, na rzecz Kass miejskich, nie zrządzi uszczerbku w tychże dochodach.

Kommissya Rządowa po rozważeniu powodów, w rzeczonym raporcie przywiedzionych, a mianowicie: że okowita przerobiona na zaprawę octową, nie może przechodzić trzech i pół stopni tęgości probierza Magiera, czyli $27\frac{3}{10}$ stopnia probierza stumiarowego, i sprowadzana być ma przez samych tylko fabrykantów octu, właściwe zakłady fabryczne posiadają-

суса, содержащимъ чисто укусные заводы; что Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, распоряженіемъ отъ 3 (15) Іюля с. г., за № 62,397, освободила уже означенную заправу, какъ негодную для передѣлки въ напитки, отъ консумціоннаго сбора въ пользу Казны, начиная съ 20 Декабря (1 Января) 1846/7 года, то есть со времени истеченія сроковъ контрактамъ на откупъ означенныхъ доходовъ; что, наконецъ, нынѣшнія условія, на коихъ отдаются въ арендное содержаніе проппіаціонные доходы въ пользу городскихъ кассъ, не заключаютъ въ себѣ опредѣленнаго правила о взиманіи платежа съ жидкостей этого рода, — Правительственная Коммисія даетъ знать, что вышеозначенная укусная заправка, подобно тому какъ это опредѣлено предписаніемъ ея отъ 28 Марта (9 Апрѣля) 1844 года, за № 39,010/20,418, относительно укуса и дрожжей, не должна быть облагаема никакимъ проппіаціоннымъ либо зысковымъ платежомъ въ пользу городскихъ кассъ, съ соблюденіемъ однако условій, изъясненныхъ въ вышеприведенномъ распоряженіи Правительственной Коммисіи Финансовъ, а именно, что привозимая въ города укусная заправка не должна превышать трехъ съ половиною градусовъ крѣпости по спиртомѣру Магера, или $27\frac{3}{10}$ градусовъ стоградуснаго спиртомѣра, и что она можетъ быть привозима туда не иначе, какъ только фабрикантами укуса, содержащими исключительно сего рода фабрики, при чемъ предоставляется откупщикамъ право надзора за этими заводами, въ видахъ охраненія себя отъ злоупотребленій.

Варшава, 27 Января (8 Февраля) 1847 г.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ,
(подписано) *Бадени*.

№ 30,763/56,546.

cych, że już Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu rozporządzeniem z dnia 3 (15) Lipca r. z. Nr. 62,397 mieszaninę wspomnianą, jako na trunk do picia przerobić się niedająca, od opłat konsumcyjnych na rzecz Skarbu uwolniła, poczynawszy od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1846/7 r., z którym kontrakty o dzierżawę dochodów konsumcyjnych ustają, że nakoniec dotychczasowe warunki, pod któremi dochody propinacyjne na rzecz Kass miejskich są wydierżawiane, nie obejmują wyraźnej zasady do pobierania opłaty od podobnego płynu, Kommissya Rządowa oświadcza: iż zaprawa octowa, powyżej opisana, podobnie, jak to już rozporządzeniem Kommissyi Rządowej z dnia 28 Marca (9 Kwietnia) 1844 r. Nr. 39,010/20,418 względem octu i drożdży wyrzeczonym zostało, do żadnych opłat propinacyjnych i zyskowego na rzecz Kass miejskich pociągana być nie powinna, z zachowaniem wszakże warunków, powołaném rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Skarbu zastrzeżonych, to jest iż sprowadzana do miast zaprawa octowa trzech i pół stopni tęgości probierza Magiera, czyli $27\frac{3}{10}$ stopni probierza stumiarowego przechodzić niema, i nie może być sporowadzana, tylko przez samych fabrykantów octu, właściwe zakłady fabryczne posiadających, pozostawiając dzierżawcom możność kontrolowania tychże zakładów, w celu zapewnienia się od nadużyć.

Warszawa, d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1847 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu,

(podpisano) *Badeni*.

№ 30,763/56,546.

N^o 6.

Объясненіе что пропинаціонные платежи не должны
быть взимаемы съ сладкихъ водокъ
и ликеровъ.

(15 (27) Октября 1853 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

По тарифамъ пропинаціонныхъ платежей, взимаемыхъ подъ
названіемъ зыковаго, чоповаго и гарниковаго сбора въ доходъ
городскихъ кассъ или мѣщанскихъ обществъ, установленъ въ
нѣкоторыхъ городахъ платежъ съ сладкихъ водокъ и ликеровъ,
выдѣлываемыхъ въ самомъ городѣ, но изъ водки (оковиты) или
спирта, привозимыхъ изъ за городской черты и очищенныхъ
уже платежемъ при ввозѣ въ городъ дистиллаторами.

Принимая во вниманіе, что, на основаніи существующихъ
правилъ о взиманіи консумціоннаго платежа, фабриканты, пере-
дѣлывающіе въ городахъ спиртъ и хлѣбное вино, очищенные уже
консумціонною податью, на сладкія водки и ликеры, свободны
отъ платежа консумціонной подати отъ тѣхъ же сладкихъ во-
докъ и ликеровъ, по той причинѣ, чтобы не стѣснять город-
скаго промысла, къ которому относится перегонка водокъ и лике-
ровъ, и не обременять промышленниковъ двойнымъ платежомъ

N^o 6.

Objaśnienie, iż opłaty propinacyjne od wódek słodkich
i likworów mają być nadal uchylone.

(d. 15 (27) Października 1853 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

W taryfach opłat propinacyjnych, pod tytułem zyskowe-
go, czopowego i garncowego, na rzecz Kass miejskich, lub mie-
szkańców pobieranych, ustanowiona jest w niektórych mia-
stach opłata od wódek słodkich i likworów, w samém mie-
ście wyrobionych, lecz z okowity lub spirytusu sprowadzo-
nych z za obrębu miasta, od których ustanowione opłaty
przez dystylatora, przy wprowadzaniu obiektu uiszczone już
zostały.

Biorąc na uwagę, iż wedle przyjętej zasady przy pobo-
rze opłaty konsumcyjnej, przerabiający w miastach spirytus,
lub okowitę, od których już podatek konsumcyjny pobrany
został, na wódki słodkie i likiery, nie są już obowiązani do
uiszczania od tychże wódek słodkich i likierów podatku kon-
sumcyjnego; ażeby przeto nie ścieśniać tego rodzaju przemy-
słu miejskiego, jakim jest dystylacja wódek i likierów, oraz
aby nie obciążać procederzystów podwójnemi opłatami od je-

съ одного и того же предмета, — тѣмъ болѣе, что дистилаторы вносятъ уже въ городской доходъ канонъ отъ своего промысла, — Правительственная Коммисія постановила: „отмѣнить на будущее время взимаемый въ нѣкоторыхъ городахъ, въ пользу городскихъ кассъ, или же въ пользу мѣщанскаго общества, пропинаціонный платежъ съ сладкихъ волокъ и ликеровъ, выдѣлываемыхъ въ этихъ городахъ изъ спирта или изъ хлѣбнаго вина, привозимыхъ изъ за городской черты.“

Увѣдомляя о таковомъ распоряженіи Губернское Правленіе, для надлежащаго исполненія, Правительственная Коммисія предписываетъ, чтобы во всѣхъ тѣхъ городахъ, въ коихъ существуетъ означенный сборъ, взиманіе онаго было совершенно прекращено, по мѣрѣ истеченія сроковъ настоящимъ откупнымъ контрактамъ.

Варшава, 15 (27) Октября 1853 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Управляющій Отдѣленіемъ,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Бернацкій*.

N. 3,242/7,210.

dnego i tegoż samego przedmiotu, zwłaszcza, że dystylatorowie opłacają już na rzecz Kass miejskich kanon od swego procederu, Kommissya Rządowa postanowiła: „uchylić na przyszłość pobierane na rzecz Kass miejskich, lub ogółu mieszkańców w niektórych miastach, opłaty propinacyjne od wódek słodkich i likworów, fabrykowanych w tychże miastach, ze spirytusu lub okowity, które z za obrębu miasta są sprowadzane.“

O której to decyzji, celem jej wykonania zawiadamiając Rząd Gubernialny, Kommissya Rządowa poleca, ażeby we wszystkich tych miastach, w których wzmiankowany pobór jest praktykowany, w miarę ekspiracyi kontraktów dzierżawnych nadal zupełne usunięcie onego nastąpiło.

Warszawa, d. 15 (27) Października 1853 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
Zarządzający Wydziałem,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Biernacki*.

Nr. 3,242/7,210.

№ 7.

Объяснение, что, если при вторично объявленных торгах на отдачу въ откупъ городскихъ пропинационныхъ доходовъ, вмѣстѣ съ казенными сборами, соискатели не пожелаютъ торговаться отъ суммы назначенной къ торгамъ, то можно торги эти начать отъ суммы, какая будетъ предложена самими соискателями.

(27 Октября (8 Полября) 1855 г.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.
(кроме Варшавскаго.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Вслѣдствіе донесенія Варшавскаго Губернскаго Правленія о томъ, что объявленные первоначально торги на отдачу въ откупное содержаніе, на одинъ годъ, считая съ 1 Января 1856 года, пропинационныхъ городскихъ доходовъ, вмѣстѣ съ казенными консумционными сборами, въ значительной части городовъ не состоялись, по неявкѣ соискателей, и что посему оно нашлось вынужденнымъ объявить вторичные для этихъ торговъ сроки, съ такой же какъ и прежде торговой суммы, то есть безъ пониженія оной, Правительственная Коммисія, въ предписаніи отъ 15 (27) Октября с. г., за № 18,721/40,458, дала Губернскому Правленію требуемое разрѣшеніе такого же содержанія, какое послѣдовало со стороны Правительственной Коммисіи Фи-

№ 7.

Objaśnienie: iż gdy konkurenci w drugim terminie nie zechcą licytować dochodów propinacyjnych miejskich razem ze skarbowemi konsumcyjnymi od praetium ustanowionego, licytację rozpocząć wolno od oferty jaką kto poda.

(d. 27 Października (8 Listopada) 1855 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych, prócz Warszawskiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Z powodu otrzymanego przełożenia Rządu Gubernialnego Warszawskiego, iż w ogłoszonych pierwszych terminach licytacyjnych na jednoroczne wydzierżawienie od dnia 1 Stycznia 1856 roku dochodów propinacyjnych miejskich. jednocześnie ze skarbowemi konsumcyjnymi, większa część miast spadła dla braku konkurencyi, i że zmuszonym jest ogłaszać powtórne termina do odbycia licytacji, z oznaczeniem tych samych precyów co i w pierwszych, bez obniżenia, Kommissya Rządowa pod dniem 15 (27) Października r. b. Nr. 18,721/40,548, udzieliła temuż Rządowi Gubernialnemu żądane upoważnienie, podobne temu, jakie Kommissya Rządo-

нансовъ и Казначейства относительно отдачи въ откупное содержание консумционныхъ доходовъ, а именно:

„что, въ случаѣ, если соискатели не пожелаютъ торговаться на снятіе въ откупъ пропинаціонныхъ доходовъ отъ цѣнъ, назначенныхъ для вторичныхъ торговъ, слѣдуетъ начинать торги эти отъ той суммы, какую предложатъ сами соискатели, съ тѣмъ, что, еслибы предложенная соискателемъ сумма была менѣе суммы, назначенной для торговъ, то есть не достигала размѣра настоящей откупной платы, то утверждение такихъ торговъ будетъ зависѣть отъ усмотрѣнія Правительственной Коммисіи, каковое условіе и должно быть оговорено въ торговыхъ кондиціяхъ.“

О такомъ разрѣшеніи Правительственная Коммисія даетъ знать N Губернскому Правленію, для надлежащаго руководства.

Варшава, 27 Октября (8 Ноября) 1855 г.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,

(подписано) *Бернацкій*.

Nr 19,034/40,918.

wa Przychodów i Skarbu, co do wydzierżawiania dochodów konsumcyjnych wydała, to jest:

„aby w takim przypadku, gdy konkurenci w drugim terminie nie zechcą licytować dochodów miejskich z propinacyi od *praetium ustanowionego*, licytację rozpoczynał od oferty, jaką kto poda, lecz pod warunkiem, że gdyby oferta przez pluslicytanta postapiona, nie wyrównywała *ustanowionemu praetium*, czyli summie dzierżawnej dotychczasowej, przyjęcie takiej licytacji zależec będzie od uznania Kommissyi Rządowej, które to zastrzeżenie w warunkach licytacyjnych zamieścić należy.“

O takowem upoważnieniu swoim, dla zastosowania się doń w razie potrzeby, Kommissya Rządowa-zawiadamia Rząd Gubernialny N.

Warszawa, d. 27 Października (8 Listopada) 1855 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,

Rzeczywisty Radca Stanu,

(podpisano) *Biernacki*.

Nr. 19,034/40,918.

№ 8.

Форма контракта на отдачу въ монопольное откупное содержание пропинаціоннаго дохода.

Состоялось въ Магистратъ N.....
...дня..... 186 года.

Городская монопольная пропинація.

Между Магистратомъ N, дѣйствующимъ отъ лица и въ пользу городской кассы, съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ съ одной стороны и между N N, предложившимъ на торгахъ самую большую сумму, съ другой стороны, заключенъ контрактъ на отдачу въ откупъ дохода отъ пропинаціи въ городъ N, на слѣдующихъ условіяхъ.

§ 1.

Магистратъ отдаетъ въ откупъ доходъ съ оптовой (монопольной) пропинаціи въ городъ N, Уѣзда N, Губерніи N, Г-ну N N, предложившему на торгахъ самую большую сумму, и избирающему для настоящаго контракта постоянное мѣсто жительства въ городъ N, на основаніи протокола торговъ, состоявшихся 29 Сентября (11 Октября) сего года.

§ 2.

Откупъ этотъ начинается съ 20 Декабря (1 Января) 1864/5 года и будетъ продолжаться по 19 (31) Декабря 1867 года включительно.

№ 8.

Wzór do kontraktu o dzierżawę propinacyi monopolicznej.

Działo się w Magistracie N.
dnia 186 . r.

Propinacya monopoliczna miejska.

Міędzy Magistratem N. w imieniu i na rzecz Kassy miejskiej, z upoważnienia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych działającym, a plusycytantem NN., z drugiej strony zawarty został kontrakt o dzierżawę dochodu z propinacyi w mieście N. w osnowie następującej:

§ 1.

Magistrat wypuszcza w dzierżawę dochód z propinacyi ryczałtowej (monopolicznej) w mieście N., w powiecie N. gubernii N. położoném, plusycytantowi NN., zamieszkanie stałe do niniejszego aktu w mieście N. obierającemu, a to stosownie do zatwierdzonego protokołu licytacji, na dniu 29 Września (11 Października) r. z. odbytej.

§ 2.

Dzierżawa ta zaczynać się ma z dniem 20 Grudnia (1 Stycznia) 1864/5 roku i trwać będzie do dnia 19 (31) Grudnia 1867 roku włącznie.

§ 3.

Откупщикъ, на основаніи сего контракта, вступаетъ въ права городской кассы и будетъ пользоваться таковыми, примѣняясь въ точности къ § 7 настоящаго контракта.

§ 4.

За вышеозначенный доходъ съ пропинаціи, откупщикъ, поименованный въ первомъ параграфѣ, обязывается вносить ежегодно въ кассу означеннаго города по 0000 р. 00 коп., именно рублей копѣекъ серебромъ.

§ 5.

Откупная плата должна быть вносима въ городскую кассу помѣсячно впередъ, за каждый наступающій мѣсяцъ; по безуспѣшномъ истеченіи первыхъ пяти дней каждаго мѣсяца, откупщикъ будетъ понужденъ къ уплатѣ мѣрами экзекуціи; еслибы же и это не подѣйствовало, то Магистратъ, по прошествіи 14 дней, возьметъ сей доходъ въ свое управленіе, и затѣмъ отдастъ оный съ торговъ иному лицу, на рискъ откупщика. Всякіе возникшіе отъ сего недоборы, недомки и убытки, будутъ поискиваемы изъ залога и имущества неисправнаго плательщика, за коимъ учрежденъ будетъ надзоръ.

Въ такомъ случаѣ новый откупщикъ обязанъ принять доходъ со времени взятія оного въ администрацію и платить откупную сумму въ указанные сроки, въ соразмѣрности предложенной за сей откупъ цѣны.

§ 6.

Въ обезпеченіе исправнаго взноса срочныхъ откупныхъ платежей и исполненія всѣхъ условій настоящаго контракта, откупщикъ къ представленному имъ на торгахъ залого въ суммѣ 000 р. с., добавить нынѣ же сумму 0000 руб. сер., такъ,

§ 3.

Dzierżawca, na zasadzie tego kontraktu, wchodzi w prawa Kassy miejskiej, i wykonywać ma takowe w zastosowaniu się do § 7 niniejszego kontraktu.

§ 4.

Za pomieniony wyżej dochód z propinacyi, w paragrafie pierwszym wymieniony, dzierżawca, obowiązuje się płacić rocznie do kassy tegoż miasta rsr. 0000 kop. 00, wyraźnie rubli srebrem.... kopiejek.

§ 5.

Należność dzierżawna, winna być w ratach miesięcznych z góry do Kassy miejskiej wnoszoną; po bezskutecznym bowiem upływie pierwszych dni pięciu każdego miesiąca, dzierżawca otrzyma egzekucję, a jeśli ta nie pomoże, Magistrat przystąpi do zaprowadzenia administracyi nad dochodem po upływie dni 14, a następnie takowy przez licytację na jego risico komu innemu wypuszczony zostanie; wszelkie ztąd niedobory, zaległości i straty, poszukiwane będą na kaucyi i majątku dłużnika, nad którym obserwacya rozciagniona będzie.

W takim razie nowy dzierżawca obowiązany przyjąć dochód od daty zaprowadzonej administracyi, i opłacać od tej daty, w stosunku ofiarowanej dzierżawy.

§ 6.

Na pewnośc regularnej wypłaty rat dzierżawnych, jako też dotrzymania wszystkich warunków niniejszego kontraktu, dzierżawca do złożonego vadium w ilości rsr. 000, dopłaca obecnie summę rs. 0000, tak, aby połączone te summy, wy-

чтобы объ эти суммы составляли въ совокупности $\frac{1}{5}$ часть годовой откупной суммы, каковая часть будетъ составлять залогъ и останется въ сохраненіи въ Польскомъ Банкѣ, впредь до истеченія срока контракту.

Въ случаѣ же неустойки по контракту, по какой бы то ни было причинѣ, откупщикъ подвергаетъ себя послѣдствіямъ, оговореннымъ въ пятомъ параграфѣ.

§ 7.

Откупщикъ имѣетъ неограниченное право и обязанъ доставлять въ городъ N всякаго рода мѣстные напитки, содержать оные въ складѣ и выдавать для разничной продажи, строго руководствуясь правилами, изложенными въ Уставѣ 1848 года о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго вина въ Царствѣ Польскомъ, подъ опасеніемъ взысканій, определенныхъ этимъ Уставомъ; равнымъ образомъ онъ обязанъ вмѣстѣ съ содержателями шинковъ соблюдать всѣ финансовыя, административныя и полицейскія распоряженія.

Откупщикъ, ни подъ какимъ предлогомъ, не можетъ заниматься разничною продажей напитковъ.

§ 8.

Содержатели шинковъ, ни подъ какимъ предлогомъ, даже подъ опасеніемъ денежныхъ штрафовъ и конфискаціи предметовъ, не могутъ привозить напитковъ откуда бы то ни было, но должны брать оные у откупщика за наличныя деньги.

Такой же обязанности подчиняются и кондиторы, кои въправѣ передѣлывать взятое хлѣбное вино на сладкія водки и ликеры, не внося уже никакого другого въ пользу откупщика платежа.

Но купцамъ, торгующимъ заграничными напитками, дозволяется привозить, для разничной продажи въ своихъ лавкахъ, туземные напитки, какъ-то: англійское и баварское пиво, а

носили $\frac{1}{5}$ часть tenuty rocznej, która stanowić będzie kaucyę, i pozostanie w depozycie Banku Polskiego, aż do ekspiracyi kontraktu.

W razie zaś niedotrzymania onego, z jakiegobądź powodu, dzierżawca narazi się na wszelkie skutki, paragrafem piątym przewidziane.

§ 7.

Dzierżawca ma nieograniczoną wolność i obowiązek dostarczania do miasta N. wszelkiego rodzaju trunków krajowych, utrzymywać takowe w składzie i wydawać na szynki, w ścisłym zastosowaniu się do Ustawy z r. 1848 o wyrobie i sprzedaży wódki w Królestwie Polskim, i pod karami tamże zastrzeżonemi, jak również stosować się zarazem z szynkarzami do wszelkich przepisów skarbowych, administracyjnych i policyjnych.

Częstkową sprzedażą trunków dzierżawcy, pod żadnym pozorem, trudnić się nie wolno.

§ 8.

Szynkarze, pod żadnym pozorem, a nawet pod karą pieniężną i konfiskatą obiektu, nie będą mogli zkadinać sprowadzać trunków, jak tylko brać je powinni za natychmiastową opłatą od dzierżawcy.

Temuż obowiązкови podlegają i cukiernicy, którzy wziętą okowitę mogą przerabiać na wódki słodkie i likiery, bez żadnej już innej dla dzierżawcy opłaty.

Kupcom wszakże trunków zagranicznych, wolno będzie sprowadzać do swych handlów na wyszynk *trunki krajowe*,

также портеръ и ромъ, за взносомъ такого платежа, какой взимается въ пользу консумціонныхъ доходовъ, въ чемъ откупщикъ пропинаціоннаго дохода не вправе дѣлать имъ никакихъ затрудненій.

§ 9.

Откупщикъ обязанъ заботиться, чтобы напитки были хорошаго качества, такъ чтобы не подавать жителямъ никакого повода къ нареканіямъ.

Обыкновенное пиво должно быть выдаваемо для распивочной продажи не въ бутылкахъ, а въ бочкахъ и полубочкахъ.

§ 10.

Жителямъ города N, не извлекающимъ никакой пользы отъ пропинаціоннаго дохода, дозволяется привозить изъ другихъ мѣстъ, для собственнаго домашняго потребленія, напитки, въ ограниченномъ количествѣ, а именно водки полъ ведра, пива же полъ бочки въ одинъ разъ, но за взносомъ въ пользу откупщика такого платежа, какой взимается откупщикомъ консумціонной подати.

§ 11.

Консумціонный платежъ, а также слѣдующіе въ городскую кассу: канонъ, квартирная складка и консенсовый сборъ за складъ напитковъ, относятся исключительно къ откупщику, который не вправе требовать возврата оныхъ.

§ 12.

Откупщикъ обязанъ вносить за шинкарей консенсовый сборъ въ доходъ городской кассы.

яко то пиво английское, баварское, портер и аракъ, за оплатą taką samą, jak оплата konsumcyjna wynosi; w czym dzierżawca propinacyi żadnej im trudności czynić nie będzie.

§ 9.

Dzierżawca powinien się starać o dobre gatunki trunków, tak aby mieszkańcy nie mieli powodu uzalania się.

Piwo zwyczajne ma być dawane na wyszynk w beczkach i półbeczkach, a nie w butelkach.

§ 10.

Mieszkańcom miasta N. niekorzystającym z dochodu propinacyjnego, nie może być ścieśniona wolność na swą domową potrzebę sprowadzania z obcych miejsc trunków w ograniczonej ilości, to jest na raz jeden, co do wódki pół wiadra, a piwa pół beczki, wszakże za uiszczeniem dzierżawcy opłaty takiej samej, jaka przez dzierżawcę podatku konsumcyjnego jest pobierana.

§ 11.

Opłata konsumcyjna, tudzież należne Kassie miejskiej, kanon, składka kwaterunkowa, i konsensowe ze składu trunków, regulują się wyłącznie do dzierżawcy, bez żądania zwrotu takowych.

§ 12.

Dzierżawca obowiązany za szynkarzy płacić Kassie miejskiej konsensowe.

§ 13.

Съ водки, привозимой въ магазины и склады на потребности войскъ, откупщикъ не имѣть права взимать какіе либо платежи.

Военные чины, привозящіе водку на собственное потребление, подчиняются общимъ правиламъ.

§ 14.

Напитки, провозимые чрезъ городъ транзитомъ, не подлежатъ платежу и не могутъ быть задерживаемы.

§ 15.

Для охраненія себя отъ тайнаго ввоза напитковъ, откупщику предоставляется право принимать мѣры, согласныя съ Финансовыми и Полицейскими правилами. Со стороны мѣстной власти оказывается ему въ этомъ отношеніи всякое содѣйствіе. Издержки по производству дѣлъ о тайномъ ввозѣ долженъ нести откупщикъ, конфискованный же по тайному провозу напитокъ, а равно и штрафы, поступаютъ въ собственность откупщика.

§ 16.

Въ день истеченія срока контракту, никакой остатокъ мѣстныхъ напитковъ не долженъ находиться ни въ складахъ, ни въ шинкахъ, такъ какъ новый откупщикъ не обязанъ принимать ихъ, развѣ еслибы послѣдоваго на это добровольное между ними соглашеніе; въ противномъ же случаѣ, найденные, при передачѣ откупа другому лицу, запасы поступаютъ въ собственность сего послѣдняго.

§ 13.

Od wódki na potrzeby wojska do magazynów lub składów sprowadzonej, dzierżawca nie ma prawa do poboru jakichkolwiek bądź opłat.

Wojskowi sprowadzający wódkę na własną potrzebę, ulegają ogólnym przepisom.

§ 14.

Tansito przechodzące trunki przez miasto, nie ulegają opłacie, ani zakwestyonowaniu.

§ 15.

Dla zabezpieczenia się od defraudacyi trunków, dzierżawca mocen będzie przedsiębrać wszelkie środki, zgodne z przepisami skarbowemi i policyjnemi. Zapewnia się onemuż wszelka pod tym względem pomoc ze strony Władzy miejscowej. Koszta na processa, z powodu dostrzeżonej defraudacyi formowane, dzierżawcałożyć ma, a konfiskata defraudowanego obiektu, jako też kara, do dzierżawcy należyć będą.

§ 16.

Z dniem expiracyi kontraktu, żadne remanenta trunków krajowych, tak w składzie, jako też i po szynkach znajdować się nie powinny; gdyż nowy dzierżawca akceptować tych nie ma obowiązku, chyba gdyby o to dobrowolnie z nim ułożył się, inaczej zaś znalezione przy zdaniu dzierżawy, na korzyść następnego dzierżawcy zabrane będą.

§ 17.

Откупщикъ отказывается отъ всякаго вознагражденія или сбавки за недоимки, убытки и потери, возникшія, либо же причиненныя по какимъ бы то ни было случайнымъ происшествіямъ, предвидѣннымъ и не предвидѣннымъ.

§ 18.

Въ случаѣ уменьшенія настоящаго числа ярмарокъ, или же перенесенія настоящихъ торговыхъ дней на другіе дни, откупщикъ не вправе протирать никакой за себѣ претензіи.

§ 19.

Если въ теченіе откупнаго срока будетъ постановлено новое устройство пропинаціонныхъ доходовъ, то откупщикъ, не протирая по этому случаю какихъ либо претензій, соглашается на расторженіе контракта въ продолженіе года, то есть, не ожидая истеченія календарнаго года, по предварительномъ, за три мѣсяца впередъ, объявленіи ему отказа въ дальнѣйшемъ откупѣ.

§ 20.

Настоящій контрактъ считается обязательнымъ для откупщика со дня подписанія онаго, относительно же Магистрата города N— со времени утвержденія такового подлежащимъ начальствомъ.

§ 21.

Въ случаѣ, еслибы сей доходъ былъ снятъ въ аренду нѣсколькими компанистами, — всѣ они вмѣстѣ и каждый въ особенности отвѣтствуютъ, подъ круговою порукою, за исполненіе контрактныхъ условій, отказываясь ссылаться другъ на друга.

§ 17.

Dzierżawca zrzeka się wszelkiego wynagrodzenia lub re-missyi, za niedobory, straty i szkody, wynikłe lub zrządzone przez jakiegobądź wypadki losowe przewidziane i nieprzewidziane.

§ 18.

W razie zmniejszenia dotychczasowej liczby jarmarków, lub zmiany teraźniejszych dni targowych na inne, dzierżawca żadnej pretensyi rościć nie będzie miał prawa.

§ 19.

Jeżeli w ciągu dzierżawy będzie wydane prawo o regulacyi dochodów propinacyjnych, w takim razie dzierżawca, bez możności roszczenia jakichkolwiek z tego tytułu pretensyj, za wypowiedzeniem na trzy miesiące wprzód dalszej dzierżawy, zezwala na rozwiązanie kontraktu w ciągu roku, nie czekając na upływ roku kalendarzowego.

§ 20.

Kontrakt niniejszy obowiązuje dzierżawcę od chwili podpisania onego, Magistrat zaś miasta N. od czasu zatwierdzenia go przez właściwą Władzę.

§ 21.

W razie, gdyby kilku spółników dzierżawę tę podjęli, to wszyscy i każdy z nich solidarniej odpowiedzialności za dotrzymanie warunków kontraktowych poddają się, bez odwoływania się jeden do drugiego.

§ 22.

Воспрещается переуступать сей откупъ кому либо другому, безъ разрѣшенія Губернскаго Правленія; еслибы однако откупщикомъ было неходатайствовано на это разрѣшеніе, — въ такомъ случаѣ онъ долженъ принять на себя вмѣстѣ со вступившимъ въ его права откупщикомъ круговую отвѣтственность, за всякое неисполненіе контрактныхъ условій, каковую отвѣтственность онъ обязанъ положительно принять на себя въ переуступочномъ договорѣ.

§ 23.

Въ случаѣ возникшихъ споровъ, или же не исполненія котораго либо изъ вышеприведенныхъ условій, откупщикъ подчиняетъ себя исключительно рѣшенію и взысканіямъ административнымъ порядкомъ, отаказываясь безусловно приносить о томъ жалобу въ Судъ.

§ 24.

Настоящій контрактъ, составленный въ четырехъ тождественныхъ экземплярахъ, подписанъ договаривающимися сторонами, въ удостовѣреніе исполненія условій онаго.

(подписи) Откупщикъ, Президентъ либо Бургомистръ,
Кассиръ, Ратманы, Секретарь Магистрата.

N Губернское Правленіе.

Настоящій контрактъ утверждаетъ.

Гражданскій Губернаторъ, (подписано) N.

Совѣтникъ Губернскаго Правленія, (подписано) N.

Начальникъ Канцеляріи, (подписано) N.

§ 22.

Державы тѣй, безъ зezwolenia Rządu Gubernialnego, odstępować komu innemu nie wolno, a gdyby dzierżawca uzyskał na to pozwolenie, zawsze jednak odpowiadać będzie solidarnie z prawonabywcą za dotrzymanie wszystkich warunków kontraktu; odpowiedzialności więc tej w akcie cessyи wyraźnie poddać się winien.

§ 23.

W razie wynikłych sporów, lub niedopełnienia którego-bądź z powyższych warunków, dzierżawca poddaje się wyłącznie decyzji i egzekucyi administracyjnej, zrzekając się bezwarunkowo drogi sądowej.

§ 24.

Kontrakt niniejszy, w czterech jednobrzmiących egzemplarzach spisany, w dowód dotrzymania, przez strony działające podpisany został.

(podpisy) Dzierżawca, Prezydent lub Burmistrz,
Kassyer, Ławnicy, Sekretarz Magistratu.
Rząd Gubernialny N.

Kontrakt niniejszy zatwierdza:

Gubernator Cywilny, (podpisy) NN.

Radca Wydziału, (podpisy) NN.

Naczelnik Kancellaryi, (podpisy) NN.

№ 9.

Форма контракта на отдачу въ откупъ зысковаго или ведроваго дохода.

Городская зысковая пропинація.

Между Магистратомъ города N, дѣйствующимъ съ разрѣшенія N Губернскаго Правленія отъ (такого то числа) за N..., и Начальника N Уѣзда отъ (такого то числа) за N..., въ пользу экономической кассы города N съ одной стороны, и между N N, съемщикомъ на торгахъ, съ другой стороны, заключенъ контрактъ на отдачу въ откупъ зысковаго дохода въ пользу кассы города N, на . . . годы, на слѣдующихъ условіяхъ.

§ 1.

Поступающій въ пользу кассы города N зысковый доходъ отдается въ откупъ на два года N N жителю города N, за годовой платежъ, предложенный на торгахъ въ количествѣ 0000 р. с., именно рублей серебромъ.

§ 2.

Откупъ сей начинается съ 20 Декабря (1 Января) 18.. года и будетъ продолжаться по 19 (31) Декабря 18.. года включительно.

§ 3.

Откупщикъ, на основаніи сего контракта, вступаетъ во всѣ права городской кассы и будетъ получать доходъ, отданный ему въ откупъ, на основаніи условій, оговоренныхъ въ § 7-мъ.

№ 9.

Wzór do kontraktu na dzierżawę dochodu zyskowego, czyli wiadrowego.

Propinacya zyskowa miejska.

Pomiędzy Magistratem miasta N., z upoważnienia Rządu Gubernialnego N., datty..... N..... i Naczelnika Powiatu N datty..... N.... na rzecz Kassy ekonomicznej miasta N. działającym z jednej, a NN. mieszkańcem miasta N. jako plus-licytantem z drugiej strony, zawarty zostaje kontrakt o dzierżawę zyskowego, do kassy miasta N., należącego, na lata... pod następującemi warunkami.

§ 1.

Dochód z zyskowego, do kassy miasta N. należący, wypuszczony zostaje w dwuletnią dzierżawę NN. mieszkańcowi miasta N., za opłatą roczną, na licytacji postąpioną rs. 0000, wyraźnie rubli srebrem

§ 2.

Dzierżawa ta zaczyna się od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 18.. roku, i trwać będzie do dnia 19 (31) Grudnia roku 18.. włącznie.

§ 3.

Dzierżawca, na zasadzie tego kontraktu, wchodzi w prawa kassy miasta, i pobierać będzie wydzierżawiony mu dochód, wedle zasad w § 7-m wymienionych.

§ 4.

За вышеозначенный доход съ зыскового платежа, откупщикъ, поименованный въ § 1, обязывается платить ежегодно въ кассу означеннаго города по 000 р. с., именно рублей серебромъ.

§ 5.

Откупная плата должна быть вносима въ городскую кассу помѣсячно впередъ; по безуспѣшномъ же прошествіи первыхъ пяти дней каждаго мѣсяца, откупщикъ будетъ понужденъ къ уплатѣ мѣтрами экзекуціи; если же и это не подѣйствуетъ, то Магистратъ, по истеченіи 14 дней, учредитъ для управления симъ доходомъ администрацію и затѣмъ отдастъ оный съ публичныхъ торговъ иному лицу, на рискъ откупщика. Всякіе возникшіе отъ сего недоборы, недоимки и убытки, будутъ поискиваемы изъ залога и имущества неисправнаго плательщика, за которымъ будетъ учрежденъ надзоръ. Въ такомъ случаѣ новый откупщикъ обязанъ принять доходъ со времени учрежденія по оному администраціи и платить откупную сумму въ указанные сроки соразмѣрно предложенной за сей откупный цѣнѣ.

§ 6.

Въ обезпеченіе исправнаго взноса срочныхъ откупныхъ платежей и исполненія всѣхъ условій настоящаго контракта, откупщикъ дополнительно къ представленному имъ на торгахъ залогу въ количествѣ 0000 р. 00 к. с., внесетъ нынѣ же сумму 0000 р. 00 к. с., и соединенная такимъ образомъ сумма 0000 р. с. будетъ составлять залогъ, равняющійся пятой части годичной откупной платы, каковой залогъ останется на сохраненіи въ Польскомъ Банкѣ, впредь до истеченія контрактнаго срока; въ случаѣ же неустойки по какой бы то ни было причинѣ,

§ 4.

Za pomieniony wyżej dochód z opłat zyskowego w § 1-m wymieniony, dzierżawca obowiązuje się płacić rocznie do kassy tegoż miasta rs. 000 wyraźnie rubli srebrem

§ 5.

Należność dzierżawna winna być w ratach miesięcznych z góry do Kassy miejskiej wnoszoną; po bezskutecznym bowiem upływie pierwszych dni pięciu każdego miesiąca, dzierżawca otrzyma egzekucję, a jeżeli ta nie będzie skutkować, Magistrat przystąpi do zaprowadzenia administracyi nad dochodem po upływie dni czternastu, a następnie takowy, przez licytację, na jego ryzyko, komu innemu wypuszczony zostanie; wszelkie ztąd niedobory, zaległości i straty, poszukiwane będą na kaucyi i majątku dłużnika, nad którym obserwacya rozciągniętą będzie. W takim razie nowy dzierżawca obowiązany przyjąć dochód od daty zaprowadzenia administracyi i opłacać od tej raty, w stosunku ofiarowanej dzierżawy.

§ 6.

Na pewność regularnej wypłaty rat dzierżawnych, jako też dotrzymania wszystkich warunków niniejszego kontraktu, dzierżawca, do złożonego vadium w ilości rs. 0000 kop. 00 dopłaca obecnie rs. 0000 kop. 00, a tak połączona summa rs. 000 stanowi kaucję, wyrównyującą jedną piątą części summy dzierżawnej rocznej, która zostanie w depozycie Banku Polskiego aż do expiracyi kontraktu; w razie zaś niedotrzyma-

откупщикъ подвергается всѣмъ послѣдствіямъ, оговореннымъ въ § 5.

§ 7.

Откупщику предоставляется право взимать платежи со всякихъ выдѣланныхъ въ городѣ или привезенныхъ въ оный туземныхъ напитковъ, по ниже прилагаемому тарифу, при чемъ не дозволяется ему никакихъ отъ него отступленій, подлѣ опасеніемъ взысканій и послѣдствій, определенныхъ въ Уложеніи о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ. За всѣмъ тѣмъ напитки, привозимые въ городъ для временнаго храненія, освобождаются отъ платежа въ такомъ только случаѣ, если откупщикъ сего дохода добровольно согласится на содержаніе склада, и самъ будетъ вести контроль привезеннымъ и вывезеннымъ напиткамъ.

Тарифъ слѣдующій:

1. Съ ведра обыкновенной водки, крѣпости до 6 градусовъ включительно, по стоградусному спиртомѣру, девять и одна третья копейки $9\frac{1}{3}$ к. сер.
2. Съ ведра дубельтовой водки, то есть съ примѣсю, а также такой, которая будетъ имѣть крѣпости отъ 6 до 10 градусовъ включительно, по спиртомѣру Магера, по четырнадцати съ четвертью коп. $14\frac{1}{4}$ к. сер.
3. Со спирта, превышающаго крѣпостью 10 градусовъ, съ cadaго градуса на ведро по полуторы коп. $1\frac{1}{2}$ к. сер.
4. Съ ведра пива дубельтоваго и баварскаго по полуторы копейки $1\frac{1}{2}$ к. сер.
5. Съ ведра пива обыкновеннаго по три четверти копейки, то есть за два ведра полторы копейки $1\frac{1}{2}$ к. сер.

нія onego, z jakiegobądź powodu, dzierżawca narazi się na wszelkie skutki, §-em 5-m przewidziane.

§ 7.

Dzierżawca będzie miał prawo pobierania opłat od wszelkich w mieście wyfabrykowanych, lub do niego sprowadzonych trunków krajowych, podług taryfy poniżej zamieszczonej, w niczem od takowej nie odstępując, a to pod karami i skutkami z nich wypływającymi, Kodeksem kar głównych i poprawczych oznaczonymi. Trunki atoli na chwilowy skład do miasta wprowadzone, w takim tylko przypadku od opłaty wolne być mają, jeżeli dzierżawca tego dochodu dobrowolnie na utrzymanie składu zezwoli, i sam kontrolę, tak pod względem wprowadzenia, jako i wyprowadzenia onych, prowadzić będzie.

Taryfa następująca:

1. Od wiadra wódki ordynaryjnej, włącznie do 6-ciu stopni próby stumiarowej, po kopiejek dziewięć i jedna trzecia kop. $9\frac{1}{3}$
2. Od wiadra wódki dubeltowej, czyli zaprawnej, jako téż i téj, która więcej od 6-ciu do włącznie 10-ciu stopni próby Magiera trzymać będzie, po kopiejek czternaście i jedna czwarta kop. $14\frac{1}{4}$
3. Od spirytusu, więcej nad 10 stopni tęgosci trzymającego, od każdego stopnia na wiadrze, po kopiejek jedna i pół kop. $1\frac{1}{2}$
4. Od wiadra piwa dubeltowego i bawarskiego, po kopiejek jedna i pół kop. $1\frac{1}{2}$
5. Od wiadra piwa ordynaryjnego, po kopiejek $\frac{3}{4}$ czyli od dwóch wiader po kopiejek jedna i pół kop. $1\frac{1}{2}$

6. Съ ведра рома туземной выдѣлки по четырнадцати съ половиною копѣекъ 14½ к. сер.

7. Съ ведра портера туземной выдѣлки по полуторы копѣйки 1½ к. сер.

8. Съ ведра меда, вишняка и т. п. де-
вать и одна третья коп. 9⅓ к. сер.

Платежи эти взимаются съ напитковъ, выдѣлываемыхъ на мѣстѣ; съ напитковъ же, привозимыхъ изъ другихъ мѣстъ, платежи эти должны быть взимаемы въ двойномъ размѣрѣ.

§ 8.

Съ водки, привозимой въ магазины и склады на потребу войскъ, откупщикъ не вправе брать никакіе либо платежи. Военные чины, привозящие водку на собственное потребление, подчиняются общимъ правиламъ.

§ 9.

Для охраненія себя отъ безпопчиннаго ввоза напитковъ, откупщикъ вправе принимать всякія мѣры, согласныя съ финансовыми и полицейскими правилами; при чемъ обезпечивается ему всевозможное содѣйствіе со стороны мѣстной власти для взысканія съ лицъ, подлежащихъ сему сбору, причитающихся платежей; издержки по производству дѣлъ о тайномъ ввозѣ должны упасть на откупщика; конфискованный же по тайному привозу напитокъ и часть шлага, причитающаяся городской кассѣ, поступаютъ въ собственность откупщика.

§ 10.

При ввозѣ въ городъ шинкарями, или другими лицами подлежащихъ платежу напитковъ, откупщикъ дохода обязанъ постоянно довольствоваться произведеннымъ уже откупщикомъ консумпционныхъ доходовъ перемѣромъ оныхъ, при како-

6. Od wiadra araku krajowego, po kopiejek czternaście i pół kop. 14½

7. Od wiadra porteru krajowego; po kopiejek jedna i pół kop. 1½

8. Od wiadra miodu, wiśniaku i t.p., po kopiejek dziewięć i jedna trzecia kop. 9⅓

Opłaty powyższe, pobierają się od trunków w miejscu wyrabianych, od trunków zaś z obcych miejsc sprowadzanych, opłaty te w podwójnej ilości pobierane być mają.

§ 8.

Od wódki, na potrzeby wojska do magazynów i składów sprowadzanej, dzierżawca niema prawa do poboru jakichkolwiek opłat. Wojskowi sprowadzający wódkę na własną potrzebę, ulegają ogólnym przepisom.

§ 9.

Dla zabezpieczenia się od defraudacyi trunków, dzierżawca winien będzie przedsiębrać wszelkie środki, zgodne z przepisami skarbowemi i policyjnymi; przyczemъ zapewnia się onemu wszelka pomoc przez Władzę miejscową, do ściągania należnego podatku od właściwychъ kontrybuentów; koszta zaś na processa, z powodu dostrzeżonej defraudacyi formowane, dzierżawca ponosić ma, a konfiskata defraudowanego obiektu i część dla kassy miejskiej, z kary przypadająca, do dzierżawcy należyć będzie.

§ 10.

Przy sprowadzaniu do miasta przez szynkarzy lub inne osoby trunków, opłacie ulegających, dzierżawca dochodu obowiązany jest zawsze poprzestać na przemiarze onychъ przez dzierżawcę dochodów konsumcyjnych, raz już dopełnionym,

вомъ перемѣръ онъ имѣеть право находиться лично и съ этою цѣлью долженъ быть извѣщаемъ о томъ Финансовымъ Управленіемъ.

§ 11.

Со всѣхъ наличныхъ остатковъ, найденныхъ при вступленіи въ управленіе откупомъ, прежній откупщикъ обязанъ возвратить своему преемнику взысканные платежи, и тоже самое съ свою очередь обязанъ будетъ сдѣлать сей послѣдній, по истеченіи контрактнаго срока.

§ 12.

Контроль и звиманіе доходовъ будутъ производиться откупщикомъ на собственный его счетъ.

§ 13.

Откупщикъ отказывается отъ всякаго вознагражденія или сбавки за недоборы, убытки и потери, возникшіе или причиненные по какимъ бы то ни было случайнымъ происшествіямъ, предвидѣннымъ и непредвидѣннымъ.

§ 14.

Въ случаѣ уменьшенія настоящаго числа ярмарокъ или перенесенія настоящихъ торговыхъ дней на другіе дни, откупщикъ никакой за сіе претензіи простираетъ не вправе.

§ 15.

Если въ продолженіе аренднаго срока будетъ постановлено новое устройство вышеозначенаго дохода, то откупщикъ, не простирая за сіе какихъ либо претензій, соглашается на расторженіе контракта, которое послѣдуетъ всегда съ концомъ

при которомъ ма быть obecным, i tym celem przez Urząd Skarbowy winien być powołanym.

§ 11.

Od wszelkich remanentów, przy objęciu dzierżawy znalezionych, pobrana opłata, będzie przez wychodzącego dzierżawcę nowo ją obejmującemu powróconą, co nawzajem nowo wchodzący dzierżawca po expiracyi kontraktu dopełni.

§ 12.

Kontrola i pobór dochodów dzieć się będzie wyłącznie kosztem dzierżawcy.

§ 13.

Dzierżawca zrzeka się wszelkiego wynagrodzenia lub remissyi, za niedobory, straty i szkody, wynikłe lub zrządzone przez jakiebądź wypadki ~~razowe~~ przewidziane i nieprzewidziane.

§ 14.

W razie zmniejszenia dotychczasowej liczby jarmarków, lub zmiany terażniejszych dni targowych na inne, dzierżawca żadnej pretensyi rościć nie będzie miał prawa.

§ 15.

Jeżeli w ciągu dzierżawy będzie postanowioną regulacya powyższego dochodu, dzierżawca, bez roszczenia jakiegobądź

года, по предварительномъ объявленіи ему о томъ за полъ года впередъ.

§ 16.

Настоящій контрактъ возымѣетъ для откупщика обязательную силу со времени подписанія онаго, для Магистрата же города N—со времени утвержденья такового подлежащимъ начальствомъ.

§ 17.

Воспрещается переуступать сей откупъ кому либо другому, безъ разрѣшенія Губернскаго Правленія; если же однако будетъ исходатайствовано откупщикомъ соотвѣтственное на это разрѣшеніе, — въ такомъ случаѣ онъ, вмѣстѣ со вступившимъ въ его права откупщикомъ, долженъ принять на себя круговую отвѣтственность за всякое не исполненіе контрактныхъ условій, каковую отвѣтственность онъ обязанъ положительно принять на себя въ переуступочномъ договорѣ.

§ 18.

Издержки на припечатаніе объявленій о торгахъ, а также стоимость гербовой бумаги по всемъ симъ объявленіямъ, въ случаѣ еслибы первоначальные торги не состоялись, гербовыя пошлины за бумагу, употребленную на протоколы о торгахъ, на контракты и на представленія, а равно и вѣсовыя деньги, откупщикъ обязанъ принять на свой счетъ, не требуя возврата оныхъ.

§ 19.

Въ случаѣ возникшихъ споровъ или не исполненія котораго либо изъ вышеприведенныхъ условій, откупщикъ подчиняется исключительно рѣшенію и взысканіямъ административнымъ порядкомъ, отказываясь безусловно приносить о томъ жалобу въ Судъ.

pretensyj, zezwala na rozwiązanie kontraktu, które uskuteczni się zawsze z końcem roku, za poprzedniem wypowiedzeniem.

§ 16.

Kontrakt niniejszy obowiązuje dzierżawcę od chwili podpisania onego, Magistrat zaś miasta N. dopiero od czasu za-
twierdzenia przez Władzę właściwą.

§ 17.

Dzierżawy téj, bez zezwolenia Rządu Gubernialnego, odstępować komu innemu nie wolno; a gdyby dzierżawca uzyskał na to zezwolenie, zawsze jednak odpowiadać będzie solidarnie, z prawnabywcą za dotrzymanie wszelkich warunków kontraktu; odpowiedzialności więc téj w akcie cessyi wyrażnie poddać się powinien.

§ 18.

Koszta obwieszczeń licytacyjnych, oraz stemple do wszystkich terminów licytacyjnych, gdyby ogłaszane poprzednio spełzły bezskutecznie, należność za stemple do protokółów licytacyjnych i kontraktów, oraz przedstawień, jako téż koszta portoryjne, dzierżawca, bez żądania za to wynagrodzenia, zaspokoić sam powinien.

§ 19.

W razie wynikłych sporów, lub niedopełnienia którego bądź z warunków powyższych, dzierżawca poddaje się wyłącznie decyzji i egzekucyi administracyjnej, zrzekając się bezwarunkowo drogi sądowej.

§ 20.

Настоящий контракт, составленный в четырех тождественных экземплярах, в удостоверение исполнения условий оного, подписан договоривающимися сторонами.

Въ г. N . . . дня . . . мѣсяца 18.. года.
Магистратъ города N, Откупщикъ, Президентъ, Ратманы,
(подписи) М. П.

N Губернское Правленіе.

Настоящий контрактъ утверждаетъ.

Въ г. N... дня... мѣсяца 186.. года.

(подписи)

или Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ.

Настоящий контрактъ на имя откупщика N, за годовой платежъ по 000 руб. сер., на три года, или на одинъ годъ, утверждаетъ.

Г. Варшаза, дня . . мѣсяца 18.. года.

(слѣдуютъ подписи.)

§ 20.

Kontrakt niniejszy, w 4-ch jednoznacznych egzemplarzach spisany, w dowód dotrzymania, przez strony działające podpisany został.

w N. dnia mca 18.. roku.

Magistrat miasta N., Dzierżawca, Prezydent, Radni,

(podpisy) M. P.

Rząd Gubernialny N.

Niniejszy kontrakt zatwierdza.

w N. dnia ... mca 186.. r.

(następuje podpis)

lub Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych.

Niniejszy kontrakt na imię dzierżawcy NN., za sumę roczną rubli sr. 000, na lat trzy, lub na rok jeden, zatwierdza.

w Warszawie, dnia roku.

(następują podpisy)

ГЛАВА VI.

О доходѣ съ консенсоваго платежа, вносимаго содер-
жателями шинковъ туземныхъ и заграничныхъ на-
питковъ въ казенныхъ и частныхъ городахъ.

Введение.

Каждый продающий въ раздробъ туземные или загра-
ничные напитки въ казенныхъ и частныхъ городахъ, обязанъ по-
лучить на промыселъ этого рода разрѣшеніе или консенсъ, за
установленную въ пользу городской кассы плату, подъ названіемъ
консенсаго городского сбора.

Въ частныхъ городахъ, гдѣ право пропинаціи, а слѣдова-
тельно и разничной продажи напитковъ, принадлежитъ исклю-
чительно владельцу, сей послѣдній обязанъ вносить самъ кон-
сенсовый платежъ, слѣдующій съ шинкарей, если въ этомъ от-
ношеніи не состоится между ними особое соглашеніе.

Правила, относяціяся къ этому предмету помѣщены ниже.

TYTUŁ VI.

O dochodzie z opłaty konsensusowego, przez szynkarzy trun-
ków krajowych i zagranicznych w miastach rządowych
i prywatnych uiszczanym.

WSTĘP.

Každy szynkujący, tak w mieście rządowym, jak i prywatnym
trunkami, bądź krajowemi, bądź zagranicznemi, obowiązany jest
pozyskać na ten rodzaj zarobkowania pozwolenie, czyli konsens,
za ustanowioną opłatą, uiszczaną do kassy miejskiej, pod nazwą:
konsensowe miejskie.

W miastach prywatnych, gdzie prawo propinacji, a zatem
i wyszynk trunków wyłącznie do dziedzica należy, tenże obo-
wiązany jest zastępować szynkarzy w opłacie konsensowej, jeżeli
z nimi o to inaczej nie ułoży się.

Odpowiednie przepisy zamieszczone są poniżej.

№ 1.

Установленіе консенсоваго платежа съ шинковъ,
въ городахъ, въ пользу городскихъ кассъ.

(4 Февраля 1817 г.)

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА I,
ИМПЕРАТОРА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
и проч., и проч., и проч.

Намѣстникъ въ Царствѣ по Государственному Совѣту.

Въ видахъ уменьшенія увеличивающагося числа шинковъ въ городахъ Царства Польскаго, а также для обузданія развивающейся страсти къ пьянству и всѣхъ другихъ тѣсно съ нимъ связанныхъ пороковъ; желая при томъ доставить городамъ возможность къ пріисканію необходимыхъ средствъ на содержаніе въ оныхъ чистоты, порядка, хорошей мостовой и удобныхъ дорогъ, на устройство кирпичныхъ заводовъ и печей для обжиганія извести, на возведеніе новыхъ общественныхъ каменныхъ зданій, на пособія жителямъ, желающимъ строить частные каменные дома и т. п.,—по представленію Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, мы постановили и постановляемъ:

Статья 1.

Не дозволяется никому, ни въ какомъ вольномъ народномъ городѣ, начиная съ 1 Апрѣля с. г., заниматься розничною про-

№ 1.

Ustanowienie opłaty konsensowej od szynków w miastach,
na rzecz Kass miejskich.

(d. 4 Lutego 1817 r.)

W IMIEMU NAJJAŚNIEJSZEGO
ALEXANDRA I.

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
etc., etc., etc.

NAMIESTNIK KRÓLEWSKI W RADZIE STANU.

Chcąc zagrozić coraz rozmnażającej się liczbie szynków w miastach Królestwa Polskiego, a przeto wstrzymać szerzącą się łatwość do pijaństwa, i wszystkich złych nałogów z niego wynikających, chcąc oraz podać tymże miastom sposobność do pozyskania właściwych sobie funduszów, na zaprowadzenie ochędostwa, porządku, bruków i dróg dobrych, podniesienia cegielni i pieców wapiennych, murowanie nowych budynków publicznych, wspomaganie mieszkańców, chcących murować domy prywatne itp., na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi, postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1.

W żadném mieście wolném narodowém niema być dozwolono nikomu szynkować, od dnia 1 Kwietnia r. b., bez

дажею шинтковъ, безъ полученія отъ городского начальства, годового консенса на шинковъ, за установленную плату. Все безъ различія шинки и штейные дома должны быть снабжены такими консенсами.

Статья 2.

Въ отношеніи платежа за консенсы на шинки, вольные города, за исключеніемъ Варшавы, раздѣляются на три разряда.

Статья 3

Каждый желающій содержать шинковъ въ городахъ, принадлежащихъ къ первому разряду, вносить въ городскую кассу годового канона за консенсъ на шинковъ 150 польскихъ злотыхъ; въ городахъ втораго разряда—90 польскихъ злотыхъ, въ городахъ же третьяго разряда—60 польскихъ злотыхъ.

Статья 4.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи составить распредѣленіе городовъ на вышеозначенные три разряда.

Статья 5.

Городскія Управленія представить посредствомъ Воеводскихъ Коммисій въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи полугодовыя вѣдомости о числѣ выданныхъ консенсовъ на содержаніе шинковъ и о количествѣ поступившихъ за сіе платежей, вмѣстѣ съ своими предположеніями относительно обращенія оныхъ на общую пользу города, сообразно вышеуказанной цѣли.

otrzymania od Władzy miejskiej, za poprzedniczą opłatą, konsensu rocznego na szynk. Wszelkie szynki i domy szynkujące bez różnicy, w takowy konsens opatrzone być mają.

Artykuł 2.

Względem opłaty za konsensa na szynk, miasta, wyjąwszy Warszawę, dzielić się będą na 3 klasy.

Artykuł 3.

Každy chcący szynkować w miastach, do klasy pierwszej należących, zapłaci do kassy miejskiej rocznego kanonu za konsens na szynkowanie, złotych polskich 150; w miastach klasy drugiej złotych polskich 90; w miastach zaś klasy trzeciej złotych polskich 60.

Artykuł 4.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji uskutechni rozkład miast na powyższe 3 klasy.

Artykuł 5.

Urzędy miejskie, przez Kommissye Wojewódzkie podadza Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Policji wykazy półroczne liczby konsensów na szynki wydanych, opłaty z nich wpływającej i propozycję wyraźnego jej użycia dla dobra miasta, w celach powyżej wyszczególnionych.

Статья 6.

Правительственная Комиссія Внутреннимъ Дѣлъ и Полиціи, соображаясь съ мнѣніемъ Воеводскихъ Комиссій, разсмотритъ и рѣшитъ представленныя предположенія и постановленіе по онымъ рѣшеніе препроводитъ, посредствомъ Воеводскихъ Комиссій, въ городскія Управленія для исполненія, съ тѣмъ, чтобы о таковомъ исполненіи были представляемы рапорты каждые шесть мѣсяцевъ; намъ же долженъ быть представленъ въ этомъ отношеніи общій годовой отчетъ.

Статья 7.

Настоящій платежъ не имѣетъ ничего общаго съ платежемъ, установленнымъ, вслѣдствіе особаго нашего постановленія, за консенсы на еврейскіе шинки *).

Исполненіе настоящаго постановленія возлагаемъ на Правительственную Комиссію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Варшава, 4 Февраля 1817 года.

(подписано) Заіончекъ.

№ 675.

*) Платежъ за позволенія, выдаваемыя евреямъ на пропинаціонныя заработки, поступаетъ въ Казну Царства. Относящіяся сюда постановленія помѣщены въ Сборникъ постановленій по Финансовому вѣдомству.

Артикулъ 6.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi, za zdaniem Kommissyj Wojewódzkich, takowe propozycye roztrząśnie, zadecyduje, i decyzję swoją Urzędомъ miejskim, przez Kommissye Wojewódzkie do wykonania wskaże, o takowém wykonaniu półroczne raporta składać sobie zaleci, nam zaś ogólny raport coroczny w téj mierze uczyni.

Артикулъ 7.

Оплата niniejsza niema nic wspólnego z opłatą od konsensowego na szynki żydowskie, osobném postanowieniem naszymъ urządzoną. *)

Dopełnienie niniejszego postanowienia, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi polecamy.

Warszawa, d. 4 Lutego 1817 r.

(podpisano) Zajączek.

Nr. 675.

*) Оплата под tytułem позволеń na zarobki propinacyjne żydom udzielane, wpływa do Skarbu Królestwa, ku czemu odpowiednie postanowienia znajdują się w Zbiorze przepisów, Wydziału Skarbowego dotyczących.

N^o 2.

**Развитіе постановленія о введеніи консенсоваго
платежа за содержаніе шинковъ.**

(21 Февраля 1817 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

**Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ
и Полици.**

Препровождая у сего въ N Воеводскую Коммисію офиціальную копію постановленія Царскаго Намѣстника, послѣдовавшаго 4 сего мѣсяца и года, относительно шинковъ въ городахъ вольныхъ и народныхъ, предписываетъ:

1. обнародовать тотчасъ это постановленіе подлежащимъ порядкомъ, преимущественно же объявить оное во всеобщее свѣдѣніе всѣхъ жителей означенныхъ городовъ;

2. слѣлать распоряженіе о выдачѣ, предъ 1 Апрѣля сего года, мѣстными городскими Управленіями годовыхъ консенсовъ на шинки такимъ шинкарямъ, кои пожелаютъ содержать оныя въ означенныхъ городахъ на будущее время, начиная съ 1 Апрѣля сего года, по предварительномъ взносѣ ими въ городскія кассы платежей, определенныхъ въ 1 2 и 3 статьяхъ настоящаго постановленія, соотвѣтственно ниже исчисленнымъ разрядамъ городовъ. Затѣмъ, собравъ въ концѣ Марта мѣсяца сего года подробныя свѣдѣнія о предполагаемыхъ къ выручкѣ изъ сего источника доходахъ, по каждому городу порознь, составить, по прилагаемой у сего формѣ, общую вѣдомость по сему пред-

N^o 2.

**Rozwinięcie postanowienia, zaprowadzającego opłatę konsensową
od szynków.**

(d. 21 Lutego 1817 r.)

**do
wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.**

**KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I POLICYI.**

Przesyłając Kommissyi Województwa N. urzędową kopię postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 4 b. m. i r., w okoliczności szynków, w miastach wolnych i narodowych wydanego, zaleca jej:

1. ażeby postanowienie takowe natychmiast należycie ogłosiła, i szczególniej do wiadomości każdego z mieszkańców miast rzeczonych podać kazała;

2. ażeby zarządziwszy wydanie przed dniem 1 Kwietnia r. b., przez Urzędy miejskie miejscowe konsensów rocznych na szynki, chcącym one nadal od tegoż dnia 1 Kwietnia r. b. w miastach pomienionych, za poprzednią opłatą do Kass miejskich, stosownie do artykułu 1, 2 i 3 postanowienia tego, tudzież według klass miast, w tym względzie tu niżej wykazanych, utrzymywać, i zebrawszy z dniem ostatnim Marca r. b., szczegółowe dezygnacye, co do miasta każdego wpłynąć mających z przedmiotu tego opłat, ułożyła, podług przepisanego szematu, ogólną w téj okoliczności dezygna-

мету и представить оную въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи непремѣнно предъ 15 Мая сего года;

3. строжайше наблюсти, чтобы съ 1 Апрѣля сего года не было никому дозволяемо, въ какомъ либо вольномъ и народномъ городѣ, содержать шинки, безъ предварительнаго взноса платежа за право содержанія оныхъ; о чемъ Воеводскія Коммисіи могутъ удостовѣриться, учредивъ за сѣмъ строжайшій надзоръ, который не только облегчитъ повѣрку во всякое время уклоненій, дѣлаемыхъ шинкарями въ противность 1-й ст. означеннаго постановленія, но также доставитъ Коммисіямъ возможность контролировать представляемыя имъ вѣдомости о количествѣ дохода;

4. въ отношеніи сего платежа, города раздѣляются на слѣдующіе разряды:

- a) къ I-му разряду принадлежатъ города, имѣющіе народонаселенія свыше 3,000 душъ, а также города воеводскіе, хотя бы и менѣе населенные;
- b) ко II-му разряду города, имѣющіе отъ 1,000 до 3,000 душъ, а также ободовые, хотя бы они имѣли и меньшее народонаселеніе;
- c) къ III-му разряду причисляются всѣ прочіе дорода, имѣющіе народонаселенія менѣе 1,000 душъ;

5. доходы, выручаемые отъ сихъ платежей, должны храниться въ городскихъ кассахъ ненарушимо, впредъ до дальнѣйшаго распоряженія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Варшава, 21 Февраля 1817 года.

Министръ Предсѣдательствующій, (подписано) *Мостовскій*.

№ 284/431.

цѣ, и tę Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi, niezawodnie przed dniem 15 Maja r. b. przesłała;

3. ażeby dopilnowała jak najściślej, iżby począwszy od dnia 1 Kwietnia r. b. w żadném mieście wolném i narodowém nikomu, bez otrzymania za poprzednią opłatą konsensu na szynk, szynkować dozwoloném nie było; w czém urządzenie ściślej rewizyi, może Kommissyi Wojewódzkiej nie tylko za przekonanie się każdego czasu o nieuchyбieniu szynkujących przeciwko artykułowi 1-mu postanowienia tego, lecz także za kontrolę mającej się jęj podać dezygnacyi opłat w тѣj mierze służyć;

4. klasy miast we względzie takowych opłat, stanowią się następujące:

- a) do klasy I-jej należą miasta, mające wyżej 3,000 ludności, i stolice województwa, choćby mniej ludne;
- b) do klasy II-jej, miasta, mające od 1,000 do 3,000 ludności, i stołeczne obwodów, chociażby mniej ludne były;
- c) do klasy III-jej, policzone być mają wszelkie inne miasta, niżej 1,000 dusz mające;

5. wpływy z opłat tych, mają w kassach miejskich do dalszej dyspozycyi Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi nietykalnemi pozostać.

Warszawa, d. 21 Lutego 1817 r.

Minister Prezydujący, (podpisano) *Mostowski*.

№. 284/431.

№ 3.

**Разрѣшеніе сомнѣнія относительно консенсоваго
платежа съ питейныхъ заведеній.**

(14 Апрѣля 1817 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

**Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ
и Полици.**

Въ разрѣшеніе возбужденныхъ Калишскою, Сandomирскою и Люблинскою Воеводскими Коммисіями, въ рапортахъ отъ 28 Февраля, а также 2 и 11 Марта с. г., вопросовъ, возникшихъ вслѣдствіе препровожденнаго во всѣ Воеводскія Коммисіи отъ 21 Февраля с. г., за № 284/431, постановленія Царскаго Намѣстника отъ 4-го того же мѣсяца и года, относительно постановленнаго въ вольныхъ и пародныхъ городахъ, начиная съ 1-го Апрѣля с. г., платежа за содержаніе шинковъ, а именно:

1. подлежатъ ли сему платежу продающіе въ раздробъ заграничные напитки, какъ-то: вино, ликеры, англійское пиво, ромъ, пуншъ, оршадъ, лимонадъ и т. п.?

2. подлежатъ ли шинкари, продающіе въ раздробъ одинъ только напитокъ, напр. пиво, водку или медъ, такому же платежу, какой должны вносить шинкари, продающіе два или всѣ три означенные напитка?

3. слѣдуетъ ли, независимо отъ сего платежа, удержать платежъ въ городскую кассу, существующій донынѣ во многихъ городахъ, подъ названіемъ зыска?

№ 3.

**Rozwiązanie wątpliwości, co do opłaty konsensowej
od szynków.**

(d. 14 Kwietnia 1817 r.)

**do
wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.**

**KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I POLICYI.**

Rozwiązując uczynione sobie przez Kommissye Wojewódzkie: Kaliską, Sandomierską i Lubelską, w przedstawieniach ich z dnia 28 Lutego, tudzież 2 i 11 Marca r. b., z powodu przesłanego przez siebie wszystkim Kommissyom Wojewódzkim, pod dniem 21 Lutego r. b. do Nr. 284/431, postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 4 t. m. i r., względem zaprowadzenia w miastach wolnych i narodowych, od dnia 1 Kwietnia t. r., opłaty od szynków, zapytania następujące:

1. czy szynkujący trunki zagraniczne, jako to: wina, likiery, piwo angielskie, porter, arak, poncz, orszadę, lemoniadę itd., należą do téj opłaty?

2. czy szynkujący jeden tylko trunek, np. piwo, wódkę, lub miód, téj saméj podlegają opłacie, którą ponosić winni szynkarze, dwóch, lub wszystkich trzech napojów wymienionych?

3. czy obok opłaty takowéj, utrzymać się ma egzystująca po wielu miastach opłata do kass miejskich, zysk zwana?

13. должны ли быть подчинены тому же платежу такие города, кои, хотя и принадлежать частнымъ владѣльцамъ, но ничего имъ не платятъ и, пользуясь собственными доходами, содержатъ на свой счетъ мостовыя, мосты и городскія зданія?

Отвѣчая на все эти вопросы, Коммисія сообщаетъ сей отвѣтъ для свѣдѣнія и руководства всемъ Воинскимъ Коммисіямъ:

по 1 му п. заграничныя напитки признаются товаромъ, слѣдовательно купцы, торгующіе оными, не должны быть подвергаемы платежу установленному съ шинкарей;

по 2-му п. не вѣроятнымъ кажется Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, чтобы случались такіе примѣры, чтобы тотъ, кто продаетъ пиво, не продавалъ водки и наоборотъ; но если это дѣйствительно случится, то шинкарь, продающій одинъ или болѣе напитковъ, подвергается одинаковому платежу, за взносомъ коего, онъ вправѣ продавать всякаго рода напитки;

по 3-му п. платежъ, называемый зыскъ, отличающійся по свойству своему, отъ консенсоваго платежа, долженъ быть взимаемъ, какъ и донинѣ, особо;

по 4-му п. платежъ канона отъ шинкарей, по введеніи съ 1 Апрѣля сего года консенсоваго платежа, прекращается. Тѣмъ, кои уплатили сей канонъ на болѣе продолжительный срокъ, чѣмъ по 1 Апрѣля сего года, деньги сіи должны быть зачислены въ счетъ консенсоваго платежа.

Само собою разумѣется, что торгующіе заграничными напитками, кои обязались вносить въ городской доходъ извѣстный канонъ, не освобождаются на будущее время отъ

13. czy miasta, które należą do dziedziców, nie jednak tymże nie opłacają, i posiadając własne dochody, bruki, mosty i gmachy miejskie swym kosztem utrzymują, także do tej opłaty pociągnięte być mają?

Na zapytania takowe niniejszém odpowiada, i oraz odpowiedź tę wszystkim Kommissyom Wojewódzkim, dla wiadomości i stosowania się w tej mierze, udziela:

ad 1-o trunki zagraniczne, uważane są jako towar, a zatem kupcy takowemi handlujący, opłacie na szynkarzy ustanowionej, podlegać nie mają;

ad 2-o nie zdaje się Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi, aby się to wydarzało, iżby ten, kto szynkuje piwo, nie szynkował wódki i nawzajem; lecz gdyby się to istotnie trafiało, wtedy szynkarz jeden czy więcej szynkujący trunków, podlegać ma jednakowej opłacie, a za jej skutecznieniem, wolno mu jest wszelkie trunki szynkować;

ad 3-o opłata zysku, inną będąc natury od opłaty konsensowego, oddzielnie jak dotąd, pobieraną być ma;

ad 4-o opłata kanonu od szynkarzy, od dnia 1 Kwietnia r. b. po zaprowadzeniu opłaty konsensowego ustaje. Tym, którzy kanon takowy na dłuższy czas, niż do 1 Kwietnia t. r. już opłacili, opłacona kwota z opłaty konsensowego potrąconą być ma.

Samo przez się zaś rozumie się: że ci, którzy trunkami zagranicznymi handlują, i pewny kanon do kass miejskich opłacać zobowiązali się, nie należąc do opłaty kon-

платы онаго, такъ какъ они свободны отъ консенсоваго платежа;

по 5-му п. можно отдѣлить отъ платежа, взимаемаго съ шинковъ, такую сумму на усиленіе смѣтнаго городского дохода, во сколько такой уменьшится вслѣдствіе отѣмны канона; но вѣдомость, показывающая количество отдѣленной суммы, должна быть представлена въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи;

по 6-му п. поочередная продажа питей въ шинкахъ по городамъ признается несоотвѣтственною, и ее слѣдовало бы прекратить, жители же должны или отдавать пропинацію въ аренду оптомъ, или же продавать свои напитки чрезъ посредство шинкарей; еслибы однако жители отстаивали поочередную распивочную продажу, по прежнему обычаю, то должны платить консенсовый сборъ безусловно;

по 7-му п. съ евреевъ консенсовый сборъ долженъ быть взысканъ только за три мѣсяца, по 1 Юлія сего года, то есть до истеченія льготнаго срока, по который разрѣшено имъ заниматься распивочною продажою; съ христіанъ же платежъ сей долженъ быть взысканъ въ нынѣшнемъ году за три четверти года, то есть за время съ 1 Апрѣля по послѣднее число Декабря мѣсяца с. г.;

по 8-му п. консенсовый сборъ, будучи установленъ исключительно съ шинковъ, не можетъ быть распространенъ на пивоварни и винокурни, если въ оныхъ не устроены шинки;

по 9-му п. по той же самой причинѣ, какъ въ преды-

сенсаго, отъ уплаты канону, до котораго себя zobowiązali, uwolnionymi nie zostają;

ad 5-o można oddzielić z opłaty od szynków do funduszu etatowego miast tyle, o ile tenże, przez zniesienie kanonu, uszczuplonym zostanie, lecz wykaz tego rozdziału ma być Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji przedstawionym;

ad 6-o nieporządek kolejnego szynkowania trunków po miastach przez mieszkańców, zupełnie ustaćby powinien, a mieszkańcy, albo przez ryczałtowe wydzierżawienie propinacyi, albo przez oddzielnych szynkarzy trunki swe wyprzedawać by winni; gdzieby jednak mieszkańcy przy dawnym zwyczajem kolejnego szynkowania pozostać upierali się, mają opłacie konsensowego bezwzględnie ulegać;

ad 7-o od żydów ściągnięną być ma opłata konsensowego tylko trzechmiesięczna, to jest do 1 Lipca r. b., dopóki onym trudnić się szynkiem trunków jest dozwolonem; od chrześcian zaś ściągnięną być ma w roku bieżącym opłata takowa trzechkwartalna, za czas od 1 Kwietnia do ostatniego Grudnia t. r.;

ad 8-o opłata konsensowego, będąc jedynie na szynki postanowioną, do browarów i gorzelni, jeżeli w tych szynki nie są założone, rozciągać się nie może;

ad 9-o z powodu, jak w punkcie poprzednim wy-

дущемъ пунктѣ, ни консенсовый платежъ съ питейныхъ заведеній не можетъ препятствовать снятію въ аренду пропинаши, ни отдача сей послѣдней въ аренду не можетъ препятствовать взиманію платежа съ питейныхъ заведеній;

по 10-му п. Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи не усматриваетъ необходимости пропорціональнаго распредѣленія платежа съ шинкарей, по мѣсту нахождения ихъ въ рыночныхъ площадяхъ или на первостепенныхъ и на боковыхъ улицахъ городовъ, такъ какъ въ болѣе многочисленныхъ пунктахъ сосредоточивается обыкновенно и болѣе шинковъ, нежели на боковыхъ мѣстахъ, почему и эти послѣдніе могутъ имѣть, подобно первымъ, достаточный сбытъ и, слѣдовательно, должны подлежать установленному платежу наравнѣ съ ними;

по 11-му п. равномерно не усматриваетъ на сей разъ Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи основанія къ ограниченію числа шинковъ;

по 12-му п. находящіеся въ городахъ владѣльческіе шинки, принадлежащіе къ народнымъ экономіямъ, или же къ пожизненнымъ и эфитевтическимъ владѣльцамъ староствъ, не подлежатъ консенсовому платежу, такъ какъ онъ установленъ съ городскихъ шинковъ;

по 13-му п. въ городахъ сего рода, хотя и частныхъ, но имѣющихъ свои доходы и права на пропинацію, кои слѣдовательно могутъ быть признаваемы вольными городами, долженъ

rażono, ani opłata od szynków, *wydzierżawieniu propinacyi*, ani *wydzierżawienie* téż, nie może być, opłacie od szynków na przeszkodzie;

ad 10-o nie widzi Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi potrzeby, proporcjonowania opłaty od szynkarzy, według znajdowania się onych w rynku i na ulicach pryncypalnych, lub na ustroniu miast, sądząc, że gdy w miejscach pierwszych zwykle więcej, niżeli na ustroniu, bywa szynków, ostatnie równie jak pierwsze, dostateczny odbyć mieć mogą; a przeto i ustanowionej opłacie, równie jak inne, uleż winny;

ad 11-o ograniczać liczbę szynkarzów, nie widzi Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi także teraz potrzeby;

ad 12-o szynki dominikalne po miastach do ekonomijów narodowych, lub posiadaczów dożywotnich i emphyteutycznych starostw należące, opłacie konsensowego, która na szynki miejskie jest ustanowioną, nie podlegają;

ad 13-o w miastach tych chociaż dziedzicznych, które własne swoje mają dochody i prawo propinowania, a zatem, które jak miasta wolne uważane być mogą, winna opłata

быть введенъ консенсовый платежъ, нарав-
нѣ съ вольными и народными городами.

Варшава, 14 Апрѣля 1817 года.

Министръ Предсѣдательствующій,
(подписано) *Мостовскій*.

№ 207/311.

№ 4.

Распространеніе правилъ, изложенныхъ въ постанов-
леніи 4 Февраля 1817 года, на всѣхъ безъ изъ-
ятія розничныхъ продавцовъ напитковъ
въ городахъ.

(31 Марта 1818 г.)

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА I,
ИМПЕРАТОРА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
и проч., и проч., и проч.

Намѣстникъ въ Царствѣ по Государственному Совѣту.

Въ разрѣшеніе представленныхъ намъ Правительственною
Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи вопросовъ, принявъ
во вниманіе, что всѣ промышляющіе розничною продажей на-
питковъ въ вольныхъ и народныхъ городахъ должны пользо-

konsensowego, tak jak w miastach wolnych
i narodowych, być zaprowadzoną.

Warszawa, d. 14 Kwietnia 1817 roku.

Minister Prezydujący,
(podpisano) *Mostowski*.

Nr. 207/311.

№ 4.

**Rozciągnięcie zasad postanowienia d. 4 Lutego 1817 roku
do wszystkich bez różnicy szynkujących trunkami w miastach.**

(d. 31 Marca 1818 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA I.

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
etc., etc., etc.,

NAMIESTNIK KRÓLEWSKI W RADZIE STANU.

Rozwiązując zapytania, nam przez Kommissyę Rządową
Spraw Wewnętrznych i Policyi podane, zważywszy: iż wszy-
scy szynkujący w obrębie miast wolnych, narodowych, do ró-
wnych ztąd korzyści i opłat podciągnięni być powinni, chcąc

ваться одинаковыми, проистекающими от сего выгодами и вносить одинаковые платежи; желая притом определить одинаковый платеж с розничной продажи местных и иностранных напитков, мы постановили и постановляемъ:

Статья 1.

Основания, указанные въ постановлении нашемъ 4 Февраля минувшаго года, за № 675, относительно годового платежа, подлежащаго взносу въ городскія кассы за розничную продажу местных напитков въ городахъ вольныхъ и народныхъ, распространяемъ симъ, начиная съ 1 Января 1818 года, на всехъ тѣхъ безъ изъятія, кои занимаются розничною продажей местных напитков въ предѣлахъ городовъ, кромѣ Варшавы.

Статья 2.

Каждый, продающій въ этихъ городахъ какой либо иностранный напитокъ въ раздробъ, то есть: на кварталы, стаканы и рюмки, если онъ не вноситъ консенсоваго сбора съ туземныхъ напитковъ, долженъ вносить оный въ такомъ же размѣрѣ съ иностранныхъ напитковъ, начиная со срока, определеннаго въ 1-й статьѣ.

Статья 3.

Исполнение настоящаго постановления и наблюдение за употреблениемъ поступающихъ отъ сихъ платежей суммъ на приведение городовъ въ благоустройство возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Варшава, 31 Марта 1818 года.

(подписано) *Заіончекъ.*

№ 1,816.

ораз oznaczyć jednostajną opłatę od szynkowania, tak trunkami krajowemi, jak wszelkiemi zagranicznemi, postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1.

Zasady wskazane postanowieniem naszymъ z dnia 4 Lutego r. r. Nr. 675, względem opłaty rocznej, wnosić się mającej do kass miejskich, od szynkowania trunkami krajowemi w miastach wolnych i narodowych, rozciągamy niniejszém od dnia 1 Stycznia 1818 roku, do wszystkich bez różnicy, którzy trunkami krajowemi szynkują w obrębie miast, wyjąwszy Warszawę.

Artykuł 2.

Każdy szynkujący w tychże miastach jakimibądź trunkami zagranicznemi, na kwarty, szklanki, lub kieliszki, jeżeli nie opłaca konsensusowego od trunków krajowych, opłacać je ma w téjże samej proporcji od szynkowania trunkami zagranicznemi, poczynając od terminu, w artykule 1 wskazanego.

Artykuł 3.

Dopełnienie tego, oraz użycie zebranych ztąd funduszów na zaprowadzenie porządku w miastach, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi poleca się.

Warszawa, d. 31 Marca 1818 r.

(podpisano) *Zajaczek.*

№ 1,816.

N^o 5.

Объясненіе, что складочники, ведущіе оптовый торгъ
напитками, должны вносить консенсовые платежи.

(30 Сентября (12 Октября) 1846 г.)

Радомскому Губернскому Правленію.
(сообщено и прочимъ Губернскимъ Правленіямъ.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

На вопросъ, возбужденный Радомскимъ Губернскимъ Правленіемъ въ рапортѣ отъ 16 (28) Іюля с. г., за N^o 73,496, о томъ: должны ли быть подвергаемы консенсовому платежу за розничную продажу напитковъ, складочники или оптовые торговцы мѣстными напитками, Правительственная Коммисія отвѣчаетъ: постановленіемъ Царскаго Намѣстника 4 Февраля 1817 года, какъ въ видахъ пресѣченія пьянства, такъ и для доставленія городскимъ кассамъ дохода, введенъ былъ въ городахъ консенсовый платежъ за право розничной продажи мѣстныхъ напитковъ, но въ этомъ постановленіи не оговорено вовсе, что консенсовый платежъ долженъ быть взимаемъ исключительно съ раздробительной продажи напитковъ, на кварталы, стаканы и рюмки.

По вниманію затѣмъ, что все занимающіеся какимъ бы то ни было промысломъ въ городахъ, обязаны вносить соотвѣт-

N^o 5.

**Rozporządzenie objaśniające: że składnicy, czyli handlarze
hurtowi trunków, opłatę konsensową wnosić są obowiązani.**

(d. 30 Września (12 Października) 1846 r.)

do
Rządu Gubernialnego Radomskiego.
(zakomunikowany i innymъ Rządomъ Gubernialnymъ.)

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I DUCHOWNYCH.

Na uczynione przez Rządъ Gubernialny Radomski w raporcie z dnia 16 (28) Lipca r. b. Nr. 73,496 zapytanie: czyli opłatę konsensową, na szynki trunków postanowioną, ponosić winny sklady trunków krajowych, czyli handle onych hurtowe? Kommissya Rządowa oświadcza: Postanowieniemъ Namiestnika Królestwa z dnia 4 Lutego 1817 r., tak w celu zapobieżenia pijaństwu, jako też obmyślenia dla kass miejskich dochodu, zaprowadzoną została *po miastach opłata konsensowa od szynku trunków krajowych*, i postanowienie to nie obejmuje takiego ograniczenia, aby opłata konsensowa, zastosowaną być miała tylko do częstkowej sprzedaży trunków na kwarty, szklanki i kieliszki.

Gdy trudniący się jakimkolwiek zarobkowaniem po miastach, uiszczać muszą stosowne, na rzecz kass miejskich, opła-

ственные въ пользу городскихъ кассъ платежи, что съ оптовой продажи напитковъ, начиная отъ одного гарнца, складочники выручаютъ иногда и большіе барыши, чѣмъ шинкари, продающіе въ раздробь, что, наконецъ, Совѣтъ Управленія, постановленіемъ отъ 22 Января (3 Февраля) 1837 года, устанавливая канонъ отъ промысловъ, подвергнувъ оптовыхъ продавцовъ, какъ туземныхъ, такъ и иностранныхъ напитковъ въ частныхъ городахъ, одинаковому канону на равнѣ съ шинкарями, — но всемъ снмъ соображеніямъ и для сохраненія единообразія, складочники или оптовые продавцы туземныхъ напитковъ въ городахъ должны вносить консенсовый въ пользу городскихъ кассъ платежъ наравнѣ съ шинкарями.

О приведеніи въ исполненіе настоящаго распоряженія должно быть представлено Правительственной Коммисіи донесеніе въ теченіе 15 дней.

Варшава, 30 Сентября (12 Октября) 1846 г.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора,
Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ,
(подписано) *Бадени*.

№ 19,838/36,534.

ты, зъ wyprzedaży zaś trunków hurtowej, zaczynając od garnca, składnicy równe, a niekiedy większe jak szynkarze czastkowi osiągać mogą korzyści, gdy nakoniec postanowienie Rady Administracyjnej z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1837 r. opłatę kanonu od procederów zaprowadzające, hurtowych składników, tak krajowych, jak zagranicznych trunków w miastach prywatnych, do jednakowej opłaty kanonowej z szynkarzami zakwalifikowała; w ten sam przeto sposób i z téj samej zasady składnicy, czyli handlarze hurtowi trunków krajowych po miastach, opłatę konsensową, na rzecz kass miejskich, podobnie jak szynkarze, wnosić są obowiązani.

О wprowadzeniu w wykonanie powyższej decyzji, Kommissya Rządowa raport w dniach 15-tu zastrzega.

Warszawa, d. 30 Września (12 Października) 1846 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu,
(podpisano) *Badeni*.

Nr. 19,838/36,534.

N^o 6.

Постановленіе о томъ, что шинки для продажи одного пива не входятъ въ число нормальныхъ шинковъ, установленныхъ для городовъ.

(17 (29) Сентября 1851 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія.

Высочайше утвержденнымъ 4 (16) Мая 1848 года Положеніемъ о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго вина въ Царствѣ Польскомъ, ограничено 78-ю статьею *) число шинковъ по городамъ съ тѣмъ, чтобы впредь, до приведенія шинковъ къ нормальному числу, вслѣдствіе потери шинкарями правъ на продажу питей и по другимъ случаямъ, въ городахъ, имѣющихъ болѣе чѣмъ слѣдуетъ, или нормальное только число шинковъ, новыхъ консенсовъ выдаваемо не было.

По городамъ, а особенно въ г. Варшавѣ, существуетъ два рода шинковъ, т. е. одни, въ которыхъ продаются водка и пиво, а другіе, въ коихъ продается только пиво. Въ положеніи же говорится вообще объ ограниченіи числа шинковъ въ городахъ.

Просьбы, поступающія о выдачѣ новыхъ консенсовъ на продажу исключительно пива въ городахъ, въ которыхъ число шинковъ выше нормального, обратили вниманіе Коммисіи Финан-

*) На основаніи ст. 78-й Положенія о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго вина въ Царствѣ Польскомъ, помѣщенного въ 40 томѣ Дневника Законовъ Царства, въ городахъ, гдѣ населеніе простирается до 6,000 жителей и выше, долженъ быть одинъ шинокъ на 400 чело-вѣкъ, а въ прочихъ городахъ—одинъ шинокъ на 200 душъ,

N^o 6.

Decyzja: że szynki samego piwa, w liczbę normalną szynków, dla miast ustanowioną, nie wchodzą.

(d. 17 (29) Września 1851 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Ustawa o wyrobie i sprzedaży wódki, Najwyżej dnia 4 (16) Maja 1848 roku zatwierdzona, w artykule 78,*) ograniczając liczbę szynków w miastach, zastrzega, że dopóki do przepisanej liczby szynki miejskie, skutkiem utraty konsensów i innych okoliczności, sprowadzone nie zostaną, przez ten czas żaden nowy konsens do miasta więcej, lub tylko normalną liczbę szynków posiadającego, udzielony być nie może.

W miastach, a szczególniej w Warszawie, istnieją dwa rodzaje szynków, to jest jeden, w których uskutecznia się sprzedaż wódki i piwa, a drugie, które służą tylko do sprzedaży samego piwa. Ustawa zaś mówi w ogóle o ograniczeniu szynków w miastach.

Wnoszone żądania o wydanie konsensów szynkarskich do sprzedaży samego piwa w miastach, w których liczba szynków jest większa od normalnej, zwróciły uwagę Kommissyi

*) Artykułem 78 ustawy o wyrobie i sprzedaży wódki, zamieszczonej w 40-ym Tomie Dziennika Praw Królestwa, wyrzeczono, iż w miastach nad 6000 ludności mających, ma być jeden szynk na 500 głów, a w innych miastach jeden szynk na 300 głów.

совъ на то обстоятельство, что, при составлении проекта помянутого положенія, имѣлось единственно въ виду прекращеніе чрезмѣрнаго потребленія водки, какъ вреднаго здоровью, но не предполагалось вовсе ограничивать выдѣлку и продажу пива, а также, что относительно города Варшавы, въ которомъ число шинковъ, согласно Высочайшей волѣ, имѣетъ быть уменьшаемо по 50 ежегодно, Совѣтъ Управленія, постановленіемъ 16 (28) Марта с. г., предписывая правила относительно такого уменьшенія шинковъ, опредѣлилъ еще: что кондитерскія и пивные шинки не принадлежатъ къ разряду тѣхъ, коихъ число слѣдуетъ уменьшать.

По симъ уваженіямъ, такъ какъ ограниченіе выдѣлки и продажи пива несовмѣстно съ видами Правительства, Коммисія Финансовъ представляетъ на усмотрѣніе Совѣта отъ 10 (22) Сентября с. г., за № 39,963, не слѣдовало ли бы постановить: что шинки исключительно пивные не входятъ въ нормальное число шинковъ, установленное для городовъ, а тѣмъ самымъ, что можно выдавать на оныя консенсы, не стѣняясь числомъ находящихся по городамъ водочныхъ шинковъ.

Имѣя въ виду, что Высочайше утвержденное 4 (16) Мая 1848 года Положеніе о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго вина издано единственно съ цѣлью прекращенія неумѣреннаго потребленія водки, для чего и ограничено собственно по городамъ число водочныхъ шинковъ, соразмѣрно народонаселенію, но что Правительство никогда не имѣло намѣренія ограничивать выдѣлку и продажу пива, — Совѣтъ положилъ: что шинки, въ коихъ продается исключительно пиво, не входятъ въ нормальное число шинковъ, установленное для городовъ, а посему и консенсы на оныя могутъ быть выдаваемы не смотря на число существующихъ въ городахъ водочныхъ шинковъ.

Вѣрно:

Статсъ-Секретарь, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Лебренъ.*

Скарбу на то, że przy projektowaniu Ustawy na wstępie powołanej, miano jedynie na względzie ukrócenie nadmiernego używania wódki, jako zdrowiu ludzkiemu szkodliwej, i nie było zamiaru ograniczać wyrobu i sprzedaży piwa, tudzież że co do miasta Warszawy, w którym liczba szynków, stosownie do Woli NAJWYŻSZEJ, zmniejszana być ma corocznie po 50, Rada Administracyjna decyzją z dnia 16 (28) Marca r. b., przepisując zasady do takowego zmniejszenia szynków, wyrzekła już, że cukiernie i szynki piwa nie liczą się do szynków, których zmniejszanie poleconém zostało.

Gdy więc nie było, ani jest w widokach Rządu, ograniczać wyrób i sprzedaż piwa, przeto Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu uprasza Radę Administracyjną pod dniem 10 (22) Września r. b. Nr. 39,963, o wyrzeczenie: czyliby nie należało postanowić, że szynki samego piwa nie wchodzi w liczbę normalną szynków, dla miast ustanowioną, a tѣm samѣm, że konsensa na nie, wolno wydawać, bez względu na liczbę szynków wódczanych, w miastach istniejących.

Rada zważając, że ustawa o sprzedaży i wyrobie wódki, pod niem 4 (16) Maja 1848 r. NAJWYŻEJ zatwierdzona, ma głównie na celu powściągnięcie nadmiernego używania wódki, w którym to celu i liczba szynków po miastach, w stosunku do ich ludności, ograniczoną została; ograniczenie zaś wyrobu i sprzedaży piwa, nigdy w widokach Rządu nie było, — wyrzekła: że szynki samego piwa, w liczbę normalną szynków, dla miast ustanowioną, nie wchodzi, a tѣm samѣm i konsensa na nie, bez względu na liczbę szynków wódczanych w miastach istniejących, wydawane być mogą.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *Le Brun.*

N^o 7.

О воспрещеніи продажи питей въ воскресные, торжественные и табельные дни съ утра до часа по полудни.

(24 Декабря (5 Января) 1863/4 г.)

Выписка изъ журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II,

ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССІЙСКІЙ, ЦАРЬ ПОЛЬСКІЙ,
ВЕЛИКІЙ КНЯЗЬ ФИНЛЯНДСКІЙ
и проч., и проч., и проч.

Принявъ во вниманіе, что 98-ю статьею Высочайше утвержденнаго 4 (16) Мая 1848 года Положенія о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго вина воспрещена содержателямъ шинковъ продажа питей въ воскресные, торжественные и табельные дни только до окончанія Божественной литургіи и единственно въ такихъ шинкахъ, которые находятся вблизи храма или мѣста, гдѣ совершается крестный ходъ, нынѣ же посредствомъ Уѣздныхъ Совѣтовъ проявляется нравственное стремленіе къ распространенію сего воспрещенія и на всѣ прочіе питейные дома, — по представленію Совѣта Управленія и по выслушаніи мнѣнія Государственнаго Совѣта Царства, постановили Мы и постановляемъ :

N^o 7.

Wzbronienie szynkowania trunków w dnie niedzielne, uroczyste, lub dworskie, od rana do godziny 1-jej po południu.

(d. 24 Grudnia (5 Stycznia) 1863/4 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z BOŻEJ ŁASKI

MY ALEXANDER II,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECZ ROSSYI, KRÓL POLSKI,
WIELKI KSIĄŻĘ FINLANDZKI.

etc. etc, etc.

Zważywszy, że artykułem 98 Najwyżej zatwierdzonej dnia 4 (16) Maja 1848 roku Ustawy o wyrobie i sprzedaży wódki, wzbroniona jest, utrzymującym szynki, sprzedaż trunków w dnie niedzielne, uroczyste, lub świąteczne, przez czas tylko odbywania się nabożeństwa, i dotyczy jedynie takich szynków, które są położone w bliskości kościoła lub miejsca processyi; obecnie zaś, przez organ Rad Powiatowych objawia się moralna dążność do rozciągnięcia tego zakazu i do wszelkich innych szynków, na przedstawienie Rady Administracyjnej i po wysłuchaniu zdania Rady Stanu Królestwa, postanowiliśmy i stanowimy.

Статья 1.

Распивочная продажа въ воскресные и торжественные дни, какъ церковные, такъ и гражданскіе, съ утра до часа по полудни въ городахъ и деревняхъ воспрещается, подъ опасеніемъ взысканій, опредѣленныхъ въ 98-й статьѣ Высочайше утвержденнаго Положенія о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго вина за продажу питей въ шинкахъ, находящихся вблизи церквей или мѣстъ, гдѣ совершается крестный ходъ.

Статья 2.

Приведеніе въ исполненіе настоящаго указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Совѣтъ Управленія.

Данъ въ С. Петербургѣ, Декабря 24 (Января 5) 1863/4 г.

(подписано) АЛЕКСАНДРЪ.

Контрасигнировалъ:

И. д. Министра Статей-Секретаря,

(подписано) В. Платоновъ.

Artykuł 1.

Szynkowanie trunków w dnie niedzielne i uroczyste, tak kościelne, jakoteż galowe, od rana do godziny 1-szej z południa, w miastach i wsiach zabrania się, pod karą w artykule 98 NAJWYŻEJ zatwierdzonej Ustawy, o wyrobie i sprzedaży wódki oznaczoną, za sprzedaż trunków w szynkach, położonych w bliskości kościołów, lub miejsc odbywania processyi.

Artykuł 2.

Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw ma być umieszczony, Radzie Administracyjnej polecamy.

Dan w Petersburgu, d. 24 Grudnia (5 Stycznia) 1863/4 r.

(podpisano) ALEXANDER,

przez CESARZA I KRÓLA,

P. o. Ministra Sekretarza Stanu,

(podpisano) W. Płatonow.

Приложение къ N. 7.

Выписка изъ Положенія о выдѣлкѣ и продажѣ горячаго вина въ Царствѣ Польскомъ.

(4 (16) Мая 1848 г.)

Статья 98.

Содержатель шинка, продающій вино въ воскресные, торжественные и табельные дни, а также въ храмовые праздники до окончанія литургіи въ приходскомъ храмѣ, или во время крестнаго хода или другаго открытаго богослуженія, а равно близъ храма, или мѣста, гдѣ онъ находится, или вблизи одной изъ улицъ, гдѣ предназначенъ крестный ходъ, подвергается денежному штрафу:

въ первый разъ, 1½ руб. сер.

въ другой „ 3 „ „

въ третій „ 6 „ „

въ четвертый разъ, кромѣ денежнаго штрафа 6 руб. сер., лишается права на продажу вина.

Annex do Nr. 7.

Wyciąg z Ustawy o wyrobie i sprzedaży wódki w Królestwie Polskiem.

(d. 4 (16) Maja 1848 r.)

Artykuł 98.

Szynkarz, któryby się w dzień niedzielny, uroczysty, galowy, lub świąteczny, przed ukończeniem mszy świętej w parafialnym kościele, albo téż w czasie processyi, lub innego publicznego nabożeństwa, w pobliżu kościoła, lub miejsca, gdzie się ono odbywa, lub téż w pobliżu jednej z ulic, do processyi przeznaczonych, otworzył szynk, skazany zostanie na karę pieniężną, wynoszącą:

za pierwszym razem 1½ rub. sr.

za drugim „ 3 „

za trzecim „ 6 „

za czwartym „ oprócz kary pieniężnej także 6 rubli srebr., skazanym będzie na utratę prawa szynkowania.

ГЛАВА VII.

О складкахъ, взимаемыхъ съ жителей городовъ на усиленіе средствъ городскихъ кассъ.

В в е д е н і е.

Въ городахъ, въ которыхъ экономическія кассы не имѣютъ достаточныхъ средствъ на удовлетвореніе гминныхъ потребностей и на необходимые расходы, взимаются, какъ съ владѣльцевъ недвижимыхъ имуществъ, такъ и съ жителей, занимающихся разными промыслами, складки, распределяемыя на сей предметъ Магистратами, при участіи въ этомъ дѣль нѣсколькихъ знатнѣйшихъ обывателей. Росписаніе этихъ складокъ, предварительно взиманія оныхъ, должно быть разсмотрѣно и утверждено Губернскими Правленіями или Уѣздными Начальниками.

Къ складкамъ сего рода принадлежатъ: складка на содержаніе административно-полицейской службы въ городѣ; къ таковой складкѣ, называемой вспомогательною, въ частныхъ городахъ, кромѣ мѣщанъ, привлекаются и вотчинные владѣльцы, какъ сіе сказано въ 11-й и 17-й статьяхъ Инструкціи городскихъ кассамъ отъ 15 Января 1822 года, выписка изъ которой приложена къ главѣ I-ой; а равно — складка на заготовленіе пожарныхъ инструментовъ, а именно: пожарныхъ трубъ и бочекъ, а также на постройку сараевъ для храненія оныхъ, на устройство колодезей для пользы общественной, на устройство фонарей для освѣщенія улицъ и городскихъ площадей, на постройку мостовъ, перевозовъ, плотинъ, поставленіе барьеръ, дорожныхъ столбовъ и т. п.

Относящіяся сюда постановленія помѣщены ниже.

T.Y T U Ł VII.

О складкахъ, pobieranych od mieszkańców miast, na zasilenie etatów Kass miejskich.

W S T Ę P.

W miastach, których kassy ekonomiczne nie mają dostatecznych funduszków na zaspokojenie gminnych potrzeb i wydatków koniecznych, mieszkańcy, tak posiadający nieruchomości, jak i trudniący się różnemi procederami, pociągani bywają do opłaty składek, rozpisywanych na ten cel przez Magistraty, z przybraniem do tój czynności po kilku znakomitszych obywateli. Rozpisy tych składek, przed poborem ulegają rozpoznaniu i potwierdzeniu przez Rządy Gubernialne, lub przez Naczelników Powiatu.

Do tego rodzaju składek należą: składka na utrzymanie służby administracyjno-policyjnej w mieście; do składki takowej, posilkową zwaną, w miastach prywatnych, oprócz mieszczan, przykładają się także i dziedzice, jak to w paragrafach 11 i 17 Instrukcyi dla kass miejskich z d. 15 Stycznia 1822 r., której wyciąg do Tytułu I-go załączony, powiedziano; oraz składka na sprawunek narzędzi ogniowych, jakiemi są: sikawki i beczki pożarne, oraz na budowę szop do konserwacyi onych i urządzenie studzien do publicznego użytku; na urządzenie latarni do oświetlania ulic i placów miejskich; na budowę mostów, usypanie grobel, postawienie baryer, drogoskazów i t. p.

Odpowiednie temu przepisy zamieszczone są poniżej.

№ 1.

Распоряжение разрешающее недоразумѣнія, возникающія при распредѣленіи складокъ на постройку въ городахъ пожарныхъ инструментовъ.

(6 (18) Февраля 1835 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Извлеченіе изъ предписанія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Въ разрѣшеніе недоразумѣній, возникающихъ при распредѣленіи складки на постройку пожарныхъ инструментовъ въ тѣхъ городахъ, въ которыхъ экономическія кассы лишены необходимыхъ для этого средствъ, постановляетъ:

1. къ складкѣ должны быть привлекаемы всѣ жители, владѣющіе застрахованными въ страховомъ отъ огня Обществѣ строеніями:

- a) находящимися внутри города, и
- b) въ предмѣстьяхъ, не смотря на то, построены ли они на землѣ, составляющей принадлежность городской, или же сельской гмины, если только они подлежатъ вѣдомству Муниципальнаго Управленія, а строенія означены городскимъ полицейскимъ номеромъ по порядку; наконецъ,
- c) помѣщичьи строенія, находящіеся въ предѣлахъ городской земли;

№ 1.

Rozporządzenie, rozstrzygające wątpliwości, zachodzące przy rozpisywaniu składek na sprawienie narzędzi ogniowych po miastach.

(d. 6 (18) Lutego 1835 r.)

do
wszystkich Komisyj Wojewódzkich.

WYCIĄG Z RESKRYPTU KOMISYI RZĄDOWEJ SPRAW
WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Rozwiązując zachodzące wątpliwości przy rozpisywaniu składki na sprawienie narzędzi ogniowych w tych miastach, których kassy ekonomiczne nie posiadają na to funduszu, stanowi:

1. składka regulowana być powinna do wszystkich mieszkańców, posiadających zabudowania, w Towarzystwie Ogniowém zabezpieczone:

- a) znajdujące się w samém mieście; i
- b) na przedmieściach, bez względu, czy takowe są lokowane na gruntach natury miejskiej lub wiejskiej, jeżeli tylko ulegają jurysdykcji Urzędu Muncypalnego, a zabudowania, mają oznaczone policyjnym numerem kolejnym miasta; wreszcie:
- c) do zabudowań dominialnych, położonych w obrębie gruntów miejskich;

2. если право продажи питей въ городѣ принадлежитъ исключительно владѣльцу, какъ на примѣръ Казнѣ или частному лицу, — въ такомъ случаѣ половина расходовъ на постройку пожарныхъ трубъ и кадокъ, согласно 4-й статьи постановленія Князя Королевскаго Намѣстника отъ 15 Іюня 1819 года *), падаетъ исключительно на пользующагося пропинаціоннымъ правомъ владѣльца, а другая половина на жителей города;

3. тамъ, гдѣ правомъ свободной продажи питей пользуются нѣсколько привилегированныхъ владѣльцевъ, съ исключеніемъ всѣхъ прочихъ жителей, на примѣръ: Государственная Казна, городская касса, приходскій священникъ, какой нибудь институтъ, или частныя лица, какъ это случается во многихъ городахъ, — половина складки на постройку пожарныхъ трубъ и кадокъ должна быть распределена между этими привилегированными пропинаціонными владѣльцами, соразмѣрно выгодамъ, извлекаемымъ ими отъ продажи питей.

4. въ городахъ, въ коихъ каждому изъ жителей дозволено заниматься выдѣлкою напитковъ, привозить ихъ изъ другихъ мѣстъ и продавать оныя, за уплатою въ пользу городской кассы зыковаго сбора, тѣ, которые пользуются этимъ правомъ, какъ на примѣръ: хозяева пивоваренныхъ и винокуренныхъ заводовъ, дистилляторы, шинкари, или оптовые торговцы мѣстными или заграничными напитками, обязаны также платить половину складки на постройку пожарныхъ трубъ и кадокъ, соразмѣрно извлекаемымъ ими выгодамъ.

Еслибы однакоже жители отдали принадлежащее имъ право на свободную продажу напитковъ въ арендное содержаніе одному изъ среды себя, въ такомъ случаѣ половина складки взимается соразмѣрно доходу, поступающему въ ихъ пользу отъ продажи питей.

5. если экономическая касса, пользуясь или сама правомъ исключительной продажи напитковъ въ городѣ, или совместно

*) Постановленіе сіе приложено въ V отдѣлѣ, къ главѣ II-ой.

2. jeżeli w mieście propinacya wyłączna należy do dziedzica, jakim jest na przykład Skarb publiczny lub osoba prywatna; w takim przypadku połowę kosztów na sprawienie sikawek i stągwi, sam propinator wyłączny, stosownie do artykułu 4-go postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego, z dnia 15 czerwca 1819 r. ponosi, drugą zaś mieszkańcy *);

3. tam gdzie prawo wolnego propinowania służy kilku uprzywilejowanym posiadaczom, z wyłączeniem innych mieszkańców, np. Skarbowi publicznemu, kassie miejskiej, Proboszczowi, instytutowi jakiemu, lub osobom prywatnym, jak to w wielu miastach ma miejsce, połowa składki na zakupienie sikawek i stągwi, między tychże uprzywilejowanych propinatorów, w miarę odnoszonych z propinacyi korzyści, rozłożoną być winna;

4. w miastach, gdzie każdemu z mieszkańców wolno jest trunki wyrabiać, z kądinąd sprowadzać, i sprzedawać, za opłatą na rzecz Kass miejskich zyskowego; ci którzy z tej wolności użytki ciągną, jak np. właściciele browarów i gorzelni, dystylatorowie, szynkarze, lub handlujący hurtem trunkami, bądź krajowemi, bądź zagranicznymi, również połowę składki na sprawienie sikawek i stągwi, w miarę ciągnionych zysków, opłacić mają:

Gdyby jednak mieszkańcy służące sobie prawo do wolnego propinowania wydzierżawiali jednemu, wówczas połowa składki reguluje się do dochodu, jaki z propinacyi na rzecz ich pobiera się.

5. jeżeli kassa ekonomiczna, posiadająca, albo sama prawo do wyłącznej propinacyi w mieście, lub też wspólnie z dru-

*) Postanowie to dołączone jest w Dziale V, do Tytułu II-go.

съ другими привилегированными пропинационными владѣльцами, не будетъ въ состояніи, въ первомъ случаѣ, уплатить всю половину падающей на нее складки, а во второмъ — даже ту часть половины, которая, согласно указанному въ 3-мъ пунктѣ правилу, будетъ слѣдовать съ нея по росписанію, — въ такомъ случаѣ причитающуюся въ упомянутую кассу сумму слѣдуетъ раздѣлить между всеми жителями, подлежащими складкѣ;

6. владѣющій строеніями въ городѣ и вмѣстѣ съ тѣмъ пользующійся пропинационнымъ правомъ долженъ вносить на постройку пожарныхъ инструментовъ двойную складку, то есть: за строеніе и за право продажи питей;

7. размѣръ складки при распределеніи оной между жителями долженъ быть опредѣляемъ не соразмѣрно застрахованію отъ огня строеній, но соразмѣрно зажиточности и прибыли, получаемой отъ промышленныхъ заработковъ.

Объ исполненіи настоящаго распоряженія Воеводская Комисія предпишетъ, кому слѣдуетъ.

Варшава, 6 (18) Февраля 1835 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,
(подписано) Головинъ.

№ 23,246/47,416.

gimi uprzywilejowanymi propinatorami, nie będzie w stanie, w pierwszym przypadku, ponieść całkowitą połowę składki, a w drugim, części nawet téżę połowy, jaka z podziału na nią, według wskazanej w punkcie 3-m zasady przypadnie; w takim razie, summę regulującą się do pomienionej kassy, rozłożyć wypada na wszystkich mieszkańców, ulegających składce;

6. posiadający zabudowania w mieście i użytkujący razem z propinacyi, powinien płacić składkę na narzędzia ogniowe podwójną, to jest: z zabudowań i z propinacyi;

7. wysokość składki, przy rozpisywaniu rozkładu onej na mieszkańców, ma być oznaczana, nie w stosunku płaconej assekuracji ogniowej z zabudowań, ale w miarę zamożności i korzyści, odnoszonych z zarobków przemysłowych.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, Kommissya Wojewódzka, komu należy, poleci.

Warszawa, d. 6 (18) Lutego 1835 r.

Dyrektor Główny Prezydujący,
(podpisano) *Golowin*.

Nr. 23,246/47,416.

N^o 2.

Распоряжение о томъ, чтобы складки на потребности города были взимаемы соразмѣрно дѣйствительной надобности.

(12 (24) Сентября 1836 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

По силѣ изданной 15 Января 1822 года бывшею Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции и имѣющей по настоящее время обязательную силу Инструкціи городскимъ кассамъ, определено: что всѣ складки, долженствующія быть взимаемыми со всѣхъ порознь жителей подлежащихъ городовъ на удовлетвореніе податей и другихъ повинностей, лежащихъ на всемъ городскомъ обществѣ, должны поступать въ городскія кассы только на основаніи утвержденныхъ Воеводскою Коммисіею росписаній, а равно, что таковыя росписанія, составленные за три мѣсяца до начала смѣтнаго года, должны быть представляемы на утвержденіе Воеводской Коммисіи.

Но, такъ какъ опытъ въ теченіе нѣсколькихъ лѣтъ доказалъ, что утвержденіе этого рода росписаній, по причинѣ значительнаго оныхъ количества, представляется невозможнымъ въ теченіе трехъ мѣсяцевъ, и потому эти росписанія препровождаются въ кассы и приводятся въ исполненіе иногда послѣ начала новаго года; то, по этимъ соображеніямъ, Правитель-

N^o 2.

Rozporządzenie zalecające, aby pobór składek na potrzeby miasta, w miarę tych potrzeb był uskuteczniany.

(d. 12 (24) Września 1836 r.)

do
wszystkich Komisij Wojewódzkich.

KOMISYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Instrukcyą dla Kass miejskich, pod dniem 15 Stycznia 1822 roku, przez byłą Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi wydaną, a dotąd obowiązującą, przepisaniem jest, że wszelkie składki od szczególnych mieszkańców respective miast na zaspokojenie podatków i innych ciężarów, do ogółu miasta regulujące się, pobierać się mające jedynie na zasadzie zatwierdzonych przez Kommissyę Wojewódzką rozkładów, do Kass miejskich wpływać powinny, oraz, że rozkłady takowe, na 3 miesiące przed zaczęciem roku etatowego sporządzone, pod zatwierdzenie Kommissyi Wojewódzkiej przedstawiane być mają.

Gdy wszakże kilkonastoletnie doświadczenie przekonało, że zatwierdzenia tego rodzaju rozkładów, dla znacznej tychże liczby, w przeciągu trzechmiesięcznym nie mogą być uskutecznione, i ztąd częstokroć rozkłady takowe, po rozpoczęciu się nowego roku, kassom bywają doręczane i w wykonanie wprowadzane.

ственная Коммисія предписываетъ, чтобы взиманіе складокъ на общественныя надобности городовъ, а именно:

1. по постройку пожарныхъ инструментовъ;
2. на усиленіе штатныхъ доходовъ;
3. на застрахованіе отъ огня;
4. на отопленіе ревербныхъ фонарей;
5. на ночныхъ сторожей;
6. на мосты, колодези, барьеры и т. п. расходы,

которые въ городахъ, гдѣ городскія кассы не имѣютъ достаточныхъ средствъ, должны быть удовлетворяемы жителями, производилось только по мѣрѣ дѣйствительной надобности. Составленіе же и утвержденіе росписаній поступающихъ въ городскія кассы платежей этого рода относится къ обязанности Воеводской Коммисіи. Росписанія же подлежащихъ взносу въ Государственныя Казначейства податей и сборовъ, какъ-то: ошары, подымнаго, контингенса ливерунковаго и т. п., должны быть утверждаемы Обводовыми Коммисарами, послѣ надлежащей повѣрки съ финансовыми смѣтами.

Варшава, 12 (24) Сентября 1836 года.

Съ разрѣшенія Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ,
(подписано) *Бадени*.

Nº 19,768/36,574.

Z tych zatém powodów Kommissya Rządowa zaleca: *ażeby pobór składek na potrzeby gminne miast, a mianowicie:*

1. na sprawienie narzędzi ogniowych;
2. na pomnożenie dochodów etatowych;
3. na opłatę składki ogniowej;
4. na kosztą opalania latarni rewerborowych;
5. na stróżów nocnych;
6. na mosty, studnie, baryery i t. p. opłaty;

które mieszkańcy, tam gdzie kassy miejskie nie posiadają dostatecznych funduszy, ponosić są obowiązani, tylko w miarę istotnej potrzeby uskuteczniany bywał. Zarządzanie i zatwierdzanie rozkładów na tego rodzaju opłaty, do kass miejskich wpływające, przez Komisję Wojewódzką ma być dopełniane. Rozkłady zaś podatków i opłat do Kass skarbowych wpływać mających, jako to: ošary, podymnego, kontyngensu liwerunkowego i t. p. Kommissarze Obwodowi, po należytem sprawdzeniu z etatami skarbowemi, zatwierdzać mają.

Warszawa, d. 12 (24) Września 1836 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Dyrektor Wydziału, Radca Stanu,
(podpisano) *Badeni*.

Nr. 19,768/36,574.

N^o 3.

Распоряжение о распределении между городскими жителями и утверждении складок на удовлетворение необходимых расходов.

(13 (25) Ноября 1839 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Нѣкоторые Гражданскіе Губернаторы въ Царствѣ представили Правительственной Коммисіи слѣдующія предположенія:

1. объ освобожденіи Губернскихъ Правленій отъ обязанности представлять на утвержденіе Правительственной Коммисіи распределенныя между жителями городовъ складки въ тѣхъ случаяхъ, когда, по недостатку городскихъ суммъ, онѣ необходимо нужны на удовлетвореніе смѣтныхъ расходовъ;

2. о разрѣшеніи Губернскимъ Правленіямъ утверждать прямо отъ своего лица распределенныя складки между жителями городовъ, на расходы, которые, хотя не помѣщены въ смѣтахъ городскихъ кассъ, однакоже на удовлетвореніе оныхъ состоялось между жителями добровольное соглашеніе.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ, разсмотрѣвъ эти представленія и сообразивъ оныя съ дѣйствующими доселѣ по сему предмету правилами, въ засѣданіи 21 Іюня (3 Іюля) с. г. опредѣлила:

1. разрѣшить Губернскимъ Правленіямъ, чтобы, на основаніи 18-й статьи изданной для бывшихъ Воеводскихъ Комми-

N^o 3.

Rozporządzenie, o zarządzaniu i zatwierdzaniu rozpisów składek na mieszkańców miast, dla pokrycia wydatków koniecznych.

(d. 13 (25) Listopada 1839 r.)

do
wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Niektórzy Gubernatorowie Cywilni w Królestwie, przedstawili Kommissyi Rządowej wnioski:

1. o uwolnieniu Rządów Gubernialnych od obowiązku przedstawiania Kommissyi Rządowej do potwierdzania rozkładów składek na mieszkańców miast, w razach, kiedy takowe dla braku funduszy miejskich, nieodbicie są potrzebne na pokrycie wydatków objętych etatami;

2. o upoważnienie tychże Rządów Gubernialnych do zatwierdzania wprost od siebie, przypadających na mieszkańców miast rozkładów składek na wydatki, które chociaż nie są objęte etatami kass miejskich, na poniesienie ich jednakże mieszkańcy dobrowolną złożyli deklarację.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, po rozważeniu takowych przedstawień, i po porównaniu onych z obowiązującymi dotąd w tej mierze przepisami, na posiedzeniu z dnia 21 Czerwca (3 Lipca) r. b. zadecydowała:

1. upoważnić Rządy Gubernialne, aby na zasadzie paragrafu 18-go, wydanej bb. Kommissyom Wojewódzkim w roku

сій въ 1822 году Инструкціи, они сами утверждали распределенныя между жителями складки, необходимыя на удовлетвореніе смѣтныхъ расходовъ, тамъ именно, гдѣ экономическія кассы не имѣютъ достаточныхъ средствъ;

2. разрѣшить также Губернскимъ Правленіямъ, чтобы они распоряжались о составленіи и утверждали прямо отъ своего лица всѣ распределенія такихъ складокъ, къ которымъ, по смыслу дѣйствующихъ доселѣ правилъ, могутъ быть привлечены жители городовъ, а именно: на заготовленіе пожарныхъ инструментовъ, на постройку сараевъ для храненія ихъ, на постройку фонарей, мостовъ, устройство плотинъ, переправъ и т. п.;

3. еслибы однако возникла надобность въ новомъ расходѣ, который былъ пропущенъ при составленіи и утвержденіи смѣты, хотябы на удовлетвореніе онаго жители добровольно согласились, то Губернскія Правленія обязаны представить это обстоятельство на разрѣшеніе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

О таковомъ опредѣленіи, для надлежащаго исполненія онаго, Правительственная Коммисія увѣдомляетъ N Губернское Правленіе.

Варшава, 13 (25) Ноября 1839 года,

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,

Директоръ Отдѣленія Администраціи,

Статсъ-Совѣтникъ, (подписано) *Бадени*.

N^o 18,491/18,498.

КОНЕЦЪ I-ОЙ КНИГИ III-ГО ТОМА.

1822 Инструкци, zatwierdzały same rozkłady składek na mieszkańców, według których ściągnąć się mające kwoty potrzebne są na pokrycie wydatków objętych etatami, tam mianowicie, gdzie Kassy ekonomiczne nie mają dostatecznych funduszów;

2. udzielić również Rządowi Gubernialnym upoważnienie, do zarządzania i zatwierdzania wprost od siebie wszelkich takich rozkładów składek, które w myśl obowiązujących dotąd rozporządzeń, regulują się do mieszkańców miast: na sprawienie narzędzi ogniowych, na zbudowanie szop do ich pomieszczenia, na postawienie latarni, mostów, urządzenie grobel, przepraw i t. p.;

3. gdyby atoli okazała się potrzeba poniesienia nowego wydatku, który przy układaniu i zatwierdzaniu etatu został pominięty, chociażby na poniesienie onego sami mieszkańcy dobrowolnie zgadzali się, Rządy Gubernialne obowiązane są rzecz całą przedstawić do uznania Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.

O takowej decyzji, Kommissya Rządowa zawiadamia Rząd Gubernialny N., dla należytego onęj wykonania.

Warszawa, d. 13 (25) Listopada 1839 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,

Dyrektor Wydziału Administracyi,

Radca Stanu, (podpisano) *Badeni*.

Nr. 18,491/18,498.

KONIEC KSIĘGI I-ÉJ TOMU III-go.



86420



~~3796.~~
~~1930.~~